

STORTINGET

Innst. 400 S

(2017–2018)

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2018, om tilleggbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2018, og om skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2018

Meld. St. 2 (2017–2018), Prop. 85 S (2017–2018) og
Prop. 86 LS (2017–2018)

Innhold

Side

1.	Innledning.....	1
1.1	Avtale mellom regjeringspartiene Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, og Kristelig Folkeparti om revidert nasjonalbudsjett for 2018.....	1
2.	Revidert nasjonalbudsjett 2018.....	4
2.2	Komiteens merknader.....	9
2.2.1	Merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.....	9
2.2.2	Merknader fra Arbeiderpartiet.....	10
2.2.3	Merknader fra Senterpartiet.....	11
2.2.4	Merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	13
2.2.5	Merknader fra Miljøpartiet De Grønne.....	24
2.2.6	Merknader fra Rødt.....	24
3.	Statsbudsjettet 2018 – tilleggsbevilgninger og omprioriteringer.....	25
3.1.1	Sammendrag.....	25
3.1.2	Komiteens merknader.....	26
3.1.2.1	Merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.....	26
3.1.2.2	Merknader fra Arbeiderpartiet.....	27
3.1.2.3	Merknader fra Senterpartiet.....	40
3.1.2.4	Merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	51
3.1.2.5	Merknader fra Miljøpartiet De Grønne.....	51
3.1.2.6	Merknader fra Rødt.....	55
3.2	Anmodningsvedtak.....	59
3.2.1	Sammendrag.....	59
3.2.2	Komiteens merknader.....	59
3.3	Forslag under det enkelte departement.....	59
3.3.1	Utenriksdepartementet.....	59
3.3.1.1	Kap. 100 Utenriksdepartementet.....	59
3.3.1.2	Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner.....	60
3.3.1.3	Kap. 118 Nordområdetiltak.....	60
3.3.1.4	Kap. 150 Bistand til Afrika.....	60
3.3.1.5	Kap. 151 Bistand til Asia.....	61
3.3.1.6	Kap. 152 Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika.....	61
3.3.1.7	Kap. 162 Overgangsbistand/sårbare stater og regioner.....	61
3.3.1.8	Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter.....	61
3.3.1.9	Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering.....	61
3.3.1.10	Kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi.....	62
3.3.1.11	Kap. 167 Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA).....	62
3.3.1.12	Kap. 168 Kvinners rettigheter og likestilling.....	62
3.3.1.13	Kap. 169 Global helse og utdanning.....	63
3.3.1.14	Kap. 170 FN-organisasjoner mv.....	63
3.3.1.15	Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner.....	64
3.3.1.16	Kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak.....	64
3.3.1.17	Andre saker.....	64
3.3.2	Kunnskapsdepartementet.....	65
3.3.2.1	Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen.....	65
3.3.2.2	Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen.....	65
3.3.2.3	Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.....	65
3.3.2.4	Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler m.v.....	67
3.3.2.5	Kap. 231 Barnehager.....	67

	Side
3.3.2.6	Kap. 240 Fagskoleutdanning..... 68
3.3.2.7	Kap. 241 Felles tiltak for fagskolesektoren..... 68
3.3.2.8	Kap. 255 Tilskudd til freds- og menneskerettssentre 68
3.3.2.9	Kap. 257 Kompetansepluss 69
3.3.2.10	Kap. 258 Tiltak for livslang læring..... 69
3.3.2.11	Kap. 260 Universiteter og høyskoler 69
3.3.2.12	Kap. 270 Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter 70
3.3.2.13	Kap. 280 Felles enheter..... 70
3.3.2.14	Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler 70
3.3.2.15	Kap. 285 Norges forskningsråd..... 71
3.3.2.16	Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak 72
3.3.2.17	Kap. 3287 Forskningsinstitutter og andre tiltak..... 72
3.3.2.18	Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak 72
3.3.2.19	Kap. 290 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet..... 72
3.3.2.20	Kap. 291 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere 73
3.3.2.21	Kap. 292 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere 74
3.3.2.22	Kap. 3291 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere..... 74
3.3.2.23	Kap. 3292 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere 75
3.3.2.24	Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning 75
3.3.2.25	Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning..... 76
3.3.2.26	Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning..... 76
3.3.2.27	Andre saker 77
3.3.3	Kulturdepartementet 78
3.3.3.1	Kap. 315 Frivillighetsformål..... 78
3.3.3.2	Kap. 322 Bygg og offentlige rom 79
3.3.3.3	Kap. 323 Musikk og scenekunst..... 79
3.3.3.4	Kap. 325 Allmenne kulturformål 79
3.3.3.5	Kap. 334 Film- og medieformål 80
3.3.3.6	Kap. 335 Mediestøtte..... 81
3.3.3.7	Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser..... 81
3.3.3.8	Kap. 340 Den norske kirke 81
3.3.3.9	Kap. 342 Kirkebygg og gravplasser 81
3.3.3.10	Andre saker 81
3.3.4	Justis- og beredskapsdepartementet 82
3.3.4.1	Kap. 61 Høyesterett..... 82
3.3.4.2	Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet..... 82
3.3.4.3	Kap. 410 Domstolene 83
3.3.4.4	Kap. 3410 Domstolene..... 83
3.3.4.5	Kap. 430 Kriminalomsorgen 83
3.3.4.6	Kap. 432 Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter 85
3.3.4.7	Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten 85
3.3.4.8	Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten..... 86
3.3.4.9	Kap. 442 Politihøgskolen..... 86
3.3.4.10	Kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)..... 86
3.3.4.11	Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet 86
3.3.4.12	Kap. 3445 Den høyere påtalemyndighet..... 87
3.3.4.13	Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 87
3.3.4.14	Kap. 454 Redningshelikoptertjenesten 87
3.3.4.15	Kap. 455 Redningstjenesten 87
3.3.4.16	Kap. 456 Nød- og beredskapskommunikasjon 88
3.3.4.17	Kap. 3456 Nød- og beredskapskommunikasjon..... 88

	Side
3.3.4.18	Kap. 467 Norsk Lovtidend..... 88
3.3.4.19	Kap. 470 Fri rettshjelp..... 89
3.3.4.20	Kap. 471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning..... 89
3.3.4.21	Kap. 474 Konfliktråd..... 89
3.3.4.22	Kap. 475 Bobehandling..... 89
3.3.4.23	Kap. 480 Svalbardbudsjettet..... 89
3.3.4.24	Kap. 490 Utlendingsdirektoratet..... 89
3.3.4.25	Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet..... 92
3.3.4.26	Kap. 491 Utlendingsnemnda 92
3.3.4.27	Kap. 3469 Vergemålsordningen 92
3.3.4.28	Andre saker..... 92
3.3.5	Kommunal- og moderniseringsdepartementet..... 95
3.3.5.1	Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet..... 95
3.3.5.2	Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon 95
3.3.5.3	Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen 95
3.3.5.4	Kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen..... 96
3.3.5.5	Kap. 541 IKT-politikk..... 96
3.3.5.6	Kap. 2445 Statsbygg 97
3.3.5.7	Kap. 5445 Statsbygg 98
3.3.5.8	Kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram 98
3.3.5.9	Kap. 560 Sametinget..... 98
3.3.5.10	Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner 98
3.3.5.11	Kap. 585 Husleietvistutvalget..... 99
3.3.5.12	Kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet 99
3.3.5.13	Kap. 3587 Direktoratet for byggkvalitet..... 99
3.3.5.14	Kap. 2412 Husbanken 99
3.3.5.15	Andre saker..... 99
3.3.6	Arbeids- og sosialdepartementet 100
3.3.6.1	Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m..... 100
3.3.6.2	Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten 100
3.3.6.3	Kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten..... 101
3.3.6.4	Kap. 606 Trygderetten 101
3.3.6.5	Kap. 611 Pensjoner av statskassen 102
3.3.6.6	Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse..... 102
3.3.6.7	Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden 102
3.3.6.8	Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse 102
3.3.6.9	Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse..... 103
3.3.6.10	Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse..... 103
3.3.6.11	Kap. 616 Gruppelivsforsikring 103
3.3.6.12	Kap. 3616 Gruppelivsforsikring..... 103
3.3.6.13	Kap. 2470 Statens pensjonskasse 103
3.3.6.14	Kap. 5470 Statens pensjonskasse 104
3.3.6.15	Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak 104
3.3.6.16	Kap. 635 Ventelønn..... 105
3.3.6.17	Kap. 3635 Ventelønn mv. 105
3.3.6.18	Kap. 660 Krigspensjon 105
3.3.6.19	Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn 105
3.3.6.20	Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)..... 105
3.3.6.21	Kap. 2541 Dagpenger..... 105
3.3.6.22	Kap. 5705 Refusjon av dagpenger 106
3.3.6.23	Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv..... 106

	Side
3.3.6.24	Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far 106
3.3.6.25	Kap. 2650 Sykepenger 106
3.3.6.26	Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger 107
3.3.6.27	Kap. 2655 Uførhet..... 108
3.3.6.28	Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv..... 108
3.3.6.29	Kap. 2670 Alderdom 109
3.3.6.30	Kap. 2680 Etterlatte..... 109
3.3.6.31	Kap. 2686 Stønad ved gravferd..... 110
3.3.6.32	Kap. 5701 Diverse inntekter 110
3.3.6.33	Andre saker 110
3.3.7	Helse- og omsorgsdepartementet..... 111
3.3.7.1	Kap. 701 E-helse, helseregistre mv. 111
3.3.7.2	Kap. 710 Vaksiner mv..... 112
3.3.7.3	Kap. 714 Folkehelse 112
3.3.7.4	Kap. 732 Regionale helseforetak 113
3.3.7.5	Kap. 733 Rehabilitering og rehabilitering..... 116
3.3.7.6	Kap. 740 Helsedirektoratet..... 116
3.3.7.7	Kap. 745 Folkehelseinstituttet 116
3.3.7.8	Kap. 746 Statens legemiddelverk 117
3.3.7.9	Kap. 761 Omsorgstjeneste..... 117
3.3.7.10	Kap. 762 Primærhelsetjeneste..... 118
3.3.7.11	Kap. 765 Psykisk helse og rusarbeid 119
3.3.7.12	Kap. 780 Forskning..... 119
3.3.7.13	Kap. 783 Personell 119
3.3.7.14	Kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv. 120
3.3.7.15	Kap. 2751 Legemidler mv. 120
3.3.7.16	Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling 121
3.3.7.17	Kap. 2755 Helsetjenester i kommunene mv. 121
3.3.7.18	Kap. 2756 Andre helsetjenester 122
3.3.7.19	Kap. 2790 Andre helsetiltak 122
3.3.7.20	Kap. 3740 Helsedirektoratet 122
3.3.7.21	Kap. 3746 Statens legemiddelverk..... 122
3.3.7.22	Kap. 5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet 123
3.3.7.23	Kap. 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet 123
3.3.7.24	Andre saker 123
3.3.8	Barne- og likestillingsdepartementet 124
3.3.8.1	Kap. 800 Barne- og likestillingsdepartementet..... 124
3.3.8.2	Kap. 844 Kontantstøtte 124
3.3.8.3	Kap. 845 Barnetrygd 124
3.3.8.4	Kap. 846 Familie og oppvekst..... 125
3.3.8.5	Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet 125
3.3.8.6	Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet 125
3.3.8.7	Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere..... 125
3.3.8.8	Kap. 860 Forbrukerrådet..... 125
3.3.8.9	Kap. 867 Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukerklageutvalget 126
3.3.8.10	Kap. 868 Forbrukertilsynet..... 126
3.3.8.11	Kap. 871 Likestilling og ikke-diskriminering..... 126
3.3.8.12	Kap. 3871 Likestilling og ikke-diskriminering 127
3.3.8.13	Kap. 2530 Foreldrepenger 127
3.3.8.14	Andre saker 127

	Side
3.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet	128
3.3.9.1 Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet	128
3.3.9.2 Kap. 902 Justervesenet.....	129
3.3.9.3 Kap. 3902 Justervesenet	130
3.3.9.4 Kap. 904 Brønnøysundregistrene	130
3.3.9.5 Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard.....	130
3.3.9.6 Kap. 907 (Nytt) Norsk nukleær dekommisjonering.....	131
3.3.9.7 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.....	131
3.3.9.8 Kap. 910 Sjøfartsdirektoratet	131
3.3.9.9 Kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	131
3.3.9.10 Kap. 912 Klagenemndssekretariatet.....	131
3.3.9.11 Kap. 917 Fiskeridirektoratet.....	131
3.3.9.12 Kap. 919 Diverse fiskeriformål	132
3.3.9.13 Kap. 3917 Fiskeridirektoratet	133
3.3.9.14 Kap. 920 Norges forskningsråd	133
3.3.9.15 Kap. 922 Romvirksomhet.....	133
3.3.9.16 Kap. 923 Havforskningsinstituttet	133
3.3.9.17 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	134
3.3.9.18 Kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	134
3.3.9.19 Kap. 928 Annen marin forskning og utvikling.....	134
3.3.9.20 Kap. 929 (Nytt) Institutt for energiteknikk.....	134
3.3.9.21 Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak.....	135
3.3.9.22 Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap	135
3.3.9.23 Kap. 2421 Innovasjon Norge	135
3.3.9.24 Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt	136
3.3.9.25 Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap.....	137
3.3.9.26 Kap. 5325 Innovasjon Norge	137
3.3.9.27 Kap. 5460 Garantiinstituttet for eksportkreditt	137
3.3.9.28 Kap. 5612 (Nytt) Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS.....	138
3.3.9.29 Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	138
3.3.9.30 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	138
3.3.9.31 Andre saker	138
3.3.10 Landbruks- og matdepartementet	139
3.3.10.1 Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet.....	139
3.3.10.2 Kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet.....	140
3.3.10.3 Kap. 1115 Mattilsynet	140
3.3.10.4 Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m.	140
3.3.10.5 Kap. 4136 Kunnskapsutvikling m.m.	140
3.3.10.6 Kap. 1137 Forskning og innovasjon.....	140
3.3.10.7 Kap. 1148 Naturskade – erstatninger	140
3.3.10.8 Kap. 1149 Verdskapings- og utviklingstiltak i landbruket	141
3.3.10.9 Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet.....	141
3.3.10.10 Kap. 5652 Statskog SF – renter og utbytte	141
3.3.10.11 Andre saker	141
3.3.11 Samferdselsdepartementet.....	142
3.3.11.1 Kap. 1300 Samferdselsdepartementet.....	142
3.3.11.2 Kap. 4300 Samferdselsdepartementet	143
3.3.11.3 Kap. 1301 Forskning og utvikling mv.....	143
3.3.11.4 Kap. 5622 Aksjer i Avinor AS	143
3.3.11.5 Kap. 1320 Statens vegvesen	143
3.3.11.6 Kap. 4322 Svinesundsforbindelsen AS	144

	Side
3.3.11.7	Kap. 5624 Renter av Svinesundsforbindelsen AS..... 144
3.3.11.8	Kap. 1330 Særskilte transporttiltak..... 144
3.3.11.9	Kap. 1352 Jernbanedirektoratet..... 144
3.3.11.10	Kap. 1357 Mantena AS..... 146
3.3.11.11	Kap. 5611 Aksjer i NSB AS 146
3.3.11.12	Kap. 1360 Kystverket 146
3.3.11.13	Kap. 1370 Posttjenester 147
3.3.12	Klima- og miljødepartementet..... 147
3.3.12.1	Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet 147
3.3.12.2	Kap. 1411 Artsdatabanken 148
3.3.12.3	Kap. 4411 Artsdatabanken 148
3.3.12.4	Kap. 1412 Meteorologiformål 149
3.3.12.5	Kap. 1420 Miljødirektoratet 149
3.3.12.6	Kap. 1428 Energiomlegging, energi- og climateknologi 151
3.3.12.7	Kap. 1429 Riksantikvaren 151
3.3.12.8	Kap. 1473 Kings Bay AS 151
3.3.12.9	Kap. 4420 Miljødirektoratet 152
3.3.12.10	Kap. 4429 Riksantikvaren 152
3.3.12.11	Andre saker..... 152
3.3.13	Finansdepartementet 153
3.3.13.1	Kap. 21 Statsrådet 153
3.3.13.2	Kap. 41 Stortinget..... 153
3.3.13.3	Kap. 3041 Stortinget 154
3.3.13.4	Kap. 1600 Finansdepartementet..... 154
3.3.13.5	Kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring..... 154
3.3.13.6	Kap. 4605 Direktoratet for økonomistyring..... 154
3.3.13.7	Kap. 1610 Tolletaten..... 154
3.3.13.8	Kap. 4610 Tolletaten..... 155
3.3.13.9	Kap. 1618 Skatteetaten 155
3.3.13.10	Kap. 4618 Skatteetaten 156
3.3.13.11	Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå..... 157
3.3.13.12	Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift..... 157
3.3.13.13	Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning 157
3.3.13.14	Kap. 2309 Tilfeldige utgifter 157
3.3.13.15	Kap. 5309 Tilfeldige inntekter 157
3.3.13.16	Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer..... 158
3.3.13.17	Kap. 5351 Overføring fra Norges Bank..... 158
3.3.13.18	Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift 158
3.3.13.19	Kap. 5521 Merverdiavgift 158
3.3.13.20	Kap. 5526 Avgift på alkohol..... 158
3.3.13.21	Kap. 5536 Avgift på motorvogner mv. 158
3.3.13.22	Andre saker..... 159
3.3.14	Forsvarsdepartementet..... 159
3.3.14.1	Kap. 1700 Forsvarsdepartementet 159
3.3.14.2	Kap. 1720 Felleskapasiteter i Forsvaret 160
3.3.14.3	Kap. 4720 Felleskapasiteter i Forsvaret 161
3.3.14.4	Kap. 1723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet..... 162
3.3.14.5	Kap. 1731 Hæren 162
3.3.14.6	Kap. 1732 Sjøforsvaret 163
3.3.14.7	Kap. 4732 Sjøforsvaret 164
3.3.14.8	Kap. 1733 Luftforsvaret 164

3.3.14.9	Kap. 4733 Luftforsvaret	165
3.3.14.10	Kap. 1734 Heimevernet.....	165
3.3.14.11	Kap. 1735 Etterretningstjenesten	165
3.3.14.12	Kap. 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold.....	166
3.3.14.13	Kap. 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold.....	167
3.3.14.14	Kap. 1790 Kystvakten.....	167
3.3.14.15	Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten	168
3.3.14.16	Kap. 4791 Redningshelikoptertjenesten	168
3.3.14.17	Kap. 1792 Norske styrker i utlandet	168
3.3.14.18	Kap. 4792 Norske styrker i utlandet	168
3.3.14.19	Andre saker.....	168
3.3.15	Olje- og energidepartementet	170
3.3.15.1	Kap. 1800 Olje- og energidepartementet.....	170
3.3.15.2	Kap. 1811 Statoil ASA	170
3.3.15.3	Kap. 4811 Statoil ASA.....	170
3.3.15.4	Kap. 1815 Petoro AS.....	170
3.3.15.5	Kap. 1840 CO ₂ -håndtering	170
3.3.15.6	Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	171
3.3.15.7	Kap. 5680 Statnett SF.....	171
3.3.15.8	Andre saker.....	171
3.4	Andre saker.....	172
3.4.1	Oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om landmaktproposisjonen	172
3.4.2	Status i arbeidet med et fullskala demonstrasjonsanlegg for fangst og lagring av CO ₂	175
3.4.3	Opptrappingsplan om klimatilpasset landbruk og matsikkerhet i utviklingsland.....	180
3.4.4	Opptrappingsplan for yrkesfaglig utdanning i utviklingsland	180
4.	Statsbudsjettet 2018 – endringer i skatte- og avgiftsopplegget.....	180
4.1.1	Sammendrag fra Meld. St. 2 (2017–2018)	180
4.1.2	Komiteens merknader.....	181
4.2	Dokumentasjonskrav for redusert kildeskatt på utbytte til utenlandske aksjonærer.....	182
4.2.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	182
4.2.2	Komiteens merknader.....	183
4.3	Fritak for avgift for driftsmidler til reindriftsnæringen	183
4.3.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	183
4.3.2	Komiteens merknader.....	183
4.4	Fritak for merverdiavgift for elektroniske nyheter	183
4.4.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	183
4.5	Redusert alkoholavgift for små bryggeri	184
4.5.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	184
4.5.1.1	Innleiing.....	184
4.5.1.2	Høyring	184
4.5.1.3	Departementet si vurdering.....	185
4.5.2	Komiteens merknader.....	186
4.6	Engangsavgift, ny kjøresyklus og ladbare hybridbiler.....	186
4.6.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	186
4.6.2	Komiteens merknader.....	187
4.7	Veibruksavgift på naturgass.....	187
4.7.1	Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018).....	187
4.7.2	Komiteens merknader.....	188
4.8	Grunnrenteskatt i havbrukssektoren.....	188
4.8.1	Sammendrag.....	188
4.8.2	Komiteens merknader.....	189

	Side
4.9 Andre avgiftsforslag	189
4.9.1 Særavgifter	189
5. Anmodningsforslag fremsatt under komiteens behandling.....	190
6. Oversikt over partienes forslag til endringer	195
7. Forslag fra mindretall.....	208
8. Komiteens tilråding.....	337

STORTINGET

Innst. 400 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2017–2018), Prop. 85 S (2017–2018) og Prop. 86 LS (2017–2018)

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2018, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2018, og om skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2018

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Åsunn Lyngedal og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Henrik Asheim, Mudassar Kapur, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Jan Steinar Engeli Johansen og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Solveig Schytz, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Røpstad, fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til Stortingets forretningsorden § 43 syvende ledd, som lyder:

«Eventuell kongelig samleproposisjon om endringer i statsbudsjettet legges fram senest den 15. mai i budsjettåret, sammen med stortingsmelding om revidert nasjonalbudsjett. Finanskomiteen avgir innstilling om disse senest annen fredag i juni.»

Komiteen viser til at avtalen om revidert nasjonalbudsjett 2018 mellom regjeringspartiene Høyre,

Fremskrittspartiet og Venstre, og Kristelig Folkeparti, følger under pkt. 1.2 nedenfor.

Meld. St. 2 (2017–2018) er behandlet under kapittel 2, Prop. 85 S (2017–2018) er behandlet under kapittel 3, og plenarvedtaksdelen av Prop. 86 LS (2017–2018) er behandlet under kapittel 4 i denne innstillingen. Kapittel 5 omhandler anmodningsvedtak som er fremkommet under komiteens behandling, og kapittel 6 inneholder en oversikt over de enkelte fraksjonenes primærforslag som avviker fra regjeringens forslag. Partienes hovedprioriteringer står omtalt under pkt. 2.2 om revidert nasjonalbudsjett og pkt. 3.1 om forslag til endringer i statsbudsjettet for 2018. Kapittel 7 inneholder forslagene fra komiteens mindretall, og kapittel 8 inneholder komiteens tilråding.

Når det gjelder lovforslag som er omtalt i Meld. St. 2 (2017–2018) og i Prop. 85 S (2017–2018), viser komiteen til at disse er fremsatt i Prop. 86 LS (2017–2018). Komiteen viser til Innst. 399 L (2017–2018) når det gjelder behandlingen av disse.

1.1 Avtale mellom regjeringspartiene Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, og Kristelig Folkeparti om revidert nasjonalbudsjett for 2018

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti er enig om en helhetlig avtale om revidert nasjonalbudsjett for 2018. Avtalen innebærer at Kristelig Folkeparti gir sin tilslutning til regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018 med følgende endringer:

Satsinger				2018 (tall i mill. kroner)
Dep.	Kap.	Post	Beskrivelse	Bokført endring
KUD	325	79	Norsk Kulturforum, engangstilskudd	0,80
KUD	334	73	TVIBIT – filmveksthuset i Tromsø, engangstilskudd	1,00
UD	163	70	Økt nødhjelp	50,00
JD	430	1	Engangstilskudd kriminalomsorg for oppfylling av verbaler og til kvinnefengsel i Agder	10,00
JD	430	70	Røverradion	0,50
JD	3410	1	Reversering gebyr på skifte- og utskifteattest (helårseffekt 32 mill.)	16,00
KMD	541	70	Digihjelpen, IKT-opplæring for seniorer	3,00
KLD	1420	85	Forprosjektet Raet nasjonalparksenter	0,50
NFD	919	75	Føringstilskudd fiskeriene	4,00
KLD	1429	70	Kongsgårdprosjektet Avaldsnes, engangstilskudd	2,50
HOD	732	70	Tilskudd til Eikholt ressursenter, engangstilskudd	10,00
HOD	732	72	Kjøp av plasser innen rusomsorg	20,00
HOD	762	63	Rekruttering fastleger, grunntilskudd	10,00
HOD	765	71	Pårørendesenteret, Stavanger	1,00
HOD	765	72	No Limitation	1,00
HOD	714	70	Forskningsprosjekt, samarbeid mellom Rusfri Oppvekst, NLA og Høgskolen på Vestlandet	1,00
KD	226	21	Pilotprosjekt Hordaland fylkeskommune, samarbeid fylkes og næringsliv om videregående opplæring	1,00
KD	228	77	Den norsk-tyske skolen	4,00
KD	231	60	Bemanningsnorm barnehage	100,00
KD	255	71	Menneskerettighetssatsing Falstadsenteret 1 ny stilling	0,415
KD	255	72	Stiftelsen Arkivet	3,815
KD	255	74	Menneskerettighetssatsing Narviksenteret 1 ny stilling	0,415
KD	255	73	Dialogbyen Lillehammer	1,00
KD	260	50	100 Studieplasser, sykepleie	3,102
KD	260	70	100 Studieplasser, sykepleie	0,548
KD	2410	50	100 Studieplasser, sykepleie	1,485
KD	2410	72	100 Studieplasser, sykepleie	0,026
KD	260	50	Rekrutteringsstillinger UIA, UIS og Nord	9,00
KD	291	71	Kirkens bymisjon i Trondheim, «søster til søster»	1,00
KD	291	71	Utvikling av inkluderende kulturtilbud, Kirkens bymisjon Bodø og Tromsø, engangstilskudd	0,30
Sum				257,45

Reduserte utgifter				2018
Dep.	Kap.	Post	Beskrivelse	Bokført endring
UD	151	78	Regionbevilgning Asia	10,00
UD	152	78	Regionbevilgning Nord-Afrika og Midtøsten	7,00
UD	162	70	Overgangsbistand	3,00
UD	166	70	Ymse	5,50
UD	169	73	UNESCO	20,00
UD	170	83	WHO SIDS-initiativ	2,80
UD	172	70	Gjeldsslette	1,70
JD	440	25	Reduserte reiseutgifter ved tvangsreturer	52,80
KMD	530	33	Redusert likviditetsbehov for NMBU Campus Ås	100,00
ASD	601	70	Redusert kontingent til EU-programmer	5,00
OED	1800	21	Reduksjon i driftsutgifter	5,00
OED	1815	73	Redusert bevilgning til Petoro Iceland AS	10,00
OED	1800	70	Redusert tilskudd til internasjonale organisasjoner	5,00
OED	2309	1	Ymse	24,65
KD	285	53	Norges forskningsråd	5,00
Sum				257,45

Hovedinnretning	2018
Beskrivelse	Bokført endring
Satsinger	257,45

Hovedinnretning	2018
Beskrivelse	Bokført endring
Reduserte utgifter	257,45

Enighet om anmodningsforslag og merknader

1. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at minst 90 pst. av innbyggerne i hvert politidistrikt har maksimalt 45 minutters kjøretid til nærmeste passkontor, slik at servicetilbudet overfor publikum blir opprettholdt på en best mulig måte. Det kan gjøres unntak ved endelig beslutning knyttet til struktur og antall utstedelsessteder for pass der kvalitet og volum ikke tilfredsstillende internasjonale krav. Det må være et høyere antall utstedelsessteder enn i Politidirektoratet sitt forslag.
2. Stortinget ber regjeringen foreta en samlet gjennomgang av forutsetningene som er blitt lagt til grunn for den varslede endringen av fartsområdeforskriften for utenriksferger, og presentere resultatene for Stortinget på en egnet måte før en eventuell endring blir foretatt.
3. Stortinget ber regjeringen utrede en reduksjon av særavgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at avgiften differensieres ut fra sukkerinnhold, med utgangspunkt i modellene fra Storbritannia, Irland og Finland.
4. Stortinget ber regjeringen bedre finanseringen av bemanningsnormen i barnehagene gjennom et øremerket tilskudd for 2018 og de to kommende budsjettårene på 100 mill. kroner. De øremerkede midlene fordeles med 60 mill. kroner til en overgangsordning for de private barnehagene som ligger i kommuner som hadde over 6,0 barn per voksen i kommunens egne barnehager per desember 2017. Overgangsordningen skal gjelde fra innføringstidspunktet 1. august 2018 og ut 2020 og må ta særlig hensyn til å bidra til en bærekraftig økonomi i små private barnehager. De resterende 40 mill. kroner fordeles til kommunene etter tilsvarende kriterier som de private.
5. Stortinget ber regjeringen utrede nødvendige endringer i reglene om at en andel av kursreguleringsfondet kan holdes tilbake ved flytting av kommunale pensjonsordninger, slik at kommunene kan velge den pensjonsløsningen de ønsker.

6. Stortinget ber regjeringen ferdigstille kvalitetssikringen knyttet til CO₂-fangstprosjektet til Fortum Oslo Varmes anlegg på Klemetsrud i løpet av sommeren 2018 og snarest sette i gang forprosjektering av CCS både på Norcem og Fortum Oslo Varme, gitt at den kvalitetssikrede informasjonen tilsier forprosjektering av Fortums anlegg som omtalt i Prop. 85 S (2017–2018). Stortinget ber regjeringen på egnet måte i løpet av våren 2019 legge fram en orientering om aktuelle finansieringsmodeller for fullskala fangst, lagring og transport av CO₂.
7. Stortinget ber regjeringen på egnet måte orientere Stortinget om kapasitetsbehov på ulike soningsformer etter åpning av økt bruk av elektronisk soning. Arendal fengsel, Kleivgrend avdeling legges ikke ned før en slik orientering er gitt.
8. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med utleier ved Osterøy fengsel om mulig forlengelse av leieavtalen basert på dagens leiebetingelser frem til KVVU for Vestlandet er vurdert.
9. Stortinget ber regjeringen legge Dokument 8:123 S (2016–2017), Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad og Geir Sigbjørn Toskedal om tiltak for å styrke forbrukernes rettigheter i handel med bolig, til grunn for oppfølgingen av stortingsvedtakene 1035, 1036, 1037, 1038, 1039 og 1040.

Oppfølging av landmaktforliket

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til behandlingen av Innst. 50 S (2017–2018), hvor et bredt flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti ble enige om den videre utviklingen av hær og heimevern.

Flertallet viser til at Stortinget samtidig utsatte enkelte beslutninger i påvente av at regjeringen skulle komme tilbake med nærmere svar på anmodningsvedtakene 80–88 (2017–2018) av 5. desember 2017. Flertallet merker seg at regjeringen har gitt sine svar og anbefalinger på disse vedtakene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018. Flertallet ber derfor regjeringen foreta en samlet gjennomgang av de forutsetninger som lå til grunn for landmaktforliket og skissere hvordan disse kan gjennomføres innenfor den fastsatte rammen for langtidsplanen for forsvarssektoren, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Flertallet viser videre til økningen regjeringen legger opp til i revidert nasjonalbudsjett 2018 når det gjelder Heimevernet, på til sammen 36 mill. kroner. 11 mill. kroner er knyttet til økningen i områdestrukturen og til gjennomføring av kurs, trening og øving for å heve kompetansen hos befal og soldater. 25 mill. kroner er

knyttet til anskaffelser av moderne bekledning og utrustning, som inkluderer moderne våpen til den enkelte soldat samt materiell til vakthold og sikring av objekter i kystsonen. Flertallet støtter en slik styrking av Heimevernet.

Lærernorm

Flertallet viser til budsjettavtalen om statsbudsjettet 2018, hvor det er enighet om innføring av en lærernorm som har som mål at det fra høsten 2018 skal være 1 lærer per 16 elever i 1.–4. klasse og 1 lærer per 21 elever i 5.–10. klasse, og fra høsten 2019 1 lærer per 15 elever i 1.–4. klasse og 1 lærer per 20 elever i 5.–10. klasse.

Flertallet viser til revidert nasjonalbudsjett 2018, hvor kommunenes kostnader med å innfri krav til lærertetthet som gjelder fra 1. august 2018, kompenseres fullt ut og kommunene beholder det eksisterende, øremerkede tilskuddet til økt lærertetthet på 1.–4.trinn ut 2018.

Flertallet viser videre til at beregningene for kompensasjonen legger til grunn at eksisterende årsverk kan flyttes mellom hovedtrinn, men ikke kan flyttes mellom skoler i den enkelte kommune, at det eksisterende øremerkede tilskuddet til økt lærertetthet på 1.–4. trinn videreføres som i 2018 og inngår i kompensasjonen til kommunesektoren, og at ingen kommuner skal tape på innføring av normen i 2018. Flertallet viser til at enigheten ligger fast.

Flertallet viser videre til at beregningene for kompensasjonen legger til grunn at eksisterende årsverk ikke kan flyttes mellom skoler i en kommune i 2018. Flertallet er enig om at prinsippene som ligger til grunn for finansiering av lærernormen i RNB 2018, skal videreføres i statsbudsjettet for 2019.

Maskinskatt

Flertallet viser til enigheten om å fjerne «maskinskatten» fra 1. januar 2019 og at det skal innføres en kompensasjonsordning for kommunene.

2. Revidert nasjonalbudsjett 2018

2.1 Sammendrag fra Meld. St. 2 (2017–2018)

Statsbudsjettet for 2018 ble vedtatt i Stortinget høsten 2017 etter at det ble inngått en budsjettavtale mellom de daværende regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre. Den 17. januar 2018 ble regjeringen Solberg utvidet ved at Venstre gikk inn i regjeringen. Den utvidede regjeringen Solberg baserer sin politikk på Jeløya-plattformen av 14. januar 2018.

Hovedlinjene i regjeringens økonomiske politikk ligger fast. Revidert nasjonalbudsjett 2018 bygger videre på det budsjettet som ble vedtatt av de fire partiene høsten 2017. Da la regjeringen frem et budsjett for økono-

misk vekst, flere i jobb og et bærekraftig velferdssamfunn. Anslagene som nå legges frem i revidert budsjett, viser økende økonomisk vekst og lavere ledighet. Det vil påvirke bærekraften i vårt velferdssamfunn i positiv retning.

Regjeringens økonomiske politikk innebærer at den offentlige pengebruken årlig tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer, og at bruken av oljepenger vris i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelser. Det bidrar til å styrke og sikre vår fremtidige velferd. I revidert nasjonalbudsjett 2018 videreføres den nøytrale finanspolitiske innretningen det ble lagt opp til i budsjettet som ble vedtatt i fjor høst.

Regjeringen vil fortsette sin langsiktige og ansvarlige økonomiske politikk – en politikk som legger til rette for omstilling og grønt skifte, en politikk som har bidratt til å få landet trygt gjennom utfordrende tider, ivaretatt og forbedret norsk næringslivs konkurransekraft og bidratt til at vi nå ser vekst over trend og nedgang i arbeidsledigheten.

Regjeringen styrker velferden i dag og trykker Norge for fremtiden.

Solid oppgang i norsk økonomi

Det går godt i norsk økonomi. Veksten er solid, stadig flere får jobb, og arbeidsledigheten har falt mer enn anslått i fjor høst. Konjunkturedgangen som preget norsk økonomi etter oljeprisfallet i 2014, ligger bak oss. I møte med oljeprisfallet brukte regjeringen finanspolitikken aktivt for å motvirke arbeidsledighet og lette nødvendige omstillinger. Sammen med lave renter, en markert svekkelse av kronen og ansvarlige lønnsoppgjør har det gitt oppgangen styrke. Norske bedrifters konkurransevne er blitt betydelig bedret de siste årene. Stemningsindikatorer vitner om økt optimisme i næringslivet.

I arbeidsmarkedet har det gått bedre enn ventet. Ledigheten går ned over hele landet, og sysselsettingen øker markert etter svak utvikling i 2015 og 2016. Sysselsettingsandelen tok seg opp i 1. kvartal etter å ha holdt seg stabil gjennom fjoråret.

Bedringen i arbeidsmarkedet er ventet å fortsette. BNP for Fastlands-Norge anslås å vokse med 2,5 pst. i år og 2,6 pst. neste år, som er høyere enn den langsiktige trenden. Kapasitetsutnyttelsen vil dermed øke og komme nær et normalt nivå.

Veksten i norsk økonomi understøttes av bedre tider ute, med markerte oppjusteringer av vekstanslagene siden i fjor høst. Det er særlig god vekst i USA, men oppjusteringen er størst for euroområdet. Hos våre viktigste handelspartnere er den anslåtte veksten for i år godt over gjennomsnittet for de siste ti årene.

Oljeprisen har også steget kraftig siden i fjor høst, drevet av høyere økonomisk vekst, geopolitisk uro og

forlengelse av produksjonskuttene i OPEC. Prisene for fremtidige leveranser tyder på en viss nedgang i oljeprisen i løpet av i år og neste år, men prisforventningene er likevel markert høyere enn i nasjonalbudsjettet. Det bidrar til høyere oljeinvesteringer.

Høyere vekst ute og høyere oljepris bidrar sammen med bedret konkurransevne for norske bedrifter til oppgang i eksport og investeringer. Eksporten tok seg opp i fjor, og veksten er ventet å fortsette fremover. Spørreundersøkelser viser at bedrifter over hele landet planlegger å øke investeringene.

Et strammere arbeidsmarked vil trolig føre til noe høyere lønnsvekst fremover både internasjonalt og i Norge. Hvor sterkt kostnadspresset blir her hjemme, vil blant annet avhenge av tilgangen på arbeidskraft fra personer utenfor arbeidsstyrken, men også av omfanget av arbeidsinnvandring. Lønnsveksten anslås å ta seg opp fra 2,3 pst. i 2017 til 2,8 pst. i år.

Større kjøpekraft og et mer optimistisk syn på fremtiden ventes å gi økt vekst i husholdningenes konsum fremover, selv om høyere konsumprisvekst kan bremse oppgangen noe. Samtidig vil boliginvesteringene trolig gå litt ned, blant annet som følge av lavere befolkningsvekst og at boligprisene falt gjennom fjoråret etter kraftig oppgang i 2016. Nivået på boliginvesteringene vil likevel holde seg høyt. De siste månedene har boligprisene steget igjen. Oppgangen har vært særlig markert i Oslo.

Høy gjeldsbelastning i husholdningene innebærer en viss usikkerhet om den økonomiske utviklingen fremover og kan medføre at husholdningene vil stramme inn på forbruket ved høyere rente eller dersom boligprisene skulle falle markert.

Ute kan usikkerhet om britisk uttreden av EU og den amerikanske administrasjonens handelspolitikk trekke ned veksten fremover. Hvis tendensen til økt proteksjonisme skulle føre til vesentlig høyere handelshindre, kan norsk økonomi bli stilt overfor betydelige utfordringer. Som en liten, åpen økonomi er Norge særlig avhengig av åpne og velfungerende internasjonale markeder. På den annen side kan tiltakende vekst hos våre handelspartnere og høyere oljepris bidra til at etterspørselen etter norske varer og tjenester øker mer, og at oppgangen i investeringene blir høyere enn lagt til grunn i denne meldingen.

De økonomiske utsiktene er nærmere omtalt i kapittel 2 i meldingen.

En godt tilpasset økonomisk politikk

Jeløya-plattformen understreker at bruken av oljeinntekter skal tilpasses situasjonen i økonomien i tråd med handlingsregelen. Etter hvert som arbeidsledigheten går ned og kapasitetsutnyttelsen i økonomien nærmer seg et normalt nivå, avtar behovet for drahjelp fra den økonomiske politikken.

Skulle en for sterk vekst i pengebruken over statsbudsjettet føre til at pengepolitikken strammes til tidligere enn det som ellers ville vært tilfellet, øker risikoen for at kronen styrker seg. Det vil kunne bremse tilpasningen til et mer konkurransedyktig lønns- og kostnadsnivå og flytte arbeidskraft fra konkurranseutsatt til skjermet sektor. En slik utvikling er ikke et godt svar på de strukturelle utfordringene norsk økonomi står overfor. Lavere etterspørsel etter varer og tjenester fra oljevirksomheten om noen år krever at vi lykkes med omstillingen av norsk økonomi.

Budsjettet for 2018 svarer på utfordringene på kort og lang sikt:

I lys av bedre utsikter for norsk økonomi la regjeringen i fjor høst opp til en normalisering av finanspolitikken i 2018, etter flere år med økt bruk av oljeinntekter etter oljeprisfallet. Den økonomiske utviklingen har siden da vært god. Anslagene for den økonomiske veksten har truffet godt, og arbeidsmarkedet har bedret seg raskere enn ventet. Regjeringen har derfor funnet det riktig å videreføre den nøytrale innretningen av finanspolitikken som det ble lagt opp til i statsbudsjettet sist høst.

Budsjettets virkning på samlet etterspørsel i økonomien kan måles ved endringen i bruken av oljeinntekter fra ett år til det neste. Regjeringens forslag til revidert budsjett for 2018 innebærer en bruk av oljeinntekter på 225,5 mrd. kroner, målt ved det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet. Anslaget er satt ned med 5,6 mrd. kroner siden i høst, i hovedsak som følge av lavere utgifter i folketrygden og økte utbytteinntekter fra selskaper hvor staten har en eierandel. Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet er satt ned også for 2017, og den reelle økningen i bruk av oljeinntekter er om lag uendret fra nasjonalbudsjettet, på i overkant av 6 mrd. 2018-kroner. Den finanspolitiske impulsen anslås dermed fortsatt til under 0,1 pst. av verdiskapingen i Fastlands-Norge. Det innebærer at finanspolitikken virker nøytralt på økonomien i 2018.

Bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet anslås nå å utgjøre 2,7 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året. Det er lavere enn anslaget fra i høst på 2,9 pst., noe som må ses i sammenheng med en markert kursoppgang i verdens finansmarkeder og dermed i fondets eiendeler mot slutten av fjoråret. Forventet realavkastning av fondet ble i Perspektivmeldingen 2017 anslått til 3 pst.

Realveksten i statsbudsjettets underliggende utgifter anslås til 1,7 pst., som er under den anslåtte veksten i fastlandsøkonomien.

Samlet innebærer budsjettet for 2018 at flere år med aktiv bruk av statsbudsjettet for å løfte norsk økonomi gjennom en krevende periode avløses av en nøytral finanspolitikk. Den økonomiske politikken har i denne perioden bidratt til å holde sysselsettingen og

inntektene oppe i de næringer og regioner som ble hardest truffet av tilbakeslaget, i tråd med intensjonen i handlingsregelen.

Vår økonomi og konkurransevne påvirkes av hvor mye oljeinntekter vi bruker, men også av hvordan vi bruker dem. En aktiv finanspolitikk og en bærekraftig bruk av statens oljeinntekter har lagt til rette for at den positive utviklingen i norsk næringsliv kan fortsette. I budsjettet for 2018 fortsetter regjeringen gjennomføringen av skattereformen i tråd med enigheten i Stortinget. Endringene i skattesystemet som ble vedtatt i fjor høst, fremmer investeringer i norsk næringsliv, legger grunnlaget for økt sysselsetting og gir bedre beskyttelse av det norske skattegrunnlaget. Budsjettet for 2018 innebærer også at satsingen på helse, samferdsel, utdanning og kommunale tjenester fortsetter. Det styrker Norges vekstevne på sikt samtidig som regjeringen prioriterer de velferdsordningene folk er avhengige av. Budsjettet innebærer også en fortsatt innsats for å bedre tryggheten og beredskapen, blant annet gjennom investeringer i infrastruktur for politiet og Forsvaret.

På enkelte områder har regjeringen funnet det riktig å styrke innsatsen i revidert budsjett. For å bidra til økt kapasitet i helse- og omsorgssektoren foreslår regjeringen at det kan gis tilsagn om tilskudd til 700 flere heldøgns omsorgsplasser. Skredfaren på Svalbard gjør det nødvendig å bygge flere boliger i områder som ikke er skredutsatt. For å kunne komme i gang med byggingen i 2018 foreslår regjeringen midler til både boligbygging og infrastrukturtiltak på Svalbard. Ordningen med kompensasjon for merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg er mye brukt, og volumet av søknader overstiger rammen som er bevilget. For å stimulere til fortsatt satsing på idrettsanlegg legger regjeringen til rette for at alle godkjente søknader kan innvilges i 2018. Regjeringen legger også til rette for et samarbeid mellom Brønnøysundregistrene og finansnæringen for å oppnå at informasjon til det offentlige kun skal leveres én gang. Satsingen skal også bidra til helhetlige sluttbrukertjenester og verdiskaping for næringsliv, privatpersoner og offentlig sektor.

Strammere offentlige budsjetter fremover

Store avsetninger til Statens pensjonsfond utland og god avkastning i fondet har gjort det mulig å øke bruken av oljeinntekter markert i årene etter at handlingsregelen ble innført. I 2018 anslås bruken å tilsvare 7,6 pst. av BNP for Fastlands-Norge, mot 1,4 pst. i 2001. Nå går vi inn i en ny fase, med mindre rom for økning i bruken av oljeinntekter.

Lavere petroleumsinntekter gir mindre tilførsel av nye midler til fondet enn før, og anslaget på forventet realavkastning ble i fjor nedjustert fra 4 til 3 pst.

Da handlingsregelen ble innført, var det ventet at nye tilførsler av kapital til fondet en dag ville avta, og at

inntektene fra investeringene i pensjonsfondet ville bli viktigere. Fondets størrelse gjør at usikkerhet om markedsverdien av fondets investeringer nå betyr mye for statens inntekter. En fleksibel praktisering av handlingsregelen, tilpasset situasjonen i norsk økonomi, vil også fremover være nødvendig for å unngå at svingninger i verdien av fondet blir en kilde til ustabilitet. Retningslinjene for bruk av oljeinntekter er fleksible nettopp for at finanspolitikken skal kunne støtte opp under en balansert utvikling i norsk økonomi. Konsekvensene for oljepengebruken av store endringer i fondskapitalen eller i det strukturelle underskuddet skal jevnes ut over flere år – og det gjelder ved svingninger både opp og ned.

Samtidig som rommet for økt bruk av oljeinntekter blir mindre fremover, vil aldri av befolkningen etter hvert gi markert høyere utgifter til pensjoner og helse- og omsorgstjenester. Pensjonsreformen bidrar riktignok nå til at disse utgiftene øker mindre enn de ellers ville ha gjort fordi flere står lenger i arbeid. Pensjonsavtalen for offentlig ansatte er i denne sammenheng et viktig skritt i riktig retning. Likevel gir de store årskullene fra etterkrigstiden en kraftig økning i antall pensjonister, og dermed øker også de samlede pensjonsutgiftene som andel av verdiskapingen. Dersom vi i årene fremover skal kunne videreføre og bedre vår velferdsmodell med gode fellesfinansierte løsninger, må finansieringen styrkes og utgiftsveksten i ordningene dempes. I perspektivmeldingen pekte regjeringen på to hovedstrategier for å trygge velferdssamfunnet. Vi må øke arbeidsinnsatsen og få mer effektiv offentlig ressursbruk.

Høy arbeidsinnsats er viktig både for verdiskapingen i økonomien og bærekraften i offentlige finanser. I Norge deltar mange i arbeidslivet, men den gjennomsnittlige arbeidstiden per sysselsatt er nesten lavest i Europa. Samtidig er det mange som mottar trygd. Andelen som står utenfor arbeidslivet som følge av sykdom og nedsatt arbeidsevne, er høyere i Norge enn i de fleste andre land. Å redusere denne andelen er krevende, men viktig. Regjeringen har satt ned et ekspertutvalg som skal vurdere tiltak for å øke sysselsettingen, og vil iverksette en inkluderingsdugnad for å få flere inn i arbeidslivet.

Høy produktivitet er også et viktig grunnlag for høy verdiskaping. Regjeringen baserer sin økonomiske politikk på at verdier må skapes før de kan deles. Regjeringen følger opp Produktivitetskommissjonen, som leverte sine anbefalinger i 2015 og 2016.

Bærekraftige offentlige finanser krever at vi får mer ut av fellesskapets ressurser, og da er det nødvendig med fortsatte reformer i offentlig forvaltning. Dette arbeidet er godt i gang, blant annet gjennom avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen og målrettede tiltak på enkeltområder.

Kommunenes økonomi

Den økonomiske situasjonen i kommunesektoren er god. Realveksten i kommunesektorens inntekter ble i fjor betydelig høyere enn ventet, blant annet som følge av høye skatteinntekter etter tilpasninger til skattereforment blant private skattytere. Samtidig ble kommunenes kostnader knyttet til den demografiske utviklingen og pensjoner lavere enn anslått.

Samlet anslås nivået på både samlede og frie inntekter i 2018 høyere enn lagt til grunn i fjor høst. Som følge av at nivået på de frie inntektene er justert mer opp for 2017 enn for 2018, anslås likevel realveksten i frie inntekter lavere enn i saldert budsjett. Kommunesektorens frie inntekter ventes å avta reelt med 2,6 mrd. kroner i 2018. For kommunesektorens samlede inntekter er derimot realveksten justert opp med 0,6 mrd. kroner fra saldert budsjett, og anslås nå til 1,9 mrd. kroner. Oppjusteringen skyldes at overføringen av øremerkede tilskudd i 2018 øker med 2,8 mrd. kroner, i hovedsak som følge av fordeling av inntekter fra salg av oppdrettstillatelser.

I Kommuneproposisjonen 2019 varsler regjeringen en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 på mellom 1 og 2 mrd. kroner. Det legges opp til at de frie inntektene øker med mellom 2,6 og 3,2 mrd. kroner. Innenfor denne veksten er 0,2 mrd. kroner begrunnet med satsing på rusfeltet og 0,1 mrd. kroner med satsing på habilitering og rehabilitering. Lavere vekst i kommunesektorens samlede inntekter enn i frie inntekter må ses i sammenheng med store øremerkede tilskudd i 2018 fra salg av oppdrettstillatelser.

Den foreslåtte inntektsveksten legger til rette for styrking av det kommunale tjenestetilbudet. I tillegg er det rom for mer effektiv ressursbruk. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kroner i 2019.

Kommuneøkonomien er nærmere omtalt i avsnitt 3.2 i meldingen.

Skatte- og avgiftsopplegget

Regjeringen foreslår i forbindelse med revidert budsjett enkelte endringer i skatte- og avgiftsreglene. Forslagene anslås samlet å være om lag provenynøytrale i 2018.

Regjeringen foreslår å innføre en forenklet beskatningsordning (kildeskatt) for utenlandske arbeidstakere på midlertidig opphold fra 2019. Formålet med ordningen er å gi enklere regler for denne gruppen (bruttoskatt uten fradrag) og samtidig bidra til riktige beskatning etter reglene.

Reglene for skattlegging av naturalytelser har klare svakheter. Det er bred enighet om at disse svakhetene gjør det krevende å etterleve og håndheve regelverket, både for arbeidsgivere, arbeidstakere og skattemyndighetene. Forslag til forbedringer av reglene for den skat-

temessige behandlingen av naturalytelser har vært på høring, og regjeringen legger nå frem forslag til forbedringer av disse. Reglene gis virkning fra 2019.

Regjeringen foreslår også redusert alkoholavgift på øl med over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol fra småbryggerier. Avgiftsreduksjon gis trinnvis med ulike satser for årsvolumer inntil 200 000 liter.

Varslede lettelser i avgiftslegging av driftsmidler som benyttes i reindriftsnæringen, følges opp. Det arbeides med regelendringer for å innføre fritak i engangavgiften og fradragsrett for merverdiavgiften for anskaffelser, drift og vedlikehold av snøscootere mv. som blir benyttet i reindriften.

Regjeringen foreslår også enkelte andre regelendringer, blant annet en endring av overgangsreglene for aksjesparekonto og overføring av enkelte oppgaver fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet.

I denne meldingen gis det en omtale av at regjeringen vil utrede og eventuelt foreslå en grunnrenteskatt på havbruk som vil omfatte laks, ørret og regnbueørret, med innføring i 2020.

Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i kapittel 4 i meldingen.

Pengepolitikken

Den 2. mars i år ble en ny, modernisert forskrift for pengepolitikken fastsatt. I løpet av årene med inflasjonsstyring har det vært en utvikling i både tenkingen om og praktiseringen av pengepolitikken. Utgangspunktet for å modernisere forskriften var å bringe den i tråd med hvordan pengepolitikken blir utøvd, og hva som i dag anses som god pengepolitikk.

Den nye forskriften fastsetter at inflasjonsstyringen skal være fremoverskuende og fleksibel, slik at den kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt bidra til å motvirke oppbyggingen av finansielle ubalanser. Ofte er det ingen motsetninger mellom hensynet til lav og stabil inflasjon og de øvrige hensynene. Dersom de ulike hensynene trekker i ulik retning når renten skal fastsettes, må Norges Bank utøve skjønn og veie hensynene mot hverandre. Det operative målet for pengepolitikken er fastsatt til en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 pst. I den tidligere forskriften var målet 2,5 pst.

Norges Bank har uttalt at den nye forskriften klarer mandatet for pengepolitikken og underbygger den fleksible praktiseringen av inflasjonsstyringen. Sentralbanken mener endringen vil ha liten betydning for rentesettingen på kort sikt, og at den på lengre sikt vil føre til lavere nominelle renter.

Styringsrenten er Norges Banks viktigste virkemiddel, og renten kan endres raskt dersom de økonomiske utsiktene tilsier det. Siden mars 2016 har styringsrenten vært på rekordlave 0,5 pst. Ifølge Norges Banks siste renteprognose fra mars vil styringsrenten mest sannsynlig

bli satt opp etter sommeren i år, for deretter å heves gradvis til om lag 2 pst. i 2021. Norges Bank anslår at den underliggende konsumprisveksten vil stige til litt over 2 pst. i 2021, mens kapasitetsutnyttningen vil øke og nå et normalnivå tidlig i 2019.

Pengepolitikken er nærmere omtalt i avsnitt 3.3 i meldingen.

Sårbarheter i det norske finansielle systemet

Norske husholdninger har nå i gjennomsnitt en gjeld som er mer enn to ganger deres disponible inntekt. Det er høyt både historisk og sammenlignet med andre land. Vedvarende oppgang i husholdningenes gjeldsbelastning er tegn på at finansielle ubalanser har bygget seg opp og utgjør en alvorlig sårbarhet i norsk økonomi.

Regjeringen har de siste årene satt inn en rekke tiltak for å bidra til en mer bærekraftig utvikling i boligmarkedet, dempe sårbarheten i husholdningene og gjøre finanssystemet robust overfor boligprisfall. Boliglånsforskriften skal bidra til en mer bærekraftig utvikling i boliglånsmarkedet. Den ble videreført og strammet noe inn fra januar 2017 og gjelder frem til 30. juni i år. Finansdepartementet har nylig hatt på høring et forslag fra Finanstilsynet om å videreføre forskriften med enkelte endringer. Regjeringen vil ta stilling til om boliglånsforskriften skal videreføres, og i så fall i hvilken form, før gjeldende forskrift utløper.

Tiltak for å redusere risiko i husholdningssektoren er nærmere omtalt i avsnitt 3.4 i meldingen.

Sysselsettings- og inntektspolitikken

Sysselsettingspolitikken skal støtte opp under høy verdiskaping og høy deltakelse i arbeidslivet. Det er viktig med et fleksibelt arbeidsmarked som tilpasser seg endringer i etterspørselen etter arbeidskraft. Gode arbeidsinsentiver er avgjørende for å sikre høy sysselsetting. Det er mange som deltar i arbeidslivet i Norge sammenlignet med andre land i Europa, spesielt blant kvinner og eldre personer. Det er likevel noen trekk ved arbeidsmarkedet som vekker bekymring. Andelen sysselsatte menn i de mest arbeidsføre aldersgruppene har avtatt de siste ti årene, mens utviklingen i flere andre land har gått i motsatt retning. Samtidig har Norge en høyere andel som mottar helserelaterte trygdeordninger enn mange andre land.

Regjeringen vil nå ha særlig oppmerksomhet på å bruke oppgangstid og forbedrede konjunkturer til å få inkludert flest mulig i ordinært arbeidsliv fra de gruppene som over tid har stått svakest på arbeidsmarkedet. Vi har ikke greid å redusere utenforskapet nok i tidligere oppgangstider, og det står fortsatt altfor mange mennesker utenfor ordinært arbeidsliv i Norge. Regjeringen har derfor i regjeringsplattformen invitert til en inkluderingsdugnad i offentlig og privat sektor, en felles inn-

sats fra næringsliv, kommuner, partene i arbeidslivet og fra dem som selv står på utsiden, for at flere kommer i jobb, og hvor regjeringen har som mål at fem pst. av nyansatte i staten skal ha nedsatt funksjonsevne eller «hull i CV-en».

Det er viktig å yte bistand til personer som ikke klarer å skaffe seg arbeid på egen hånd. Arbeidsmarkedstiltak er sentrale virkemidler for å få flere over i arbeid. Tiltakene kan bidra til å gjøre personer som står utenfor arbeidslivet, bedre kvalifisert og forhindre at svake grupper varig faller ut av arbeidsmarkedet. Blant ungdom og blant innvandrere fra land utenfor EØS-området er det grupper som stiller svakere på arbeidsmarkedet. Disse gruppene blir særlig prioritert for deltakelse i arbeidsmarkedstiltak. Det samme gjelder personer som har stått lenge uten arbeid.

I lys av bedringen i arbeidsmarkedet ble det i saldert budsjett for 2018 lagt opp til å redusere tiltaksnivået for inneværende år til om lag 14 000 plasser rettet mot arbeidsledige. Utsiktene for arbeidsmarkedet fremstår nå som bedre enn i fjor høst. Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak svarende til om lag 550 tiltaksplasser for 2018 sett under ett fra saldert budsjett. Det tilsier at tiltaksnivået rettet mot ledige reduseres videre i andre halvår i år. Den særskilte innsatsen mot ungdom og langtidsledige som ble igangsatt i fjor, videreføres.

Regjeringen holder et høyt nivå på tiltaksplasser rettet mot personer med nedsatt arbeidsevne. Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er tiltak for personer som mottar uføretrygd eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd. Regjeringen foreslår å styrke innsatsen overfor denne gruppen ved å øke antallet tiltak med 100 plasser i andre halvår 2018.

Partene i arbeidslivet har ansvaret for gjennomføring av lønnsoppgjørene. Lønnsoppgjør der sentrale tariffområder i konkurranseutsatt sektor forhandler først, bidrar til å holde den samlede lønnsveksten innenfor rammer konkurranseutsatt virksomhet kan leve med over tid. Det inntektspolitiske samarbeidet bidrar til at myndighetene, arbeidstakere og arbeidsgivere har en felles forståelse av den økonomiske situasjonen og av hvilke utfordringer norsk økonomi står overfor. Regjeringens kontaktutvalg og Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) er viktige møtepunkter for å bygge en slik felles forståelse. Myndighetene har ansvaret for at lover og regler legger til rette for et velfungerende og fleksibelt arbeidsmarked. På bakgrunn av oppgjørene som foreligger så langt i år, og vurderinger av den økonomiske utviklingen fremover, anslås årslønnsveksten i 2018 til 2,8 pst. Det er 0,2 prosentenheter lavere enn lagt til grunn i fjor høst.

Pensjonsavtalen som er inngått mellom staten og organisasjonene i offentlig sektor, innebærer et viktig skritt i retning av å fullføre pensjonsreformen også for

offentlig ansatte. Systemet for offentlig ansatte vil få de samme gode arbeidsinsentiver som i folketrygden og i pensjonsordningene i privat sektor. Organisasjonene har fått frist til 1. juli for å gi endelig tilbakemelding på om de slutter seg til avtalen. Avtalen er anbefalt av alle hovedorganisasjonene.

Syssettingspolitikken og det inntektspolitiske samarbeidet er beskrevet i avsnitt 3.5 i meldingen.

2.2 Komiteens merknader

2.2.1 Merknader fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre understreker at det er en av regjeringens fremste oppgaver å sikre finansiell stabilitet gjennom en ansvarlig finanspolitikk. Den økonomiske politikken regjeringen har ført, har vært en viktig drivkraft bak omslaget i norsk økonomi. Disse medlemmer ser det som avgjørende at vi nå ikke undergraver det vi har oppnådd.

Disse medlemmer er opptatt av at finansiell stabilitet er avgjørende for individers og familiers privatøkonomi, og at finansiell usikkerhet har reelle negative innvirkninger på næringslivet og på folks privatøkonomi.

Disse medlemmer mener derfor det hviler et tungt ansvar på regjeringen for å bruke finanspolitikken til å innrette økonomien slik at den kan håndtere framtidige sykliske endringer. Disse medlemmer ser det derfor som regjeringens ansvar å føre en stram finanspolitikk i dagens gode økonomiske klima, for å sikre at Norge er forberedt på framtidige økonomiske svingninger. I en oppgangskonjunktur kan en høy oljepenning bidra til kostnadspress og til at renten settes opp og kronen styrker seg. For næringslivet er det avgjørende at den bedringen vi har hatt i konkurransevnen bevarer.

Disse medlemmer slår fast at statsbudsjettet for 2018 er et slikt stramt budsjett, preget av at Norge har lagt bak seg en økonomisk nedtur som en følge av fallet i oljeprisen. Disse medlemmer understreker at det nå er viktig å videreføre innretningen av statsbudsjettet for 2018 i revidert nasjonalbudsjett for 2018 og på den måten sikre at revidert budsjett er et positivt bidrag til finansiell stabilitet.

Disse medlemmer viser til at Norge er en eksportorientert og åpen økonomi, tett integrert i et globalt system som er sårbart for svingninger som ligger langt utenfor påvirkningsrammene av norsk finanspolitikk. Disse medlemmer mener derfor det er særlig viktig å føre en ansvarlig finanspolitikk som gjør at landets økonomi har de forutsetningene som trengs for å håndtere framtidige økonomiske utfordringer.

Disse medlemmer understreker at den norske økonomien er i god stand, og at arbeidsledigheten syn-

ker mens sysselsettingsgraden øker. Samtidig er disse medlemmer opptatt av at den norske økonomien fremdeles er dominert av enkelte store eksportprodukter og en stor statlig sektor. Disse medlemmer mener også at gjeldsvekst blant nordmenn flest er en utfordring for landets langsiktige finansielle stabilitet.

Disse medlemmer visere videre til at Norge de siste årene har opplevd en gradvis innfasing av oljepenger som nå har nådd sitt høydepunkt. Disse medlemmer vektlegger at dette vil bety at behovet for en mindre ekspansiv finanspolitikk med klarere prioriteringer øker, spesielt med et styrket fokus på å legge til rette for økonomisk vekst og økt produktivitet.

Disse medlemmer mener at det legger føringer for framtidige statsbudsjett og reviderte nasjonalbudsjett. Konsekvensen av dette, merker disse medlemmer seg, er at regjeringen må satse målrettet, og at regjeringen fremover må oppnå mer med færre ressurser. Disse medlemmer viser til at regjeringen derfor har prioritert forenkling og avbyråkratisering, digitalisering og ikke minst satsing på vekstfremmende tiltak. Disse medlemmer ser dette som en mulighet til å øke norsk internasjonal konkurransedyktighet.

Disse medlemmer vil understreke at en av regjeringens fremste målsetninger i denne stortingsperioden er å gjennomføre en inkluderingsdugnad. Disse medlemmer påpeker at en stor del av inkluderingsdugnaden handler om å i større grad bringe marginaliserte grupper inn i arbeidslivet og å gjøre det enklere og mer fleksibelt å bidra etter egen evne. Disse medlemmer mener inkluderingsdugnaden er avgjørende for å sikre at flere innbyggere tar del i norsk verdiskapning. Økt verdiskapning er en av de viktigste politiske målsetningene bak regjeringens finanspolitikk, som også kommer til uttrykk i revidert nasjonalbudsjett for 2018.

2.2.2 Merknader fra Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til behandlingen av perspektivmeldingen i 2017, hvor disse medlemmer trakk opp behovet for en politikk som kan snu utviklingstrekk som nå trekker i feil retning, for å sikre en bærekraftig utvikling i vårt samfunn:

- Flere i arbeid fordi det er grunnlaget for den enkeltes frihet og samfunnets vekstgrunnlag.
- Mindre forskjeller fordi det fremmer tillit, produktivitet og letter omstillingen i næringsliv og samfunn.
- Sterkere produktivitetsvekst fordi det legger grunnlag for konkurranseevne, inntektsutvikling og utviklingen av vår felles velferd.
- Bærekraftig og konkurransedyktig offentlig sektor fordi vi alle må oppleve at de offentlige tjenester leverer det de skal.

Disse medlemmer er bekymret for at det over flere år er skapt for få nye arbeidsplasser i privat sektor, at sysselsettingsandelen er blitt lav, og at forskjellene øker. Regjeringens politikk bidrar til å forsterke disse negative utviklingstrekkene.

I lys av denne utviklingen mener disse medlemmer at revidert nasjonalbudsjett er et usedvanlig passivt dokument. Det foreslås ingen politiske tiltak av betydning. De fleste budsjettendringene i Prop. 85 S (2017–2018) har en teknisk karakter, der anslag endres som følge av nye opplysninger. Når regjeringen stadig fremhever behovet for omstilling, kunne man forventet en mer fremoverlent holdning.

Disse medlemmer mener regjeringens forslag til endringer i budsjettet ikke i tilstrekkelig grad støtter opp under arbeid, nødvendig omstilling og velferd til tross for at inntektene økes med 7,1 mrd. kroner. Regjeringen betaler ikke for bemanningsnormen i barnehagene og kompenserer ikke for en svakere aktivitetsvekst i sykehusene, fra planlagt 2,1 pst. til 1 pst. i 2017, og løper fra løftene om helikopterberedskap i nord ved å kutte antall helikoptre hos hæren i Troms fra ni til tre.

Revidert nasjonalbudsjett tegner et nokså positivt bilde av de økonomiske utsiktene både internasjonalt og nasjonalt og at mange ting går mye bedre, ikke minst knyttet til oljepris og oljevirkosomhet. Disse medlemmer viser til at ansvarlige lønnsoppgjør, en svak krone og lave renter sammen med en høy bruk av oljepenger har lagt grunnlag for et omslag i norsk økonomi etter nedgangen i oljeprisen.

Disse medlemmer vil peke på at det samtidig er betydelig risiko for en svakere økonomisk utvikling internasjonalt, ikke minst knyttet til amerikansk politikk. Trusler om handelskrig, proteksjonistiske tiltak og sanksjoner mot Iran kan også ramme norske og europeiske bedrifter. Dette kan skape grunnlag for uventede tilbakeslag i handel og økonomisk virksomhet som kan svekke veksten også i norsk økonomi.

Disse medlemmer viser til at når det oljekorrigerte underskuddet reduseres med 5,6 mrd. kroner i forhold til anslaget i statsbudsjettet, skyldes det lavere utgifter under folketrygden og høyere utbytteinntekter. Men bruken av oljeinntekter flater ut på et høyt nivå. Under regjeringen Stoltenberg økte det strukturelle underskuddet fra 3,0 pst. i 2005 til 5,2 pst. i 2013, dvs. under 0,3 prosentenheter pr. år. De første fire årene med regjeringen Solberg økte bruken av oljeinntekter fra 5,2 pst. i 2013 til 7,5 pst. i 2017, dvs. med om lag 0,6 pst. årlig i fire år.

Disse medlemmer vil peke på at det ikke er noen signaler i revidert budsjett som tyder på at denne regjeringen vil evne å redusere bruken av oljeinntekter fra det høye nivå som nå er etablert. Det er viktig å ikke øke bruken ytterligere, slik at handlefriheten ikke reduseres enda mer. Med mindre handlingsrom i finanspoli-

tikken framover må regjeringen i større grad evne å prioritere og ikke belage seg på hjelp fra anslagsendringer og utbytter.

Disse medlemmer vil understreke at til tross for lysere utsikter er bedringen i arbeidsmarkedet svak og sysselsettingsandelen fortsatt lav. Selv om den registrerte arbeidsledigheten og AKU-ledigheten har gått noe ned, er situasjonen på arbeidsmarkedet fortsatt preget av at sysselsettingsandelen er redusert til om lag 67 pst., mot 68,5 pst. i 2013. Norge var for noen år siden blant de beste landene når det gjelder høy sysselsettingsandel, nå faller vi markant på statistikken.

Disse medlemmer vil vise til at det er merkbart redusert sysselsettingsandel for flere aldersgrupper. Det er helt urimelig at regjeringen i denne situasjonen foreslår å redusere antall arbeidsmarkedstiltaksplasser med 1 100 i annet halvår. Det vil innebære at det da vil være 4,5 ledige per tiltaksplass, en nedgang fra 3,8. Disse medlemmer vil foreslå at tallet på tiltaksplasser opprettholdes i annet halvår.

Disse medlemmer viser til at regjeringen endret forskriften for pengepolitikken og endret måltallet Sentralbanken skal styre etter på mellomlang og lang sikt, til 2 pst. Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. 229 S (2017–2018) Ny forskrift for pengepolitikken, hvor disse medlemmer ikke stilte seg bak denne endringen, og vil igjen understreke at det fortsatt er behov for å utvise fleksibilitet i styringen av økonomien på kort sikt mot inflasjonsmålet, med et særlig hensyn til utviklingen i produksjon og sysselsetting.

Disse medlemmer vil også peke på at det fortsatt er risiko knyttet til høy og økende gjeld i norske husholdninger. Både høyere renter og internasjonale tilbakelag kan påvirke atferden i boligmarkedet og skape en nedadgående utvikling. Det er viktig å videreføre en boliglånforskrift som sikrer nøkterne utlån i bankene og å ha god beredskap for å sikre finansiell stabilitet.

Disse medlemmer viser til at regjeringens opplegg for kommunene neste år i realiteten innebærer en 0-vekst i kommunesektoren. I 2016 og 2017 ble kommuneøkonomien reddet av engangsinntekter fra ekstraordinære skatteinntekter og av at inntektene fra eiendomsskatt og gebyrer også ble høyere enn anslått i nasjonalbudsjettet for 2017. Når regjeringen i revidert nasjonalbudsjett nedjusterer anslagene på sektorens skatteinntekter for 2018, innebærer dette en reell nedgang i de frie inntektene i 2018 på 2,6 mrd. Kommunene får altså mindre å rutte med i 2018 enn i 2017 til viktige oppgaver som barnehage, skole, helse og eldreomsorg.

Disse medlemmer vil i innstillingen til Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 foreslå høyere bevilgninger til kommunesektoren.

Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke kommer med noen forslag som kan dempe grensehan-

delen og hindre nedleggelse av norske arbeidsplasser, verken gjennom endringer i sukker- og produktavgiftene som ble innført fra nyttår, eller fjerning av 350-kronersgrensen for toll- og avgiftsfri innførsel via netthandel. Disse medlemmene er kritiske til manglende utredning i forkant av regjeringens avgiftsendringer fordi det svekker forutsigbarheten for næringslivet.

Disse medlemmer viser til Innst. 399 L (2017–2018), hvor forslag om å fjerne fritaket for toll- og avgifter på netthandel under 350 kroner fremmes.

2.2.3 Merknader fra Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er glad for og deler oppfatningen om at det kortsiktige bildet viser at det går bedre i norsk økonomi. Disse medlemmer er imidlertid samtidig urolig for at regjeringen ikke synes tilstrekkelig oppmerksom på at det samtidig skjer en utvikling som er svært bekymringsfull med tanke på velferdsstaten og nasjonens velstand på mellomlang og lang sikt.

Disse medlemmer ser særlig fire forhold som er utfordrende i så måte: svært lave og synkende fødselstall, stadig lavere sysselsettingsandel, høy gjeldsbelastning og økt oljepengebruk.

Disse medlemmer minner om at det viktigste målet på et lands og en økonomis vellykkethet er om man er i stand til å ta vare på egen befolkning på lang sikt. Disse medlemmer viser til at det i 2017 kun ble født 56 600 barn i Norge. Dette ga et samlet fruktbarhetstall på bare 1,62 barn per kvinne – det laveste som er målt i Norge noen gang. Med så lave fødselstall vil man på mellomlang og lang sikt kunne få betydelige utfordringer med å finansiere dagens velferdsmodell. Fallet fra 2016 til 2017 er også blant de aller største man har registrert. Under dagens regjering har fruktbarhetstallet falt år for år og er nå altså nede på rekordlave 1,62. I den rødgrønne perioden lå fruktbarhetstallene i intervallet 1,8–2,0, noe som også er for lavt til å opprettholde befolkningen på lengre sikt, men likevel betydelig høyere enn dagens tall. Disse medlemmer erkjenner at det selvsagt ikke er slik at politikere hverken kan eller bør finstyre dette tallet, men gitt den svært negative utviklingen de siste årene er det forstemmende at regjeringen ikke er på banen og iverksetter tiltak som kan øke fødselstallet. Disse medlemmer finner det påtakelig at man heller ikke i budsjettavtalen med Kristelig Folkeparti finner rom for tiltak for å møte denne meget alvorlige utviklingen. Disse medlemmer viser til egne merknader under avsnitt 3.1.2.3, der det blant annet redegjøres for Senterpartiets tiltak i vårt alternative reviderte nasjonalbudsjett i denne anledning.

Disse medlemmer er også bekymret for sysselsettingsandelen. Den norske velferdsmodellen er avhengig av høy yrkesdeltakelse, og det er i fellesskapets og den enkeltes interesse at det legges til rette for at flest

mulig deltar i arbeidslivet. Til tross for dette har yrkesdeltakelsen falt samtlige av de siste ni år. SSBs tall viser en nedgang i sysselsettingsandel fra 74,8 pst. i 2008 til 69,9 pst. i 2017 for aldersgruppen 20–74 år. Utviklingen kan vanskelig karakteriseres som annet enn en stille katastrofe for bærekraften i velferdssamfunnet. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i sin fremstilling i revidert nasjonalbudsjett trekker frem synkende arbeidsledighet som et positivt tegn i norsk økonomi. Selv om arbeidsledigheten har vært på vei ned lenge, har imidlertid andelen sysselsatte fortsatt å gå ned. SSB skriver i sin rapport «Åtte år med nedgang i sysselsettingen» fra august 2017 at «nedgangen i ledigheten [...] altså ikke først og fremst [er] drevet av at flere ledige begynte å jobbe, men av at flere gikk ut av arbeidsstyrken». De «gode» arbeidsledighetstallene regjeringen presenterer, er således ikke først og fremst gode, men derimot urovekkende da de viser at stadig flere faller ut av arbeidsstyrken. For bærekraften i norsk økonomi er det sysselsettingsandelen og ikke arbeidsledigheten som er den relevante størrelsen. Disse medlemmer viser til at årsaken til det dramatiske fallet i sysselsettingsandelen ikke er fullstendig klarlagt. Oljeprisfallet og finanskrisen er ikke alene årsaken til den negative utviklingen, noe det faktum at sysselsettingsandelen fortsetter å synke også i gode tider, vitner om. Heller ikke endring i alderssammensetningen kan forklare hele fallet i sysselsettingsandel: Også i den såkalte kjernegruppen (personer i alderen 25–54 år) har sysselsettingsandelen falt dramatisk i perioden 2008–2016 (med 3,2 og 5,0 prosentpoeng for hhv. kvinner og menn). En annen betydelig endring i demografien, innvandring, synes å ha større innvirkning enn man har trodd tidligere. Innvandrere fra Asia og Afrika har ofte lav sysselsettingsandel. Tall Senterpartiet hentet inn i forbindelse statsbudsjettet for 2018 viste at mens sysselsettingen i kjernegruppen (25–54 år) for nordmenn uten innvandrerbakgrunn var 83,5 pst. i 2016, var den bare 56,4 pst. for nordmenn med ikke-vestlig bakgrunn i samme aldersgruppe. Blant nordmenn med bakgrunn fra Afrika var sysselsettingsandelen kun 48,6 pst. I tillegg til at sysselsettingsandelen er lavere, er antall timer arbeidet og verdiskapning per timever, også betydelig lavere for disse gruppene, slik at forskjellen i verdiskapning og statsfinansielt bidrag er enda større enn tallene antyder. «Vekst i antall innvandrere fra disse landene, som vi har hatt i hele denne åtteårsperioden, har dermed isolert sett bidratt til lavere sysselsettingsprosent», skriver SSB i sin rapport «Åtte år med nedgang i sysselsettingsprosenten». Nettoinnvandringen fra disse landene har ligget relativt stabilt på stort sett i overkant av ca. 20 000 personer årlig i regjeringens periode og vil fortsette å trekke sysselsettingsandelen ned om det ikke gjøres politiske endringer (SSB tabell 07822). Samtidig meldes det at mange opplever at arbeidslivet blir stadig hardere. Regjeringens arbeids-

livspolitik har ikke bidratt til å senke terskelen for inntrøden i arbeidslivet for utsatte grupper. Det samme er tilfellet med regjeringens politikk med fri flyt av arbeidskraft fra EØS, som så godt som har utradert nordmenn fra enkelte yrker, bl.a. på grunn av konkurranse fra arbeidere med et annet kostnadsbilde enn nordmenn. Samfunnsøkonomisk analyse påviste i en rapport fra 2016 at nordmenn skiftes ut med utenlandsk arbeidskraft i mange bransjer og at det særlig er nordmenn med lav utdanning som presses ut av arbeidsstyrken. Disse medlemmer viser til at den negative utviklingen har pågått i hele den blåblå regjeringens levetid, og at man øyensynlig ikke klarer å håndtere problemet. Disse medlemmer påpeker for øvrig at regjeringens forslag i årets reviderte nasjonalbudsjett om å gi skatterabatt til utenlandske arbeidstakere ytterligere vil gi press nedover for sysselsettingsandelen i den norske befolkningen. Regjeringens forslag om å kutte 1 100 tiltaksplasser er ufornuftig gitt den lave sysselsettingsandelen, og disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår å bevilge 77,3 mill. kroner for å opprettholde disse plassene. Det vises for øvrig til egne merknader under avsnitt 3.1.2.3 for en nærmere omtale av dette og andre tiltak.

Disse medlemmer vil videre trekke frem en annen utfordring for bærekraften i norsk økonomi: stadig økende gjeld hos husholdningene. Mange husholdninger er nå svært sårbare både for boligprisfall og renteoppgang gitt den betydelige utlånsveksten som har funnet sted gjennom Solberg-regjeringens periode. Dette er en stor utfordring som ikke må undervurderes. Disse medlemmer mener derfor det er maktpåliggende at boligmarkedet følges kontinuerlig, og at regjeringen er villig til å gripe inn når det er nødvendig. Disse medlemmer påpeker at mange nå mener at temperaturen i boligmarkedet er i ferd med å bli vel høy igjen. Disse medlemmer forventer at regjeringen ikke foretar seg noe som vil gi ytterligere press oppover for boligprisene, men at man legger vekt på å oppnå en meget nøktern prisutvikling. En videre økning i boligprisene vil erfaringsmessig også resultere i ytterligere økning i gjeldsbelastningen, med fare for ytterligere risikooppbygging. Disse medlemmer påpeker at brå endringer i boligprisene ikke er ønskelig, og for øvrig at norske innbygges velstand alt annet likt er større ved relativt lave enn ved relativt høye boligpriser sammenlignet med inntekt. Disse medlemmer bemerker at de høye boligprisene og det høye gjeldsnivået ikke bare er en utfordring for finansiell stabilitet, men at det også kan ha innvirkning på det ekstremt lave fødselstallet Norge opplever under Solberg-regjeringen.

Disse medlemmer registrerer videre at regjeringen mener at det bør brukes mindre oljepenger i gode tider. Imidlertid synes det i liten grad å være slik at man

klarer å gjennomføre dette i praksis. Oljepengebruken er nå på hele 7,6 pst. av BNP mot 5,2 pst. da regjeringen overtok. Det som er spesielt, er at oljepengebruken har økt hvert år under den blåblå regjeringen og fortsetter å øke selv om det nå er gode tider. Under tidligere regjeringer har oljepengebruken blitt redusert i høykonjunkturer. Disse medlemmer mener regjeringen bør utvise ansvarlighet i bruk av oljepenger og ha oppmerksomhet både på konjunkturstabilisering og solidaritet med fremtidige generasjoner i den forbindelse.

For konkrete endringer i statsbudsjettet viser disse medlemmer til egne merknader under avsnitt 3.1.2.3 i denne innstillingen.

2.2.4 Merknader fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at revidert nasjonalbudsjett skal være en justering av inneværende års budsjett, ikke en fullstendig budsjettprosess. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for en oversikt over hvilke prioriteringer partiet har foreslått for 2018.

Dette medlem viser til at økonomiske forskjeller og klimaendringene er vår tids aller største utfordringer. Forskjellene øker både internasjonalt og nasjonalt, og dette budsjettet behandles i en tid hvor over 100 000 norske barn vokser opp i fattige familier. Samtidig har vi opplevd den varmeste maimånedens noensinne, en rekord som nok en gang viser at klimaendringene er i gang. Dette medlem foreslår derfor her grep for å redusere forskjellene og ta vare på miljøet.

Dette medlem viser til at selv om Norge har mindre økonomiske forskjeller enn de fleste andre land, har ulikheten likevel vokst de siste tiårene. Hovedregelen er at de som tjener mest, får en stadig større del av inntektene for hvert år som går. De med lavest inntekt får derimot en stadig mindre andel. Dette medlem viser til at de med inntekt over 10 mill. kroner har fått hundre ganger mer i skattelette enn de med lav inntekt. Også rangert etter formue er det de med mest fra før som har fått de største skattelettene.

Dette medlem understreker at skattepolitikken er viktig for fordelingen av ressursene i samfunnet. Når de med mest fra før får de største skattelettene, bidrar dette til økte forskjeller. Når dette følges opp med utthuling av arbeidsmiljøloven, sosiale kutt til grupper med lav inntekt fra før og svekkelse av kjøpekraften til landets pensjonister fire år på rad, bidrar regjeringen til at forskjellene øker enda mer.

Dette medlem viser til at nesten 100 000 unger lever i familier som er fattige. Samtidig har trygden til uføre foreldre blitt kuttet. Økonomien i sykehusene blir stadig tøffere, og viktige velferdskroner sløses bort på profitt til de som vil tjene seg rike på velferden.

Dette medlem viser til at vilje til å investere i arbeidsplasser er avgjørende for Norge nå. Landet trenger umiddelbare investeringer for å sikre arbeidsplasser og omstilling. For å sikre god langsiktig utvikling trenger vi programmer for teknologioverføring fra fossilindustrien, investeringsprogram for klimatilpasning i kommunene, tiltak for en ny bærekraftig og industriell utvikling av Norges havområder og tilskudd for næringsutvikling i distriktene. Slik får vi nye arbeidsplasser og næringsvirksomhet i hele landet.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg hvert år foreslår omfattende kutt i velferd og offentlig sektor, gjennom det regjeringen selv omtaler som avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE). Dette medlem mener en mer forståelig beskrivelse er uprioriterte, ansvarsfraskrivende osthøvelkutt i offentlig sektor. Regjeringen Solbergs årlige kutt på 0,5 pst. i statlige virksomheter i forslag til statsbudsjett for 2018 ble økt til 0,7 pst. i budsjettforliket.

Dette medlem viser til at Dagsavisen den 29. januar 2018 har en gjennomgang av statlige virksomheter som har fått budsjettkutt som følge av den såkalte ABE-reformen. Mange av virksomhetene oppgir at de kan bli nødt til å gjøre en dårligere jobb hvis kuttene videreføres og vedvarer. Blant annet sier direktøren i Statens helsetilsyn at ytterligere budsjettkutt kan innebære at tilsynsoppgaver må nedprioriteres, noe som igjen gjør at pasienter og brukere ikke får de tjenestene de har krav på, eller at tjenestene ikke er så gode som de burde være. Andre virksomheter slår fast at budsjettkuttene ikke har ført til mer effektivisering, men snarere det motsatte, som mer byråkrati og administrasjon.

Dette medlem viser til at klimaendringene blir stadig synligere, og konsekvensene stadig tydeligere. Når de positive økonomiske og sosiale konsekvensene av omstillingen til nullutslippssamfunnet blir tydeligere, vil det også bli stadig tydeligere at det ikke lønner seg for enkeltland å somle med arbeidet. For Norges del kan store milliardinvesteringer i oljesektoren ende opp som nærmest verdiløse, såkalte «stranded assets», når klimavennlig energiproduksjon blir stadig billigere og brer om seg. Dette medlem påpeker at det haster å sette i gang kraftfulle tiltak for å få fortgang i klimaarbeidet og bidra til at næringslivet omstiller seg raskere. Klimaendringene er allerede i gang, og de vil ha enorme kostnader for samfunnet. Særlig er det kritisk å få fortgang i arbeidet med klimatilpasning. På denne bakgrunnen foreslås det her å øke CO₂-avgiften med 10 pst. og å øke bevilgningene til flomtiltak.

Dette medlem understreker at flere lærere per elev er et viktig tiltak for å sikre skolens og lærernes mulighet til å tilpasse opplæringen ut ifra elevenes behov, bidra til mer praktisk og variert undervisning og skape et inkluderende og trygt læringsmiljø. Dette medlem er derfor svært fornøyd med at Stortinget nå har

vedtatt å innføre en nasjonal norm for økt lærertetthet, i tråd med Sosialistisk Venstreparti sin politikk, men dette medlem er kritisk til at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett ikke foreslår å kompensere kommunene for de økte utgiftene dette utløser. At regjeringen gir allerede bevilgede midler tilbakevirkende kraft, vil kunne føre til at andre kommunale velferdsoppgaver svekkes. Det er regjeringen selv som må ta ansvar for at de ikke har innført normen tidligere. Dette medlem viser for øvrig til enigheten mellom regjeringen og Kristelig Folkeparti i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett om at allerede tildelte øremerkede midler for økt lærertetthet på 1.–4. trinn skal beholdes i kommunene ut 2018, men det tas ikke høyde for at lærernormen også omfatter grunnskolens 5.–10. trinn. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett for 2018, der det foreslås å øke bevilgningen til økt lærertetthet med 400 mill. kroner ut over regjeringens forslag, og som er 200 mill. kroner mer enn det som blei resultatet av budsjettforliket for statsbudsjettet 2018. Når lærernormen ytterligere trappes opp fra og med skoleåret 2019/20, forutsetter dette medlem at regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 kommer tilbake til Stortinget med forslag som kompenserer kommunene fullt ut for en lærernorm der hver skole har ressurser til å ha maks 15 elever pr. lærer på 1.–4. trinn og maks 20 elever pr. lærer på 5.–10. trinn i ordinær undervisning.

Dette medlem viser til Representantforslag 8:87 (2016–2017), der Sosialistisk Venstreparti fremmet forslag om, og fikk flertall for, å innføre en nasjonal og likeverdig veiledningsordning for nyutdannede lærere i skole og barnehage. Dette medlem er kritisk til at regjeringen ikke har fulgt opp med ressurser verken i revidert nasjonalbudsjett eller i kommuneøkonomiforslaget for 2018. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett for 2018, der det foreslås bevilget 200 mill. kroner for økt tidsressurs til samarbeidet mellom veileder og den nyutdannede.

Dette medlem mener en nasjonal norm for økt lærertetthet og en styrket veiledningsordning for nyutdannede lærere er viktige tiltak for å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere. Dette medlem vil vise til rapporten om «Reservestyryken», som ble lagt fram av TNS Gallup og Kunnskapsdepartementet i 2011, der lærere som har sluttet i skolen, mener mer tid til den enkelte elev, mindre byråkrati og rapportering og et økt profesjonelt handlingsrom kunne bringe dem tilbake til læreryrket. Dette medlem viser til at de første årene i yrket er spesielt viktige ettersom dette er en kritisk fase der mange lærere faller fra. Tillitsbasert ledelse og styring av skolen, konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår, en attraktiv lærerutdanning og god oppfølging og veiledning av nyutdannede lærere er viktige virkemidler for å rekruttere og beholde lærere og etter dette

medlems syn en forutsetning for å ivareta en sterk offentlig fellesskole. Dette medlem mener regjeringens omdisponering på kap. 226 post 21, der 10 mill. kroner foreslås til rekrutteringstiltak til lærerutdanningene, ikke er tilstrekkelig for å møte lærermangelen i skolen. Dette medlem foreslår derfor at summen økes til det dobbelte for å gi rom for flere og mer omfattende tiltak for å rekruttere lærere til skolen.

Dette medlem vil vise til at andelen som underviste i norsk skole uten godkjent lærerutdannelse, gikk ned fra 4,13 pst. i 2009/2010 til 3,24 pst. i 2013/2014, og dette viser at den rødgrønne regjeringen lyktes med å snu en negativ trend i løpet av få år. Etter at Høyre og Fremskrittspartiet inntok regjeringskontorene, så har antallet ukvalifiserte lærere økt til 5,6 pst. i 2017/2018. Fra 2013/2014 og fram til i dag så tilsvarer dette en økning på 40 pst. Dette medfører at barna våre i 1,5 millioner skoletimer blir undervist av personer som ikke er utdannet lærer. Dette medlem er kritisk til at regjeringen ikke har forstått alvoret i situasjonen, ved at det kun foreslås bevilget 10 mill. kroner til dette formålet i forbindelse med RNB, at det ikke foreslås å fjerne ufornuftige karakterkrav for opptak til lærerutdanningen samt ved avskiltingen av 33 000 erfarne lærere ved å gi kompetansekrav for undervisning tilbakevirkende kraft. Dette medlem forventer at regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 kommer tilbake til Stortinget med en helhetlig tiltaksplan for å motvirke lærermangelen i norsk skole. I den forbindelse vil dette medlem vise til merknader og forslag fra Sosialistisk Venstreparti i Innst. 243 S (2017–2018) og partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås 630 mill. kroner ut over regjeringens forslag til tiltak for å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere, samt en styrking av det økonomiske handlingsrommet til universiteter og høyskoler med 300 mill. kroner for bedre studentoppfølging, økt studiekvalitet og gjennomføring.

Dette medlem viser til at Stortinget den 19. juni 2015 vedtok å bevilge 5 mill. kroner til prosjektering av et nybygg for helse- og sosialfagene ved daværende Høgskolen i Sør-Trøndelag i Elgesetergate 10, en tomt kjøpt av Statsbygg allerede i 2011. Dette medlem viser videre til at også Studentskipnaden i Trondheim (SiT) i 2016 ble inkludert i byggeprosjektet da regjeringen sa ja til et kombinert bygg for NTNU og SiT på regjeringskonferansen i juni. Dette medlem ber regjeringen komme med en oppstartsbevilgning til prosjektet Elgestergate 10 i statsbudsjettet for 2019. Dette for å sikre nødvendig fremdrift av prosjektet og oppfølging av fusjonsvedtaket for NTNU og HiST i Meld. St. 18 (2014–2015), Innst. 348 S (2014–2015) og i kgl.res. av 19. juni 2015.

Dette medlem mener det er stort behov for å øke voksentettheten og kompetansen i barnehagene, noe som krever at kommunene har økonomisk mulighet til å ansette flere barnehagelærere og faglærte perso-

ner. Dette medlem vil vise til at det er tverrpolitisk enighet om å innføre en nasjonal bemanningsnorm i barnehagene, men dette medlem mener regjeringens forslag ikke går langt nok, og er særlig kritisk til at regjeringen ikke legger penger på bordet for å kompensere kommunene for de økte utgiftene denne normen utløser. Dette medlem vil vise til Sosialistisk Venstreparti sitt alternative budsjett for 2018, der det foreslås bevilget 328 mill. kroner til en opptrapping av nasjonal bemanningsnorm, inklusiv at minst 50 pst. av de ansatte er barnehagelærere og 25 pst. er fagarbeidere. Dette medlem viser til budsjettforliket og enigheten mellom regjeringen og Kristelig Folkeparti om å bevilge 100 mill. kroner som en overgangsordning, og registrerer at det er langt unna de om lag 650 mill. kroner som KS mener en fullfinansiert norm koster. Dette medlem forutsetter at regjeringen senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 kommer tilbake til Stortinget med forslag som kompenserer kommunenes utgifter, som ivaretar små og ideelle barnehager som på grunn av nye krav står i fare for å måtte legge ned, samt legger fram forslag til hvordan normen kan styrkes. I den forbindelse vil dette medlem vise til Sosialistisk Venstreparti sine merknader og forslag i Innst. 319 L (2017–2018).

Dette medlem viser til at eldreomsorgen står overfor store utfordringer. I årene som kommer, vil vi se en vekst i antall eldre, og ulikheten blant de eldre vil ifølge SSB øke. I dagens eldreomsorg er det for få ansatte, for lite valgfrihet og ikke tilrettelagt for at eldre skal leve aktive liv. Reformen Leve hele livet skulle være regjeringens svar på eksisterende og kommende utfordringer i eldreomsorgen, men viste seg å være et tankekart uten hverken forpliktelser eller krav. De få midlene som følger med reformen, går til sentralt ansatte koordinatorene, og er langt unna å bøte på de reelle behovene i kommunene. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, der rammen til kommunene er økt med 4 mrd. kroner i frie midler, noe som ville gitt kommunene reell mulighet til å sette i gang gode, konkrete tiltak for en eldrepolitikk i årene som kommer.

Dette medlem viser til at fedre ikke har selvstendig uttaksrett for foreldrepermisjon. Dette medlem merker seg at ESA har åpnet sak mot Norge fordi de mener fedre derfor blir diskriminert. Dette medlem mener det er svært uheldig at Norge har blitt satt i en situasjon hvor vi kan bli påtvunget en løsning som ikke er ideell, fra ESA. Derfor vil dette medlem be regjeringen om å innføre selvstendig uttaksrett for fedre/medmødre til permisjon tilsvarende fedrekvoten.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å innføre selvstendig uttaksrett for fedre til permisjon tilsvarende fedrekvoten i statsbudsjett for 2019.»

Dette medlem viser til at revidert nasjonalbudsjett ikke gjør noe for å reversere kuttene til kommunene for ressurskrevende tjenester. Dette fører til at mange kommuner kan få reelle kutt i budsjettene. Dette medlem vil derfor foreslå å øke dette med 200 mill. kroner. Det er i kommunene store deler av velferden vår drives. De må ha god nok økonomi til å gjøre lovpålagte oppgaver, sørge for at de som trenger det, får sykehjemsplasser, men også mulighet til å utvikle kommunene. De må legge til rette for næringsutvikling og bygge bomiljøer og sentrum som folk ønsker å bo i. Derfor fremmet Sosialistisk Venstreparti i alternativt budsjett forslag om å øke kommunerammen med ca. 4,5 mrd. ut over regjeringens forslag.

Dette medlem mener det er positivt med en økning til minoritetsrådgivere, men viser til at det er en omdisponering og ingen økning i satsingen. Dette medlem viser for øvrig til egne forslag om økninger til formålet i budsjett 2018 om dette.

Dette medlem viser til at det er et stort behov for at utlendingsmyndighetene trapper opp arbeidet og får ned ventetiden i familiegjenforeningssaker. Samtidig er det ingen grunn for utlendingsmyndighetene til å bruke store ressurser på å lete i gamle saker med henblikk på å finne noen feil som kan gjøre at flere familier og enkeltmennesker som har vært i landet lenge, skal kastes ut. Dette medlem påpeker at dette er feilaktig prioritering, det skaper utrygghet og ødelegger integreringsarbeidet som er i gang. Dette medlem viser til at det kan være grunn til å redusere UNEs budsjett ytterligere som følge av dette, og foreslår derfor at posten reduseres ytterligere med 5 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen flytte administrative ressurser i UDI og UNE over til raskere saksbehandling av familiegjenforeningssaker og prioritere ned arbeid med tilbakekall i gamle saker.»

Dette medlem viser til at en stor nedgang i antall asylsøkere fører til sterkt reduserte utgifter også for bosetting av enslige mindreårige over 15 år. Dette medlem viser til at det er et sterkt behov for å heve standarden for mottak av mindreårige slik at de ivaretas på lik linje med norske barn uten foreldre og foresatte, og viser til at FNs barnekomite har kritisert Norge nettopp for å ikke gjøre dette. Dette medlem mener regjeringen burde ha benyttet muligheten nå med frigjorte midler til å bedre ivaretagelsen av disse mindreårige i tråd med FNs og Barneombudets anbefalinger. Dette medlem vil derfor øke støtten til bo- og

omsorgsløsninger for enslige mindreårige asylsøkere med 22,2 mill. kroner.

Dette medlem viser til det store behovet for å heve livsoppholdssatsen for beboere i mottak. Frivillige organisasjoner melder om at de må trå til med utdeling av mat for å hindre nød. Dette medlem viser til eget forslag i budsjett for 2018 om å øke satsene, og øker i dette budsjettet posten med 5 mill. kroner.

Dette medlem mener utviklingen av det nye regjeringskvartalet er et av de viktigste prosjektene for framtidig byutvikling i hovedstaden. Derfor har også Kristelig Folkeparti, Venstre, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet i Oslo samlet seg om et knippe krav til regjeringa om utformingen av det nye regjeringskvartalet. Sentralt i innspillene og kravene er det at regjeringskvartalet må utformes slik at det blir en integrert del av byen og bidrar til bylivet. God byutvikling fordrer at vi skaper gode byrom med aktivitet og unngår tomme lommer. For å sikre dette må R5, R6 og Victoria terrasse fortsatt brukes i nytt regjeringskvartal.

Dette medlem viser også til egne forslag om bygg i tre. Dette medlem viser videre til at det arealmessige presset får svært uheldige konsekvenser for arbeidsmiljøet for ansatte, noe Sosialistisk Venstreparti har vært kritisk til. Dette medlem viser til kritiske merknader til valgte arealnorm og arbeidsplasskonsept og forslag i blant annet Innst. S 16 (2018–2019), samme fra 2016–2017 og tilsvarende for 2015–2016.

Dette medlem viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett øker bevilgningene til å bekjempe internasjonal plastforsøpling. Dette medlem mener økt internasjonal innsats trengs, men vil minne om at Norge også må gjøre sitt for å fjerne de nasjonale kildene til plastforsøpling. Dette medlem mener det er grunn til å være alvorlig bekymret når man finner plast i magen på fisk, og når sjøfugl bygger reir av plast. Naturen er ingen søppelplass. Om vi ikke handler nå, kan det være mer plast enn fisk i havet i 2050.

Dette medlem viser til at Miljødirektoratet vurderer at følgende er store kilder og skader til marin forøpling: Fiskeri- og oppdrettsrelatert avfall, forbruksrelatert avfall, bygg- og anleggsavfall, langtransportert avfall og avfall fra skipsfart. Noen vesentlige kilder til mikroplast er slitasje av bildekk, maling og vedlikehold av båter, maling og vedlikehold av bygg og veier, granulater fra kunstgrasbaner, vask av tekstiler og annet som havner i avløpssystemet, og plastavfall kastet i naturen.

Dette medlem viser til at hvert år tapes betydelige mengder fiskeredskaper i norske farvann. Dette medlem viser til at det finnes fullgode innrapporteringssystemer for både kommersielle og ikke-kommersielle aktører, via skjema hos Fiskeridirektoratet. For å få oversikt over hvor stort problemet med tapte fiskeredskaper er, hvor utstyret mistes og for å øke sjansene for å

hente opp igjen tapt utstyr, bør det innføres en obligatorisk registrering for tap av fiskeredskaper.

Dette medlem viser til at produsentansvarsordninger er et viktig virkemiddel i avfallspolitikken. Regjeringen har varslet at de vurderer utvidet produsentansvar for emballasje til å omfatte medansvar for forsøpling, og vurderer forskriftsfesting. Regjeringen vurderer også en produsentansvarsordning for fiskeri- og oppdrettsutstyr. Dette medlem mener dette arbeidet må få fortgang.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen etablere produsentansvarsordningen for fiskeri- og oppdrettsutstyr innen 1. januar 2019. Ordningen skal pålegge produsenter og importører av utstyr som brukes i fiskeri- og oppdrettsnæringen, et ansvar for produktene gjennom hele livsløpet, også når de har blitt avfall.»

«Stortinget ber regjeringen om å innføre obligatorisk rapportering for tapte fiskeredskaper ved både kommersielt og ikke-kommersielt fiske.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle produsenter og importører av plast er ansvarlige for å opplyse om hva slags type plast som er produsert, hva som er riktig bruk av plasten, hvordan plasten skal avfalls håndteres og hva konsekvensene blir for naturen og samfunnet dersom plasten kommer på avveie. Dette må forskriftsfestes.»

Dette medlem viser videre til at Hold Norge Rent årlig arrangerer Strandryddedagen, der de registrerer hva som er vanligst å finne. Personlig forbruk antas å være kilden til 45 pst. av det marine avfallet som ble er samlet inn i fjor. Isopor har i flere år vært den nest vanligste gjenstanden (etter udefinerbare plastbiter), og mye av dette antas å komme fra byggeplasser. Andre gjengangere er tau, drikkeflasker, korker, bomullspinner, pakkebånd og strips. Dette medlem viser videre til at i 2016 ble under 40 pst. av plastemballasjen fra norske husholdninger og næringsliv materialgjenvunnet, ifølge returselskapene.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede forbud av salg av enkelte engangsartikler i plast, og særlig prioritere plastartikler som engangstallerkener, engangsbestikk, engangskopper, q-tips og sugerør, der gode alternativer finnes.»

«Stortinget ber regjeringen fase ut alle unødvendige engangsartikler av plast i statlige virksomheter.»

«Stortinget ber regjeringen innføre pant på all plast-drikkeemballasje.»

Dette medlem mener det trengs mer penger til forskning på plastforsøpling, effekter av plastforsøplingen på naturen og alternativer til plast. De norske forskningsmiljøene har stor kompetanse og kapasitet rundt problemstillingen knyttet til plast og forsøpling. Dette medlem viser til at Forskningsrådet selv mener at innsatsen kan økes med minst 5–6 ganger gjennom Forskningsrådets virkemiddel MARINFORSK. Dette medlem viser til at MARINFORSK i dag har et årlig budsjett på om lag 5 mill. kroner til denne tematikken.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med økte midler til forskning på effektene plastforsøpling har på naturen, og alternativer til plast, i statsbudsjettet for 2019.»

Dette medlem viser til at i beregningsgrunnlaget for returandel av pantbar drikkevareemballasje inngår drikkevareemballasje som er kastet i restavfallet. Dette medlem viser til at Miljødirektoratet allerede i 2014 foreslo å endre dette og holde drikkevareemballasjen som kastes i restavfallet, utenfor beregningsgrunnlaget. Dette medlem viser videre til at pantesatsene har stått stille i en rekke år og at den foreslåtte økningen fra regjeringen er for lav. Dette medlem mener det trengs en større økning i pantesatsene for å få øke innsamlingen av drikkevareemballasje ytterligere.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre avfallsforskriften slik at drikkevareemballasje med pant som går i restavfallet, ikke tas med i beregningen av returandel for drikkevareemballasje.»

«Stortinget ber regjeringen utrede et pantesamarbeid mellom Norge og andre nordiske land.»

«Stortinget ber regjeringen øke panten på alle panteflasker og bokser til minst 5 kroner per enhet.»

Dette medlem vil understreke at klimændringene allerede er merkbare i Norge. De fremste klimaforskerne i landet ga i 2015 ut en rapport om hva vi kan forvente for framtida. Før utgangen av dette århundret vil klimaet endre seg stort. Styrregnet kommer til å bli kraftigere, og det vil komme oftere. Regnflommene vil bli større og komme oftere. Det blir økende fare for storfloam over det meste av landet. Havnivået kommer til å øke. Dette medlem viser til at klima-

endringene vil koste oss dyrt, blant annet fordi ekstremvær gjør mye skade. I oktober 2017 ble Sørlandet rammet av kraftig regnvær. Regnværet ledet til skader for over 250 mill. kroner. Forsikringsbransjen melder om at vannskader og skader der vann eller kloakk utenifra strømmer inn i folks hus og kjellere, har økt dramatisk de siste årene. Dette medlem viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat flere år på rad har kommet med anbefaling om økt satsing på å forebygge skred og flom, fordi dette er billigere enn å reparere skader i etterkant, og fordi det gjør folk og eiendom trygghere. Denne våren har flom blant annet rammet flere fylker på Østlandet. Det er liten tvil om at økte bevilgninger trengs. Dette medlem finner det derfor uheldig at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett ikke øker bevilgningene sammenlignet med budsjettavtalen for 2018, slik at satsingen får det omfang som trengs. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der man foreslo 675 mill. kroner mer enn regjeringen til klimatilpasning, flom- og skredforebygging fordelt på flere sektorer for 2018, samt 50 mill. kroner i det reviderte budsjettet.

Dette medlem viser til at regnskogen i DR Kongo i stor grad består av intakte, sammenhengende skogområder, og dette gjør den svært verdifull. Den lagrer store mengder karbon, har høyt biologisk mangfold, og utgjør livsgrunnlaget for millioner av mennesker som bor i skogen og lever av de ressursene som finnes i den. Dette medlem mener at det er riktig at Norge engasjerer seg for å bevare regnskogen i DR Kongo og i øvrige land i Sentral-Afrika.

Dette medlem er likevel sterkt kritisk til ett av de sentrale tiltakene som vurderes støttet, nemlig industriell tømmerhogst i intakte regnskogsområder. Tømmerhogst i den skala dette tiltaket virker å legge opp til, kan øke klimagassutslippene, medføre negative miljøinngrep i intakt regnskog og øke risikoen for avskoging. Dette vil i så fall være i strid med målsettingene i klima- og skogsatsingen, som er å bidra til å redusere klimagassutslipp og bevare naturskogens evne til å binde karbon, og således kunne være i strid med det Stortinget har bevilget disse midlene til.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsettingene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke klimagassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.»

Dette medlem viser til Innst. 331 S (2016–2017), der en samlet energi- og miljøkomite på Stortinget uttalte følgende:

«Palmeolje er en vegetabilsk olje som utvinnes av oljepalmetreet. Årlig hogges og brennes enorme områder med regnskog for å plante oljepalmer. Etableringen av oljepalmeplantasjer er i dag den største trusselen mot regnskogen i Sørøst-Asia, spesielt i Indonesia og Malaysia.»

Dette medlem mener det er viktig at samtlige partier dermed erkjenner at palmeoljemarkedet slik det fungerer i dag, er en trussel mot regnskogen i Sørøst-Asia, og dermed svært dårlig miljøpolitikk. Regnskogen er viktig for verdens naturmangfold, og avskoging bidrar til de menneskeskapte klimaendringene. Derfor ba flertallet på Stortinget regjeringen om å kaste ut palmeolje fra offentlige anskaffelser. Flertallet på Stortinget ba også regjeringen om å vurdere handlingsrommet for ulike virkemidler, herunder avgifter og regelverk, for å fremme bruk av bærekraftig biodrivstoff. Stortinget ba også regjeringen undersøke om det var mulig å utvikle en bransjeavtale der palmeoljen kastes ut av drivstoffet. Det kan ikke være umulig, all den tid to av de fire store drivstoffkjedene i Norge ikke bruker palmeolje. Dette medlem viser videre til at Sosialistisk Venstreparti i samme sak også foreslo egen avgift på palmeolje, men dette fikk ikke flertall.

Dette medlem viser til at siden Stortinget i 2017 ba regjeringen finne tiltak for å fjerne palmeoljen i biodrivstoffet, så har det stikk motsatte skjedd: Det har vært en sterk økning av bruken av palmeolje i norsk drivstoff.

Dette medlem mener det er uholdbart at palmeolje er en del av regjeringens klimapolitikk, og mener palmeoljen må bort og at det haster.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utforme virkemidler som effektivt ekskluderer biodrivstoff med høy avskogingsrisiko fra både omsetningskravet og det avgiftsfrie biodrivstoffmarkedet. Disse rammebetingelsene skal legges fram i forbindelse med statsbudsjettet 2019 og tre i kraft fra 1. januar 2019.»

Dette medlem viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett forslag til vedtak XXIII ber om å få pådra staten ekstra økonomiske forpliktelser på inntil 6 mrd. kroner som følge av statens deltakelse i endret plan for utbygging og drift for Snorre (Snorre Expansion Project). Dette medlem varsler at Sosialistisk Venstreparti vil stemme mot forslag til vedtak XXIII.

Dette medlem viser til at det i konsekvensutredningen for Snorre Expansion Project kommer fram at det årlige utslippet uten elektrifisering vil være på om lag 360 000 tonn CO₂/år, fram til 2030 når Vigdis-feltet

tas ut av produksjon. Dette medlem viser til at operatøren Equinor ikke legger opp til å elektrifisere feltet med kraft fra land. Dette medlem mener Snorre, dersom utbyggingen får flertall, er en god kandidat for kraft fra land og at en slik løsning vil spare store CO₂-utslipp.

Dette medlem viser til at investeringene på Snorre er estimert til 19,3 mrd. kroner (2017-kroner), og at kostnadene i konsekvensutredningen opprinnelig ble estimert til over 20 mrd. kroner. Dette medlem mener at når utbyggingen har en kostnadsramme så nær grensen for hvilke utbygginger Stortinget behandler, og med den historikk norske petroleumsutbygginger har for overskridelser, er det naturlig at Snorre Expansion Project behandles av Stortinget. Dette gjelder særlig også fordi utslippskonsekvensene ved valg av utbyggingsløsning er betydelige for totalt nivå for klimagassutslipp i Norge.

Dette medlem viser videre til at Statoil samme dag som de leverte plan for utbygging og drift (PUD) av Snorre Expansion Project til myndighetene desember 2017, tildelte kontrakter med en samlet verdi på opp mot 9 mrd. kroner. Dette medlem mener kontraktsinngåelser før godkjenning av plan for utbygging og drift er en uheldig praksis som undergraver den demokratiske behandlingen og styringen av petroleumspolitikken.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen proposisjon om utbyggingen av Snorre Expansion Project for Stortinget. I proposisjonen ser man særlig på mulighetene for utslippsfri kraftgenerering. I påvente av denne behandlingen skal det ikke inngås kontrakter for prosjektet.»

Dette medlem viser for øvrig til merknader om CCS under 3.4 Andre saker .

Dette medlem viser til den skjeve fordelingen av makt og rikdom i verden. Dette medlem mener utviklingspolitikken må brukes strategisk på tiltak som motvirker global ulikhet og bekjemper de farlige klimaendringene.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det fremmes en rekke forslag til tiltak mot global ulikhet inkludert Skatt for Utvikling, for å styrke klima- og miljøbistanden, styrke humanitær bistand og en tydelig satsing på kvinners rettigheter. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2018, hvor det foreslås 450 mill. kroner ut over regjeringens forslag til utviklingsformål.

Dette medlem viser til den varslede reformen av bistandsforvaltningen. Dette medlem vil ønske vel-

kommen en reform av bistandsforvaltningen, i likhet med et nærmest samlet fagmiljø. Dette medlem er likevel svært kritisk til den modellen som nå varsles fra utviklingsministeren. Dette medlem mener hovedmålet må være å sikre god bistand, og at måten det best gjøres på er å sikre faglighet og langsiktighet i Norad. Å redusere Norad til en tilskuddsforvalter vil redusere, ikke styrke, langsiktigheten og kompetansen i Norad. Langsiktighet i planlegging og fagkompetanse utviklet over tid er sentrale elementer for å sikre en god forvaltning av bistandspengene. UD skal og bør legge de overordnede føringene for bistanden, men innenfor de politiske rammene som gis, er det Norad som fagdirektorat som best vurderer hvordan en skal oppnå de politiske målene. Dette medlem viser til at en samlet opposisjon i Stortinget har uttalt seg kritisk til de endringene utviklingsministeren har varslet, og mener regjeringen bør merke seg at den nå har flertallet mot seg om de ønsker å gjennomføre de varslede endringene i bistandsforvaltningen.

Dette medlem viser til at norske sivilsamfunnsorganisasjoner frem til nå ikke har hatt noen egenandelsdekning på midler tildelt fra Utenriksdepartementet og Norad til prosjekter og arbeid knyttet til temaområdet kvinner, fred og sikkerhet. Dette er et prioritert norsk satsingsområde, hvor det ikke er noen grunn til ulikebehandling som nå kun oppstår fordi norske og utenlandske organisasjoner vil motta midler til samme type arbeid fra forskjellige budsjettposter ved at utenlandske mottakere slipper egenandel.

Dette medlem ønsker et sterkt nasjonalt forsvar med balanse mellom forsvarsgrenene. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2018, hvor det blir foreslått å styrke landmakten ved å gjøre viktige investeringer i Hæren, investere i nødvendig utstyr for heimevernet i tillegg til å øke driftsmidler til hær og heimevern, og å styrke sjøforsvaret og kystvakten.

Dette medlem er bekymret for at investeringen i F-35 kampfly fortrenger mulighetene for viktige satsinger på andre forsvarsgrener og viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett gikk inn for å fryse bestillingen på 40 fly. Dette medlem mener det norske forsvaret skal forsvare Norge, ikke delta i NATOs kriger i utlandet, og vil derfor hente norske soldater hjem fra flere oppdrag i utlandet og avslutte Norges deltakelse i Operation Inherent Resolve.

Dette medlem viser til at Norge i sikkerhetspolitikken har balansert behovet for avskrekking og beroligelse. Dette medlem mener denne politikken har tjent Norge godt i perioder med økt spenning. Dette medlem frykter at den planlagte NATO-øvelsen Trident Juncture er av en slik karakter at den bidrar til økt spenning heller enn det motsatte. Dette medlem

mener forsvaret må ha gode forhold for trening og øving, men likevel at øving bør foregå på en måte som ikke bidrar til økt spenning. Derfor ønsker dette medlem å omdisponere de 12,8 mill. kroner som er satt av på kap. 44 post 1 og 0,5 mill. kroner fra kap. 1700 post 1, og flytte de til annen relevant øving og trening i forsvaret på kap. 1720.

Dette medlem viser til at Forsvarets Musikk må kutte dramatisk i sin stab, til tross for at Høyre og Fremskrittspartiet i innstillingen til statsbudsjett for 2018 skrev i merknad at den totale rammen for Forsvarets Musikk (FMUS) skal videreføres, og det er uttalt som regjeringens politikk. Det er også vedtatt i Langtidsplanen for forsvaret, Innst. 62 S (2016–2017), at FMUS skal opprettholdes med samme struktur og antall stillinger. Fra høsten skal så mye som åtte musikerstillinger og fire dirigenter bort fra korpset, noe dette medlem mener viser et klart løftebrudd fra regjeringens side. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2018, hvor Sosialistisk Venstreparti foreslår økt bevilgning for å bevare fem fullverdige korps i forsvaret.

Dette medlem viser ellers til merknadene om landmaktproposisjonen under 3.4 Andre saker.

Dette medlem viser til at flere innsatte i norske fengsler lever i en isolasjon som er skadelig og påfører og forsterker psykisk sykdom. Dette er trolig i strid med menneskerettighetene og en del av en trend hvor regjeringen pålegger kriminalomsorgen stadige kutt og dermed mindre mulighet til å gi et tilbud. Dette medlem viser til at ifølge regjeringen finnes det per i dag ikke en oversikt over hvor mange innsatte det er snakk om.

Dette medlem foreslår derfor en økt bevilgning på 10 mill. kroner til å sikre flere plasser i sikkerhetsavdelingene i psykiatrien så fort som mulig i påvente av et nytt bygg, og prioriterer også 15 mill. kroner til en forsterket fellesskapsavdeling ved Ila forvarings- og fengselsanstalt for å unngå langtidsisolasjon av de innsatte som ikke kan være i en vanlig fellesskapsavdeling.

Dette medlem vil peke på at det i Oslo har blitt en større utfordring med ungdoms- og gjengkriminalitet, og at flere miljøer som har jobbet med dette, har blitt splittet på grunn av politireformen. Dette medlem mener at forebygging er avgjørende, og at det derfor er nødvendig med flere midler til Oslo Øst for å sikre dette, og at deler av dette bør gå til å opprette en permanent tilstedeværelse på Holmlia i Søndre Nordstrand. Dette medlem ønsker derfor å bevilge 30 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem viser til at regjeringen har foreslått å bygge ut 100 plasser ved å plassere to innsatte på en enkeltcelle. Dette medlem viser til at kriminalomsorgen har fått store kutt i driftsmidlene, og at det samtidig har vært en økning i voldshendelser og tvangs-

tiltak som har gjort fengslene mer usikre for både de ansatte og innsatte. Å sette flere på samme rom vil kunne eskalere dette. Dette medlem er også redd for at innføringen av dobbeltrom i fengslene vil være et brudd på EMKs artikkel 8 om rett til privatliv, og vil derfor gå imot en slik utbygging før det har vært en nærmere utredning av konsekvensene ved bruk av dobbeltceller.

Dette medlem viser til regjeringens omtale av anmodningsvedtak nr. 581 (2017–2018). Regjeringen avviser her å følge anmodningen fra Stortingets flertall. Stortinget har bedt

«om at det ikke gjennomføres nedleggelse av soningsplasser eller soningstilbud på Vestlandet før Stortinget er forelagt konsekvensene ved en eventuell videreføring av driften, herunder avdeling Osterøy ved Bergen fengsel».

Likevel varsler regjeringen nå avvikling av Osterøy avdeling. Av proposisjonen framgår det ikke et eneste eksempel på at regjeringen har forsøkt å gjennomføre Stortingets vedtak. Dette medlem understreker at en slik behandling av en klar og konkret anmodning fra Stortinget er uakseptabel.

Dette medlem viser til at regjeringen i proposisjonen skriver:

«Gjeldende leiekontrakt utløper medio 2019, mens konseptvalgutredning for Vestlandet er forventet ferdigstilt og kvalitetssikret først mot slutten av 2019. En videreføring av driften etter leiekontraktens utløp forutsetter at staten kjøper eiendommen eller forhandler med eier om en ny leieavtale.»

Dette medlem viser til at regjeringspartiene i media har framsatt påstander om at stiftelsen som eier Ulvsnesøy, ikke er interessert i å forlenge leieavtalen. Dette blir avkreftet av Stiftelsen Ulvsnesøy skolehjem, som i Bygdanytt 22. mai 2018 understreker at de er «klar til å forhandle» om ny leieavtale.

Dette medlem ber regjeringen forholde seg til at et flertall på Stortinget står bak anmodningsvedtak 581 (2017–2018), og følge opp dette i tråd med vedtaket. Dette medlem vil vise til at det i budsjettforliket er foreslått et verbalforslag om at regjeringen bes gå i «dialog» med utleier om en forlengelse. Dette medlem peker på at regjeringen allerede er forpliktet til å forsøke å forlenge avtalen i tråd med vedtaket Stortinget har fattet. Det at regjeringen ennå ikke har vært i kontakt med utleier for en reforhandling, er en uakseptabel behandling av vedtaket.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i forhandlinger om en forlengelse av leieavtalen for Bergen fengsel Osterøy avdeling, slik at avdelingen kan inkluderes i den pågående KVVU-en for Kriminalomsorgen Region Vest.»

Dette medlem viser til den korte redegjørelsen for omstrukturering i kriminalomsorgen. Dette medlem vil påpeke at det er nødvendig å se på hvilke tilbud i fengslene som fungerer og sørger for færrest tilbakefall. Agder fengsel avdeling Kleivgrend og Håvet har gode resultater, med et spesielt og tilpasset tilbud til de innsatte som blant annet gir arbeidstrening og har hatt mange gjennom skole og opplæring. Regjeringen har varslet at disse plassene skal legges ned høsten 2018, men det er ikke nevnt i proposisjonen til Stortinget. Dette medlem mener at det er nødvendig å beholde alternative steder i kriminalomsorgen og heller legge til rette og arbeide for at flere kan sone i åpne i stedet for i lukkede avdelinger dersom de kvalifiserer personlig.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen videreføre avdelingene Kleivgrend og Håvet ved Arendal fengsel.»

Dette medlem viser til at regjeringen foreslår å legge ned første studieår ved bacheloravdelingen på politihøgskolens utdanningscenter i Kongsvinger. Dette medlem er uenig i dette og mener endringer som kan medføre at studiesteder bygges ned før en har foretatt en helhetlig vurdering, vil legge føringer for framtida som det ikke er grunnlag for å gjøre nå. Dette medlem viser til at det har vært bred enighet om at statlig virksomhet som ikke nødvendigvis må ligge i Oslo og andre pressområder, bør lokaliseres utenfor disse områdene. Dette medlem viser også til at Kongsvingerområdet trenger kompetansearbeidsplasser, og at alle partiene, inklusive regjeringspartiene, i valgkampen lovet å beholde og styrke denne utdanningen i Kongsvinger.

Dette medlem viser til at regjeringen ikke gjør vesentlige endringer i budsjettet for samferdselssektoren. Det innebærer at regjeringen fortsetter sin prioritering av miljøfiendtlige motorveier fremfor kollektive løsninger. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis generelle merknader i statsbudsjettet for 2018 (jf. innst. 13 S (2017–2018) og dette medlems kritikk av samferdselsbudsjettet for 2018. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo at det skulle bevilges over 4 mrd. kroner mer enn i regjeringens budsjett for 2018 til miljøvennlig transport inkludert kollektivtransport i byene, jernbane og sykkel. Dette medlem viser til at store deler av disse økte midlene til kollektiv transport ble hentet fra en nedprioritering av store, ulønnsomme veiprosjekter.

Dette medlem viser til at Jernbanedirektoratet har lagt frem sitt handlingsprogram for perioden 2018–2029 etter innspill fra Bane Nor. Dette medlem viser til at dette skjedde etter at regjeringens budsjett for 2018 ble vedtatt. Dette medlem viser til den etterfølgende

de debatten knyttet til utsettelsene av Inter-City og Ringeriksbanen. Dette medlem synes det er oppsiktsvekkende at regjeringen ikke tar noen grep knyttet til Inter-City eller Ringeriksbanen i dette reviderte statsbudsjettet. Dette medlem har merket seg at Bane Nor peker på blant annet for lite midler og et stort press i anleggsbransjen som viktige årsaker til at enkeltprosjekter bør utsettes.

Dette medlem mener regjeringen burde økt planleggingsmidlene for å sikre muligheten for fremdrift i tråd med Stortingets forutsetninger. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det ble foreslått bevilget 200 mill. kroner ekstra til planlegging av IC-utbyggingen. Dette medlem mener også at regjeringen burde omprioritere midlene i nasjonal transportplan fra vei til bane for å sikre fremdriften på IC-utbyggingen, inkludert Ringeriksbanen. Dette medlem mener et slikt grep både vil frigjøre nødvendig kapasitet i anleggssektoren for flere jernbaneutbygginger og sikre de ekstra midlene som Bane Nor nå estimerer er nødvendig.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en omprioritering av midlene i nasjonal transportplan for å sikre at Inter-City-strekningene og Ringeriksbanen blir bygget ut innenfor den tidsrammen Stortinget vedtok i 2017».

Dette medlem viser til at Bane Nor omorganiserer. I den forbindelse foreslås det å avvikle trafikkstyringsentralen på Hamar og flytte dette til Oslo og Trondheim. Dette medlem understreker at i slike endringer må sikkerhetsvurderingen som er påpekt i tilsynsrapporten 2017 for Jernbanetilsynet, legges til grunn. Dette medlem påpeker at tilsynsmøtene har avdekket mangler både ved systematikken for interne revisjoner og etterlevelse av systemet.

Dette medlem viser til at ansattes organisasjoner er svært bekymret for hastigheten i nedleggelsen, og de frykter at dette går ut over trafikkikkerheten. Dette medlem peker også på at dersom en ønsker en politikk for å øke statlige arbeidsplasser i distriktene, må dette arbeidet styres slik at en beholder statlige arbeidsplasser som er lokalisert utenfor Oslo og bygger fagmiljø rundt dem.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse avviklingen av trafikkstyringsentralen på Hamar slik at de endringene Jernbanetilsynet påpeker er gjennomført og nødvendig kompetanse til trafikkstyringen på Rørosbanen beholdes inntil felles system for hele landet er på plass.»

Dette medlem viser til at planleggingen av såkalt «fergefri E39» pågår for fullt. Dette medlem viser til svar fra Finansdepartementet, som estimerer at det brukes om lag 200 mill. kroner på planleggingen av prosjektet i år. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti har vært klare motstandere av fergefri E39-prosjektet siden starten. Prosjektet er, etter dette medlems syn, et eksempel på enorm pengebruk på lite lønnsomme og miljøfiendtlige prosjekter. Heller enn å bruke 340 mrd. kroner på å gjøre denne motorveien fergefri, bør det satses på nye automatiske ferger som kan øke kapasiteten over fjordene, samtidig som eksisterende veier mellom fergerustes opp. Dette medlem vil derfor fjerne 20 mill. kroner av de midlene som er satt av til planlegging av fergefri E39 for resten av året.

Dette medlem viser til Riksrevisjonens undersøkelse av forvaltning og bruk av arbeidsmarkedstiltak i Nav og mener at det samlet sett blir gjort for lite for å få mennesker tilbake i jobb. Riksrevisjonen viser at ca. halvparten av alle arbeidssøkere, og tre av fire personer med nedsatt funksjonsevne, ikke er i arbeid et helt år etter avsluttet tiltak. Dette medlem mener at dårlig oppfølging og lang ventetid er årsaken. Når tiltaket ikke oppleves som meningsfylt, bidrar det til å demotivere mennesker, og dersom det går månedvis uten hjelp, er det lett å bli låst utenfor arbeid. Så mange som 70 pst. av arbeidssøkere får ikke aktivitetsplan, og 40 pst. av tiltaksdeltakerne på tiltak får ikke individuell oppfølging. På spørsmål fra Sosialistisk Venstreparti svarer departementet at gjennomsnittlig ventetid på tiltaksplass for personer med nedsatt arbeidsevne er om lag 390 dager. Dette medlem registrerer at regjeringen kutter tilsvarende 1 100 tiltaksplasser og begrunner dette med et mindre behov. Dette medlem tillater seg å kommentere at behovet for tiltaksplass for den enkelte blir ikke mindre av å vente i over et år på hjelp fra det offentlige.

Dette medlem viser til Representantforslag 8:17 LS (2017–2018) fra representanter fra Sosialistisk Venstreparti om å sikre økonomisk trygghet for foreldre til alvorlig syke barn gjennom pleiepengeordningen. Ordningen ble utvidet til å gi omsorgspersoner for barn under 18 år 100 pst. av tidligere inntekt og til å kunne ytes etter 1 300 stønadsdager, slik at ordningen blir en tidsbegrenset ytelse for foreldre med varig syke barn. Dette medlem registrerer departementets svar om at det i løpet av høsten 2018 vil legges frem en sak for Stortinget om utvidelse av ordningen, og undres over at regjeringen foreslår et nedtrekk på 276 mill. kroner når flere mennesker får rett til pleiepenge, og antar dette skyldes at mange ikke er klar over hvilke rettigheter de har. Dette medlem vil understreke viktigheten av at alle som har rett på pleiepenge, skal ha kjennskap til ordningen.

Dette medlem vil understreke viktigheten av hjelpemidler når man er i en sårbar eller utsatt posisjon.

Tilskudd til gruppe 2 bil er nødvendig for dem med ingen eller sterkt nedsatt gangfunksjon. Ordningen er basert på skjønnsmessige kriterier hvor den enkeltes behov avgjør hvorvidt man har krav på støtte til innkjøp av varebil. I dag er ikke utviklingshemmede med sterkt utagerende adferd omfattet av bilstøtteordningen. Dette er mennesker som på grunn av sin utagerende adferd kan utgjøre en fare for seg selv eller andre i bilsituasjoner, hvor man trenger fysiske skiller mellom sjåfør og bruker og plass til at pleiere kan trekke seg vekk dersom den funksjonshemmede blir voldelig. Det offentlige anerkjenner behovet for spesialtilpassing av varebil, og derfor kan man i dag få innvilget støtte til å gjøre tilpassinger i egen bil. Dette medlem er kjent med flere eksempler på at pårørende ikke har råd til å kjøpe egen varebil og derfor ikke klarer å skape trygghet og stabilitet for sine nærmeste. Dette gjelder en liten gruppe mennesker, men behovet til hver enkelt er stort. Derfor mener dette medlem at utviklingshemmede med sterkt utagerende adferd skal omfattes av bilstøtteordningen, og øker posten med 8,5 mill. kroner.

Dette medlem merker seg at regjeringen ikke klarer å følge opp Stortingets vedtak om å sikre at fosterforeldre ikke skal tape dagpenger og arbeidsavklaringspenger, fordi regjeringen ikke klarer å finne dem det gjelder. Dette medlem mener det er en for dårlig oppfølging av Stortingets vedtak, og forutsetter at regjeringen er i stand til å følge opp de vedtak som gjøres i Stortinget. Dette medlem vil derfor stemme imot vedtak XXX.

Dette medlem viser til at regjeringen og Kristelig Folkeparti ble enige om å utsette forskriftsendringen som gjør det mulig for Color Line å melde overgang til NIS. Dette gjelder arbeidsplassen til 700 sjøfolk som har levd med stor usikkerhet over lengre tid. Dette medlem mener at den beste løsningen hadde vært å stoppe forskriftsendringen. Når forskriftsendringen ikke stanses, men utsettes, og saken nå skal gjennomgås på ny, er det et skritt i riktig retning. Dette gjør at de Color Line-ansatte ikke mister jobben med det første. Når det nå blir en ny gjennomgang av saken, forutsetter dette medlem at regjeringen gjennomfører en grundig og uavhengig gjennomgang for å få ryddet opp i uklarhetene. Utredningen må legge stor vekt på hensynet til å sikre trygghet og norske lønns- og arbeidsvilkår for norske sjøfolk.

Dette medlem viser til at Studium Actoris er en svært viktig gruppe innen fri scenekunst som er av nasjonal betydning og internasjonalt kaliber. Gruppen har den siste tiden stått med kniven på strupen på grunn av manglende statlig støtte og utfasing fra Kulturrådet, og har derfor søkt om en løsning i revidert nasjonalbudsjett. Det mener dette medlem at de bør få, og har prioritert 2 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem viser til at et rikt kulturliv som når ut til hele befolkningen, er avhengig av at kunstnerne får anstendig betalt og forutsigbare ordninger. En enkel måte å sikre forutsigbarhet på ville være å sikre at kunstnerstipendene automatisk reguleres slik at de som et minimum får samme økning som rammen i lønnsoppgjøret i staten.

Dette medlem viser til at regjeringen og støttepartiene i forhandlingene om statsbudsjettet for 2018 ble enige om å øke avgiftene på sukker og brus med virkning fra 1. januar 2018. Dette medlem mener at arbeidet med folkehelse skal ha høy prioritet, men at man samtidig bør ha høy terskel for å innføre avgifter for norske bedrifter på kort varsel som ikke er utredet. Sukkeravgiftene har så langt gjort en rekke arbeidsplasser over hele landet mer utrygge med en betydelig utgiftsvekst, samtidig som det ikke skilles mellom produkter med og uten sukker. Når vitaminbjørner og sukkerfrie pastiller blir avgiftsbelagte, mens sukkerholdig kjeks ikke blir avgiftsbelagt, er det et uttrykk for at man ikke har klart å avgrense avgiftene på en god måte som ivaretar målet om bedre folkehelse. Samtidig er det grunn til å være bekymret over at importen av godteri og sukkerholdige brus- og drikkevarer fra utlandet ser ut til å øke, noe som også utfordrer både folkehelse og arbeidsplasser i Norge. Dette medlem er skuffet over at avgiften ikke ble fjernet i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og KrF, og mener derfor at økningen i avgiftene bør reverseeres i statsbudsjettet for 2019.

Dette medlem viser til Innst. 231 S (2017–2018), hvor en samlet komité slo fast at Stortinget har et særlig ansvar for å forvalte fellesskapets penger på en god og forsvarlig måte. Byggeprosjektet og de gjentatte kostnadsoverskridelsene har på sin side svekket tilliten til Stortinget. Videre skrev komiteen at det påhviler presidentskapet et særlig ansvar for å gjenoppbygge tilliten ved å fullføre byggeprosjektet på en forsvarlig måte.

Dette medlem viser til at komiteen i samme innstilling uttrykte at en i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 ville gjennomføre en grundig gjennomgang og behandle endelig kostnadsramme, og at

«Komiteen forutsetter at de tilleggene som nå etterspørres fra presidentskapet er tilstrekkelig til å dekke alle kostandene i prosjektet og at presidentskapet iverksetter de nødvendige tiltakene for å sørge for dette».

Dette medlem viser til at finanskomiteen har ansvar for bevilgninger til Stortinget på bakgrunn av forslag og tallgrunnlag fra presidentskapet og administrasjonen. Når det gjelder byggeprosjektet, er det presidentskapet i kraft av å være byggherre som har ansvaret for gjennomføring, framdrift og kostnadsramme, og det er på bakgrunn av dette finanskomiteen kan behandle og innstille på et budsjett. Dette medlem mener rapporten fra Dovre Group Consulting om kvalitetssikring

og usikkerhetsestimat (av april 2018) synliggjør at det fortsatt er høy resterende usikkerhet ved byggeprosjektet. Dette medlem merker seg at rapporten ikke drøfter risikoen for forsinkelser og usikkerhet ved framdriften. Disse to faktorene er sentrale for å vurdere endelig kostnadsramme, og dette medlem imøteser en oppdatert gjennomgang av prosjektet og kostnadsrammen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 samt dersom det skjer vesentlige endringer i prosjektet.

Dette medlem viser til at Stortinget senest i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2018 vedtok en kostnadsramme for byggeprosjektet som kort tid etter viste seg ikke å være riktig. Dette medlem viser til at et samlet Storting ved behandlingen av Innst. 486 S (2016–2017) til saken «Riksrevisjonens undersøkelse av Stortingets byggeprosjekt; Prinsens gate 26, nytt post- og varemottak og innkjøringstunnel» understreket at presidentskapets plikt til å påse at konstitusjonelle regler overholdes, innebærer også å legge til rette for at Stortinget kan ta reelle avgjørelser på et forsvarlig grunnlag. I tillegg ble det slått fast at presidentskapet pålegges å rapportere til Stortinget om den videre utviklingen i økonomi og fremdrift i byggeprosjektene hver for seg og samlet.

Dette medlem viser til at den omtalte rapporten fra Dovre Group Consulting også viser at det har vært svært mangelfull rapportering og kontroll på framdrift i prosjektet, og det påpekes vesentlige mangler i styrings-systemene. Dette medlem vil understreke at det er byggherre som er ansvarlig for å sikre at dette bedres og

ivaretas. Dette medlem viser til at en sentral forklaring på forsinkelser og kostnadsoverskridelser har vært svakheter i kontrakter og dårlig prosjektering. Dette medlem mener det er vesentlig å understreke at dette er byggherrens ansvar, både å gjennomføre selvstendige vurderinger og bedre underlaget for prosjektet.

Dette medlem fremmer for øvrig følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2019, foreslå opptrapping av tilskudd til Internasjonalt samisk filminstitut slik at instituttet blir gjort i stand til å finansiere samiske spillefilmer og serier, slik det ble varslet i filmmeldingen (Meld. St. 30 (2014-2015)), og slik Stortinget støttet i Innst. 83 S (2015–2016).»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 sikre finansiering for en nasjonal sjømatlinje, lagt til Vardø videregående skole.»

«Stortinget ber regjeringen instruere Statsbygg slik at prosjekteringen av Tromsø museum/Nordområdemuseet gjennomføres som en åpen, internasjonal arkitektkonkurranse.»

«Stortinget ber regjeringen innføre et midlertidig forbud mot omsetning av fartøy med tillatelse til å fiske leppefisk, og ber om at spørsmålet om omsettelighet sendes på høring i næringen før beslutning om eventuelt forbud eller åpning.»

Revidert nasjonalbudsjett 2018 – forslag til endringer fra Sosialistisk Venstreparti

Forslag til utgiftsøkninger	Mill. kr	Kapittel	Post
Reversere deler av kuttene i ressurskrevende tjenester for kommunene	200	575	60
Øke flomberedskapen og forhindre skader av ekstremvær og klimatilpassning	50	571	60
Styrking av politi øremerket Oslo og gjeng- og ung krim	30	440	1
Få flere innsatte ut av langvarig isolasjon, bygge en forsterket felleskapsavdeling på Ila fengsel.	15	430	1
Flere sengeplasser til regional sikkerhetsavd. Helse Sørøst	10	732	72
Støtte til Studium Actoris i Østfold, fri scenekunst	2	323	71
Felleskapasiteter i Forsvaret, flyttet fra Trident Junction	13,3	1720	1
Beholde politiutdanning i Kongsvinger	1,9	442	1
Økt støtte til rekrutteringstiltak til lærerutdanningene	10	226	21
Reversere kutt i bo- og omsorgsløsninger for mindreårige asylsøkere	22,2	490	60
Reversere kutt i stønader til beboere i asylmottak, heve livsoppholdssatsen	5	490	70
Øke støtteordningen for gruppe 2 bil til også å gjelde utviklingshemmede personer med sterkt utagerende adferd	8,5	2661	74
SUM utgifter	367,9		

Forslag til inndekning

	Bokført	Påløpt	Kapittel	Post
Økt CO ₂ -avgift med 10 pst.	300	370	5543	70
Reversering av redusert alkoholavgift for små bryggeri	7	8	5526	70
Kutt i planlegging av fergefri E39	20	20	1321	70
Ikke bygge dubleringsplasser	46,5	46,5	430	1
Ikke bygge dubleringsplasser	3,2	3,2	430	45
Kutt i støtten til NATO-øvelsen Trident Juncture 2018	12,8	12,8	444	1
Kutt i bevilgning til kommunikasjon rundt Trident Juncture	0,5	0,5	1700	1
Reduksjon av budsjettet til UNE	5	5	491	21
SUM inndekning	395	466		

Inndekning	395
Utgifter	367,9
Redusert bruk av oljeinntekter	27,1

2.2.5 Merknader fra Miljøpartiet De Grønne

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det faktisk er klimakrisen den største krisen menneskeheten står overfor, ikke reflekteres i regjeringens reviderte budsjett. Dette medlem viser til at dette er Erna Solbergs tiende forbigåtte mulighet til å sette ny kurs for norsk miljøpolitikk som sikrer en utvikling i tråd med Paris-avtalen og fremtidige generasjoners behov for en levende klode.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne høsten 2017 fremmet et omfattende forslag til statsbudsjett for 2018 med tiltak og forslag på alle saksområder. Dette medlem har gitt uttrykk for Miljøpartiet De Grønnes primærstandpunkter og hovedmål for budsjettpolitikken i dette dokumentet. Miljøpartiet De Grønne fremmer ikke alle disse forslagene nå, fordi dette er et revidert budsjett og ikke en ny, full budsjettgjennomgang. Dette medlem fremmer imidlertid forslag på noen utvalgte områder hvor forutsetningene er vesentlig endret, eller der det er ekstra viktig med rask implementering.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne av kapasitetshensyn ikke har gått inn i alle regjeringens konkrete forslag og foreslått endringer, som mange andre partier har gjort. Det vil derfor i teksten fremstå som om Miljøpartiet De Grønne er enig i regjeringens forslag. Dette vil ikke alltid være riktig. Det vises til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett for 2018, hvor partiets primærstandpunkter går tydeligere frem.

Dette medlem viser til at regjeringens ambisjoner for karbonfangst og -lagring (CCS) ikke står i forhold til viktigheten av at disse prosjektene lykkes. Vi er helt nødt til å lykkes med CCS skal verden lykkes med å nå klimamålene om å komme ned mot 1,5 graders oppvar-

ming. Da er det viktig ikke å så tvil om fremdriften av prosjektene.

Dette medlem viser videre til at regjeringen heller ikke har greid å ta inn over seg at mer ekstremvær kommer til å bli normalen fremover. Mer flom, men også varmere og tørrere vær, vil stille nye krav til beredskap både mot flom og mot skogbrann. At budsjettet for slukking av skogbranner er tomt før maimåned er over skyldes blant annet en ekstrem, tørr og varm mai. Men vi må være forberedt på at vi i årene fremover vil risikere å få store utgifter knyttet til forebygging og effekter av brann og flom, og vi må sikre budsjetter tilstrekkelig til å håndtere dette. Dette medlem er overrasket over at det ikke er lagt inn ytterligere midler til dette i årets reviderte budsjett, og fremmer derfor et eget forslag for å bedre kapasiteten i 2018.

Dette medlem viser til at regjeringens biodrivstoffpolitikk skaper flere miljøproblemer enn den løser, blant annet på grunn av det store innslaget av palmeolje i det biodrivstoffet som omsettes i Norge. Dette medlem vil derfor bl.a. foreslå å fjerne avgiftsfritak for biodrivstoff som inneholder palmeolje.

2.2.6 Merknader fra Rødt

Komiteens medlem fra Rødt viser til at det i Meld. St. 2 (2017–2018) legges fram flere gode nyheter for norsk økonomi, som samlet gir økt handlingsrom i den økonomiske politikken. Dette medlem mener derfor det er bekymringsfullt at en rekke alvorlige utfordringer ikke er tatt på alvor i den framlagte meldingen. For det første vil dette medlem vise til at arbeidsledigheten fortsatt er høy, og at sysselsettingen lav. Selv om utviklingen i arbeidsmarkedet har blitt bedre enn anslått i fjor høst, står altfor mange uten arbeid i Norge i dag. Dette medlem mener det bør være en prioritert

oppgave for myndighetene å sikre at alle som ønsker det, kommer i fast og trygt arbeid. Når folk går ledige er det en stor kostnad både for samfunnet og den enkelte.

De tte medlem vil også vise til at de økende økonomiske forskjellene i Norge ikke omtales i Meld. St. 2 (2017–2018). Etter dette medlems syn er framveksten av forskjells-Norge vår største utfordring som samfunn, og dette burde vært et selvsagt tema når hovedlinjene i den økonomiske politikken revideres. Dette medlem mener at denne regjeringen har ført en økonomisk politikk som øker forskjellene mellom folk, både økonomisk og geografisk. Dette medlem vil derfor prioritere å fremme forslag som kan motvirke de økende forskjellene ved enhver anledning, og viser til egne forslag under kapittel 3.1.2 i denne innstillingen.

Dette medlem registrerer at regjeringen har blitt nødt til å nedjustere anslagene for lønnsvekst for inneværende år, på bakgrunn av de gjennomførte tariff-forhandlingene. Dette medlem vil understreke at vi har hatt flere år med svak og negativ reallønnsvekst, og at norske arbeidstakere har tatt en stor del av kostnaden ved de økonomiske nedgangstidene. Dette medlem er bekymret for at den lave lønnsveksten, kombinert med høye utbytter og voksende formuer, er en kraftig driver bak de økende forskjellene. Dette medlem vil også vise til at lønnsandelen i konkurranseutsatt industri har falt de siste årene, ifølge Teknisk beregningsutvalg for lønnsoppgjørene.

Dette medlem viser til at regjeringen framholder at «den økonomiske situasjonen i kommunesektoren er god». Dette medlem vil påpeke at klimaendringer har gjort været mer ekstremt, både våtere og tørrere. Mange kommuner har i vinter hatt ekstraordinært store kostnader til blant annet snørydding, og i disse dager fører ekstrem tørke til behov for økt bevilgning til beredskap mot skogbrann. Dette medlem viser til at behovet for en forsterket satsing på flom- og skredssikring også er stort, og viser til egne forslag under kapittel 3.1.2 i denne innstillingen.

3. Statsbudsjettet 2018 – tilleggsbevilgninger og omprioriteringer

3.1 Rammer for finanspolitikken

3.1.1 Sammendrag

Norge er et land med store muligheter. Mange deltar i arbeidslivet, vi har store naturressurser, en kompetent arbeidsstyrke og solide statsfinanser. Velstanden er jevnere fordelt enn i de fleste andre land. Vi produserer varer og tjenester effektivt og får godt betalt. Vår velstand er bygd på handel med utlandet og frie markeder. På lang sikt er det vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Høy arbeidsinnsats og høy produktivitet er grunnlaget for høy verdiskaping.

De siste tiårene har vært en gyllen periode for norsk økonomi. Fremover vil petroleumsnæringen bidra mindre til økonomisk vekst, selv om den fortsatt vil være viktig for norsk økonomi i lang tid. Lavere petroleumsinntekter for staten innebærer også at pensjonsfondet ikke vil fortsette å vokse like raskt, og avkastningen anslås lavere enn før. Samtidig vil utgifter til pensjoner og helse- og omsorgstjenester øke, og med flere eldre vil færre være i arbeid og betale skatt. Når tidsperspektivet forlenges, blir presset på offentlige finanser enda sterkere.

I møte med oljeprisfallet brukte regjeringen finanspolitikken aktivt for å motvirke arbeidsledighet og lette nødvendige omstillinger. Sammen med lave renter, en markert svekkelse av kronen og ansvarlige lønnsoppgjør har det bidratt til omslaget i norsk økonomi. I lys av bedre utsikter for norsk økonomi la regjeringen i fjor høst opp til en normalisering av finanspolitikken i 2018. Den økonomiske utviklingen har siden da vært god. Den økonomiske oppgangen fortsetter, og kapasitetsutnyttelsen i norsk økonomi nærmer seg et normalt nivå. Arbeidsmarkedet har bedret seg raskere enn ventet.

Regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk, der den offentlige pengebruken årlig tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer, og der bruken av oljepenger skal vris i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelser.

I revidert nasjonalbudsjett 2018 videreføres den nøytrale finanspolitiske innretningen det ble lagt opp til i budsjettet som ble vedtatt i fjor høst. Regjeringens politikk støtter opp under arbeid, aktivitet og omstilling. Regjeringen styrker velferden i dag og trygger Norge for fremtiden.

Det vises til Meld. St. 2 (2017–2018) Revidert nasjonalbudsjett 2018 for nærmere omtale av den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi. Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 86 LS (2017–2018) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga.

DET STRUKTURELLE, OLJEKORRIGERTE BUDSJETTUNDERSKUDDET

Bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet måles ved det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet. I beregningen av underskuddet korrigeres det blant annet for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og ledighetstrygd. Endringen i dette underskuddet som andel av verdiskapingen i Fastlands-Norge, ofte kalt budsjettimpulsen, er et forenklet mål på budsjettets virkning på økonomien.

I saldert budsjett 2018 utgjorde det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet 231,1 mrd. kroner. Det ble lagt opp til et nøytralt budsjett for 2018, med en budsjettimpuls på under 0,1 prosentenheter. I regjeringens

forslag til revisjon av 2018-budsjettet utgjør det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet 225,5 mrd. kroner. Det er 5,6 mrd. kroner lavere enn lagt til grunn i fjor høst. Reduksjonen i underskuddet skyldes blant annet lavere utgifter under folketrygden og økte utbytteinntekter. I motsatt retning trekker lavere strukturelle skatte- og avgiftsinntekter.

Budsjettimpulsen for 2018 anslås fortsatt til under 0,1 prosentenheter. Dette må sees i sammenheng med at også anslaget for det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2017 er lavere enn lagt til grunn i fjor høst.

Bruken av oljeinntekter tilsvarer 2,7 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til 2018. Det er lavere enn forventet realavkastning av fondet på 3 pst.

DET OLJEKORRIGERTE BUDSJETTUNDERSKUDET

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske overføringen fra Statens pensjonsfond utland, som sørger for at statsbudsjettet er i balanse.

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2018 anslås nå til 245,4 mrd. kroner, mot 255,4 mrd. kroner i saldert budsjett. Reduksjonen i underskuddet skyldes blant annet økte inntekter utenom skatter og avgifter på 8,2 mrd. kroner, hvorav økte utbytteinntekter utgjør 3,4 mrd. kroner. Anslaget for skatte- og avgiftsinntekter er redusert med 0,7 mrd. kroner. Utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet reduseres utgiftene med til sammen 2,5 mrd. kroner.

I anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet inngår nye anslag for rentene på statens innskudd i Norges Bank mv. og statsgjelden. For disse størrelsene og overføringen fra Statens pensjonsfond utland vil det eventuelt bli fremmet forslag om endrede bevilgninger i nysalderingen.

VEKSTEN I STATSUDSJETTETS UTGIFTER

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2017 til 2018 anslås til 1,7 pst., mot 1,2 pst. i saldert budsjett. Den nominelle utgiftsveksten anslås til 4,1 pst.

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

3.1.2 Komiteens merknader

3.1.2.1 MERKNADER FRA HØYRE, FREMSKRITTPARTIET OG VENSTRE

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til den positive utviklingen som har funnet sted i norsk økonomi. De økonomiske trendene viser at regjeringens politikk med målrettede og vekstfremmende tiltak virker. Statsbudsjettet for 2018 legger godt til rette for videre økonomisk vekst og økt sysselsetting i hele landet. Regjeringen har bidratt til en nødvendig omstilling i norsk økonomi som også kommer til uttrykk i det økonomiske makro-

bildet av Norge. Forventet ledighetstall anslås til 3,8 pst., en bedring på 0,2 prosentpoeng siden prognosene ble lagt fram i forbindelse med forslaget til statsbudsjett for 2018. Norsk fastlandsøkonomi fortsetter en historisk vekst, og regjeringen anslår en vekstøkning fra 2,5 pst. i 2018 til 2,6 pst. i 2019.

Disse medlemmer legger vekt på at gode tider i norsk økonomi gjør at det blir behov for å stramme inn bruken av oljepenger, slik at vi bevarer bedringen i konkurransevnen. Blant annet derfor legger regjeringen i forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018 opp til en reduksjon i oljepengebruk på 5,6 mrd. kroner i forhold til vedtatt statsbudsjett for 2018.

Disse medlemmer vil påpeke at endringene i skatteopplegget knyttet til utenlandsk midlertidig arbeidskraft og naturalytelser er foreslått for å sikre en forenklet og forutsigbar hverdag for både arbeidsgiver og arbeidstaker. Samtidig legger endringene opp til en forenklet behandlingsprosess for norske skattemyndigheter. Disse medlemmer er opptatt av at tiltakene skal redusere byråkrati gjennom å klargjøre ansvarsforhold, modernisere regelverk og legge opp til enklere rapporteringsløp. Forslagene skal også bidra til et mer rettferdig og etterlevelsedyktig skattesystem.

Disse medlemmer ønsker å framheve regjeringens forslag om avgiftslettelse for små ølprodusenter som et tiltak for å øke verdiskapningen i en vekstnæring med stort potensial. I tillegg er disse medlemmer fornøyde med at reindriftsnæringen i forslaget likebehandles med landbruket gjennom et fritak for engangsavgift for bruk av snøscootere og ATV i næringsøyemed.

Disse medlemmer merker seg videre at det i forslaget til revidert nasjonalbudsjett for 2018 vises til økte inntekter, blant annet som en følge av økte konsekjonstildelinger til oppdrettsnæringen og et nedjustert behov for arbeidsmarkedstiltak som et resultat av en arbeidsledighet som nå ligger på sitt laveste nivå på 20 år.

Disse medlemmer påpeker videre at det i forslag til revidert nasjonalbudsjett blir foreslått å øke bevilgninger til Svalbard, og spesielt boligtiltak i Longyearbyen. Disse medlemmer mener dette er viktige tiltak for å sikre langsiktig og trygg bosetting der.

Disse medlemmer er videre fornøyde med at regjeringen trapper opp satsingen for å bekjempe marin forsøpling. Disse medlemmer mener Norge har inntatt en lederrolle i kampen mot marin forsøpling, og viser til at satsingen har bidratt til å løfte problemstillingen internasjonalt.

Disse medlemmer viser også til en oppjustering av investeringstilskudd til omsorgsplasser for 2018 og midler til kvalitetsreformen for eldre, «Leve hele livet». Disse medlemmer vil understreke at regjeringen har en offensiv strategi for en god og verdig eldreomsorg og at dette også kommer til uttrykk i regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer vil også understreke regjeringens satsing på digitalisering av offentlig sektor i sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018, blant annet gjennom en engangssatsing på den offentlige portalen Altinn.

Disse medlemmer vil understreke at dette er en revidering av statsbudsjettet for 2018, og at det derfor ikke medfører noen store endringer. Den økonomiske kursen har heller ikke endret seg vesentlig, og derfor innebærer regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett bare mindre justeringer.

3.1.2.2 MERKNADER FRA ARBEIDERPARTIET

Satsinger (alle tall i mill. kr):

Familie og kultur

Dep	Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
KUD	325	79	Norsk kulturforum	0,80	0,80
KUD	334	73	TVIBIT – filmveksthus i Tromsø	1,00	1,00
BLD	871	21	Tiltak mot seksuell trakassering		1,00
BLD	871	21	Tiltak mot aldersdiskriminering		1,00
BLD	860	51	Vidareføre arbeid med handverkarportal		0,90

Arbeid og sosial

Dep	Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
ASD	634	76	Tilbakeføre kutt i arbeidsmarknadstiltak		69,60
ASD	605	1	Tilbakeføre kutt i arbeidsmarknadstiltak		7,70
ASD	605	1	Akrimsenter – Nav		3,75
ASD	640	1	Akrimsenter – Arbeidstilsynet		3,75

Justis

Dep	Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
JD	440	1	Politiet		60,00
JD	440	1	Akrimsenter – Politiet		3,75
JD	442	1	Politi høgskulen		1,90
JD	430	1	Kriminalomsorga	10,00	30,00
JD	430	1	Røvarradion	0,50	0,50
JD	410	1	Auka kapasitet i domstolane		10,00
JD	3410	1	Reversering gebyr på skifte- og uskifteattest	16,00	16,00

Helse og omsorg

Dep	Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
HOD	732	70	Tilskot til Eikholt ressurscenter	10,00	
HOD	714	70	Forskningsprosjekt rusfri oppvekst	1,00	1,00
HOD	732	72	Kjøp av plassar innan rusomsorg	20,00	
HOD	762	63	Rekruttering fastlegar, grunntilskot	10,00	20,00
HOD	765	71	Pårørandesenter, Stavanger	1,00	1,00
HOD	765	72	No Limitation	1,00	1,00
HOD	732	70	Regionale helseforetak		250,00

Kommunal

Dep	Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
KMD	541	70	Digihjelpa, IKT-opplæring for seniorar	3,00	
KMD	540	21	Pensjonistforbundet/Seniornett, IKT-opplæring for seniorar		3,00
KMD	587	4	Seriøsitetsregisteret		5,70

Utdanning og forskning				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
KD	226	21	Pilotprosjekt Hordaland om vidaregåande opplæring	1,00	1,00
KD	228	77	Den norsk-tyske skulen	4,00	4,00
KD	231	60	Bemanningsnorm i barnehagen	100,00	200,00
KD	241	21	Fagskulane – reversere kutt		7,13
KD	255	71	Falstadsenteret	0,415	0,415
KD	255	72	Stiftinga Arkivet	3,815	3,815
KD	255	73	Dialogbyen Lillehammer	1,00	1,00
KD	255	74	Narviksenteret	0,415	0,415
KD	260	50	Fleire studieplassar	5,20	20,00
KD	260	50	Rekrutteringsstillingar UIA, UIS og Nord	9,00	20,00
KD	291	71	Kirkens Bymisjon i Trondheim, «søster til søster»	1,00	1,00
KD	291	71	Utvikling av inkluderande kulturtilbod, Kirkens Bymisjon Tromsø og Bodø	0,30	0,30
Transport og kommunikasjon				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
SD	1320	62	Rassikring fylkesvegar		50,00
SD	1360	1	Omstillingspakke Andøya – prosjektering hamn		25,00
Utanriks og forsvar				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
FD	1734	1	Heimevernet		50,00
FD	1733	1	Luftforsvaret		50,00
UD	163	70	Naudhjelp	50,00	50,00
Energi og miljø				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
OED	1820	22	Flaum og ras – auka løyvingar til NVE		35,00
OED	1840	50	CCS		40,00
OED	1840	70	CCS		20,00
KLD	1420	71	Marin forsøpling – plast i havet		30,00
KLD	1420	85	Forprosjektet Raet nasjonalparksenter	0,50	0,50
KLD	1429	70	Kongsgårdprosjektet Avaldsnes	2,50	2,50
Næring				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
NFD	900	75	VM i orientering i Østfold		2,00
NFD	919	75	Føringstilskot	4,00	5,00
NFD	920	50	To nye forskingssenter for havrommet		12,50
NFD	920	50	Kartlegging av mineral til havs og forskning		10,00
NFD	920	50	Styrking av Maroff-programmet		12,50
NFD	922	50	Norsk Romsenter – Andøya		25,00
NFD	925	22	Bestandsforskning		5,00
LMD	1115	1	Mattilsynet		5,00
LMD	1161	75	Fjellstyra		2,50
Finans				Beløp	Beløp AP
Dep	Kap	Post	Tiltak	forlik	
FIN	1618	1	Akrimsenter – Skatteetaten		3,75

Reduserte utgifter (alle tall i mill. kr):

Kap	Post	Tiltak	Beløp forlik	Beløp AP
5521	70	Innføre mva på netthandel under 350 kr		770,00
1618	1	Ikkje innføre unntak for nytt kommunenr.		10,00
761	65	Kutt i prosjekt statleg eldreomsorg		50,00
2309	1	Ymseposten	24,65	32,15
2309	1	Redusere konsulentbruk i staten		90,00
3587	4	Seriøsitetsregisteret		5,70
172	70	Gjeldsslette	1,70	1,70
440	25	Reduserte reiseutgifter ved tvangsretur	52,80	52,80
530	33	Redusert likviditetsbehov NMBU campus Ås	100,00	100,00
601	70	Redusert kontingent til EU-program	5,00	5,00
1800	21	Reduksjon i driftsutgifter	5,00	5,00
1815	73	Reduserte løyvingar til Petoro Iceland AS	10,00	10,00
1830	70	Reduserte tilskot til internasjonale org.	5,00	5,00
151	78	Regionløyving Asia	10,00	10,00
152	78	Regionløyving Nord-Afrika og Midtausten	7,00	7,00
162	70	Overgangsbistand	3,00	3,00
169	73	UNESCO	20,00	20,00
170	83	WHO SIDS-initiativ	2,80	2,80
285	53	Noregs forskingsråd	5,00	
166	70	Ymse	5,50	5,50
41	45	Stortinget – faseforskyving		113,00
41	1	Stortinget – planlegging av nye prosjekt		3,00

Forslag under det enkelte departement

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er behov for å øke bevilgningene på viktige områder hvor det som foreslås i budsjettavtalen mellom Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene, langt fra er tilstrekkelig. De viktigste områdene er:

- Sykehusene, hvor disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 250 mill. kroner ut over regjeringens forslag, samt bevilge 10 mill. kroner mer enn i forliket til rekruttering av fastleger.
- Gjennomføring av bemanningsnormen i barnehagene, der disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag og med 100 mill. kroner ut over budsjettavtalen.
- Studieplasser, hvor disse medlemmer foreslår 20 mill. kroner til flere studieplasser og 20 mill. kroner til rekrutteringsstillinger ved universitetene.
- Arbeidsmarkedstiltak, hvor disse medlemmer foreslår å opprettholde bevilgningene til 1 100 tiltaksplasser, som regjeringen foreslår å kutte.
- Opprettelse av et verdiskapningsprogram for hav, hvor disse medlemmer foreslår bevilgninger på til sammen 80 mill. kroner til ulike deler av et slikt program, inkludert tiltak mot marin forsøpling.

- Økte bevilgninger på 60 mill. kroner til politiet og 30 mill. kroner til kriminalomsorgen ut over forslaget fra regjeringen.
- Totalt 50 mill. kroner til å styrke omstillingen på Andøya, fordelt til Norsk Romsenter og prosjektering av fiskerihavn på Andøya.
- 50 mill. kroner til Heimevernet og 50 mill. kroner til Luftforsvaret ut over forslaget fra regjeringen

Disse medlemmer støtter for øvrig alle bevilgningsforslagene i avtalen mellom Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene, med unntak av kuttet i bevilgningen til Forskningsrådet.

Disse medlemmer omdisponerer 3 mill. kroner fra Digihjelpen i KS til tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som Pensjonistforbundet og Seniornett, til IKT-opplæring for seniorer.

Utenriksdepartementet

Disse medlemmer viser til det omfattende behov for humanitær nødhjelp til sivilbefolkningen i flere deler av verden – i Midtøsten vedvarer de brutale krigen i Syria og Jemen, i Sør-Asia sitter rohingya-flyktningene fremdeles fast i elendige kår i Bangladesh, og i Øst-Afrika lider fortsatt et helt folk i Sør-Sudan på grunn av svakt politisk lederskap. Disse medlemmer støtter derfor en omdisponering på utviklingsbudsjettet i avtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti

for å øke bevilgningen til humanitær nødhjelp med 50 mill. kroner i forhold til regjeringsforslag i revidert budsjett.

Kunnskapsdepartementet

Barnehager

Disse medlemmer er kritiske til regjeringens manglende finansiering av egne forslag og frykter dette vil gå ut over kvaliteten i barnehage og skole og andre viktig tilbud kommunene gir.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet lenge har kjempet for en bemanningsnorm i barnehagen, men er bekymret for regjeringens manglende bevilgninger til sitt eget lovforslag, noe som kan gi store utfordringer både for kommuner og private barnehager når normen innføres midt i et budsjettår.

Disse medlemmer vil påpeke at mange private barnehager ikke får finansiering for å oppfylle normen før to år etter innføringstidspunktet, og er særlig bekymret for konsekvensene for mange små og ideelle private barnehager, dersom manglende finansiering gjør at disse barnehagene må legges ned eller selges til kommersielle selskaper.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 200 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett til en overgangsordning for barnehagene og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke finansieringen av den vedtatte barnehagenormen gjennom et tilskudd på 200 mill. kroner fra 1. august 2018 til kommuner og private barnehager. Tilskuddet innrettes særlig mot små private og ideelle barnehager som ikke får tilskudd basert på at bemanningsnormen skal oppfylles av kommunene. Den delen av tilskuddet som særlig rettes mot små private og ideelle barnehager, videreføres etter 1. januar 2019 som et øremerket tilskudd inntil normen gjenspeiles i de beregningene som legges til grunn for de ordinære tilskuddsberegningene. Kommunale barnehager kompenseres fra og med 1. januar 2019 gjennom det kommunale inntektssystemet.»

Lærernorm

Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke legger inn økte midler til innføringen av lærernorm fra skolestart 2018, og at endringene som kommer i proposisjonen, kun er en fordeling av penger som er bevilget i statsbudsjettet for 2018.

Disse medlemmer viser til regjeringens partienes merknad i Innst. 12 S (2017–2018), der det signaliseres at justeringen av samlede kostnader for innføringen av normen skal framlegges i revidert nasjonalbudsjett for 2018, og merker seg at regjeringen mener normen er fullfinansiert.

Studieplasser og rekrutteringsstillinger

Disse medlemmer er overrasket over at regjeringen ikke bevilger penger til flere studieplasser i revidert nasjonalbudsjett, til tross for rekordmange søkere til høyere utdanning og at rekordmange kvalifiserte søkere stod uten studieplass høsten 2017.

Disse medlemmer viser til at det er stort behov for flere med utdanning i IKT og teknologi, lærer- og sykepleierutdanning. Dette er fagområder som har opplevd økt søking, likevel bruker ikke regjeringen muligheten til å opprette flere studieplasser.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 20 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett til flere studieplasser.

Disse medlemmer ønsker videre en større satsing på rekrutteringsstillinger til flere institusjoner for å bidra til å utvikle profesjonene, øke omfanget av og kvaliteten på forsknings- og innovasjonsarbeidet i helse- og omsorgssektoren, sikre enda bedre fagmiljøer til innføring av 5-årig masterutdanning for lærere og utvikle flere solide fagmiljøer innen IKT, teknologi og realfag. Disse medlemmer foreslår derfor 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag, til opprettelse av flere rekrutteringsstillinger.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 20 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett til flere studieplasser.

Disse medlemmer vil påpeke at en utsettelse av ordningen til den planlagte fagfornyelsen ikke er nødvendig, og mener dette ikke vil være i tråd med Stortingets vedtak om å bevilge midler til en slik tilskuddsordning i 2018. Disse medlemmer mener tilskuddsordningen til støtte for kjøp av digitale læremidler fram mot fagfornyelsen bør iverksettes fra høsten 2018. Videre er disse medlemmer også opptatt av at tilskuddsordningen må innrettes slik at den først og fremst stimulerer til utvikling av nye læremidler utenfor kommunene- og fylkeskommunenes regi.

Fagskolene

Disse medlemmer viser til at det foreslås å kutte 7,1 mill. kroner til fagskolene i revidert nasjonalbudsjett, og viser til at disse midlene skal brukes til å følge opp flere av utviklingstiltakene i fagskolemeldinga, som blant annet felles vitnemålsportal, kompetansekartlegging og studiebarometer.

Disse medlemmer mener dette sender feil signal til fagskolesektoren, og frykter at viktige prosjekter kan bli skjøvet fram i en uklar framtid. Disse medlemmer bevilger 7,1 mill. kroner for å fjerne kuttet i bevilgningene til fagskolene i revidert nasjonalbudsjett, og vil sikre at midlene brukes til kvalitetsheving i fagskolesektoren.

Pilotprosjekt Hordaland

Disse medlemmer viser til pilotprosjektet som Hordaland fylkeskommune driver for å styrke fylkeskommunenes arbeid med å utvikle regionale kompetansepoltiske planer og tilhørende årlige handlingsprogram. Målet er å legge til rette for at fylkeskommunene kan styrke sitt planarbeid for å bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel etter ulike typer arbeidskraft i regionale arbeidsmarked.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 1 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Freds- og menneskerettighetsarbeid

Disse medlemmer viser til det verdifulle forsknings- og formidlingsarbeid som drives ved ARKIVET freds- og menneskerettighetscenter i Kristiansand. Siden 2001 har over 40 000 skoleelever besøkt utstillingen i Gestapokjelleren og fått undervisning om hva vi kan lære av historien for å fremme verdier som demokrati, menneskerettigheter og menneskeverd i dag.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 3,4 mill. kroner til ARKIVET og 1,25 mill. kroner som skal fordeles mellom Narviksenteret og Falstadsenteret ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Dialogbyen Lillehammer

Disse medlemmer viser til at det ble bevilget midler til et forprosjekt på Nansenskolen på Lillehammer til en markering av avslutningen av 1. verdenskrig i form av et dialogarrangement. Disse medlemmer mener det er riktig å følge opp dette med støtte også til selve arrangementet, og foreslår å bevilge 1 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Den norsk-tyske skole

For å forhindre at Den norsk-tyske skole skal måtte innføre inntaksstopp fra høsten av, vil disse medlemmer bevilge 4 mill. kroner til skolen i forhold til regjeringens forslag i revidert budsjett.

Den norsk-tyske skole har hatt en god utvikling etter avtalen mellom Norge og Tyskland i 2010 som førte til at skolen ble omgjort fra en tysk til en norsk-tysk biculturell skole.

Kirkens Bymisjon

Disse medlemmer viser til Kirkens Bymisjon i Trondheim sitt prosjekt «søster til søster» rettet mot minoritetskvinner for å øke deres evne til å håndtere vold og overgrep på en kompetent måte, og foreslår å bevilge 1 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett til dette prosjektet, samt 300 000 kroner til utvikling av inkluderende kulturtilbud i Bodø og Tromsø.

Disse medlemmer viser til at det i avtalen mellom regjeringenspartiene og Kristelig Folkeparti er foreslått en innsparing knyttet til mindre behov for likviditet i prosjektet NMBU Campus Ås, og forutsetter at dette

ikke bidrar til forsinkelser i prosjektet. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningen med 100 mill. kroner på kap.

Kulturdepartementet

Kulturtanken

Etableringen av Kulturtanken har medført flere bekymringsmeldinger fra kultursektoren. Disse medlemmer vil påpeke at etableringen av Kulturtanken ikke skal medføre en byråkratisering som går på bekostning av allerede velfungerende institusjoner i kulturlivet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å gjennomgå Kulturtanken og gi en vurdering av organisering og oppgavefordeling for å sikre at denne er i samsvar med Stortingets intensjoner, i statsbudsjettet for 2019.»

Norsk Kulturforum

Disse medlemmer viser til at Norsk kulturforum samler de fleste kommuner og fylkeskommuner i Norge i et kulturnettverk der kompetente kulturarbeidere møtes og deler informasjon og kunnskap, og foreslår å bevilge 800 000 kroner mer enn regjeringens forslag i revidert budsjett.

TVIBIT – filmveksthuset i Tromsø

Disse medlemmer viser til at Filmveksthuset på Tvibit i Tromsø er et regionalt senter (Nord-Norge) for ungdomsfilm som ønsker å utvikle historiefortellere med nordnorsk bakgrunn som kan være med å bygge en sterkere film- og mediebransje i nord, og foreslår å bevilge 1 mill. kroner mer enn i regjeringens forslag til revidert budsjett.

Justis- og beredskapsdepartementet

Domstolene

Disse medlemmer viser til at det er lange restanser ved flere av domstolene, og foreslår å bevilge 10 mill. kroner til domstolene ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Disse medlemmer støtter opprettelsen av en utrederenheter i Borgarting lagmannsrett, men vil peke på at dette ikke alene kan løse den krevende ressursituasjonen i norske domstoler med lange saksbehandlingstider. Det er behov for ytterligere tiltak fra regjeringens side. Disse medlemmer er svært kritiske til de årlige ABE-kuttene regjeringen har påført norske domstoler. Kuttene har ikke ført til effektiviseringstiltak, men trangere budsjetttrammer og lengere saksbehandlingstider som går på bekostning av folks mulighet til å

få avgjort konflikter, enten det gjelder straffesaker eller sivile saker.

Disse medlemmer går imot å innføre gebyr på skifteattest. Dette vil ramme folk med lav inntekt som mister sine nære, og disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 16 mill. kroner over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Kriminalomsorgen

Disse medlemmer er svært bekymret over den kritiske situasjonen i kriminalomsorgen, med høy bruk av isolasjon, en uholdbar behandling av psykisk syke fanger, en svekking av innholdet i soningen som skal sikre rehabilitering og den økende graden av volds- og trusselhendelser i norske fengsler. Disse medlemmer er svært kritisk til at regjeringen ikke sørger for en trygg arbeidshverdag for de som jobber i fengslene, en opprydding i de uverdige forholdene for psykisk syke i fengslene eller straff som virker.

Det er behov for en styrking av kriminalomsorgen, og disse medlemmer foreslår å styrke bevilgningen til kriminalomsorgen med 30 mill. kroner utover forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer mener det er behov for en konkret og helhetlig plan for videreutviklingen av alle sider av kriminalomsorgen, som vurderer behovet for ulike former for soningskapasitet, herunder åpne og lukkede plasser, friomsorg og elektronisk kontroll (EK). Dette bør skje gjennom et bredt sammensatt utvalg som utarbeider en NOU.

Utvalget bør også vurdere behovet for å styrke innholdet i soningen for at straffen skal virke, og tiltak som vil redusere bruken av isolasjon. Dette for å sikre en politisk og demokratisk behandling av retningen og verdiene for fremtidens kriminalomsorg i Norge.

KVUene for sektoren som ligger til grunn for beslutningene, har åpenbart mangler i og med at soning ved elektronisk kontroll har fått en betydelig vekst de siste åra.

Disse medlemmer aksepterer ikke at regjeringen endrer verdiene som har ligget til grunn for norsk kriminalomsorg, og forventer at Stortinget blir en aktiv part i videreutviklingen av kriminalomsorgen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal utarbeide en ny NOU for kriminalomsorgen. Utvalget, hvor også representanter fra de ansatte må delta, skal foreslå en konkret og helhetlig plan for videreutviklingen av alle sider av kriminalomsorgen, og som vurderer det fremtidige behovet for ulike former for soningskapasitet, herunder åpne og lukkede plasser, friomsorgen og alternative soningsformer som elektronisk kontroll (EK). Utvalget skal også vurdere behovet

for å styrke innholdet i soningen for at straffen skal virke, og tiltak som vil redusere bruken av isolasjon.»

Disse medlemmer er fremdeles imot at den åpne soningsanstalten ved Kleivgrend i Fyresdal legges ned. Disse medlemmer stiller seg i tillegg undrende til at regjeringen nå velger å foreslå at avdelingen skal legges ned før nytt fengsel i Agder står klart, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen videreføre avdeling Kleivgrend fengsel ved Arendal fengsel i Fyresdal.»

Røverradion

Disse medlemmer vil understreke betydningen av å videreføre Røverradion både av hensyn til innholdet i soningen og fordi den gir innsatte en stemme i offentligheten og muligheten til å ytre seg i samfunnsdebatten.

Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningen til Røverradion med 500 000 kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Disse medlemmer mener det er bekymringsfullt at regjeringen ikke tar inn over seg behovene for å styrke politi og påtalemyndighet, slik at politireformen kan gjennomføres i tråd med forliket om politireform gjort i Stortinget, med mer politikraft og bedre fagmiljøer i hele landet. Det er også oppsiktsvekkende at regjeringen ikke øker bevilgningen til Oslo politidistrikt, for å imøtekomme de ekstra utfordringene vi nå ser i Oslo og de åpenbare behovene for å styrke det forebyggende arbeidet rettet mot enkelte ungdomsmiljøer, uten at det går på bekostning av andre svært viktige oppgaver for å sikre innbyggerne trygghet, som etterforskning av alvorlige former for kriminalitet som vold i nære relasjoner, overgrep og nettrelatert kriminalitet.

Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningene til politi med 60 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Politihøgskolen

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å avvikle første studieår ved bachelorutdanningen i Kongsvinger og gjennomføre justeringer i Oslo, Stavern og Bodø. Disse medlemmer er svært kritiske til at regjeringen velger å kutte i antall studieplasser, basert på en ti år gammel rapport om politiet mot 2020, uten å foreta en ny gjennomgang av fremtidens behov for politikapasitet og kompetanse. Både beredskapsbehovet, behovet for styrket etterforskning og for en styrket innsats mot kriminalitet på nett er eksempler på områder hvor vi ser store endringer i tiden etter 2008.

Disse medlemmer vil opprettholde antall studieplasser ved bachelorutdanningen i Kongsvinger og

foreslår å øke bevilgningen til Politihøgskolen med 1,9 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Fri rettshjelp

Disse medlemmer registrerer at regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til fri rettshjelp med 87,1 mill. kroner, fordi færre kommer under inntektsgrensen og dermed ikke har krav på fri rettshjelp. Disse medlemmer viser til at årsaken til denne utviklingen først og fremst er at grensen for fri rettshjelp ikke har vært justert siden 2009. Ikke engang unge uføre kommer lenger inn under ordningen fordi inntektsgrensen er blitt så lav. Dette er en fare for folks rettssikkerhet og mulighet til å få rett når de har rett.

Disse medlemmer viser til at stortingsflertallet ønsker en endring i fri rettshjelp, jf. stortingsflertallets vedtak av 2. desember 2016, hvor flertallet ba regjeringen foreta en gjennomgang av ordningen for å se om den burde utvides og endres.

Disse medlemmer viser til at regjeringen heller ikke legger til rette for at salærsatsen kan økes, noe som forsterker den negative utviklingen for rettssikkerheten for dem med lav inntekt. Denne utviklingen er med på å øke forskjellene i landet vårt.

Disse medlemmer viser for øvrig til Arbeiderpartiets forslag i Dokument 8:152 S (2017–2018) for å styrke folks rettssikkerhet, som vil bli behandlet i Stortinget høsten 2018, heriblant et forslag om å endre modellen for fri rettshjelp.

Tilfluktsrom

På bakgrunn av «Konseptutredning 2016 Sivilforsvaret» fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, hvor det beskrives en meget alarmerende situasjon når det gjelder tilfluktsrommene, og høringen om den i første halvår 2017, vil disse medlemmer legge fram dette forslaget:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan om hvordan man vil sørge for å oppdatere tilfluktsrommene for sivilbefolkningen i tråd med det nye trusselbildet innen utgangen av 2018.»

Disse medlemmer viser til at det i avtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti er foreslått en innsparing på reiseutgifter knyttet til politiets arbeid med tvangsreturer. Disse medlemmer antar at dette skyldes anslagsendringer, og støtter derfor at bevilgningen reduseres med 52,80 mill. kroner.

Kommunal og moderniseringsdepartementet

Digitalt utenforskap

Disse medlemmer viser til at stadig flere tjenester i samfunnet krever digital kompetanse. Flere eldre og innvandrere har utfordringer med å ta i bruk ny tek-

nologi fordi de mangler digital kompetanse. Flere frivillige organisasjoner som Norsk Pensjonistforbund, Seniornett Norge og andre gjør en stor innsats med å lære opp mennesker for å forhindre digitalt utenforskap.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 3 mill. kroner til dette i revidert nasjonalbudsjett.

Kommunenes inntekter

Disse medlemmer viser til at avsetningene til Havbruksfondet på kr 2,34 mrd. kroner går inn som en andel av kommunenes samlede inntekter, jf. Prop. 88 S (2017–2018). Disse medlemmer vil peke på at en slik føring av disse midlene vil gi en skjevfordeling, da midlene kun gjelder de kommunene som stiller areal til disposisjon for oppdrettsanlegg, og en skjev fremstilling av veksten i kommunenes samlede inntekter.

Arbeids- og sosialdepartementet

Disse medlemmer viser til at regjeringen starter sin såkalte inkluderingsdugnad for å få flere inn i arbeidslivet med kraftige kutt i tiltakene for å hjelpe folk ut i arbeid. I en tid hvor svært mange, og i særdeleshet mange unge, sliter med å komme ut i arbeid, er dette feil prioritering. Det er etter disse medlemmers syn nok et eksempel på at regjeringens arbeidslivspolitikken ikke følger opp de mange medieutspill om at satsing på arbeid skal være prioritert, og viser i denne sammenheng til høringsinnspill fra LO:

«Med dette kuttet i tiltaksplasser legger Regjeringen nå opp til 4,5 arbeidsløse per tiltaksplass mot 3,8 tidligere. Dette svekker muligheten til å benytte oppgangen til å inkludere flere i arbeidslivet.»

Disse medlemmer går derfor imot regjeringens forslag til kutt i arbeidsmarkedstiltak. Med disse medlemmers forslag vil det være 1 100 flere tiltaksplasser, en satsing på til sammen 7,7 mill. kroner til Arbeids- og velferdsetaten og 69,6 mill. kroner til arbeidsmarkedstiltak ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer viser til at det ikke foreslås noen tiltak i revidert nasjonalbudsjett for å bidra til et mer seriøst og bedre organisert arbeidsliv. Det er etter disse medlemmers syn underlig at regjeringen velger ikke å bygge opp under noe de selv hevder er et konkurransefortrinn for Norge, og viser til Arbeiderpartiets forslag i Representantforslag 148 S (2017–2018).

Disse medlemmers plan for forsterking av arbeidslivskriminalitetssentrene følges opp med en bevilgning på til sammen 15 mill. kroner til Nav, Arbeidstilsynet, politiet og Skatteetaten til etablering av et arbeidslivskriminalitetssenter i innlandet.

Disse medlemmer reagerer på at regjeringen vil innstille arbeidet med seriøsitetsregister og håndverkerportal. Disse medlemmer vil etablere et seriøsitetsre-

gister og foreslår økte utgifter og inntekter på 5,7 mill. kroner til dette på Kommunaldepartementets budsjett, samt bevilger 0,9 mill. kroner til håndverkerportal på BLDs budsjett.

Disse medlemmer viser til at pensjonistene i fire år på rad har tapt kjøpekraft i pensjonistoppjøret. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets forslag i behandlingen av Meld. St. 4 (2017–2018) Regulering av pensjoner i 2017 og pensjonisters inntektsforhold om å endre regulering av pensjoner under utbetaling og gjeninnføre praksis med å legge frem trygdeoppjøret som egen sak for Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig legge frem sak om endring av reguleringsprinsippene for løpende pensjoner fra lønnsutvikling fratrukket 0,75 pst. til faktisk gjennomsnitt av lønns- og prisutvikling.»

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre praksisen med at trygdeoppjørene legges frem som egen sak for Stortinget fra og med trygdeoppjøret for 2018.»

Disse medlemmer viser til at det i Stortinget gjentatte ganger er tatt opp utfordringene med utilsiktede konsekvenser av uførereformen, men at dagens regjering har vært lite interesserte i å følge opp med reelle forbedringer.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en kartlegging av den faktiske levekårssituasjonen for uføre før og etter uførereformen, herunder konsekvensene av økt brutto inntekt for muligheter for å få innvilget andre offentlige stønader, som for eksempel bostøtte, fri rettshjelp og konsekvensene for nivået på egenandeler for ulike offentlige tjenester.»

Kontingenter til EU-programmer

Disse medlemmer viser til at det i avtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti er foreslått en innsparing på posten som omhandler kontingenter til EU-programmer, og forutsetter at dette er anslagsendringer. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner.

Helse- og omsorgsdepartementet

Disse medlemmer viser til at det er svært lav aktivitetsvekst i sykehusene. Tas det høyde for demografi-kostnader knyttet til befolkningsvekst og aldrende befolkning, synes veksten reelt sett å være negativ. Disse medlemmer er bekymret for at dette skyldes en vedvarende underfinansiering av våre felles sykehus, og viser til at Arbeiderpartiet i alternativt budsjett for 2018 foreslo å styrke sykehusene med 1 411 mill. kroner mer enn regjeringens forslag til midler til økt pasientbehandling, styrket kompetanse, medisinsk teknisk utstyr

og IKT-investeringer, i tillegg til bevilgninger til protonsentre i Oslo og Bergen.

I revidert nasjonalbudsjett foreslår disse medlemmer å styrke sykehusenes økonomi inneværende år med 250 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Rusreformen

Skal rusreformen lykkes, vil disse medlemmer understreke behovet for en økt satsing innenfor rusfeltet. Det vises i den forbindelse til Stortingets vedtak i Dokument 8:157 S(2017–2018) om å rette opp mangler i rusbehandlingen (TSB) som anbudsrunder fra Helse Sør-Øst har ført til, der Stortinget vedtok en økning i behandlingsskapiteten på feltet. Disse medlemmer ber regjeringen sørge for at dette vedtaket oppfylles.

Disse medlemmer mener det er viktig at man styrker ettervernet innen rusbehandlingen, og ber regjeringen følge opp dette arbeidet, i tråd med signalene som gis i Dokument 8:179 S (2017–2018) om å sikre god oppfølging av personer etter rusbehandling.

Omsorgstilbud

Disse medlemmer viser til at Stortinget 13. februar 2018 gjorde anmodningsvedtak om at kommunene fortsatt skal ha lik mulighet til både rehabilitering og bygging av nye heldøgns omsorgsplasser, og at tilskuddet til dagaktivitetsplasser for mennesker med demens skal økes fra 30 til 50 pst.

Fastlegeordningen

Disse medlemmer viser til at fastlegeordningen ikke fungerer godt nok i hele landet, og at det er krevende å rekruttere til slike stillinger. Det er behov for en evaluering av ordningen, slik regjeringen er i gang med. Disse medlemmer viser til at fristen for evalueringen ifølge svar fra finansdepartementet ikke er før 1. september 2019.

Disse medlemmer mener dagens situasjon tilsier en raskere oppfølging, jf. tidligere anmodningsvedtak, enn det nå legges opp til, og foreslår å bevilge 20 mill. kroner til dette ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett for å styrke arbeidet med å rekruttere flere fastleger.

Pårørendesenter Stavanger

Disse medlemmer viser til at Pårørendesenteret er et landsdekkende nettsted som gir råd og veiledning for pårørende uansett livssituasjon, alder eller hvor nær de står den de er pårørende for. Stiftelsen finansieres av offentlige tilskudd, og disse medlemmer foreslår å bevilge 1 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

No Limitation

Disse medlemmer viser til behovene innen ettermal og foreslår å bevilge 1 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett til No Limitation, som er et ideelt selskap som hjelper mennesker som har eller står i fare for å få utfordringer knyttet til rus, psykiatri og/eller kriminalitet.

Eldreomsorg

Disse medlemmer støtter ikke forsøket med statlig finansiering av eldreomsorgen. Disse medlemmer ser med bekymring på at kommunene som deltar i forsøket, ser ut til å få bedre økonomiske forutsetninger enn øvrige kommuner som må løse disse oppgavene innenfor en underfinansiert kommuneramme. Det er et misforhold mellom de 12 mill. kroner som er satt av til «Leve hele livet», en reform for hele kommunesektoren, og ytterligere 140 mill. kroner som regjeringen foreslår øremerket seks forsøkskommuner. Disse medlemmer viser til svar fra Finansdepartementet på spørsmål knyttet til dette, og synes ikke svaret gir en tilfredsstillende begrunnelse for en så stor påplussing, og disse medlemmer reduserer derfor bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i revidert budsjett.

Redd Barna

Disse medlemmer merker seg at det foreslås å flytte 3 mill. kroner fra kap. 765 post 72, som følge av at Redd Barna likevel ikke ser seg i stand til å organisere hjelpelinje for å forebygge overgrep mot barn. Organisasjonen har bedt om at midlene overføres til Helsedirektoratet. Disse medlemmer vil understreke at arbeidet med å etablere en hjelpelinje for å forebygge overgrep mot barn må holde fram med høy prioritet, med sikte på en rask etablering av et kvalitetsmessig godt hjelpetilbud, selv om organiseringen av hjelpelinjen må endres.

Forskning

Disse medlemmer viser til forskningsprosjektet mellom Rusfri oppvekst, NLA og Høgskulen på Vestlandet. Disse medlemmer bevilger 1 mill. kroner til prosjektet i forhold til regjeringens forslag i revidert budsjett.

Vinmonopolet

Disse medlemmer merker seg at bevilgningen knyttet til statens overskuddsandel av aksjer i AS Vinmonopolet foreslås redusert med 7,4 mill. kroner, som følge av at overskuddet i 2017 ble mindre enn budsjettet. Dette på grunn av lavere salgstill. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at man opprettholder Vinmonopolets viktige samfunnsrolle.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av Dokument 8:50 S (2017–2018) om å la Vinmono-

polet overta taxfree-salget av alkoholholdig drikke ved Avinors luftfartsvirksomheter, der det bes om en egen sak til Stortinget i løpet av 2018. Med utgangspunkt i Vinmonopolets reduserte salgstill, vil disse medlemmer understreke betydningen av at en utredning vedrørende problemstillingene knyttet til lekkasje fra Vinmonopolet til taxfree-salg blir en del av beslutningsgrunnlaget i denne saken.

ELTE-utdannede

Disse medlemmer viser til at regjeringen etablerer et kvalifiseringsprogram for ELTE-utdannede som kun omfatter kandidater som fullførte eller startet masterstudier i psykologi før Helsedirektoratet endret godkjenningspraksisen høsten 2016. Studenter som startet bachelorstudier i psykologi ved ELTE før Helsedirektoratet endret godkjenningspraksisen, står derfor uten noen løsning.

Disse medlemmer viser til at saken har vært tatt opp i Stortinget ved flere anledninger, og er kritiske til regjeringens håndtering av saken. Disse medlemmer mener studentene har blitt skadelidende av at endringen i godkjenningspraksisen ikke ble varslet og av påfølgende dårlige håndtering og informasjon.

Disse medlemmer mener regjeringen bør gjennomgå kvalifiseringsprogram for psykologistudenter som returnerer fra studieopphold i utlandet, og klargjøre hva som skal til for at alle norske ELTE-studenter, som under utdanningen ble berørt av praksisendringen, får mulighet for godkjent utdannelse og autorisasjon for praksis i Norge.

Barne- og familiedepartementet

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Disse medlemmer viser til at Stortinget 12. april 2018 vedtok at veilednings- og hjelpetilbudet hos Likestillings- og diskrimineringsombudet til personer som utsettes for seksuell trakassering, skal styrkes. Disse medlemmer viser videre til at tillitsvalgte fra LDO har vært ute i media og advart om at budsjettkutt og nedbemanning vil føre til at diskriminering i arbeidslivet vil kunne fortsette uten at noen griper tak i det.

Disse medlemmer mener det ville vært naturlig å følge opp Stortingets vedtak om et styrket tilbud, og foreslår en bevilgning på 1 mill. kroner til formålet.

Disse medlemmer viser til at Stortinget 12. april 2018 vedtok at veilednings- og hjelpetilbudet hos Likestillings- og diskrimineringsombudet til personer som utsettes for seksuell trakassering, skal styrkes. Disse medlemmer viser videre til at tillitsvalgte fra LDO har advart om at budsjettkutt og nedbemanning vil svekke ombudets mulighet til å gripe inn overfor diskriminering i arbeidslivet.

Disse medlemmer vil følge opp Stortingets vedtak om et styrket tilbud med en bevilgning på 1 mill. kroner i forhold til forslaget i revidert budsjett.

Næringsdepartementet

Havsatsing

Disse medlemmer mener Norge har store muligheter for økt verdiskaping og nye arbeidsplasser basert på havet, og foreslår at det bevilges i alt 80 mill. kroner til ulike elementer i en slik satsing, inkludert tiltak mot marin forsøpling under KLDs budsjett.

Disse medlemmer mener derfor det må opprettes et verdiskapingsprogram for hav i Innovasjon Norge som skal mobilisere midler langs hele innovasjonskjeden, Forskningsrådet, ENOVA og SIVA. Målet er at bedrifter innen disse næringene skal få én dør inn i virkemiddelapparatet, der vi samler ansvaret for å mobilisere midler på tvers av eksisterende ordninger, og skape så sømløse søknadsprosesser som mulig.

For å utnytte dem må vi satse strategisk, og det må samarbeides mer på tvers av sektorer – som olje og gass, fornybar energi, havbruk og fiskeri – slik at vår verdensledende kompetanse og teknologi kan tas i bruk på nye områder. Det må også skapes et tettere samarbeid mellom næringsliv, utdanning, forskning og myndighetene som gjør at vi kan gripe muligheter raskere.

Som en del av verdiskapingsprogrammet for hav foreslår disse medlemmer følgende tiltak i revidert nasjonalbudsjett:

To nye forskningsssenter for havrommet i Norge, etter modell av FME-ordningen, for å styrke langsiktig samarbeid mellom forskning og næringsliv slik at vi tar i bruk nye muligheter som autonome skip, bærekraftig forproduksjon, oppdrett av nye arter og høsting lengre ned i næringskjeden.

Styrket kartlegging av mineraler til havs og forskning på konsekvenser av utvinning. Det er flere miljøer som allerede gjennomfører slike prosjekter og ønsker å styrke satsingen og samarbeidet.

Disse medlemmer viser til at behovet for å sikre kunnskapsbasert forvaltning krever at vi må ha mer bestandsforskning, både i havet og fjordene, og foreslår derfor å øke tilskuddet til bestandsforskning med 5 mill. kroner ut over forlaget i revidert nasjonalbudsjett.

Styrking av Maroff, Forskningsrådets program for maritime næringer, med et særlig fokus på digitalisering av skipsfarten og av bestandsforskningen. Disse medlemmer foreslår at det bevilges 40 mill. kroner til dette i forhold til regjeringens forslag i revidert budsjett.

Føringstilskudd

Disse medlemmer viser til at føringstilskuddet er et viktig bidrag for å opprettholde en variert flåtestruktur og lokale fiskemiljø. Disse medlemmer

foreslår derfor å øke føringstilskuddet med 5 mill. kroner ut over regjeringen sitt forslag.

Mattilsynet

Disse medlemmer mener Mattilsynet bør styrkes for å oppfylle sitt viktige samfunnsoppdrag med bl.a. å sikre mattryggheten og dyre- og fiskevelferden. Aquakulturnæringen vokser, og dette medfører også økt krav til Mattilsynets kontroll av oppdrettsnæringen. Å bekjempe stadig nye dyre- og plantesykdommer fordrer også å være i forkant når det gjelder beredskap og kunnskap om hva som skjer utenfor landegrensene.

Disse medlemmer foreslår å øke tilskuddet til Mattilsynet med 5 mill. kroner i forhold til forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Norsk Romsenter, Andøya

Disse medlemmer viser til at Andøya står foran en krevende omstilling. Markedet for oppskyting av småsatellitter er i stor vekst. Norge har bedre naturgitte forutsetninger enn de fleste andre land i Europa til å ta en ledende posisjon. Det krever at vi satser riktig og raskt, for flere land i Europa satser nå stort på å ta en slik ledende posisjon. Gjennom mer enn 50 års romvirksomhet på Andøya er det bygget opp verdifull kompetanse. Derfor er det viktig å ha god fremdrift i det arbeidet Andøya Space Center gjør for å avklare grunnlaget for etablering på Andøya.

Disse medlemmer mener bevilgningen på 20 mill. kroner i ansvarlig lån til Andøya Space Center er for liten, legger all risiko på selskapet og bygger ikke opp under det nasjonale potensial som ligger i prosjektet. Dette prosjektet er ikke bare et prosjekt for Andøya Space Center, men vil også være en nasjonal infrastruktur som kan skape betydelige ringvirkninger for norsk romindustri. Det er derfor naturlig at statens strategiske, samordnede og utøvende organ for romvirksomhet, Norsk Romsenter, som også forvalter midler til infrastrukturutvikling, støtter en slik utredning.

Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 25 mill. kroner til Norsk Romsenter for å bidra til Andøya Space Center utredning av fasiliteter for oppskyting av småsatellitter på Andøya.

Fjellstyrene

Disse medlemmer viser til statsallmenningenes store betydning for friluftsliv, folkehelse og for å sikre god og rimelig tilgang på jakt og fiske. Fjellstyrene gjør en betydelig innsats for å stimulere til et aktivt friluftsliv, som ikke gjenspeiles i systemet for finansiering av fjellstyrene.

Disse medlemmer mener en grunnfinansiering vil bidra til at fjellstyrene kan opprettholde kompetansen som er nødvendig for å kunne videreføre høy aktivitet og kvalitet i sin tilrettelegging for friluftsliv, jakt

og fiske med rimelige priser, og vil bevilge 2,5 mill. kroner til dette i denne innstilling.

VM i orientering

Det skal arrangeres VM i orientering i Østfold neste år. Arrangørene har et nøkternt budsjett på 15–16 mill. kroner og har søkt regjeringen om en støtte til arrangementet på 7 mill. kroner, hvorav 5 mill. kroner fra Næringsdepartementet. Av hensyn til planleggingen er det behov for en tidlig avklaring av budsjetttrammene for arrangementet.

Disse medlemmer viser til at dette arrangementet gir flere positive ringvirkninger i likhet med andre internasjonale konkurranser, og foreslår en bevilgning på 2 mill. kroner i denne innstillingen.

Opprydding Svalbard

Disse medlemmer viser til at regjeringen varsler en betydelig kostnadsøkning fra 700 mill. kroner anslått i statsbudsjettet til 2,5 mrd. kroner i forbindelse med opprydding av gruveaktiviteten på Svalbard. Disse medlemmer støtter oppryddingen, men mener det er viktig at regjeringen får tilstrekkelig kontroll over kostnadene og vurderer mulighetene for å redusere kostnadene i det videre arbeidet. Disse medlemmer forutsetter at regjeringen holder Stortinget orientert om utviklingen på egnet måte.

ColorLine

Disse medlemmer mener at forskriftsendringen som tillater ColorLine å flagge sine Kiel-ferger fra NOR til NIS, ikke bør gjennomføres. Det vises til merknader og forslag i Innst. 8 S (2017–2018), i Dokument 8:175 S (2017–2018) og i Innst. 307 S (2017–2018). Disse medlemmer viser også til flertallsmerknaden fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti i Innst. 307 S (2017–2018):

«Ut fra en samlet vurdering mener flertallet derfor at det er naturlig at regjeringen foretar en samlet gjennomgang av forutsetningene som er blitt lagt til grunn for den varslede endringen av fartsområdeforskriften for utenriksferger, og legger frem resultatene for Stortinget på en egnet måte før en eventuell endring blir foretatt.»

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn støtte forslag 2 fra budsjettavtalen, slik at Stortinget får en gjennomgang og anledning til å drøfte resultatene før en eventuell forskriftsendring kan gjennomføres.

Disse medlemmer viser videre til at det i avtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti er foreslått innsparinger i driftsbevilgninger med 5 mill. kroner, redusert bevilgning til Petoro Island med 10 mill. kroner og tilskudd til internasjonale organisasjoner med 5 mill. kroner, og støtter dette.

Samferdselsdepartementet

Disse medlemmer viser til at klimaendringene vil gi høyere havnivå, mer nedbør og vind, og større fare for flom og skred. Fram mot år 2100 vil det bli flere dager med mye nedbør, og den gjennomsnittlige nedbørmengden vil øke. Økt nedbør og ekstremvær medfører mer flom og ras, skade på infrastruktur og bygninger. Mange byer og tettsteder opplever allerede oversvømmelser som medfører stor skade.

Disse medlemmer mener det må legges til rette for tiltak og ordninger som kommunene trenger for å iverksette klimatilpasningstiltak og som ivaretar sikkerheten til kommunens innbyggere, samfunnsviktige bygg, energi og infrastruktur m.m. ved økt nedbør, økt havnivå, flom og ras. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) må prioritere sin bistand til kommunene etter samfunnsøkonomiske kriterier, slik at samfunnet får mest mulig igjen i form av redusert risiko for flom- og skredskader.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningene til flom og ras over NVEs budsjett (kap. 1820 post 22) med 35 mill. kroner og til rassikring riksveier (kap. 1320 post 30) med 50 mill. kroner ut over forslagene i revidert nasjonalbudsjett.

Fiskerihavn Andøya

Disse medlemmer viser til at Andøya står foran en krevende omstilling. Disse medlemmer bevilget i sitt alternative budsjett for 2018 25 mill. kroner til planlegging av fiskerihavnprosjektet Andenes havn. Det er avgjørende for omstillingen at planleggingen kan slutføres og prosjektet igangsettes så raskt som mulig, og foreslår å bevilge 25 mill. kroner også i denne innstillingen.

Klima- og miljødepartementet

Nasjonalparker

Disse medlemmer mener det er en grunnleggende forutsetning for å ta vare på naturmangfold at det er tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene, og at den kunnskap nasjonalparkene representerer, blir formidlet. Disse medlemmer vil derfor foreslå at det bevilges 500 000 kroner mer enn foreslått i regjeringens reviderte budsjett til forprosjekt for Raet nasjonalparksenter i Aust-Agder.

Kongsgårdprosjektet

Disse medlemmer viser til Kongsgårdprosjektet Avaldsnes, hvor formålet er å undersøke kongsgårdens plass i det norske kongedømmets tidlige historie og forhistorie gjennom det første årtusen e.Kr. Nye funn krever mer omfattende utgravinger.

Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 2,5 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Flom og rassikring

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningene til flom og ras over NVEs budsjett med 35 mill. kroner og til rassikring riksveier på Samferdselsdepartementets budsjett med 50 mill. kroner ut over forslagene i revidert nasjonalbudsjett.

Marin forsøpling

Disse medlemmer viser til at marin forsøpling og spredning av mikroplast er et raskt økende miljøproblem nasjonalt og globalt. Plastforsøpling er det som skaper noen av de største problemene for både dyreliv og leveområder i havet, langs kystområdene, i vassdrag og annen norsk natur. Å hindre plast i å komme på avveie er det viktigste for å minimere plastforsøplingen av havet.

Disse medlemmer ser det som nødvendig å forsterke tiltak som vil bidra til å redusere og minimere den nasjonale plastforsøplingen i et omfang som havet og naturen trenger, og foreslår en bevilgning på 30 mill. kroner ut over regjeringens forslag i revidert budsjett.

Disse medlemmer ser dette også som en del av forslaget om en havsatsing, som omtales nærmere under Næringsdepartementet.

Finansdepartementet

Stortinget

Disse medlemmer viser til brev fra Stortingets presidentskap datert 28. mai 2018 om at behovet for tilleggsbevilgning for 2018 kan reduseres fra 379,7 mill. kroner til 263 mill. kroner i 2018 på grunn av gjennomgang av kontantstrømmen for 2018. Disse medlemmer merker seg at dette kun er en faseforskyvning og ikke er en indikasjon på at kostnadsrammen totalt er endret.

Disse medlemmer er forundret over at regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti ikke følger opp presidentskapets anmodning om å redusere bevilgningen i 2018.

Disse medlemmer viser til at Stortinget tidligere har vedtatt at byggeprosjektet skal gjennomgås når det er ferdigstilt, slik at man kan trekke nødvendige lærdommer mht. styring og oppfølging av omfattende byggeprosjekter i fremtiden.

Disse medlemmer viser videre til at presidentskapet i kommende budsjetter søker å finne kostnadsreduserende tiltak som bidrar til å dekke inn deler av overskridelsene ved dette prosjektet, uten at grunnlaget for det parlamentariske arbeidet svekkes.

Disse medlemmer kan derfor ikke støtte forslaget om å øke bevilgningen til utredninger med 3 mill. kroner på post 1. Samlet foreslår disse medlemmer en økning av bevilgningen på 263,7 mill. kroner

Skatteetaten

Disse medlemmer viser til at de fire største kommunene som skal slå seg sammen, ikke skal få nytt kommunenummer, og at dette har en kostnad for Skatteetaten på 20 mill. kroner, fordelt på 2018 og 2019. Disse medlemmer foreslår at også de får nytt kommunenummer, og at posten derfor ikke økes med 10 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer viser til at da Stortinget i 2014 vedtok at Statens Innkrevingsentral (SI) skulle innlemmes i Skatteetaten, var det en forutsetning at arbeidsplassene i Mo i Rana skulle opprettholdes. Disse medlemmer mener Stortingets føringer fra 2014 tilsier at området innkreving i Skatteetaten må ledes fra Mo i Rana, som har landets største og ledende miljø innen innkreving. Ledelsesfunksjonen er viktig for utviklingen av kompetansemiljøer. Det er viktig å sikre statlige arbeidsplasser også utenfor de største byene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om at divisjonen for innkreving i Skatteetaten legges til Mo i Rana.»

Merverdiavgift

Disse medlemmer foreslår å fjerne subsidiene på utenlands netthandel, som i dag gir norsk næringsliv en konkurranseuleppe, og foreslår å fjerne fradragsmulighetene fra 1. august 2018. Bevilgningen på posten økes med 770 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Sukker- og produktavgift

Disse medlemmer viser til den overraskende og kraftige økningen av sukker- og produktavgift i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 og hvilke utslag dette har gitt med økt grensehandel og usikkerhet for næringsmiddelindustrien. Denne utviklingen kan gå på bekostning av norske arbeidsplasser. Det er også mye som tyder på at avgiften på alkoholfrie drikkevarer og sjokolade- og sukkervareavgiften heller ikke gir ønsket folkehelseeffekt.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer legge fram følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av produkt- og sukkeravgiftene for norsk næringsmiddelindustri, hvordan disse er innrettet og virker sammen overfor industrien og hvordan de påvirker forbrukeratferd, helse, handelsvirkninger, investeringer, innovasjon m.m., og komme tilbake til Stortinget på egnet måte, herunder med en vurdering av en avgiftsfri kvote pr. år for bruk av sjokolade- og sukkervarer som brukes av bedriftene som råvare ved fremstilling av ferdigvarer.»

Forsvarsdepartementet

Heimevernets driftsbudsjett

Disse medlemmer mener det er behov for et kvalitetsløft i Heimevernet og går derfor inn for å øke Heimevernets driftsbudsjett med 50 mill. kroner for å finansiere mer øving og trening i Heimevernet ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett.

Luftforsvarets driftsbudsjett

Disse medlemmer er opptatt av å videreføre en reell og dedikert helikopterstøtte for Hæren, med skvadron 339 basert på Bardufoss, og øker derfor Luftforsvarets driftsbudsjett med 50 mill. kroner ut over forslaget i revidert nasjonalbudsjett for å finansiere utdanning og opplæring av piloter og mannskap til Luftforsvarets Bell-helikoptre og forberede anskaffelsen av ytterligere seks Bell 412-maskiner.

Olje- og energidepartementet

Disse medlemmer understreker viktigheten av forutsigbarhet og langsiktighet i det norske arbeidet med karbonfangst, -transport og -lagring og ønsker å gi sikkerhet i lang nok tid til at de industrielle aktørene kan være trygge på gjennomføring.

Disse medlemmer vil påpeke at det er vanlig ved større industrielle prosjekter å sette av midler som reserve i de tilfeller der prosjektet ikke går som planlagt, og kan ikke se at det er lagt inn slike midler til de to CCS-prosjektene i RNB.

Disse medlemmer ønsker å styrke Gassnovas arbeid med gevinstrealisering og forretningsmuligheter, samt å styrke deres rolle i det internasjonale arbeidet, for å finne finansiering, allianser og samarbeid som vil sikre karbonfangst, -transport og -lagring i Norge. Disse medlemmer viser til at prosjektene nå både har vært forsinket og underfinansiert, og ønsker å styrke finansieringen for å opprettholde Norges lederrolle på området.

Disse medlemmer viser videre til at Arbeiderpartiet vil sette av 60 mill. kroner til CO₂-håndtering ut over regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018, og viser til nærmere omtale under andre saker og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for investeringsbeslutning for gjennomføring av fullskalaprojektet for karbonfangst og -lagring i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.»

Disse medlemmer fremmer for øvrig følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal utarbeide en ny NOU for kriminalomsorgen. Utvalget skal foreslå en konkret og helhetlig plan for videreutviklingen av alle sider av kriminalomsorgen, og som vurderer det fremtidige behovet for ulike former for soningskapasitet, herunder åpne og lukkede plasser, friomsorgen og alternative soningsformer som elektronisk kontroll (EK). Utvalget skal også vurdere behovet for å styrke innholdet i soningen for at straffen skal virke, og tiltak som vil redusere bruken av isolasjon.»

«Stortinget ber regjeringen videreføre avdeling Kleivgrend fengsel ved Arendal fengsel i Fyresdal.»

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan om hvordan man vil sørge for å oppdatere tilfluktsrommene for sivilbefolkningen i tråd med det nye trusselbildet innen utgangen av 2018.»

«Stortinget ber regjeringen styrke finansieringen av den vedtatte barnehagenormen gjennom et tilskudd på 200 mill. kroner fra 1. august 2018, til kommuner og private barnehager. Tilskuddet innrettes særlig mot små private og ideelle barnehager som ikke får tilskudd basert på at bemanningsnormen skal oppfylles av kommunene. Den delen av tilskuddet som særlig rettes mot små private og ideelle barnehager videreføres etter 1. januar 2019 som et øremerket tilskudd inntil normen gjenspeiles i de beregningene som legges til grunn for de ordinære tilskuddsberegningene. Kommunale barnehager kompenseres fra og med 1. januar 2019 gjennom det kommunale inntektssystemet.»

«Stortinget ber regjeringen om å gjennomgå Kulturtanken og gi en vurdering av organisering og oppgavefordeling for å sikre at denne er i samsvar med Stortingets intensjoner, i statsbudsjettet for 2019.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en kartlegging av den faktiske levekårssituasjonen for uføre før og etter uførereformen, herunder konsekvensene av økt brutto inntekt for muligheter for å få innvilget andre offentlige stønader, som for eksempel bostøtte, fri rettshjelp og konsekvensene for nivået på egenandeler for ulike offentlige tjenester.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for investeringsbeslutning for gjennomføring av fullskalaprojektet for karbon-

fangst og -lagring i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av produkt- og sukkeravgiften for norsk næringsmiddelindustri, hvordan disse er innrettet og virker sammen overfor industrien og hvordan de påvirker forbrukerattferd, helse, handelsvirkninger, investeringer, innovasjon m.m., og komme tilbake til Stortinget på egnet måte, herunder med en vurdering av en avgiftsfri kvote pr. år for bruk av sjokolade- og sukkervarer som brukes av bedriftene som råvare ved fremstilling av ferdigvarer.»

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten gjennom følgende tiltak:

- Å igangsette innkjøp av seks Bell 412-helikoptre. 339 skvadron videreføres på Bardufoss bestående av ni Bell 412-maskiner og med helikopterstøtte til Hæren som hovedoppgave. 720 skvadron bestående av 15 Bell 412-maskiner lokaliseres til Rygge med helikopterstøtte til Forsvarets spesialstyrker som hovedoppgave.
- Å iverksette Stortingets vedtak i behandlingen av landmaktproposisjonen høsten 2017 om at Hæren skal ha en moderne stridsvognkapasitet, primært ved lån eller leie av stridsvogner tilgjengelige så snart som mulig, sekundært ved fra 2019 å oppnå en moderne stridsvognkapasitet gjennom en omfattende oppgradering av dagens stridsvogner.
- Å videreføre Hærens 2. bataljon med høy oppsetningsgrad (anslagsvis 88 pst). Gjennomføring av omvæpning av bataljonen vurderes basert på samlet tilgjengelighet av mekanisert materiell.
- Å styrke kvaliteten i Heimevernet gjennom reelle bevilgningsøkninger til trening, øving og utstyr i Heimevernet.
- Å justere de økonomiske rammene for langtidsplanen for forsvarssektoren for å ivareta merkostnadene denne satsingen på landmakten vil medføre.»

«Stortinget ber regjeringen om at det opprettes et verdiskapingsprogram for hav i Innovasjon Norge med to nye forskningssenter for havrommet, etter modell av FME-ordningen, for å styrke langsiktig samarbeid mellom forskning og næringsliv slik at vi tar i bruk nye muligheter som autonome skip, bærekraftig forproduksjon, oppdrett av nye arter og høsting lengre ned i næringskjeden.»

«Stortinget ber regjeringen om at divisjon for innkreving i Skatteetaten legges til Mo i Rana.»

3.1.2.3 MERKNADER FRA SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet understreker at dette er en budsjettrevisjon, og at opplegget som presenteres under og i Senterpartiets alternative reviderte nasjonalbudsjett, ikke gjenspeiler Senterpartiets politiske prioriteringer på alle områder. Disse medlemmer har valgt å prioritere enkelte områder der det er særlig påkrevd med kursendring sammenlignet med regjeringens forslag. Senterpartiet har i forbindelse med årets reviderte budsjett særlig valgt å fokusere på tiltak som (1) vil sikre nasjonal beredskap, (2) vil gi bedre tjenester nær folk i hele landet og (3) vil sikre norske interesser og norske arbeidsplasser.

For en mer samlet fremstilling av Senterpartiets prioriteringer vises det til partiets alternative statsbudsjett for 2018 og disse medlemmers merknader i Innst. 2 S (2017–2018).

Nasjonal beredskap

Disse medlemmer mener regjeringen i for liten grad er opptatt av forsvars-, sikkerhets- og beredskapspolitikk. Et av de områdene der det svikter mest, er jordvern og matvaresikkerhet. Disse medlemmer mener at anmodningen i Innst. 8 S (2015–2016) om å «utarbeide en grundig risiko- og sårbarhetsanalyse hvor matproduksjon, matforsyning og beredskap inngår som en del av samfunnsikkerhetsperspektivet», ikke er tilstrekkelig fulgt opp. Det påpekes at det også i DSBs rapport «Risiko- og sårbarhetsanalyse av norsk matforsyning» fra 2017 foreslås en rekke tiltak som ikke er fulgt opp. Disse medlemmer mener regjeringen snarest må ta beredskapsproblematikken med nasjonal mat-sikkerhet på alvor. I sitt alternative reviderte budsjett foreslår Senterpartiet blant annet å bevilge 4,5 mill. kroner til å etablere et nytt beredskapsenter for planter. Disse medlemmer viser for øvrig til egne merknader i innstillingens 3.4.3 om matvaresikkerhet i utviklingsland.

Disse medlemmer påpeker ellers at flom og ras har preget våren 2018 for mange familier og enkeltpersoner. Mange typer ras- og flomskader kan ikke repareres, men de kan forebygges. De mange flom- og rasskadene de siste årene viser at det er behov for en styrking av det forebyggende arbeidet med flom og ras. Det er behov for økt satsing for å sikre lokalsamfunn, veier og verdier. Disse medlemmer minner om at regjeringen likevel valgte å redusere bevilgningen til NVEs arbeid med sikring mot flom og skred med 43 pst. i statsbudsjettet for 2018. Senterpartiet foreslo i sitt alternative budsjett for 2018 en betydelig satsing på flom- og skredforebygging og følger opp med å foreslå å bevilge til sammen 200 mill. kroner mer til ras- og flomsikring i revidert nasjonalbudsjett enn regjeringens forslag, hvorav halvparten over NVEs budsjett. Disse medlemmer

minner om at flom- og rassikring ikke bare handler om å sikre liv og verdier, men også om å sikre trygghet for folk i hele Norge.

Disse medlemmer påpeker ellers at det for tiden er svært tørt i store deler av Norge etter en lengre heteperiode, samtidig som myndighetene oppgir at man har brukt opp de 5 mill. kronene som var satt av til beredskapshelikopter mot skogbranner. Beredskapshelikoptertjenesten er meget viktig for å få kontroll på skogbranner raskt og hindre spredning. Senterpartiet foreslår derfor i sitt alternative reviderte budsjett å bevilge 5 mill. kroner ekstra til dette formålet og i tillegg styrke Sivilforsvaret med ytterligere 5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at grensekontroll er et annet viktig tiltak for at folk skal føle trygghet i Norge. Finansministeren har tidligere slått fast at «regjeringen mener det er avgjørende for samfunnssikkerheten i Norge at Tolletaten har en sterk grensekontroll» (Dokument nr. 15:173 (2016–2017)). Tollernes fagforeninger og andre har imidlertid i lang tid varslet om at grensekontrollen ikke er tilstrekkelig. Til tross for forsikringer fra regjeringen om at den anser grensekontroll for viktig, synes situasjonen på grensen å bli stadig mer prekær. Man kan bli i stuss om regjeringen har kapitulert på et område den selv beskriver som avgjørende for samfunnssikkerheten. I en nyhetsartikkel hos NRK 16. mars 2018 rapporteres det om at bemanningen på norske grensestasjoner er kritisk lav utenom ordinær arbeidstid. I NRKs artikkel beskrives det en situasjon der yrkeskriminelle smuglere får passere grensen uhindret selv om Tollvesenet observerer dem, fordi det ikke er ressur-

ser til å stoppe smuglerne. Det skildres en virkelighet der Norges største grenseovergang har en bemanning på to-tre personer nattetid, og der dette forholdet blir utnyttet av organiserte kriminelle. NTL Tolletaten rykket 23. juni i fjor ut og advarte om at den operative evnen i etaten er svekket. Det tegnes et bilde av en etat som kutter til beinet. Disse medlemmer viser til Senterpartiet i sitt alternativ til revidert budsjett foreslår å styrke Tolletatens grensekontroll som del av en pakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet på 50 mill. kroner. Senterpartiet prioriterte i sitt alternative statsbudsjett for 2018 200 mill. kroner til styrket grensekontroll, hvorav 100 mill. kroner til Tolletaten. Disse medlemmer mener det er ønskelig å legge til rette for et tettere samarbeid mellom politiet og Tolletaten for å sikre god kontroll av både person- og godstrafikk over Norges grenser.

Disse medlemmer viser videre til at Forsvaret utgjør nasjonens skarpeste beredskapsressurs. Senterpartiet har gjennom flere år foreslått en betydelig styrking av Forsvaret og står last og brast ved forpliktelsen om å bruke minst 2 pst. av BNP på Forsvaret innen 2024. Konkrete merknader knyttet til Forsvaret relatert til denne budsjettrevisjonen finnes i innstillingens del 3.4.1 om landmaktutredningen.

Disse medlemmer viser til at en annen viktig etat for norsk beredskap er politiet, som styrkes med 100 mill. kroner i frie midler i Senterpartiets alternative budsjett. Det vises til egne merknader i neste avsnitt om dette.

Kapittel/post	Tiltak	Endring i mill. kr
1734.01	Heimevernet. Opptrapping, øving og trening	50
1731.01	Hæren. Revidering og oppgradering av anskaffelsesprosjekt for moderniserte stridsvogner	10
1731.01	Hæren. Utredning av hurtiganskaffelse helikopter	10
1731.01	Hæren. Midler til økt øving og trening i Hæren	10
1820.22	Flom- og skredforebygging	100
1320.31	Skredsikring riksveg	50
1320.62	Skredsikring fylkesveg	50
451.01	Sivilforsvaret og brannhelikopter	10
440.01	Økning i frie midler til politidistriktene	100
440.01	Grensekontroll. Politiets samarbeid med Tolletaten	10
442.01	Reversere kutt ved Politihøgskolen på Kongsvinger	4,4
260.50	IKT-sikkerhet og kompetanse innen kryptologi (NTNU)	2,5
281.70	IKT-sikkerhet og kompetanse innen kryptologi (Simula)	2,5
170.81	Etablere nytt beredskapssenter for planter	4,5
SUM TILTAK NASJONAL BEREDSKAP		413,9

Tjenester nær folk i hele landet

Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennomfører en stortilt sentralisering av Norge. Gjennom fem år har arbeidsplasser, tjenestetilbud, økonomiske

ressurser, makt og innflytelse blitt flyttet mot store bysentra. Innen offentlig sektor har regjeringen foreslått og til dels fått gjennomslag for sentraliserende reformer i kommunesektoren, sykehussektoren, brannvesenet,

høgskole- og universitetssektoren, politiet, Skatteetaten og fengselsvesenet. En oversikt Finansdepartementet har laget for Senterpartiet, viser at mens antall statlig ansatte i storbyregionene (sentralitet 1) har økt med hele 8 036 personer i regjeringsperioden (2013–2017), har antallet statlig ansatte gått ned med flere hundre i småsenterregioner og i spredtbygde områder (sentralitet 4 og 5). Endringen er gjennomgående, slik at desto høyere sentralitet et område har, desto større har veksten i antall statsansatte vært. Endringen i statlig ansatte 2013–2016 er prosentvis henholdsvis 9,0 pst. (sentralitet 1), 4,3 pst. (sentralitet 2), 1,9 pst. (sentralitet 3), -3,1 pst. (sentralitet 4) og -9,2 pst. (sentralitet 5). Den politikken regjeringen har ført med hensyn til omfanget av statlig sysselsetting, er altså nesten vakkert symmetrisk – men desto mer drepende for Distrikts-Norge. Regjeringen har også gjort lov- og skattemessige endringer som har åpnet opp for mer privatisering og stordrift.

Disse medlemmer er bekymret for at denne utviklingen over tid vil skape store sosiale forskjeller. Disse sosiale forskjellene vil kunne få et klart geografisk preg, der ressurser flyttes til de store byområdene, mens distriktene blir tappet for arbeidsplasser, velferdstjenester og innbyggere. Det er bekymringsfullt at mange av de skattegrepene som er tatt de siste årene, har vært innrettet på en måte som gir større forskjeller, men færre arbeidsplasser enn om pengene hadde vært prioritert annerledes.

Disse medlemmer viser til at det etter hvert er godt dokumentert at små forskjeller er korrelert med blant annet høy levealder, høy tillit mellom mennesker, mindre kriminalitet, bedre skoleprestasjoner og bedre helse. Det er mye som tyder på at samlet livskvalitet i et samfunn blir høyere når verdiene er likere fordelt – både sosialt og geografisk.

Disse medlemmer viser til at typiske distriktsnæringer som landbruket, transportnæringen, næringsmiddelindustrien og fiskerinæringen i regjeringsperioden har fått målrettede skatteskjerpelser, og mener det er oppsiktsvekkende at regjeringen har foreslått en rekke skatteskjerpelser for landbruket, ettersom regjeringen selv i den første regjeringserklæringen skrev at den ville «bruke målrettede skatteendringer for å styrke bondens økonomiske stilling». Imidlertid registreres det at denne formuleringen forsvant da Venstre gikk inn i regjeringen, og at det i den nye regjeringserklæringen (Jeløyerklæringen) kun vises til at man skal ha «inntektsutvikling i jordbruket» uten engang at det presiseres om denne inntektsutviklingen skal være positiv eller negativ. I løpet av perioden har man sett at verdien av jordbruksfradraget er blitt mindre, at regjeringen har foreslått å skattlegge salg av gårdsbruk innen familien, og at regjeringen har lagt fram forslag om å skattlegge investeringer i distriktslandbruket hardere. Disse medlemmer er urolige for at regjeringen viser liten

vilje til å følge opp Stortingets vedtak om at inntektsgapet mellom bønder og andre grupper skal minskes.

Disse medlemmer mener at velferdsstaten ikke skal være et gode forbeholdt dem som bor i by, men at også de som bor utenfor nasjonale og regionale bysentra, skal få tilgang på helsetjenester, et tilstedeværende politi, sykehjem, barnehager, høyskoler og offentlige kontorer i rimelig nærhet til sitt bosted. I enkelte tilfeller, som i kommunereformen og i politireformen, har regjeringen argumentert med at tjenestene til innbyggerne vil bli bedre dersom de flyttes lenger bort fra folk i distriktene og produseres i større enheter. I andre tilfeller, som i den lenge varslede fengselsreformen, argumenterer regjeringen ikke for at kvaliteten på tjenesten vil endre seg. Regjeringen nøyer seg her med å påpeke at «nye fengsler må være større, og flere av dagens enheter må erstattes med færre og større enheter». I begge tilfeller vil likevel resultatet av regjeringens reformer være at offentlige arbeidsplasser og det offentlige tjenestetilbudet i Norge flyttes fra distriktene inn til region- eller bysentra, og at små og geografisk spredte enheter erstattes med store og sentraliserte enheter. Disse medlemmer frykter at dette skaper en samfunnsutvikling der det er vanskeligere å komme i kontakt med offentlige institusjoner, der de mest ressursvake vil falle utenfor flere av velferdssystemene, og der Norge får en todelt velferdsstat som favoriserer dem som bor sentralt. Disse medlemmer mener det er avgjørende for å opprettholde skatteviljen og den store støtten til velferdsstaten i hele Norge at alle får nytte godt av velferdstjenestene uavhengig av bosted.

Disse medlemmer anser ellers at naturressurser i Fastlands-Norge vil bli viktige i den omstillingen Norge må gjennomføre ettersom olje- og gassnæringsens sysselsettingsbehov reduseres. Bosetting i hele landet er en forutsetning for utnyttelse av mange av disse ressursene. Avfolking i distriktene er således ikke noe som bare vedkommer de lokalsamfunn som rammes, men hele landet og vår mulighet til verdiskaping og næringsutvikling.

Disse medlemmer viser videre til regjeringens mål om å skape færre og større kommuner i Norge. Kommunereformen har i det vesentligste vært en fiasko, og til slutt måtte stortingsflertallet med regjeringen i spissen tvinge flere kommuner sammen med tvang. Disse medlemmer synes det er merkverdig at flere av de nye kommunene som er skapt, ikke engang henger sammen geografisk. Samtidig er det skapt nye og kunstige fylkesgrenser som synes lite hensiktsmessige, og som i liten grad overlapper med eksisterende strukturer. Disse medlemmer har vanskelig for å skjønne at det kan være en forenkling når grensene for politidistrikter, helseforetak, kommuner, regioner, valgdistrikter og andre inndelinger nå er mer sprikende enn noen gang.

Disse medlemmer viser for øvrig til Senterpartiets merknader i forbindelse med behandlingen av kommuneproposisjonen 2019.

Disse medlemmer viser til at det også vil være en naturlig del av en effektiv omstillingspolitikk å øke investeringene i moderne infrastruktur innenfor samferdsel. Særlig fylkesveiene har et betydelig vedlikeholdsetterslep som må innhentes. Denne typen infrastruktur er av stadig økende betydning for alle former for næringsaktivitet og for befolkningens tilgang til tjenester både fra private og offentlige tjenesteytere. Senterpartiet foreslår derfor å øke satsingen på fylkesveier med 300 mill. kroner for 2018 i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett også foreslår 200 mill. kroner ekstra til kommunene. Dette beløpet skal dekke bl.a. underfinansieringen av regjeringens barnehagelærernorm. Disse medlemmer har merket seg at man i budsjettforliket erkjenner at innføringen av bemanningsnormen for barnehagene ikke er finansiert, slik regjeringen har gitt uttrykk for tidligere. Imidlertid er ikke en ekstrabevilgning på 100 mill. kroner, som Kristelig Folkeparti har fremforhandlet, tilstrekkelig, og Senterpartiet foreslår altså et dobbelt så høyt beløp for 2018. Når det gjelder perioden fremover, der regjeringen og Kristelig Folkeparti fortsatt har skissert et nivå på 100 mill. kroner, påpeker disse medlemmer at dette beløpet er altfor lite. KS har lagt fram dokumentasjon som viser at kommunene i 2019 må finansiere 450 mill. kroner gjennom omfordeling innenfor egne budsjett-rammer. I 2021 er det et finansieringsbehov på 900 mill. kroner. Budsjettforliket gir altså et øremerket tilskudd på 100 mill. kroner for tre år. Dette er altfor lite til å dekke finansieringsbehovet og betyr at man i budsjettforliket pålegger kommunene å redusere i bevilgningene til eldreomsorg og andre kommunale oppgaver for å finansiere den lovpålagte bemanningsnormen for barnehagene. Disse medlemmer synes det er besynderlig at det er Senterpartiet som ender opp med å foreslå å finansiere regjeringens satsinger gitt at andre viktige kommunale tjenester ellers vil bli sterkt skadelidende.

Disse medlemmer viser videre til at når det gjelder momskompensasjon for idrettsanlegg, har regjeringen spekulert i at den godkjente søknadssummen vil være lavere enn samlet omsøkt beløp. Disse medlemmer vil påpeke at dersom bevilgningsøkningen ikke er tilstrekkelig til å innfri alle godkjente søknader fullt ut, vil idrettslagene oppleve en avkortning. Det vil påvirke økonomien i anleggsprosjektene svært negativt og føre til økonomiske konsekvenser for de søkerne som har regnet med momskompensasjon for blant annet å innfri gjeld. Disse medlemmer finner det gledelig at regjeringen foreslår å øke den avsatte summen til momskompensasjon for idrettsanlegg, men finner

det bemerkelsesverdig at man ikke øker den tilstrekkelig til å dekke reelt behov. Disse medlemmer mener det er urimelig at idrettslagene risikerer å straffes økonomisk gjennom avkortning i momsrefusjon som følge av at bevilgningen er for liten. En underfinansiert ramlestyrt ordning oppleves som urettferdig og vilkårlig. For å unngå en slik usikkerhet og sikre frivillige organisasjoner samme vilkår som kommuner og private utbyggere har derfor Senterpartiet foreslått å gjøre ordningen med kompensasjon til en rettighet og ikke avhengig av årlige bevilgninger. Disse medlemmer viser i den forbindelse til representantforslaget i Dokument 8:22 S (2014–2015) og Innst. 241 S (2014–2015), der medlemmene fra Senterpartiet fikk gjennomslag for forslaget om å gjøre ordningen regelstyrt. Dette vil gi større forutsigbarhet og bedre understøtte den lokale og frivillige innsatsen som er avgjørende for å realisere sårt tiltrengte idrettsanlegg. Disse medlemmer er overrasket og svært skuffet over at regjeringen har valgt ikke å følge opp den tidligere flertallsinnstillingen. I stedet opprettholder regjeringen usikkerhet for de idrettslag som påtar seg et samfunnsansvar og søker om refusjon for sine momsutgifter. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt forslag til alternativt revidert budsjett foreslår å øke bevilgningen til momskompensasjon for idrettsanlegg med ytterligere 20 mill. kroner, slik at bevilget beløp skal samsvare med søknadsmengden.

Disse medlemmer viser videre til at Statistisk sentralbyrå (SSB) ble opprettet i Oslo i 1876 og er den sentrale institusjonen for innsamling, bearbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge. I 1960 ble det etablert kontor på Kongsvinger. Disse medlemmer viser til at SSB Kongsvinger er et eksempel på en vellykket utflytting av statlige arbeidsplasser. Fram til 1980-tallet ble det, etter politiske instruksjoner, flyttet stadig flere arbeidsområder fra SSB i Oslo til Kongsvinger. Disse medlemmer påpeker at SSB Kongsvinger er en viktig kompetansearbeidsplass med stor faglig tyngde, og virksomheten med om lag 330 ansatte (vel 550 i Oslo) har en stor betydning for hele regionen. Til tross for politiske føringer ser man nå tendenser til at Kongsvingers posisjon er i ferd med å svekkes. Balansen har vært ca. 60 pst. av de ansatte i Oslo og 40 pst. på Kongsvinger. SSB Kongsvinger er nå nede i 37,5 pst.

Disse medlemmer påpeker videre at da Stortinget i 2014 vedtok at Statens innkrevingsentral (SI) skulle innlemmes i Skatteetaten, var det en forutsetning at arbeidsplassene i Mo i Rana skulle opprettholdes. Disse medlemmer mener Stortingets føringer fra 2014 tilsier at området innkreving i Skatteetaten må ledes fra Mo i Rana, som har landets største og ledende miljø innen innkreving. Ledelsesfunksjonen er viktig for utviklingen av kompetansemiljøer. Det er et bred enighet om at det er viktig å sikre statlige arbeidsplasser også utenfor de største byene.

Disse medlemmer støtter derfor forslag om at divisjon innkreving i Skatteetaten legges til Statens innkrevingsentral i Mo i Rana.

Disse medlemmer vil ellers trekke frem at regjeringen 19. april 2018 kunngjorde beslutningen om at Helfos fremtidige kontorstruktur skal bestå av kontorene Mo i Rana, Ørsta, Sola, Fredrikstad og Tønsberg, og at kontoret i Kirkenes skal videreføres. Helfos kontorsteder i Oslo (65 ansatte), Bergen (10 ansatte), Kristiansand (11 ansatte), Voss (14 ansatte), Eidsvoll (13 ansatte), Kongsberg (7 ansatte), Risør (3 ansatte), Harstad (4 ansatte), Gloppen (4 ansatte), Vågå (3 ansatte), Verdal (3 ansatte), Nærøy (2 ansatte) og Lenvik (1 ansatt), Beiarn (5 ansatte), Orkdal (11 ansatte) og Brumunddal (10 ansatte) skal legges ned. Kontorene i Brumunddal og Orkdal videreføres i en omstillingsperiode på inntil 4 år, mens kontoret i Vågå videreføres i inntil 2 år.

Disse medlemmer viser til flertallsmerknad til statsbudsjettet 2018, Helse- og omsorgsdepartementet (Innst. 11 S (2017–2018)), der medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti skriver:

«Komiteens flertall (...) viser til at Helfo, på oppdrag fra Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet, har utarbeidet en anbefaling om ny kontorstruktur. I anbefalingen foreslås disse kontorstedene nedlagt: Kirkenes, Lenvik, Harstad, Beiarn, Nærøy, Verdal, Gloppen, Bergen, Voss, Kristiansand, Risør, Kongsberg, Eidsvoll, Vågå og Oslo. Kontorstedene i Mo i Rana, Ørsta, Sola, Tønsberg og Fredrikstad blir videreført. Det samme gjelder Orkdal og Brumunddal, men disse skal vurderes på nytt i 2020. Flertallet mener dette er viktige statlige arbeidsplasser som ikke må sentraliseres.»

Disse medlemmer viser til at regjeringen i sin pressemelding 19/4-18 om beslutningen skriver:

«Med målrettede IKT-investeringer og endret kontorstruktur kan Helfo over fem år redusere antall årsverk med om lag 100, fra dagens 550 til cirka 450. (...) Økt bruk av selvbetjening og automatisering og færre enkle, manuelle prosesser reduserer behovet for ansatte. Samtidig vil de komplekse oppgavene som gjenstår, kreve helsefaglig, juridisk og økonomisk kompetanse. I tillegg vil investering i IKT øke behovet for kompetanse på utvikling og drift av digitale løsninger.»

Disse medlemmer mener det ikke er synliggjort at IKT-investeringer og økt selvbetjening er på plass før antall årsverk skjæres ned. Disse medlemmer er kjent med at målet var at Helfo ved utgangen av 2020 skulle behandle inntil 80 pst. av henvendelsene automatisk, men at det per nå ser ut til at automatiseringen vil øke fra dagens om lag 12 pst. til om lag 30 pst. Flesteparten, så mye som 90 pst., av henvendelsene til Helfo behandles fortsatt manuelt. Disse medlemmer mener forutsetningene om at Helfo kan redusere antallet ansatte med 100 de neste fem årene, ikke tar høyde for dette. Disse medlemmer mener at risiko-

en er stor for at en gjennomføring av regjeringens vedtak om nedlegging av så mange HELFO-kontorer vil føre til stor økning i behandlingstid. Disse medlemmer mener ut fra dette at regjeringen har ignorert stortingsflertallets merknad til saken, og at en reduksjon fra 22 kontorer til 6 kontorer representerer en sterk sentralisering av statlige arbeidsplasser og tap av viktige statlige arbeidsplasser i mange regioner.

Disse medlemmer viser også til regjeringens omtale av anmodningsvedtak nr. 581 (2017–2018). Regjeringen avviser her å følge anmodningen fra Stortingets flertall. Stortinget har bedt «om at det ikke gjennomføres nedleggelse av soningsplasser eller sonings tilbud på Vestlandet før Stortinget er forelagt konsekvensene ved en eventuell videreføring av driften, herunder avdeling Osterøy ved Bergen fengsel». Likevel varsler regjeringen nå avvikling av Osterøy avdeling. Av proposisjonen framgår det ikke et eneste eksempel på at regjeringen har forsøkt å gjennomføre Stortingets vedtak. Disse medlemmer understreker at en slik behandling av en klar og konkret anmodning fra Stortinget er uakseptabel.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i proposisjonen skriver:

«Gjeldende leiekontrakt utløper medio 2019, mens konseptvalgutredning for Vestlandet er forventet ferdigstilt og kvalitetssikret først mot slutten av 2019. En videreføring av driften etter leiekontraktens utløp forutsetter at staten kjøper eiendommen eller forhandler med eier om en ny leieavtale.»

Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i media har framsatt påstander om at stiftelsen som eier Ulvsnesøy, ikke er interessert i å forlenge leieavtalen. Dette blir avkreftet av Stiftelsen Ulvsnesøy skolehjem, som i Bygdanytt 22. mai understreker at de er «klar til å forhandle» om ny leieavtale.

Disse medlemmer ber regjeringen forholde seg til at et flertall på Stortinget står bak anmodningsvedtak 581 (2017–2018), og følge opp dette i tråd med vedtaket. Disse medlemmer mener anmodningsforslag nummer 8 i RNB-avtalen mellom regjeringen og Kristelig Folkeparti er et skritt i rett retning, og støtter dette: «Stortinget ber regjeringen gå i dialog med utleier ved Osterøy fengsel om mulig forlengelse av leieavtalen basert på dagens leiebetingelser frem til KVVU for Vestlandet er vurdert.»

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt budsjettalternativ setter av 12 mill. kroner ekstra til Ulvsnesøy, Kleivgrend, kvinnefengsel i Agder og andre tiltak innen kriminalomsorgen.

Disse medlemmer henleder ellers oppmerksomheten på at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett foreslår å sentralisere oppgaver fra Skatteklagenemnda i Stavanger til Skattedirektoratet i Oslo. Disse med-

le m m e r går imot denne ordningen, og det foreslås å styrke Skatteklagenemnda med 15,2 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Disse medlemmer vil ellers påpeke at en annen sentraliseringsprosess som er på gang, angår passutstedelse.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem egen sak om struktur for passutstedelse og sørge for at Stortinget får ta stilling til antallet passkontor i landet.»

Disse medlemmer påpeker at politietaten gjennom mange år har opplevd sentralisering og byråkratisering, blant annet gjennom omfattende nedlegging av tjenestesteder og oppbygging av et stort byråkrati i Politidirektoratet i Oslo. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår å styrke politidistriktene med 100 mill. kroner samt å bevilge 10 mill. kroner til en særskilt satsing for å bekjempe gjengkriminaliteten i visse bydeler øst i Oslo. Disse medlemmer påpeker at det er maktpåliggende at politiet er til stede i nærmiljøene for å forebygge kriminalitet og sikre befolkningen trygghet. Disse medlemmer er ellers imot at det skal legges ned studieplasser på Politihøgskolen i Kongsvinger. Det er fortsatt stort behov for politifolk i

hele Norge, og det vil være uheldig å redusere rekrutteringen til yrket. Derfor har Senterpartiet foreslått å gå imot nedleggingen.

Disse medlemmer vil også fremheve viktigheten av gode allmennlegetjenester nær folk i hele landet. For å sikre bærekraft og gode tjenester fra fastlegene i hele landet foreslår disse medlemmer å bevilge 76 mill. kroner til allmennlegetjenester. Disse medlemmer mener ellers at ulike aktiviteter på sykehjem er en viktig komponent for å sikre et godt pleie- og botilbud til beboerne. Det foreslås derfor en bevilgning på 12,5 mill. kroner for å opprette en tilskuddsordning for aktivitet på sykehjem.

Disse medlemmer påpeker at gode og rimelige transportløsninger er viktig for folk og aktivitet i hele landet. I sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår derfor Senterpartiet foruten å redusere drivstoffavgiftene å gi et særlig tilskudd på 10 mill. kroner til kollektivtrafikk i distriktene (såkalte KID-midler), å frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgiften, redusere billettprisen samt gi et bedre flytilbud på konsesjonsrutene.

Disse medlemmer minner også om at Merkur-programmet er viktig for å opprettholde lokalbutikker og møtesteder i spredtbygde områder. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen til Merkur-programmet med 2 mill. kroner slik at enda flere tiltak kan få støtte fra programmet.

Kapittel/post	Tiltak	Endring
571.60	Rammetilskudd til kommuner. Bemanningsnorm barnehage	200
572.60	Rammetilskudd til fylkeskommuner. Fylkesveisatsing	300
762.63	Allmennlegetjenester	76
761.21	Starte tilskuddsordning for å sikre aktivitet på sykehjem	12,5
440.01	Økning i frie midler til politidistriktene	100
440.01	Styrking av satsing mot ungdomskriminalitet i Oslo	10
1310.70	Innenlandske flyruter. Reduksjon i billettpriser, styrket rutetilbud	10
1330.66 NY	Kollektivtransport i distriktene (KID)	10
5561.70	Frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgift fra 1. november	-14
410.01	Styrking av jordskiftedomstolene og tingrettene	5
430.01	Kleivgrend, kvinnefengsel i Agder, Ulvsnesøy m.fl. tiltak fengsel	12
442.01	Reversere kutt ved Politihøgskolen på Kongsvinger	4,4
550.73	Styrking av Merkur-programmet for lokalbutikker	2
1618.01	Skatteklagenemnda. Reversering av kutt	15,2
1734.01	Heimevernet. Opptrapping, øving og trening	50
315.82	Fullfinansiering av merverdiavgiftskompensasjon for idrettsanlegg	20
SUM TILTAK TJENESTER NÆR FOLK I HELE LANDET		841,1

Norske interesser og norske arbeidsplasser

Disse medlemmer minner om at konsekvensen av den frie arbeidsinnvandringen innenfor EØS-området er at de grupper i Norge som har svakest tilknytning til arbeidslivet, herunder de som står aller lengst fra arbeid på grunn av nedsatt arbeidsevne, blir

sterkest negativt berørt. Uregulert arbeidsinnvandring er derfor en viktig årsak til at de økonomiske forskjellene mellom folk øker.

Disse medlemmer viser til at det av tre ulike rapporter fra Riksrevisjonen (Dokument 3:9 (2015–2016), Dokument 3:11 (2015–2016) og Dokument 3:14

(2015–2016)) går frem at situasjonen når det gjelder utenlandske arbeidstakere i Norge, er helt uoversiktlig. Dette fordi mange er på korttidskontrakter og ikke er registrert som arbeidstakere i Norge. Det er ikke mulig å hente ut statistikk på hvilke utenlandske arbeidstakere som er i Norge til enhver tid, hva de arbeider med, eller hvor de arbeider, fordi vi ikke har nasjonale registreringssystemer som fanger opp dette.

Disse medlemmer viser til at Politiets utlendingsenhet i VG 29. mai 2018 ba om en offentlig utredning om ID og ID-juks i Norge. Etaten mener det er altfor enkelt å jukse med ID, og uttaler at situasjonen er en utfordring for samfunnssikkerheten, blant annet siden det med dagens system er vanskelig å vite hvem som faktisk oppholder seg i Norge. Disse medlemmer registrerte at regjeringen i sitt tilsvarende i VG ikke ga uttrykk for noen intensjon om å følge rådet fra Politiets utlendingsenhet.

Disse medlemmer påpeker at følgene av dette er at det er for liten grad av kunnskap om hvilke forhold disse menneskene arbeider under. Arbeid på slike vilkår har for mange utenlandske arbeidstakere i Norge vist seg å innebære uttalt mangel på sosial trygghet og forutsigbare rammer for sitt arbeidsliv. Konsekvensene for den enkelte er en utrygg og uverdigg livs- og arbeidssituasjon, og Senterpartiet arbeider aktivt for å motvirke denne utviklingen. Senterpartiet arbeider for å oppheve EØS-avtalen fordi den i realiteten er en husmannsavtale som svekker tilliten til og respekten for vårt folkestyre. Avtalen er dynamisk og omfatter stadig flere områder i norsk samfunnsliv på en måte som svekker den norske (nordiske) modellen. Norge har med avtalen avgitt suverenitet og selvråderett, blant annet knyttet til regulering av det norske arbeidsmarkedet. Disse medlemmer mener full sysselsetting og små inntektsforskjeller må være det overordnede målet i arbeidslivspolitikken. Avgjørende for å nå dette målet er også reguleringen av tilbudssiden i det norske arbeidsmarkedet, slik at det skapes et balansert arbeidsmarked uten langtidsledighet.

Disse medlemmer henleder oppmerksomheten mot at Senterpartiet prioriterer innenfor sine knappe økonomiske rammer tiltak for svakere stilte personer i det norske arbeidsmarkedet, som et nødvendig bidrag til utjevning av de økende forskjellene mellom folk. Senterpartiets budsjett gir mulighet for å opprettholde 1 100 tiltaksplasser som regjeringen ønsker å legge ned. Tiltaksplasser er et godt arbeidsrettet tiltak fordi kvalifiseringen mot jobb foregår ute i det ordinære arbeidslivet i samarbeid med lokale arbeidsgivere.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet viderefører en tydelig satsning i arbeidet med å avgrense og motvirke omfanget av useriøsitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet og prioriterer midler til en tiltakspakke på 50 mill. kroner. Tiltakspakken innebærer bevilgninger til Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdseta-

ten, Nav Kontroll, Skatteetaten, Politiet, UDI og Petroleumstilsynet, fordi etatene har større tyngde og slagkraft når virkemiddelapparatet benyttes i fellesskap. Kriminalitet i arbeidslivet er økende og krever tett og effektivt samarbeid mellom myndighetene. Det er etter disse medlemmers syn nødvendig med langt sterkere tiltak i arbeidet mot useriøsitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, som undergraver og utkonkurrerer det seriøse arbeidslivet.

Disse medlemmer minner om at Senterpartiet i en årrekke har arbeidet for at skolesystemet i større grad skal anerkjenne praktisk kunnskap, og har foreslått en rekke tiltak både for å heve kvaliteten i fagopplæringen, fjerne hindringer i systemet og øke elevenes motivasjon for å velge yrkesfag. Det er derfor svært skuffende at regjeringen ikke følger opp Stortingets tidligere vedtak om fagopplæringen, ikke møter utfordringene og dermed ikke anerkjenner fagopplæringen på lik linje med akademisk opplæring. Regjeringens budsjettforslag inneholder heller ikke nye tiltak for å oppfylle den samfunnskontrakten som regjeringen og partene i arbeidslivet har forpliktet seg til å gjennomføre. Både tilgangen på læreplasser og kostnadene for den enkelte lærebedrift er avgjørende faktorer for å sikre kvalitet i utdanningen og forhindre frafall gjennom utdanningsløpet.

I tillegg savner disse medlemmer en større satsing på målrettede tiltak for økt sysselsetting og tiltak som kan understøtte den omstillingen som nå er nødvendig i norsk økonomi. Nye anbudsregler som sikrer at norske bedrifter kan konkurrere med store utenlandske aktører, økte regionale forsknings- og utviklingsmidler, SMB-rabatt i kapitaldekningskravene og bedre avskrivningsordninger alle tiltak som burde vært gjennomført.

Et annet tiltak for å motvirke ledighet og sørge for norske arbeidsplasser som prioriteres i denne budsjettrevisjonen, er samferdselsinvesteringer på 500 mill. kroner ut over regjeringens forslag. Dette er et viktig tiltak for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Disse medlemmer påpeker at det er meget uheldig at regjeringen foreslår å innføre en ny gunstig skatteordning for utenlandske arbeidstakere. Utenlandske arbeidstakere nyter allerede godt av standardfradraget, som innebærer et proveny tap sammenlignet med en nøytral ordning på anslagsvis 145 mill. kroner i 2018, ifølge Finansdepartementet. Disse medlemmer viser til at den nye ordningen regjeringen ønsker å innføre, vil gi et ytterligere skattetap på anslagsvis 50 mill. kroner. Dette vil innebære at konkurranseutsatt norsk arbeidskraft vil få det enda tøffere fremover.

Den foreslåtte ordningen innebærer at utenlandske skatteyttere skal kunne velge mellom vanlig skattlegging og flat skatt på 25 pst. Da ordningen er valgfri for utenlandske arbeidstakere (men ikke tilgjengelig for norske arbeidstakere), vil i prinsippet forslaget innebære redu-

sert skatt for utenlandske arbeidstakere, som da får en fordel overfor norske arbeidsfolk. Disse medlemmer mener regjeringen handler i strid med norske interesser når den går inn for en ordning som vil gi norske arbeidstakere høyere skatt enn utenlandske arbeidstakere i Norge.

Disse medlemmer vil hevde at det i stedet for ordninger som diskriminerer norske arbeidstakere, er i norsk interesse å innføre ordninger som gir norske arbeidere mer rettferdige konkurransevilkår.

Disse medlemmer mener blant annet at kabotasjeregulverket bør endres slik at transportører med fellesskapstillatelse fra et annet EØS-land (når de har utført internasjonal godstransport til Norge) innenfor en tidsperiode på syv dager regnet fra tidspunktet da den internasjonale lasten ble losset i Norge, vil kunne utføre inntil to innenlandske transporter med samme kjøretøy. Deretter må transportøren ut av landet. I tillegg er det adgang til å utføre én av de to kabotasjeturene i transitt gjennom et land uten å ha med internasjonal last inn i det landet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre kabotasjeregulverket slik at en transportør bare kan utføre opp til to kabotasjeturer mot tre i dag.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti, slik at norske bompengeselskaper sikres betaling for alle slike bompengepasserer i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkrevnes på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlaster mv.»

Disse medlemmer viser videre til at dagens anbudssystem favoriserer store internasjonale selskaper, og at norske aktører i økende grad opplever at anbud som legges ut, er så store og komplekse at de i praksis utestenges fra å konkurrere. Dette er uheldig både fordi konkurransen begrenses, og fordi norsk næringsliv forbigås. Disse medlemmer mener på dette grunnlag at størrelsen på anbud fra det offentlige bør tilpasses slik at også nasjonale aktører får reell mulighet til å konkurrere. Disse medlemmer viser videre til at man tidligere har hatt gode erfaringer med å stille krav til materialvalg og byggeskikk, og at dette har resultert i flotte symbolbygg i norsk byggeskikk og med norske materialer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosesser.»

Disse medlemmer mener at det offentlige har et særlig ansvar for å støtte opp om det seriøse arbeidslivet og norsk næringsliv. Disse medlemmer mener kommunene bør bruke handlingsrommet i anskaffelsesregelverket til å gi seriøse bedrifter og bedrifter med lærlinger fortrinn. I tillegg bør anbudene være av et omfang som gjør at mindre og mellomstore norske bedrifter kan konkurrere.

Disse medlemmer mener ellers det er feil at norske skattebetalere skal subsidiere utenlandske nettbutikker med et særskilt fritak for moms på varesendinger under 350 kroner. Fritaket for merverdiavgift på varesendinger under 350 kroner er urettferdig og konkurransevridende. For å sikre likeverdige og rettferdige konkurransevilkår for gründere og arbeidstakere innen handelsnæringen foreslår derfor disse medlemmer å fjerne det særlige fritaket for merverdiavgift som utenlandske bedrifter i dag får på fjernsalg av varer med verdi under 350 kroner. Dette vil skape tusenvis av arbeidsplasser i Norge og innebære økte inntekter for norske bedrifter og arbeidstakere og det norske fellesskapet.

Disse medlemmer vil særlig trekke frem at Virke har regnet ut at det vil skapes 6 000 nye jobber i Norge dersom 350-kronersgrensen fjernes. Dette er arbeidsplasser som i stor grad vil være tilgjengelige for store arbeidstakergrupper som i dag har vanskelig med å komme seg inn på arbeidsmarkedet.

Disse medlemmer fremmer derfor lovforslag om å oppheve 350-kronersgrensen i Innst. 399 L (2017–2018) om revidert nasjonalbudsjett for 2018.

For å sikre effektiv ekspedering og minst mulig heft for forbrukerne foreslår disse medlemmer samtidig å øke Skatteetatens bevilgning (kap. 1618 post 22) med 10 mill. kroner som øremerkes utvikling av et brukervennlig og kostnadseffektivt elektronisk system for innbetaling av avgift ved innførsel.

Disse medlemmer ønsker ellers å trekke frem at den plutselige og uventede avgiftsøkningen i de såkalte sukkeravgiftene som ble innført fra 1. januar 2018, har hatt store konsekvenser for norske bedrifter og arbeidsplasser. Nyhetsoppslagene har vært mange: Hval sjokoladefabrikk har permittert en tredel av staben, Coca Cola har sendt permitteringsvarsel til 13 ansatte, og halve arbeidsstokken – 15 ansatte – ved Telemark kildervann i Fyresdal mister jobben på grunn av salgssvikt som følge av økt grensehandel. Ifølge Menon Economics' rapport for Virke fra desember 2017 har grensehandelen siste år ført til tap av 11 750 arbeidsplasser, 7,8 mrd. kroner i verdiskaping og minst 4,9 mrd. kroner i offentlige inntekter. Likevel valgte regjeringspartiene og deres samarbeidspartnere å gjennomføre en avgiftsøk-

ning som vil føre til ytterligere økning i grensehandelen. Basert på salgstall og beregninger fra Coca Cola forventes nordmenn å kjøpe 126 millioner liter brus i Sverige i 2018 – ca. 24 liter per nordmann. Dette vil være en økning på ca. 40 pst. fra 2017. Disse medlemmer påpeker at konsekvensene av avgiftsøkningen ser ut til å bli store og trolig større enn regjeringen og dens samarbeidspartnere hadde sett for seg.

Disse medlemmer registrerer at flere av de partiene som sørget for det kraftige avgiftshoppet, nå anerkjenner de negative konsekvensene av avgiftsøkningen.

Disse medlemmer vil påpeke at man i behandlingen av revidert nasjonalbudsjett hadde mulighet til å rette opp dette, men at denne muligheten ble forspilt.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett reverserer økningen i sukkeravgiftene med virkning fra 1. august.

Kapittel/post	Tiltak	Endring i mill. kr
5555.70	Reversere økning i sukkeravgiftene fra 1. august. Sjokolade- og sukkervareavgift	-348
5556.70	Reversere økning i sukkeravgiftene fra 1. august. Avgift på alkoholfrie drikkevarer	-279
5521.70	Fjerne 350 kr-grensen for utenlandsk netthandel fra 1. august	1027
1618.22	Elektronisk innbetaling av avgift for handel i utenlandsk nettbutikk	10
5543.70	Redusere CO ₂ -avgift for bruk av gass til kvoteprisen på 150 kr fra 1. november	-20
640.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Arbeidstilsynet	6
1610.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Tolletaten	10
1618.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Skatteetaten	10
642.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Petroleumstilsynet	1
605.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. Nav kontroll	3
440.01	Tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet. Politiet	5
440.01	Tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet. Grensekontroll. Politiets samarbeid med Tolletaten	10
490.01	Tiltakspakke mot arbeidslivs- og økonomisk kriminalitet. UDI	5
634.76	Nav. Gå imot fjerning av 1 100 tiltaksplasser for ordinært ledige	77,3
1731.01	Hæren. Revidering og oppgradering av anskaffelsesprosjekt for moderniserte stridsvogner	10
1731.01	Hæren. Utredning av hurtiganskaffelse helikopter	10
1731.01	Hæren. Midler til økt øving og trening i hæren	10
1734.01	Heimevernet. Opptrapping, øving og trening	50
240.60	500 nye fagskoleplasser	25
Sum tiltak norske interesser og norske arbeidsplasser		1916,3

Redusere byråkratiet

Disse medlemmer viser til at antallet offentlig ansatte har vokst de siste tjue årene. En del av denne veksten skyldes at samfunnet er blitt mer komplekst, og at det er flere arbeidsoppgaver som skal løses enn for tjue år siden. Disse medlemmer har likevel merket seg at veksten i antall ansatte i departementer og direktorater har vært høy under den sittende regjeringen. Siden regjeringens tiltredelse er det blitt ansatt mer enn 1 000 nye byråkrater i det sentrale byråkratiet. Disse medlemmer finner det betimelig å minne om at Fremskrittspartiets leder Siv Jensen så sent som i juni 2013 påpekte om regjeringen Stoltenberg II: «Under Jens' regime er det blitt fire nye byråkrater per dag. Det er å bruke de store pengene feil», og at Fremskrittspartiets Anders Anundsen senere skrev en kronikk med tittelen «Til krig mot byråkratiet», der han blant annet frem-

holdt at «Fremskrittspartiet er bekymret for at en stadig økende andel av Norges yrkesaktive er ansatt i offentlig administrasjon». Til tross for dette, og til tross for at regjeringen har gjennomført en såkalt avbyråkratiseringsreform, har antallet byråkrater i Norge økt raskt under den sittende regjeringen. Disse medlemmer er særlig bekymret for at veksten i antall byråkrater skjer mens de tjenesteytende delene av offentlig sektor, som for eksempel lensmannskontorer, Nav-kontorer og skattekontorer, sentraliseres og svekkes.

Disse medlemmer mener at den eneste måten å sikre balanse mellom sentralt byråkrati og de som utfører jobben nær folk på, er å redusere bevilgningene sentralt samtidig som man styrker tjenestene ute blant folk. Disse medlemmer foreslår derfor en rekke kutt i departementer og sentralbyråkratiske institusjoner og omdisponerer pengene til tjenester og prosjekter

lokalt. Disse medlemmer mener også at en større del av de statlige stillingene bør fordeles utover landet. I 2014 var 9,6 pst. av de sysselsatte i Oslo ansatt i staten mot 2,9 pst. i Rogaland og Møre og Romsdal. Dette er en fordeling som ikke lenger kan rettferdiggjøres gitt den teknologiske utviklingen innen digital kommunikasjon.

Disse medlemmer mener at regjeringens politikk gir toppstyrte offentlige tjenester som ikke i like stor grad er i stand til å bistå innbyggerne med det de etterspør bistand til. Faren er til stede for at det oppstår stordriftsulemper i de nye, store sammenslåtte enhetene som regjeringen skaper i offentlig sektor. De som skal yte tjenestene, blir færre, de som skal administrere dem, blir flere, og de som skal benytte seg av dem, opplever at tjenestene blir dårligere og mindre tilgjengelige.

Disse medlemmer vil også fremheve at det økende kontrollregimet skaper et skjemavelde som skaper mye arbeid og heft for dem som skal utføre jobben, og som i tillegg krever et betydelig byråkrati for å administrere. Dette er negativt både for trivsel og effektivitet i statlig og privat sektor og gir dårligere tjenester og økte kostnader.

Disse medlemmer mener det er et stort potensial for å redusere konsulentbruken, og foreslår i revidert budsjett et kutt i konsulentbruken på knapt 3 pst. eller 160 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at regjeringen tidligere har oppgitt at man ikke har oversikt over konsulentbruken (bl.a. Dokument nr. 15:260 (2016–2017)). 23. mars 2017 overleverte imidlertid Riksrevisjonen Dokument 3:6 (2016–2017) til Stortinget. Disse medlemmer synes det er interessant at Riksrevisjonen her finner at statens bruk av konsulenter beløp seg til hele 12 mrd. kroner i 2015. Dette er et meget høyt tall. Disse medlemmer mener det bør være et selvstendig politisk mål å redusere omfanget av slik konsulentbruk.

Disse medlemmer ønsker ellers å trekke frem at regjeringen gjennom årets reviderte nasjonalbudsjett varsler en rekke endringer i rapportering og beskatning av naturalytelser. Disse medlemmer er prinsipielt enig i at man bør ha så brede skattegrunnlag som mulig, noe som muliggjør lave satser, reduserer muligheten for uønsket skattetilpasning og bidrar til at skattesystemet blir oppfattet som rettferdig.

Samtidig er disse medlemmer opptatt av at man ikke skal komplisere skattesystemet unødig eller påføre næringslivet tunge rapporteringsbyrder og Skatteetaten uforholdsmessig arbeid i skatteinnkrevingsarbeidet. Disse medlemmer viser til at blant annet Revisorforeningen og Virke har anbefalt at regelverket utsettes. Gitt de mange motforestillingene som er kommet, fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av de foreslåtte endringene i skattlegging og rapportering av naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag og forenkling av rapportering.»

Disse medlemmer mener det er naturlig at regjeringen går i tett dialog med næringslivet om de foreslåtte endringene.

Andre saker

Disse medlemmer viser til at prisene på bensin og diesel har steget svært raskt og har vært meget høye de siste ukene. 22. mai meldte nettavisen E24 om de høyeste drivstoffprisene noensinne. Disse medlemmer registrerer at nåværende finansminister Siv Jensen i 2001 uttalte at bensinprisen burde ligge under 7 kroner, og at hun i 2010 mente avgiftene burde settes ned med én krone i forbindelse med prisøkning. Nå, i 2018, uttaler imidlertid Siv Jensen at hun ikke har noen planer om å gjøre noe med bensin- og dieselavgiftene – til tross for at prisene altså er høyere enn noen gang. Disse medlemmer viser til at de høye drivstoffprisene går ut over familier og folk flest, og foreslår å reversere den historiske økningen i bensin- og dieselavgiften som Siv Jensen gjennomførte i 2017.

Disse medlemmer påpeker ellers at regjeringen også har foreslått å innføre det såkalte dødsgebyret fra 1. juli. Disse medlemmer mener dette gebyret er urimelig, og viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår ikke å innføre gebyret.

Disse medlemmer viser til egne merknader i avsnitt 2.2.3 og påpeker at det er regjeringens ansvar å utrede og innføre tiltak som kan bidra til å øke de historisk lave fødselstallene. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår å øke barnetrygden til 1 000 kroner og samtidig øke engangsstøtten med 1 000 kroner.

Disse medlemmer viser ellers til at regjeringen og Kristelig Folkeparti i budsjettavtalen for revidert nasjonalbudsjett 2018 reduserer bevilgningen til tvangsretur av asylsøkere med 52,8 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er et uheldig signal å sende, og mener det er viktig at det legges til rette for at de som oppholder seg ulovlig i Norge, returnerer til sine opprinnelsesland. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett derfor foreslår å opprettholde bevilgningen til utsending, men at midlene blir overført til frivillige returer. Disse medlemmer ber om at arbeidet intensiveres, slik at bevilget beløp vil bli benyttet i 2018. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i tråd med en ansvarlig flyktningpolitikk foreslår å bevilge 50 mill. kroner ekstra til å hjelpe flyktninger i nærområdene. Disse medlem-

mer påpeker at hjelp i nærområdene er den mest effektive og humane måten å hjelpe flyktninger på.

Disse medlemmer viser for øvrig til at det norske folk i år har engasjert seg meget sterkt i arbeidet mot marin forsøpling, og at dette har resultert i at det mangler penger til å dekke henting av såkalt herreløst marint avfall. Disse medlemmer påpeker at det vil være meget uheldig om frivillige skal måtte betale for å bli kvitt avfall som de har samlet inn på vegne av fellesskapet, og viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte budsjett foreslår å øke bevilgningen til refusjonsordningen for herreløst marint avfall med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer er ellers orientert om at regjeringen etablerer et kvalifiseringsprogram for nordmenn som har studert psykologi ved ELTE-universitetet i Ungarn. Disse medlemmer merker seg at ordningen kun omfatter kandidater som fullførte eller startet masterstudier i psykologi ved ELTE før Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksisen høsten 2016. Studenter som startet bachelorstudier i psykologi ved ELTE før Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksisen, står derfor uten noen løsning. Studentene har satset tid og penger i god tro om at utdanningen skulle medføre mulighet for å praktisere i Norge. Disse medlemmer viser til at saken har vært tatt opp i Stortinget ved flere anledninger. Disse medlemmer er kritiske til regjeringens håndtering av saken og mener studentene har blitt skadelidende av en ikke varslet endring i godkjenningsspraksisen med påfølgende dårlig håndtering og informasjon.

Disse medlemmer understreker at det er viktig med forutsigbarhet for studenter som velger å ta hele eller deler av utdanningen i utlandet. Disse medlemmer mener regjeringen bør gjennomgå kvalifiseringsprogrammet for psykologistudenter som returnerer fra studieopphold i utlandet og klargjøre hva som skal til for at alle norske ELTE-studenter som under utdanningen ble berørt av praksisendringen, får mulighet for godkjent utdanning og autorisasjon for praksis i Norge. Disse medlemmer ønsker at det skal etableres et kvalifiseringsprogram som gir alle ELTE-studenter i utlandet en mulighet for godkjent utdanning og for autorisasjon for praksis i Norge.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen etablere et kvalifiseringsprogram som gir både bachelor- og masterkandidater som fullførte eller startet studier i psykologi ved ELTE-universitetet før Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksis i 2016, mulighet for godkjent utdanning og for autorisasjon for praksis i Norge.»

Disse medlemmer ønsker ellers å knytte noen kommentarer til den såkalte byggesaken, som gjelder rehabilitering av Stortingets bygg i Prinsens gate og etablering av ny innkjøring til Stortingets garasje. Disse medlemmer viser til at det har vært et kjennetegn ved byggeprosjektet at svarene fra byggherren på ulike tidspunkter hvor store kostnadsoverskridelser har blitt kjent – flere ganger på tidspunkter hvor det ikke har vært tilstrekkelig mulighet for grundig drøfting av handlingsalternativ og følgekonsekvenser av ikke å foreta tilstrekkelige endringer – har vært at det ikke fantes noe alternativ til å fortsette slik man hele gjort hele veien, utenom mindre, kosmetiske endringer. Disse medlemmer vil understreke at denne klare meldingen fra byggherren på nevnte tidspunkter selvsagt har påvirket de ulike partigrupperes vurderinger, hvorav flere har vært representert i presidentskapet og slik ofte har vært reelt bundet av sine respektive presidentskapsmedlemmers syn. Disse medlemmer vil igjen påpeke at når man også nå igjen utelukker alle andre alternativ enn å fortsette som før, vil dette selvsagt gi et annet resultat enn dersom hele byggeprosjektet overlates Statsbygg med en gang. Ved at hele ansvaret for Stortingets byggeprosjekt overlates til Statsbygg, vil Stortinget kunne få framlagt et mer reelt kostnadsoverslag. Disse medlemmer vil understreke at dersom ikke Statsbygg overtar byggeprosjektet, vil det måtte påregnes ytterligere kostnadsoverskridelser ved for byggherren ønskede tidspunkter.

Disse medlemmer vil videre vise til at det forrige Stortingsflertallet våren 2017 besluttet å frata kontroll- og konstitusjonskomiteen budsjettansvaret for Det kongelige hus og Stortinget og underliggende institusjoner. Senterpartiet argumenterte og voterte imot. Beslutningen til daværende stortingsflertall framstod som at kontroll- og konstitusjonskomiteen ble straffet for å våge å gå bevilgningene til Kongehuset og Stortinget etter i sømmene. Disse medlemmer mener budsjettansvaret for Kongehuset og Stortinget bør føres tilbake til kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Kapittel/post	Tiltak	Endring i mill. kr
5538.71	Redusere veibruksavgiften for diesel med 35 øre fra 1. august	-320
5538.70	Redusere veibruksavgiften for bensin med 15 øre fra 1. august	-45
5536.71	Frita kjøretøy som kan bruke biogass, fra engangsavgift	-1
1320.30	Riksveginvesteringer	100
845.70	Øke barnetrygden til 1000 kr fra 1. november	75

Kapittel/post	Tiltak	Endring i mill. kr
2530.71	Øke engangstønaden med 1000 kr fra 1. august	5
2661.71	Gå imot forslag om å oppheve hjelpestønads sats 0 fra 1. juli	73
440.25	Styrke arbeidet med frivillig retur av asylsøkere	52,8
163.70	Hjelpe flyktninger i nærområdene	50
260.50	Nye studieplasser	50
1420.73	Tilskudd til rovvilttiltak	20
1360.60	Fiskerihavner og farledstiltak	20
919.75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene. Føringsstilskudd	5
919.75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene. Egetilskudd	1
3410.01	Ikke innføre gebyr på skifteattest (dødsgebyr)	-16
1420.76	Styrke refusjonsordningen for herreløst marint avfall	10
2421.76	Miljøteknologiordningen. Reversere kutt	10
241.21	Kvalitetstiltak i fagskolesektoren	7,1
714.21	Oppstartsmidler 1 time fysisk aktivitet	3
1429.70	Kongsgårdprosjektet på Avaldsnes	2,5
325.53	Samiske museer	2
440.01	Styrking av barnehusene. Oppretting av satellitt i Førde	1,5
440.01	Styrking av barnehusene. Oppretting av satellitt i Kristiansund	1,5
1420.85	Naturinformasjonssenter Trillemarka	1
226.21	Pilotprosjekt. Samarbeid med næringslivet om videregående opplæring	1
1161.75	Styrke fjellstyrene	1
430.70	Røverradion	0,5

3.1.2.4 MERKNADER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin hovedmerknad under kapittel 2.

3.1.2.5 MERKNADER FRA MILJØPARTIET DE GRØNNE

Plastbekjempelse

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det er positivt at regjeringen har foreslått en betydelig økning til marin forsøpling. Dette medlem foreslår at bevilgningen økes med ytterligere 75 mill. kroner for å bekjempe plastforsøpling i utviklingsland.

Dette medlem viser til at det er nødvendig med en sterk opptrapping av innsatsen for å forhindre og håndtere plastforurensing. Dette medlem mener at det er nødvendig å iverksette tiltak som tar plastproblemet ved roten og fører til en reell reduksjon i forbruket av plast. Et sentralt tiltak er at det må bli dyrere å velge plastmaterialer. Dette medlem mener derfor at det bør vedtas nye tiltak mot plastforurensing i revidert budsjett, og at dette finansieres av en miljøavgift på plast. Hvert eneste år genereres det 244 000 tonn plastavfall i Norge, hvis vi legger til grunn at 200 000 tonn av dette vil bli omfattet av en avgift som settes til 10 kroner per kilo, vil halvårseffekten av en slik avgift bli på 1 mrd. kroner. Hvis vi samtidig legger til grunn at forbruket vil reduseres med 25 pst. det første året som følge av avgiften, vil inntektene fra avgiften bli på 750 mill. kroner.

Dette medlem mener at den såkalte «Fishing for litter»-ordningen der fiskere kan levere inn avfall gratis, bør endres til en belønningsordning, og at ordningen i tillegg bør utvides til å gjelde minst én havn i alle Norges kystfylker. Dette medlem foreslår derfor at «Fishing for litter»-ordningen gjøres til en belønningsordning der fiskere får betalt for innlevert avfall, samt at ordningen utvides til minst 20 havner.

Dette medlem viser til at det i dag eksisterer en ordning der avfallsselskaper kan få refundert utgifter som oppstår når de tar imot marint avfall. Denne ordningen gjelder imidlertid ikke for plastavfall som ikke plukkes opp langs kysten. Det betyr at det ikke gis refusjon for avfall som havner i natur, elver og vann. Miljøpartiet De Grønne vil derfor foreslå at ordningen utvides med refusjon til avfallsselskaper som tar imot innlevert marint søppel, til å omfatte forsøpling som er samlet inn på land og i vann og vassdrag.

Dette medlem viser til at Stortinget i februar gjorde et vedtak som påla kommunene å få på plass oppsamlingsutstyr for gummigranulater rundt kunstgressbaner i Norge innen 1. januar 2019. Dette medlem mener at dette vedtaket forsterker behovet for å få på plass en tilskuddsordning for oppsamling av gummi-granulat. Dette medlem viser til at regjeringen skriver i avfallsmeldingen at den vil «innføre en kommunal tilskuddsordning til gjennomføring av aktuelle tiltak mot marin forsøpling og spredning av mikroplast». Dette medlem mener at tilskuddsordning bør komme på plass snarest mulig, og at det bør settes av penger

allerede i revidert budsjett. Dette bør skje i form av en tilskuddsordning som utgjør statens bidrag til et spleiselag mellom stat og kommune om å erstatte gummigranulater på alle norske kunstgressbaner med miljøvennlige alternativer.

Dette medlem vil peke på at slitasje fra bildekk er den desidert største kjente enkeltkilden til mikroplast etter marin forsøpling og utgjør rundt 4 500 tonn årlig i Norge. De samlede mikroplastutslippene i Norge anslås til cirka 8 000 tonn ifølge Miljødirektoratet (2017). Løsningene på dette problemet er foreløpig dårlig kartlagt, og det er behov for forskning og utvikling på nye løsninger. Dette medlem mener at et effektivt tiltak i denne fasen kan være at Norge signaliserer at vi vil innføre markedsfordeler for miljøvennlige bildekk i Norge.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2019 legge frem en vurdering av mulighetene for å innføre kjøpsfordeler for bildekk som gir vesentlig lavere eller ingen utslipp av mikroplast.»

Dette medlem fremmer videre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre et forbud mot etterfylling av gummigranulat på kunstgressbaner fra 2020.»

Global finansieringsordning for livet i havet

Dette medlem viser til at det bør etableres en ny global finansieringsordning for livet i havet inspirert av Norges regnskogsatsing. Bestandene av marine arter er halvert siden 1970, ifølge WWFs Living Blue Planet Report, med klimaendringer og havforsuring, forurensing, ødeleggelse av viktige leveområder og overfiske som viktige årsaker. Et koordinert internasjonalt krafttak for å styrke forvaltningen er nødvendig for å unngå kollaps i marine økosystemer. Dette medlem mener at en slik ordning bør komme på plass i revidert budsjett.

Redusere antall oppdrettskonsesjoner

Dette medlem viser til at bevilgninger til tildeling av oppdrettstillatelser er økt til 2 366 mill. kroner. Hele denne summen unntatt 74,9 mill. kroner er resultatet av at nye oppdrettstillatelser planlegges utdelt i 2018. Dette medlem mener at regjeringens vedtak om å gi tillatelse til økt produksjon er fattet på sviktende grunnlag. Miljøkriteriene som ligger til grunn for vurderingen, tillater store belastninger på villaks og inkluderer ikke vesentlige miljøkonsekvenser av oppdrettsvirksomhet som rømming, utslipp av kjemikalier og organisk avfall.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen trekke tilbake vedtaket om å tildele økt produksjonskapasitet i 2018.»

Økt inntektsgrense for rett til fri rettshjelp

Dette medlem viser til at regjeringen har redusert utgiftene til fri rettshjelp med 87 mill. kroner. Dette medlem har merket seg at inntektsgrensen for fri rettshjelp er nominelt uendret siden 2009. Reduserte utgifter til dette formålet i revidert budsjett skyldes ikke redusert behov for fri rettshjelp, men at færre får hjelp fordi de faller utenfor inntektsgrensen. Dette medlem mener derfor at vi heller bør heve inntektsgrensen enn å redusere utgiftene til rettshjelp. Basert på Finansdepartementets svar på budsjettspørsmål 8, datert 16. mai 2018, anslås at det at en ekstrasbevilgning på 182 mill. kroner kan dekke utgiftene ved en økning i inntektsgrensene for henholdsvis enslige og par på 50 000 kroner. Dette medlem foreslår at det bevilges 182 mill. kroner ekstra i revidert budsjett sammenliknet med regjeringens forslag.

Gratis kollektivreise for ungdom i skoleferien

Dette medlem mener at det bør innføres en ordning med gratis kollektivreiser for ungdom i skoleferien. Ordningen bør finansieres ved at det etableres en ny post 72 «Gratis kollektivtransport for barn og unge». Dette medlem mener at det er viktig å gi ungdom lik tilgang på fritidsaktiviteter, reiser til sommerjobb og andre aktiviteter i ferien, uavhengig av familiens økonomi. Dette medlem viser til at en tilsvarende ordning er vedtatt i Sverige med en budsjetttramme på 320 mill. kroner.

Elsykler

Dette medlem mener at elsykkel er et fremkomstmiddel som kan bidra til økt mobilitet, mer aktivitet og redusert bilavhengighet i byer og tettsteder over hele landet. Dette medlem viser til at Oslo kommune har gjennomført vellykkede ordninger med støtte til både elsykkel og el-lastesykkel. Dette medlem viser videre til at den svenske regjeringen har innført en nasjonal støtteordning for kjøp av elsykler. Fra første februar i år har svenskene kunnet søke om fritak på 25 pst. av kjøpesummen når de kjøper elsykkel, begrenset oppad til 10 000 svenske kroner. Den svenske ordningen har et tak på 350 mill. svenske kroner årlig og gjelder foreløpig fram til 2020. Syklistenes landsforbund foreslår at den norske regjeringen skal følge svenskenes eksempel og at det settes av 85 mill. kroner til en slik støtteordning på en ny post 73 «Nasjonal tilskuddsordning til kjøp av elsykler» under kapittel 1330 «Særskilte transporttiltak».

Dette medlem foreslår derfor å innføre en nasjonal støtteordning for kjøp av elsykler etter modell fra ordningen som er innført i Sverige.

Svartelistede arter

Dette medlem har merket seg at spredning av den svartelistede arten stillehavsøsters skaper problemer for både friluftsliv og biologisk mangfold, blant annet i Oslofjorden. Stillehavsøsters er skarpe og kan lett føre til kuttskader for barn og voksne som trækker på dem. Samtidig fortrenger stillehavsøsters andre arter som hører hjemme i de samme områdene. Dette medlem mener staten bør bidra i arbeidet med å bekjempe stillehavsøsters, og foreslår derfor at det settes av 5 mill. kroner til en tilskuddsordning for tiltak mot stillehavsøsters. Både kommuner, sivilsamfunn og privatpersoner skal kunne søke på tilskuddsordningen.

Fellesgriller erstatter engangsgriller

Dette medlem viser til at engangsgriller har blitt et alvorlig forsøplingsproblem mange steder, i tillegg til at engangsgriller bidrar til brannfare i tørre perioder. Dette medlem mener det bør legges til rette for alternativer til engangsgriller. Dette medlem foreslår derfor at det etableres en tilskuddsordning for etablering av fellesgriller i parker og viktige friluftsområder som kommuner og andre aktører kan søke på.

Biodrivstoff

Dette medlem har merket seg at den blåblå regjeringens biodrivstoffpolitikk har fått alvorlige miljøkonsekvenser og risikerer å sette norsk miljøpolitikk i vanry både i det internasjonale samfunnet og blant norske forbrukere. Hele 46 pst. av omsatt biodrivstoff var palmeolje i 2017. Bruken av palmeolje i biodrivstoff er 30 ganger større enn reduksjonen i palmeoljebruk i matvarer i Norge de siste årene. Hvis resten av verden hadde fulgt Norges eksempel i biodrivstoffpolitikken, ville konsekvensene for verdens regnskog, matsikkerhet og gjenværende naturområder blitt høydramatiske som følge av de enorme arealene som ville blitt beslaglagt til drivstofformål.

Dette medlem viser til at den sterke økningen av forbruket av palmeolje er et direkte resultat av at det er innført et avgiftsfritak for biodrivstoff som ikke omfattes av omsetningskravet. Dette medlem mener at det er uforsvarlig å fortsette å subsidiere palmeoljebasert biodrivstoff, og foreslår derfor å fjerne avgiftsfritaket for alt biodrivstoff som inneholder palmeolje. Dette medlem har merket seg at flere aktører har lyktes i å levere biodrivstoff uten palmeolje i året som har gått. Denne praksisen bør gjelde hele markedet for biodrivstoff. Dette medlem vil understreke at det også er nødvendig med en kritisk gjennomgang av konsekvensene av andre typer biodrivstoff som utgjør en vesentlig andel av omsetningen i Norge, herunder raps, som i 2017 utgjorde 21 pst. av omsatt biodrivstoff ifølge Miljødirektoratet.

Dette medlem viser til at Stortinget i fjor vedtok i fjor at det ikke skal være biodrivstoff laget av palmeolje i offentlige innkjøp. Dette medlem har merket seg at regjeringen så langt ikke har gjennomført tiltaket. Dette medlem har også merket seg at regjeringen ved fiskeriminister Per Sandberg ifølge The Jakarta Post (18. april 2018) har avvist å gjennomføre vedtaket. Dette medlem vil minne om at regjeringen ikke kan overprøve vedtak som er gjort av Stortinget, og forventer at forslaget iverksettes raskest mulig.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer: Avgiftsfritaket for biodrivstoff avvikles fra 1. juli 2018 for alt biodrivstoff som inneholder palmeolje.»

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 legge frem endringer i biodrivstoffpolitikken som sikrer at norsk biodrivstoffpolitikk ikke bidrar til ødeleggelse av regnskog eller økte matvarepriser på verdensmarkedet.»

Karbonfangst og -lagring

Dette medlem viser til at skal Norge og verden kunne nå sine fastsatte klimamål, vil det være behov for fangst og lagring av CO₂ fra industriprosesser både i Norge og på kontinentet. Norge har noen av de beste lagringsmulighetene for CO₂ i Europa. Dette medlem viser til at den norske delen av Nordsjøen har lagringsplass til å dekke store deler av EUs lagringsbehov. De tre utvalgte CCS-prosjektene er knyttet til industrien hvor det er store utslipp knyttet til prosessene. Dette medlem viser til at det er viktig å sikre videreføring av Klemetsrud, i tillegg til Norcem Cement sitt anlegg, og at det settes av tilstrekkelig midler til dette formålet i revurdert budsjett.

Dette medlem fremmer videre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

Avgiftsfritak elbåter og elfly

Dette medlem viser til at dagens fritidsbåter har CO₂-utslipp på 700 000 tonn per år. De tekniske løsningene som nå er under utvikling for nullutslipp i landtransport og profesjonell kysttrafikk, er relevante også for fritidsbåtene, men dette markedet er i dag ikke prioritert blant produsenter og leverandører. Fritak for merverdiavgift har vist seg å være et viktig virkemiddel for å fremme det norske elbilmarkedet. Det samme virkemiddelet bør derfor innføres også for fritidsbåtsegmentet. Det er ingen grunn til å prøve ut nye virkemidler når vi har et virkemiddel som allerede er godt utprøvd.

Dette medlem foreslår derfor å frita fritidsbåter med nullutslippsmotorer fra mva.

Dette medlem viser til at utslippene fra internasjonal luftfart har økt med over 200 pst. siden 1990. Frem til 2050 kan utslippene øke med ytterligere 300–700 pst. Utslippene kan reduseres enten ved at vi reduserer antall flyvninger eller ved at vi greier å redusere utslippene fra flyvningene. Elektrifisering av luftfarten er derfor viktig skal vi greie å nå klimamålene. Avinor har som mål at all norsk luftfart skal være elektrisk innen 2040. Dette medlem viser til at skal Avinor ha mulighet til å nå dette målet, må virkemidler iverksettes. Også for luftfarten bør vi ta i bruk et vellykket virkemiddel, nemlig fritak for mva. ved kjøp av elektriske småfly. Dette medlem fremmer derfor forslag om å frita elektriske småfly fra merverdiavgift.

Verdens miljødag innføres som offentlig fridag

Dette medlem viser til at verdens miljødag ble opprettet i 1972. Miljødagen ble etablert for å skape større bevissthet rundt miljøspørsmål. 1. mai har vært en viktig dag for arbeiderbevegelsen i mange land. Det at dagen er en egen fridag, gjør at dette blir en årlig merkedag. For å sikre større oppmerksomhet rundt miljø- og klimautfordringer bør 5. juni, verdens miljødag, bli en offentlig fridag.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre en offentlig fridag 5. juni for å markere verdens miljødag.»

Forsvarlig beredskap skogbrann

Dette medlem viser til at midlene til brannberedskap allerede er brukt opp. Klimaendringene fremover vil gjøre en sterkere brannberedskap stadig mer kritisk. Derfor foreslås det avsatt økte midler for å stanse en potensiell krise i brannberedskapen denne sommeren og for å bygge opp en varig beredskap med faste bevilgninger så det ikke skjer igjen.

ren og for å bygge opp en varig beredskap med faste bevilgninger så det ikke skjer igjen.

Omsorgslønn

Dette medlem viser til at manglende rett til omsorgslønn etter at barn har fylt 18 år, kan få urimelige utslag for enkelte som allerede er svært hardt rammet. Dette medlem foreslår at det vurderes å etablere en sentral bevilgning som kommunene kan søke om midler fra som kompensasjon for ekstra kostnader knyttet til denne gruppen.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag i statsbudsjettet for 2019 som bidrar til å finansiere kommunenes utgifter ved utbetaling av omsorgslønn for foreldre med alvorlig syke barn over 18 år.»

Tiltaksplasser

Dette medlem viser til at regjeringen har valgt å redusere antall tiltaksplasser for arbeidsledige. Dette medlem mener det er for tidlig med en slik reduksjon, og foreslår 1 000 ekstra tiltaksplasser for arbeidsledige.

Garantifullmakt skipsindustrien

Dette medlem viser til regjeringens forslag om å øke tilsagnsrammen for byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Dette medlem viser til at det er viktig at Norge fremover satser på utvikling av nullutslippsløsninger for skipsbyggingsindustrien. Dette medlem fremmer derfor forslag om at den økte byggelånsgarantirammen forbeholdes bygging av nullutslippsfartøy:

«Stortinget ber regjeringen begrense den økte byggelånsgarantiordningen til bygging av nullutslippsfartøy.»

Satsinger

Kapittel	Post	Kommentar	Sum endring i tusen kroner
166	72	Bekjempe plastforsøpling i utviklingsland	75 000
451	21	Skogbrannsatsing inkl. helikopter	35 000
470	01	Øke inntektsgrensen for fri rettshjelp med 50 000 kroner	182 000
605	01	Administrasjonsutgifter 100 ekstra tiltaksplasser	7 700
634	76	1 000 tiltaksplasser for arbeidsledige	69 900
919	60	Færre oppdrettskonsesjoner	-2 291 500
1330	72	Gratis kollektiv for barn og unge i sommerferien	250 000
1330	73	Støtteordning elsykler	85 000
1400	63	Støtte fellesgrill	5 000
1400	73	Tilskuddsordning tiltak mot marin forsøpling og spredning av mikroplast	110 000
5560	71	Plastavgift	-750 000
1420	70	Fishing for litter	25 000

Kapittel	Post	Kommentar	Sum endring i tusen kroner
1420	70	Refusjon avfallsselskaper marint søppel	15 000
1420	70	Stillehavsøstersbekjempelse	5 000
1482	74	Havsatsing, tilsvarende regnskogssatsing	500 000
1840	72	CCS Klemetsrud	40 000
5521	70	Avgiftsfritak elbåt/-fly	5 000
3917	13	Reduserte inntekter som følge av færre oppdrettskonsesjoner	2 864 400
		Avgiftsfritaket for biodrivstoff foreslås avvirket fra 1. juli 2018 for alt biodrivstoff som inneholder palmeolje. Antas ingen provenyeffekt	0
			1 232 500

Finansiering

5502	72	Finansskatt	832 500
5521	70	Fjerne 350-kroners terskel for mva import	400 000
			1 232 500

3.1.2.6 MERKNADER FRA RØDT

Komiteens medlem fra Rødt viser til at Prop. 85 S (2017–2018) er en justering av regjeringens eget budsjett, som dette medlem ikke gav sin tilslutning til. Dette medlem viser derfor til Rødts alternative statsbudsjett og prioriteringene partiet foreslo for 2018. Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i budsjettrevideringen er ment å åpne for justerte anslag og tiltak som dekker opp for uforutsette hendelser siden statsbudsjettet ble vedtatt. Dette medlem vil derfor ikke gjøre en fullstendig gjennomgang av regjeringens forslag, men omtale en rekke punkter hvor Rødt mener regjeringen ikke har tatt tilstrekkelig tak i akutte problemstillinger.

Forskjells-Norge

Dette medlem er svært bekymret for de økende økonomiske, sosiale og geografiske forskjellene i Norge.

Dette medlem viser til oppdaterte tall som i januar i år fortalte at 10,3 pst. av norske barn vokser opp i en husholdning med vedvarende lavinntekt. Denne andelen, slik den rapporteres av Statistisk sentralbyrå, har økt hvert eneste år siden 2007 og utgjør i dag over 100 000 barn og deres familier. Dette medlem mener at forskjeller må bekjempes på mange ulike måter, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor flere tiltak ble foreslått, blant annet å øke barnetrygden og få flere i arbeid. Dette medlem mener imidlertid situasjonen er så akutt at tiltak ikke kan utsettes til neste helhetlige budsjettbehandling. Regjeringen nedjusterer bevilgningen til barnetrygd med 140 mill. kroner på grunn av færre mottakere enn anslått. Dette medlem foreslår å bruke disse midlene til å øke den nasjonale tilskuddsposten mot barnefattigdom, for å sørge for flere lavterskeltilbud som kan gjøre sommerferien og hverdagen bedre for disse familiene.

Dette medlem viser til at arbeidsledighet er en av årsakene til økonomiske forskjeller, og at å få flere i arbeid derfor er en viktig del av kampen mot Forskjells-Norge. Regjeringen har i sitt forslag kuttet bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak med en sum som tilsvarer 1 000 ordinære tiltaksplasser for arbeidsledige. Med over 100 000 arbeidsledige som ønsker å komme i arbeid, mener dette medlem at det er uansvarlig å kutte i ett av få tilbud som finnes for denne gruppa. Dette medlem vil minne om at kostnadene ved arbeidsmarkedstiltak er langt lavere enn kostnadene det har for samfunnet og den enkelte at produktiv arbeidskraft ikke blir benyttet. Dette medlem vil derfor foreslå å beholde de 1 000 tiltaksplassene under «tiltak for arbeidssøkere» og øker derfor bevilgningen med 69,9 mill. kroner. I tillegg reverseres kuttet i administrasjonen av disse tiltaksplassene, til en kostnad av 7,7 mill. kroner.

Dette medlem viser til at jobben for å få flere i arbeid også handler om næringspolitikk som skaper arbeidsplasser. Dette medlem er i den forbindelse bekymret over utviklingen i norsk næringsmiddelindustri og varehandel som følge av de økte særavgiftene for sukkervarer, sjokolade og alkoholfrie drikkevarer fra og med 1. januar i år. Dette medlem mener avgiftsøkningene, kombinert med den avgiftsfrie grensa for privat import på 350 kroner, legger til rette for økt grensehandel og økt netthandel som går på bekostning av arbeidsplasser i de berørte næringene. Dette medlem viser til at Rødt under Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 fremmet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av den økte avgiften på sjokolade- og sukkervarer mv. før avgiftsvedtak for budsjettåret 2019, med sikte på endring fra og med 2019. Utredningen skal innbefatte konsekvensene av avgiftsøkningen for norsk nærings- og nytelsesmiddelindustri, for den avgiftsfrie importen

av denne typen varer (kjøp under 350 kroners-grensen) og for grensehandelen.»

Dette medlem mener at situasjonen det siste halve året viser hvorfor slike avgiftsendringer ikke bør gjennomføres uten at konsekvensene for industrien utredes. Dette medlem har fått bekymringsmeldinger fra spesielt næringsmiddelindustrien om at situasjonen er prekær, og at viktige nyinvesteringer er satt på hold. Dette medlem mener derfor avgiftsøkningen bør reverseres, kombinert med at 350-kronersgrensen for avgiftsfri privat import fjernes. Dette medlem viser til Finansdepartementets svar på Rødts spørsmål nummer ti og elleve til revidert nasjonalbudsjett, hvor departementet anslår en påløpt provenyeffekt på til sammen 675 mill. kroner i redusert inntekt ved å reversere avgiftsøkningene fra og med 1. august. Dette medlem viser til at Finansdepartementet ikke kan svare på provenyeffekten av å fjerne 350-kronersgrensen fra samme dato, og ser seg derfor nødt til å bruke andre talloverslag. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2018 foreslo å fjerne den omtalte 350-kronersgrensen med virkning fra og med 1. april 2018, og at provenyeffekten ble anslått til 900 mill. kroner. Basert på oppdatert anslag fra Finansdepartementet anslår dette medlem en provenyeffekt på 333,3 mill. kroner i økte inntekter ved en gjeninnføring fra 1. august 2018. Den totale provenyeffekten av disse to endringene blir reduserte inntekter på 341,7 mill. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen i Prop. 86 LS (2017–2018) legger fram et forslag om å innføre kilde-skatt for utenlandske arbeidstakere med en flat skattesats på 25 pst. Denne endringen vil ikke tre i kraft før 2019 og får derfor ikke budsjettmessige konsekvenser for inneværende år. Dette medlem er enig i at det trengs en forenkling av skatteordningen for utenlandske arbeidstakere på midlertidig opphold. Men dette medlem ser ikke hvorfor en slik forenkling må innebære et skatteutt. Regjeringens forslag er beregnet å gi 50 mill. kroner i redusert proveny fra den aktuelle gruppa arbeidstakere. Dette medlem mener et slikt skatteutt fører til en skattekonkurranse mellom arbeidstakere på midlertidig oppdrag og arbeidstakere som bor fast i landet. Dette medlem viser til at LO i sin høringsuttalelse advarte mot at den flate skattesatsen ikke måtte settes så lavt at det medførte et skatteutt. Dette medlem mener det er akkurat dette som har skjedd når endringen som nå foreslås, er beregnet til å gi 50 mill. kroner i provenytap. Dette medlem er svært bekymret for forskjellsbehandling mellom arbeidstakere som bor i Norge, og arbeidstakere på midlertidig opphold, og mener skatteuttet åpner for et lønnspress nedover som vil øke forskjellene. Dette medlem foreslår derfor at skattesatsen settes til 26 pst., noe som ifølge be-

regninger fra Finansdepartementet gir en provenynøytral endring fra gjeldende regelverk.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag til revidert budsjett kutter bevilgningen til fri retts-hjelp, med begrunnelsen at færre personer faller inn under den nedre inntektsgrensen som gir rett til fri retts-hjelp. Dette medlem mener dette er et smålig kutt som går ut over dem som har minst, og øker forskjellene mellom folk. Dette medlem viser til at inntektsgrensen for fri retts-hjelp ikke har vært økt på flere år, og at store grupper har falt ut av ordningen. Dette medlem er klar over at regjeringen skal sette ned et utvalg som skal gjennomgå retts-hjelpsordningen, men mener likevel det bør tas grep allerede i revidert budsjett. Dette medlem mener at innsparingene som regjeringen har beregnet av at færre har rett på fri retts-hjelp, heller burde brukes til å øke inntektsgrensen slik at flere får hjelp. Svar fra Finansdepartementet på spørsmål fra Rødt viser at den reduserte bevilgningen på 87,1 mill. kroner kunne gitt rom for å øke inntektsgrensa med 25 000 kroner for henholdsvis enslige og par. En slik økning ville gitt 64 000 flere rett på fri retts-hjelp. Dette medlem mener en slik utvidelse er viktig for å motvirke et classeskille i retts-sikkerheten.

Flom og skredforebygging

Dette medlem er bekymret for at regjeringen ikke tar inn over seg faglige råd om at det trengs en stortilt satsning på flom- og skredforebygging i store deler av landet. Med klimaendringer har været allerede blitt våtere og mer ekstremt, og klimamodeller for Norge viser at denne utviklingen vil fortsette. Dette medlem mener derfor det haster å få gjort flere konkrete tiltak for å hindre skader på mennesker, infrastruktur, matjord og biologisk mangfold. Dette medlem vil derfor foreslå å øke bevilgningen til NVEs arbeid med flom- og skredsikring med 200 mill. kroner, slik at flere tiltak kan planlegges og iverksettes allerede i inneværende år. Den økte bevilgningen kommer i tillegg til 261 mill. kroner som ligger inne i saldert statsbudsjett for 2018.

Kompensasjon til kommunene for økte vinterutgifter

Dette medlem viser til at det har vært en spesielt lang og snørik vinter. Flere kommuner har allerede brukt over dobbelt så mye på snørydding, flom og skredsikring som de hadde budsjettet med. Dette medlem er bekymret for at de økte vinterutgiftene i kommunene vil gå ut over andre velferdsoppgaver, som eldreomsorg og skoledrift. Dette medlem viser til at ekstremt vær kommer brått på, og at kommunene ikke kunne planlegge for det økte kostnadsbehovet. Dette medlem mener derfor det bør settes av en pott på 400 mill. kroner som kommuner kan søke på for å få dekket dokumenterte merutgifter ved snørydding og flom- og

skredsikring. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2018 foreslo en økt overføring på 12 000 mill. kroner til kommunene, fordi mange av de viktigste tiltakene mot økt ulikhet må gjennomføres i kommunene. Dette medlem understreker at forslaget om kompensasjon for vinterutgifter kun er et krisetiltak for å avhjelpe situasjonen i de berørte kommunene, og at de helhetlige budsjettprioriteringene til Rødt framkommer i de ordinære budsjettprosessene.

Økt beredskap for skogbrannhelikopter

Dette medlem viser til at høy temperatur og tørt vær over store deler av Sør-Norge har medført at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) allerede har brukt opp årets budsjett for beredskap med brannhelikopter og risikerer å måtte kutte i beredskapen. Dette medlem foreslår derfor å øke denne bevilgningen med 5 mill. kroner.

Bemanningsnorm i barnehagene

Dette medlem viser til den vedtatte bemanningsnormen for barnehagene som skal tre i kraft denne høsten. Dette medlem viser til at Rødt i Stortingets behandling av Innst. 327 L (2017–2018) fremmet forslag som følger:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjett for 2019 legge fram en finansieringsplan for hvordan bemanningsnormen kan utvides til å gjelde i hele barnehagens åpningstid, og som sikrer at kommunene kompenseres for merkostnader.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at eventuelle forslag om ekstrabevilgninger til å finansiere bemanningsnormen forbeholdes ideelle og kommunale barnehager, eller på annet vis sikrer at barnehager og barnehagekjeder med lavere bemanning og store overskudd ikke får ekstra bevilgning.»

Dette medlem mener det er viktig å sikre at kommunene kompenseres for den økte utgiften som følge av økt bemanning i barnehagene, og foreslår derfor 300 mill. kroner i økte bevilgninger til kommunene i revidert nasjonalbudsjett. Dette medlem vil understreke at det er viktig at penger som bevilges til barnehage, går til barnehage og ikke til privat profitt. Dette medlem vil derfor gjenta at det i Rødts forslag til revidert budsjett ligger til grunn de samme føringene som i forslaget som ble fremmet i behandlingen av bemanningsnormen, om at økte bevilgninger skal gå til kommunale og ideelle barnehager, slik at vi sikrer at pengene går til barnas beste, ikke privat profitt.

Stortingets byggeprosjekt

Dette medlem mener det er sterkt kritikkverdigg at Stortinget ikke ble orientert om den voldsomme kostnadsutviklingen i byggeprosjektet før behandlingen av statsbudsjettet for 2018. Det fantes informasjon

som kunne ha blitt forelagt Stortinget i tide, men presidentskapet hadde ikke tatt de grep som var nødvendige for korrekt og rettidig informasjonsflyt om byggeprosjektet, på tross av et enstemmig stortingsvedtak som påla dem å sørge for dette.

Dette medlem viser til daværende stortingspresident Olemic Thommessen, som uttalte til NTB 27. februar 2018 at han var enig med dem som mener at Stortinget selv må dekke deler av kostnadsprekken over eget budsjett. I tillegg sa daværende stortingspresident at han ville be om at Stortingets administrasjon forbereder og legger fram en plan med sikte på «betydelige administrative besparelser». Høyres leder av Finanskomiteen sa til Dagbladet 28. februar 2018 at det var «viktig at Stortinget viser velgerne og skattebetalerne at vi kan ta noe av denne regningen selv».

Dette medlem viser til Innst. 231 S (2017–2018) Innstilling fra finanskomiteen om Redegjørelse fra stortingspresidenten om Stortingets byggeprosjekter fra finanskomiteen, og til forslaget fra Rødt:

«Stortinget ber presidentskapet innen utgangen av inneværende stortings sesjon gjennomføre en kritisk gjennomgang av Stortingets pengebruk og utarbeide en plan for betydelige administrative besparelser innenfor Stortingets eget budsjett. Dette skal også gjelde for inneværende budsjettår.»

Den tilhørende merknaden fra Rødt understreket:

«[...] viktigheten av at innsparingene som foreslås, rammer rettferdig, slik at arbeidsforholdene til ordinært ansatte ikke blir unødvendig skadelidende på grunn av presidentskapets mangelfulle prosjektstyring. Kutt i politikernes godtgjørelser og frynsegoder må etter dette medlems mening vurderes, og Rødt vil fremme forslag om dette i den kommende behandlingen av godtgjørelsen for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer.»

Dette medlem viser til at det i den påfølgende stortingsdebatten ble uttalt fra finanskomiteens leder fra Høyre at «en samlet komité viser til stortingspresidenten og presidentskapets tydelige signaler om at deler av denne kostnaden skal tas på Stortingets eget budsjett» og at «vi i RNB skal behandle alle kostnadsrammene og også da diskutere hvor mye av dette som Stortingets administrasjon kan ta». Det framgår av regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018 at Stortingets presidentskap har bedt om en økning i Stortingets driftsbudsjett.

Dette medlem registrerer at det ikke har kommet noen reduksjoner i bevilgningene til Stortinget for å kompensere for økte bevilgninger og vesentlig økt kostnadsramme for byggeprosjektet. Derimot har det kommet ytterligere økninger av bevilgningene til Stortingets eget budsjett ut over midlene satt av til byggeprosjektet.

Dette medlem viser til informasjon fra Stortingets presidentskap til finanskomiteen hvor det framgår at interne omprioriteringer til byggeprosjektet har gitt lavere bevilgningsbehov, og at det arbeides med interne omprioriteringer for å begrense bevilgningsbehovet. Dette medlem oppfatter foreløpig ikke dette som en kompensasjon for den mye omtalte kostnadssprekken, men som en måte å dekke inn ytterligere kostnader i prosjektet på ut over det som allerede er kjent og som inngår i prosjektet kostnadsramme. Ytterligere kostnader med nær tilknytning til prosjektet er anslått til 44,8 mill. i perioden 2014–2018 og 24,9 mill. for året 2019.

Dette medlem viser til sitt innlegg i debatten om Innst. 231 S (2017–2018) om byggeprosjektet:

«Vi risikerer at Stortinget også i framtiden blir nødt til å øke bevilgningene uten at nødvendige innsparingsgrep er tatt.»

I behandlingen vedtok Stortinget å øke rammen for byggeprosjektet med 90 mill. Nå økes prosjektets kostnadsramme og bevilgninger ytterligere.

Dette medlem beklager at stortingsflertallet på det tidspunktet ikke var villig til å gjøre vedtak som sikret at det ville bli tatt tak under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett som førte til innsparinger i Stortingets bevilgninger til seg selv som kompensasjon for overskridelsene i byggeprosjektet, og at det derfor ikke foreligger et grunnlagsmateriale som gir Stortinget forutsetninger for å begrense bevilgningene til eget budsjett på ansvarlig vis.

Satsinger

Kap.	Post	Formål	Endring (mill. kr)
451	21	Økt bevilgning brannhelikopter	5,0
470	1	Fri rettshjelp – øke inntektsgrensa med 25 000 kroner	87,1
571	60	Finansiering bemanningsnorm barnehage	300,0
571	21	Kompensasjon til kommunene for økte vinterutgifter	400,0
605	1	Administrasjon av 1000 flere tiltaksplasser	7,7
634	76	1000 flere tiltaksplasser for arbeidsledige	69,9
846	61	Økt tilskudd tiltak mot barnefattigdom	140,0
1820	22	Flom og rassikring NVE – økt bevilgning	200,0
3410	1	Reversering gebyr på skifte- og uskifteattest	16,0
5501	70	Kildeskatt utenlandske arbeidstakere	0,0
5555	70	Reversere avgiftsøkning på sjokolade- og sukkerverar	375,0
5556	70	Reversere avgiftsøkning på alkoholfrie drikkevarer	300,0
			1900,7

Dette medlem frykter at Stortingets byggeskandale og påfølgende mangler i den politiske oppfølgingen svekker tilliten til demokratiet.

NATO-øvelsen Trident Juncture

Dette medlem viser til at Norge i år skal være vertsnasjon for NATO-øvelsen Trident Juncture. Rødt ønsker i utgangspunktet å avlyse øvelsen i sin helhet for å forhindre økt rivalisering og opprustning mellom stormaktene. Dette medlem registrerer at regjeringen i sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett øker bevilgningen til Forsvarsdepartementets kommunikasjonsenhet med 0,5 mill. kroner med begrunnelse at det kreves økt kapasitet for å dekke NATO-øvelsen. Dette medlem er kritisk til at norske myndigheter skal drive informasjons- og pressekampanje for en NATO-øvelse. Dette medlem vil derfor foreslå å reversere den økte bevilgningen på 0,5 mill. kroner.

NIS-registrerte passasjerskip

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag til revidert budsjett understreker at forskriftsendringen for NIS-registrerte passasjerskip i utenriksfart skal gjennomføres. Dette medlem vil understreke sterk motstand mot denne forskriftsendringen, som vil ramme arbeidsplassene til flere hundre sjøfolk. Dette medlem registrerer at det ikke legges opp til budsjettmessige konsekvenser for inneværende år, og foreslår derfor ingen konkrete endringer i bevilgninger på posten.

Kap.	Post	Formål	Endring (mill. kr)
451	21	Økt bevilgning brannhelikopter	5,0
Inndekninger			
Kap.	Post	Formål	Endring (mill. kr)
5521	70	Fjerne 350-kronergrensa	333,3
1700	1	Kutte kommunikasjonsarbeid NATO-øvelse	0,5
			333,8

3.2 Anmodningsvedtak

3.2.1 Sammendrag

Tabell 4.1 Oversikt over omtale av anmodningsvedtak

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Omtalt side
2015–2016	23	Elektronisk helsekort for gravide	118
2015–2016	568	Fiskeriaktivitet på Svalbard	142
2016–2017	154	Fiskeriaktivitet på Svalbard	143
2016–2017	519	Utstedelse av våpenkort og pass	67
2016–2017	525	Import av gatehunder	147
2016–2017	770	Kompenserende tiltak for studenter med profesjonsstudier fra utlandet som ikke får autorisasjon i Norge	112
2016–2017	1117	Ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader	102
2017–2018	33	Utbetalingsmelding på papir	99
2017–2018	51	Etablering av protonseneter	104
2017–2018	70	Opptrappingsplan om klimatilpasset landbruk og matsikkerhet i utviklingsland	229
2017–2018	74	Opptrappingsplan for yrkesfaglig utdanning i utviklingsland	239
2017–2018	80	Kostnadsplan for LTP	196
2017–2018	81	Helikopterløsning	197
2017–2018	82	Helikopterløsning	197
2017–2018	83	Helikopterløsning	197
2017–2018	84	Kvalitetsreform for Heimevernet	200
2017–2018	85	Oppfølging av vedtak om Heimevernet	200
2017–2018	86	Stridsvogner	198
2017–2018	87	Kostnad ved økt oppsetning 2. bataljon	199
2017–2018	88	Helhetlig vurdering av økt oppsetning av 2. bataljon	200
2017–2018	201	Frie scenekunstgrupper	46
2017–2018	203	Insentivordning for film- og tv-produksjoner	47
2017–2018	324	Trygdeytelser for fosterforeldre – tilbakevirkende kraft	99
2017–2018	350	Nasjonal ordning for digitale læremidler	24
2017–2018	382	Kostnadsrammer og tilskuddssatser for studentboligbygging.	39
2017–2018	581	Nedleggelse av soningsplasser og soningstilbud på Vestlandet	66

3.2.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til sine respektive merknader under omtalene av anmodningsvedtakene i denne innstillingen.

3.3 Forslag under det enkelte departement

3.3.1 Utenriksdepartementet

3.3.1.1 KAP. 100 UTENRIKSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ved en feil ble 3,6 mill. kroner til arbeidet med utvidet opptak, lagring og bruk av biometri rammeoverført

fra Justis- og beredskapsdepartementet til kap. 100 Utenriksdepartementet, post 1 Driftsutgifter i Saldert budsjett 2018. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 3,6 mill. kroner. Bevilgningen under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold foreslås økt tilsvarende.

Det foreslås videre å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner mot en tilsvarende økning under post 21 Spesielle driftsutgifter, jf. omtale nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 8,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder blant annet utgifter til internasjonale tvisteløsninger hvor Norge er part. Grunnet usikkerhet med hensyn til omfang av disse sakene i 2018 foreslås bevilgningen økt med 5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.2 KAP. 116 DELTAKING I INTERNASJONALE ORGANISASJONER

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder pliktige bidrag til organisasjoner hvor Norge er medlem. Bevilgningen i saldert budsjett er 1 499,5 mill. kroner. De pliktige bidragene utbetales i ulike valutaer flere ganger årlig.

Det er behov for 138,7 mill. kroner mindre i 2018 til FNs fredsbevarende operasjoner. Dette knyttes til budsjettkuttene som ble gjennomført etter amerikansk påtrykk i 2017 og som også får effekt i 2018, avslutning av to fredsoperasjoner i 2017 og 2018 samt at andelen som kan rapporteres som ODA-godkjent bistand, økes fra 7 til 15 pst. for noen operasjoner. Det skal også forhandles om bidragsskalaen for de fredsbevarende operasjonene i desember 2018. FNs innbetalingssyklus er av praktiske årsaker lagt opp slik at landene betaler om lag 80 pst. av de årlige operasjonsutgiftene i år hvor det forhandles om bidragsskalaen, og innbetalingen i det påfølgende året økes tilsvarende.

Videre er mindreforbruket relatert til lavere valutakurs for allerede utbetalte bidrag til FNs regulære bud-

sjett (30,5 mill. kroner), FAO (1,3 mill. kroner), ILO (1 mill. kroner) og WHO (0,4 mill. kroner). I tillegg ble det regulære budsjettet for FN, som ble vedtatt etter at Prop. 1 S (2017–2018) ble lagt frem, redusert for perioden 2018–2019 i forhold til forrige toårsperiode.

Ut over dette er det et merbehov på 3 mill. kroner knyttet til at NATOs råd i desember 2017 besluttet å øke sivilbudsjettet med 4,6 pst., samt mindre andre merbehov.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 150 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.1.3 KAP. 118 NORDOMRÅDETILTAK

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og 71

Sammendrag

Regjeringen har besluttet å opprette et internasjonalt panel for bærekraftig havøkonomi. Formålet til panelet er å skape internasjonal forståelse for at det gir økt verdiskaping å bruke havets ressurser bærekraftig og ivareta god miljøtilstand. Panelet vil ledes av statsministeren og en regjeringssjef fra et utviklingsland og skal bestå av regjeringssjefer fra havnasjoner i industrialiserte land og utviklingsland. Ansvaret for arbeidet med havpanelet er lagt til Utenriksdepartementet. Det er behov for midler til innledende møter mellom involverte land og en oppstartskonferanse for panelets arbeid i 2018. Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.4 KAP. 150 BISTAND TIL AFRIKA

Post 78 Regionbevilgning for Afrika, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 169 Global helse og utdanning, post 70 Global helse. Støtten vil tildeles helsetiltak i land i Afrika sør for Sahara, i tråd med formål og innretning under dette kapitlet. Blant tiltakene som vil bli vurdert for støtte, er organisasjonen Mercy Ships. Bevilgningen foreslås redusert med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.5 KAP. 151 BISTAND TIL ASIA

Post 72 Bistand til Afghanistan, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen har satt et samlet mål på 700 mill. kroner i årlig støtte til Afghanistan. Bevilgningen er viktig for at Norge skal kunne oppfylle sine forpliktelser om bistand på områder som blant annet politisk stabilisering, sikkerhet og fattigdomsbekjempelse med konsentrasjon om sektorene utdanning, styresett, klima, næringsutvikling og menneskerettigheter. For å bidra til å nå dette målet i 2018 foreslås bevilgningen økt med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Regionbevilgning Asia

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen for Asia med 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.1.6 KAP. 152 BISTAND TIL MIDTØSTEN OG NORD-AFRIKA

Post 78 Regionbevilgning Midtøsten og Nord-Afrika

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen for Midtøsten og Nord-Afrika med 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.1.7 KAP. 162 OVERGANGSBISTAND/SÅRBARE STATER OG REGIONER

Post 70 Overgangsbistand / sårbare stater og regioner, kan overføres

Sammendrag

Situasjonen for rohingyanene i Bangladesh vurderes stadig som alvorlig og langvarig. En retur til Rakhine, Myanmar, er lite sannsynlig i overskuelig fremtid som følge av fortsatte overgrep. Det er behov for tiltak som kan avhjelpe flyktnings situasjonen i Bangladesh. Tiltakene tar høyde for at krisen blir langvarig og ivaretar hensyn til lokalbefolkningen i områdene der flyktningene holder til. En økning under denne posten foreslås benyttet til å intensivere innsatsen for rohingya flyktingene i Bangladesh.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om

revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til overgangsbistand / sårbare stater og regioner med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.8 KAP. 163 NØDHJELP, HUMANITÆR BISTAND OG MENNESKERETTIGHETER

Post 70 Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres

Sammendrag

De humanitære behovene globalt er økende. Det foreslås å øke støtten under posten til primært å prioritere innsatsen i Jemen og Den demokratiske republikken Kongo. Det er store humanitære behov i Jemen, som ifølge FN er den verste humanitære krisen i verden for øyeblikket, og det forventes at behovene vil øke ytterligere gjennom året. I Den demokratiske republikken Kongo har behovene økt kraftig fra 2017 til 2018, og det antas ytterligere økning gjennom året grunnet politisk ustabilitet og økonomisk nedgang. Bevilgningen foreslås økt med 116,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til nødhjelp og humanitær bistand med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 166 202 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Menneskerettigheter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås økt støtte til sivil samfunns internasjonale innsats for fremme av menneskerettigheter, med fokus på religionsfrihet og ytringsfrihet. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

3.3.1.9 KAP. 165 FORSKNING, KOMPETANSEHEVING OG EVALUERING

Post 71 Faglig samarbeid, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 13 mill. kroner til skatterelatert bistand i regi av Kunnskapsbanken i

Norad. Skatterelatert bistand vil da utgjøre 150 mill. kroner i 2018. Dette er ett av flere virkemidler for å fremme langsiktig kapasitetsbygging og nasjonal ressursmobilisering. Regjeringen vil doble skatterelatert bistand innen 2020 – fra 134 mill. kroner i 2015 til 268 mill. kroner i 2020, jf. Meld. 24 (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.1.10 KAP. 166 KLIMA, MILJØ OG FORNYBAR ENERGI

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale i Prop. 44 S (2017–2018). Det foreslås at 65 pst. av kostnadene i 2018 til utbedring av skader på Svalbard globale frøhvelv inngår som del av bistandsrammen for 2018 og bevilges under ny post 45. Dette utgjør 65 mill. kroner i 2018. Bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg, post 31 Videreføring av byggeprosjekter, reduseres tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Ymse tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til ymse tilskudd med 5,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 72 Klima og miljø, kan overføres

Sammendrag

Marin forsøpling er et globalt miljøproblem. Det er imidlertid et relativt nytt område for utviklingssamarbeid. Norges tidlige innsats på dette området vil derfor kunne ha betydning for den globale innretningen av arbeidet mot marin forsøpling. Det foreslås å utvide bistandsprogrammet mot marin forsøpling slik at satsingen i 2018 utgjør 280 mill. kroner. Størsteparten av økningen vil gå til å støtte opp om nullvisjonen om stans av utslipp av landbasert avfall til havet, jf. resolusjonen om marin forsøpling og mikroplast under FNs tredje miljøforsamling i 2017. Bistandsprogrammets endelige innretning vil utformes i løpet av 2018, men sentrale elementer vil være avfallshåndtering, offentlig-privat samarbeid, partnerskap med multilaterale utviklingsbanker, opprydding i elver, innsjøer og kystsoner samt

fremme prinsipper for sirkulær økonomi. Regjeringen vil ta globalt initiativ for å styrke innsatsen rettet mot avfallshåndtering i utviklingsland.

I tillegg foreslås en mindre økning til Norges bidrag til internasjonale konferanser om havrelaterte innsatser i utviklingssamarbeidet.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 133 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine hovedmerknader under pkt. 3.1 2.6.

3.3.1.11 KAP. 167 FLYKTNINGILTAK I NORGE, GODKJENT SOM UTVIKLINGSHJELP (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Etter OECDs regelverk kan visse typer oppholdsutgifter til asylsøkere og flyktninger i Norge klassifiseres som utviklingshjelp (ODA) og belastes bistandsbudsjettet. Basert på oppdaterte anslag anslås de ODA-godkjente flyktningutgiftene i 2018 å bli 397,8 mill. kroner lavere enn i Saldert budsjett 2018.

Det vises til nærmere omtale under Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.12 KAP. 168 KVINNERS RETTIGHETER OG LIKESTILLING

Post 70 Kvinners rettigheter og likestilling, kan overføres

Sammendrag

Det er økt press mot kvinners rettigheter globalt. Regjeringen foreslår å øke støtten til UN Womens Fond mot vold, øremerket funksjonshemmede kvinner og kvinneorganisasjoner. Dette er i tråd med Stortingets ønske om å prioritere kvinnehelse og seksuelle og reprodutivitet rettigheter og styrke likestillingsarbeidet i land hvor kvinners rettigheter står svakt. Bevilgningen foreslås økt med 7,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.13 KAP. 169 GLOBAL HELSE OG UTDANNING

Post 70 Global helse, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner, jf. forslag om tilsvarende reduksjon under kap. 150 Bistand til Afrika, post 78 Regionbevilgning for Afrika ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Utdanning, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen annonserte 2. februar 2018 bidrag til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) for perioden 2018–2020 på til sammen 2 070 mill. kroner. Det foreslås derfor en tilsagnsfullmakt som gir mulighet til å inngå en flerårig avtale under kap. 169 Global helse og utdanning, post 73 Utdanning, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak IV.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til utdanning under kapittelet Global helse og utdanning med 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.1.14 KAP. 170 FN-ORGANISASJONER MV.

Post 76 FN og globale utfordringer, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å styrke fellesfondet Joint Fund for the 2030 Agenda. 2030-agendaen for bærekraftig utvikling krever styrket innsats dersom bærekraftsmålene skal nås, også i form av samarbeid på tvers av sektorer. Fondet er en del av generalsekretærens reformpakke på utviklingsområdet og det gis stor prioritet. Fellesfondet kan bli et hovedinstrument for et mer integrert og effektivt FN i felt, blant annet gjennom å stimulere til felles politikkrådgivning på landnivå, inkludert råd til myndighetene for å engasjere privat sektor. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens slutter seg til regjeringens forslag.

Post 81 Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, kan overføres

Sammendrag

I 2018 starter en opptrapping av arbeidet med matsikkerhet og klimatilpasset landbruk. Opptrappingsplanen omtales nærmere under kap. 3 Andre saker. Det foreslås å støtte Farm to Market Alliance som er et innovativt samarbeid mellom Verdens matvarefond, Alliance for a Green Revolution in Africa, International Finance Corporation og Yara International m.fl. Alliansen er en offentlig-privat sammenslutning som arbeider for å sikre effektive verdikjeder mellom småbønder og kjøpere i markedet. Bøndene i programmet får viktig veiledning og teknisk støtte for å bedre produksjonen. Resultater hittil viser stor økning i avling og inntekt for bøndene. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 83 Verdens helseorganisasjon (WHO), kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke støtten til Verdens helseorganisasjons (WHO) nye satsing på helseeffekter av klimendringer og miljøtrusler for SIDS (små utviklingsøystater). Norge har de siste årene belyst og løftet koblingen mellom helse og miljø, og har øremerket støtte til luftforurensing. Støtte til satsingen vil være i tråd med 2030-agendaen og Parisavtalen. Det vil være tett samarbeid mellom WHO og FNs miljøprogram UNEP i satsingen. WHOs nye handlingsplan som skal dekke pådriverarbeid, innsamling av kunnskap og overvåking, er under utvikling. Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til Verdens helseorganisasjon (WHO) med 2,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.15 KAP. 171 MULTILATERALE FINANSINSTITUSJONER

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Sammendrag

Grunnet valutakursendringer er det et mindrebehov på 3 mill. kroner knyttet til utbetaling til kapitaløkning i Afrikabanken.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.16 KAP. 172 GJELDSLETTE OG GJELDSRELATERTE TILTAK

Post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging med 1,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.1.17 ANDRE SAKER

Deltakelse i kapitaløkninger i internasjonale banker og fond og endring av internasjonal avtaletekst – Verdensbanken (IBRD og IFC)

Sammendrag

Norge vil delta i utvidelse av innskudds- og garanti-kapitalen i Verdensbankgruppens ordinære utlånsvindu for mellominntektsland, International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), og privatsektorarmen International Finance Corporation (IFC). Som medeier i banken bidrar Norge og andre land ved kapitalutvidelser med innskudd og garantikapital i IBRD, og med innskudd i IFC. Styret i Verdensbanken har siden 2016 diskutert hvordan utlånskapasiteten til IBRD og IFC kan styrkes, og går inn for både kapitaløkning, mer differensiert låneprising og interne kostnadsreduksjoner for å utnytte institusjonenes egne ressurser bedre. Hensikten er å unngå en utlånsreduksjon, for heller å øke utlånsevnen, i en tid der det skal leveres på bærekraftsmålene. Det har også foregått forhandlinger om justeringer i aksjeandeler og medfølgende stemmevekt, som gir mindre endringer. Norges eierandel i IBRD endres fra 0,589 pst. til 0,603 pst. Etter langtrukne forhandlinger ble det enighet om størrelse og innretning på kapitalutvidelsen under vårmøtet i Verdensbanken 20. april 2018. Første utbetaling er ikke ventet å finne sted før i 2020, men resultatet av forhandlingene skal formaliseres i løpet av sommeren og høsten 2018. Norge vil da, som de andre medlemslandene, inngå formelle forpliktelser overfor Verdensbanken på vår del av ka-

pitaløkningen. Frist for å avlegge stemme er senest 1. oktober. Når det gjelder IFC, er det enighet om størrelsen på kapitaløkningen, men ikke endelig enighet om justeringene i aksjeandeler, noe som har betydning for den endelige fordelingen av de enkelte lands innbetalte beløp. USA legger ikke opp til å delta i kapitaløkningen i IFC og ligger derfor an til å få en redusert eierandel. USA insisterer imidlertid på å beholde sitt veto i IFC. Dette kan nødvendiggjøre en nedjustering av vetogrensen fra 20 pst. ned mot 15 pst. av stemmene. Dette vil i så fall kreve en endring i IFCs charter (Articles of Agreement). Norge bør støtte en slik endring. Regjeringen fremmer forslag for Stortinget om deltakelse i disse kapitaløkningene og endring av avtaletekst, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXV.

Det internasjonale fond for jordbruksutvikling

Sammendrag

I Utenriksdepartementets Prop. 1 S (2017–2018) ble det foreslått at Utenriksdepartementet gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av gitte bevilgninger til fond forvaltet av Verdensbanken, Afrikabanken, Asiabanken og Den interamerikanske utviklingsbanken. Ved en feil ble ikke Det internasjonale fond for jordbruksutvikling omtalt. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om fullmakt til også å foreta utbetalinger til Det internasjonale fond for jordbruksutvikling i henhold til fondets regelverk, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXVI.

Deltakelse i kapitalpåfylling i internasjonale banker og fond – Det internasjonale fond for jordbruksutvikling

Sammendrag

Forhandlingene om kapitalpåfylling til Det internasjonale fond for jordbruksutvikling ble avsluttet etter at Utenriksdepartementets Prop. 1 S (2017–2018) var lagt frem. Regjeringen ber derfor om Stortingets samtykke til at Norge deltar i den 11. kapitalpåfylling i Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD-11) med et bidrag på til sammen 360 mill. kroner for perioden 2019–2021, innbetalt i tre årlige bidrag på 120 mill. kroner per år i 2019 til 2021, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXIV.

3.3.2 Kunnskapsdepartementet

3.3.2.1 KAP. 225 TILTAK I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge

Sammendrag

Nedgang i antall elever som utløser tilskudd sammenlignet med forutsetningene som ligger til grunn for saldert budsjett 2018 gir et lavere bevilgningsbehov. Samtidig er det et etterslep av påførte utgifter i 2017, som må utbetales i 2018. Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Sammendrag

Oppdaterte renteforutsetninger medfører at renten som legges til grunn for bevilgningen på posten, øker fra 1,0 pst. i Saldert budsjett 2018 til 1,5 pst. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 98,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen

Sammendrag

Det vises til omtale av kap. 430 post 1 under Justis- og beredskapsdepartementet. Avtalen med Nederland om leie av plasser i Norgerhaven fengsel utløper 31. august 2018 og blir ikke forlenget. Behov for ekstra fengselsplasser er foreslått ivaretatt ved midlertidig bruk av dublering. Dette medfører økte opplæringskostnader. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.2 KAP. 3225 TILTAK I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 11,6 mill. kroner. Endringen skyldes nedgang i antall elever som utløser tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, jf. omtale under kap. 225 post 64, og endringer i forutsetningene for beregningen av ODA-andelen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.3 KAP. 226 KVALITETSUTVIKLING I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Som følge av mindreforbruk på posten foreslår regjeringen å omdisponere 19,5 mill. kroner innenfor bevilgningen på kap. 226 post 21, 8 mill. kroner til tiltak for å styrke håndhevingsordningen i skolemiljøsaker, 10 mill. kroner til rekruttering til lærerutdanningene og 1,5 mill. kroner til styrket opplæringstilbud om 22. juli (22. juli-senteret og Utøya AS). I tillegg foreslås det å omdisponere 32,8 mill. kroner fra posten til andre formål på andre kapitler. Som følge av overføring av ubrukte midler fra 2017 vil ikke omdisponeringen ha konsekvenser for planlagt aktivitetsnivå for prosjektene under denne posten.

Styrking av håndhevingsordningen i skolemiljøsaker

Stortinget har ved behandlingen av Prop. 57 L (2016–2017) Endringer i opplæringsloven og friskolelova (skolemiljø) vedtatt endringer av kapitlet om skolemiljø i opplæringsloven, jf. Innst. 302 L (2016–2017) og Lovvedtak 82 (2016–2017). Lovendringen trådte i kraft 1. august 2017. Det nye lovverket skal sikre en trygg og god skole.

Fylkesmannen ble i 2017 tilført 17 mill. kroner i forbindelse med ansvaret for håndhevingsordningen i skolemiljøsaker. Fylkesmannen har meldt om behov for ytterligere midler for å kunne ivareta dette ansvaret. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 9 mill. kroner. I tillegg foreslås det en ettårig omdisponering på 8 mill. kroner til håndhevingsordningen innenfor bevilgningen på kap. 226 post 21. Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen til håndhevingsordningen med 17 mill. kroner i 2018.

Nasjonal ordning for digitale læremidler

I forbindelse med stortingsforhandlingene om 2018-budsjettet ble det bevilget 50 mill. kroner til IKT-tiltak i grunnopplæringen under kap. 571 post 60. Det vises til anmodningsvedtak nr. 350 (2017–2018) av 18. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak i revidert nasjonalbudsjett for 2018 med en modell for hvordan en nasjonal ordning for digitale læremidler kan innrettes, og på hvilken post midlene skal plasseres.»

Anmodningsvedtaket ble fattet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2018, jf. Innst. 16 S (2017–2018).

Videre viser Kunnskapsdepartementet til følgende merknad fra kommunal- og forvaltningskomiteen i Innst. 16 S (2017–2018):

«Flertallet legger til grunn at midlene til IKT-tiltak i grunnopplæringen ikke utbetales som rammetilskudd i 2018.»

Regjeringen vil etablere en femårig satsing, Den teknologiske skolesekken, for å bidra til at elever får kunnskap om og forståelse for teknologi, algoritmisk tenkning og programmering og tilgang til gode digitale læremidler. Som en del av den teknologiske skolesekken vil det inngå en nasjonal ordning for digitale læremidler i grunnopplæringen og tiltak for kvalitet i læremidler. Den teknologiske skolesekken vil også inkludere flere tiltak for programmering i grunnopplæringen, blant annet tilskudd til vitensentrenes arbeid med programmering for elever og lærere.

I 2018 vil det etableres en tilskuddsordning for utvikling av digitale læremidler. Midlene vil gå til utvikling av smarte digitale læremidler til fagfornyelsen, med vekt på kvalitet, innovasjon, tilpasset opplæring og universell utforming. Tilskuddet skal også bidra til et bredere tilfang av digitale læremidler på nynorsk. Tilskuddsordningen skal bidra til mangfold og konkurranse i markedet for digitale læremidler.

Fra 2019 vil det etableres en tilskuddsordning for støtte til innkjøp av digitale læremidler. Kommuner og fylkeskommuner kan få refundert en andel av sine utgifter til digitale læremidler innenfor en årlig ramme. Det vil bli utviklet kriterier for hvilke digitale læremidler som kan inngå i tilskuddsordningen. Ordningen vil også bidra til at elevenes rett til læremidler på egen målform blir oppfylt, jf. opplæringsloven § 9-4. Videre skal det etableres en nettløsning for synliggjøring av disse digitale læremidlene.

Regjeringen ser Feide 2.0 (Dataporten) som en forutsetning for god bruk av moderne digitale læremidler, der elevenes og lærernes personvern og informasjonssikkerhet ivaretas på en god måte. Regjeringen foreslår derfor at kommunenes brukerbetaling til Feide 2.0 (Dataporten) reduseres i en innføringsfase, og at drift, utvikling og utrulling av Feide 2.0 dekkes innenfor ordningen for digitale læremidler.

Midlene til IKT-grunnopplæring foreslås plassert under kap. 226 post 21, slik at midlene kan sees i sammenheng med tiltakene i Digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen under kap. 226 post 21 med 50 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 571 post 60 på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Det vises også til omtale under kap. 571 post 60.

Kunnskapsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

22. juli-senteret

22.-juli-senteret og Utøya AS har sammen med Det europeiske Wergelandsenteret (EWC) utviklet et opplæringstilbud om 22. juli og demokratisk medborger-

skap tilknyttet minne- og læringsstedene i Regjeringskvartalet og på Utøya. Det er under Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 500 post 21 i 2018 til delt 1 mill. kroner til 22. juli-senterets bidrag til det omtalte prosjektet. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til formålet med ytterligere 1,5 mill. kroner innenfor bevilgningen på posten. Det vises også til omtale under kap. 255 post 75.

Lærerrekuttering

Flere kvalifiserte lærere er nødvendig for å sikre god kvalitet i skolen, for å lykkes med tidlig innsats og for å bidra til at flere elever fullfører og består videregående opplæring. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til tiltak som kan bidra til å styrke rekrutteringen til grunnskolelærerutdanningen med 10 mill. kroner innenfor bevilgningen på posten.

Oppsummering

Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 226 post 21 med 26,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til prosjektmidler øremerket til pilotprosjekt for samarbeid mellom næringsliv og Rubbestadneset yrkesskule og Bømlo videregående skule med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 27 245 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 63 Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnstans på 1.–10. trinn

Sammendrag

Norm for lærertetthet

Fra og med høsten 2018 innføres det en nasjonal norm for lærertetthet på skolenivå for 1.–10. trinn. Skoleåret 2018–2019 skal gruppestørrelse 2 (dvs. i ordinær undervisning) være maksimalt 16 på 1.–4. trinn og maksimalt 21 på 5.–10. trinn. Fra og med høsten 2019 er målet at gruppestørrelse 2 skal være 15 på 1.–4. trinn og 20 på 5.–10. trinn. Normen gjelder på hvert hovedtrinn, på skolenivå. Normen regulerer ikke skolens klassestørrelse eller størrelsen på undervisningsgrupper.

Kommunene har siden 2015 mottatt et øremerket tilskudd til økt lærertetthet på 1.–4. trinn. Tilskuddet har vært øremerket lærerstillinger til undervisning og er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for grunnskolen. Regjeringen foreslår at det eksisterende øremerkede tilskuddet til økt lærertetthet inngår i kompensasjonen til kommunesektoren for innføring av lærernormen. Alle kommunene beholder imidlertid det eksisterende øremerkede tilskuddet til økt lærertetthet ut kalenderåret 2018.

Delkostnadsnøkkelen for grunnskole revideres for å ta høyde for de nye forskriftene om lærertetthet. Bevilgningen til lærernormen innlemmes i rammetilskuddet til kommunene og fordeles etter ordinære kriterier i inntektssystemet når ny kostnadsnøkkel foreligger, etter planen i 2020. Frem til innlemming i rammetilskuddet gis kompensasjonen til kommunesektoren for innføring av lærernormen som et øremerket tilskudd. Over tid vil det være større fleksibilitet til å flytte årsverk mellom hovedtrinn og mellom skoler for å oppfylle kravene.

En konsekvens av lærernormen er at enkelte skoler vil behøve flere lærere på ett eller flere hovedtrinn. Dette vil skolene og kommunene kunne løse enten gjennom nyansettelser eller ved å flytte lærerårsverk mellom hovedtrinn innad på en enkelt skole eller mellom skoler innad i hver enkelt kommune. Høsten 2018 er det bevilget 200 mill. kroner ut over det eksisterende tilskuddet til økt lærertetthet på 1.–4. trinn for innføringen av lærernormen. Samlet bevilgning høsten 2018 er 700 mill. kroner. Det legges til grunn for beregningen at kommunene har brukt det øremerkede tilskuddet som ble bevilget i perioden 2015–2018 til flere lærerårsverk. I beregningen benyttes derfor GSI-tall fra skoleåret 2014–2015 for 1.–4. trinn, dvs. årsverkstall fra før innføringen av det øremerkede tilskuddet til økt lærertetthet på 1.–4. trinn, og GSI-tall fra skoleåret 2017–2018 for 5.–10. trinn.

På kort sikt kan det argumenteres for at kommunene ikke har full fleksibilitet til å flytte eksisterende årsverk. Frem til innlemming i rammetilskuddet legges det derfor til grunn for beregning av kompensasjon at eksisterende årsverk kun kan flyttes mellom hovedtrinn, og ikke mellom skoler i den enkelte kommune. Mindre fleksibilitet til å flytte årsverk innebærer isolert sett et høyere bevilgningsnivå. For å ta hensyn til situasjonen i enkeltkommuner tildeles det i tillegg særskilte stimuleringsmidler i 2018. Samlet sett kompenseres kommunesektoren mer enn fullt ut for innføring av lærernormen i 2018.

Frem til innlemming i rammetilskuddet fordeles bevilgningen til dels etter den eksisterende delkostnadsnøkkelen for grunnskolen og til dels etter objektive kriterier, med utgangspunkt i behov per innbygger, for å

ivareta både kommuner med et relativt og absolutt behov.

Stortingets vedtak sier at det skal utredes hvordan innføring av en norm kan gjennomføres uten fare for forsterket lærermangel i deler av landet. Dette følges opp blant annet gjennom særskilte stimuleringsmidler til lærerrekuttering i 2018 og forskrift for lærernormen som er på høring.

LÆREEFFEKT

Fra 2015 har regjeringen bevilget betydelige midler til økt lærertetthet på 1.–4. trinn. Av disse midlene har det vært satt av inntil 120 mill. kroner årlig til LÆREEFFEKT, et forskningsoppdrag om effektene av økt lærertetthet. LÆREEFFEKT skal vare til og med 2021. Innføringen av en lærernorm høsten 2018 har konsekvenser for forskningsprosjektene i LÆREEFFEKT. Forskningsprosjektet ved NIFU 1+1: Smågruppeundervisning i matematikk på barnetrinnet fortsetter som planlagt, med noen nødvendige tilpasninger som følge av lærernormen. Forskningsprosjektet ved Universitetet i Stavanger (UiS), Two Teachers: økt handlingsrom for tilpasset leseopplæring fortsetter, men intervensjonene på skoler som deltar i prosjektet, avsluttes ved utgangen av skoleåret 2017–2018. Samlet medfører disse endringene et redusert bevilgningsbehov. Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 11,5 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 226 post 63 redusert med 11,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.4 KAP. 228 TILSKUDD TIL FRITTSTÅENDE SKOLER M.V.

Post 77 Den tyske skolen i Oslo

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til Den tyske skolen i Oslo med 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.2.5 KAP. 231 BARNEHAGER

Post 60 (Ny) Bemanningsnorm barnehage

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett

2018 og foreslår å bevilge 100 mill. kroner til Bemanningsnorm i barnehage.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.6 KAP. 240 FAGSKOLEUTDANNING

Post 60 Tilskudd til fagskoler

Sammendrag

Fra 2018 har fylkeskommunene ansvar for fordelingen av statlig tilskudd til fylkeskommunale og private fagskoler i sitt fylke, hvor de blant annet kan legge vekt på regionale kompetansebehov. Blant fagskolene som er omfattet av tilskuddsordningen, er det 14 fagskoler som tidligere fikk tilskudd under kap. 276 post 72. Dette er skoler som er i en særstilling, blant annet fordi de har et nasjonalt nedslagsfelt. I en overgangsperiode til og med 2020 vil Kunnskapsdepartementet skjerme tilskuddet til disse fagskolene for å sikre en god overgang til det nye finansieringssystemet. En del av tilskuddet til de 14 fagskolene vil være resultatbasert fra 2019, i tråd med det som tidligere er varslet.

En feil i grunnlagsdataene for beregning av det resultatbaserte tilskuddet til fylkeskommunene i 2018 fører til at noen fylkeskommuner har fått for lite tilskudd. For at opprettingen av dette ikke skal føre til at noen fylkeskommuner får redusert tilskudd i 2018, foreslår regjeringen å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner. Videre foreslås det å øke bevilgningen som en følge av at det ble overført 2,6 mill. kroner for lite fra Helse- og omsorgsdepartementet da tilskuddsordningen ble opprettet.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 7,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.7 KAP. 241 FELLES TILTAK FOR FAGSKOLESEKTOREN

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

For å dekke inn den foreslåtte bevilgningsøkningen på kap. 240 post 60 foreslås det å redusere bevilgningen med 7,1 mill. kroner. Forslaget medfører at enkelte tiltak som finansieres under posten, utsettes til 2019.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.8 KAP. 255 TILSKUDD TIL FREDSS- OG MENNESKERETTSENTRER

Post 70 Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å etablere to faste stillinger ved HL-senteret for å styrke forskning, undervisning og formidling innenfor rasisme, diskriminering og inkludering i barnehage og skole. Stillingene skal blant annet gi økt kunnskap om bakgrunnen for økt rasisme, diskriminering og intoleranse, særlig mot minoritetsgrupper i samfunnet. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 0,8 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 257 post 70 i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Falstadsenteret

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen med 0,415 mill. kroner til én ny stilling på Falstadsenteret, tilsvarende en økning på 415 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 72 Stiftelsen Arkivet

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til utstyr og drift ved Stiftelsen Arkivet med 3,405 mill. kroner, samt 0,415 mill. kroner til én ny stilling ved Stiftelsen Arkivet, tilsvarende en økning på 3 820 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 73 Nansen Fredssenter

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjo-

nalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til Nansen Fredssenter med 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 74 Narviksenteret

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen med 0,415 mill. kroner til én ny stilling på Narviksenteret, tilsvarende en økning på 415 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 75 Det europeiske Wergelandsenteret

Sammendrag

Det europeiske Wergelandsenteret (EWC) har et samarbeid med 22. juli-senteret og Utøya AS, der EWC utvikler mye av det pedagogiske materialet som benyttes i opplæring om 22. juli. Regjeringen foreslår en ettårig omdisponering på 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 226 post 21 i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.9 KAP. 257 KOMPETANSEPLUSS

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 0,8 mill. kroner som følge av et mindreforbruk mot tilsvarende økning under kap. 255 post 70 i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.10 KAP. 258 TILTAK FOR LIVSLANG LÆRING

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Regjeringen skal gjennomføre kompetansereformen «Lære hele livet». Målet er at flere skal kunne stå lenger i jobb i en tid som preges av stor omstilling og økt digitalisering og automatisering. Reformen vil kreve ulike tiltak og et tett samarbeid med partene i arbeidslivet. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse og tilbud som støtter digitalisering. Tilbudene skal utvikles i nært samarbeid med næringslivet for å dekke reelle behov, og bør utformes slik at de kan kombineres med tilnærmet full jobb, for eksempel gjennom inndeling i moduler, nettbasert opplæring og samlinger. Midlene skal lyses ut til samarbeidsprosjek-

ter mellom høyere utdanningsinstitusjoner/fagskoler og bedrifter/næringsmiljøer. Etter utviklingsperioden skal drift av tilbudet skje gjennom vanlige mekanismer for brukerbetaling og de ordinære finansieringsordningene i fagskoler og høyere utdanning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.11 KAP. 260 UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Sammendrag

Styrket kompetanse i IKT-sikkerhet/kryptologi

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) til flere rekrutteringsstillinger for å styrke kompetanse i IKT-sikkerhet/kryptologi. NTNU må samarbeide med blant annet Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og andre relevante aktører for å legge til rette for tiltak som særlig kan bidra til flere kandidater med høy kompetanse i kryptologi som kan sikkerhetsklareres. Se også omtale under kap. 281 post 70.

Utdanningstilbud for jødiske veivisere

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,7 mill. kroner under kap. 260 post 50 for å finansiere et videreutdanningstilbud for jødiske veivisere ved OsloMet – storbyuniversitetet. Tiltaket er en oppfølging av regjeringens handlingsplan mot antisemittisme og innebærer finansiering av et fast videreutdanningstilbud for jødiske veivisere.

Etablering av Nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur

Det foreslås å bevilge 17,5 mill. kroner under kap. 260 post 50 som bidrag til etablering av Nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur ved Campus Ås. Det ble bevilget 2,5 mill. kroner til formålet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017. Midlene er engangsmidler i 2018 og vil tildeles Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), som er en av aktørene bak prosjektet. De andre aktørene er både fra offentlig og privat sektor.

Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Det er for 2018 bevilget 125 mill. kroner under kap. 260 post 50 til arbeidet med strukturtiltak i universitets- og høyskolesektoren, jf. Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018). Av disse midlene tildeler Kunnskapsdepartementet 105 mill. kroner til strukturendringer ved statlige institusjoner. Det foreslås å flytte 10 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til Kunnskapsdepartementets nyanne opprettede tjenesteorgan, kap. 280 post 51 for å finansiere felles IKT-løsninger for hele sektoren. Videre foreslås

det å flytte 1 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 270 post 74 for å finansiere et samarbeidsprosjekt mellom samskipnader. For å støtte sammenslåinger i den private delen av universitets- og høyskolesektoren foreslås det å flytte 9 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 281 post 70.

Vitenskapelig utstyr til Universitetet i Stavanger

Det foreslås en ettårig omdisponering på 4 mill. kroner til Universitetet i Stavanger i 2018, for oppgradering av vitenskapelig utstyr knyttet til laboratoriefasiliteter for teknologiske fag og magasinene ved Arkeologisk museum.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 260 post 50 med 7,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til rekrutteringsstillinger ved UiA, UiS og Nord, samt å øke bevilgningen til 100 studieplasser innen sykepleie ved statlige universiteter og høyskoler med totalt 12,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 19 322 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Private høyskoler

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018, og foreslår å øke bevilgningen til private høyskoler med 548 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.2.12 KAP. 270 INTERNASJONAL MOBILITET OG SOSIALE FORMÅL FOR STUDENTER

Post 74 Tilskudd til velferdsarbeid

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner under kap. 270 post 74, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 260 post 50. Formålet er å finansiere en utredning av tettere samarbeid mellom Norges arktiske student-

samskipnad og Studentsamskipnaden i Indre Finnmark. Se omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.13 KAP. 280 FELLES ENHETER

Post 51 Drift av nasjonale fellesoppgaver

Sammendrag

Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan har blant annet ansvar for felles IKT-tjenester for hele sektoren. Tjenesteorganet ble opprettet 1. januar 2018 og er i denne fasen avhengig av en avtale med Universitetet i Oslo (UiO) om drift av systemer. For å styrke tjenesteorganets forutsetninger for å ivareta ansvaret for felles IKT-tjenester og dekke kostnadene til tjenestene UiO leverer, foreslår regjeringen å øke bevilgningen med 10 mill. kroner under kap. 280 post 51 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 260 post 50. Se omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til UNIS

Sammendrag

Det foreslås en ettårig omdisponering på 6 mill. kroner under kap. 280 post 71 til oppgradering av vitenskapelig utstyr ved Universitetscenteret på Svalbard (UNIS). Utstyrsparken ved UNIS ble fornyet ved etableringen av Forskningsparken i perioden 2005–2007. Selv om UNIS i de påfølgende årene har satt av midler til oppgradering og vedlikehold, er nå vesentlige deler av materiellparken nedslitt og må skiftes ut.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.14 KAP. 281 FELLES TILTAK FOR UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner under kap. 281 post 1 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 281 post 70. I statsbudsjettet for 2018 bevilget Stortinget 15 mill. kroner under kap. 281 post 70 til en felles nasjonal nettskytjeneste og til tiltak for å forbedre administrative tjenester for universitets- og høyskolesektoren. Siden ansvaret for dette nå ligger hos Kunnskapsdepartementets nye tjenesteorgan og ikke UNINETT AS, er det behov for å flytte midlene til riktig kapittel og post.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Andre overføringer, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Felles nasjonal nettsky

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner under kap. 281 post 70 mot en tilsvarende økning på kap. 281 post 1 for å finansiere en felles nasjonal nettsky og tiltak for å forbedre administrative tjenester for universitets- og høyskolesektoren. Se omtale under kap. 281 post 1.

IKT-sikkerhet i teknologiutdanningene

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner under kap. 281 post 70 for å stimulere høyere utdanningsinstitusjoner som tilbyr ingeniør- og IKT-utdanning, til å legge mer vekt på IKT-sikkerhet i utdanningen. Kunnskapsdepartementet vil fordele midlene til Universitets- og høyskolerådet som skal koordinere et samarbeid mellom institusjonene. Samarbeidet skal bidra til å legge til rette for tiltak som kan øke kvaliteten på og omfanget av IKT-sikkerhet i utdanningene.

Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 260 post 50 for å kunne støtte større strukturprosesser under oppstart ved de private høyskolene. Se omtale under kap. 260 post 50.

Styrket kompetanse i IKT-sikkerhet/kryptologi

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til Simula AS til flere rekrutteringsstillinger for å styrke kompetansen i IKT-sikkerhet/kryptologi ved Simula@UiB. Simula@UiB må samarbeide med blant andre Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og andre relevante aktører for å legge til rette for tiltak som særlig kan bidra til flere kandidater med høy kompetanse i kryptologi som kan sikkerhetsklareres. Se også omtale under kap. 260 post 50 og kap. 400 post 23.

Oppsummering

I sum innebærer ovennevnte at bevilgningen for 2018 ikke foreslås endret.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 73 Tilskudd til internasjonale programmer

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 1,2 mill. kroner for å dekke Norges andel av den nordiske avtalen om adgang til høyere utdanning. Stortinget bevilget i 2018 64,5 mill. kroner til å dekke Norges andel av kontingenten, som var basert på kontingenten for 2017. Endelig faktura viser at kontingenten for 2018 utgjør 65,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.15 KAP. 285 NORGES FORSKNINGSRÅD

Post 53 Strategiske satsinger

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til strategiske satsinger ved Norges forskningsråd med 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 55 Virksomhetskostnader

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 2 mill. kroner under kap. 285 post 55 mot en tilsvarende reduksjon på Samferdselsdepartementets kap. 1301 post 50. Fra 2018 ble alle bevilgninger til drift av Norges forskningsråd samlet på Kunnskapsdepartementets budsjett, kap. 285 post 55. Da Prop. 1 S (2017–2018) ble lagt frem, var det usikkert om Samferdselsdepartementets bevilgning til satsingen Pilot-T ville medføre endrede virksomhetskostnader. Det ble derfor omtalt i proposisjonen at midlene ville bli rammeoverført dersom det viste seg at satsingen medfører virksomhetskostnader for Forskningsrådet. Siden satsingen medfører virksomhetskostnader på 2 mill. kroner, er det behov for å flytte midlene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.16 KAP. 287 FORSKNINGSINSTITUTTER OG ANDRE TILTAK

Post 53 NUPI

Sammendrag

Regjeringen foreslår en ettårig omdisponering på 0,5 mill. kroner under kap. 287 post 53 for å finansiere sikringstiltak ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI). NUPI ble høsten 2017 utsatt for et angrep på egne IKT-systemer. Sikkerhetshendelsen ble håndtert i samarbeid med blant annet Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Sikkerhetshendelsen i 2017 kan ikke sees som en isolert hendelse, men er en del av en trend med økt trussel mot virksomheten. Som følge av gjennomgangen av hendelsen i 2017 har NUPI gjennomført både kortsiktige og langsiktige tiltak. Det er imidlertid noen tiltak ut over normale sikringstiltak som bør gjennomføres på grunn av trusselsituasjonen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.17 KAP. 3287 FORSKNINGSINSTITUTTER OG ANDRE TILTAK

Post 96 (Ny) Aksjekapital - CESSDA AS

Sammendrag

CESSDA er et samarbeid mellom ulike europeiske land for å styrke samarbeidet om data til bruk i samfunnsvitenskapelig forskning. Ved behandlingen av Innst. 111 S (2012–2013) vedtok Stortinget regjeringens forslag i Prop. 37 S (2012–2013) om å bevilge 50 000 kroner til aksjekapital i forbindelse med opprettelsen av et aksjeselskap for forskningsinfrastrukturen CESSDA. CESSDA ERIC ble etablert i juni 2017 og har overtatt virksomheten i CESSDA AS. CESSDA AS ble avvirket i desember 2017, og aksjekapitalen på 50 000 kroner foreslås derfor tilbakeført til statskassen i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.18 KAP. 288 INTERNASJONALE SAMARBEIDSTILTAK

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 27,8 mill. kroner grunnet endrede kontingentkrav. Mindre behovet skyldes i hovedsak lavere kontingent til Den europeiske organisasjonen for kjernefysisk forskning (CERN) og en styrket norsk krone mot sveitsiske franc.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 8,8 mill. kroner. Den samlede kontingenten til rammeprogrammene er lavere enn påregnet i saldert budsjett. Likevel fører en svekket norsk krone mot euro til et merbehov.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 UNESCO-kontingent

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på posten med 1,1 mill. kroner som følge av endringer i valutakurs.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.19 KAP. 290 INTEGRERINGS- OG MANGFOLDSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på kap. 290 post 1 med 3 mill. kroner til utvikling av en nettside om negativ sosial kontroll. Nettsiden skal fungere som en informasjonsportal og gjøre det enklere å finne informasjon, få veiledning mv. om negativ sosial kontroll. Siden kan inneholde blant annet informasjon, kunnskap og forskning, tilby opplæring gjennom digitale moduler, bidra til at det er kontakt mellom ulike aktører, samt være et sted hvor ungdom og foreldre kan henvende seg.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på kap. 290 post 1 med 3,8 mill. kroner til å utvide ordningen med minoritetsrådgivere. Det er i dag 25 minoritetsrådgivere i åtte fylker. Det foreslås å utvide ordningen med 13 minoritetsrådgivere slik at flere fylker dekkes av ordningen. Dette innebærer også et behov for to administrative stillinger i Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 290 post 1 med 6,8 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 291 post 71, jf. omtale under kap. 291 post 71.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.20 KAP. 291 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett for 2018 ble det bevilget 2 mill. kroner til en mentorordning for unge utsatt for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap på kap. 291 post 71. For å sikre korrekt postbruk i forbindelse med utviklingen av mentorordningen foreslås det å øke bevilgningen på kap. 291 post 21 med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 291 post 71, jf. omtale under kap. 291 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

Endringen på posten skyldes i hovedsak en økning i utbetaling av integreringstilskudd år 1 for personer bosatt i 2017. Det er lagt til grunn at integreringstilskudd for 33 pst. av personer bosatt i 2017 blir utbetalt i 2018. I saldert budsjett 2018 var denne andelen 20 pst. I motsatt retning bidrar en reduksjon i antall personer som utløser år 2–5 tilskudd, isolert sett til å redusere utgifterne.

Regjeringen foreslår videre at barnefamilier med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet skal bosettes i en kommune etter førstegangsfornyelse av tillatelsen. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 34 mill. kroner til dette tiltaket.

Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 291 post 60 med 144,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Endringen på posten skyldes en reduksjon i antallet enslige mindreårige bosatt før 2018 som utløser særskilt tilskudd i 2018. I tillegg er det flere, både bosatte i 2017 og tidligere bosatte, som har gått ut av målgruppen for tilskuddet fordi mor og/eller far har ankommet landet og blitt bosatt med den enslige mindreårige. Bevilgningsbehovet reduseres ytterligere som følge av at en noe større andel av de enslige mindreårige utløser lav sats i tilskuddet. Samlet foreslår regjeringen å redusere bevilgningen på kap. 291 post 61 med 456,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet

Sammendrag

Mentorordning for unge utsatt for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap

I Saldert budsjett for 2018 er det bevilget 2 mill. kroner til å innføre en mentorordning for unge utsatt for negativ sosial kontroll, tvangsekteskap mv. på kap. 291 post 71. Ordningen utvikles av Bufdir i tråd med tiltak 9 i handlingsplanen mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse «Retten til å bestemme over eget liv» (2017–2020). Av dette tildeles Oslo Røde Kors 0,5 mill. kroner til arbeidet med en mentorordning for unge utsatt for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap. For å sikre korrekt postbruk i forbindelse med utviklingen av mentorordningen foreslås det å øke kap. 291 post 21 med 1,5 mill. kroner med tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 291 post 71.

Frivillige organisasjoners holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige inngrep i unges frihet

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på kap. 291 post 71 med 10 mill. kroner til en styrking av tilskuddsordningen for frivillige organisasjoners holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige inngrep i unges frihet for 2018.

Omprioritering av mindreforbruk kap. 291 post 71

Det forventes et mindreforbruk på 12 mill. kroner i 2018 knyttet til tilskuddsordningen Integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner. Årsaken er færre beboere i mottak. Det foreslås derfor å omdisponere 11,8 mill. kroner til følgende tiltak:

- Informasjonsportal om negativ sosial kontroll: Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 290 post 1 med 3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 291 post 71 til utvikling av en nettside om negativ sosial kontroll, jf. omtale under kap. 290 post 1. Videre foreslås det at 0,5 mill. kroner av midlene på kap. 291 post 71 benyttes til å styrke Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), slik at de kan oppdatere informasjonsmateriell og oversette dette til flere språk samt oppdatere den digitale veiviseren om kjønnslemlestelse.
- Minoritetsrådgivere: Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 290 post 1 med 3,8 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 291 post 71 til å styrke

ordningen med minoritetsrådgivere, jf. omtale under kap. 290 post 1.

- Informasjons- og veiledningstiltak rettet mot innvandrere: Det er bevilget 7,5 mill. kroner i saldert budsjett for 2018 til ordningen. Det foreslås å styrke tilskuddsordningen Informasjons- og veiledningstiltak rettet mot innvandrere med 4 mill. kroner.
- Midler til prosjektet Søster til Søster: I saldert budsjett for 2018 ble det blant annet bevilget 1 mill. kroner til stiftelsen PeacePainting, jf. Innst. 16. S (2017–2018). En uklar formulering i innstillingen har ført til at det ikke var bevilget tilstrekkelig med midler på posten til prosjektet Søster til Søster. I tråd med innstillingen om at prosjektet Søster til Søster skal tildeles midler, foreslås det å omprioritere 0,5 mill. kroner på kap. 291 post 71 til dette.

Nedjustering av posten

Det foreslås å nedjustere kap. 291 post 71 med 0,2 mill. kroner som følge av forventet mindreforbruk knyttet til tilskuddsordningen Integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner.

Oppsummering

Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 291 post 71 med 1,5 mill. kroner i 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet med 1,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 842 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett, herunder 1 mill. kroner til Kirkens Bymisjon prosjekt «Søster til Søster» i Trondheim, samt 0,3 mill. kroner til utvikling av kulturtilbud, Kirkens Bymisjon i Bodø og Tromsø.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.21 KAP. 292 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Sammendrag

Hovedårsaken til endringen på posten skyldes en økning i utbetaling av persontilskudd år tre, som følge av at det kom flere personer inn i målgruppen for persontilskudd i 2016 enn det som lå til grunn i saldert budsjett 2018.

Regjeringen foreslår at barnefamilier med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet skal bo-settes i en kommune etter førstegangs fornyelse av tillatelsen, jf. omtale under kap. 291 post 60. Enslige mindreårige flyktninger med denne typen tillatelse kan bosettes etter førstegangs vedtak om opphold. Det foreslås at medlemmer av barnefamilier og enslige mindreårige over 16 år som får innvilget begrenset oppholdstillatelse i påvente av dokumentert identitet, tas inn i personkretsen som har rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. Utvidelsen av målgruppen for opplæring i norsk og samfunnskunnskap fører til en økning i bevilgningsbehovet på posten med 3,9 mill. kroner.

Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på kap. 292 post 60 med 15,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.22 KAP. 3291 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Post 1 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter til bosetting av overføringsflyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Inntektene under kap. 3291 post 1 motsvares av utgifter under Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. Det er anslått en økning i antall bosatte overføringsflyktninger sammenlignet med det som lå til grunn i saldert budsjett for 2018. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3291 post 1 med 23 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 2 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Inntektene under kap. 3291 post 2 motsvares av utgifter under Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. Det er anslått en reduksjon i antall bosatte enslige mindreårige flyktninger sammenlignet med det som lå til grunn i saldert budsjett for 2018. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3291 post 2 med 62,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.23 KAP. 3292 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). inntektene under kap. 3292 post 1 motsvares av utgifter under Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. Det er anslått en reduksjon i prognosen for asylkomster sammenlignet med det som lå til grunn for Saldert budsjett 2018. Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på kap. 3292 post 1 med 29,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.24 KAP. 2410 STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2018 er det bevilget 13,1 mill. kroner til IKT-utvikling i Lånekassen for å forberede omlegging av konverteringsordningen for studielån fra studieåret 2019–2020, jf. Innst. 12 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet. Gjennom planfasen for IKT-utviklingsprosjektet har det kommet frem at kompleksiteten i systemløsningen for ny konverteringsordning vil bli større enn opprinnelig lagt til grunn. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 3 mill. kroner.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til konkret innretning av konverteringsordningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 125 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak økt anslag for antall støttmottakere samt justert prognose for hvor stor andel av tildelte omgjøringslån som faktisk blir omgjort til stipend.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke avsetningen til utdanningsstipend med 1,485 mill. kroner i forhold til regjeringens

forslag, tilsvarende en økning på 126 500 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Økt anslag for antall mottakere av flyktningstipend øker bevilgningsbehovet med 109,9 mill. kroner. Anslaget for mottakere av forsørgerstipend er også økt og trekker bevilgningsbehovet opp med 48,2 mill. kroner. Nye anslag for stipender til personer med nedsatt funksjonsevne øker bevilgningsbehovet med 39,8 mill. kroner. Samtidig gir anslagsendringer for behovsprøvingen av enkelte av stipendene grunnlag for å redusere bevilgningen med 32,6 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten reduserer bevilgningsbehovet med 13,8 mill. kroner. Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen på posten med 151,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslagsendringer relatert til skolepengestipendordningene for studenter og elever i utlandet gir grunnlag for å redusere bevilgningen med 50,3 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten reduserer bevilgningsbehovet med 4,3 mill. kroner. Samlet foreslår regjeringen å redusere bevilgningen på posten med 54,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 192,8 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak endret prognose for rentenivået i 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen for rentestøtte under Statens lånekasse for utdanning med 0,026 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 192 851 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslagsendringer knyttet til gjeldsavskrivning for låntakere som har blitt uføre, øker bevilgningsbehovet med 11,4 mill. kroner. Samtidig gir lavere anslag for gjeldsavskrivning for personer som bor og arbeider i tiltakssonen (Finnmark og syv kommuner i Nord-Troms), grunnlag for å redusere bevilgningen med 10,2 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten reduserer bevilgningsbehovet med 8,7 mill. kroner. Samlet foreslår regjeringen å redusere bevilgningen på posten med 7,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tap på utlån

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på posten med 9,4 mill. kroner. Hovedårsaken til dette er redusert anslag for lån som blir permanent overført til Statens innkrevingsentral.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på posten med 31,2 mill. kroner som følge av endrede anslag.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.2.25 KAP. 5310 STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 0,8 mill. kroner på bakgrunn av regnskapstall for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 29 Termingebyr

Sammendrag

En noe større andel av låntakerne bruker avtalegiro enn tidligere anslått. På denne bakgrunn foreslår regjeringen å redusere bevilgningen på posten med 1,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Purregebyrer

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner som følge av at færre låntakere mottar andre- og tredjegangsbetalingsvarsel enn tidligere anslått.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 64,9 mill. kroner. Hovedårsaken er økt anslag for innbetalinger av avdrag fra låntakerne.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 93 Omgjøring av utdanningslån til stipend

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 295,3 mill. kroner som følge av økt anslag for lån som blir omgjort til stipend.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.26 KAP. 5617 RENTER FRA STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 80 Renter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 727,4 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak endret prognose for rentenivået i 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folke-

parti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke posten Renter fra Statens lånekas- se for utdanning med 0,026 mill. kroner i forhold til re- gjeringens forslag, tilsvarende en økning på 727 432 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeider- partiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.27 ANDRE SAKER

Omorganisering av den sentrale forvaltningen under Kunnskapsdepartementet

Sammendrag

Regjeringen har omorganisert deler av den sentrale forvaltningen under Kunnskapsdepartementet. Se nær- mere omtale i Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsde- partementet. Departementet ønsker også å overføre en- kelte oppgaver innen høyere utdanning til NOKUT, men dette vil kreve lovendringer. Prop. 64 L (2017– 2018) Endringer i universitets- og høyskoleloven (NOK- UTs oppgaver, eksamen og personvern mv.) er til be- handling i Stortinget.

Virksomhetene som omorganiseres i denne prosen- sen, skal utarbeide forpliktende gevinstrealiseringsplan- ner. Driftsbevilgningene til Utdanningsdirektoratet, Kompetanse Norge, NOKUT, Direktoratet for interna- sjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU) og Direktoratet for IKT og fellestjenester i høye- re utdanning og forskning (UNIT) skal reduseres med til sammen 15 mill. kroner i statsbudsjettet for 2020 og yt- terligere 25 mill. kroner, til sammen 40 mill. kroner, i 2022. Dette tilsvarer hhv. om lag to og fem pst. av dagens samlede driftsbevilgning til de fem virksomhetene. Kunnskapsdepartementet vil ta stilling til fordelingen mellom virksomhetene før sommeren 2018. Virksom- hetene skal ha utarbeidet planer for realisering av andre typer gevinster i løpet av høsten 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Økte kostnadsrammer og tilskuddssatser til bygging av nye studentboliger i 2018

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 382 (2017–2018) av 12. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2018 med en vurdering av om kostnadsrammene og tilskuddssatsene er hensiktsmessige for å realisere tilstrekkelig antall nye studentboliger.»

Anmodningsvedtaket ble fattet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2018, jf. Innst. 12. S (2017–2018).

Takten i byggingen av nye studentboliger har avtatt. Det bygges færre studentboliger enn det er gitt tilsagn om tilskudd til. Husbanken har observert at planlagte prosjekter i økende grad forsinkes, omprosjekteres eller settes på vent. En av årsakene til at bygging av nye boli- ger har avtatt, er ifølge Husbanken at entreprenører ikke klarer å bygge innenfor gjeldende kostnadsram- mer. Kostnadsrammen er i dag 800 000 kroner per hy- belenhet i pressområder (de største byene) og 700 000 kroner per hybelenhet i landet for øvrig. Kostnadsram- mene og tilskuddssatsene har ikke blitt justert eller en- dret siden 2014.

Regjeringen foreslår å øke kostnadsrammen fra 800 000 kroner til 900 000 kroner i pressområder og fra 700 000 kroner til 850 000 kroner i landet for øvrig for de 2 200 hybelenhetene som det er planlagt å gi tilsagn om tilskudd til i 2018. Økningen er basert på anbefaling fra Husbanken. For at økt kostnadsramme ikke skal føre til for høy husleie for studentene, foreslås det videre at tilskuddssatsene økes. Det foreslås å øke tilskuddssatsen fra 300 000 kroner til 340 000 kroner i pressområdene og fra 240 000 kroner til 290 000 kroner i øvrige områ- der. Forslaget tar utgangspunkt i at det skal være samme forholdstall mellom kostnadsramme og tilskuddssats som i dag.

Regjeringen mener at økte kostnadsrammer og økt tilskuddssats vil være det mest treffsikre tiltaket for å realisere Stortingets vedtak om 2 200 tilsagn i 2018.

På grunn av forsinkelser i realisering av tidligere års tilsagn er det overført midler fra 2017 til 2018 på kap. 270 post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger. Det er derfor ikke behov for økt bevilgning på posten i 2018 for å kunne igangsette 2 200 tilsagn med økte tilskudds- satser. Kostnadene vil først komme i senere budsjettår. Samlet økt årlig kostnad vil være 93,5 mill. kroner, og det foreslås derfor å øke tilsagnsfullmakten for 2018 med 93,5 mill. kroner, fra 472,8 mill. kroner til 566,3 mill. kroner. Økt tilsagnsfullmakt reflekterer dermed det varig økte bevilgningsbehovet som følge av økte til- skuddssatser og forpliktelser for kommende år som føl- ge av forslaget.

Regjeringen har i tillegg til å vurdere kostnadsram- mer og tilskuddssatser satt i gang en større gjennom- gang av tilskuddsordningen for studentboliger i 2018. Regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vur- dere bredere rammebetingelser for forvaltning av stu- dentboligbygging. De skal blant annet vurdere regler og rutiner for tilskuddsordningen, behovet for kostnads- ramme og skillet mellom pressområder og landet for øvrig. Arbeidsgruppens konklusjoner og forslag skal foreligge innen utgangen av 2018. Regjeringen vil vurde- re om det er behov for ytterligere endringer i forvaltning

av studentboligbygging etter at arbeidsgruppen har levert sin rapport.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak V.

3.3.3 Kulturdepartementet

3.3.3.1 KAP. 315 FRIVILLIGHETSFORMÅL

Post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge

Sammendrag

På posten er det i saldert budsjett 2018 videreført en bevilgning på 2,6 mill. kroner til dekning av utgifter til politi ved idrettsarrangementer for barn og unge. Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, som viderefordeler tilskuddet til aktuelle arrangementer, disponerer ubenyttede midler fra tildelinger av tilskudd til dette formålet fra tidligere år. Kulturdepartementet legger til grunn at disse midlene vil dekke behovet for tiltak i 2018. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 2,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 78, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Ymse faste tiltak

Sammendrag

Skiflyvningsbakken i Vikersund og bob- og akebanen på Lillehammer er anlegg som er helt unike i Nord-Europa. Kompleksiteten i anleggene er stor, noe som innebærer høye driftsutgifter for relativt små kommuner/eiermiljøer. Det finnes kun et fåtall slike anlegg på verdensbasis. Det er viktig for idrettsnasjonen Norge at anleggene kan utvikles og driftes på en god og forsvarlig måte.

Vikersund Hoppcenter er et nasjonalanlegg. I motsetning til andre nasjonalanlegg har hoppcenteret ikke inntektspotensial ut over det årlige arrangementet. Utgiftene for bob- og akebanen må ses i sammenheng med at Lillehammer Olympiapark AS har driftsansvaret for flere store anlegg som ble bygget til OL i 1994.

Regjeringen foreslår at det gis et driftstilskudd på 2,5 mill. kroner til Vikersund Hoppcenter og 2 mill. kroner til Lillehammer bob- og akebane i 2018.

Det foreslåtte tilskuddet vil innebære en delvis dekning av driftsutgiftene. Regjeringen legger til grunn at det vil være en kostnadsdeling med de to aktuelle fylkeskommunene og kommunene.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjoner under postene 72 og 79, jf. omtale under de respektive postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Til disposisjon

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal dekke nye behov som oppstår i budsjettåret. Bevilgningen foreslås redusert med 1,9 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 78, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal kompensere for kostnader som idrettslag og foreninger har til merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Formålet med ordningen er å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger.

I saldert budsjett 2018 er det bevilget 185 mill. kroner til ordningen. Lotteri- og stiftelsestilsynet har i 2018 mottatt 488 søknader om kompensasjon. Samlet søknadsbeløp er 305 mill. kroner. Antall søknader er lavere enn i 2017, men en rekke store enkeltsøknader medfører at samlet søknadsbeløp er betydelig høyere i 2018 enn foregående år. Godkjent søknadsbeløp vil først være klart når tilsynet har sluttført søknadsbehandlingen. Det godkjente beløpet vil erfaringsmessig være noe lavere enn det omsøkte.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 100 mill. kroner. Basert på erfaringer fra tidligere år legges det til grunn at en slik bevilgningsøkning vil gi tilnærmet full innvilgelse av alle godkjente søknader. Dersom bevilgningen ikke skulle rekke til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortningen være lik for alle godkjente søkere.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 87 Tilskudd til X Games

Sammendrag

Regjeringen foreslår å bevilge å bevilge 3 mill. kroner i tilskudd til forberedelse og planlegging av idretts-

arrangementet X Games i Norge i 2019. I 2016 og 2017 ble det gitt tilskudd over statsbudsjettet til tilsvarende arrangementer i 2017 og 2018, jf. Innst. 400 S (2015–2016), Innst. 401 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017).

For at arrangøren skal kunne planlegge og ha sikkerhet for å kunne gjennomføre X Games i Norge våren 2019, foreslås det å gi tilsagn om tilskudd på 15 mill. kroner i 2019, jf. forslag til romertallsvedtak. Samlet statlig bidrag til arrangementet vil med dette bli 18 mill. kroner. Tilsagnet om tilskudd i 2019 forutsetter fullfinansiering av arrangementet og en tilfredsstillende antidopingløsning.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak VI.

3.3.3.2 KAP. 322 BYGG OG OFFENTLIGE ROM

Post 50 Kunst i offentlige rom

Sammendrag

To permanente nasjonale minnesteder og ett midlertidig minnsted skal reises etter 22. juli 2011, jf. omtale i Prop. 1 S (2016–2017). I juni 2017 besluttet regjeringen å endre plasseringen av minnstedet i Hole kommune fra Sørbråten til Utøyakaia, samtidig som Statsbygg ble gitt i oppdrag å ivareta den videre utformingen av minnstedet.

På posten er det i årene 2013–2018 bevilget i alt 35 mill. kroner til minnstedene. Disse midlene har vært forvaltet av Kunst i offentlige rom (KORO). Av dette er til nå 14,5 mill. kroner nytt til formålet. Siden ansvaret for etablering av minnstedene nå er overført til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og skal gjennomføres av Statsbygg, foreslås gjenstående midler på 20,5 mill. kroner overført til kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold i 2018.

Posten foreslås redusert med 20,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 533 post 45, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.3 KAP. 323 MUSIKK OG SCENEKUNST

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder driftsutgiftene for Riksteatret. Utgifter knyttet til Riksteatrets turnévirkosomhet dekkes over post 21 Spesielle driftsutgifter.

Ved innføring av forenklet modell for pensjonspremie for statlige virksomheter i 2017 ble alle aktuelle

virksomheter kompensert for økte anslåtte utgifter. I de første premieanslagene var det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til Riksteatrets skiftende turnévirkosomhet. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 0,8 mill. kroner, tilsvarende som for 2017, jf. Prop. 22 S (2017–2018) og Innst. 77 S (2017–2018).

Riksteatret har foretatt nødvendige ombygninger i teatrets produksjonslokaler i Nydalen. Med bakgrunn i ny husleieavtale og fordeling av ny husleie for Riksteatret og Kulturtanken i Nydalen foreslås det at bevilgningen til Riksteatret økes med 0,9 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 325 post 1, jf. omtale nedenfor.

Riksteatrets utgifter til fast ansatte skuespillere i 2018 forventes å bli lavere enn antatt. Samtidig vil utgiftene til prosjektansatte skuespillere som er knyttet til turnévirkosomheten, bli høyere. Bevilgningen foreslås med bakgrunn i dette redusert med 3 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 21, jf. omtale nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til Riksteatrets turnévirkosomhet. Bevilgningen på posten foreslås økt med 3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 323 post 1, jf. omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.4 KAP. 325 ALLMENNE KULTURFORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønns- og driftsutgifter for Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge. I tillegg er det satt av midler til evalueringer, utredninger og andre fellestilltak på kulturområdet i Kulturdepartementets regi.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,9 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 323 post 1, jf. omtale ovenfor. Forslaget er knyttet til ny fordeling av husleie for de to virksomhetene Riksteatret og Kulturtanken, som leier lokaler i Nydalen i Oslo.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 3 mill. kroner for å dekke økte utgifter på post 21, jf. omtale under post 21.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 3,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen omfatter midler til forskning, utredning og statistikk samt spesielle driftsutgifter på Kulturdepartementets ansvarsområde.

Kulturdepartementet forventer i 2018 økte utgifter til forsknings- og utviklingsprosjekter. Bevilgningen foreslås på bakgrunn av dette økt med 3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på post 1, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 EUs program for kulturell og audiovisuell sektor m.m., kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker i hovedsak utgifter til norsk deltakelse i EUs program for kultur og audiovisuell sektor, Kreativt Europa 2014–2020. Utgiftene ved deltakelse i programmet forventes å bli lavere enn budsjettet.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 334 post 1 foreslås økt tilsvarende, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 78 Ymse faste tiltak

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2018 ble bevilgningen økt med 5 mill. kroner til en satsing på norske dataspill, jf. Innst. 14 S (2017–2018). I tråd med innstillingen er det lagt opp til at disse midlene skal forvaltes av Norsk filminstitutt. Bevilgningen foreslås derfor overført til Filmfondet.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 334 post 50, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet,

Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til allmenne kulturformål til disposisjon med 0,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.3.5 KAP. 334 FILM- OG MEDIEFORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner for å dekke økte utgifter til Klagenemndssekretariatet under kap. 912 Klagenemndssekretariatet, post 1 Driftsutgifter på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 339 post 1 og kap. 912 post 1.

Videre foreslås bevilgningen økt med 0,1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram, post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Endringen gjelder tilbakeføring av midler som har vært nyttet til å dekke deler av utgiftene til en nasjonal ekspert knyttet til EU-programmet Safer Internet.

I forbindelse med omstillinger i Medietilsynet foreslås bevilgningen økt med 2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 325 post 75, jf. omtale ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 1,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Filmfondet

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Filmfondet med 21 mill. kroner.

5 mill. kroner av økningen skyldes overføring av midler til internasjonal satsing på dataspill fra kap. 325 post 78, jf. omtale ovenfor. Resten av økningen, 16 mill. kroner, går til økt ramme for tilskuddsordninger under Filmfondet.

Bevilgningen skal i 2018 også nyttes til å dekke utgifter som er knyttet til at Norge skal være fokusland på European Film Market i 2019 under filmfestivalen i Berlin.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Regional filmsatsing

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet,

Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til TVI-BIT – filmveksthuset i Tromsø – under regional filmsatsing til disposisjon med 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.3.6 KAP. 335 MEDIESTØTTE

Post 71 Produksjonstilskudd

Sammendrag

På posten er det i 2018 satt av midler til en nyopprettet tilskuddsordning som skal stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon, og særlig fremme journalistisk innovasjon, og digitalisering i lokale nyhets- og aktualitetsmedier, jf. Innst. 14 S (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018). Den nye ordningen har likevel et annet formål og virkeområde enn produksjonstilskuddsordningen. Midlene til den nye tilskuddsordningen foreslås derfor bevilget på ny post 72 Innovasjon og utvikling.

Bevilgningen på post 71 foreslås med bakgrunn i dette redusert med 7 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 72, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 (Ny) Innovasjon og utvikling

Sammendrag

Det foreslås opprettet en ny post for tilskuddsordningen som skal stimulere til innovasjon og utvikling i nyhets- og aktualitetsmedier, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning til ordningen på 7 mill. kroner over post 72 mot tilsvarende reduksjon på post 71, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.7 KAP. 339 PENGESPILL, LOTTERIER OG STIFTELSE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,7 mill. kroner for å dekke økte utgifter til Klagenemdssekretariatet under kap. 912 Klagenemdssekretariatet, post 1 Driftsutgifter på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 334 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.8 KAP. 340 DEN NORSKE KIRKE

Post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 ble det bevilget 1 mill. kroner til fengselsprest i Borg bispedømme under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 1 Driftsutgifter på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Utgifter til prestedtjeneste, herunder fengselsprester, finansieres imidlertid under kap. 340 post 70 på Kulturdepartementets budsjett.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 430 post 1, jf. omtale under Justis- og beredskapsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.9 KAP. 342 KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

Post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Sammendrag

Ordningen skal stimulere til økt sikring og bevaring av kirkebygg og kirkeinventar. Bevilgningen på posten skal dekke beregnede renteutgifter for investeringskostnadene som det er gitt tilsagn om kompensasjon for i perioden 2005–2017. Som følge av at renten som legges til grunn for kompensasjonen, er økt, foreslås det å øke bevilgningen på posten.

Bevilgningen under kap. 342 post 60 foreslås økt med 16 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.10 ANDRE SAKER

Norsk filminstitutt og bruk av åremålsstillinger

Sammendrag

Norsk filminstitutt (NFI) forvalter størstedelen av de nasjonale midlene til filmproduksjon.

Produksjonstilskuddet forvaltes på ulike måter. Noen tilskuddsordninger forvaltes av et ekspertpanel, mens andre ordninger forvaltes av et konsulentapparat som så innstiller til tilskudd. Filmkonsulentene har vært ansatt på åremål siden etableringen av konsulentordningen. Stillingene er kunstnerisk krevende og spesialiserte og stiller høye krav til kompetanse og integritet. Konsulentstillingene bør derfor være tidsbegrenset. Det samme vil gjelde for leder av den avdelingen som forvalter tilskudd til utvikling og filmproduksjon i Norsk Filminstitutt.

Lov om statens ansatte mv. (statsansatteloven) som trådte i kraft i 2017, legger strenge begrensninger på bruk av åremål. § 10 sier imidlertid at åremål kan benyttes når det følger av lov eller stortingsvedtak.

Regjeringen foreslår derfor at det gis unntak fra statsansattelovens bestemmelser om bruk av åremålsstilling for konsulenter og leder som forvalter tilskudd til utvikling og filmproduksjon i NFI, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXVII.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 201 (2017–2018)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 201 (2017–2018) av 7. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 legge fram en vurdering av situasjonen for det frie scenekunstheltet, inkludert erfarne grupper som mottar støtte fra Norsk kulturfond, og grupper som får eller har fått støtte over kap. 323 post 71 og 78, og hvordan disse kan sikres forutsigbarhet.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av familie- og kulturkomiteens Innst. 14 S (2017–2018).

Kulturdepartementet anerkjenner behovet for å bedre frie scenekunstgruppers muligheter for forutsigbarhet. Slik forutsigbarhet handler både om økonomi, produksjonsmuligheter, visningsmuligheter og forvaltning. Kulturdepartementet mener dette derfor må ses i sammenheng med strukturene på scenekunstheltet som helhet, og vil i den kommende kulturmeldingen komme tilbake til hvordan dette best kan løses.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 203 (2017–2018)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 203 (2017–2018) av 7. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensen av å gjøre insentivordningen for film- og tv-produksjoner regelstyrt og komme tilbake til Stortinget med dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av familie- og kulturkomiteens Innst. 14 S (2017–2018).

Formålet med ordningen er forankret i § 1 i forskrift om insentivordning for film- og serieproduksjoner:

«Ordningen skal bidra til å øke antallet store internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge for å fremme norsk kultur, historie og natur. Ordningen skal også bidra til økt erfaring og kunnskap i den norske filmbransjen, stimulere til vekst, en bærekraftig norsk filmnæring og økt internasjonalt samarbeid.»

Kulturdepartementet har vurdert at store internasjonale produksjoner har størst potensial for å oppnå ordningens mål, og en produksjon må derfor oppfylle en rekke vilkår knyttet til bl.a. minimumsterskel for produksjonsbudsjett, minimumsterskel for forbruk i Norge, internasjonal finansiering og internasjonal distribusjon for å kvalifisere for tilskudd under ordningen. I tillegg må produksjonene oppfylle minimumskravet i en kvalifiseringstest (kulturtest) for å sikre at tilskuddet som bevilges, er i tråd med EUs gruppeunntak for audiovisuelle produksjoner. Krav om kulturtest gjelder samtlige insentivordninger i EØS-området, selv om innretningen på kvalifiseringstesten kan variere fra land til land.

Det vises til proposisjonen for nærmere orientering.

Kulturdepartementet har merket seg at etterspørrelsen etter tilskudd fra ordningen så langt har vært høyere enn budsjetttrammene har gitt rom for i de tre årene ordningen har eksistert. Departementet vil med bakgrunn i dette vurdere om det bør gjøres endringer i kvalifiserings- og tildelingskriteriene som kan bidra til bedre oppfyllelse av formålet med ordningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

3.3.4.1 KAP. 61 HØYESTERETT

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Lønnsendringer for dommere i Høyesterett var ikke fastsatt da budsjettforslaget for 2018 ble lagt frem, og det er ikke tatt høyde for dette i saldert budsjett. Endringene for perioden 1. oktober 2017 til 31. desember 2018 er beregnet til 1,4 mill. kroner, medregnet arbeidsgiveravgift, ferielønnstillegg og fremtidige pensjonsforpliktelser. Det foreslås å øke bevilgningen på posten tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.2 KAP. 400 JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner til en gjennomgang av det maritime nød- og beredskapskommunikasjonsfeltet, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 455 post 72, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 23 Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres

Sammendrag

Bruk av kryptografi er en forutsetning for sikker informasjonsutveksling på internett. En av anbefalingene i NOU 2015:13 Digital sårbarhet – sikkert samfunn er å styrke nasjonal forskningskompetanse i kryptologi. Forskning- og utdanningsmiljøet i Simula AS er for 2018 tildelt rekrutteringsstillinger over Kunnskapsdepartementets budsjett til IKT med vekt på IKT-sikkerhet og kryptologi i 2018, jf. omtale under kap. 281 post 70.

Det foreslås som et ledd i justissektorens arbeid med forskning innen kryptologi og IKT-sikkerhet å øke bevilgningen på kap. 400 post 23 med 5 mill. kroner til Simula@UiB.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 37 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram, post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Endringer gjelder tilbakeføring av midler som har vært nyttet til å dekke deler av stillingen som nasjonal ekspert for EU-programmet Safer Internet under CEF Telecom.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.3 KAP. 410 DOMSTOLENE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utrederenhet i Borgarting lagmannsrett

Borgarting lagmannsrett har store restanser og lang gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Saksbehandlingstiden har blitt betydelig lengre siden statsbudsjettet for 2018 ble lagt frem høsten 2017. For å redusere saksbehandlingstiden foreslår regjeringen å øke bevilgningen på posten med 2,9 mill. kroner for å etablere en utrederenhet i Borgarting lagmannsrett, etter modell av Gulating lagmannsrett og Høyesterett. Helårsvirkningen er 8 mill. kroner.

Lønnsjustering

Lønnsendringer for dommere i tingrettene og lagmannsrettene var ikke fastsatt da budsjettforslaget for 2018 ble lagt frem, og det er således ikke tatt høyde for

dette i saldert budsjett. Endringene har virkning fra 1. oktober 2017 og er beregnet til å utgjøre 23,5 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på posten tilsvarende.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 410 post 1 med 26,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.4.4 KAP. 3410 DOMSTOLENE

Post 1 Rettsgebyr

Sammendrag

Det benyttes mindre ressurser til saksbehandling av uskifteattester enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2018. Dette gir lavere gebyrinntekter. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere posten rettsgebyr med 16 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 19 800 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet viser til at forliket innebærer en reversering av gebyr på skifte- og uskifteattest med en helårseffekt på 32 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.5 KAP. 430 KRIMINALOMSORGEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fengselsprest i Borg bispedømme

I saldert budsjett 2018 er det bevilget 1 mill. kroner under kap. 430 post 1 til en fengselsprest i Borg bispedømme. Utgifter til prestetjenester i fengsel skal finansieres over Kulturdepartementets budsjett. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 340 Den norske kirke, post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke, jf. omtale under Kulturdepartementet.

Avvikle fengselsplasser i Nederland og midlertidig dublering

Regjeringen har besluttet å ikke forlenge soningsavtalen med Norgerhaven fengsel i Nederland, som utløper 31. august 2018. Behovet for fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå foreslås ivaretatt gjennom dublering av fengselsplasser i Norge frem til nytt fengsel i Agder er ferdigstilt medio 2020. Regjeringen foreslår å etablere 100 dubleringsplasser i 2018.

I saldert budsjett 2018 er det tatt høyde for en forlengelse av leieavtalen. Å ikke forlenge avtalen innebærer isolert sett et redusert bevilgningsbehov på 89,2 mill. kroner. Det forventes at det vil påløpe kostnader for kriminalomsorgen i forbindelse med avvikling av avtalen på 10 mill. kroner.

Utgiftene til etablering og drift av 100 dubleringsplasser er samlet estimert til 46,5 mill. kroner i 2018. Dette inkluderer merutgifter til opplæringstilbud og helsetjenester. Bevilgningsbehovet på kap. 430 post 1 til formålet utgjør 36 mill. kroner i 2018.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 430 post 1 redusert med 43,2 mill. kroner i 2018.

Samtidig foreslås utgiftene til opplæring under Kunnskapsdepartementet økt med 5 mill. kroner på kap. 225 post 68 og utgiftene til fengselshelsetjenester under Helse- og omsorgsdepartementet økt med 2,3 mill. kroner på kap. 762 post 61. 3,2 mill. kroner foreslås omdisponert til kap. 430 post 45. Det vises til omtale under de respektive budsjettkapitlene.

Utstyr og inventar Arendal fengsel, avdeling Evje

Det er besluttet at Arendal fengsel, avdeling Evje skal omgjøres til et kvinnefengsel, samtidig som det skal etableres ti nye plasser med høyt sikkerhetsnivå. I saldert budsjett 2018 er det bevilget 3,9 mill. kroner på kap. 430 post 1 til utvidelsen. Midlene skal benyttes til å anskaffe nødvendig utstyr og inventar og bør derfor bevilges på post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Bevilgningen på post 1 Driftsutgifter foreslås redusert med 3,9 mill. kroner mot en tilsvarende økning på post 45.

Pensjonspremie

Fra 1. januar 2017 er det innført en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter. Pensjonsutgifter er overført fra Statens pensjonskasse til den enkelte virksomhet. Pensjonspremiekompensasjonen på kap. 430 post 1 er forutsatt å dekke pensjonsutgiftene også til Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 23,1 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 432 Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter, post 1 Driftsutgifter.

På bakgrunn av regnskapstall for 2017 er det anslått at kriminalomsorgen i forbindelse med innføringen av

den nye modellen for pensjonspremiebetaling ble underkompensert. Samtidig anslås det nå at Utlendingsdirektoratet er overkompensert. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 430 post 1 med 10 mill. kroner mot en reduksjon på 9 mill. kroner under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 1 og 1 mill. kroner under kap. 491 Utlendingsnemnda, post 1, jf. omtale under disse postene.

Overføring av et årsverk

Grunnet overføring av et årsverk fra Sekretariatet for konfliktrådene til Kriminalomsorgsdirektoratet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 474 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 430 post 1 med 60,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til driftsutgifter i kriminalomsorgen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, der 7 mill. kroner er for å finansiere ombygging i forbindelse med nytt kvinnefengsel ved Arendal fengsel avdeling Evje, og 3 mill. kroner er for videreføring av Bergen fengsel avdeling Osterøy og Arendal fengsel avdeling Kleivgrend, tilsvarende en reduksjon på 50 367 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Brukerutstyr til nytt fengsel i Agder

Kostnadsrammen for anskaffelse av brukertutstyr til nytt fengsel i Agder ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017. Behovet for investeringer i brukertutstyr er fremskyndet sammenlignet med det som ble lagt til grunn ved utarbeidelsen av saldert budsjett. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 20,3 mill. kroner. Forslaget innebærer at ut-

giftene til brukerutstyr i 2019 og 2020 vil reduseres tilsvarende.

Etablering av midlertidige dubleringsplasser

Det vises til omtale under post 1. Etablering av dubleringsplasser krever ombygging av aktuelle fengselsceller. Utgiftene til ombygging foreslås finansiert ved bruk av midler som frigjøres som følge av at avtalen med Nederland om leie av fengselsplasser ikke forlenges etter 31. august 2018.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 430 post 45 økt med 3,2 mill. kroner i 2018, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 430 post 1.

Utstyr og inventar Arendal fengsel, avdeling Evje

Det vises til omtale av redusert bevilgning knyttet til utvidelse av Arendal fengsel, avdeling Evje under post 1 ovenfor. Det foreslås å øke bevilgningen på post 45 med 3,9 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under post 1.

Bygge- og anleggsfullmakt nytt fengsel i Agder

Regjeringen foreslår at Justis- og beredskapsdepartementet får en bygge- og anleggsfullmakt under kap. 430 post 45 knyttet til byggingen av nytt fengsel i Agder på 125 mill. kroner for avdelingen i Froland og 75 mill. kroner for avdelingen i Mandal, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 430 post 45 med 27,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak VII.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til Røverradion under tilskudd til kriminalomsorgen med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.4.6 KAP. 432 KRIMINALOMSORGENS HØGSKOLE OG UTDANNINGSENTER

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtale av omdisponering av utgifter til pensjonspremie under kap. 430 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 432 post 1 med 23,1 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 430 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.7 KAP. 440 POLITIDIREKTORATET – POLITI- OG LENS-MANNSETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Objektsikring

Eier av skjermingsverdige objekter har, i henhold til sikkerhetsloven med tilhørende forskrift om objektsikkerhet, plikt til å beskytte objektene gjennom iverksettelse av sikkerhetstiltak. Riksrevisjonen har i rapport om årlig revisjon og kontroll for budsjettåret 2016 fremmet kritikk av blant annet politiets manglende grunn sikring av egne skjermingsverdige objekter. Det er behov for å gjennomføre tiltak i 2018 for å bedre grunnsikringen av enkelte objekter. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner.

Pensjonspremiekompensasjon

Fra 1. januar 2017 er det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter. Politiet er i saldert budsjett 2018 ikke kompensert for pensjonspremieutbetalinger til nyutdannede som ble ansatt i 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 26 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 46 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om

revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold med 52,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 73 Tilskudd til EUs grense- og visumfond

Sammendrag

Bevilgningen dekker Norges bidrag til EUs grense- og visumfond. På grunn av endringer i valutakurs sammenlignet med det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2018, foreslås bevilgningen på posten økt med 7,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.8 KAP. 3440 POLITIDIREKTORATET – POLITI- OG LENSMAANSETATEN

Post 6 Gebyr – utlendingssaker

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder gebyrinntekter fra søknader om statsborgerskap, familieinnvandring, arbeids-, bosettings- og utdanningstillatelser. Oppdaterte prognoser tilsier at gebyrinntektene blir noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 3,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.9 KAP. 442 POLITIHØGSKOLEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Da regjeringen tiltrådte, var politidekningen 1,71 politifolk per tusen innbyggere. Ved begynnelsen av 2018 var dekningsgraden økt til 1,91. Antall nyutdannede fra Politihøgskolen vil i årene frem til 2020 være høyere enn naturlig avgang i politi- og lensmannsetaten. Bachelorutdanningen er treårig. Regjeringen foreslår å redusere opptaket til bacheloravdelingen ved Politihøgskolen fra 720 til 550 studieplasser i 2018. Opptaket innebærer et fortsatt høyere antall politiutdannede sammenlignet med naturlig avgang i etaten.

Tiltaket foreslås gjennomført ved å avvikle første studieår ved bacheloravdelingen i Kongsvinger samt gjennomføre mindre justeringer i Oslo, Stavern og Bodø. Studentene som begynner i Kongsvinger, går med dagens løsning siste studieår i Oslo, og tiltaket innebærer derfor en reduksjon i antall studieplasser i Oslo fra 2020. Politihøgskolens utdanningscenter i Kongsvinger videreføres. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.4.10 KAP. 444 POLITIETS SIKKERHETSTJENESTE (PST)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

NATO-øvelsen Trident Juncture 2018

Alliert militært samvirke gjennom trenings- og øvingssamarbeid er en hovedsatsing for NATO. Alliansens høyprofiløvelser er en sentral del i oppfølgingen av Connected Forces Initiative fra Chicago-toppmøtet i 2012. Høyprofiløvelsene gjennomføres hvert tredje år, og Trident Juncture 2018 er den andre øvelsen i rekken. Norge skal være vert for øvelsen. Det påløper utgifter under PST som det ikke er tatt høyde for i saldert budsjett. Utgiftene knytter seg blant annet til kontraetterretning, livvaks- og beskyttelsestiltak av myndighetspersoner og håndtering av etterretningstrussel. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 444 post 1 med 12,8 mill. kroner for å dekke PSTs utgifter til øvelsen.

Gevinstrealisering nytt analysesystem PST

I saldert budsjett 2017 og 2018 er det bevilget til sammen 141 mill. kroner til nytt analysesystem i PST. Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 8,7 mill. kroner i 2018 som følge av effektiviseringsgevinster fra det nye systemet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 444 post 1 med 4,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.4.11 KAP. 445 DEN HØYERE PÅTALEMYNDIGHET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Oslo statsadvokatembete skal flytte til nye lokaler fordi utleier skal rehabilitere dagens lokaler. I den forbindelse vil statsadvokatembetet motta kompensasjon

fra dagens utleier. Kompensasjonen skal benyttes til å dekke flyttekostnader og økt husleie. Bevilgningen på posten foreslås økt med 2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3445 post 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.12 KAP. 3445 DEN HØYERE PÅTALEMYNDIGHET

Post 2 (Ny) Refusjoner

Sammendrag

Det foreslås å opprette en ny post 2 Refusjoner med en bevilgning på 2 mill. kroner. Inntektsbevilgningen gjelder kompensasjon fra dagens utleier i forbindelse med at Oslo statsadvokatembete skal flytte til nye lokaler, jf. omtale under kap. 445 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.13 KAP. 451 DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456 post 1

Sammendrag

Staten har alternative arbeidslokaler for enkelte sentrale aktører i statsforvaltningen. En midlertidig arealomdisponering av et slikt lokale har avdekket behov for utbedringstiltak. Tiltakene er særlig knyttet til strøm, ventilasjon og kommunikasjonsinfrastruktur.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,9 mill. kroner, mot en reduksjon på 2,2 mill. kroner under kap. 456 post 21 og 0,7 mill. kroner under kap. 454 post 1, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.4.14 KAP. 454 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I 2018 tas det sikte på å trene og øve på offshore antiterrorbistand til politiet med Sea King-helikoptre og personell. Slike øvelser har tidligere blitt håndtert ved sivil innleie av helikoptre. Det er noe økt kapasitet i 330-skvadronen i Luftforsvaret i år fordi redningshelikopterbasen i Florø opereres midlertidig av sivil operatør. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 12,8 mill. kroner, mot økte bevilgninger på 12,1 mill. kroner på kap. 455 post 71 og 0,7 mill. kroner på kap. 451 post 1, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King-helikoptre. Helikoptrene skal gjennom et innfasingsprogram i Forsvaret før første helikopter settes i drift første halvår 2019. Alle de nye redningshelikoptrene er planlagt å være i drift i løpet av første halvår 2021. Målet er at helikoptrene skal være i drift så tidlig som mulig disse årene. Tidligere var tidspunktene anslått til hhv. 2018 og 2020. Produksjons- og sertifiseringsutfordringer samt behov for mer tid til forberedelse av innføringsprogrammet som følge av ulykken der et redningshelikopter veltet på Sola i november 2017, er blant årsakene som har medført forsinkelse i arbeidet.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med til sammen 241,7 mill. kroner, i hovedsak som følge av faseforskyvning av utgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.15 KAP. 455 REDNINGSTJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Implementeringen av Nødnett i hovedredningsentralene medfører økte driftskostnader. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 3 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 455 post 1, jf. omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten

Sammendrag

Stortinget har tidligere besluttet at frivillige organisasjoner skal kunne benytte Nødnett. Staten dekker førstegangsinvesteringen i brukerstyr, kostnader

knyttet til drift av løsningene og abonnementsavgiften. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 12,1 mill. kroner for å også dekke de frivillige organisasjonenes mva.-utgifter ved bruk av Nødnett for 2017 og 2018, mot tilsvarende reduserte utgifter under kap. 454 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker blant annet tilskudd til Telenor for den samfunnspålagte tjenesten de utfører i forbindelse med Kystradioens nød- og sikkerhetstjeneste samt bidrag til opprettholdelse av 24-timers tårntjeneste på Svalbard lufthavn.

Oppdaterte prognoser tilsier et mindreforbruk på posten på 2,5 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 2,5 mill. kroner, hvorav 1 mill. kroner foreslås omdisponert til kap. 400 post 1 til en gjennomgang av det maritime nød- og beredskapskommunikasjonsfeltet, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.16 KAP. 456 NØD- OG BEREDSKAPSKOMMUNIKASJON

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 451 post 1

Sammendrag

Utgiftene til utbyggingen av Nødnett øker med 51,1 mill. kroner som følge av faseforskyvning av utgifter fra 2017 til 2018. Økt innendørsdekning i bygg som er kritiske for nødetatene, medfører økte årlige driftsutgifter på 1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3456 post 1. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 9,3 mill. kroner grunnet forsinkelser i opprettelsen av en fellesfunksjon for forvaltning av utstyret som er knyttet til Nødnett, mot tilsvarende reduserte inntekter under kap. 3456 post 2. Det foreslås også å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner til utredningsarbeid om videreutvikling av Nødnett, mot en tilsvarende reduksjon under post 21. Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 456 post 1 med 47,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter – infrastruktur Nødnett

Sammendrag

Det er overført ubrukte midler fra 2017 som skyldes lavere kostnader til blant annet linjeleie samt bøter til leverandør grunnet forsinkede leveranser. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 16,7 mill. kroner, mot en tilsvarende samlet økning under kap.

451 post 1 og kap. 456 postene 1 og 45. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 2,2 mill. kroner mot tilsvarende reduserte inntekter over kap. 3456 post 1 som følge av redusert internfakturerings for Sivilforsvarets og Norges brannskoles abonnementsutgifter for Nødnett. Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 18,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner for å forbedre sikkerheten i Nødnett, mot en tilsvarende reduksjon under post 21, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.17 KAP. 3456 NØD- OG BEREDSKAPSKOMMUNIKASJON

Post 1 Abonnementsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med til sammen 1,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 456 post 1 og post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 2 Refusjoner driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 9,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 456 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.18 KAP. 467 NORSK LOVTIDEND

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til bearbeidelse av manuskripter og arbeidet med den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner basert på antall produserte Norsk Lovtidend-sider i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.19 KAP. 470 FRI RETTSHJELP

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Inntektsgrensen for rett til fri rettshjelp er ikke justert siden 2009. Grunnet positiv inntektsutvikling i husholdningene over tid forventes det en nedgang i andelen husholdninger som oppfyller kravene til fri rettshjelp de kommende årene. Basert på regnskapstall foreslås det å redusere bevilgningen med 87,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.4.20 KAP. 471 STATENS ERSTATNINGSANSVAR OG STORTINGETS RETTFERDSVEDERLAGSORDNING

Post 72 Erstatning i anledning straffeforfølgning, overslagsbevilgning

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet har mottatt varsel om utbetaling av tilkjente saksomkostninger på 38 mill. kroner i en enkeltsak. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Stortingets rettsferdsvederlagsordning

Sammendrag

Saksinngangen på feltet er stabil. Basert på oppdatert prognose og tilhørende regnskapstall foreslås det å redusere bevilgningen med 6,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.21 KAP. 474 KONFLIKTRÅD

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Grunnet overføring av et årsverk fra Sekretariatet for konfliktrådene til Kriminalomsorgsdirektoratet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 430 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.22 KAP. 475 BOBEHANDLING

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utgiftene på posten har steget siden 2015 som følge av økning i tvangsavviklinger, konkursbehandlinger og øvrige konkurssaker. Det forventes at denne utviklingen fortsetter i 2018. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen med 13 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.23 KAP. 480 SVALBARDBUDSJETTET

Post 50 Tilskudd

Sammendrag

Skredfare har bidratt til boligmangel i Longyearbyen. Regjeringen har satt i verk flere tiltak, bl.a. bygging av opptil 60 boenheter i Gruvedalen i regi av Statsbygg.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 53 mill. kroner til boligtiltak i Longyearbyen, bl.a. til dekning av Longyearbyen lokalstyres utgifter til infrastruktur ved utbyggingen av boliger i Gruvedalen. Det vises til kap. 2445 Statsbygg under Kommunal- og moderniseringsdepartementet for nærmere omtale av utbyggingen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.24 KAP. 490 UTLENDINGSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til drift av Utlendingsdirektoratet (UDI).

Regnskapstall fra 2017 viser at UDI har vært overkompensert for direktoratets utgifter til pensjonspremie, mens andre virksomheter under Justis- og beredskapsdepartementet er underkompensert. Det foreslås på denne bakgrunn å omdisponere midler fra Utlendingsdirektoratet til Kriminalomsorgsdirektoratet.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 9 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 430 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder statens utgifter til drift av asylmottak.

Reduserte utgifter til innkvartering av asylsøkere

Behovet for mottaksplasser er redusert sammenlignet med saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig at anslaget for antall asylsøkere i 2018 er nedjustert fra 6 000 til 3 000. Samtidig er det noe lavere kapasitetsutnyttelse i mottakene enn forutsatt i saldert budsjett. Dette skyldes i hovedsak utfordringer knyttet til nedbygging av plasser i transittmottak og fører til økte utgifter sammenlignet med hva reduksjonen i ankomstprognosen isolert sett tilsier. Det foreslås samlet å redusere bevilgningen på posten med 124,9 mill. kroner knyttet til antallet mottaksbeboere og mottaksplasser.

Særskilte bo- og omsorgsløsninger

Særskilt bo- og omsorgsløsning (SÆRBOL) er et bolig- og omsorgstilbud for beboere som ikke kan ivaretas i ordinære mottak, mottak med tilrettelagt avdeling eller mottak for enslige mindreårige asylsøkere. Det tas nå sikte på å organisere denne typen løsninger som en ny mottakstype. Det foreslås at kommuner med mottak med denne typen løsninger skal få vertskommunetilskudd, jf. omtale under kap. 490 post 60. Endringen anslås å medføre noe økte utgifter til vertskommunetilskudd, men samtidig mer effektive løsninger, som vil gi reduserte utgifter på post 21. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 1,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på post 60.

Ankomstsenter for asylregistrering og mottak

Det foreslås at investeringsutgiftene knyttet til ombyggingen av ankomstsenteret for asylregistrering og mottak budsjetteres på egen post, jf. omtale under ny post 30. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen under post 21 med 97,9 mill. kroner mot tilsvarende bevilgning under ny post 30.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490 post 21 med 224,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker tolking og oversettelse i kommunikasjonen mellom søker og UDI i første instans.

På bakgrunn av reduserte prognoser for innkomne asylsaker anslås det at UDI vil fatte færre asylvedtak enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Dette medfører reduserte utgifter til tolk og oversettelse i forbindelse med asylintervjuer og ankomstsamtaler. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 10,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 30 (Ny) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at investeringsutgiftene knyttet til ombyggingen av det nye ankomstsenteret for asylregistrering og mottak bevilges på egen post. Det er i saldert budsjett 2018 bevilget midler under kap. 490 post 21 til å videreføre driften ved Ankomstsenter Østfold og til å videreutvikle ankomstsenterfunksjonen med sikte på utvidet og permanent drift. Prosjektet med etableringen av den nye ankomstsenterfunksjonen er under planlegging. Etter foreløpige planer forventes prosjektet ferdigstilt innen utgangen av 2019, men fremdriften vil være avhengig av kontraktmessige forhold knyttet til leie av bygg og ombygningsarbeidet. De samlede utgiftene til ombygging og kvalitetsheving av bygningsmassen ved senteret er anslått til 161,2 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning til formålet på 97,9 mill. kroner i 2018. Posten foreslås tilføyd stikkordet «kan overføres». Det foreslås videre at Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å inngå forpliktelser for fremtidige år, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningstiltak og romertallsvedtak VIII.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker utgifter til blant annet systemutvikling, implementering og utrulling samt utstyrsanskaffelser og bruk av interne ressurspersoner i involverte etater i forbindelse med større investeringer i utlendingsforvaltningens systemløsninger.

Ved en feil er det i saldert budsjettet for 2018 bevilget 3,6 mill. kroner for mye til investeringer i forbindelse med utvidet opptak, lagring og bruk av biometri under Utenriksdepartementets kap. 100 post 1, og tilsvarende for lite under kap. 490 post 45. For å kunne gjennomføre tiltaket i tråd med opprinnelig plan foreslås det å øke bevilgningen på posten med 3,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 100 post 1, jf. omtale under Utenriksdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak

Sammendrag

Vertskommunetilskuddet skal dekke kommunale utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av asylmottak i kommunen.

Reduserte utgifter til innkvartering av asylsøkere

Behovet for mottaksplasser er redusert sammenlignet med saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig en lavere prognose for antall asylsøkere og tilsier isolert sett reduserte utgifter på posten på 29,4 mill. kroner. Samtidig er det noe lavere kapasitetsutnyttelse i asylmottakene enn forutsatt i saldert budsjett 2018. Dette skyldes i hovedsak utfordringer knyttet til nedbygging av plasser i transittmottakene, jf. omtale under post 21. Dette fører til 5,7 mill. kroner i økte utgifter sammenlignet med hva den reduserte ankomstprognosen isolert sett skulle tilsi.

Særskilte bo- og omsorgsløsninger

Særskilt bo- og omsorgsløsning (SÆRBOL) er et bolig- og omsorgstilbud for beboere som ikke kan ivaretas i ordinære mottak, mottak med tilrettelagt avdeling eller mottak for enslige mindreårige asylsøkere. Det tas nå sikte på å organisere denne typen løsninger som en ny mottakstype. Det foreslås at kommuner med mottak med denne typen løsninger skal få vertskommunetilskudd, med en sats på 139 243 kroner per plass. Kommuner som har denne typen mottak, vil også ha rett på grunnsatsen for vertskommunetilskuddet. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 1,6 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under post 21.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490 post 60 med 22,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Stønader til beboere i asylmottak

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til økonomiske ytelser til beboere i asylmottak og andre nødvendige ytelser.

Færre beboere i mottak medfører at utgiftene til stønader reduseres. Hovedårsaken til reduksjonen i antallet mottaksbeboere er at ankomstprognosen for asylsøkere er nedjustert. Utgiftene reduseres også som følge av

fremskyndet bosetting av barnefamilier med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet, jf. omtale under Kunnskapsdepartementets kap. 291.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 30,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 72 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Formålet med posten er å bidra til at personer med endelig avslag på søknad om beskyttelse og øvrige personer uten lovlig opphold i Norge returnerer til hjemlandet, samt legge til rette for at flyktninger kan vende tilbake til hjemlandet når det er trygt. Det anslås et lavere antall assisterte returer enn lagt til grunn for saldert budsjett 2018. Dette skyldes blant annet at et lavere antall asylsøkere kommer til Norge, noe som reduserer målgruppen for retur. Færre returer medfører et mindreforbruk knyttet til reise og stønader for enkeltpersoner som returnerer assistert til hjemlandet. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 16,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen gjelder reiseutgifter for overføringsflyktninger og flyktninger som vender tilbake til hjemlandet. Bevilgningsbehovet på posten har økt noe, hovedsakelig som følge av at flere overføringsflyktninger anslås å komme til Norge i 2018 enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.25 KAP. 3490 UTLENDINGSDIREKTORATET

Post 1 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Utgifter til tilrettelegging for at flyktninger skal vende tilbake til hjemlandet, og utgifter til at personer med avslag på asylsøknad skal kunne returnere, kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Forslaget til redusert bevilgning til assistert retur under kap. 490 post 72 medfører reduserte inntekter under kap. 3490 post 1. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 15,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). På bakgrunn av oppdaterte prognoser foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490 post 75.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Forslagene om utgiftsreduksjon under kap. 490 postene 21, 60 og 70 medfører reduserte inntekter under kap. 3490 post 4. Forslaget om ompostering av investeringsutgiftene til ankomstsenteret fra kap. 490 post 21 til kap. 490 ny post 30, jf. omtale under disse postene, medfører ikke endring i rapportering av ODA-godkjente flyktningutgifter. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3490 post 4 med til sammen 221,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.26 KAP. 491 UTLENDINGSNEMNDA

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 430 post 1 for å dekke deler av underkompensasjonen til

pensjonspremie i kriminalomsorgen, jf. omtale under kap. 430 post 1. Som følge av et lavere antall saker til behandling anslås bevilgningsreduksjonen under UNE ikke å ha vesentlig innvirkning på UNEs aktivitet og måloppnåelse.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.27 KAP. 3469 VERGEMÅLSORDNINGEN

Post 1 Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til asylsøkere og flyktninger som har vært inntil ett år i Norge, kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA). Det kom færre asylsøkere i 2017 enn lagt til grunn ved utarbeidelsen av saldert budsjett. Videre er prognosen for asylankomster i 2018 redusert. En lavere andel av de pågående representasjonsoppdragene enn lagt til grunn i saldert budsjett vil derfor omfatte enslige mindreårige asylsøkere som har vært mindre enn ett år i Norge. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.28 ANDRE SAKER

Behov for omstrukturering i kriminalomsorgen

Sammendrag

Strukturen i kriminalomsorgen må tilpasses fremtidige behov. Det er nødvendig med balanse mellom fengselsplasser med hhv. høyt og lavere sikkerhetsnivå samt mellom fengselskapasitet og kapasitet for gjennomføring av straff i samfunnet. I dag består kriminalomsorgen av mange små enheter. Flere av fengslene har betydelige vedlikeholdsbehov og er uegnede for fremtidig fengselsdrift. En videreutvikling av kriminalomsorgens kapasitet er viktig både for kvaliteten i tilbudet, gode arbeidsforhold for de ansatte og effektiv ressursbruk.

Regjeringen har prioritert å øke kapasiteten i kriminalomsorgen. I løpet av regjeringensperiode er fengselskapasiteten med høyt sikkerhetsnivå økt med 316 plasser. Ytterligere 300 fengselsplasser (netto om lag 180 plasser) vil ferdigstilles i Agder medio 2020. 242 plasser med høyt sikkerhetsnivå i Nederland vil avvikles når avtalen løper ut i august i år. I påvente av at nytt fengsel i Agder kan tas i bruk, foreslår regjeringen at behovet for fengselsplasser ivaretas ved å dublere plasser, jf. omtale under kap. 430 post 1. Køen for å sone ubetingede dommer er redusert fra 1 231 dommer per juni 2014 til 142 per april 2018, og det er også bedre kapasitet til å dekke politiets behov for plasser til varetekt.

Videre har regjeringen økt bruken av straffegjennomføring med elektronisk kontroll. Denne kapasiteten er økt med 255 plasser i løpet av regjeringsperioden og utgjør i dag om lag 500 plasser. Straffegjennomføring med elektronisk kontroll gir domfelte mulighet til å beholde bolig og arbeid under straffegjennomføringen. Økt bruk av straffegjennomføring med elektronisk kontroll har bidratt til å redusere behovet for fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå. I mars 2018 var kapasitetsutnyttelsen for fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå 87,4 pst. Samtidig var 69 pst. av kapasiteten for straffegjennomføring med elektronisk kontroll utnyttet. Samlet tilsvarer dette en ledig kapasitet tilsvarende om lag 340 plasser. Ettersom fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå ikke benyttes til varetekt, bør den generelle kapasitetsutnyttelsen for denne typen plasser være høyere enn for fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå.

Kriminalomsorgsdirektoratets prognoser for behovet for straffegjennomføringskapasitet tilsier at vi har en overkapasitet på om lag 200 fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå. Overkapasiteten kommer i hovedsak som følge av økt kapasitet for straffegjennomføring med elektronisk kontroll. En eventuell utvidelse av gjennomføringstiden fra fire til seks måneder for bruk av elektronisk kontroll, jf. lovendring som har vært på høring, vil forsterke denne utviklingen.

Bøteteneste, jf. straffegjennomføringsloven § 16 a, innebærer at den som ikke evner å betale en bot, kan gjøre opp for seg ved samfunnsnyttig tjeneste i stedet for å settes i fengsel. Regjeringen iverksatte bøteteneste som et prøveprosjekt i Troms i 2014. Erfaringene med prøveprosjektet er gode. En utvidelse av ordningen til å bli landsomfattende reduserer uheldige sider ved bøtetenesten, som kan ha preg av gjeldsfengsel og bidra til sosial diskriminering. Ved å gjøre ordningen landsdekkende oppnås mer likebehandling. Regjeringen vil utvide ordningen med bøteteneste til hele landet. Det forventes at en landsdekkende bøteteneste vil frigjøre ytterligere om lag 50 fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå.

Ut fra dagens situasjon, planlagt utvidelse av bøteteneste og prognoser for fremtidig behov bør antall fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå reduseres med totalt om lag 250 plasser for å benytte midlene i kriminalomsorgen best mulig. Beslutning om hvilke fengsler som skal legges ned, treffes av Justis- og beredskapsdepartementet på grunnlag av en faglig tilråding fra Kriminalomsorgsdirektoratet. Vurderingen krever avveining av en rekke forhold, som behovet for plasser i det aktuelle geografiske området, for spesialiserte tilbud til enkelte grupper av innsatte og for å ivareta et likeverdig tilbud til kvinnelige innsatte. Domfelte skal så langt det er mulig og formålstjenlig, gjennomføre straff i nærheten av hjemstedet, og straffegjennomføringen bør ha et godt faglig innhold. Dette krever blant annet en tilfreds-

stillende bygningsmessig tilstand og en hensiktsmessig utforming av fengslene. Bygningsmassen må oppfylle krav til egnede arealer for fellesskap, aktivisering, skolevirksomhet mv. og tilfredsstillende krav til sikkerhet. Forholdene for de ansatte og behov for en effektiv drift må også ivaretas. Justis- og beredskapsdepartementet vil gjennomføre endringene i tråd med retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon.

Kriminalomsorgsdirektoratet har anbefalt at staten ikke kjøper eiendommen som Bergen fengsel Osterøy avdeling drives på, og at fengselsdriften ved Osterøy avdeling med 29 plasser avvikles. Anbefalingen er basert på overkapasitet av plasser med lavere sikkerhetsnivå og en forventning om vesentlig økte kostnader ved en eventuell videreføring.

Det vises til anmodningsvedtak nr. 581 (2017–2018) av 5. april 2018:

«Stortinget ber regjeringen om at det ikke gjennomføres nedleggelse av soningsplasser eller soningstilbud på Vestlandet før Stortinget er forelagt konsekvensene ved en eventuell videreføring av driften, herunder avdeling Osterøy ved Bergen fengsel. For å sikre en bred utredning av konsekvensene, inkluderes avdeling Osterøy ved Bergen fengsel i den pågående KVVU-en for Kriminalomsorgens Region vest.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Dokument 8:91 S (2017–2018) Representantforslag fra stortingsrepresentant Petter Eide om å avvikle leie av fengselsplasser i utlandet og Innst. 190 S (2017–2018).

Eier av den aktuelle eiendommen, Stiftelsen Ulvnesøy skolehjem, har sagt opp leiekontrakten og ønsket avklart innen årsskiftet 2017/2018 om staten ville kjøpe eiendommen. Prognosene som ligger til grunn for anbefalingen fra Kriminalomsorgsdirektoratet, tilsier at behovet for fengselsplasser fremover kan dekkes uten Bergen fengsel Osterøy avdeling. I 2017 hadde plassene med lavere sikkerhetsnivå i Kriminalomsorgen region vest en kapasitetsutnyttelse på 86,4 pst., og i gjennomsnitt var det 29 ledige plasser. I januar og februar i år har disse plassene hatt en kapasitetsutnyttelse på henholdsvis 73,4 og 77,1 pst. og henholdsvis 56 og 48 ledige plasser. Osterøy avdeling med 29 plasser hadde i 2017 en kapasitetsutnyttelse på 90,7 pst., og i januar og februar i år henholdsvis 75,8 og 84,3 pst.

Fortsatt videre fengselsdrift ved Bergen fengsel Osterøy avdeling vil kreve betydelige investeringer i oppgradering og vedlikehold. Kriminalomsorgsdirektoratet anslår på usikkert grunnlag at husleien kan bli i størrelsesorden 10 mill. kroner per år dersom eiendommen skal anskaffes av Statsbygg. Dagens husleie er på om lag 730 000 kroner per år til stiftelsen som eier eiendommen.

Gjeldende leiekontrakt utløper medio 2019, mens konseptvalgutredning for Vestlandet er forventet fer-

digstilt og kvalitetssikret først mot slutten av 2019. En videreføring av driften etter leiekontraktens utløp forutsetter at staten kjøper eiendommen eller forhandler med eier om en ny leieavtale.

Under henvisning til ovenstående mener Justis- og beredskapsdepartementet at Bergen fengsel Osterøy avdeling bør avvikles innen utløpet av dagens leieavtale, selv om konseptvalgutredningen for Vestlandet ikke er ferdigstilt. Soningsforholdene for kvinner vil ivaretas gjennom tiltak i andre fengsler.

En videreføring av Osterøy frem til KVV Vestlandet er ferdigstilt innenfor uendret budsjetttramme vil medføre at andre fengselsplasser må avvikles eller innholdet i straffegjennomføringen må reduseres. Det vil også kunne få konsekvenser for sikkerheten i kriminalomsorgen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til regjeringens omtale av anmodningsvedtak nr. 581 (2017–2018). Regjeringen avviser her å følge anmodningen fra Stortingets flertall «om at det ikke gjennomføres nedleggelse av soningsplasser eller soningstilbud på Vestlandet før Stortinget er forelagt konsekvensene ved en eventuell videreføring av driften, herunder avdeling Osterøy ved Bergen fengsel». Likevel varslers regjeringen nå avvikling av Osterøy avdeling. Disse medlemmer understreker at en slik behandling av en klar og konkret anmodning fra Stortinget er uakseptabel.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i proposisjonen skriver:

«Gjeldende leiekontrakt utløper medio 2019, mens konseptvalgutredning for Vestlandet er forventet ferdigstilt og kvalitetssikret først mot slutten av 2019. En videreføring av driften etter leiekontraktens utløp forutsetter at staten kjøper eiendommen eller forhandler med eier om en ny leieavtale.»

Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i media har framsatt påstander om at stiftelsen som eier Ulvsnesøy, ikke er interessert i å forlenge leieavtalen. Dette blir avkreftet av Stiftelsen Ulvsnesøy skolehjem, som i Bygdanytt 22. mai understreker at de er «klar til å forhandle» om ny leieavtale.

Disse medlemmer ber regjeringen forholde seg til at et flertall på Stortinget står bak anmodningsvedtak 581 (2017–2018), og vil stemme for forslag 8 i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti.

Plan for nye pass og nasjonale ID-kort

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 519 (2016–2017) av 23. mars 2017:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake med en plan for utstedelse av våpenkort og pass i den nye tjenestestrukturen, som sikrer en god balanse mellom kvalitet, sikkerhet og brukertilgjengelighet.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Dokument 8:35 S (2016–2017) Om kvalitet og innhold ved lensmannskontorene etter gjennomføringen av politireformen og Innst. 211 S (2016–2017).

Den delen av anmodningsvedtaket som gjelder våpenkort, er fulgt opp ved omtale i Prop. 1 S (2017–2018). For den delen av vedtaket som gjelder pass, ble Stortinget i justis- og beredskapsministerens brev av 24. november 2017 orientert om at arbeidet med planen for passutstedelse i politidistriktene ennå ikke var ferdigstilt. Stortinget ble videre orientert om at det er utfordringer knyttet til fremdriften i politiets prosjekt for innføring av nytt saksbehandlingssystem for pass og nasjonale ID-kort med eID, og at de samlede kostnadene vil bli høyere enn hva som tidligere er lagt til grunn.

I denne planen legger regjeringen frem prinsippene for etableringen av fremtidig passutstedelse med nødvendig sikkerhet, kvalitet og brukertilgjengelighet i politidistriktene. Justis- og beredskapsdepartementet vil påse at hensynene til kvalitet og sikkerhet imøtekommes, samtidig som det etableres et godt tjenestetilbud til befolkningen. Det redegjøres også for resultatene av den eksterne kvalitetssikringen av Politidirektoratets prosjekt for innføring av det nye saksbehandlingssystemet, herunder for fremdriften og kostnadene forbundet med å lukke de påviste sikkerhetsavvikene i passforvaltningen. Den eksterne kvalitetssikringen er utført av Holte Consulting (HC) på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. Oppdraget har omfattet kvalitets-sikring av kostnader og risiko, fremdriftsplaner og gjennomføringsevne. HCs rapport ble overlevert Justis- og beredskapsdepartementet 21. mars 2018.

Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse.

Med dette anser regjeringen at Stortingets vedtak nr. 519 (2016–2017) er fulgt opp.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til anmodningsvedtak nr. 519 (2016–2018) av 23. mars 2017 og reagerer sterkt på at regjeringen legger frem forslag til ny organisering av passkontor i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett på en måte som er ufullstendig og lite opplysende. Informasjonen

som gis, er så generell at det ikke er mulig, verken for Stortinget eller offentligheten, å gjøre en skikkelig vurdering av hva forslaget betyr i praksis, hvilke steder det vil bli mulig å få pass i fremtiden, og hvor det planlegges en nedleggelse av passkontorene.

Disse medlemmer vil understreke behovet for tjenester nær folk og er kritiske til at regjeringen bruker politireformen som en mulighet til å sentralisere politiet, noe som er i strid med intensjonene i politireformen. Disse medlemmer mener det ikke skal være lengre til et passkontor enn 45 minutter for 90 pst. av befolkningen i et politidistrikt, som er det samme kravet partiene som sto bak forliket om politireformen stilte til nærhet til tjenestesteder.

3.3.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

3.3.5.1 KAP. 500 KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Post 27 (Ny) Felles IKT-løsning, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen har besluttet at alle departementene, Statsministerens kontor og Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) skal benytte felles IKT-løsning, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I 2018 foreslås en bevilgning på 13 mill. kroner til anskaffelser og etablering av felles system for saksbehandling og arkivering av ugraderte og begrensede dokumenter, samt departementsfellesskapets andel av driftskostnader for Forsvarsdepartementets tonivå-løsning i prosjektperioden.

Midlene foreslås bevilget på en ny post for felles IKT-løsning for departementene, Statsministerens kontor og DSS. Bevilgningene på posten skal dekke gjennomføringen av et helhetlig IKT-prosjekt som håndterer de IKT-faglige og organisatoriske oppgavene for å få alle over på felles løsning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.2 KAP. 510 DEPARTEMENTENES SIKKERHETS- OG SERVICEORGANISASJON

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Posten inneholder midler til investeringer, vedlikehold og utskifting av utstyr.

I forbindelse med arbeidet med nytt regjeringskvartal må en del fellesfunksjoner relokaliseres som følge av riving av bygg. Dette gjelder i hovedsak fellesfunksjoner knyttet til sikkerhet i regjeringskvartalet. Det er behov for å tilpasse midlertidige lokaler slik at disse funksjone-

ne kan være fullt operative før man starter rivingen, og fungere under hele anleggsperioden. Kostnadene for relokalisering er beregnet til 6,7 mill. kroner i 2018.

Det foreslås å øke bevilgningen med 6,7 mill. kroner til 26,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.3 KAP. 530 BYGGEPROSJEKTER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Post 31 Igangsetting av byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Posten inneholder midler til oppstart av nye byggeprosjekter utenfor den statlige husleieordningen.

Etter snøskredene på Svalbard i 2015 og 2017 er det behov for nye boliger i Longyearbyen. I 2017 ble det bevilget 28 mill. kroner til grunnundersøkelser av aktuelle tomter og prosjektering av boliger i Gruvedalen og Nedre Skjæringa, jf. Prop. 129 S (2016–2017) og Innst. 401 S (2016–2017). Statsbygg har fått i oppdrag å starte bygging av 60 boliger i Gruvedalen på Svalbard som et kulantprosjekt, jf. omtale under kap. 2445 post 32. Det er behov for ny infrastruktur for å legge til rette for denne utbyggingen. Under arbeidet med prosjektet har regjeringen kommet til at kostnadene ved infrastrukturtiltak bør finansieres utenfor husleieordningen. Infrastrukturtiltakene er kostnadsberegnet til 70 mill. kroner og gjelder bl.a. fjernvarme, vann, avløp og veiadkomst, inkludert gang- og sykkelvei. Dette er tiltak som ikke skal forvaltes av Statsbygg innenfor den statlige husleieordningen, og bevilgningen foreslås derfor under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 70 mill. kroner til 150 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Posten inneholder bevilgning til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget har vedtatt å starte opp.

Det foreslås å øke bevilgningen med 170 mill. kroner til 2 125 mill. kroner i 2018. Dette skyldes i hovedsak økt likviditetsbehov for nybygg for Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Veterinærinstituttet, utbetaling av sluttoppgjør for Norges idrettshøgskole og reklamasjonsfasen for nybygg for Institutt for informatikk ved Universitet i Oslo.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om

revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til videreføring av byggeprosjekter med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 70 000 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.4 KAP. 533 EIENDOMMER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten inneholder bevilgning til forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommer utenfor husleieordningen.

Forvaltningen av statens eiendommer på Røros er overført fra Klima- og miljødepartementet til Statsbygg, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Klima- og miljødepartementet.

Bygningsvernssenteret ved Rørosmuseet i Museene i Sør-Trøndelag AS (MiST) skal utføre antikvarisk istandsetting og vedlikehold på eiendommene, mens Statsbygg skal forvalte eiendommene. Dette skal sikre at byggverkene samsvarer med myndighetskrav, at staten etterlever sine forpliktelser etter verdensarvkonvensjonen, og at videre bruk og bevaring av eiendommen er i tråd med fredningsformålet.

Avtalen om forvaltningsoverføring gjelder ikke forpliktelser som følge av forurensning etter bergverksvirksomheten på Røros. Disse forpliktelsene blir liggende i Klima- og miljødepartementet og Direktoratet for mineralforvaltning etter deres respektive forvaltningsområder.

Forvaltningsoverføringen av eiendommene på Røros innebærer administrative kostnader for Statsbygg. I tillegg skal Statsbygg utarbeide en forvaltningsplan for eiendommene.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 1400 Klima- og miljødepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Posten inneholder bevilgning til ekstraordinært vedlikehold av eiendommene, nasjonalt minnested i Hole og broforbindelse mellom Bygdøy sjøbad og Kilingen.

Forvaltningsoverføring av statens eiendommer på Røros

Det vises til omtale av overføring av forvaltningen av statens eiendommer på Røros fra Klima- og miljødepartementet til Statsbygg under Post 1 ovenfor.

Eiendomsmassen tilfredsstillende ikke myndighetskrav. Arbeidet med istandsetting vil pågå over flere år, og det foreslås å avsette 15 mill. kroner i 2018.

Det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 1400 Klima- og miljødepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Nasjonale minnesteder etter 22. juli 2011

Det skal etableres et nasjonalt minnested i Hole kommune og et midlertidig og senere permanent nasjonalt minnested i regjeringskvartalet. Ansvar for etablering av nasjonale minnesteder i Hole kommune og i regjeringskvartalet er overført fra Kulturdepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statsbygg har igangsatt arbeidet med reguleringsplan for minnestedet på Utøyakaia. Midlertidig minnested i regjeringskvartalet skal etter planen ferdigstilles til sommeren. Et permanent minnested i regjeringskvartalet må koordineres med den forestående utbyggingen. Det er derfor for tidlig å si noe om dette prosjektet.

Over kap. 322 Bygg og offentlige rom, post 50 Kunst i offentlige rom på Kulturdepartementets budsjett er det bevilget 35 mill. kroner i perioden 2013–2018. Av dette er 14,5 mill. kroner så langt benyttet, og det gjenstår 20,5 mill. kroner. For å etablere nasjonale minnesteder på Utøyakaia i Hole kommune og i regjeringskvartalet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 533 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med 20,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 322 post 50 under Kulturdepartementet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 533 post 45 med 35,5 mill. kroner til 62,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.5 KAP. 541 IKT-POLITIKK

Post 70 Tilskudd til forvaltningsutvikling av IKT-politikken

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.5.6 KAP. 2445 STATSBYGG

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Over Statsbyggs driftsbudsjett dekkes alle utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene, avskrivninger og renter. I tillegg avsettes det midler til nye investeringer.

Nytt regjeringskvartal

Det foreslås å øke bevilgningen med 31 mill. kroner for å dekke kostnader knyttet til riving av ødelagte bygg, jf. omtale under kap. 2445 post 30. Rivekostnadene skal ikke inngå i grunnlaget for husleieberegning for nytt regjeringskvartal og skal derfor ikke aktiveres i Statsbyggs balanse. Det foreslås derfor at underpost 24.3 Avskrivninger økes med 31 mill. kroner. Dette innebærer at resultatkravet til Statsbygg reduseres med tilsvarende beløp. Økningen motsvares av en tilsvarende inntekt på Finansdepartementets kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift, post 30 Avskrivninger.

Nye boliger på Svalbard

Det skal bygges 60 boliger på Svalbard, jf. omtale under kap. 2445 post 32. Bevilgningen i 2018 foreslås dekket av Statsbyggs reguleringsfond ved at kap. 24 post 6 Til reguleringsfondet reduseres med 150 mill. kroner. Kap. 24, post 5 Til investeringsformål og kap. 5445 Statsbygg, post 39 Avsetning til investeringsformål økes tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til prosjektering av ordinære byggeprosjekter frem til fullført forprosjekt.

Forprosjekt nytt regjeringskvartal

Det er bevilget 176 mill. kroner til prosjektering av nytt regjeringskvartal til dekning av utgifter første halvår 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statsbygg har kontrahert prosjekteringsgruppen Team Urbis som vant plan- og designkonkurransen med forslaget Adapt. Skisseprosjektet skal ferdigstilles høsten 2018. Som ledd i prosjekteringsarbeidet blir det også vurdert ulike former for trinnsvis utbygging av regjeringskvartalet. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med forslag om kostnadsramme for forprosjektet i statsbudsjettet

for 2019. Kostnadene for det videre prosjekteringsarbeidet i 2018 er beregnet til 74 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 74 mill. kroner.

Riving av R4 og Møllergata 17

For å opprettholde fremdriften i arbeidet med nytt regjeringskvartal planlegges det å rive Regjeringsbygg 4 (R4) og Møllergata 17 høsten 2018. Rivekostnadene for ødelagte bygg er beregnet til 221 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning på 31 mill. kroner på post 30 som skal dekke utgiftene til riving i 2018. Det vises til omtale under kap. 2445 post 24 ovenfor.

Energiløsning

Det er lagt til grunn at energiløsningen i nytt regjeringskvartal skal baseres på bruk av sjøvann. Det er bevilget 10 mill. kroner til prosjektering i 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Sjøvannsløsningen skal også nyttes som kjøling i prosjektet som gjelder sikker teknisk infrastruktur (STI-prosjektet). Dette gir en tryggere og sikrere energiforsyning. STI-prosjektet var opprinnelig prosjektert med luftkjøling, men videreføres nå med en sjøvannsbasert energiløsning. Regjeringen vil foreslå en egen kostnadsramme for sjøvannsløsningen når forprosjektet er fullført. Som følge av dette vil regjeringen også komme tilbake med forslag om nedjustering av kostnadsrammen for STI-prosjektet.

Det foreslås å øke bevilgningen til prosjektering av sjøvannsløsningen med 38 mill. kroner i 2018.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 2445 post 30 med 143 mill. kroner til 349,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Posten omfatter midler til oppstart av nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen.

Det er vedtatt å utbedre Svalbard globale frøhvelv, jf. Prop. 44 S (2017–2018) og Innst. 220 S (2017–2018). Prosjektet omfatter bygging av ny permanent, stabil og vanntett adkomsttunnel til frøhvelvet og har en kostnadsramme på 202,95 mill. kroner. Det er nå avklart at 65 pst. av utgiftene, totalt 101,3 mill. kroner, kan ODA-godkjennes. Av bevilgningen på 100 mill. kroner i 2018 er 65 mill. kroner ODA-godkjente utgifter.

Det foreslås derfor at kap. 2445 post 31 blir redusert med 65 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 166 ny post 45 på Utenriksdepartementets budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kuranprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Posten inneholder bevilgning til prosjektering og igangsetting av kuranprosjekter på oppdrag fra departementene.

Det foreslås en bevilgning på 150 mill. kroner til bygging av 60 boliger i Gruvedalen på Svalbard. Investeringen på 150 mill. kroner foreslås finansiert ved trekk på Statsbyggs reguleringsfond, jf. omtale under post 24 Driftsresultat. Tilhørende infrastrukturtiltak er omtalt under kap. 530 post 30.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 150 mill. kroner til 400 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.7 KAP. 5445 STATSBYGG

Post 39 Avsetning til investeringsformål

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2445 post 24. Bevilgningen foreslås økt med 150 mill. kroner til 1 280 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.8 KAP. 542 INTERNASJONALT IKT-SAMARBEID OG UTVIKLINGSPROGRAM

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker utgifter til lønn og drift for fire nasjonale eksperter til EU-kommisjonen som del av deltagelse i EU-programmer som Norge tar del i etter EØS-avtalen, og som er knyttet til utviklingen av informasjonssamfunnet og elektronisk forvaltning.

I 2016 overtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet ansvaret for en nasjonal ekspert for Safer Internet under CEF Telecom. Det ble i den forbindelse rammeoverført budsjettmidler fra Kulturdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Samferdselsdepartementet mot at midlene tilbakeføres når stillingen opphører.

Stillingen opphører 1. september 2018. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 365 000 kroner mot en økning på 146 000 kroner under Kulturdepartementets kap. 334 post 1, 145 000 kroner under Barne- og likestillingsdepartementets kap. 800 post 21, 37 000 kroner under Justis- og beredskapsdepartemen-

tets kap. 400 post 71 og 37 000 kroner under Samferdselsdepartementets kap. 1300 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.9 KAP. 560 SAMETINGET

Post 50 Sametinget

Sammendrag

Bevilgningen skal blant annet dekke driften av det politiske arbeidet og administrasjonen i Sametinget i tillegg til kommunenes og fylkeskommunenes merkostnader ved oppfølging av samelovens språkregler.

Samelovens språkregler, som trådte i kraft 1. januar 1992, skal legge forholdene til rette for videreutvikling og økt bruk av samisk språk. Reglene skal sikre innbyggerne grunnleggende rettigheter vedrørende bruk av samisk, særlig i forvaltningsområdet for samisk språk.

Røros kommune søkte i februar 2017 om å bli innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. I kgl.res. 15. mai 2018 er det vedtatt å innlemme Røros kommune fra 1. juli 2018. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner for å tilrettelegge for tospråklig forvaltning i Røros kommune og i Trøndelag fylkeskommune.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

3.3.5.10 KAP. 571 RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNER

Post 60 Innbyggertilskudd

Sammendrag

IKT-tiltak i grunnopplæringen

I saldert budsjett 2018 vedtok Stortinget en bevilgning på 50 mill. kroner til IKT-tiltak i grunnopplæringen. Midlene ble bevilget på innbyggertilskuddet til kommunene. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 50 mill. kroner mot tilsvarende økning av kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21 Spesielle driftsutgifter på Kunnskapsdepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 226 post 21.

Gratis kjernetid i barnehage

I saldert budsjett 2018 vedtok Stortinget en bevilgning på 24,8 mill. kroner til å heve beløpsgrensen for gratis kjernetid i barnehage for 3–5-åringer til 533 500 kroner med virkning fra 1. august 2018. Midlene ble bevilget på innbyggertilskuddet til kommunene. I etterkant av budsjettbehandlingen er det oppdaget at feil gjennomsnittsinntekt for husholdningene ble lagt til grunn. For å rette opp i dette foreslås det at bevilgningen på posten økes med 14,2 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det at bevilgningen på kap. 571 post 60 reduseres med 35,8 mill. kroner til 125 643,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.11 KAP. 585 HUSLEIETVISTUTVALGET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn, husleie og andre faste driftsutgifter for Husleietvistutvalget (HTU). HTU har hatt høyere saksøkning enn det som ble lagt til grunn i budsjettet for 2018. For å opprettholde lav saksbehandlingstid foreslås det å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner til 29,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.12 KAP. 587 DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling

Sammendrag

Posten skal bidra til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling om bygningspolitiske temaer og finansiere utredninger og informasjonstiltak.

Seriøsitetsregister

I 2018 er det bevilget 5,7 mill. kroner til drift av et seriøsitetsregister. Etter planen skulle ordningen starte opp 1. januar 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 2 S (2017–2018). Ordningen skulle være selvfinansierende, jf. kap. 3587 post 4 Gebyrer.

Forskrifter om et seriøsitetsregister var på høring med frist 30. september 2017. Det var store motforestillinger mot den foreslåtte løsningen, og sentrale aktører i byggenæringen ba om at forslaget trekkes. Parallelt med dette har det blitt reist flere spørsmål ved ordningen om sentral godkjenning. Det er derfor besluttet å trekke forslaget om opprettelsen av et seriøsitetsregister. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil nedsette et hurtigarbeidende ekspertutvalg som skal vurdere andre tiltak for å sikre kvalifikasjoner og seriøsitet i byggenæringen. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 5,7 mill. kroner.

Håndverkerportal

Etter planen skulle Håndverkerportalen lanseres i 2017, jf. Prop. 129 S (2016–2017). Arbeidet med en håndverkerportal innstilles inntil videre. Det foreslås derfor å tilbakeføre 0,9 mill. kroner til posten fra kap. 860 Forbrukerrådet, post 51 Markedsportaler under

Barne- og likestillingsdepartementet. Det vises til nærmere omtale under kap. 860 post 51.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 587 post 22 med 4,8 mill. kroner til 48,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.13 KAP. 3587 DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Post 4 Gebyrer

Sammendrag

Posten omfatter gebyrinntekter fra behandlingen av sentral godkjenning av foretak, og planlagte gebyrinntekter fra seriøsitetsregisteret. Forslaget om opprettelse av et seriøsitetsregister er trukket, jf. omtale under kap. 587 Direktorat for byggkvalitet, post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling. Ordningen skulle i sin helhet gebyrfinansieres. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 5,7 mill. kroner til 44,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.14 KAP. 2412 HUSBANKEN

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen benyttes til forskning, utvikling og kunnskapsformidling innenfor boligsosiale temaer og andre spørsmål om boligpolitikk. På grunn av redusert behov foreslås det å redusere bevilgningen med 0,5 mill. kroner til 10,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.15 ANDRE SAKER

Blaker skanse

Sammendrag

Blaker skanse i Sørums kommuner er et av forsvarsverkene som ble etablert langs Glomma på 1600-tallet. Det ble bygget ut til fullverdig festning på midten av 1700-tallet. Etter at forsvarsaktiviteten opphørte og eiendommen gikk over på private hender, ble den på begynnelsen av 1900-tallet kjøpt tilbake av staten for etablering av Statens husflidskole. Skolevirksomheten opphørte i 2003. Samme år ble eiendommen regulert til bevaring. Siden da har den blitt leid ut til ulike ikke-statlige kulturformål. Siden det ikke er statlig behov for eiendommen, skal det normalt igangsettes en avhendingsprosess. Blant annet på grunn av vernebestemmelsene har eiendommen en lav salgsverdi. Sørums kom-

mune har ønsket å overta eiendommen. I den anledning er det fremforhandlet en avtale om vederlagsfri overdragelse. En vederlagsfri overdragelse av Blaker skanse til Sørums kommunale betinger Stortingets samtykke, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXVIII.

Ny budsjetteringsordning for Sametinget

Sammendrag

Regjeringen og Sametinget har blitt enige om at det fra 2019 etableres en ny budsjettmodell hvor de årlige overføringene til Sametinget i utgangspunktet samles under én budsjettpost i statsbudsjettet. Det er også enighet om at det fra 2019 etableres en ordning med at regjeringen hver vår legger frem en kortfattet situasjonsbeskrivelse og fremoverskuende melding til Stortinget om samiske forhold. Meldingen skal omtale utviklingstrekk for samisk språk, kultur og samfunnsliv, og tjenestetilbudet til samiske innbyggere. Meldingen kan videre redegjøre for regjeringens mål i samepolitikken og hva den anser som de viktigste utfordringene fremover. Sametingets vurderinger skal komme klart frem i disse årlige meldingene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil i statsbudsjettet for 2019 komme med forslag til hvilke budsjettkapitler og -poster over andre departementers budsjetter som rammeoverføres til fellesposten. I Prop. 1 S (2018–2019) tar departementet også sikte på å beskrive rutiner for arbeidet med den nye ordningen med årlige meldinger til Stortinget og for hvordan sektoransvaret skal ivaretas.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.6 Arbeids- og sosialdepartementet

3.3.6.1 KAP. 601 UTREDNINGSVIRKSOMHET, FORSKNING M.M.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 53 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 601 post 21 med 0,8 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 601 post 70. Dette er knyttet til prosjekter i regi av IA-avtalen, jf. omtale under kap. 601 post 70.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34,5 mill. kroner.

Det er iverksatt en rekke kunnskapsutviklingsprosjekter og andre prosjekter i regi av IA-avtalen. Disse prosjektene er finansiert over kap. 601 post 21. I dialog med arbeidslivets parter er det satt av midler til at enkelte av hovedorganisasjonene i arbeidslivet gjennomfører noen prosjekter. Det er derfor behov for å overføre midler til tilskuddsposten. Bevilgningen under kap. 601 post 70 foreslås økt med 0,8 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 601 post 21.

Under kap. 601 post 70 er det i tillegg frigjorte midler knyttet til EU-kontingenter fordi utgifter til enkelte prosjekter er forskjøvet i tid. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 601 post 70 med 2,9 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 606 post 1, jf. omtale under kap. 606.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 601 post 70 redusert med 2,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til Utredningsvirksomhet, forskning m.m. med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7 100 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.6.2 KAP. 605 ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 11 494,2 mill. kroner.

Administrering av tiltaksplasser

I lys av den positive utviklingen på arbeidsmarkedet foreslås en reduksjon på 1 100 tiltaksplasser til ledige i 2. halvår 2018, jf. omtale under kap. 634 post 76. Dette medfører også et lavere behov for personellressurser i Arbeids- og velferdsetaten på 7,7 mill. kroner. Det foreslås samtidig en økning på 100 tiltaksplasser i varig tiltatt arbeid i 2. halvår 2018, jf. omtale under kap. 634 post 77. Økningen medfører isolert et større behov for personellressurser i etaten på 1,4 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 605 post 1 foreslås redusert med til sammen 6,3 mill. kroner til administrering av tiltaksplasser.

Regjeringens inkluderingsdugnad – flere markedskontakter

I Jeløya-plattformen varsler regjeringen at den vil invitere til en inkluderingsdugnad med mål om å få flere med nedsatt arbeidsevne eller hull i CVen inn i arbeidslivet. Dugnaden innebærer bl.a. at staten, kommunene og private aktører jobber sammen for å få flere av de som står utenfor, inn i ordinært arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten vil ha en rolle i gjennomføringen i samarbeid med andre aktører. Tett kontakt med arbeidsgivere er viktig for å oppnå økt sysselsetting av utsatte grupper. For å intensivere rekrutteringsbistanden til arbeidsgivere foreslår regjeringen å øke bevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 12,6 mill. kroner tilsvarende 36 stillinger som markedskontakter. Markedskontaktene har blant annet ansvar for å avklare virksomhetenes behov for arbeidskraft, finne kandidater som kan være aktuelle for jobb i virksomhetene, og sikre koordinert innsats fra Nav overfor virksomheter med samarbeidsavtale om rekruttering og inkludering.

Administrasjonsvederlag

Bevilgningen på kap. 605 post 1 foreslås nedjustert med 6,3 mill. kroner som følge av lavere administrasjonsvederlag til Arbeids- og velferdsetaten, jf. omtale under kap. 3605 post 1. Dette er en parallell justering av utgifts- og inntektskapittelet og må ses i lys av merinntektsfullmaktene knyttet til postene.

Tiltak som forebygger ungdomsledighet

På bakgrunn av budsjettavtalen mellom regjeringen, Venstre og Kristelig Folkeparti ble det i saldert budsjett 2018 bevilget 10 mill. kroner under kap. 605 post 1 til tiltak som forebygger ungdomsledighet. Midlene skal benyttes til å understøtte og styrke Arbeids- og velferdsetatens samarbeid med fylkeskommunene om veiledning av unge gjennom karrieresentre. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal utvikle støtte og ressurser for bruk av e-læringsplattformer og digitale verktøy til slik veiledning. Kompetanse Norge vil inviteres til et samarbeid om dette arbeidet. Formålet med tiltakene er å bidra til mer tilgjengelig og målrettet veiledning av unge.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 605 post 1 redusert med 18 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De

Grønne og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.6.3 KAP. 3605 ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Post 1 Administrasjonsvederlag

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 14,8 mill. kroner.

I saldert budsjett for 2018 ble bevilgningen på posten redusert som følge av en nedgang i administrasjonsvederlagene som Statens pensjonskasse betaler til Arbeids- og velferdsetaten. Oppdaterte anslag basert på endelig avtale mellom etatene tilsier en ytterligere nedjustering av bevilgningen til formålet. Det vises også til forslag om parallell justering av bevilgningen på kap. 605 post 1, jf. merinntektsfullmakten knyttet til posten.

Bevilgningen foreslås redusert med 6,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 6 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag

Sammendrag

Bevilgningen er på 27,7 mill. kroner.

Posten omfatter inntekter fra gebyr ved offentlig fastsettelse og endring av barnebidrag mellom partene i bidragssaker. Gebyr ilegges når inntekten overstiger en fastsatt grense, som per 1. juli 2017 er 271 000 kroner. Gebyret utgjør ett rettsgebyr.

Bevilgningen foreslås redusert med 2,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.4 KAP. 606 TRYGDERETTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 71,8 mill. kroner.

Trygderetten er ankeinstans i saker om trygde- og pensjonsspørsmål og skal avgjøre saker mellom private parter og forvaltningsorganer om den privates trygderettigheter. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Trygderetten har økt, og Trygderetten hadde en stor beholdning av ubehandlede saker ved utgangen av 2017. Trygderetten forventer også en vesentlig økning i saksinngangen fra Nav Klageinstans i 2018. Den foreslåtte bevilgningsøkningen vil dekke utgifter til økt bemanning og engangsutgifter til nytt saksbehandlings- og arkivsystem. Som et bidrag til å effektivisere driften tas det sikte på at Trygderetten går over til fullelektronisk saksbehandling i løpet av 2019.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 606 post 1 med 2,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 601 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.5 KAP. 611 PENSJONER AV STATSKASSEN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 18,4 mill. kroner.

Posten skal dekke utbetalinger for visse grupper som ikke har opptjente pensjonsrettigheter i Statens pensjonskasse. På grunnlag av oppdatert anslag foreslås det å redusere bevilgningen med 1,4 mill. kroner.

Det foreslås at Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister, jf. forslag til romertallsvedtak.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XXIX.

3.3.6.6 KAP. 612 TILSKUDD TIL STATENS PENSJONSKASSE

Sammendrag

Bevilgningen til Statens pensjonskasse er nettobudsjettet og anslås på bakgrunn av differansen mellom utgifter og inntekter. Tilskuddet til Statens pensjonskasse på kap. 612 for 2018 foreslås oppjustert med 212 mill. kroner til 4 952 mill. kroner. Utgiftene til pensjon mv. inkludert administrasjonskostnader anslås til om lag 27,9 mrd. kroner, mens inntekter fra premiebetalende virksomheter, medlemsinnskudd mv. anslås til om lag 22,9 mrd. kroner.

Inntektene nedjusteres med 164 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at anslaget for premieinntekter er redusert.

Utgiftene oppjusteres med til sammen 48 mill. kroner. Dette skyldes blant annet at anslaget for utbetalte AFP-pensjoner er økt. Dette oppveies delvis av redusert anslag for utbetalte uførepensjoner.

Anslagsendringene gjennomgått over gir følgende utslag på Post 1 og post 70:

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 4 566 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 211 mill. kroner.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 174 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag under postene 1 og 70.

3.3.6.7 KAP. 613 ARBEIDSGIVERAVGIFT TIL FOLKETRYGDEN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 4 mill. kroner.

Posten omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av pensjonspremie for ikke-premiebetalende virksomheter. Bevilgningsbehovet er redusert som følge av at premiegrunnlag er lavere enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 22 mill. kroner. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.8 KAP. 614 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 26 mill. kroner.

Posten gjelder utgifter til administrasjon av boliglånsordningen. Anslaget på posten er basert på samme volumforutsetninger som for post 90 Utlån.

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner som følge av høyere etterspørsel etter boliglån enn tidligere forutsatt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 3 400 mill. kroner.

Posten omfatter utbetaling av nye lån samt beregnede opptjente renter ved utgangen av året. Bevilgningen på posten foreslås økt med 900 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak at anslaget for antall utbetalte nye lån per uke i 2018 er økt fra 52 til 65 og at anslaget for gjennomsnittlig utbetalt beløp er økt med 15 000 kroner til 1 265 000 kroner.

Beregnete opptjente renter ved utgangen av 2018 er anslått til om lag 65 mill. kroner. Til sammenligning var anslaget i saldert budsjett 44 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 614 post 90 foreslås økt med 900 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.9 KAP. 3614 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 1 Gebyrinntekter, lån

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 22 mill. kroner og gjelder innbetaling av gebyrer for låntakere i boliglansordningen i Statens pensjonskasse.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner som følge av høyere etterspørsel etter boliglån.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 13 600 mill. kroner og omfatter innfrielse og avdrag samt tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til året.

Forventet gjennomsnittlig innfridd beløp er redusert med 80 000 kroner til 970 000 kroner. Forventede løpende avdrag er redusert med 496 mill. kroner til 2 250 mill. kroner. Ekstraordinære avdrag er redusert med 50 mill. kroner til 700 mill. kroner. Anslaget for antall innfrielse er videreført med 800 per måned. Samlet utgjør dette en reduksjon i årlig innbetaling på 1 300 mill. kroner sammenlignet med anslaget i saldert budsjett.

Basert på faktisk opptjente renter pr. 31. desember 2017 utgjør tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til 2018 om lag 66 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 3614 post 90 foreslås redusert med 1 300 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.10 KAP. 5607 RENTER AV BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 80 Renter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 825 mill. kroner og gjelder innbetaling av renter fra lånekundene i boliglansordningen i Statens pensjonskasse. Innbetalingen av renter anslås å øke med 295 mill. kroner. Det er budsjettet med en effektiv rente eksklusive gebyrer på 2,5 pst. for 2018. Til sammenligning var det budsjettet med en rente på 2,0 pst. i saldert budsjett for 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 295 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.11 KAP. 616 GRUPPELIVSFORSIKRING

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 200 mill. kroner og gjelder erstatningsutbetalinger og kostnadene til Statens pensjonskasse for å administrere gruppelivsordningen.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.12 KAP. 3616 GRUPPELIVSFORSIKRING

Post 1 Premieinntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 118 mill. kroner og gjelder innbetaling av premie for gruppelivsforikring. Bevilgningen foreslås redusert med 12 mill. kroner. Reduksjonen skyldes lavere forventet antall årsverk som skal legges til grunn for faktureringen i 2018 enn forutsatt i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås redusert med 12 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.13 KAP. 2470 STATENS PENSJONSKASSE

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Kap. 2470 post 24 foreslås videreført med -18,2 mill. kroner.

Det foreslås følgende justeringer på underpostene:

Post 24.2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på underposten er 484,9 mill. kroner. Utgiftene foreslås redusert med 50 mill. kroner mot tilsvarende økning av underpost 24.5 Til investeringsformål. Reduksjonen må ses i sammenheng med behov for systemutvikling, blant annet til forberedelser av innføring av nye samordningsregler. Dette medfører at en større andel av Statens pensjonskasses utgifter går til å finansiere investeringsprosjekter som skal aktiveres og avskrives over flere år fremfor å finansiere prosjekter og utviklingstiltak som skal belastes post 24.2 Driftsutgifter det enkelte budsjettår.

Bevilgningen under kap. 2470 underpost 24.2 foreslås redusert med 50 mill. kroner.

Post 24.3 Avskrivninger

Bevilgningen på underposten er 135,5 mill. kroner. Anslaget er redusert med 11,7 mill. kroner som følge av lavere avskrivningsgrunnlag enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen foreslås redusert med 11,7 mill. kroner.

Post 24.5 Til investeringsformål

Bevilgningen på underposten er 25 mill. kroner. Underposten omfatter avsetning til egenfinansierte investeringer, jf. kap. 5470 post 30. Underposten foreslås økt med 50 mill. kroner til 75 mill. kroner. Den foreslåtte økningen tilsvarende reduksjonen av underpost 24.2 Driftsutgifter.

Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner.

Post 24.6 Til reguleringsfondet

Det foreslås å avsette 11,7 mill. kroner til reguleringsfondet. Den foreslåtte avsetningen tilsvarende reduksjonen av underpost 24.3 Avskrivninger.

Bevilgningen foreslås økt med 11,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 40,7 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås økt med 50 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2470 underpost 24.2 og underpost 24.5 og kap. 5470 post 30.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.14 KAP. 5470 STATENS PENSJONSKASSE

Post 30 Avsetning til investeringsformål

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 25 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2470 underpost 24.2 og underpost 24.5 og post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.15 KAP. 634 ARBEIDSMARKEDSTILTAK

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 7 477,1 mill. kroner.

De siste årene har tiltaksnivået blitt økt på bakgrunn av utviklingen på arbeidsmarkedet. I 2018 har utviklingen på arbeidsmarkedet vært bedre enn lagt til

grunn i nasjonalbudsjettet 2018. Anslaget for sysselsetningsvekst i inneværende år er oppjustert, mens arbeidsledigheten nå anslås lavere enn i fjor høst. Behovet for arbeidsmarkedstiltak for helt ledige er derfor også redusert, og nivået kan bygges noe ned. Regjeringen foreslår at bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak reduseres med 69,9 mill. kroner tilsvarende om lag 1 100 plasser for ordinært ledige i andre halvår 2018, eller om lag 550 plasser i gjennomsnitt på årsbasis.

I tillegg innebærer forslaget et redusert behov for tilsagnsfullmakt til regnskapsmessig etterslep med utbetaling i 2019 på 17,4 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Som følge av redusert tiltaksnivå foreslås det også å redusere bevilgningen til personellressurser i Arbeids- og velferdsetaten, jf. omtale under kap. 605 post 1.

Bevilgningen under kap. 634 post 76 foreslås redusert med 69,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 395,5 mill. kroner.

For at flere brukere skal få tilbud om varig tilrettelagt arbeid (VTA), foreslår regjeringen om lag 100 flere VTA-plasser i andre halvår 2018.

Det er overført ubrukte midler fra 2017 til 2018 som benyttes for delvis å finansiere økningen av tiltaksplasser. Forslaget innebærer et økt bevilgningsbehov på 3,7 mill. kroner. I tillegg innebærer forslaget et økt behov for tilsagnsfullmakt til regnskapsmessig etterslep med utbetaling i 2019 på 1,4 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Som følge av økt tiltaksnivå foreslås det også å øke bevilgningen til personellressurser i Arbeids- og velferdsetaten, jf. omtale under kap. 605 post 1.

Bevilgningen under kap. 634 post 76 foreslås økt med 3,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak IX.

3.3.6.16 KAP. 635 VENTELØNN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 19 mill. kroner.

Ventelønsordningen ble faset ut med virkning fra 1. mars 2016. Ordningen er fra dette tidspunktet stengt for nye mottakere. Antallet mottakere av ventelønn forventes å reduseres like sterkt i 2018 som i 2017, for så å flate gradvis ut. På bakgrunn av utviklingen hittil i 2018 settes anslaget for avgang fra ordningen noe ned.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.17 KAP. 3635 VENTELØNN MV.

Post 1 Refusjon statlig virksomhet mv.

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 13 mill. kroner.

Utviklingen i gjennomsnittlig refusjonsgrad avhenger av antallet mottakere med fullt refusjonskrav, og av sammensetningen av avgangen fra ordningen fremover. Refusjonsgraden er usikker, men forventes å øke fremover.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Innfordring av feilutbetaling av ventelønn

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0,4 mill. kroner.

Innfordring av feilutbetaling av ventelønn har bl.a. sammenheng med omfanget av avslutninger og gjenopptak av utbetalinger av ventelønn, samt størrelsen på utbetalingene. Det forventes en større nedgang i feilutbetalinger enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.18 KAP. 660 KRIGSPENSJON

Post 70 Tilskudd, militære, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 70 mill. kroner.

Det anslås en reduksjon på posten, hovedsakelig som følge av en nedjustering av anslaget for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd, sivile, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 184 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er nedjustert.

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.19 KAP. 664 PENSJONSTRYGDEN FOR SJØMENN

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 47 mill. kroner.

Bevilgningen omfatter tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter sjømannspensjonsloven § 15, samt tilskudd som i henhold til statsgarantien skal dekke trygdens underskudd dersom det ikke er tilstrekkelig med midler i reguleringsfondet.

Anslag for tilskudd etter lovens § 15 reduseres med 3 mill. kroner som følge av at anslaget for gjennomsnittlig ytelse er nedjustert. Det forventes at trygden vil gå med overskudd i 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.20 KAP. 666 AVTALEFESTET PENSJON (AFP)

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 200 mill. kroner.

Det anslås en økning på posten som følge av oppjustering av anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.21 KAP. 2541 DAGPENGER

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 13 348 mill. kroner.

Antallet dagpengemottakere og gjennomsnittlig utbetaling forventes å bli lavere enn anslått i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 738 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.22 KAP. 5705 REFUSJON AV DAGPENGER

Post 70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 23 mill. kroner.

Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene under denne posten er knyttet til refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det er vanligvis et etterslep fra åpnete konkurser til faktisk innbetalte refusjoner av dagpenger.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0,8 mill. kroner.

Arbeids- og velferdsetaten kan søke refusjon for utbetalte dagpenger til personer som er bosatt i Norge og har blitt helt arbeidsledige fra arbeid i et annet EØS-land.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.23 KAP. 2542 STATSGARANTI FOR LØNSSKRAV VED KONKURS MV.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 795 mill. kroner.

I 2017 var utbetalingene gjennom ordningen på 832 mill. kroner. Det var 32 mill. kroner over vedtatt budsjett. Høye utbetalinger i desember 2017 medvirket til dette.

Bakgrunnen for høyere utbetalinger er at antall foretakskonkurser økte med 4,4 pst. og antall ansatte berørte av foretakskonkurser økte med 18,8 pst. i 2017.

Selv om det på sikt forventes færre konkurser, anslås det nå samlet sett noe høyere utgifter i 2018 enn i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 45 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.24 KAP. 2620 STØNAD TIL ENSLIG MOR ELLER FAR

Post 70 Overgangsstonad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 170 mill. kroner.

Det var en sterkere nedgang i antall mottakere av overgangsstonad enn forventet i 2017. Denne utviklingen har fortsatt inn i 2018. Årsakene til dette er usikre, men effekter av regelverksendringer de senere årene kan trolig forklare noe av nedgangen. Et bedre arbeidsmarked har trolig også bidratt til færre mottakere.

Bevilgningen foreslås redusert med 240 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Tilleggsstonader og stonad til skolepenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 91,3 mill. kroner.

Antallet mottakere av tilleggsstonader og stonad til skolepenger økte kraftig mot slutten av 2017. Dette hadde trolig sammenheng med restansenedbygging.

Bevilgningen foreslås økt med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bidragsforskott

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 745 mill. kroner.

I saldert budsjett 2018 ble det lagt til grunn en nedgang i saksvolumet på 3 pst. fra 2017. Nedgangen i saksvolumet justeres nå til 5 pst. Volumet blir bestemt av antall barn i saker med forskudd, av det beløp som kan utbetales per barn, og av hvor mye av tilstått forskudd som kommer til utbetaling.

Bevilgningen foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.25 KAP. 2650 SYKEPENGER

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 37 490 mill. kroner.

Det trygdefinansierte sykefraværet ble redusert med 1,5 pst. fra 2016 til 2017, mot en antatt nullvekst i saldert budsjett 2018. Et lavere inngangsnivå fra 2017 medfører lavere utgifter på posten enn anslått. Basert på regnskapstall hittil i år forventes nå en reduksjon i det trygdefinansierte sykefraværet på 2 pst. i 2018, mot en antatt nullvekst i saldert budsjett 2018. Anslaget for lønnsvekst er nedjustert fra 3,0 pst. til 2,8 pst. Alle disse endringene trekker i retning av lavere utgifter på posten. I motsatt retning er anslaget for sysselsettingsvekst

oppjustert fra 1,1 pst. til 1,3 pst. Samlet innebærer disse endringene en reduksjon i anslaget på posten.

Bevilgningen under kap. 2650 post 70 foreslås redusert med 1 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 490 mill. kroner.

Utgiftene til sykepenger for selvstendige i 2017 endte noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018, hovedsakelig som følge av sterkere nedgang i lønnsveksten enn anslått. Et lavere inngangsnivå fra 2017 medfører lavere utgifter på posten enn tidligere anslått. Basert på regnskapstall hittil i år forventes nå en reduksjon i det trygdefinansierte sykefraværet for selvstendige på 2 pst. i 2018, mot en antatt nullvekst i saldert budsjett 2018. Også dette trekker i retning lavere utgifter på posten. Anslaget for forventet sysselsettingsvekst er oppjustert fra 1,1 pst. til 1,3 pst. Samlet sett innebærer disse endringene en reduksjon i anslaget på posten.

Bevilgningen under kap. 2650 post 71 foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 271 mill. kroner.

Utgiftene i 2017 ble 79 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Regnskapstallene for 2017, samt opplysninger fra forvaltningen, tyder på at det vil ta noe lengre tid enn tidligere lagt til grunn før effekten av ny pleiepengeordning som trådte i kraft fra 1. oktober 2017, jf. Prop. 48 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven mv. (pleiepenger ved pleie av syke barn), inntreffer. På bakgrunn av dette er anslaget for tiltakseffekten i 2017 og 2018 av ny pleiepengeordning nedjustert.

Bevilgningen foreslås redusert med 276 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 070 mill. kroner.

Lavere utgifter til sykepenger for arbeidstakere i 2017 enn tidligere anslått, jf. omtale under post 70, samt

reduisert anslag for feriepengerandel i 2018 medfører lavere utgifter på posten enn anslått i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 60 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.26 KAP. 2651 ARBEIDSAVKLARINGSPENGER

Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34 812 mill. kroner.

I 2017 var det i gjennomsnitt om lag 144 200 mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottakere i 2018 blir 137 500, en reduksjon på 3 850 mottakere sammenlignet med anslaget i saldert budsjett 2018. Reduksjonen skyldes i hovedsak at 3 500 flere enn forventet anslås å gå over fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd i perioden fra august 2017 til ut 2018. Høyere overgang til andre tilstander enn uføretrygd bidrar også til en reduksjon av anslaget, mens økt tilgang til arbeidsavklaringspenger trekker i motsatt retning. Økt overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd bidrar isolert sett til en nedjustering av utgiftsanslaget med 850 mill. kroner. Lavere anslag for veksten i grunnbeløpet i 2018 reduserer anslaget med om lag 100 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2651 post 70 foreslås redusert med 1 002 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilleggsstønader, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 267,3 mill. kroner.

Utgiftene for 2017 ble om lag 9 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018, og anslaget for veksten i antall mottakere i 2018 er redusert fra -2,9 pst. til -9,5 pst.

Bevilgningen foreslås redusert med 27,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Legeerklæringer

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 415 mill. kroner.

Utgiftene til legeerklæringer i 2017 ble 7,6 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018, og anslaget for volumvekst i 2018 er oppjustert noe sammenlignet med saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.27 KAP. 2655 UFØRHET

Post 70 Uføretrygd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 86 330 mill. kroner.

I 2017 var det i gjennomsnitt om lag 322 400 mottakere av uføretrygd. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottakere i 2018 blir om lag 330 700. Det er en økning på om lag 4 500 mottakere sammenlignet med saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig høyere overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd i andre halvdel av 2017 og så langt i 2018 enn tidligere lagt til grunn. Økningen i anslaget for antall mottakere bidrar isolert sett til en økning av utgiftsanslaget på om lag 1,25 mrd. kroner. I motsatt retning trekker en nedjustering av anslaget for gjennomsnittlig ytelse per mottaker, hvorav mesteparten skyldes redusert anslag for gjennomsnittlig grunnbeløp i 2018. Sammen med enkelte andre mindre endringer bidrar dette til en reduksjon på om lag 380 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2655 post 70 foreslås økt med 870 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Menerstatning ved yrkesskade, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 83 mill. kroner.

Regnskapsutviklingen i 2017 og utviklingen så langt i 2018 tilsier høyere utgifter enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.28 KAP. 2661 GRUNN- OG HJELPESTØNAD, HJELPEMIDLER MV.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 900,9 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 9,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Hjelpetønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 10,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tilskudd til biler

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig at utgiftene i 2017 ble lavere enn ventet og at anslaget for volumvekst er redusert fra 3 til -2 pst.

Bevilgningen foreslås redusert med 69,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig at grunnlaget fra 2017 ble høyere enn ventet og at anslaget for volumvekst er økt fra 3 til 4 pst.

Bevilgningen foreslås økt med 158,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 4,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018. Dette skyldes hovedsakelig at utgiftene i 2017 ble høyere enn ventet og at anslaget for volumvekst er økt fra 5 til 6 pst.

Bevilgningen foreslås økt med 67 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Høreapparater

Sammendrag

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.29 KAP. 2670 ALDERDOM

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottakere.

Bevilgningen foreslås redusert med 590 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottakere.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 110 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Inntekstpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget på posten nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottakere.

Bevilgningen foreslås redusert med 120 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen dekker flere ulike tillegg til alderspensjon. Anslaget på posten justeres opp, i all hovedsak som følge av at gjennomsnittlig antall med særtilllegg eller pensjonstillegg og gjennomsnittlig ytelse for disse er justert opp sammenlignet med saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 100 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.30 KAP. 2680 ETTERLATTE

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget oppjusteres hovedsakelig som følge av økt anslag for gjennomsnittlig antall mottakere.

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Særtilllegg, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget oppjusteres som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottakere.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Sammendrag

Utgiftene på posten varierer fra år til år og er vanskelige å forutsi.

Bevilgningen foreslås økt med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.31 KAP. 2686 STØNAD VED GRAVFERD

Post 70 Stønad ved gravferd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Anslaget nedjusteres hovedsakelig som følge av at anslaget for gjennomsnittlig antall mottakere og gjennomsnittlig beløp per mottaker av behovsprøvd gravferdsstønad er redusert.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.32 KAP. 5701 DIVERSE INNTEKTER

Post 71 Refusjon ved yrkesskade

Sammendrag

En del av folketrygdens utgifter ved yrkesskade blir finansiert av arbeidsgivere ved en refusjonsordning knyttet til den obligatoriske yrkesskedeforsikringen etter lov 16. juni 1989 nr. 65. Refusjonen skjer gjennom en fastsatt prosentsats/refusjonsats av de faktiske erstatningsutbetalinger fra forsikringsgiverne. På bakgrunn av reviderte anslag for innbetalinger av refusjoner anslås inntektene på posten redusert.

Bevilgningen foreslås redusert med 126,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Refusjon fra bidragspliktige

Sammendrag

Anslagene for refusjonsinntekter avhenger av forventet utbetalt bidragsforskott på kap. 2620 post 76 i samme periode. På bakgrunn av oppdaterte anslag forventes inntektene i 2017 å utgjøre om lag 33 pst. av anslåtte utgifter på kap. 2620 post 76, en oppjustering fra 30 pst. som lå til grunn for anslaget i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 86 Innkreving feilutbetalinger

Sammendrag

Regnskapsførte inntekter på posten de senere år, særlig i 2017, er betydelig høyere enn gjeldende bevilgning på posten. Oppdaterte anslag for inneværende år tilsier at inntektene vil bli om lag 1 300 mill. kroner. I anslaget er det blant annet sett hen til utviklingen i regnskapstall og blant annet tatt høyde for forventede inntekter fra feilutbetalinger og fra uføres etteroppgjør.

Bevilgningen foreslås økt med 582 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 87 Diverse inntekter

Sammendrag

Arbeids- og velferdsetatens innkreivingsvirksomhet (Nav Innkreving) ble overført til Skatteetaten med virkning fra 1. april 2018. I statsbudsjettet for 2018 ble det tatt høyde for dette i fastsettingen av etatenes driftsbevilgninger. Inntekter fra purre- og rettsgebyr knyttet til Nav Innkreving bevilges i dag på kap. 5701 post 87. Som følge av overføringen av innkreivingsvirksomheten bør inntekter fra purre- og rettsgebyr i stedet bevilges over Skatteetatens budsjett. Forventede inntekter fra purre- og rettsgebyr fra 1. april 2018 og ut året er på 18 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 5701 post 87 foreslås redusert med 18 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 4618 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 88 Hjelpemiddelsentraler m.m.

Sammendrag

Posten omfatter inntekter fra bl.a. salg av hjelpemidler og biler. Det anslås nå at inntektene på posten vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2018.

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.33 ANDRE SAKER

IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten – overgang mellom Prosjekt 2 og 3

Sammendrag

Regjeringen har i henhold til omtale i Prop. 67 S (2015–2016) besluttet at Arbeids- og sosialdepartementet kan starte planleggingen av Prosjekt 3, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018) for Arbeids- og sosialdepartementet. Fase 1 av planleggingen av Prosjekt 3, konseptvurdering med etterfølgende ekstern kvalitetssikring (KSP-2), er avsluttet. På bakgrunn av anbefaling fra ekstern kvalitetssikrer har regjeringen besluttet å starte detaljplanlegging av anbefalt konsept med etterfølgende ekstern kvalitetssikring (KS2).

Ekstern kvalitetssikrer anbefaler også en smidig overgang fra Prosjekt 2 til Prosjekt 3 ved at Arbeids- og velferdsetaten høsten 2018 kan forberede oppstart av Prosjekt 3 fra 1. januar 2019. Disse aktivitetene kan finansieres ved å benytte deler av ubrukte midler for Prosjekt 2 mot tilsvarende reduksjon i rammen for Prosjekt 3 i 2019 og 2020. Dette vil være økonomisk lønnsomt

fordi det sikrer kontinuitet i prosjektorganisasjonen og hindrer unødige forsinkelser i utviklingsarbeidet. I overgangen mellom Prosjekt 1 og 2 ble det foretatt tilsvarende disposisjoner for å sikre kontinuitet og reduserte kostnader. Regjeringen vil ta stilling til en eventuell smidig oppstart av Prosjekt 3 når KS2-rapporten foreligger og dersom det der anbefales å starte Prosjekt 3 i henhold til fremlagt plangrunnlag. Som signalisert i Prop. 1 S (2017–2018) for Arbeids- og sosialdepartementet, vil Stortinget på ordinær måte bli invitert til å beslutte oppstart av og kostnadsramme for prosjektet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Anmodningsvedtak om utbetalingsmelding på papir

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 33 (2017–2018) av 11. november 2017:

«Stortinget ber regjeringen fra 1. juli 2018 gi alle som mottar pensjonsytelser, valgfri rett til å få utbetalingsinformasjonen tilsendt løpende, per post.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Dokument 8:11 S (2017–2018), jf. Innst. 36 S (2017–2018).

Arbeids- og velferdsetaten vil fra og med utbetalingsmeldingen for juli 2018 innføre en løsning for utbetalingsmeldinger på papir for pensjonister og uføre som måtte ønske det. Løsningen innebærer at Arbeids- og velferdsetaten legger Difis reservasjonsregister til grunn og sender utbetalingsmelding til dem som har registrert seg og deretter reservert seg der. Brukerne må da aktivt melde fra til Difi om at de ønsker å reservere seg mot all digital post. Difi tilbyr allerede i dag brukere å reservere seg uavhengig av om henvendelsen til Difi kommer digitalt, på telefon eller per brev.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Anmodningsvedtak om trygdeytelser for fosterforeldre – tilbakevirkende kraft

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 324 (2017–2018) av 15. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen gi overgangsordningen som skal sikre at personer med dagpenger og arbeidsavklaringspenger ikke skal tape på å være fosterforeldre, tilbakevirkende kraft med virkning fra 11. mai 2017, tidspunktet da Stortinget fattet sitt vedtak.»

Vedtaket nr. 324 ble fattet ved behandlingen av Prop. 15 S (2017–2018), jf. Innst. 85 S (2017–2018).

Alle fosterforeldre som mottar arbeidsavklaringspenger og dagpenger, er med virkning fra 1. januar 2018 gitt unntak fra regelen om at timer i lønnet arbeid skal føre til avkortning i trygdeytelsene. Dersom unntaksregelen skal gis tilbakevirkende kraft med virkning fra 11. mai 2017, må det være kjent hvem som var fosterforeldre, og som samtidig mottok arbeidsavklaringspenger eller dagpenger. Arbeids- og velferdsetaten har ikke mulighet til å finne de personene som ville være aktuelle for en eventuell etterbetaling gjennom de registrene som etaten har tilgang til. Anmodningsvedtaket er derfor ikke fulgt opp.

I forbindelse med behandlingen av 2018-budsjettet i arbeids- og sosialkomiteen samme dag ble vedtak nr. 321 fattet, hvor ordlyden var:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte, med en ytterligere vurdering av Stortingets anmodningsvedtak 11. mai 2017. Stortinget fastslår at regjeringen i sitt forslag etablerer en overgangsordning for fosterforeldre som mottar dagpenger eller AAP. Stortinget merker seg videre at det ikke er gjennomførbart å utvide ordningen ytterligere innen 1. januar 2018, også fordi det ikke er utredet hvordan ytterligere regelverksendringer knyttet til inntektsberpet og dets betydning for avkortning kan utformes.»

Det vil komme en nærmere omtale av vedtak nr. 321 i Prop. 1 S (2018–2019).

På denne bakgrunn foreslås det at vedtak nr. 324 ikke følges opp, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXX.

3.3.7 Helse- og omsorgsdepartementet

3.3.7.1 KAP. 701 E-HELSE, HELSEREGISTRE MV.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Programlederrollen – nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 761 post 21, jf. omtale der.

Nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke

Det foreslås å redusere bevilgningen med 12 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 762 post 63, jf. omtale der.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 13,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.7.2 KAP. 710 VAKSINER MV.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Gratis MMR-vaksine

Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kroner til gratis vaksine mot meslinger og rubella (MMR-vaksine) til personer som ikke er vaksinert i barnevaksinasjonsprogrammet. Dette gjelder personer hvor foreldrene ikke har ønsket vaksinasjon av sine barn, voksne født før 1969, samt innvandrere med manglende eller mangelfull vaksinasjonsstatus for MMR.

Barnevaksinasjonsprogrammet

Bevilgningen foreslås økt med 5,5 mill. kroner som følge av merutgifter til oppbygging av seks måneders beredskapslager av vaksine mot difteri, stivkrampe, kikhoste og polio (dTP-IPV). Vaksineavtalene for kombinasjonsvaksinen dTP-IPV og dTP-IPV (som tilbys på hhv. 2. og 10. skoletrinn) utløp ultimo 2017 uten mulighet for ytterligere forlenging. Det har i flere år vært leveringsproblemer på grunn av produksjonsproblemer med kikhostekomponenten. Dette har medført lav lagerbeholdning. Leveringsproblemene er nå løst. For å sikre tilstrekkelig beredskap i 2018 foreslås det en engangsbevilgning til formålet.

Det foreslås videre å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 745 post 1. Flyttingen skyldes at midler til driftsutgifter til vaksinasjon av gutter mot HPV i barnevaksinasjonsprogrammet, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 11 S (2017–2018) og utgifter til beskyttelsesstudie ved innføring av seksvalent vaksine, jf. Innst. 253 S (2016–2017) og Innst. 11 S (2017–2018), ble bevilget på feil kapittel og post.

Beredskapsavtale – pandemisk influensa

Det foreslås å redusere bevilgningen med 43,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 745 post 1, knyttet til at bevilgningen til beredskapsavtale for vaksine mot pandemisk influensa ved en feil ikke ble flyttet i forbindelse med endring av Helse- og omsorgsdepartementets kapittelstruktur, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018).

Økt bestillingsfullmakt – vaksiner

Helse- og omsorgsdepartementet har bestillingsfullmakt til å foreta bestillinger knyttet til vaksiner ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 260 mill. kroner. Gjennom etatsstyringen delegeres fullmakten til Folkehelseinstituttet. Nivået på rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar varierer gjennom året avhengig av hvor i avtalesyklusene til programvaksinene man er, og hvilke bestillinger som foretas av salgsvaksiner (for eksempel påfyllingsvaksiner til voksne, reisevaksiner m.m.). Variasjon forsterkes når flere nye avtaler inngås i et budsjettår. I tillegg vil rammen variere som følge av lageroppbygging og prisøkningen som markedet for vaksiner har vært preget av den siste tiden, jf. Prop. 69 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2017–2018).

Det foreslås å øke bestillingsfullmakten fra 260 til 580 mill. kroner, slik at Folkehelseinstituttet kan inngå juridiske avtaler som sikrer nødvendig vaksineforsyning og beredskapsvaksine, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 45,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak X.

3.3.7.3 KAP. 714 FOLKEHELSE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79

Sammendrag

Det foreslås å omdisponere 1,5 mill. kroner på posten fra forsøk i skolen om ekstra tid til fysisk aktivitet og kroppsøving til annet arbeid innenfor formålet, herunder arbeidet med ny handlingsplan for fysisk aktivitet.

Det er bevilget 3 mill. kroner i forbindelse med forsøket med ekstra tid til fysisk aktivitet og kroppsøving. Bevilgningen legger til grunn en helårsvirkning. Hovedstudien som pågår i skoleåret 2017–2018 med et utvalg på 29 skoler og om lag 2 700 elever på 9. trinn, vil være avsluttet i løpet av første halvår 2018. Det vil derfor være mulig å omdisponere 1,5 mill. kroner på posten.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 70 Rusmiddeltiltak mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til rusmiddeltiltak mv. med 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Flertallet foreslår med dette en bevilgning på 1 mill. kroner til et forskningsprosjekt som er et samarbeid mellom Rusfri Oppvekst, NLA og Høgskulen på Vestlandet.

3.3.7.4 KAP. 732 REGIONALE HELSEFORETAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 780 post 50 til dekning av norsk deltakelse i EUs strålevernprogram Euratom. Det er Norges forskningsråd som administrerer strålevernsprogrammet, jf. Prop. 129 S (2016–2017) og Innst. 401 S (2016–2017). Ved en feil ble ikke midlene overført Norges forskningsråd i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner knyttet til tilskuddsordning for ideelle og enkelte andre virksomheters historiske pensjonskostnader.

Regjeringen fremmet forslag om tilskuddsordning for dekning av historiske pensjonskostnader i statsbudsjettet for 2018. Et flertall i finanskomiteen i Innst. 2 S (2017–2018) avgitt 12. desember 2017 besluttet at «innretningen på kompensasjonen må arbeides videre med før Stortinget vedtar en slik tilskuddsordning, og at ordningen derfor ikke bør besluttes nå».

Det vises til anmodningsvedtak nr. 1117 (2016–2017) av 21. juni 2017:

«Stortinget ber regjeringen i arbeidet med en ordning for kompensasjon av ideelle organisasjoners pensjonsforpliktelser vurdere nærmere målgruppe og virkeperiode.»

Et flertall i helse- og omsorgskomiteen i Innst. 11 S (2017–2018) var av den oppfatning at vedtaket «ikke kan kvitteres ut før regjeringen har kommet tilbake til Stortinget med egen sak som gir det fulle bildet av ideelle virksomheters historiske pensjonskostnader».

Lovforslag fremmes ikke til behandling i vårsesjonen på grunn av stor usikkerhet knyttet til om man i praksis ville rekke å utbetale tilskudd av betydning i 2018. Regjeringen vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 komme tilbake til Stortinget med sak om tilskudd til dekning av historiske pensjonskostnader for virksomheter som har levert lovpålagte spesialisthelse-

tjenester og statlige barneverntjenester. Det er ikke behov for tilskuddsmidler i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til særskilte tilskudd for regionale helseforetak med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 000 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Flertallet viser til at forslaget muliggjør et engangstilskudd på 10 mill. kroner til Eikholt ressurscenter.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, kan overføres

Sammendrag

Delvis reversering av overføring legemidler

Finansieringsansvaret for flere legemidler ble overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene i 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 11 S (2017–2018). En gruppe av legemidler som ble overført, var legemidler til behandling av alvorlig astma, der ett av legemidlene (Xolair) i hovedsak benyttes utenfor spesialisthelsetjenesten. Dette legemiddelet oppfyller derfor ikke de kravene som er gitt for overføring til spesialisthelsetjenesten, og det foreslås at finansieringsansvaret tilbakeføres til folketrygdens kap. 2751 post 70. Bevilgningen foreslås samlet redusert med 141 mill. kroner. For Helse Sør-Øst RHF foreslås bevilgningen redusert med 60,7 mill. kroner.

Redusert pensjonskostnad

Det vises til omtale under kap. 732 post 86 om redusert pensjonskostnad i 2018. For Helse Sør-Øst RHF foreslås bevilgningen redusert med 592,1 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen til Helse Sør-Øst RHF redusert med 652,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 632 800 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Flertallet foreslår med dette en ekstrabevilgning på 20 mill. kroner til kjøp av plasser innen rusomsorg i Helse Sør-Øst. Flertallet viser i denne sammenheng til Stortingets vedtak 754 og behovet for ekstra midler til et tilleggsanbud på ti avrusningsplasser innen Helse Sør-Øst, og at dette bør gjennomføres snarest mulig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, kan overføres
Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 230,1 mill. kroner, der 21,4 mill. kroner er knyttet til delvis reversering av legemidler overført fra folketrygden og 208,7 mill. kroner til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 86.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 174,1 mill. kroner, der 16,2 mill. kroner er knyttet til delvis reversering av legemidler overført fra folketrygden og 157,9 mill. kroner til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 86.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, kan overføres
Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 155,8 mill. kroner, der 14,5 mill. kroner er knyttet til delvis reversering av legemidler overført fra folketrygden og 141,3 mill. kroner til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 86.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsbevilgning
Sammendrag

I saldert budsjett 2017 ble det budsjettert med en aktivitetsvekst på 1,5 pst. i sykehusene fra 2016 til 2017, med utgangspunkt i anslag for 2016 basert på aktivitets-tall per første tertial. Endelig aktivitet i 2016 ble imidlertid lavere enn forutsatt. Dette innebærer at saldert budsjett 2017 ga rom for en aktivitetsvekst i sykehusene fra 2016 til 2017 på 2,1 pst.

Det vises til Prop. 21 S (2017–2018) og Innst. 80 S (2017–2018), hvor bevilgningen for 2017 samlet ble satt ned med 508,7 mill. kroner, herunder 183,8 mill. kroner som følge av endelig avregning for 2016. Analysene for 2017 tilsier at det er utbetalt om lag 18 mill. kroner for mye for aktiviteten i 2017 ut over det som ble lagt til grunn i Prop. 21 S (2017–2018). Analysene for 2017 tilsier at reell aktivitetsvekst i 2017 er om lag 1 pst. Dette er om lag 1,1 prosentpoeng lavere aktivitetsvekst enn det saldert budsjett 2017 ga rom for.

Aktivitetsbasert finansiering av poliklinisk psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengighet ble lagt om fra 2017 ved at områdene ble inkludert i ISF-ordningen. Det var en forutsetning at omleggingen skulle være budsjettneutryt. Tall for 2017 viser at enhetsprisen er satt noe for lavt. Dette innebærer at det er utbetalt i størrelsesorden 25 mill. kroner for lite i 2017.

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2017 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2018, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget. Eventuelle mer- eller mindre-utbetalinger i 2017 vil på vanlig måte bli motregnet mot a-kontoutbetalingene til de regionale helseforetakene for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 77 Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 var det lagt til rette for en vekst i laboratorie- og radiologisk aktivitet på om lag 8,5 pst. fra 2016 til 2017. Endelige tall for 2017 viser at utbetalingene ble 14 mill. kroner eller knapt 0,5 pst. høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. I saldert budsjett 2018 ble det lagt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 6,8 pst. fra 2017 til 2018. Prognosen for 2018, basert på oppdaterte aktivitetstall per februar 2018, indikerer at utbetalingene vil bli om lag 70 mill. kroner lavere enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 70 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 80 Kompensasjon for merverdiavgift, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 732 post 72. Som følge av forslaget om delvis å reversere overføringen av legemidler, foreslås det å redusere bevilgningen med 28,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 81 Protonsenter, kan overføres

Sammendrag

Det vises til Prop. 1 S (2017–2018), Innst. 11 S (2017–2018), Prop. 21 S (2017–2018), Innst. 80 S (2017–2018) og anmodningsvedtak nr. 51 (2017–2018) av 4. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen planlegge for to protonsentre i Norge, i tråd med Stortingets vedtak. Det andre senteret skal etableres i Bergen. Helse- og omsorgsdepartementet vil gi Helse Vest i oppdrag å planlegge for at dette senteret kan stå ferdig senest i 2025. Senterets kapasitet og størrelse tilpasses behov og utviklingen i behandlingsteknologi. Behandling av låneramme og konsept tas når Helse Vest har styrebehandlet saken. Helse Vest gis ev. mulighet til å forskuttere investeringen etter at låneramme og konsept er behandlet. Statens utbetalinger vil skje etter en planlagt fremdrift der senteret står ferdig i 2025. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak der muligheten for en forskuttering av senteret i Bergen drøftes, innen statsbudsjettet 2019 legges frem.»

Ved behandlingen av Prop. 21 S (2017–2018) ble det vedtatt at det skal planlegges for to protonsentre. Det første senteret skal etableres ved Radiumhospitalet ved Oslo universitetssykehus, mens det andre senteret skal etableres i Bergen innen 2025. I anmodningsvedtak nr. 51 (2017–2018) av 4. desember 2017 ble Helse Vest gitt mulighet til å forskuttere senteret.

Det ble lagt til grunn at etablering av protonbehandling skal finansieres gjennom 30 pst. investerings-tilskudd og 70 pst. investeringslån. Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF ble bedt om å behandle videreføring av prosjektene på bakgrunn av de rammebetingelser som ble fastlagt før endelig tildeling av lånerammer. Det ble lagt til grunn at videre fremdrift i prosjektene må håndteres innenfor de regionale helseforetakenes økonomi og ansvarsposisjon.

Styrene i Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF har nå vedtatt at de ønsker å videreføre prosjektene i tråd med gitte forutsetninger. For 2018 er det ikke nødven-

dig med en bevilgning ut over allerede bevilget tilskudd. Tilskuddet vil bli fordelt mellom de to prosjektene.

På denne bakgrunn foreslås det en låneramme på 1 324 mill. 2018-kroner og en tilskuddsramme på 567 mill. 2018-kroner til protonsentre på Radiumhospitalet. Allerede bevilgede midler kommer til fratrukk fra statens tilskuddsandel. Lån og tilskudd vil bli utbetalt i tråd med prosjektets fremdrift.

Styret i Helse Vest RHF har bekreftet at prosjektet kan forskutteres, og legger til grunn en fremdrift der senteret tas i bruk i 2024. Utbetaling av lån og tilskudd til prosjektet i Bergen vil følge faktisk fremdrift, og utbetalingsprofilen vil derfor legges opp i tråd med dette. Det foreslås en låneramme på 907 mill. 2018-kroner og en tilskuddsramme på 389 mill. 2018-kroner til protonsentre på Haukeland. Allerede bevilgede midler kommer til fratrukk fra statens tilskuddsandel.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 86 Driftskreditter

Sammendrag

I Prop. 1 S (2017–2018) ble det lagt til grunn en pensjonskostnad på 12,9 mrd. kroner for 2018. Oppdaterte beregninger fra pensjonsleverandørene gir et nytt anslag for pensjonskostnaden i 2018 på 11,8 mrd. kroner, som er 1,1 mrd. kroner lavere enn tidligere forutsatt. Dette skyldes hovedsakelig endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonskostnaden og en bedre avkastning på pensjonsmidlene i 2017 enn tidligere anslått. Basisbevilgningen til de regionale helseforetakene foreslås samlet redusert med 1,1 mrd. kroner som følge av dette, jf. kap. 732 postene 72–75.

I Prop. 1 S (2017–2018) ble det videre lagt til grunn en betalbar pensjonspremie på 16,3 mrd. kroner. Anslaget for lønnsveksten i 2018 er redusert fra 3 pst. til 2,8 pst. Dette medfører at anslaget for pensjonspremie reduseres med 600 mill. kroner til 15,7 mrd. kroner. De regionale helseforetakenes likviditetsbehov reduseres tilsvarende.

Nettoeffekten av de anslåtte endringene i pensjonspremie og pensjonskostnad gir et økt likviditetsbehov på 500 mill. kroner. Dette håndteres gjennom tilsvarende økning av driftskredittrammen, som øker til 683 mill. kroner. Det vises for øvrig til etablert modell for håndtering av pensjonskostnader og -premier, bl.a. omtalt i Prop. 1 S (2017–2018) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 500 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.5 KAP. 733 HABILITERING OG REHABILITERING

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 762 post 64 knyttet til ParkinsonNet. Midlene er bevilget til formålet, jf. Prop. 1 S (2017–2018), men på feil kapittel.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Kjøp av opptrening mv., kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 733 post 79 knyttet til manglende utbetaling av tilskudd i 2017 til prosjektet «En moderne hørselsomsorg – nærmest mulig brukeren», jf. Prop. 21 S (2017–2018) og Innst. 80 S (2017–2018).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Andre tilskudd, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 733 post 72, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.6 KAP. 740 HELSEDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Tilsyn

Bevilgningen foreslås økt med 0,3 mill. kroner knyttet til økt beregnet utgift for tilsyn med grossister og salgssteder i 2018, mot tilsvarende merinntekt over kap. 3740 post 4.

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av at innlemmingen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 3,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 12 mill. kroner. Det ble i Prop. 1 S (2017–2018) bevilget 12 mill. kroner til administrasjon av tilskuddsordningen for historiske pensjonskostnader for virksomheter som har levert lov-pålagte spesialisthelsetjenester og statlige barneverntjenester. Det vil ikke bli foretatt utbetalinger knyttet til ordningen i 2018, jf. omtale under kap. 732 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.7 KAP. 745 FOLKEHELSEINSTITUTTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Barnevaksinasjonsprogrammet

Det foreslås å øke bevilgningen med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 710 post 21, jf. nærmere omtale der.

Kartlegging av asylsøkeres helse- og tjenestebruk

Regjeringen har i Meld. St. 30 (2015–2016) fra mot-tak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk varslet at kunnskapen om asylsøkeres helse skal økes, og at deres tjenestebruk skal kartlegges. På denne bakgrunn har Helse- og omsorgsdepartementet gitt et oppdrag til Folkehelseinstituttet om å fremskaffe denne kunnskapen. Det har vært nødvendig å justere oppdraget til Folkehelseinstituttet som følge av endringer i asylan-komster og som følge av forundersøkelser som instituttet har gjennomført. Instituttet har vurdert ulike muligheter for å fremskaffe solide data om helsen til og tjenes-tebruk blant asylsøkere i mottak. Forundersøkelsene avdekket metodiske utfordringer knyttet til datainn-samling fra tilgjengelige kilder. Samtidig fant forunder-søkelsene flere studier som belyser det aktuelle temaet. Departementet har på denne bakgrunn vurdert at det ikke er aktuelt å følge opp tiltaket i meldingen med en egen kartlegging. Folkehelseinstituttet vil følge opp re-sultater av de pågående studiene som vil gi økt kunn-skap på feltet. I tillegg vil instituttet arrangere et fagse-minar før sommeren 2018 hvor relevante studier og data vil bli presentert.

Beredskapsavtale – pandemisk influensa

Det foreslås å redusere bevilgningen med 43,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 710 post 21, jf. nærmere omtale der.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 39,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.7.8 KAP. 746 STATENS LEGEMIDDELVERK

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10,2 mill. kroner som følge av at innlemmingen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.7.9 KAP. 761 OMSORGSTJENESTE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Sammendrag

Programlederrollen – nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 701 post 21 knyttet til at Helse direktoratet overtar programlederrollen fra Direktoratet for e-helse. Overtakelsen gjelder nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi.

Fagnettverket Huntington

Det foreslås å flytte 0,5 mill. kroner fra kap. 761 post 75 i 2018, i forbindelse med arbeidet med en ny organisering av Fagnettverket Huntington. Det er totalt bevilget 5 mill. kroner på posten til tilskudd til Fagnettverket Huntington.

Leve hele livet

Bevilgningen foreslås økt med 12,5 mill. kroner til oppstartsaktiviteter knyttet til eldre reformen Leve hele livet (Meld. St. 15 (2017–2018)). Stortingsmeldingen Leve hele livet løfter frem forslag til løsninger på hvert av reformens hovedområder: mat og måltider, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Reformen skal i tillegg iverksette et program for et aldersvennlig Norge. Målet er at eldre kan leve gode og selvstendige liv i fellesskap med andre og samtidig ha trygghet for å få gode tjenester når man trenger det. Midlene skal brukes til å etablere et støtteapparat for reformen, som kan spre kunnskap om reformens innhold.

Støtteapparatet skal også bistå kommunene i deres arbeid med å tilpasse, iverksette og implementere reformen lokalt. I tillegg skal det skapes nettverk for erfarings- og kunnskapsdeling mellom kommunene. Støtteapparatet skal bestå av dagens statlige og regionale aktører. For å sikre felles oppstart av reformen 1. januar 2019, foreslås det at arbeidet med å etablere dette støtteapparatet starter høsten 2018.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 14,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 63 Investeringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

På grunn av stor søknadsinngang til investeringstilskuddet i 2018 foreslås bevilgningen økt med 59,3 mill. kroner i 2018, slik at det kan gis tilsagn om tilskudd til ytterligere 700 heldøgns omsorgsplasser. Dette innebærer en økning av tilsagnsrammen i 2018 på 1 186 mill. kroner. Total tilsagnsramme for 2018 blir etter dette på 4 235,5 mill. kroner, svarende til 2 500 heldøgns omsorgsplasser. 40 pst. av rammen er forbeholdt netto tilvekst i 2018. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til oppfølgingen av anmodningsvedtak nr. 462 av 13. februar 2018 om likebehandling av nybygg og oppgradering og modernisering i statsbudsjettet for 2019. Tilsagnsfullmakten foreslås økt til 10 916,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XI.

Post 64 Kompensasjon for renter og avdrag

Sammendrag

Posten foreslås økt med 53,3 mill. kroner grunnet endrede renteforutsetninger. Renteforutsetningen for alle tilsagn i rentekompensasjonsordningene økes fra 1 pst. i saldert budsjett 2018 til 1,5 pst. Bevilgningen dekker renter og avdrag for oppstartstilskudd som ble gitt under handlingsplanen for eldreomsorgen 1998–2003 og opptrappingsplanen for psykisk helse 1994–2004. Alle tilskudd er utbetalt, og det er ingen avdragsfrihet. Bevilgningsbehovet består av beregnet rentekompensasjon og avdragskompensasjon.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 140 mill. kroner som følge av nye prognoser fra Helsedirektoratet som indikerer merutgifter i 2018. Det forventede merforbruket antas å ha sammenheng med økt aktivitet i forsøkskommunene, justeringen for demografisk vekst i uttrekket og antatt lavere enhetspriser hos forsøkskommunene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Andre kompetansetiltak

Sammendrag

Det foreslås å flytte 0,5 mill. kroner til kap. 761 post 21 i 2018, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.10 KAP. 762 PRIMÆRHELSETJENESTE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 7 mill. kroner til mot tilsvarende økning på kap. 762 post 63 til pilotprosjekt legevakt, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 61 Fengselshelsetjeneste

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 2,3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 430 post 1. Avslutning av avtalen med Nederland og dubleringen av fengselsplasser i Norge medfører at tilskuddet til vertskommuner til helse- og omsorgstjenester og tannhelsetjenester til innsatte må økes med 2,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 63 Allmennlegetjenester

Sammendrag

Pilot legevakt

Det foreslås å øke bevilgningen med 7 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 762 post 21 til pilotprosjekt på legevakt. I statsbudsjettet for 2018 er det bevilget 10 mill. kroner på kap. 762 post 21 til pilotprosjekt på legevaktfeltet. Med utgangspunkt i en utredning fra juni 2017 ble Helsedirektoratet gitt i oppdrag å konkretisere og forberede oppstart av ett eller flere pilotpro-

sjekter i 2018. Helsedirektoratet har satt i gang arbeidet med å velge kommuner som skal delta i pilotprosjektet. Deltakende kommuner skal motta prosjekttilskudd, og det foreslås derfor å flytte 7 mill. kroner til post 63.

Pilot med primærhelseteam

Det foreslås å flytte 10 mill. kroner fra kap. 2755 post 70 for å finansiere driftstilskudd til aktuelle leger i pilot med primærhelseteam. Legene skal finansieres gjennom tilskudd fra kap. 762 post 63 og skal ikke motta refusjoner fra folketrygden. Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2017–2018), jf. Innst. 11 S (2017–2018), ble det bevilget til sammen 55 mill. kroner til et pilotforsøk med primærhelseteam. Det skal prøves ut en honorarmodell og driftstilskuddsmodell. Det legges til grunn at 56 fastleger skal delta i honorartakstmodellen, og at 31 leger skal delta i driftstilskuddsmodellen.

Konsultasjon/behandling utført av sykepleiere vil utløse egenandeler fra pasientene. Dette vil øke utgifterne for egenandelstak 1. Det vises for øvrig til omtale på kap. 2752 post 70 og kap. 2755 post 70.

Nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke

Det foreslås å flytte 12 mill. kroner fra kap. 701 post 21 knyttet til nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi. Det ble i 2015 bevilget 30 mill. kroner til prosjektet, jf. Innst. 11 S (2014–2015). Prosjektet skal omfatte 400–500 pasienter og brukere i minst fire fylker. Utprøvingen av velferdsteknologiske løsninger startet opp høsten 2015 og videreføres i 2018.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 29 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 39 000 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Forslaget til økt bevilgning skal sikre økt rekruttering av fastleger gjennom grunntilskudd til fastlegelister.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 64 Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering
Sammendrag

Det foreslås å flytte 2 mill. kroner fra kap. 733 post 21 til ParkinsonNet, jf. nærmere omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.11 KAP. 765 PSYKISK HELSE OG RUSARBEID

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72

Sammendrag

Hjelpelinje for å forebygge overgrep mot barn

Det foreslås å flytte 3 mill. kroner fra kap. 765 post 72. Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2017–2018), jf. Innst. 11 S (2017–2018), ble det bevilget 3 mill. kroner på kap. 765 post 72 til Redd Barna for å sette i gang arbeid med opprettelse av en hjelpelinje for å forebygge overgrep mot barn. Redd Barna vurderer imidlertid at deres rapport «Hjelpelinje for personer med seksuelle følelser for barn – utredning av behov og ulike modeller» ikke bidrar med et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere organisering og forankring av et tilbud. Organisasjonen har derfor bedt om at midlene overføres til Helsedirektoratet.

NRKs TV-aksjon

Det foreslås å øke bevilgningen med 40 mill. kroner knyttet til regjeringens gave til NRKs TV-aksjon for 2018. TV-aksjonen 2018 er tildelt Kirkens Bymisjon og aksjonen «Kom inn!». Det er en aksjon for å skape nye møtesteder rundt om i Norge som skal motvirke utenforskap.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 43 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Brukere og pårørende

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke tilskuddet til Pårørendesenteret i Stavanger med 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 72 Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å flytte 3 mill. kroner fra kap. 765 post 21 til en hjelpelinje for å forebygge overgrep mot barn, jf. omtale av kap. 765 post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke tilskuddet til No Limitation med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2 000 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.12 KAP. 780 FORSKNING

Post 50 Norges forskningsråd mv.

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 732 post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.13 KAP. 783 PERSONELL

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 12,8 mill. kroner knyttet til særskilte tiltak for masterutdannede i psykologi fra ELTE-universitetet i Ungarn. I 2016 endret Helse- og sosialdepartementet godkjenningsspraksis for søkere fra ELTE-universitetet. Kandidatene som tidligere fikk innvilget og kunne jobbe på lisens etter endt utdanning for å kvalifisere seg for autorisasjon i Norge, fikk avslag på sine søknader. Ved behandling av Meld. St. 16 (2016–2017) ble det fattet anmodningsvedtak nr. 770 (2016–2017) av 7. juni 2017:

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av mulige kompensierende tiltak som kan bidra til at studenter som har avsluttet profesjonsstudier i utlandet, men som ikke får autorisasjon i Norge som følge av endret praksis i Helse- og sosialdepartementet etter at de har påbegynt studiet ved den aktuelle utdanningsinstitusjonen, kan oppnå autorisasjon i Norge.»

Helse- og sosialdepartementet har utarbeidet forslag til et kvalifiseringsprogram som skal omfatte kandidater som fullførte eller startet masterstudier i psykologi ved ELTE før

Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksis høsten 2016. For de aktuelle kandidatene skal dette gi muligheten til å kvalifisere til autorisasjon som psykolog i Norge. Under programmet er kandidatene under veiledning og i et arbeidsforhold i helseforetakene samtidig som de gjennomfører ulike teorikurs i regi av universitetene. Kostnadene påløper fra og med oppstart høsten 2018, og programmet vil pågå ut 2022 til kandidatene som omfattes, har fått mulighet til å ta del i tilbudet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.14 KAP. 2711 SPESIALISTHELSETJENESTE MV.

Post 70 Spesialisthjelp

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 27,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Psykologhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 5,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tannbehandling

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 8,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.15 KAP. 2751 LEGEMIDLER MV.

Post 70 Legemidler

Sammendrag

Reversering av overføring av astmalegemidler til de regionale helseforetakene

Bevilgningen foreslås økt med 141 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 732, postene 72–75 som følge av at overføringen av astmalegemiddelet Xolair til de regionale helseforetakene foreslås reversert, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Innføring av generisk bytte for inhalasjonslegemidler

Det foreslås å redusere bevilgningen med 24 mill. kroner knyttet til at inhalasjonspulvere tas opp på byttelisten for generiske legemidler. Det er Legemiddelverket som vurderer om godkjente generiske legemidler skal settes på byttelisten. Før generiske legemidler settes på byttelisten, vurderer Legemiddelverket om bytte i apotek vil være trygt når en tar hensyn til sykdommen, pasientgruppen, faren for alvorlige problemer ved feilbruk og behovet for spesielt utstyr. Legemiddelverket har konkludert med at de faglige kriteriene for opptak av inhalasjonspulvere som brukes i behandlingen av astma og kols, er oppfylt. Forskjeller knyttet til inhalatorne anses ikke å være problematisk fordi pasienten får god informasjon i apotek om eventuelle praktiske forskjeller. Det finnes også tekst og illustrasjoner i pakningsvedlegg, instruksjonsvideoer på internett, og det kan gis en enkel demonstrasjon på apoteket. Dersom det blir avdekket at pasientene har dårlig inhalasjonsteknikk, kan apoteket yte tjenesten «inhalasjonsveiledning i apotek». Legen kan reservere mot bytte dersom det er individuelle medisinske grunner hos pasienten som taler mot bytte.

Inhalasjonspulver mot astma og kols blir byttbare i apotek fra medio 2018. Dette åpner for at legemidlene kan inkluderes i trinnprisordningen. Innføring av generisk bytte for inhalasjonspulvere anslås å gi 24 mill. kroner i reduserte utgifter for folketrygden i 2018.

Anslagsendring

Regnskapet for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene blir 332,2 mill. kroner lavere enn anslått i saldert budsjett.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 215,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Legeerklæringer

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Medisinsk forbruksmateriell

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 38,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.16 KAP. 2752 REFUSJON AV EGENBETALING

Post 70 Egenandelstak 1

Sammendrag

Anslagsendring

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 51,8 mill. kroner.

Pilot med primærhelseteam

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 2755 post 70 som følge av anslått merutgift for egenandelstak 1-ordningen ved at sykepleiere i primærhelseteam, som startes opp i løpet av året, vil utløse egenandeler fra pasientene. Det vises for øvrig til omtale under kap. 762 post 63.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 54,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Egenandelstak 2

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 99,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.17 KAP. 2755 HELSETJENESTER I KOMMUNENE MV.

Post 62 Fastlønsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Allmennlegehjelp

Sammendrag

Anslagsendring

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 76 mill. kroner.

Pilot primærhelseteam

Det foreslås å redusere bevilgningen med 12,5 mill. kroner mot en økning på 10 mill. kroner på kap. 762 post 21 og 2,5 mill. kroner på kap. 2752 post 70. Det vises til omtale under kap. 762 post 63.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 88,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Fysioterapi, kan nyttes under post 62

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 81,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Jordmorhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Kiropraktorbehandling

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Logopedisk og ortoptisk behandling

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.18 KAP. 2756 ANDRE HELSETJENESTER

Post 70 Helsetjenester i annet EØS-land

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Helsetjenester i utlandet mv.

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.19 KAP. 2790 ANDRE HELSETILTAK

Post 70 Bidrag

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert bud-

sjett. Bevilgningen foreslås redusert med 12,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.20 KAP. 3740 HELSEDIREKTORATET

Post 4 Gebyrinntekter

Sammendrag

Tilsyn

Bevilgningen foreslås økt med 0,3 mill. kroner knyttet til økt beregnet utgift for tilsyn med grossister og salgssteder i 2018, mot tilsvarende merutgift over kap. 740 post 1.

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner som følge av at innlemmingen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket, jf. omtale under kap. 740 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 4,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 5 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Sammendrag

Regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at inntektene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 7,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.21 KAP. 3746 STATENS LEGEMIDDELVERK

Post 4 Registreringsgebyr

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 9,5 mill. kroner som følge av at innlemmingen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket, jf. omtale under kap. 746 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 5 Refusjonsgebyr

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,5 mill. kroner. Stortinget har sluttet seg til forslag i Meld. St. 34

(2015–2016), jf. Innst. 57 S. (2016–2017), om at alle nye legemidler som skal finansieres av det offentlige, skal metodevurderes. Dette er fulgt opp gjennom endringer i legemiddelforskriften og blåreseptforskriften, som trådte i kraft 1. januar 2018. Siden det ikke lenger er industrien som skal velge om et legemiddel skal metodevurderes som grunnlag for beslutning om offentlig refusjon, er det ikke lenger grunnlag for refusjonsgebyr. Det vil bli innbetalt om lag 0,6 mill. kroner i 2018 for refusjonssøknader som ble mottatt i slutten av 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.22 KAP. 5572 SEKTORAVGIFTER UNDER HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Post 74 Tilsynsavgift

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 3,8 mill. kroner som følge av at innlemming av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket, jf. omtale under kap. 746 Post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.23 KAP. 5631 AKSJER I AS VINMONOPOLET

Post 85 Statens overskuddsandel

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 7,4 mill. kroner. Statens andel i 2018 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet er fastsatt til 50 pst. av resultatet i 2017, før ekstraordinære poster. I 2017 ble overskuddsandelen 63,5 mill. kroner. Dette er 7,4 mill. kroner lavere enn budsjettet. Forskjellen skyldes endret årsresultat som følge av lavere bruttofortjeneste, på grunn av lavere salgstill enn lagt til grunn for bevilgningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.24 ANDRE SAKER

Overføring av legemidler til regionale helseforetak

Sammendrag

Finansieringsansvaret for en rekke legemidler er overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene i perioden 2006–2017. Overføringene omfatter legemidler der det er klart at både initiering, evaluering og avslutning av pasientens legemiddelbehandling gjøres av lege i spesialisthelsetjenesten.

Stortinget har sluttet seg til forslagene i prioriteringsmeldingen, herunder målsetningen om at finansieringsansvaret for et legemiddel skal følge behandlings-

ansvaret, og at flere legemidler flyttes fra blåreseptordningen til de regionale helseforetakene. Det er fastsatt endringer i legemiddelforskriften og blåreseptforskriften. Endringene presiserer at legemidler, der spesialisthelsetjenesten styrer behandlingen eller det trengs utstyr/personale som finnes i spesialisthelsetjenesten, ikke skal dekkes av folketrygden. Forskriftsendringene trådte i kraft 1. januar 2018. Det foreslås, i tråd med denne avgrensningen av folketrygdens finansieringsansvar, å overføre finansieringsansvaret for flere legemiddelgrupper i 2019 til de regionale helseforetakene. En nærmere konkretisering av legemidler og beløp som skal overføres, vil fremgå av Prop. 1 S (2018–2019). Imidlertid varsles dette nå, slik at de regionale helseforetakene får tilstrekkelig tid til å forberede seg til overføringen. Det legges opp til å overføre finansieringsansvaret for legemidler til behandling av sjeldne sykdommer og legemidler som brukes av små pasientgrupper. I tillegg vil det være fortsatt opprydding i terapiområder som blant annet multippel sklerose.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

IKT-organisering i helse- og omsorgssektoren

Sammendrag

Bedre utnyttelse av informasjonsteknologi (IKT) er nødvendig for å realisere pasientens helsetjeneste og nå målet om Én innbygger – én journal. Regjeringen har tatt viktige grep for å samordne utviklingen gjennom omorganisering av helseforvaltningen og etablering av Direktoratet for e-helse 1. januar 2016. Videre har styringssystemet for e-helsetiltak og etableringen av Nasjonalt e-helsestyre med deltakelse fra spesialisthelsetjenesten, KS, flere enkeltkommuner og pasientorganisasjoner tatt utviklingen et stykke på vei.

Direktoratet for e-helse anbefaler i rapporten IKT-organisering i helse- og omsorgssektoren at det etableres en nasjonal leverandørfunksjon som skal bidra til mer effektiv oppgaveløsning, sterkere nasjonal samordning og mer koordinert bruk av det private leverandørmarkedet. I rapporten fra Direktoratet for e-helse foreslås det å etablere en sterkere myndighetsrolle på IKT-området, og en profesjonell aktør som kan forvalte kontrakter med leverandører og levere nasjonale tjenester til statlige aktører, kommuner og andre aktører i helse- og omsorgstjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer nå hvordan anbefalingene i rapporten kan følges opp i dialog med direktoratet og sentrale aktører i helse- og omsorgssektoren.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Elektronisk helsekort for gravide

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 23 (2015–2016) av 12. november 2015:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at elektronisk helsekort for gravide prioriteres i det videre arbeidet med nasjonal handlingsplan for e-helse.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med fremleggelsen av Meld. St. 26 (2014–2015).

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom at det i Prop. 1 S (2016–2017) ble foreslått bevilget 20 mill. kroner til Direktoratet for e-helse, som fikk i oppdrag å utrede og påbegynne utvikling av løsning for elektronisk helsekort for gravide. Direktoratet for e-helse har utredet og vurdert ulike konsepter for elektronisk helsekort for gravide. Gjennom denne utredningen er det avdekket at arbeidet er mer komplisert enn først antatt, spesielt knyttet til innføring av løsningen i tjenesten. Svangerskapsforløpet inkluderer mange aktører i både spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten, i tillegg til den gravide selv. Konseptene er drøftet med Legeforeningen, Sykepleierforbundet og Den norske jordmorforsening. Foreningene ønsker en helhetlig løsning som er integrert med de elektroniske pasientjournalssystemene. Selv om det kan være teknisk mulig å etablere en enklere løsning på kortere sikt, mener foreningene at en minimumsløsning som innebærer dobbeltregistrering, vil kunne føre til en reduksjon i pasientsikkerheten og kvaliteten på svangerskapsomsorgen.

Helse- og omsorgsdepartementet vurderer, på bakgrunn av tilbakemeldingene fra Direktoratet for e-helse, ulike alternativer for videre fremdrift for elektronisk helsekort for gravide, herunder å inkludere det i arbeidet med Én innbygger – én journal. Helse Midt-Norge RHF har i foretaksprotokollen for 2018 fått oppdrag om å sørge for at svangerskapsomsorg inngår i arbeidet med Helseplattformen i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Nytt sykehus i Kirkenes

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2012–2013) ble det vedtatt en øvre ramme for lån til gjennomføring av nytt sykehus i Helse Finnmark, Kirkenes med 600 mill. kroner. Det ble lagt til grunn at lånet skulle utbetales i utbyggingsperioden 2013–2018. Helse Nord vedtok å benytte prefabrikkerte moduler i utbyggingen. I Prop. 1 S (2016–2017) ble det derfor varslet at fremdriften i prosjektet var fremskyndet og at nytt sykehus skulle stå ferdig i 2017. Som følge av forsinkelser knyttet til

grunnarbeid og kvalitets- og dokumentasjonsutfordringer i samarbeid med den utenlandske leverandøren av modulbygget, er innflyttingen utsatt. Helse Nord RHF opplyser at forventet innflytting nå er satt til 15. juni 2018. Utsettelsen har ikke ført til ulempe for pasientene, da de har fått den behandlingen de skal ha på dagens sykehus. Helse Nord RHF bærer den økonomiske risikoen i prosjektet. Endelig sluttoppgjør mellom byggherre og entreprenør er ikke fastsatt, men det forventes at endelige kostnader ikke medfører vesentlige økonomiske avvik.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.8 Barne- og likestillingsdepartementet

3.3.8.1 KAP. 800 BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Stilling som nasjonal ekspert for Safer Internet under EUs Connecting Europe Facility (CEF) in Telecom skal opphøre 1. september 2018. På denne bakgrunn foreslås det at 0,1 mill. kroner til finansiering av stillingen tilbakeføres til kap. 800 post 21 mot tilsvarende reduksjon på kap. 542 post 1, jf. nærmere omtale under sistnevnte post.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.2 KAP. 844 KONTANTSTØTTE

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 37,8 mill. kroner, i hovedsak fordi det anslås noe flere kontantstøttemottakere enn i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.3 KAP. 845 BARNETRYGD

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 140 mill. kroner, i hovedsak fordi det anslås færre mottakere av barnetrygd enn i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.8.4 KAP. 846 FAMILIE OG OPPVEKST

Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Sammendrag

Det foreslås at det gis et tilskudd på 0,5 mill. kroner til Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) for å finansiere utvikling og fornying av informasjonsmaterialet Trygg! Dette vil styrke arbeidet med å skape trygge rammer i barne- og ungdomsorganisasjonene og forebygge seksuelle overgrep.

Komiteens merknader

Komiteen tar forslaget til orientering.

3.3.8.5 KAP. 854 TILTAK I BARNE- OG UNGDOMSVERNET

Post 72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

I saldert budsjett 2018 ble bevilgningen på kap. 854 post 72 økt med 5 mill. kroner til etablering og drift av videreutdanningstilbud for ansatte i barnevernet. Lærestedenes samlede tilbud innebærer en mindretgift på 0,2 mill. kroner. Mindretgiften kan bli større avhengig av hvor mange studenter som begynner på videreutdanningene. Det foreslås at resterende midler benyttes på andre tiltak i kompetansesatsingen for det kommunale barnevernet.

Det ble i saldert budsjett 2018 også bevilget 22 mill. kroner til utvikling og gjennomføring av opplæringstilbud i undersøkelses- og hjelpetilaksarbeid for ansatte i det kommunale barnevernet. De tre regionale kunnskapssentrene for barn og unge (RKBU Nord, RKBU Midt og RKBU Vest) har sammen med RBUP Øst og Sør og RVTS Sør hatt ansvaret for å utvikle og prøve ut opplæringstilbudet for om lag 40 kommuner. Utviklingsarbeidet har hatt en kostnadsramme på 8,4 mill. kroner i 2018. En mindre del av den samlede bevilgningen, 1,8 mill. kroner, er satt av til å dekke deler av kommunenes kostnader til deltakelse. Opplæringstilbudet går nå over i en driftsfase med mål om at alle kommuner skal få tilbud om deltakelse i løpet av perioden for kompetansestrategien for det kommunale barnevernet (2018–2024). Det foreslås at 11,8 mill. kroner av bevilgningen på 22 mill. kroner gis som tilskudd til RKBU Nord, RKBU Midt og RKBU Vest, RBUP Øst og Sør og RVTS Sør til gjennomføring av opplæringstilbudet i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.6 KAP. 3855 STATLIG FORVALTNING AV BARNEVERNET

Post 60 Kommunale egenandeler

Sammendrag

Inntektene på posten gjelder kommunale egenandeler for opphold i barneverninstitusjoner, fosterhjem og tiltak i hjemmet. Egenandelene betales i henhold til fastsatte satser for ulike tiltakstyper.

Tiltaksbruken i det statlige barnevernet avhenger av de vedtakene som fattes i kommunene. Barnevernvedtak blir fattet av kommunene eller fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker. Oppdatert informasjon om aktivitetsutviklingen de siste årene, samt større vridning fra bruk av institusjon til bruk av fosterhjem enn tidligere forutsatt, medfører lavere forventede inntekter fra kommunene i 2018 enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 3855 post 60 med 74 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.7 KAP. 3856 BARNEVERNETS OMSORGSSENTER FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Noen innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan ifølge OECD/DACs offisielle statistikkdirektiv godkjennes som offisiell utviklingshjelp. I henhold til OECD/DACs retningslinjer er det kun utgifter det første året etter ankomst som kan ODA-godkjennes.

Det forventes nå en reduksjon i gjennomsnittlig belegg i omsorgssentrene sammenlignet med anslaget til saldert budsjett. Det ble tidligere lagt til grunn at det i gjennomsnitt vil bo 90 barn i omsorgssentrene i 2018. På bakgrunn av nedjusterte prognoser forventes det nå et gjennomsnittsbelegg i omsorgssentrene på om lag 50 barn i 2018. Videre forventes det at en lavere andel av barna i omsorgssentrene vil ha botid under ett år enn i saldert budsjett. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 3856 post 4 med 77 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.8 KAP. 860 FORBRUKERRÅDET

Post 51 Markedsportaler

Sammendrag

I 2016 ble det overført 2 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Barne- og likestillingsdepartementets budsjett for å finansiere Håndver-

kerportalen, hvorav 1 mill. kroner skulle dekke årlige driftskostnader fra 2017. I 2017 ble 1 mill. kroner knyttet til utviklingskostnader tilbakeført til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Arbeidet med portalen innstilles, i hovedsak på grunn av utfordringer knyttet til tilgang til relevante data og etablering av et seriositetsregister. Det foreslås derfor å tilbakeføre 0,9 mill. kroner fra posten til kap. 587 post 22 på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, jf. også omtale under denne posten. Forbrukerrådet skal benytte de resterende 0,1 mill. kronene til en undersøkelse om bruk av kontrakter ved kjøp av håndverkertjenester, og markedsføring av de omforente standardkontraktene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.8.9 KAP. 867 SEKRETARIATET FOR MARKEDSRÅDET OG FORBRUKERKLAGEUTVALGET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Med endringene i markedsføringsloven som trådte i kraft 1. januar 2018 har Forbrukertilsynet (tidligere Forbrukerombudet) fått vedtakskompetanse i alle saker, og Markedsrådet er blitt et rent klageorgan. Næringsdrivende som får medhold i klagen, kan kreve sine sakskostnader dekket av klageorganet. Tidligere ble slike sakskostnader dekket over Forbrukertilsynets budsjett. Som følge av endringene i markedsføringsloven foreslås det at midler til sakskostnader flyttes fra Forbrukertilsynet til Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukerklageutvalget.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 867 post 1 med 0,3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 868 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.8.10 KAP. 868 FORBRUKERTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 868 post 1 med 0,3 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 867 post 1, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.8.11 KAP. 871 LIKESTILLING OG IKKE-DISKRIMINERING

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 871 post 21 med 0,4 mill. kroner, som følge av økning under kap. 3871 post 1, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Likestilling mellom kjønn, kan nyttes under post 21

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2018 ble det bevilget midler til utprøving av TryggEst i utvalgte kommuner. TryggEst skal gjøre kommunene som deltar, bedre i stand til å ta hånd om lovpålagte oppgaver på en systematisk måte og gi bedre vern for risikoutsatte voksne. Det er nå foretatt en faglig vurdering av hvilke kommuner som skal være med i utprøvingen. Følgende tilskuddsmottakere er valgt ut for 2018: Porsanger kommune, Alta kommune, Tromsø kommune, Hitra kommune, Trondheim kommune, Kristiansund kommune, Samarbeidende enhet i Moss, Våler, Råde og Rygge kommune, samt Bydel Stovner og Bydel Ullern i Oslo kommune.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.8.12 KAP. 3871 LIKESTILLING OG IKKE-DISKRIMINERING

Post 1 (Ny) Diverse inntekter

Sammendrag

Norge hadde formannskapet i Nordisk ministerråd i 2017. Barne- og likestillingsdepartementet har ansvar for ministerrådet for likestilling og delansvar for ministerrådet for sosial- og helsepolitikk. I denne forbindelse foreslås det å overføre 1,4 mill. kroner fra Nordisk ministerråd til Barne- og likestillingsdepartementet i 2018. Midlene er knyttet til formannskapsprosjekter om vold i nære relasjoner fra 2017 og i 2018.

Det foreslås å opprette en ny inntektspost kap. 3871 Likestilling og ikke-diskriminering post 1 Diverse inntekter, med en bevilgning på 1,4 mill. kroner i 2018.

Av inntektsøkningen er 0,4 mill. kroner knyttet til formannskapsprosjekter om vold i nære relasjoner med utgifter i 2018. Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 871 post 21 økes med 0,4 mill. kroner, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.13 KAP. 2530 FORELDREPENGER

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 871 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak at utbetalingene for 2017 ble lavere enn forutsatt i saldert budsjett, bl.a. som følge av lavere fødselstall enn forventet. Lavere bevilgningsbehov i 2017 innebærer at budsjettanslaget for 2018 reduseres. I tillegg forventes det også i 2018 en sterkere nedgang i antall barn under ett år i befolkningen enn tidligere forutsatt. Anslaget for utgiftsøkningen ved å gi lengre permisjon for tvillingforeldre er også redusert. I anslaget som lå til grunn for saldert budsjett, var det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til at det vil ta tid før den vedtatte regelendringen får full budsjettvirkning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner fordi det forventes færre utbetalinger av engangsstønad i 2018 enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 15 mill. kroner, i hovedsak på grunn av lavere fødselstall i 2017 enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner som følge av en justering i anslaget på antall adopsjoner i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.14 ANDRE SAKER

Prissammenligningsverktøy for dagligvarer

Sammendrag

Forbrukerrådet har på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet arbeidet med å etablere en gratis tilgjengelig informasjonsportal for dagligvarer. Arbeidet hadde sin bakgrunn i anmodningsvedtak nr. 436 (2014–2015) av 3. mars 2015. Formålet med portalen har vært å veilede forbrukere om butikkenes vareutvalg og om ulike egenskaper ved varene, blant annet næringsinnhold, innholdsstoffer og pris.

For å unngå stilltiende prissamarbeid og ivareta konkurransehensyn besluttet regjeringen å ikke legge butikkjedenes varepriser åpent tilgjengelig i en informasjonsportal. Prisinformasjonen måtte derfor gis ved å sette sammen en varekurv og måle prisen på denne i hver butikk; altså i form av en prisindeks. Forbrukerrådet valgte å løse dette ved å utvikle to separate verktøy. Et eget web-basert verktøy skulle gi veiledning om butikkenes prisnivå. Mobilapplikasjonen Peiling gir mulighet for å søke opp eller skanne strekkoden på en vare for å få opp annen relevant informasjon.

Arbeidet med prisverktøyet har vært krevende, og lanseringen er utsatt en rekke ganger. Utfordringene med prissammenligningsverktøyet har vært knyttet til å finne korrekt prissammenligning når det ikke finnes identiske varer i alle butikker, og til at datagrunnlaget er ufullstendig og ikke konsistent. På bakgrunn av en tilråding fra Forbrukerrådet har regjeringen derfor besluttet å avslutte arbeidet med å utvikle et prissammenligningsverktøy.

Mobilapplikasjonen Peiling ble lansert i desember 2016. Peiling inneholder blant annet informasjon om dagligvarers næringsinnhold, innhold som kan gi matallergi, og om varen inngår i merkeordninger som for eksempel Svanen eller Nøkkelhullet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av kostnadene og nytten ved å videreføre Peiling.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet

3.3.9.1 KAP. 900 NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

UN Global Compact Action Platform for Sustainable Ocean Business

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,4 mill. kroner mot en tilsvarende økt bevilgning over kap. 900 post 75 for støtte til UN Global Compact Action Platform for Sustainable Ocean Business, jf. omtale under post 75.

Nasjonal ekspert for fiskehelse i Europakommisjonen

I mai 2018 tiltrer en ny nasjonal ekspert i EU-kommisjonen for fiskehelse. Mattilsynet vil være arbeidsgiver, mens kostnadene knyttet til stillingen skal dekkes over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett, kap. 900 post 21. Helårskostnaden vil være om lag 1,8 mill. kroner. I 2018 vil kostnaden være 1,2 mill. kroner (2/3 av helårvirkningen). Det foreslås å omdisponere midler fra Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Veterinærinstituttet til kap. 900 post 21 for å dekke kostnadene.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på post 21 med 1,2 mill. kroner. Dette dekkes inn ved reduksjon på 0,5 mill. kroner under henholdsvis kap. 917 post 1 og kap. 923 post 1, samt en reduksjon på 0,2 mill. kroner under kap. 928 post 50.

Senter for hav og arktiske spørsmål

Stortinget har for 2017 og 2018 bevilget 5 mill. kroner til etablering av et nasjonalt senter for hav og arktiske spørsmål i Tromsø. Nofima AS skal ha arbeidsgiveransvar for de ansatte. Det foreslås å opprette en egen post for senteret. Samlet disponibel bevilgning til senteret i 2018 er 10 mill. kroner, som foreslås overført til kap. 900, ny post 83 Senter for hav og arktiske spørsmål.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 900 post 21 med 11,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, kan overføres

Sammendrag

Av bevilgningen for 2018 foreslås 5 mill. kroner overført til kap. 907 post 1 i forbindelse med opprettelsen av forvaltningsorganet Norsk nukleær dekommisjonering (NND), jf. omtale under kap. 907.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 31 Miljøtiltak Svea og Lunckeffjell, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018, jf. Innst. 8 S og Prop. 1 S (2017–2018), ble det besluttet at Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) sin kullvirksomhet i Svea og Lunckeffjell skulle avvikles. Det ble samtidig bestemt å igangsette opprydding i området.

Opprydningskostnadene ble da anslått til å være om lag 700 mill. kroner. Anslaget var basert på en rapport til SNSK fra et eksternt konsulentfirma fra januar 2017 og på vurderinger fra styret i SNSK fra juni 2017. Det fremgikk videre av budsjettproposisjonen at det var betydelig usikkerhet knyttet til anslagene. Risikoen for forsinkelser ble også påpekt.

Etter at Prop. 1 S (2017–2018) ble lagt frem for Stortinget, mottok Nærings- og fiskeridepartementet ny, foreløpig informasjon fra SNSK som indikerte at kostnadene knyttet til opprydding i Svea og Lunckeffjell kunne bli betydelige høyere. Bakgrunnen for dette var ifølge SNSK nye vurderinger av omfang og ressursbehov og nye anslag på kostnadselementer. Departementet orienterte Stortinget om dette i brev datert 28. november 2017 og 30. november 2017. I brevene fremgikk det også at oppryddingsplanen vil bli kvalitetssikret av eksternt rådgiver.

SNSK er i ferd med å utarbeide oppryddingsplanene som skal gjennomgås av eksternt rådgiver og av miljømyndighetene. Den eksterne kvalitetssikringen er igangsatt for deler av prosjektet. Det er usikkerhet knyttet til når de endelige planene vil foreligge og være godkjent. Siste tilgjengelige kostnadsberegninger for oppryddingsprosjektet er på om lag 2,5 mrd. kroner. Dette er en betydelig økning fra de nivåene som ble meddelt Stortinget i brev fra næringsministeren i november 2017. Det er beheftet med betydelig usikkerhet ved kostnadsberegningene, som er gjort på ufullstendig grunnlag og som avhenger blant annet av hvilke miljøkrav

som vil bli fastsatt. Kvalitetssikringen vil gi mer informasjon om usikkerheten ved prosjektet, bedre kostnadsanslag og råd om hvordan usikkerheten kan reduseres. Ekstern kvalitetssikrer skal også gjøre en vurdering av om oppryddingsplanen fremstår hensiktsmessig på bakgrunn av kost-nytte-vurderinger og relevante rammer som selskapet er underlagt.

For å legge til rette for at prosjektet kan ha en forsvarelig fremdrift, og for å fortsatt holde muligheten åpen for å rekke oppstart av opprydding i Lunckefjell i 2019, har SNSK behov for ytterligere kapital i 2018. Dette knytter seg blant annet til drift og vedlikehold av infrastruktur i Svea og Lunckefjell og til prosjektressurser. Selskapet har anslått at det har behov for ytterligere 21 mill. kroner til dette.

I tillegg foreslås det at det bevilges midler til ekstern kvalitetssikring og bistand til departementets oppfølging av oppryddingsprosjektet i Svea og Lunckefjell. Anslåtte kostnader til dette i 2018 er 5 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 26 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 71 Miljøtiltak Raufoss

Sammendrag

Refusjon av utgifter til pålagte miljøtiltak i Raufoss Industripark er knyttet til opprydding av forurensning etter den tidligere virksomheten til Raufoss ASA. I saldert budsjett 2018 er det bevilget 6,2 mill. kroner til dekning av pålegg fra Miljødirektoratet. Refusjonene i 2018 er nå anslått til 10,7 mill. kroner. Hovedårsaken til økningen er dels utgifter som er påløpt høsten 2017, og hvor refusjonen er blitt tidsmessig forskjøvet til 2018, og dels at det er avdekket historisk relatert forurensning i forbindelse med nye gravearbeider for bygg og annen infrastruktur i industriparken.

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen har besluttet at Norge skal være hovedsponsor for initiativet UN Global Compact Action Platform for Sustainable Ocean Business. Gjennom prosjektet skal næringslivet mobiliseres til å ta sin del av ansvaret for at de havrelaterte bærekraftsmålene til FN blir nådd. Norsk støtte til prosjektet løper over to år, med en

årlig finansiering på USD 300 000. Norge vil kunne vurdere støtte til et tredje år på et senere tidspunkt. Det vises til omtale under kap. 900 post 21.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 (Ny) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab

Sammendrag

I 2017 ble det bevilget totalt 60 mill. kroner til Mechatronics Innovation Lab, gjennom ordinært og revurdert budsjett. Av hensyn til realistisk budsjettering ble bevilgningen redusert med 41 mill. kroner gjennom Stortingets behandling av Innst. 64 S, jf. Prop. 20 S (2017–2018). Samtidig ble det gitt en tilsagnsfullmakt på tilsvarende beløp. Innvilgede tilsagn forventes utbetalt i 2018.

Det foreslås en bevilgning på 41 mill. kroner på kap. 900 ny post 79.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 83 (Ny) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål

Sammendrag

Det vises til nærmere omtale under kap. 900 post 21 om senter for hav og arktiske spørsmål. Det foreslås bevilget 10 mill. kroner på kap. 900, ny post 83 mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 900 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.2 KAP. 902 JUSTERVESENET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er behov for mer ressurser i 2018 for å få gjennomført nødvendig tilsyn og for å få levert flere tjenester, noe som også ligger til grunn for forslaget om økt inntektsbevilgning for salg av tjenester. Se også omtale under kap. 3902.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.9.3 KAP. 3902 JUSTERVESENET

Post 1 Gebyrinntekter

Sammendrag

Justervesenet anslår at de ikke vil nå inntektskravet til gebyrbasert tilsyn i 2018. Dette skyldes dels at det er behov for mindre gebyrbasert tilsyn, og dels at gebyrsatsene ikke fullt ut dekker kostnadene ved tilsynet. Etaten har hatt en gjennomgang av sine kostnader med sikte på bedre samsvar med prinsippene for gebyr- og avgiftsfinansiering, og vil vurdere innretningene på gebyrer og avgifter med sikte på å få balanse. Gjennomgangen er basert på at tilsynsvirksomheten skal være fullt ut brukerfinansiert fra 2019.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 11,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Inntekter fra salg av tjenester

Sammendrag

Justervesenet har økt salget av tjenester og forventer derfor en økning i inntekter fra dette i 2018.

Det foreslås å øke bevilgningen med 5,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 86 (Ny) Overtredelsesgebyr

Sammendrag

Ved alvorlige brudd på regelverket kan Justervesenet gi overtredelsesgebyr. Departementet forslår å opprette en ny inntektspost for disse gebyrene for å skille overtredelsesgebyr fra andre inntekter.

Det foreslås en bevilgning på 60 000 kroner på kap. 3902 ny post 86.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.4 KAP. 904 BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres

Sammendrag

Regjeringens satsingsområde «Konkurranseskraft for norske arbeidsplasser» skal blant annet fremme innovasjon og verdiskaping for innbyggere og næringsliv. For å bidra til å nå målsetningene her og i stortingsmeldingen Digital agenda for Norge, foreslås det tiltak som er nødvendige blant annet for å realisere potensialet i det påbegynte samarbeidet med finansnæringen. Det skal gjennom satsingen legges bedre til rette for

samhandling, innovasjon og informasjonsdeling mellom offentlig og privat sektor.

Satsingen har følgende elementer:

- Helhetlig tilgangsstyring: Oversikt over hvem som har tillatelse til å bruke data og funksjonalitet for å ivareta delegering av tilgang og brukerstyrt samtykke.
- Utvidelse av Felles datakatalog til å omfatte APIer (grensesnitt som kan aktiviseres fra annen programvare).
- Tilrettelegging for tverrsektoriell samhandling.

Som en engangsinvestering foreslås det å øke bevilgningen med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.5 KAP. 906 DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD

Post 31 Miljøtiltak Løkken, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett for 2018 er det bevilget 36,7 mill. kroner til miljøtiltak på Løkken. Bevilgningen foreslås redusert til 5,2 mill. kroner. Det har gjennomgående vært et underforbruk på denne posten i flere år som tidvis har medført overføring av betydelige beløp til etterfølgende år. Behovet for miljøtiltak på Løkken i 2018 vil dekkes av overførte beløp og foreslått ny bevilgning.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 31,5 mill. kroner.

Salg av eiendom og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Det foreslås å selge del av eiendom ved Løkken Verk i Meldal kommune. Staten eier grunnen etter hjemfall av tidligere gruveeiendommer. Det er ikke statlig behov for eiendommen, og en avhending vil kunne føre til hensiktsmessig utnyttelse av tomten på Løkken Verk. Direktoratet for mineralforvaltning skal forestå en ev. gjennomføring av salget. Det foreslås derfor en fullmakt til å kunne avhende eiendommen og trekke utgifter knyttet til salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XXXI.

3.3.9.6 KAP. 907 (NYTT) NORSK NUKLEÆR DEKOMMISSJONERING

Post 1 (Ny) Driftsutgifter

Sammendrag

For 2018 er det bevilget 58 mill. kroner til håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg under kap. 900 post 22. Deler av midlene er forutsatt benyttet til å opprette et ordinært statlig forvaltningsorgan. Dette forvaltningsorganet ble opprettet gjennom kgl.res. av 9. februar 2018 og har fått navnet Norsk nukleær dekommissjonering. Organet etableres i Halden. De første ansatte vil tiltre fra august 2018.

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner til ordinære driftsutgifter i 2018. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 900 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.7 KAP. 909 TILTAK FOR SYSSELSETTING AV SJØFOLK

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Sammendrag

Forventet antall sjøfolk i tilskuddsordningen er noe lavere sammenliknet med anslagene som lå til grunn i saldert budsjett 2018, hvilket tilsier en reduksjon i bevilgningsbehovet for 2018 på om lag 38 mill. kroner. Videre er den planlagte forskriftsendringen for NIS-registrerte passasjerskip i utenriksfart ikke gjennomført. Det legges derfor opp til en økning i bevilgningsbehovet på 33 mill. kroner. Netto gir dette en redusert bevilgning på 5 mill. kroner. Regjeringen legger til grunn at forskriftsendringen vil gjennomføres som tidligere forutsatt, men den vil ikke få budsjettmessig konsekvens i 2018.

Det foreslås å redusere bevilgningen for 2018 med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.8 KAP. 910 SJØFARTSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det har vært en økning i fartøy registrert i NOR og NIS. Ved utgangen av 2017 var 19 916 fartøy registrert i NOR, og 593 fartøy var registrert i NIS. Dette er en nettoøkning på 532 fartøy i løpet av året i NOR og en nettoøkning på 14 i NIS.

Prognosene viser en vekst i markedet knyttet til bygging av servicefartøy. Denne aktiviteten medfører behov for å øke Sjøfartsdirektoratets ressurser til gebyrbelagte oppgaver innenfor nybygg og større ombygninger av fartøy.

Det foreslås å øke driftsbevilgningen med 23 mill. kroner og samtidig øke inntektene under kap. 3910 post 1 med 35 mill. kroner, jf. omtale under.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.9.9 KAP. 3910 SJØFARTSDIREKTORATET

Post 1 Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 910 Sjøfartsdirektoratet.

Høyere nybyggingsaktivitet medfører økte gebyrinntekter. Det foreslås å øke bevilgningen med 35 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.10 KAP. 912 KLAGENEMNDSSEKRETARIATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2018 ble det overført 2,9 mill. kroner fra Kulturdepartementet til Klagenemndssekretariatet for å dekke sekretariatets kostnader til arbeidet for Medieklagenemnda, Stiftelsesklagenemnda, Lotterinemnda og Frivillighetsregisternemnda.

Det har i ettertid vist seg at denne overføringen ikke tok høyde for alle kostnadene til Klagenemndssekretariatet i 2018. Det foreslås derfor å øke kap. 912 post 1 med 0,9 mill. kroner mot en reduksjon på 0,2 mill. kroner på kap. 334 Film- og medieformål post 1 Driftsutgifter og 0,7 mill. kroner på kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser post 1 Driftsutgifter under Kulturdepartementet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.11 KAP. 917 FISKERIDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Overføring til andre poster

Det foreslås overført 0,5 mill. kroner til kap. 900 post 21 til nasjonal ekspert i EU-kommisjonen for fiskehelse, jf. omtale under posten.

Kjøp av kompetanse/konsulentttjenester i arbeidet med utviklingstillatelser

Det ble 19. november 2015 åpnet for å søke om utviklingstillatelser gjennom en toårig prøveordning frem til 17. november 2017. Ordningen er rettet mot de store utviklingsprosjektene. Ordningen innebærer at staten bidrar med risikoavlastning gjennom konverterbare oppdrettstillatelser.

Dette er særtillatelser som kan tildeles prosjekter som innebærer betydelig innovasjon og investeringer. Formålet er å legge til rette for utvikling av teknologi som kan bidra til å løse én eller flere av de miljø- og arealutfordringene som havbruksnæringen står overfor.

Antall søknader økte kraftig i omfang i de siste månedene før ordningen utløp 17. november 2017. Fiskeridirektoratet har reallokert ressurser og rekruttert ny kompetanse så langt det har vært mulig for å håndtere disse søknadene.

Søknadene er omfattende og kompliserte å ta stilling til. Saksbehandlingen krever kompetanse fra jurister, biologer, økonomer og sivilingeniører. Basert på dette foreslås en økt bevilgning på 8 mill. kroner for kjøp av kompetanse og konsulentttjenester.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 917 post 1 økt med 7,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres

Sammendrag

På grunn av nye forvaltningsbehov innen overvåking og bærekraftig forvaltning, bl.a. analyse og tilgjengeliggjøring av fangstdata, er det behov for å øke bevilgningen på kap. 917 post 22 med 10 mill. kroner. Dette foreslås dekket inn ved å redusere bevilgningen på kap. 919 post 76 med 10 mill. kroner. Grunnet overførte midler fra 2017 vil omdisponeringen ikke ha konsekvenser for planlagt aktivitetsnivå for Fiskeridirektoratets tilskudd til fiskeriforskning.

Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.12 KAP. 919 DIVERSE FISKERIFORMÅL

Post 60 (Ny) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Sammendrag

Kommunenes andel av vederlag knyttet til tildeling av oppdrettstillatelser utlyst i 2013

I 2013 ble det utlyst 45 nye tillatelser til lakse- og ørretoppdrett. Ved slutten av 2017 var kommunenes andel av vederlaget for 13 av disse fortsatt ikke utbetalt, ettersom flere av tillatelsene ikke var blitt tatt i bruk og lokalisert. Kommunenes andel av vederlaget for de resterende midlene utgjør 136,4 mill. kroner. Av dette forventes 74,9 mill. kroner utbetalt i 2018.

Det foreslås derfor en bevilgning under kap. 919 post 60 på 74,9 mill. kroner.

Kommunenes og fylkeskommunenes andel av vederlag knyttet til tildeling av ny produksjonskapasitet – fastpris

Det er fattet vedtak om å tildele økt produksjonskapasitet i 2018 i områder med god miljøstatus. Vederlag for veksten som tildeles til fastpris, er beregnet til 945 mill. kroner. Kommunes og fylkeskommunenes andel er 80 pst. og utgjør dermed 756 mill. kroner.

Kommunenes og fylkeskommunenes andel av vederlag knyttet til tildeling av ny produksjonskapasitet – anslåtte inntekter fra auksjon

Det er planlagt en tildeling av ny kapasitet gjennom en auksjon før sommeren 2018. Det er svært usikkert hva inntektene fra auksjonen vil bli. I forslaget til bevilgning legges det beregningsteknisk til grunn at oppnådde priser på auksjonen blir de samme som ved fastpristildelingen, noe som gir et anslått vederlag på 1,9 mrd. kroner. Kommunenes og fylkeskommunenes andel er 80 pst. av vederlaget og blir dermed 1,5 mrd. kroner under denne forutsetningen.

Siden størrelsen på inntektene fra auksjonen er usikker, foreslås det at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 919 post 60 tilsvarende 80 pst. av merinntektene under kap. 3917 post 13, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås det en bevilgning under kap. 919 post 60 på 2 366,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak II.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 72 (Ny) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere
Sammendrag

Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere er avvirket fra 1. januar 2018. Tilskuddet har gått til å redusere fiskernes utgifter til grunnleggende sikkerhetskurs, og har de siste årene blitt utbetalt som refusjon til fiskerne via sikkerhetssentrene. Fiskeridirektoratet har administrert ordningen.

Fiskeridirektoratet har mottatt utbetalingsanmodninger som er sendt i 2017, men for sent til å nå remitteringsfristen i 2017. Siden ordningen er avvirket, er det ikke disponible midler til å dekke alle utbetalingsanmodninger som er sendt i kalenderåret 2017.

Det foreslås en bevilgning på 0,2 mill. kroner på kap. 919, ny post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Tilskudd til næringsstiltak i fiskeriene

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til næringsstiltak i fiskeriene med 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 76 Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 917 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.13 KAP. 3917 FISKERIDIREKTORATET

Post 13 (Ny) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner

Sammendrag

Det foreslås bevilget 2 864,4 mill. kroner på posten, jf. omtale under kap. 919 post 60. Det vises også til forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.14 KAP. 920 NORGES FORSKNINGSRÅD

Post 51 Tilskudd til atomforskning

Sammendrag

Jf. omtale under nytt kap. 929 Institutt for energiteknikk foreslås det å overføre hele bevilgningen til kap. 929 post 51 Tilskudd til atomforskning.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 102,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.15 KAP. 922 ROMVIRKSOMHET

Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)

Sammendrag

Kontingent til den europeiske romorganisasjonen ESA betales i euro. Oppdaterte valutaanslag innebærer et økt bevilgningsbehov.

Det foreslås å øke bevilgningen med 3,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Internasjonal romvirksomhet

Sammendrag

Utbetalinger til internasjonal romvirksomhet gjøres i euro og amerikanske dollar. Oppdaterte valutaanslag innebærer et økt bevilgningsbehov.

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.16 KAP. 923 HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Overføring for finansiering av ny nasjonal ekspert i fiskehelse i Europakommisjonen

Det vises til omtale under kap. 900 post 21. Det foreslås overført 0,5 mill. kroner fra kap. 923 Post 1 til kap. 900 post 21.

Økte driftsutgifter ved utskifting av forskningsfartøy

Havforskningsinstituttet har avhendet FF Haakon Mosby og tatt inn FF Kristine Bonnevie som erstatning. Sistnevnte er en større båt som krever mer bemanning og har høyere bunkersforbruk enn det gamle fartøyet. Dette har medført ekstra driftsutgifter på kap. 926 post 1.

For å ta høyde for økte driftsutgifter foreslås det å øke kap. 926 post 1 med 7 mill. kroner mot tilsvarende innsparing på kap. 923 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 923 post 1 med 7,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.17 KAP. 924 INTERNASJONALT SAMARBEID OG UTVIKLINGSPROGRAMMER

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Posten dekker de årlige medlemskontingentene for norsk deltakelse i EU-programmer, som utbetales i euro. Ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2018 var ikke EFTAs budsjett for 2018 kjent. Budsjettet fra EFTA viser nå at bevilgningen kan reduseres med 13,3 mill. kroner grunnet lavere kontingenter.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 13,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.18 KAP. 926 HAVFORSKNINGSINSTITUTTET, FORSKNINGSFARTØY

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås overført 7 mill. kroner for å dekke økte driftsutgifter ved utskiftning av forskningsfartøy, jf. omtale under kap. 923 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det isgående forskningsfartøyet «Kronprins Haakon» ble overlevert til Havforskningsinstituttet 27. mars 2018. I overleveringsavtalen fremgår det at Havforskningsinstituttet holder igjen 25 mill. euro som skal utbetales når gjenstående arbeider er utført. Det falt dom i voldgiftssaken mellom Havforskningsinstituttet og verftet 6. april 2018, hvor Havforskningsinstituttet hovedsakelig fikk medhold. Det er imidlertid fortsatt uenighet mellom instituttet og verftet knyttet til endringsordrer som har kommet etter at voldgiftssaken var satt i gang. Instituttet har varslet verftet om en ny voldgiftssak knyttet til denne uenigheten. Det foreslås en bevilgning på 44,9 mill. kroner til å dekke gjenstående

kostnader til bygging av forskningsfartøyet «Kronprins Haakon», inkludert prosjektkostnader i 2018 og nødvendige usikkerhetsavsetninger bl.a. knyttet til valutakurs og gjenstående uenigheter med verftet. Dersom hele bevilgningen blir utbetalt, innebærer dette at samlet kostnad for prosjektet vil være 71,1 mill. kroner over gjenstående prisjustert kostnadsramme. Det er stor usikkerhet knyttet til anslagene.

Det foreslås å øke bevilgningen med 44,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.19 KAP. 928 ANNEN MARIN FORSKNING OG UTVIK- LING

Post 50 Tilskudd til Veterinærinstituttet

Sammendrag

Det foreslås overført 0,2 mill. kroner fra kap. 928 post 50 til kap. 900 post 21, jf. omtale under kap. 900 post 21 om kostnader til en nasjonal ekspert i EU-kommisjonen for fiskehelse.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.20 KAP. 929 (NYTT) INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK

Post 22 (Ny) Sikring av atomanlegg

Sammendrag

Anslag mot Institutt for energiteknikk (IFE) nukleære anlegg kan ha alvorlige konsekvenser. Statens strålevern ferdigstilte i januar 2018 en ny dimensjonerende trusselvurdering for IFEs atomanlegg og ga IFE pålegg om å utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse med tiltaksplan innen 30. juni 2018 og utføre nødvendig løpende sikringsarbeid. Det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til arbeidet med sikring av atomanlegg.

Det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner på nytt kap. 929 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 51 (Ny) Tilskudd til atomforskning

Sammendrag

Det foreslås å samle bevilgningene til atomforskning under nytt kap. 929 ved å overføre bevilgningen på 102,5 mill. kroner til atomforskning fra kap. 920 post 51. Haldenreaktoren er nå i en fase av midlertidig driftstans pga. en defekt ventil i reaktorens primærkrets. Driftstansen vil sannsynligvis vedvare ut 2018. Dette vil medføre et så godt som fullstendig bortfall av inntekter fra bilaterale kontrakter. Det er utfordrende å redusere kostnadsnivået ved reaktordriften i 2018. Det foreslås

derfor å øke det ekstraordinære driftstilskuddet til Hal- denreaktoren med 75,5 mill. kroner i 2018.

Samlet foreslås det bevilget 178 mill. kroner på nytt kap. 929 post 51.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.21 KAP. 940 INTERNASJONALISERINGSTILTAK

Post 73 Støtte ved kapitalvareeksport

Sammendrag

Eksportfinans forvalter gjenværende eksportlån under 108-ordningen. Forvaltningen av 108-ordningen er regulert i en avtale som ble reforhandlet høsten 2017. Da årsregnskapet for 2016 ble avlagt, var partene ennå midt i forhandlingene om den nye avtalen. Sentralt i re- forhandlingene var omleggingen av ordningens regn- skapssystem, herunder omlegging av beregningsmåten for renter på utestående på 108-ordningens avregnings- konto.

Saldert budsjett 2018 var basert på inndekning av underskuddet på avregningskontoen i 2016 med rente- godtgjørelse frem til tidspunkt for utbetaling fra staten. Godtgjørelse for såkalte referanserenter som påløp i 2016, og som Eksportfinans under den gamle avtalen ville ha fått oppgjør for i 2018, ble ikke hensyntatt. Opp- gjøret for utestående referanserenter utgjør omlag 3 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.22 KAP. 950 FORVALTNING AV STATLIG EIERSKAP

Post 70 (Ny) Ansvarlig lån, Andøya Space Center

Sammendrag

Andøya Space Center AS (ASC) arbeider med et pro- sjekt som går ut på å bygge en oppskytningsbase for småsatellitter på Andøya. ASC har søkt Nærings- og fis- keridepartementet om et ansvarlig lån for å finansiere en mulighetsstudie som kan legge grunnlaget for en eventuell fremtidig investeringsbeslutning. Mulighets- studien skal bidra til å avklare om fasiliteter for oppsky- ting av småsatellitter kan gi grunnlag for lønnsomme ar- beidsplasser på Andøya på kommersielt grunnlag og uten behov for subsidier fra staten. Det ansvarlige lånet gis uten sikkerhet og pant i eiendeler og med betalings- utsettelse på renter og avdrag i fire år. Lånet har dermed en høyere risiko enn pantesikrede lån med løpende ren- tebetaling, som er vanligere for lån i markedet. Lånet skal være i henhold til markedsinvestorprinsippet. Der- som det på et senere tidspunkt anses som hensiktsmes- sig at lånet konverteres til egenkapital, vil regjeringen gjøre en særskilt vurdering av dette spørsmålet.

Det foreslås en bevilgning på 20 mill. kroner på kap. 950 ny post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.23 KAP. 2421 INNOVASJON NORGE

Post 51 Tapsavsetning, såkornfond og koinvesterings- fond

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under posten med 7,4 mill. kroner, fra 37,2 til 44,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2421 post 95.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 53 Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under posten med 3,7 mill. kroner, fra 18,8 til 22,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2421 post 95.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Basiskostnader

Sammendrag

Det er for 2018 bevilget 167,8 mill. kroner over pos- ten, inkludert 1,5 mill. kroner for å dekke selskapets ut- gifter til forvaltningen av det statlige koinvesteringsfon- det for Nord-Norge. For at midlene som bevilges over post 70 skal være i tråd med regelverket for posten, fore- slås det å flytte bevilgningen av de 1,5 mill. kronene i for- valtningsmidler for det statlige koinvesteringsfondet for Nord-Norge til post 74.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2017– 2018) for Klima- og miljødepartementet ble det bevilget 10 mill. kroner til Innovasjon Norges arbeid med å syn- liggjøre norske, grønne løsninger for økt eksport og for å trekke internasjonale investorer til Norge. Det er be- hov for ytterligere 10 mill. kroner til utvikling av løsnin- gen og til innholdsproduksjon, slik at ordningen kan bli operativ fra 2018. Det foreslås en bevilgning over posten

på 10 mill. kroner til formålet. Midlene foreslås omdisponert fra post 76.

Det foreslås videre å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner som skal dekke Innovasjon Norges utgifter til forvaltningen av det statlige koinvesteringsfondet for Nord-Norge i 2018, jf. post 70.

Det foreslås å øke bevilgningen med 11,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2421 post 74. Bevilgningen skal dekke utgifter knyttet til oppdraget om helhetlig profilering av grønne løsninger.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 80 (Ny) Næringstiltak på Svalbard

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av Prop. 20 S (2017–2018) Endringer i statsbudsjettet 2017 under Nærings- og fiskeridepartementet ble det vedtatt å gi Innovasjon Norge en tilsagnsfullmakt på 8,2 mill. kroner til næringstiltak på Svalbard. Denne tilsagnsfullmakten skal dekke de innvilgede tilsagnene som vil komme til utbetaling på posten i 2018 eller 2019. Ved utgangen av 2017 gjenstod et utbetalingsansvar på 7,9 mill. kroner.

Det foreslås en bevilgning på 6,4 mill. kroner på kap. 2421 ny post 80 som skal dekke de innvilgede tilsagnene som forventes å komme til utbetaling i 2018.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 95 Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2017 ble det bestemt at det skulle opprettes et nytt landsdekkende såkornfond for IKT-næringen på minimum 250 mill. kroner i statlig og privat kapital. På grunn av fondets størrelse og bransjeretning har det vært tvil om fondet kan godkjennes av EF-TAs overvåkingsorgan ESA. Dagens notifisering åpner ikke for fond mindre enn 300 mill. kroner og tillater ikke at staten peker på hvilken bransje det skal investere i. Nærings- og fiskeridepartementet har vært i dialog med ESA og fått klarhet i at fondet må notifiseres på nytt dersom størrelsen og bransjeinnretningen skal oppretthol-

des. Notifikasjonsprosessen vil være tidkrevende, og det er usikkert om den vil lede til en godkjenning av fondet.

For at fondet skal kunne opprettes raskt og effektivt, foreslås det at bransjebegrensningen fjernes og fondets størrelse økes slik at fondet blir på minimum 300 mill. kroner i statlig og privat kapital. Forvalterne av fondet vil ha mulighet til å velge investeringsprofil for fondet, som for eksempel IKT.

Det fremmes bevilgningsendringer for et nytt landsdekkende såkornfond under postene 51, 53 og 95.

Det foreslås å øke bevilgningen under post 95 med 21,2 mill. kroner, fra 106,3 til 127,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.24 KAP. 2460 GARANTIINSTITUTTET FOR EKSPORT-KREDITT

Garantiordningen for byggelån til skip, fartøyer og innretninger til havs

Sammendrag

GIEKs byggelånsgarantiordning benyttes til å garantere for byggelån i forbindelse med bygging eller ombygging av skip, fartøy og innretninger til havs. Formålet med garantiordningen er å sikre at norske skipsverft, offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån gjennom risikoavlastning for private banker. På den måten skal ordningen medvirke til økt aktivitet. Ordningen skal bidra til å gjøre norske verft mer konkurransedyktige ved å gi lettere tilgang på finansiering.

Etterspørselen etter byggelånsgarantiordningen har økt de siste årene. Aktørens evne til å hente inn ny lånekapital og hvilke vilkår de oppnår, avhenger av bankenes risikovurdering, utlånsvilje og -evne. Konsekvensene av omstilling til nye segmenter ved verftene medfører at bankene i større grad søker risikodeling med GIEK. Per april 2018 utgjorde garantiansvaret 3,25 mrd. kroner. Rammen for ordningen er 5 mrd. kroner. Basert på eksisterende garantiansvar og kjente søknader vil anslått garantiansvar oppfylle rammen i juni 2018.

På denne bakgrunn fremmes forslag om å øke rammen fra 5 til 7 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XII.

3.3.9.25 KAP. 3950 FORVALTNING AV STATLIG EIERSKAP

Post 87 (Ny) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA

Sammendrag

Det vises til nærmere omtale av ordningen i Nærings- og fiskeridepartementets budsjettproposisjon for 2018. Gjennom avtale med Eksportfinans ASA ble totalrammen for garantien nedjustert til 1,5 mrd. kroner fra 1. mars 2016. Statens garantiansvar var etter dette begrenset oppad til 225 mill. kroner. Gjennom avtale mellom Eksportfinans ASA og de opprinnelige syndikatmedlemmene ble garantien avviklet fra 31. desember 2017. Eksportfinans betalte et termineringsgebyr på 55 mill. kroner til deltakerne i garantien. Statens andel av dette utgjorde 8,3 mill. kroner. Beløpet ble innbetalt til Nærings- og fiskeridepartementet 15. januar 2018. Per avviklingstidspunktet for garantien, 31. desember 2017, utgjorde den urealiserte verdistigningen som dekkes av garantiavtalen, 89,8 mill. kroner. Statens andel av dette utgjorde 13,5 mill. kroner.

Det foreslås en bevilgning på 21,7 mill. kroner på kap. 3950 ny post 87.

Komiteens merknader

Ko m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 (Ny) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Sammendrag

SNSK ble tilført 100 mill. kroner i lån fra staten høsten 2016, jf. Prop. 25 S (2016–2017). Lånet ble gitt på markedsmessige vilkår. Iht. inngått låneavtale mellom SNSK og staten mottok departementet i januar 2018 første avdrags- og renteinnbetaling på 5,9 mill. kroner, hvorav 3,2 mill. kroner i renter og 2,7 mill. kroner i avdrag.

Det foreslås en bevilgning på 2,7 mill. kroner på kap. 3950 ny post 90.

Komiteens merknader

Ko m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.26 KAP. 5325 INNOVASJON NORGE

Post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Sammendrag

Under Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning skal midler som ikke er bundet opp i tilsagn om tilskudd eller tapsfond for lån eller garantier ved utgangen av året, tilbakeføres. Tilsvarende skal også annullerte eller reduserte tilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn ble gitt, tilbakeføres. I 2018 vil det bli tilbakeført 40,7 mill. kroner under ordningen. 20

mill. kroner knytter seg til udisponerte midler til ordningen for grønn fornyelse av skip i nærskipfart i 2017, og 20,7 mill. kroner er knyttet til tilsagn som ikke er kommet til utbetaling.

Bevilgningen på posten i saldert budsjett 2018 er 20 mill. kroner, og det foreslås derfor å øke bevilgningen med 20,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Ko m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 (Ny) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond

Sammendrag

Innovasjon Norge har mottatt 9,4 mill. kroner i innbetalinger på avskrevne lån fra såkornfond som er tidligere oppgjort.

Det foreslås en bevilgning på 9,4 mill. kroner på kap. 5325 ny post 85.

Komiteens merknader

Ko m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 91 Tilbakeført kapital, såkornfond

Sammendrag

Det er i utgangspunktet forutsatt at lånene til såkornfond skal tilbakebetales etter 15 år, men det kan betales tilbake avdrag på tidligere tidspunkt. De tilbakebetalte avdragene skal tilbakeføres til statskassen. Tilbakebetalingene kommer som følge av salg av porteføljeselskaper og er gjort på hovedstol. Når midlene blir tilbakebetalt til Innovasjon Norge, blir de plassert på en ikke rentebærende konto i Norges Bank. Det er lagt opp til at midlene tilbakeføres til statskassen året etter at de er tilbakebetalt til Innovasjon Norge. I 2017 ble det tilbakebetalt 9,1 mill. kroner til Innovasjon Norge.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Ko m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.27 KAP. 5460 GARANTIINSTITUTTET FOR EKSPORTKREDITT

Post 73 (Ny) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen

Sammendrag

GIEK har ingen fordringer etter erstatningsutbetalinger eller løpende garantiansvar under SUS/Baltikum-ordningen, som ble avviklet i 2003, jf. St. prp. nr. 1 (2002–2003) for Nærings- og handelsdepartementet. Det foreslås derfor å overføre overskuddslikviditet på om lag 32,5 mill. kroner fra SUS/Baltikum-ordningen til statskassen.

Det foreslås en bevilgning på 32,5 mill. kroner på kap. 5460 ny post 73.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.28 KAP. 5612 (NYTT) RENTER FRA STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AS

Post 80 (Ny) Renter

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 3950 post 90. Det foreslås en bevilgning på 3,2 mill. kroner på nytt kap. 5612 ny post 80.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.29 KAP. 5625 RENTER OG UTBYTTE FRA INNOVASJON NORGE

Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

Sammendrag

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen påfølgende år. Netto rentemargin ble budsjettert til 20 mill. kroner i 2017. Det faktiske beløpet ble på 24,9 mill. kroner og kommer til utbetaling i 2018.

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Sammendrag

Alt overskytende overskudd fra lavrisikolåneordningen skal tilbakeføres til staten når egenkapitaldekning på 10,5 pst. er nådd. Dette er nå tilfellet. Overskuddet for 2017 ble budsjettert til 125 mill. kroner. Innovasjon Norges årsregnskap for 2017 viser at det faktiske overskuddet ble 246 mill. kroner. Differansen skyldes i hovedsak et bedre resultat som følge av bedre rentemargin og lavere tap enn budsjettert.

Det foreslås å øke bevilgningen med 121 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 88 (Ny) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond

Sammendrag

Innovasjon Norge har mottatt ekstraordinært utbytte på 13,1 mill. kroner fra et av såkornfondene hvor staten bidrar gjennom egenkapital. Det ekstraordinære utbyttet er utbetalt til Innovasjon Norge etter realisering av porteføljeselskaper i fondet.

Det foreslås en bevilgning på 13,1 mill. kroner på kap. 5625 ny post 88.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.30 KAP. 5656 AKSJER I SELSKAPER UNDER NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTETS FORVALTNING

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierinteresser, anslås det at de samlede utbytteinntektene i 2018 blir 20 045,7 mill. kroner, mot 16 962,2 mill. kroner anslått i forbindelse med saldert budsjett for 2018, jf. tabell 2.3 i proposisjonen. Utbyttene fra de børsnoterte selskapene anslås å bli 12 855,2 mill. kroner. Herunder anslås det at de største utbyttene vil komme fra Telenor ASA (6 563,1 mill. kroner), DNB ASA (3 931,9 mill. kroner) og Norsk Hydro ASA (1 240,5 mill. kroner). Utbyttene fra de unoterte selskapene anslås til å bli til sammen 7 190,5 mill. kroner. Herunder anslås det at de største utbyttene vil komme fra Statkraft SF (6 040,0 mill. kroner), Siva SF (391,1 mill. kroner) og Argentum Fondsinvesteringer AS (350 mill. kroner).

Det foreslås at bevilgningen økes med 3 083,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.31 ANDRE SAKER

Statens direkte eierskap i Posten Norge AS

Sammendrag

Posten Norge AS (Posten Norge) er et nordisk post- og logistikkonsern med hovedkontor i Oslo. Konsernet har over 17 000 ansatte. I 2017 hadde Posten Norge en omsetning på 24,7 mrd. kroner og et resultat etter skatt på 388 mill. kroner. Posten Norge er 100 pst. eid av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet etter at eierskapsforvaltningen ble overført fra Samferdselsdepartementet i 2017.

Innføringen av EUs tredje postdirektiv i norsk lov medførte at hele postmarkedet ble åpnet for fri konkurranse 1. januar 2016. I Meld. St. 31 (2015–2016) Postsek-

toren i endring (postmeldingen) går det frem at: «Når Posten i dag driver sin virksomhet i et fullt konkurranseutsatt marked innebærer dette at staten bør avstå fra å legge føringer på virksomheten gjennom eierskapet [...] Som en følge av ny postlovgivning vil ivaretagelsen av sektorpolitiske mål skje gjennom avtaleinngåelser og sektorspesifikk regulering.» Med deregulering av postmarkedet ivaretas det som tidligere var Posten Norges samfunnsoppdrag av myndighetene gjennom sektorregulering og avtaler.

Begrunnelsen for statens eierskap i Posten Norge er nå å sikre at det finnes en tilbyder som kan møte samfunnets behov for landsdekkende posttjenester. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning. Posten Norge forblir i kategori 3 i kategoriseringen av selskaper som eies direkte av staten.

Eieroppfølgingen av Posten Norge vil baseres på målet med eierskapet og vil skje i tråd med statens eierskapspolitikk, jf. Meld. St. 27 (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap (eierskapsmeldingen) og Innst. 140 S (2014–2015).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak om fiskeriaktivitet på Svalbard

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 568 (2015–2016) av 5. april 2016:

«Stortinget ber regjeringen komme med forslag i den kommende Svalbard-meldingen til hvordan økt fiskeri og annen høsting av marine ressurser kan gi positive ringvirkninger for Svalbard.»

Vedtaket ble truffet av næringskomiteen ved behandling av Innst. 215 S (2015–2016), jf. Meld. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri. Oppfølgingen av vedtaket er tidligere omtalt i Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet. Der er det informert om at det ikke var mulig å utarbeide forslag i henhold til anmodningsvedtaket i tide til at disse kunne tas inn i Meld. St. 32 (2015–2016) Svalbard. Regjeringen viste imidlertid til vedtaket i Svalbardmeldingen og varslet om at den vil komme tilbake til Stortinget vedrørende dette. I Prop. 1 S (2017–2018) for Nærings- og fiskeridepartementet er det informert om at regjeringen vil komme tilbake til anmodningsvedtaket i revidert nasjonalbudsjett 2018.

Det vises til anmodningsvedtak nr. 154 (2016–2017) av 13. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheter for fiskeindustri på Svalbard.»

Vedtaket nr. 154 ble truffet av næringskomiteen ved behandlingen av Innst. 8 S, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet. Stortinget ber regjeringen utrede mulighetene for fiskeindustri på Svalbard. I Prop. 1 S (2017–2018) for Nærings- og fiskeridepartementet ble det informert om at regjeringen vil komme tilbake til anmodningsvedtaket i revidert nasjonalbudsjett 2018. Næringskomiteen imøteser i Innst. 8 S (2017–2018) oppfølging av anmodningsvedtaket i revidert nasjonalbudsjett 2018.

NFD tar sikte på å besvare vedtakene samlet til Stortinget. Fiskeriaktiviteten rundt Svalbard er allerede regulert slik at eventuelle positive ringvirkninger for Svalbard vil kunne være tilknyttet for eksempel etablering av fiskeindustri. For å legge til rette for slik aktivitet arbeider Nærings- og fiskeridepartementet med å innføre landings- og sluttседdelforskriften på Svalbard. Departementet vurderer også om det er behov for justeringer i øvrig regelverk, som for eksempel fiskesalgslagsloven, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte for oppfølging av vedtakene.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til anmodningsvedtak nr 154 (2016–2017) av 13. desember 2016: «Stortinget ber regjeringen utrede muligheter for fiskeindustri på Svalbard.»

Disse medlemmer viser til at regjeringen så langt ikke har fremmet sak for Stortinget knyttet til fiskeriaktivitet på Svalbard, men orienterer i Prop. 85 S (2017–2018) om at de tar sikte på «å besvare vedtakene samlet til Stortinget». Regjeringen orienterer i Prop. 85 S også om at det nå arbeides med å innføre landings- og sluttседdelforskriften på Svalbard, «for å legge til rette for fiskeriaktivitet på Svalbard». Det varsles også at departementet vurderer om det er behov for justeringer i øvrig regelverk, som f.eks fiskesalgslagsloven.

Disse medlemmer understreker at disse problemstillingene må legges fram for Stortinget i en egen sak med utredning og konsekvenser knyttet til fiskeriaktivitet rundt Svalbard, herunder ev. tilrettelegging for fiskeindustri, og at Stortinget gis anledning til å behandle dette før eventuelle endringer iverksettes.

3.3.10 Landbruks- og matdepartementet

3.3.10.1 KAP. 1100 LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET
Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50

Sammendrag

Bevilgningen nyttes i hovedsak til større vedlikeholdstiltak og særskilte investeringer i virksomheter un-

der Landbruks- og matdepartementet. Posten foreslås økt med 16,7 mill. kroner, mot en tilsvarende økning av inntektskap. 4100, post 40 (ny) Salg av eiendom.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.2 KAP. 4100 LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET *Post 40 (Ny) Salg av eiendom*

Sammendrag

Landbruks- og matdepartementet har solgt eiendommen Kvithamar i Stjørdal for 17 mill. kroner. Etter at kostnader i forbindelse med salget er trukket fra, er det innbetalt netto 16,7 mill. kroner til departementet. Beløpet foreslås bevilget på kap. 4100 post 40 (ny), mot tilsvarende økning av kap. 1100 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.3 KAP. 1115 MATTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Mattilsynets arbeid med CWD/skrantesyke med 15 mill. kroner. Økningen skal brukes til arbeidet med smittesikring i Nordfjella etter at villrein flokken der nylig er tatt ut.

Det legges også opp til fortsatt omfattende overvåking av hjortedyr i resten av landet, og det legges opp til økt kunnskap om sykdommen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.10.4 KAP. 1136 KUNNSKAPSUTVIKLING M.M.

Post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi

Sammendrag

NIBIO har en leieavtale med Landbruks- og matdepartementet for bygninger og eiendommer som NIBIO benytter i sin FOU-virksomhet. Det er behov for å oppdatere leieavtalen i tråd med endringer i leieforholdet. Det er tre utgiftsposter som inngår i ordningen, hhv. kap. 1136 post 50 og kap. 1137 postene 50 og 51. Det foreslås en parallell reduksjon av utgifts- og inntektsbevilgningene. Utgiftsreduksjonen som gjelder kap. 1136 post 50, utgjør 1,5 mill. kroner, og posten foreslås redusert med dette beløpet. Se også omtale under kap. 4136 og kap. 1137.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.5 KAP. 4136 KUNNSKAPSUTVIKLING M.M.

Post 30 Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi

Sammendrag

På posten budsjetteres Landbruks- og matdepartementets husleieinntekter fra NIBIO. Inntektene blir noe lavere etter at det er gjennomført endringer i eiendomsmassen som inngår i leieavtalen. Det foreslås derfor å redusere posten med 3 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under hhv. kap. 1136 post 50 og kap. 1137 postene 50 og 51, jf. omtale under disse.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.6 KAP. 1137 FORSKNING OG INNOVASJON

Post 50 Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd

Sammendrag

Det vises til omtalen av leieavtale mellom NIBIO og Landbruks- og matdepartementet under kap. 1136 post 50 og kap. 4136 post 30. Som følge av endringer i leieavtalen foreslås kap. 1137 post 50 redusert med 0,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 51 Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd

Sammendrag

Det vises til omtalen av leieavtale mellom NIBIO og LMD under kap. 1136 post 50 og kap. 4136 post 30. Som følge av endringer i leieavtalen foreslås kap. 1137 post 51 redusert med 1,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.7 KAP. 1148 NATURSKADE – ERSTATNINGER

Post 71 Naturskade – erstatninger

Sammendrag

Erstatning for naturskade over Statens naturskadeordning skjer etter at skaden er gjenopprettet, og der den skadelidte har tre år på seg til å gjennomføre arbeidet. Dette virker inn på den årlige utbetalingen og dermed også på ansvar som ikke er innfridd.

Bevilgningen og tilsagnsfullmakten i saldert budsjett for 2018 baserte seg på prognoser fra Landbruksdirektoratet fra sommeren 2017. På bakgrunn av oppdaterte prognoser for utbetalinger og nye tilsagn i 2018 foreslås det å øke tilsagnsfullmakten under kap. 1148

post 71 fra 59,3 mill. kroner til 93 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIII.

3.3.10.8 KAP. 1149 VERDISKAPINGS- OG UTVIKLINGSTILTAK I LANDBRUKET

Post 71 Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen for 2018 er på 92,3 mill. kroner. Tilsagn om tilskudd til tømmerkaier og skogsveger blir gitt med en frist for gjennomføring. Det kan ta noe tid før prosjektene blir ferdige og tilskuddene blir utbetalt. Det er derfor knyttet en tilsagnsfullmakt til posten, som for 2018 er på 95 mill. kroner.

På bakgrunn av Landbruksdirektoratets oppdaterte prognoser for utbetalinger i 2018, og tilsagn som ventes å være utestående per 31. desember 2018, foreslår departementet å redusere bevilgningen på posten med 23 mill. kroner, til 69,3 mill. kroner, og øke tilsagnsfullmakten med 23 mill. kroner, til 118 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XIII.

3.3.10.9 KAP. 5576 SEKTORAVGIFTER UNDER LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Post 72 Jeger- og fellingsavgifter

Sammendrag

En refusjon på 9,8 mill. kroner fra Viltfondet til bevilgningsregnskapets kap. 5578 post 71 under Klima- og miljødepartementet ble ved en feil innbetalt for sent til å bli registrert i 2017-regnskapet.

Landbruks- og matdepartementet har for 2018 overtatt ansvar for blant annet denne ordningen fra Klima- og miljødepartementet, jf. Prop. 48 S (2017–2018) og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 230 S (2017–2018). Inntekter fra Viltfondet budsjetteres derfor nå på kap. 5576 post 72 under Landbruks- og matdepartementet. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 9,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.10 KAP. 5652 STATSKOG SF – RENTER OG UTBYTTE

Post 80 Renter

Sammendrag

Posten omfatter renter på statlig lån til Statskog SF i forbindelse med kjøp av skog fra Orkla ASA i 2010. Renten fastsettes årlig med utgangspunkt i pengemarkedsrenten og et risikotillegg i henhold til avtale med Statskog SF. Lånet ble innfridd i januar 2018. Foretaket har betalt inn resterende rente på det statlige lånet med om lag 30 000 kroner i 2018. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Utbytte fra Statskog SF settes til 75 pst. av årsresultatet etter skatt, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Landbruks- og matdepartementet. Årsregnskapet for 2017 viser at Statskog SFs resultat etter skatt er på 80 mill. kroner. 75 pst. av årsresultatet etter skatt er beregnet til 60 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 34 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.11 ANDRE SAKER

Orientering om endring av reglene om nydyrking

Sammendrag

Det følger av klimaforliket at nydyrkingsforskriften skal revideres slik at hensynet til klima blir gjenspeilet. I tillegg har Stortinget gjennom budsjettforhandlingene for 2017 (vedtak nr. 108 pkt. 17) bedt regjeringen fremme forslag om forbud mot nydyrking av myr. Landbruks- og matdepartementet sendte et forslag om endring av reglene om nydyrking på høring 11. juli 2017, med høringsfrist 11. oktober 2017. Forslaget innebar en endring av jordloven § 11 andre ledd, samt endringer i forskrift om nydyrking, hvor forslaget om å innføre et forbud mot nydyrking av myr var det mest sentrale. Det ble i tillegg foreslått en adgang til å dispensere fra forbudet i «særskilte tilfeller».

Departementet tar sikte på å legge frem et lovforslag for Stortinget, hvor det også vil bli redegjort for innholdet i dispensasjonsbestemmelsen som vil fremgå av den reviderte forskriften.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Anmodningsvedtak om forvaltningspraksis knyttet til import av gatehunder til Norge

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 525 (2016–2017) av 28. mars 2017:

«Stortinget ber regjeringen innskjerpe forvaltningspraksis knyttet til import av gatehunder til Norge.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av representantforslag fra Senterpartiets representanter i Dokument 8:11 S (2016–2017), jf. Innst. 198 S (2016–2017).

Landbruks- og matdepartementet ba i brev av 5. april 2017 Mattilsynet innskjerpe forvaltningspraksis ved import av gatehunder i tråd med innstillingen. Mattilsynet leverte en skisse til departementet. Departementet vurderte at forslaget i for stor grad ville føre til utfordringer ved import av avls- og brukshunder fra seriøse aktører. Departementet ba derfor Mattilsynet utarbeide et nytt forslag som ikke rammer slik import.

Under behandling av Prop. 1 S (2017–2018) for Landbruks- og matdepartementet uttalte næringskomiteen at de var enig i at regjeringen må finne andre begrensninger på import av gatehunder enn det som ble foreslått av Mattilsynet. Komiteen uttrykte en forventning om at regjeringen følger opp dette og rapporterer tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2018, jf. Innst. 8 S (2017–2018).

Mattilsynet har nå utarbeidet et nytt forslag til endring av forvaltningspraksis, som vil skjerpe inn praksis i tråd med Stortinget sitt vedtak.

I sin nye forvaltningspraksis legger Mattilsynet til grunn at det ikke er lovlig å innføre gatehunder under det kommersielle EØS-regelverket til Norge, da gatehunder ikke kan oppfylle regelverkets krav sett i sammenheng med regelverkets formål. Disse dyrene har ukjent opprinnelse og helsemessig status, og kan derfor ikke selges eller omsettes over landegrensene. Gatehunder vil dermed ikke kunne betraktes som handelsdyr iht. forskrift om handel med levende dyr, og vil derfor ikke kunne importeres kommersielt til Norge.

Formålet med regelverket for ikke-kommersiell forflytning av kjæledyr er først og fremst å legge til rette for at dyreeiere kan ta med seg sine egne kjæledyr ved reise innen EU / EØS-området, og samtidig forebygge at dyrene sprer sykdommer som kan utgjøre en risiko for dyre- og folkehelsen. Mattilsynets vurdering er at innførsel av gatehunder faller utenfor regelverkets virkeområde. Innførsel vil ikke være tillatt før dyret er eid lenge nok til å kunne ansees som en del av eierens kjæledyrforhold.

Mattilsynet vil heretter kreve dokumentasjon på at hunder har vært i den reisendes eie og under deres kontroll i mer enn 6 måneder før innreisen. Alternativt må hunden følges av et kjæledyrpass utstedt av veterinær i

Norge. Avls- og brukshunder fra oppdrettere i EU vil også kunne importeres dersom de følges av dokumentasjon, f.eks. stamtavle, som viser at de ikke er gatehunder.

Departementet har bedt Mattilsynet stramme inn forvaltningspraksis som foreslått ovenfor, i tråd med anmodningsvedtaket fra Stortinget.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.11 Samferdselsdepartementet

3.3.11.1 KAP. 1300 SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet overtok fra 2016 ansvaret for en nasjonal ekspert for Safer Internet under CEF Telecom, mot at bl.a. Samferdselsdepartementet rammeoverførte sin del av utgiftene. Stillingen opphører 1. september 2018. En tredjedel av utgiftene for 2018, 36 000 kroner, foreslås derfor overført fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram, post 1 Driftsutgifter til kap. 1300 post 1, jf. omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

De siste årene er det gjennomført store og krevende reformer i samferdselssektoren. Samferdselsdepartementets utgifter til reformarbeidet ble i perioden 2015–2017 dekket av bevilgninger på en egen post 21 Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren på kap. 1300. Det gjenstår fortsatt arbeid i tilknytning til reformene. Det er bl.a. behov for å revidere veglova etter opprettelsen av Vegtilsynet og Nye Veier AS samt flere endringer av bompengebestemmelsene. Jernbanereformen har også medført at Samferdselsdepartementet har fått flere nye underliggende virksomheter, som krever økt oppfølging fra departementet. Det foreslås derfor å omdisponere 2 mill. kroner fra kap. 1301 post 21 til kap. 1300 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 74 Tilskudd til Redningsselskapet

Sammendrag

Tilskuddet til Redningsselskapet foreslås økt med 10 mill. kroner for å legge til rette for bedre sjøsikkerhet og beredskap langs norskekysten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.2 KAP. 4300 SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Post 96 (Ny) Aksjer

Sammendrag

Samferdselsdepartementet opprettet i 2016 tre midlertidige selskaper, Togvedlikehold AS, Togmateriell AS og Reiseplan og billett AS. Selskapene var opprettet for å skille ut virksomhet fra NSB AS og ble avvirket i desember 2017. Det ble i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 bevilget 100 000 kroner i aksjekapital til hver av de tre selskapene, jf. Prop. 122 S (2015–2016) og Innst. 400 (2015–2016). De midlertidige selskapene er nå avvirket. Togmateriell AS og Reiseplan og billett AS har til sammen betalt inn nesten 175 000 kroner etter avvirkingsoppgjøret. For å gjøre opp kapitalregnskapet skal Jernbanedirektoratet betale resten av aksjekapitalen som staten i sin tid skjøt inn i de tre selskapene.

Det foreslås å bevilge 300 000 kroner på kap. 4300, ny post 96 Aksjer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.3 KAP. 1301 FORSKNING OG UTVIKLING MV.

Post 21 Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv.

Sammendrag

Det foreslås å omdisponere 2 mill. kroner til kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 1 Driftsutgifter for å dekke inn økte utgifter på posten, jf. omtale under kap. 1300 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Samferdselsforskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner, til 165,3 mill. kroner, for en rammeoverføring til kap. 285 Norges forskningsråd, post 55 Virksomhetskostnader. Fra og med 2018 skal alle bevilgninger til drift av Norges forskningsråd samles på kap. 285 post 55. Som det går frem av Prop. 1 S (2017–2018) for Samferdselsdepartementet, var det noe usikkert om det nye programmet Pilot-T ville medføre endrede virksomhetskostnader for Forskningsrådet. Forskningsrådet har varslet at programmet vil medføre virksomhetskostnader på 2 mill. kroner.

Bevilgningen på post 50 foreslås redusert med 2 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 285 post 55, jf. omtale under Kunnskapsdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.4 KAP. 5622 AKSJER I AVINOR AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

I Saldert budsjett 2018 er det budsjettert med et utbytte fra Avinor AS på 232 mill. kroner. Gjeldende utbyttepolitikk for Avinor er 50 pst. av konsernets resultat etter skatt. Selskapets konsernresultat etter skatt for regnskapsåret 2017 ble på 499,3 mill. kroner. I tråd med utbyttepolitikken foreslås bevilgningen på posten økt med 17,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.5 KAP. 1320 STATENS VEGVESEN

Post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72

Sammendrag

Reparasjon av broer i Nordland, Troms og Finnmark

Det er behov for tiltak for å motvirke nedbryting av betong og korrosjon på armering på tre broer i Nordland, Troms og Finnmark. Skadene på E6 Kjerringstraumen bru i Nordland, E10 Tjeldsundbrua i Troms og rv. 94 Kvalsundbrua i Finnmark er så store at det er behov for strakstiltak.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 30 mill. kroner.

Overføring av oppgaver til Jernbanedirektoratet

Entur AS har ansvar for rutedata, reiseplanlegging og elektronisk billettering. Direktoratsoppgaver knyttet til dette ble overført fra Statens vegvesen til Jernbanedirektoratet 1. april 2017, jf. omtale i Prop. 13 S (2017–2018). De bevilgningsmessige konsekvensene av funksjonsendringene er ikke innarbeidet i budsjettet for 2018. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1352 Jernbanedirektoratet post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 1352 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m. med 28,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene
Sammendrag

Renteforutsetningen for rentekompensasjonsordningene i 2018 er oppjustert fra 1,0 pst. til 1,5 pst. Som følge av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 90,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.6 KAP. 4322 SVINESUNDSFORBINDELSEN AS

Post 90 Avdrag på lån

Sammendrag

I Saldert budsjett 2018 er det anslått 75 mill. kroner i avdrag på lån til Svinesundsforbindelsen AS. Selskapet ligger an til å betale et høyere avdrag enn budsjettet i 2018. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.7 KAP. 5624 RENTER AV SVINESUNDSFORBINDELSEN AS

Post 80 Renter

Sammendrag

Det er i Saldert budsjett 2018 lagt til grunn 4 mill. kroner i renter på lånet til Svinesundsforbindelsen AS. Fastrenteavtalene for lånene ble avsluttet henholdsvis 31. desember 2016 og 30. juni 2017. Det vises til forslaget på kap. 4322 post 90 om økt nedbetaling av lånet til Svinesundsforbindelsen AS. Dette reduserer renteinntektene tilsvarende. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.8 KAP. 1330 SÆRSKILTE TRANSPORTTILTAK

Post 65 Konkurransen Smartere transport, kan overføres

Sammendrag

Tilføyning av stikkordet «kan overføres»

I Saldert budsjett 2018 er det bevilget 15 mill. kroner til konkurransen «Smartere transport i Norge», som ble prioritert i Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029. Samferdselsdepartementet tar sikte på å annonsere vinnere i juni 2018. Fremdrift for prosjektene som tildeles midler, kan være usikker. Det foreslås at post 65 tilføyes stikkordet «kan overføres», jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXXII.

Post 76 Reiseplanlegger og elektronisk billettering, kan overføres

Sammendrag

Tilføyning av stikkordet «kan overføres»

Utgifter til Nasjonal reiseplanlegger og elektronisk billettering ble til og med 2017 bevilget på kap. 1330 post 60 Særskilt tilskudd til kollektivtransport. Fra 2018 er post 76 opprettet for utgiftene til dette arbeidet. Arbeidet med reiseplanlegger mv. gjelder blant annet utviklingsoppgaver i varierende omfang. Prosjekter kan ta lengre tid å gjennomføre enn det som var planlagt da midlene ble bevilget. Det foreslås at post 76 tilføyes stikkordet «kan overføres», jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXXII.

3.3.11.9 KAP. 1352 JERNBANEDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å dekke Jernbanedirektoratets utgifter ved overføring av oppgaver fra Statens vegvesen. Bevilgningen under kap. 1320 post 23 reduseres med tilsvarende beløp.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Kjøp av persontransport med tog, kan overføres

Sammendrag

Fullmakt til å inngå forpliktelser ved nye avtaler om kjøp av persontransport med tog.

Det er planlagt at Jernbanedirektoratet i 2018 skal inngå fire avtaler om kjøp av persontransporttjenester med tog, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018) for Samferdselsdepartementet. Følgende trafikkavtaler planlegges inngått i 2018:

1. fireårig direktekjøpsavtale med NSB AS for perioden 2019–2022
2. seksårig direktekjøpsavtale med NSB Gjøvikbanen AS for perioden 2019–2024

3. avtale om drift av togtrafikken på Sørlandsbanen («trafikkpakke 1») med varighet inntil ni og et halvt år
4. avtale om drift av togtrafikken på Nordlandsbanen («trafikkpakke 2») med varighet inntil ti år

Det foreslås også at fullmakten omfatter en avtale om drift av grensekryssende trafikk frem til 2020, jf. omtale i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2017–2018).

Direktekjøpsavtaler

Avtalene med NSB AS og NSB Gjøvikbanen AS, som gjelder frem til hhv. 2022 og 2024, er nylig ferdigforhandlet og tildeles direkte uten konkurranse. Bortsett fra økt vederlag som følge av innfasing av nye tog på Gjøvikbanen, jf. omtale i Prop. 1 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2017–2018), innebærer avtalene en videreføring av tidligere produksjonsnivå fra trafikkavtalen mellom Samferdselsdepartementet og NSB AS for perioden 2012–2017 og direktetil delt avtale mellom Jernbanedirektoratet og NSB AS og NSB Gjøvikbanen AS for 2018.

Avtaler som er konkurranseutsatt

Sørlandsbanen («trafikkpakke 1») ble lyst ut i 2017 med tilbudsfrist 1. mars 2018. Jernbanedirektoratet forhandler nå med tilbyderne med sikte på kontraktsignering sommeren 2018. Tilbudsforespørsel for Nordlandsbanen («trafikkpakke 2») ble sendt ut i mars 2018, med tilbudsfrist satt til høsten 2018.

Endelige kostnader er usikre, siden det ennå ikke er inngått avtaler.

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte en fullmakt til å forplikte staten for fremtidige budsjettår på kap. 1352 post 70 innenfor en samlet ramme på 21 117 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Fullmakt om restverdigaranti for oppgradering og bestilling av nye tog

Norske Tog AS har søkt Samferdselsdepartementet om restverdigaranti til kjøp av 25 nye tog samt for oppgradering av eksisterende tog og tog i bestilling. Restverdigaranti innebærer at staten garanterer for 75 pst. av den bokførte verdien på togmateriellet. Dersom Norske Tog AS skal gjennomføre togkjøpet, vil det medføre behov for en garanti på 2 010 mill. kroner, mens oppgraderingene vil medføre behov for en garanti på 338 mill. kroner. Regjeringen foreslår at det tas høyde for disse investeringene ved at garantirammen økes.

Samferdselsdepartementet har i 2018 fullmakt til å gi restverdigaranti for det togmateriellet som inngår i statens kjøp av persontransporttjenester med tog på kap. 1352 post 70. Fullmakten gjelder:

eksisterende materiell (bokførte verdier) på 7 043 mill. kroner

oppgraderinger og nyinvesteringer på 1 191 mill. kroner.

Med regjeringens forslag vil den samlede garantirammen til oppgraderinger og nyinvesteringer (fullmaktens pkt. b) bli 3 539 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kjøp av 25 nye tog

NSB AS og togprodusenten Stadler Bussnang AG inngikk i 2008 en avtale om kjøp av opptil 150 tog. Avtalen ble overtatt av statens togselskap Norske Tog AS ved utskillelsen fra NSB. Det gjenstår en siste opsjon i avtalen, som gir mulighet til å anskaffe 25 nye tog, trolig til en gunstig pris og med rask levering. Opsjonen må imidlertid utløses før utgangen av 2018. Det foreslås derfor økt fullmakt for å ta høyde for at opsjonen kan utløses, dersom det er hensiktsmessig.

De nye togene kan erstatte eldre dieseltog på Trønderbanen, Rørosbanen og Meråkerbanen samt eldre elektriske tog som brukes i rushtidsavganger på Østfoldbanen og Vestfoldbanen. Togene vil samlet koste 2 680 mill. kroner, og restverdigarantien (75 pst.) blir 2 010 mill. kroner. Kjøp av nye tog innebærer økt leiepris for togoperatørene, som trolig gir behov for økte bevilgninger til kjøp av persontransporttjenester med tog. Jernbanedirektoratet anslår at den årlige leieprisen øker med 3 mill. kroner i 2020 og om lag 56 mill. kroner i 2021. I perioden 2022–2027 vil den årlige leieprisen trolig bli om lag 200 mill. kroner høyere enn i dag. Etter 2027 avtar leieprisen i takt med avskrivningen av materiellet. Samferdselsdepartementet kommer tilbake til de budsjettmessige konsekvensene av et togkjøp i de årlige budsjettene.

Oppgraderingspakker til nye og eksisterende tog

Det foreslås også økt fullmakt til restverdigaranti på 338 mill. kroner for å ta høyde for oppgraderinger av eksisterende og nytt togmaterieell. Økningen i garantirammen utgjør 75 pst. av investeringskostnaden på 450 mill. kroner. Oppgraderingspakkene innebærer at restverdigarantien økes for at:

to bestilte tog oppgraderes til bimodale/hybride tog, som kan kjøre både på diesel og elektrisitet (112,5 mill. kroner)

18 bestilte tog oppgraderes med kommunikasjonspakke (trådløst internett, repeaterer og passasjerinformasjonssystem) og ekstra reservedeler (112,5 mill. kroner)

107 nye og eksisterende tog oppgraderes til dagens standard for trådløst internett (112,5 mill. kroner)

Det endelige omfanget av oppgraderingene blir en forhandlings sak mellom Norske Tog AS og togprodusenten Stadler. Oppgraderingen innebærer økt leiepris

for togoperatørene, som trolig gir behov for økte utgifter til kjøp av persontransporttjenester med tog. Jernbanedirektoratet anslår at den årlige leieprisen i 2019 øker med 22 mill. kroner. I perioden 2020–2022 vil den årlige leieprisen trolig bli om lag 45 mill. kroner høyere enn i dag, for deretter å avta i takt med avskrivningen av materiellet. Samferdselsdepartementet kommer tilbake til de budsjettmessige konsekvensene av et kjøp av oppgraderingspakker i de årlige budsjettene.

Regjeringen foreslår på bakgrunn av ovennevnte å øke fullmaktsrammen til restverdigaranti for oppgraderinger og nyinvesteringer med 2 348 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XVI og XVII.

3.3.11.10 KAP. 1357 MANTENA AS

Ny post 71 Kapitaltilførsel, kan overføres

Sammendrag

Mantena AS var frem til april 2017 et heleid datterselskap av NSB AS. Selskapet gjennomfører vedlikehold av skinnegående kjøretøy. Ved gjennomføringen av jernbanereformen ble selskapet skilt ut fra NSB-konsernet, og eierskapet ble lagt direkte under Samferdselsdepartementet. Mantena har i perioden etter overføringen bedret driftsresultatet gjennom krevende effektiviseringstiltak, og det arbeides gjennom 2018 med oppdatering av selskapets forretningsplan og omstillingstiltak for å møte kommende utfordringer ved økt konkurranse.

For å bli konkurransedyktige må også pensjonskostnader i selskapet reduseres. Styret tar på denne bakgrunn sikte på melde selskapet ut av Statens pensjonskasse (SPK) fra 1. januar 2019 og gå over på en innskuddsbasert tjenestepensjonsordning. Mantena har søkt om tilskudd fra staten til å melde seg ut av SPK, og til å etablere en overgangsordning for eldre arbeidstakere som ikke lenger vil kvalifisere til avtalefestet pensjon (AFP), jf. vedtak 1069 om romertallsfullmakt bokstav 2a) og 2b) ved behandling av Prop. 129 S (2016–2017), Innst. 401 S (2016–2017).

Det følger av regjeringens eierskapspolitikk at kapitalstrukturen skal være tilpasset det enkelte selskaps situasjon, i tråd med selskapets mål, strategi og risikoprofil. Samferdselsdepartementet vurderer Mantenas risikoprofil som høy på grunn av usikkerhet blant annet knyttet til de økonomiske forpliktelsene som følger ved utmelding fra SPK, og til Mantenas markedssituasjon som følge av konkurranseutsetting av virksomheten. Samferdselsdepartementet vil som ansvarlig eierdepartement følge utviklingen i Mantena tett.

Det foreslås en bevilgning til Mantena for å ta høyde for et ansvarlig lån eller egenkapitaltilskudd på inntil 200 mill. kroner på kap. 1357 post 71 i 2018, slik at staten kan legge til rette for at selskapet har hensiktsmessig kapitalstruktur og likviditet i en krevende omstillingsfase. Ettersom det er usikkert når et behov for kapitaltilførsel til selskapet kan oppstå, foreslås det at posten i 2018 får stikkordet «kan overføres». Hvorvidt en ev. kapitaltilførsel skal gis som ansvarlig lån eller som egenkapitaltilskudd, vil avhenge av en konkret vurdering av hvordan selskapets utfordringer best kan løses, samtidig som en kapitaltilførsel må være i tråd med statsstøtteregulverket. Det bes om fullmakt fra Stortinget til aktivering av et ev. ansvarlig lån eller egenkapitaltilskudd i statens kapitalregnskap, jf. forslag til nytt romertallsvedtak. En forutsetning for kapitaltilførsel er at selskapet melder seg ut av SPK. Kapitaltilførselen kommer i tillegg til tilsagn om tilskudd, jf. vedtak 1069 om romertallsfullmakt bokstav 2a) og 2b) ved behandling av Prop. 129 S (2016–2017), Innst. 401 S (2016–2017).

Mantena AS skal oppdatere forretningsplanen i 2018. Samferdselsdepartementet vil gjennomføre en ekstern selskapsgjennomgang når oppdatert forretningsplan foreligger og sluttoppgjøret med SPK er gjennomført. Stortinget orienteres på egnet måte.

Regjeringen foreslår en bevilgning under kap. 1357 Mantena AS, post 71 Kapitaltilførsel på 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XXXIII.

3.3.11.11 KAP. 5611 AKSJER I NSB AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Det er i Saldert budsjett 2018 budsjettert med et utbytte fra NSB AS på 150 mill. kroner. Gjeldende utbyttepolitikk for NSB AS er et utbytte på 50 pst. av konsernets resultat etter skatt. Selskapets konsernresultat etter skatt for regnskapsåret 2017 ble på 630 mill. kr. I tråd med gjeldende utbyttepolitikk, foreslås bevilgningen økt med 165 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.12 KAP. 1360 KYSTVERKET

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Bestillingsfullmakt

I tråd med Kystverkets plan for fornyelse av fartøy er det i Saldert budsjett 2018 bevilget 85,2 mill. kroner til å bestille et femte multifunksjonsfartøy. Fartøyet bygges

og finansieres over to år. I statsbudsjettet for 2018 ble det ikke foreslått en bestillingsfullmakt knyttet til dette fartøyet. Det fremmes derfor forslag om en bestillingsfullmakt på kap. 1360 post 45 på 106 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIV.

Post 72 Tilskudd for overføring av gods fra veg til sjø, kan overføres

Sammendrag

Tilsagnsfullmakt

I Saldert budsjett 2018 er det gitt en tilsagnsfullmakt på 60 mill. kroner til tilskuddsordningen for godsoverføring. Tilskuddsordningen er en treårig, midlertidig ordning som startet opp i 2017. Bevilgningen er økt i 2018, og gjeldende fullmakt er lavere enn bevilgningen og omfanget av søknader. Det foreslås å øke tilsagnsfullmakten til 75,2 mill. kroner, som tilsvarer bevilgningen i budsjettet for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XV.

3.3.11.13 KAP. 1370 POSTTJENESTER

Post 70 Kjøp av post- og banktjenester

Sammendrag

I takt med økende digitalisering av samfunnet sendes det stadig mindre brevpost. Siden år 2000 er volumet av brevpost redusert med om lag 60 pst. Posten Norge AS er lovpålagt å omdele post fem dager i uken. Hittil har det vært lagt til grunn at det er ulønnsomt for Posten å omdele post tre av ukedagene til 5 pst. av husstandene, jf. omtale i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2017–2018). I Saldert budsjett 2018 er det bevilget 261,7 mill. kroner på kap. 1370 post 70 til kjøp av post- og banktjenester. Det er her satt av 135 mill. kroner til å dekke Postens merkostnader ved den lovpålagte distribusjonsfrekvensen. I 2018 vil Posten kun ha forretningsmessig grunnlag for 2,5 omdelingsdager i uken i hele landet. Dette viser Postens egne beregninger og en ekstern utredning utført på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. Det er ventet at Posten i 2018 får merkostnader på til sammen 477 mill. kroner ved å opprettholde fem omdelingsdager i hele landet. Dette tilsvarer en økning på 342 mill. kroner fra Saldert budsjett 2018.

Posten forventer en ny halvering av brevvolumet frem mot 2025. Samtidig vil kostnadene for det landsdekkende distribusjonsnettet i stor grad ligge fast så lenge Posten er pålagt fem omdelingsdager i hele landet. Frem mot 2025 anslår den eksterne utredningen at Pos-

tens merkostnader vil øke til 988 mill. kroner årlig. Regjeringen har sendt forslag til endringer i postloven på høring.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 342 mill. kroner til 603,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12 Klima- og miljødepartementet

3.3.12.1 KAP. 1400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 17,2 mill. kroner mot økning av kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen, postene 1 og 45, på til sammen 17,2 mill. kroner.

Forvaltningen av statens eiendommer etter kobberverket på Røros er overført fra Klima- og miljødepartementet til Statsbygg, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Klima- og miljødepartementet. Dette skal ivareta at de fredete byggverkene blir i samsvar med myndighetskrav, at staten etterlever forpliktelsene etter verdensarvkonvensjonen, og at videre bruk og bevaring av eiendommen er i tråd med fredningsformålet. I budsjettproposisjonen for 2018 under Klima- og miljødepartementets område ble det satt av 17,2 mill. kroner til forvaltningsoverføringen. Ved en feil fikk bevilgningen ikke omtale i budsjettforslaget under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som Statsbygg sorterer under. Midlene foreslås nå overført fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, til dekning av de oppgaver forvaltningsavtalen gjelder. Avtalen om overføring baseres på at Rørosmuseum i Museene i Sør-Trøndelag (MiST) utfører antikvarisk istandsetting og vedlikehold på eiendommene, som ledd i museets forskning, dokumentasjon og formidling av bergverksvirksomheten. MiST vil stå som leietager av eiendommene fra Statsbygg.

Se omtale under kap. 533 postene 1 og 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen til pilotanlegg for biogass foreslås redusert med 13 mill. kroner, og tilbakeført til kap. 1428 post 50. Ifølge Innovasjon Norge (IN), som forvalter ordningen, har det vært stor interesse for oppstart av biogassanlegg, men det har vist seg vanskelig å utløse nye prosjekter. For innværende år vurderes overført bevilgning fra 2016 og 2017, samt resterende (7 mill.

kroner) av bevilgningen for 2018 som tilstrekkelig til formålet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.2 KAP. 1411 ARTSDATABANKEN

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 8,9 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon over post 50, som foreslås avvirket, jf. omtale under post 50 nedenfor.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 14,5 mill. kroner som følge av forventede oppdragsinntekter på 0,5 mill. kroner, samt økt bevilgning på 13,9 mill. kroner som følge av overgangen fra nettobudsjettert virksomhet. Inntektene foreslås økt tilsvarende, jf. omtale under kap. 4411 post 2 nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 23,3 mill. kroner.

Den økte bevilgning som følge av overgangen fra nettobudsjettert virksomhet er bundet opp i allerede inngåtte forsknings-/kartleggingskontrakter. Kontraktene går over flere år, og en del av midlene vil komme til utbetaling etter 2018. Det foreslås derfor at posten tilføyes stikkordet «kan overføres».

Som følge av at post 50 avvikles, foreslås det dessuten at post 21 endrer sitt stikkord fra «kan nyttes under postene 50 og 70» til «kan nyttes under post 70». Det foreslås i tillegg at posten knyttes til en merinntektsfullmakt under kap. 4411 post 2, jf. omtale under denne.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70

Sammendrag

Bevilgningen på posten ble i Prop. 1 S (2017–2018) budsjettert ut fra at midlene på 50-posten utbetales til norske statlige universitetsmiljøer. I ettertid fremstår det som hensiktsmessig at utbetalingene til disse enten bør håndteres som tilskudd eller som anskaffelser. Bevilgningen til post 50 foreslås følgelig avvirket og satt til 0. Det innebærer redusert bevilgning på 16,9 mill. kroner. Reduksjonen motsvares av forslag til økt bevilgning på hhv. 8 mill. kroner på post 70, og 8,9 mill. kroner på post 21, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 8 mill. kroner, jf. omtale under post 50.

Som følge av at post 50 avvikles, foreslås det samtidig at post 70 endrer sitt stikkord fra «kan nyttes under postene 21 og 50» til «kan nyttes under post 21».

Videre foreslås det å opprette en tilsagnsfullmakt på 27 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Forslaget skyldes at Artsdatabanken gir tilsagn som strekker seg over flere år. Tilsagn om utgifter for 2019 og senere år vil kunne dekkes innenfor Klima- og miljødepartementets gjeldende budsjetttrammer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XIX.

3.3.12.3 KAP. 4411 ARTSDATABANKEN

Post 2 (Ny) Diverse inntekter

Sammendrag

Artsdatabanken var inntil 31. desember 2017 en nettobudsjettert virksomhet tilknyttet Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i Trondheim (NTNU). Fra 1. januar 2018 er Artsdatabanken en bruttobudsjettert virksomhet under Klima- og miljødepartementet. Fra 2017 står det 13,9 mill. kroner på konto under NTNU tilhørende Artsdatabanken. Midlene er bundet opp i flerårige forsknings- og kartleggingskontrakter som kommer til utbetaling i 2018 og senere. Som følge av overgang fra nettobudsjettert virksomhet, betales disse midlene nå inn til statskassen, og inntektene foreslås bevilget på kap. 4411 post 2. Utgiftsbevilgning under kap. 1411 post 21 foreslås økt tilsvarende, jf. omtale ovenfor.

Grunnet ekstern finansiering fra Norges forskningsråd og EU til prosjekter administrert av Artsdatabanken ventes også inntekter på 0,5 mill. kroner i 2018.

Det kan i tillegg bli aktuelt med nye oppdragsfinansieringer i løpet av året utover dem man har oversikt over nå. Det foreslås derfor opprettet en merinntektsfullmakt, slik at eventuelle merinntekter under kap. 4411 post 2 gir anledning til å øke utgiftene under kap. 1411 post 21 tilsvarende, jf. forslag til romertallsvedtak.

Samlet foreslås det bevilgning på posten på 14,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak III.

3.3.12.4 KAP. 1412 METEOROLOGIFORMÅL

Post 70 Internasjonale samarbeidsprosjekt

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 14,9 mill. kroner grunnet forventninger om reduserte utbetalinger til kontingenter, både som følge av endrede kontingenter og valutasingninger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.5 KAP. 1420 MILJØDIREKTORATET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

I lys av behovet for lokal forankring og ivaretagelse av tradisjonell kunnskap knyttet til gjennomføringen av Tanaavtalen, foreslås det at 0,6 mill. kroner omdisponeres fra post 21 til post 70, jf. omtale under post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Sammendrag

Det foreslås at bevilgningen over post 22 økes med 4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 70. Forslaget skyldes behovet for økt arbeidsinnsats hos fylkesmannen for å legge et godt grunnlag for de neste vannforvaltningsplanene.

Videre foreslås det opprettet en bestillingsfullmakt på 36,9 mill. kroner i forbindelse med etablering av genbank for laksefiske i Hardanger. Den økte bevilgningen fra budsjettforliket for 2018 på 33,4 mill. kroner skal brukes til formålet. Etableringen av genbanken skal gjennomføres i perioden 2018–2020, og investeringskostnadene fordeles over disse årene. Kostnadene dekkes innenfor Klima- og miljødepartementets gjeldende budsjetttrammer.

I tråd med anskaffelsesregelverket, vil det bli gjennomført en anbudskonkurranse om bygging av genbanken, med sikte på å inngå kontrakt med en leverandør. For at kontrakten skal kunne dekke hele entreprisen og dermed innebærer en forpliktelse utover bevilgningsåret, er det behov for en bestillingsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XVIII.

Post 23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres

Sammendrag

Som følge av endrede inntektsestimater for gebyrordninger under kap. 4420 Post 4, er det behov for å øke bevilgningen på 23 posten med 1,8 mill. kroner. Fordi inntekter knyttet til deklarasjonssystemet for farlig avfall også inkluderer mva. på utgiftene til drift av systemet, er behovet for endring i kostnadsbevilgning 0,4 mill. kroner høyere enn inntektsbevilgningen. Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,8 mill. kroner.

Se også omtale under kap. 4420 post 4.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås opprettet en tilsagnsfullmakt på 7 mill. kroner til vern av Tyrifjorden, jf. forslag til romertallsvedtak. Utbetalinger som følger av fullmakten, vil dekkes innenfor Klima- og miljødepartementets gjeldende budsjetttrammer.

Posten hadde i perioden 2014–2017 tilsagnsfullmakt for vern av Tyrifjorden, men vernevedtaket har blitt utsatt. Posten har i saldert budsjett 2018 ingen tilsagnsfullmakt ettersom det under utarbeidelsen av 2018-budsjettet ble antatt at vernet av området ville skje innen utgangen av 2017 og alle utbetalinger foretatt i 2018. Avklaring av vernevedtaket for Tyrifjorden ble imidlertid forsinket.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIX.

Post 33 Statlige erverv, nytt vern, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med utvidelsen av Dovrefjell-Sunnalsfjella nasjonalpark og opprettelsen av Hjerkinns landskapsvernområde, foreslås det å øke tilsagnsfullmakten med 0,5 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Utgifter knyttet til tilbakeføring og vern av Hjerkinns dekkes innenfor gjeldende bevilgning for berørte departementer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIX.

Post 34 (Ny) Statlig erverv, nasjonalparker, kan overføres

Sammendrag

Det er behov for en bevilgning på 19,2 mill. kroner til ferdigstilling av nasjonalparkplanen, jf. St.meld. nr. 62 (1991–1992) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.

Posten dekker utgifter ved vern, primært i form av erstatninger, men også i form av utgifter til grensemerking og andre saksomkostninger.

Posten har ikke bevilgning i 2018, fordi det ble antatt at resterende utbetalinger under nasjonalparkplanen enten ville skje i 2017 eller ville bli dekket av overført beløp fra 2017 til 2018. Miljødirektoratets siste anslag viser imidlertid at det er behov for 56,1 mill. kroner i utbetalinger i 2018. Det er 19,2 mill. kroner mer enn overført beløp fra 2017. Årsaken er at erstatningene for noen av de tidligere vernede områdene antas å bli dyrere enn tidligere beregnet. Det foreslås derfor bevilgning på posten på 19,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen til tilskuddsordningen for kommunale klimatiltak, Klimasats, med 74 mill. kroner. Tilskuddsordningen er relativt nystartet. Disponibelt på posten er bevilgning i 2018 på 153,9 mill. kroner pluss overføring av ubrukte midler i 2017 på 70,7 mill. kroner.

Forslaget skyldes at flere prosjekter knyttet til tilskuddsordningen er forsinket. Utbetalingene og dermed belastningen på posten skjer først når prosjektene er gjennomført og rapportert til Miljødirektoratet. Også i 2018 vil det være en mindre andel som kommer til utbetaling, med tilsvarende behov for å inngå tilsagn til tilskudd i kommende år. Inngåtte forpliktelser håndteres innenfor eksisterende tilsagnsfullmakt i 2018.

Det understrekes at det på nåværende tidspunkt er usikkert hvor mye tilskudd som vil komme til utbetaling i inneværende år. Tildeling fra posten besluttet endelig i juni. Forslaget til bevilgningsreduksjon er derfor basert på et estimat inkludert et usikkerhetspåslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Sammendrag

Opprydding i Puddefjorden i Bergen blir rimeligere enn antatt, og posten foreslås dermed redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås omdisponert 0,6 mill. kroner til post 70 fra post 21 til lokale prosjekter i regi av Tanavassdragets fiskeforvaltning, primært som tilskudd for å styrke det pågående lokale prosjektet for uttak av mink. Videre skal noe av midlene brukes til et prosjekt for en systematisk sammenstilling av tradisjonell kunnskap om predatorers påvirkning på laksebestandene i Tanavassdraget.

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av en tilsvarende økning under post 22, jf. omtale under denne posten.

Bevilgningen foreslås økt med 6,6 mill. kroner til rehabilitering av laksetrappene i Vefsna. Vassdraget ble i oktober 2017 friskmeldt etter behandling mot lakseparasitten Gyrodactylus salaris. For at fiskebestandene skal reetableres er det startet et arbeid med å rehabilitere de viktigste fisketrappene i vassdraget. Ansvarlig for rehabiliteringen er Vefsnlaks AS.

4,6 mill. kroner av bevilgningsforslaget gjelder ny trapp i Laksforsen. Den er nylig kostnadsberegnet til 17,1 mill. kroner. Gjennom budsjettforliket for 2017-budsjettet ble det bevilget 10 mill. kroner til laksetrappene i Vefsna, jf. Innst. 9 S (2016–2017). Av disse ble 2 mill. kroner benyttet i 2017 til planlegging og prosjektering. De resterende 8 mill. kronene er overført til 2018. I tillegg bidrar Statskog og Statkraft med hhv. 1,5 mill. kroner og 1 mill. kroner til tiltaket. Det gjenstår dermed et udekket finansieringsbehov for Laksforsen på 4,6 mill. kroner.

Videre gjelder 2 mill. kroner av forslaget reparasjon av fisketrappa i Fellingsforsen (5 km oppstrøms Laksforsen), for å unngå skader på oppvandrende laks ved visse vannføringer.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 3,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Mengden spillolje som det ble utbetalt refusjon for i 2017, var noe høyere enn forhenværende år. Med utgangspunkt i et gjennomsnitt for de siste fire årene foreslås det å øke posten med 2 mill. kroner.

Videre er det i Prop. 1 S (2017–2018) budsjettert med utbetaling av 60 mill. kroner knyttet til refusjonsordningen for avgift på hydrofluorkarbon (HFK) og perfluorkarbon (PFK) i 2018. Som følge av økt refusjonssats i budsjettforliket 2017, og at mer brukt gass leveres inn til destruksjon, foreslås det å øke budsjettanslaget med 8 mill. kroner. Refusjonssatsen følger avgiftssatsen for HFK/PFK. Formålet med refusjonsordningen er å stimulere til økt innsamling av HFK- og PFK-holdig avfall og forsvarlig sluttbehandling, og således begrense utslipp av disse klimagassene. Refusjonsbeløpet er identisk med importavgiften som innbetales til Skatteetaten.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 85 Naturinformasjonssentre

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til Naturinformasjonssentre for forprosjektering av Raet nasjonalparksenter med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.12.6 KAP. 1428 ENERGIOMLEGGING, ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Post 50 Overføring til Klima- og energifondet

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 13 mill. kroner. Det foreslås tilbakeført 13 mill. kroner fra kap. 1400 post 76 som følge av ubenyttet andel av midler avsatt til pilotanlegg for biogass. Se omtale under kap. 1400 post 76.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.7 KAP. 1429 RIKSANTIKVAREN

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Posten foreslås økt med 2,1 mill. kroner. Se omtale under post 60.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Kulturminnearbeid i kommunene

Sammendrag

I 2015 ble det omdisponert 2,1 mill. kroner fra post 21 til post 60 for å finansiere midlertidige byantikvarstillinger i kommunene, en særskilt satsing under kunnskapsløftet. Prosjektet er avsluttet, og midlene foreslås tilbakeført til post 21. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 2,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag som støtte til Kongsgårdprosjektet Avaldsnes, tilsvarende en økning på 35 664 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.12.8 KAP. 1473 KINGS BAY AS

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 fikk Kings Bay AS 12 mill. kroner til utbedring av setningsskader i administrasjons- og servicebygget som følge av endringene av grunnforholdene på Svalbard. Bevilgningen var basert på vurderinger av at sikring av bygget lot seg gjennomføre med pæling under eksisterende bygg. Som følge av ny kunnskap og erfaring med endringene i permafrosten fant Kings Bay AS det nødvendig å innhente ytterligere eksterne vurderinger. Hitil er det benyttet om lag 1 mill. kroner til konsulenter for å avklare metode, kostnader og risiko for istandsetningen. Konsulentrapporten tilsier at det er nødvendig med en refundamentering av hele bygget for å sikre bygget mot ytterligere setningsskader, med et samlet kostnadsestimat på 44 mill. kroner, hvorav 8 mill. kroner

først kommer til utbetaling i 2019. 11 mill. kroner kan dekkes av overførte midler fra 2017. Det foreslås dermed å øke bevilgningen på kap. 1473 Kings Bay AS, post 70 Tilskudd med 25 mill. kroner i 2018 til sikring og istandsetting av administrasjons- og servicebygget i Ny-Ålesund.

Forslaget går ut på at bygget pæles, og gulv og vegger erstattes eller repareres og sikres. I tillegg må byggets inventar og innretning fornyes etter refundamentering. Denne typen refundamentering under forholdene i Ny-Ålesund innebærer en høy risiko for uforutsette hendelser og kostnadsavvik, som det er tatt høyde for i bevilgningsforslaget. Alternativet å bygge et nytt servicebygg, ble av styret i Kings Bay AS vurdert som en vesentlig dyrere løsning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.9 KAP. 4420 MILJØDIREKTORATET

Post 4 Gebyrer, forurensningsområdet

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 1,4 mill. kroner, som følge av justerte estimater for deklarasjonsgebyr for farlig avfall (-2,1 mill. kroner), gebyr for import og ekspert av avfall (-0,9 mill. kroner), gebyr for konsepsjonsbehandling etter forurensningsloven (0,8 mill. kroner), gebyrinntekter fra tilsyn og kvoteinspeksjoner (3 mill. kroner) og gebyrinntekter fra godkjenning av biocider og biocidprodukter (0,6 mill. kroner). Se omtale under kap. 1420 post 23.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 7 Gebyrer, kvotesystemet

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 450 000 kroner.

Tildeling av vederlagsfrie klimakvoter, grunnlaget for øregebyret, blir noe høyere enn tidligere forutsatt. Det medfører en økning i inntekter knyttet til kvotegebyret. Øregebyret representerer den største inntekten under posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.10 KAP. 4429 RIKSANTIKVAREN

Post 2 Refusjoner og diverse inntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Riksantikvaren har opplevd en dreining mot mer internasjonal aktivitet. Blant annet har oppdrag fra UD ført til mer restaurering i enkelte EØS-land. Det foreslås

derfor å justere Riksantikvarens inntektsposter tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 9 Internasjonale oppdrag

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner. Se omtale under post 2.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.11 ANDRE SAKER

Eventuell kompensasjon for redusert fiskekortsalg etter Tana-avtalen

Sammendrag

Tanaavtalen innebærer en betydelig reduksjon i fiskepresset i hele Tanavassdraget. Reduksjonene fordeles både på finsk og norsk side gjennom inndeling av hovedvassdraget i soner med reduserte fisketider, og reduserte rammer for antall solgte fiskekort.

Erfaringene fra 2017-sesongen viser imidlertid at soneinndelingen av vassdraget kan gi en utilsiktet begrensning i mulighetene for å selge kort, som etter avtalen er allokert til enkelte av sonene på norsk side. Dette er soner som ligger langt fra bebyggelse, er lite tilgjengelig og mindre tilrettelagt for fiske. Gjennom endring av fiskereglene i henhold til artikkel 6 i Tanaavtalen i mars 2018, er det oppnådd enighet med Finland om flytting av en mindre andel kort (600 stk.) til andre, mer populære soner. Dette er forventet å gi noe økte inntekter fra kortsalget i 2018. I tillegg vil Tanavassdragets fiskeforvaltning også kunne øke kortsalget noe gjennom redusert pris på kort i de dårlige sonene, og på sikt gjennomføre tilretteleggingstiltak i disse sonene.

Det er imidlertid sannsynlig at den gjeldende soneinndelingen kan innebære et inntektstap for den lokale forvaltningen også i normale fiskesesonger. Dette vil i så fall innebære en sterkere begrensning i fiskepresset på norsk side enn det avtalen forutsetter.

Dersom det viser seg at det også i 2018 blir et betydelig lavere kortsalg i flere av fiskesonene, kan det i lys av ovennevnte være behov for å styrke inntektsgrunnlaget for Tanavassdragets fiskeforvaltning ved et generelt tilskudd fra kap. 1420 Miljødirektoratet, post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak. Departementet vil fastsette nærmere kriterier og krav til dokumentasjon for eventuell tildeling av tilskudd som følge av ovennevnte.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og nye Hjerkinns landskapsvernområde

Stortinget vedtok i 1999 (jf. Innst. S. nr. 129 (1998–99)) å legge ned skytefeltet på Hjerkinns som ledd i en omfattende plan for å innlemme arealet i omkringliggende nasjonalparker. Forsvaret har deretter brukt betydelige ressurser på å tilbakeføre og restaurere naturverdiene i området. I prosjektplanen var det lagt opp til at samtlige veistrekninger i området skulle fjernes.

I forbindelse med behandlingen av Representantforslag 8:8 (2007–2008) om å bevare Snøheimvegen ble det besluttet å innhente ytterligere kunnskap, jf. Innst. S. nr. 131 (2007–2008). På bakgrunn av blant annet anbefalinger og rapporter fra Norsk institutt for naturforskning (NINA), ble det i 2017 besluttet at Snøheimvegen skulle bestå. Forutsetningen var stabilt skyttelbusregime på Snøheimvegen i overskuelig fremtid og at annen ferdsel på veien, både motorisert og ikke-motorisert, reguleres slik at ikke motvirker den positive effekten av busstransporten, jf. Prop. 1 S (2017–2018) side 160–162. Klima- og miljødepartementet opplyste i proposisjonen at siktemålet var å behandle verneplanen for det tidligere skytefeltet i statsråd i løpet av april 2018, og varslet at informasjon om verneplanen og løsningen for to andre veier i skytefeltet - Vålåsjøhøvegen og veien frem til Vesllie/Rollstadsætra – ville bli gitt i revidert nasjonalbudsjett for 2018.

Gjennom kgl.res. 20. april 2018 ble det vedtatt å verne det tidligere skytefeltet gjennom en utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark med ca. 131 km² og opprettelse av et nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern på ca. 47 km². Det ble også vedtatt mindre endringer i Fokstugu landskapsvernområde. Samtidig ble det besluttet at Vålåsjøhøvegen skal bestå frem til rett over våtmarksområdet mellom Simontjønning og Storslågåvatnet. I vurderingen er det lagt avgjørende vekt på beitenæringens behov, på bekostning av hensyn til villrein, naturmiljø og landskap. Videre ble det besluttet at veien inn til Vesllie og Rollstadsætra skal tilbakeføres av hensyn til villrein og landskap. Den kgl.res. inneholder utdypende redegjørelse for de ulike hensynene som gjør seg gjeldende i saken.

Kostnader ved tilbakeføring og vern vil dekkes innenfor gjeldende bevilgninger for berørte departementer.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.13 Finansdepartementet

3.3.13.1 KAP. 21 STATSRÅDET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I statsråd 17. januar 2018 ble det gjort endringer blant regjeringens medlemmer og øvrig politisk ledelse i departementene. Endringene fører med seg en merutgift på 4 mill. kroner.

Endringene gir også engangsutgifter på 4 mill. kroner. Utgiftene er knyttet til fratredelsytelser og godtgjørelse under karantene for avgåtte politikere, og installering og demontering av sikkerhetsutstyr.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.2 KAP. 41 STORTINGET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Stortingets presidentskap har formidlet at bevilgningen på kap. 41 post 1 bør økes med 4 mill. kroner. Dette skyldes blant annet økt innkjøp til Stortingets restaurant med tilhørende økt salg, og gjennomføring av utredninger.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Stortinget forventes å treffe vedtak i vårsesjonen om mandat og sammensetning av kommisjon vedrørende fornorskingspolitikk og urett begått mot det samiske og kvenske folk i Norge, jf. Stortingets vedtak av 20. juni 2017 og Innst. 493 S (2016–2017). Utgiftene til kommisjonen anslås til 2 mill. kroner i 2018.

Det foreslås bevilget 2 mill. kroner på posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Etter innspill fra Stortingets presidentskap foreslås bevilgningen til Stortingets prosjekt for rehabilitering av Prinsensgt. 26, nytt post- og varemottak og innkjøringstunnel økt med 376,7 mill. kroner. Ny kostnadsramme for prosjektet er 2 321 mill. kroner, og arbeidet er planlagt slutført i 2019. På grunn av det nye kostnadsanslaget er det også behov for en ny bestillingsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Stortingets administrasjon fikk ved nysalderingen av 2017-budsjettet en fullmakt til å nettoføre refusjoner fra Oslo kommune og andre aktører for bygge- og sikringsarbeider. Stortingets administrasjon har formidlet at en tilsvarende fullmakt bør foreligge i 2018, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXI og XXXIV.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 70 Tilskudd til partigruppene

Sammendrag

På bakgrunn av valgresultatet i 2017 foreslås bevilgningen til tilskudd til partigruppene økt med 6 mill. kroner. Økningen skyldes at det er kommet til et nytt parti på Stortinget.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.3 KAP. 3041 STORTINGET

Post 1 Salgsinntekter

Sammendrag

Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås bevilgningen på kap. 3041 post 1 økt med 1 mill. kroner som følge av økt salg i Stortingets restaurant.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.4 KAP. 1600 FINANSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med et pågående samarbeid om et forenklingsprosjekt er saksbehandlere fra Finansdepartementet utlånt til Skatteetaten. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten redusert med 2 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 1618 Skatteetaten post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.5 KAP. 1605 DIREKTORATET FOR ØKONOMISTYRING

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det forventes en økning i utgifter og inntekter for Direktoratet for økonomistyring som følge av opptak av nye kunder, sammenslåinger og endringer i tjenesteaftaler. Bevilgningen på posten foreslås økt med 37 mill. kroner mot en tilsvarende økning i inntektsbevilgningen på kap. 4605 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.6 KAP. 4605 DIREKTORATET FOR ØKONOMISTYRING

Post 1 Økonomitjenester

Sammendrag

Inntektene på kap. 4605 post 1 gjelder i hovedsak viderefakturering av utgifter til andre virksomheter (kunder). Bevilgningen på posten foreslås økt med 37 mill. kroner, jf. omtale av tilsvarende utgiftsøkning på kap. 1605 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.7 KAP. 1610 TOLLETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utleie av parkeringsareal

Bevilgningen foreslås økt med 1,1 mill. kroner mot tilsvarende økning av inntektsbevilgningen på kap. 4610 post 2. Det vises til omtale under kap. 4610 post 2.

Tiltak på personvernområdet

Tolletaten har nylig kartlagt håndteringen av personvern i etaten. Kartleggingen har avdekket utfordringer for etaten med hensyn til etterlevelse av dagens regelverk. Det foreligger flere avvik både i organisasjonen (organisering, roller og ansvar, kompetanse og kultur) og i tekniske løsninger (manglende eller utdatert teknisk systemstøtte). Tolletaten har identifisert hvilke tiltak som er nødvendig å gjennomføre i 2018 for å etablere et tilstrekkelig rammeverk for å etterleve dagens personvernregelverk. Etaten må i dette arbeidet gjennomføre både organisatoriske, prosessuelle og tekniske tiltak. Datatilsynet er orientert om utfordringene, og de videre tiltakene vil gjennomføres i dialog med tilsynet. Bevilgningen på posten foreslås økt med 30 mill. kroner til tiltak på personvernområdet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1610 post 1, med 31,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.8 KAP. 4610 TOLLETATEN

Post 2 Andre inntekter

Sammendrag

Tolletaten har inngått en avtale om utleie av parkeringsareal i Oslo til NSB AS. Avtalen løper hele 2018 med en månedlig inntekt på 90 000 kroner. Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,1 mill. kroner mot tilsvarende økning av utgiftsbevilgningen på kap. 1610 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.9 KAP. 1618 SKATTEETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Kommune- og regionreformen – systemtilpasninger

I kommune- og regionreformen er hovedregelen at alle nye kommuner og fylkeskommuner skal få nye kommune- og fylkesnumre. Det er likevel gjort unntak for de fire største kommunene som skal slå seg sammen, slik at disse fremdeles kan benytte sine gamle kommunenumre. Funksjonaliteten i Skatteetatens IKT-system for skatteregnskapet (SOFIE) er bygget rundt forutsetningen om at kommuner som slås sammen, skal ha nytt kommunenummer. Unntaket som er gjort for de fire

største kommunene innebærer at Skatteetaten må gjøre tekniske tilpasninger i SOFIE for å kunne håndtere korrekt regnskapsføring, fordeling av inntekter til skattekreditorene og rapportering, hvor det må skilles mellom ny og gammel kommune. Utviklingskostnadene er estimert til om lag 20 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner påløper i 2018. Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner.

Skatteklagenemnda

Ordningen med ny skatteklagenemnd ble etablert 1. juli 2016. Siden nemnda ble opprettet, har det bygget seg opp betydelige klagesaksrestanser. I Prop. 86 LS (2017–2018) foreslås det å overføre behandlingen av enkelte typer klager fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet. Formålet med lovforslaget er å forbedre skattepliktiges rettssikkerhet, øke saksbehandlingsevnen og redusere saksbehandlingstiden i Skatteklagenemnda. Bevilgningen på posten foreslås økt med 12 mill. kroner. Den foreslåtte bevilgningsøkningen vil legge til rette for at Skattedirektoratet kan overta klagebehandling uten at det går ut over utførelsen av andre oppgaver i Skattedirektoratet. Kostnadene til tiltaket vil fra og med 2019 øke til 15,2 mill. kroner.

Enklere regler for utenlandske arbeidstakere – systemtilpasninger

I Prop. 86 LS (2017–2018) foreslås det en ordning med kildeskatt for utenlandske arbeidstakere. Ordningen innebærer blant annet at lønnsinntekter skal skattlegges etter en bruttometode med en fast sats. For å motvirke at høye inntekter blir beskattet særlig gunstig i ordningen, foreslås det fastsatt et inntektstak. Det legges til grunn at iverksettelsestidspunktet er 1. januar 2019. Skatteetaten må i 2018 klargjøre etatens systemer for ordningen. Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner til denne klargjøringen.

Organisasjonsprosjekter i Skatteetaten

Skatteetaten gjennomfører for tiden flere store organisasjonsprosjekter, herunder ny overordnet organisering av etaten og ny kontorstruktur, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Finansdepartementet. Kostnadene til tiltakene omfatter blant annet innføringskostnader, flyttekostnader og tilpasning av IKT-systemer. Bevilgningen på posten foreslås økt med 55 mill. kroner til en mer smidig gjennomføring av organisasjonsendringene.

Utgifter til rettssaker og innfordringsutgifter (rettsgebyr)

Skatteetatens utgifter i rettssaker vedrørende merverdiavgift og petroleumsskatt posteres i dag på post 21. Utgifter i rettssaker på etatens øvrige områder (særavgifter og krav gjennom Statens innkrevingssentral) belastes Post 1. Sistnevnte rettssaksutgifter bør imidlertid også posteres på post 21. Som følge av overføringen av

Nav Innkreving til Skatteetaten bør også innfordringsutgiftene herfra posteres på post 21. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med til sammen 8,9 mill. kroner, mot tilsvarende økning på post 21.

Lån av ansatte fra Finansdepartementet

I forbindelse med et pågående samarbeidsprosjekt er saksbehandlere utlånt fra Finansdepartementet til Skatteetaten. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 2 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 1600 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på post 1 med 80,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtale under av utgifter til rettsaker og innfordringsutgifter under post 1. Bevilgningen på posten foreslås økt med 8,9 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på Post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Ny digital skattemelding (SIRIUS) – SSBs andel av utviklingskostnadene

På post 22 er det i 2018 bevilget 120 mill. kroner til Skatteetatens prosjekt for ny digital skattemelding (SIRIUS). 10 mill. kroner av bevilgningen gjelder tilpasningstiltak som må gjennomføres i SSB som følge av prosjektet. Bevilgningen under Skatteetaten foreslås derfor redusert med 10 mill. kroner, mot økninger på 5 mill. kroner på hhv. kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, postene 1 Driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

SOFUS-prosjektet – endret periodisering

Skatteetatens prosjekt for modernisering av systemene for forskuddsutskriving og skatteutregning (SOFUS) var opprinnelig planlagt ferdigstilt i 2018. En nylig gjennomgang av prosjektet har vist at det vil være mest hensiktsmessig å skyve noen av prosjektets leve-

ranser fra 2018 til 2019. Bakgrunnen for forsinkelsen er blant annet at arbeidet med tilpasninger i skatteforvaltningsloven tar noe lengre tid enn planlagt. Kostnadsrammen forblir uendret, og endringen vil ikke påvirke beregnet samfunnsøkonomisk nytte eller gevinster fra prosjektet. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 30 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1618 post 22 med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.10 KAP. 4618 SKATTEETATEN

Post 1 Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr

Sammendrag

Nav Innkreving er fra 1. april 2018 en del av Skatteetaten. Fra samme dato posteres også innfordringsutgifter (rettsgebyr mv.) for denne del av Skatteetaten på kap. 4618 Skatteetaten post 1 Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr. Disse gebyrene har i Nav Innkreving vært postert på kap. 5701 post 87. Bevilgningen på posten foreslås økt med 18 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 5701 post 87, jf. omtale under Arbeids- og sosialdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 7 Gebyr for bindende forhåndsuttalelser

Sammendrag

I regnskapet for 2017 var utgiftene på posten om lag 1,1 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldtes både høyere gebyrer og volumvekst samt at det fra 2017 av er anledning til å søke om bindende forhåndsuttalelser om særavgifter. Denne økningen forventes å vedvare i 2018. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 1,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Overtredelsesgebyr

Sammendrag

Regnskapet for 2017 viste en inntekt på posten på 3,9 mill. kroner, mot et opprinnelig budsjett for 2017 på 13 mill. kroner. Etter tre år med kontroll av personallister tilsier en vurdering av resultatene av kontrollene at

antall kontroller kan reduseres. Fremover vil dermed kontroller i større utstrekning baseres på etatens vurdering av risiko for feil eller overtredelser. På bakgrunn av dette foreslås bevilgningen på posten redusert med 9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.11 KAP. 1620 STATISTISK SENTRALBYRÅ

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtale av SSBs del av kostnadsrammen for SIRIUS-prosjektet under kap. 1618 post 22. Bevilgningen på posten foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale av SSBs del av kostnadsrammen for SIRIUS-prosjektet under kap. 1618 post 22. Bevilgningen på posten foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.12 KAP. 1632 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT

Post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Utbetalinger av merverdiavgiftskompensasjon til private og ideelle virksomheter var lavere enn ventet mot slutten av 2017, og regnskapet endte 70,9 mill. kroner (3,4 pst.) lavere enn bevilgningen. Utviklingen hittil i 2018 har vært omtrent som i 2017. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten redusert med 60 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.13 KAP. 1651 STATSGJELD, AVDRAG OG INNLØSNING

Post 98 (Ny) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

Sammendrag

Staten har i dag utestående sju obligasjonslån. I hvert av disse lånene har staten en egenbeholdning på 8 mrd. kroner. Denne egenbeholdningen kan lånes ut kortvarig til bankene som utgjør ordningen for primærhandlere. Etter hvert har primærhandlernes utnyttelse

av låneordningen blitt mindre. Norges Bank anslår nå at behovet for å låne papirer er redusert så mye at beholdningen av statsobligasjoner tilgjengelig for utlån kan reduseres. Normalt innfris statsgjeld bare annethvert år, og posten er derfor ny i 2018.

Det foreslås at kap. 1651, ny post 98 bevilges med 20 000 mill. kroner, mot tilsvarende bevilgning på kap. 5341, ny post 98.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.14 KAP. 2309 TILFELDIGE UTGIFTER

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen er motpost til tilleggsbevilgninger til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder lønnsoppgjøret for statsansatte, takstoppjøret for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer samt til uforutsette utgifter.

Bevilgningsbehovet til inntektsoppgjør mv. er usikkert og avhenger av utfallet av lønnsforhandlingene. I lys av at lønnsvekstanslaget for 2018 nå er lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2018, foreslås bevilgningen redusert med 160 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere posten for driftsutgifter under tilfeldige utgifter med 24,585 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 184 585 000 kroner forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til regjeringens forslag

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.15 KAP. 5309 TILFELDIGE INNTEKTER

Post 29 Ymse

Sammendrag

På dette kapitlet inntektsføres uforutsette inntekter det ikke er naturlig å føre under andre kapitler. I Saldert budsjett 2018 er det på post 29 bevilget 150 mill. kroner. Blant annet i lys av regnskapsførte inntekter hittil i 2018 foreslås bevilgningen økt med 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.16 KAP. 5341 AVDRAG PÅ UTESTÅENDE FORDRINGER
Post 98 (Ny) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner
 Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 1651, ny post 98, om reduksjon av egenbeholdningen av statsobligasjoner. Det foreslås at posten bevilges med 20 000 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgning på kap. 1651, ny post 98.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.17 KAP. 5351 OVERFØRING FRA NORGES BANK
Post 85 Overføring
 Sammendrag

Det er i Saldert budsjett 2018 anslått at overføringen fra Norges Bank blir på 14 500 mill. kroner inneværende år. Norges Banks representantskap har i årsregnskapet for 2017 fastsatt overføringen til 14 332,6 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 167,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.18 KAP. 5491 AVSKRIVNING PÅ STATENS KAPITAL I
 STATENS FORRETNINGSDRIFT

Post 30 Avskrivninger
 Sammendrag

På denne posten inntektsføres summen av avskrivninger på statens kapital som bevilges på underpost 3 i statens forretningsdrift (kap. 2445–2490). På bakgrunn av endringer på disse underpostene foreslås bevilgningen på kap. 5491 post 30 økt med 19,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.19 KAP. 5521 MERVERDIAVGIFT

Post 70 Merverdiavgift
 Sammendrag

Det vises til forslag om fritak for engangsavgift og fradragsrett for inngående merverdiavgift for kjøp, drift og vedlikehold av snøscootere og terrenggående motorsykler med fire hjul som brukes i reindriften. Se omtale i Prop. 86 LS (2017–2018) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga punkt 7. Iverksettingen skjer fra den tid Finansdepartementet bestemmer.

Stortinget vedtok fritaket i statsbudsjettet for 2018, og det ble budsjettert med et proveny tap på 25 mill. kroner i 2018. Iverksetting fra 1. juli gir et anslått bokført

proveny tap i 2018 på om lag 15 mill. kroner. Provenytapet i 2018 blir dermed om lag 10 mill. kroner mindre enn lagt til grunn i saldert budsjett. De 10 mill. kronene fordeler seg med anslagsvis 5 mill. kroner i økt merverdiavgift og 5 mill. kroner i økt engangsavgift.

Bevilgningen på kap. 5521 post 70 foreslås på denne bakgrunn økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.20 KAP. 5526 AVGIFT PÅ ALKOHOL

Post 70 Avgift på alkohol
 Sammendrag

Det vises til forslag om lettelse i alkoholavgiften for småbryggerier. Se omtale i Prop. 86 LS (2017–2018) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga punkt 10.

Bevilgningen på kap. 5526 post 70 foreslås på denne bakgrunn redusert med 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.21 KAP. 5536 AVGIFT PÅ MOTORVOGNER MV.

Post 71 Engangsavgift
 Sammendrag

Det vises til forslag om fritak for engangsavgift og fradragsrett for inngående merverdiavgift for kjøp, drift og vedlikehold av snøscootere og terrenggående motorsykler med fire hjul som brukes i reindriften. Se omtale i Prop. 86 LS (2017–2018) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga punkt 7. Iverksettingen skjer fra den tid Finansdepartementet bestemmer.

Stortinget vedtok fritaket i statsbudsjettet for 2018, og det ble budsjettert med et proveny tap på 25 mill. kroner i 2018. Iverksetting fra 1. juli gir et anslått bokført proveny tap i 2018 på om lag 15 mill. kroner. Provenytapet i 2018 blir dermed om lag 10 mill. kroner mindre enn lagt til grunn i saldert budsjett. De 10 mill. kronene fordeler seg med anslagsvis 5 mill. kroner i økt merverdiavgift og 5 mill. kroner i økt engangsavgift.

Bevilgningen på kap. 5536 post 71 foreslås på denne bakgrunn økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.13.22 ANDRE SAKER

Bestillingsfullmakt til nye lokaler for EOS-utvalget

Sammendrag

Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) har behov for å skifte lokaler, blant annet på bakgrunn av en sikkerhetsvurdering. Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås det en bestillingsfullmakt slik at det kan inngås avtaler i forbindelse med nye lokaler, flyttingen mv., jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XX.

3.3.14 Forsvarsdepartementet

3.3.14.1 KAP. 1700 FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Program Space skal bidra til at Forsvarets behov for satellittbaserte tjenester dekkes mer effektivt. Videre har programmet til hensikt å etablere klare roller og ansvarsforhold for forsvarssektorens romvirksomhet. Tiltaket har en nøktern og trinnvis utvikling. Det foreslås å øke bevilgningen med 5,6 mill. kroner knyttet til en videreføring av Program Space. Den foreslåtte bevilgningsøkningen motsvares av bevilgningsreduksjoner på kap. 1732 post 1 (2,8 mill. kroner) og kap. 1735 post 21 (2,8 mill. kroner).

I forbindelse med arbeidet for å vurdere eventuelt nedslag i Aerospace Industrial Maintenance Norway SF (AIM Norway) har det oppstått et merbehov på 3,1 mill. kroner til ekstern bistand og kvalitetssikring av arbeidet i Forsvarsdepartementet. Bevilgningen foreslås derfor økt med 3,1 mill. kroner. Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1733 post 1 (1,6 mill. kroner) og kap. 1760 post 45 (1,5 mill. kroner).

Kommunikasjonsenheten i Forsvarsdepartementet skal dekke NATO-øvelsen Trident Juncture i 2018. Dette vil medføre merutgifter for enheten. Bevilgningen foreslås økt med 0,5 mill. kroner. Økningen foreslås dekket

inn gjennom en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1700 post 71.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 9,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 71 Overføringer til andre, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner for å dekke inn utgiftene til Forsvarsdepartementets kommunikasjonsenhetens arbeid med NATO-øvelsen Trident Juncture i 2018, jf. omtale under kap. 1700 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, kan overføres

Sammendrag

I tidligere budsjettår har innbetalingene til tilskudd til NATO vært høyere enn planene som har eksistert for NATO, og som Norge har lagt til grunn. Tilskudd til NATO utover det som er planlagt, blir ikke refundert. I stedet vil de store innskuddene i tidligere år, særlig til programmet Strategic Airlift Capability, bli kompensert ved at behovet for tilskudd i 2018 er lavere enn forventet. Dette resulterer i at bevilgningsbehovet på posten i 2018 blir om lag 50 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningsreduksjonen foreslås brukt til å dekke økte utgifter under Hæren og Luftforsvaret. De økte utgiftene gjelder ammunisjonsinnkjøp til øvingsformål i Hæren (18,6 mill. kroner) og reservedeler til maritime patruljefly i Luftforsvaret (31,4 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås videre redusert med 10,7 mill. kroner for å dekke inn økte utgifter til kjøp av reservedeler og drivstoff på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås i tillegg redusert med 1,4 mill. kroner for å dekke inn utgifter til å bemanne to stillinger i Heavy Airlift Wing. Det vises til omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 62,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.2 KAP. 1720 FELLESKAPASITETER I FORSVARET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 94,3 mill. kroner som følge av en tilsvarende økning av inntektskravet, jf. omtale under kap. 4720 post 1. Bevilgningen foreslås videre økt med 10,7 mill. kroner for å dekke merbehov til kjøp av reservedeler og drivstoff. Denne økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1700 post 78.

Bevilgningsreduksjonen fra Forsvarets interneffektiviseringer er i saldert budsjett budsjettert under Forsvarets logistikkorganisasjon på kap. 1720 post 1. Effektiviseringen består imidlertid av ulike tiltak under flere av Forsvarets avdelinger. Effektiviseringsgevinsten er på til sammen 9,1 mill. kroner, og bevilgningen på posten foreslås derfor økt med dette beløpet. Økningen foreslås dekket inn gjennom bevilgningsreduksjoner på de kapitler der effektiviseringstiltakene har blitt iverksatt: kap. 1731 post 1 (2,8 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (3,6 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (2,1 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,4 mill. kroner), kap. 1735 post 21 (0,1 mill. kroner) og kap. 1792 post 1 (0,1 mill. kroner).

Det foreslås å avvikle horisontal samhandel for leveranser uten systemunderstøttelse. Dette medfører at midler for vedlikeholds- og forsyningsstudier overføres fra Forsvarsmateriell til Forsvarets logistikkorganisasjon. Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner, samtidig som bevilgningen på kap. 1760 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

Forsvaret gjennomførte i 2017 en omfattende utdanningsreform hvor det ble etablert én felles høyskole. I etterkant har det vist seg at den budsjettmessige fordelingen av pensjonsutgiftene til høyskolen bør justeres. Dette gjelder særlig forhold knyttet til overføringen av Krigsskolen, Hærens befalsskole og Operasjonsstøtteavdelingen i Linderud leir til Forsvarets høgskole. Det foreslås derfor en bevilgningsøkning på 3,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1.

Forsvarsmateriell hadde frem til høsten 2017 ansvaret for ammunisjonsforvaltning i Forsvaret. Høsten 2017 ble ansvaret overført til Forsvarets logistikkorganisasjon, mens utgiftene i Saldert budsjett 2018 ble liggende under Forsvarsmateriell på kap. 1760 post 1. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 3,7 mill. kroner og å redusere bevilgningen på kap. 1760 post 1 tilsvarende.

Støttetjenestene i Bodø er overført fra Luftforsvaret til Forsvarets operative hovedkvarter, og det er i etterkant identifisert et behov for justering av de budsjettmessige konsekvensene av overføringen. Bevilgningen foreslås økt med 3,5 mill. kroner knyttet til forsyningsutgifter til Forsvarsbygg i Bodin leir. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1733 post 1.

Videre foreslås bevilgningen økt med 3,4 mill. kroner knyttet til justeringer i forbindelse med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner til grunnleggende militær utdanning av vernepliktige akademikere. Bakgrunnen er at bevilgningen i saldert budsjett er lagt under Hæren, mens det er Forsvarets sanitet som utfører utdanningen. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1731 post 1 tilsvarende.

Det foreslås å øke bevilgningen til Forsvarets personell- og vernepliktsenter for å håndtere gjennomføring av Forsvarets opptak og seleksjon. Dette er en del av sentraliseringen av oppgaver i Forsvaret. Bevilgningen foreslås økt med 1,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1 (1,0 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,5 mill. kroner) og kap. 1733 post 1 (0,4 mill. kroner).

I henhold til avtalen knyttet til programmet «Strategic Airlift Capability» skal Norge stå for bemanningen av ytterligere to stillinger i flytransportstyrken «Heavy Airlift Wing». Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1700 post 78.

Forsvarets kompetansesenter for logistikk og operativ støtte er i budsjettet for 2018 overført fra Hæren til Forsvarets logistikkorganisasjon. Det viser seg nå at bevilgningen som er flyttet, er for lav, og at det er behov for en justering. Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner knyttet til at Forsvarets logistikkorganisasjon i 2018 har overtatt ansvaret for velferdstjenester for soldater i Sessvollområdet. Tidligere var det Hæren som hadde denne oppgaven. Det foreslås en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1. Videre foreslås det at bevilgningen økes med 0,7 mill. kroner grunnet at Forsvarets operative hovedkvarter har fått overført soldater fra Luftforsvaret. Utgiftene til allmennhelsetjenesten for disse soldatene skal belastes kap. 1720 post 1 og ikke kap. 1733 post 1 som i dag. Bevilgningen på kap. 1733 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

Forsvarets sanitet utdanner sanitetssoldater fra andre avdelinger. Midler til sanitetsutdanningen er bevilget på de enkelte avdelinger. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner knyttet til gjennomførte sanitetskurs for vernepliktig akademisk befal mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 0,2 mill. kroner knyttet til overføring av eiendommer, bygg og anlegg (EBA) fra Luftforsvaret til Forsvarets logistikkorganisasjon. Dette medfører en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1733 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 38,4 mill. kroner som inndekning for utgiftene til flyttingen av «UK Royal Marines» fra Åsegarden til Bardufoss-området.

det. Flyttingen medfører merutgifter knyttet til økte utgifter til leie og drift av EBA for Hæren. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1731 post 1.

Det foreslås en bevilgningsreduksjon på 26,1 mill. kroner knyttet til at Etterretningstjenestens våpenskole (tidligere Forsvarets etterretningshøgskole) er overført til E-tjenesten og nå vil bevilges på kap. 1735 post 21, jf. omtale under kap. 1735 post 21.

I tråd med langtidspanen for forsvarssektoren for 2017–2020 (LTP) er det i budsjettet for 2018 avsatt et betydelig beløp til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og annet beredskapsmaterieell i Forsvaret. En rekke forhold medfører at fordelingen av midlene til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og materieell mellom de ulike forsvarsgrenene bør justeres. Bevilgningen på kap. 1720 post 1 foreslås redusert med 18,1 mill. kroner og bevilgningen på kap. 1732 post 1 med 39,3 mill. kroner. Reduksjonene motsvares av økninger på kap. 1731 post 1 (20,0 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (22,4 mill. kroner) og kap. 1734 post 1 (15,0 mill. kroner).

Bruttobudsjetterte virksomheter har fra 2017 budsjettert arbeidsgiverandelen av pensjonspremie og medlemsandelen i Statens pensjonskasse i sine budsjetter. En gjennomgang viser at behovet for pensjonsmidler på enkelte kapitler er høyere enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, grunnet flytting av personell. Bevilgningen foreslås redusert med 14,9 mill. kroner på kap. 1720 post 1, og 0,6 mill. kroner på kap. 1732 post 1. Reduksjonene motsvares av økninger på kap. 1731 post 1 (7,6 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (4,7 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1790 post 1 (1,7 mill. kroner) og kap. 1792 post 1 (0,8 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 8,8 mill. kroner knyttet til overføring av EBA og tilhørende driftsmidler fra Forsvarets operative hovedkvarter til Luftforsvaret. Dette medfører en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 6,9 mill. kroner for å dekke inn tilsvarende økte utgifter til redning og reparasjon av et Bell 412 helikopter, jf. omtale under kap. 1733 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 6,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1733 post 1. Endringen skyldes at Luftforsvaret overtar tjenesten for trening i opptreden ved frihetsberøvelse (Conduct After Capture) fra Etterretningstjenestens våpenskole.

Oppgaver knyttet til Forsvarets felles integrerte forvaltningssystem foreslås videreført etter at prosjektorganisasjonen for implementering er avvirket. Fire årsverk foreslås overført til Luftforsvaret, og fire årsverk foreslås overført til Sjøforsvaret. Årsverkene til Luftforsvaret blir overført senere i 2018, og dette medfører at et lavere beløp foreslås omdisponert. Bevilgningen på kap. 1720 post 1 foreslås redusert med 6,4 mill. kroner mot

bevilgningsøkninger på kap. 1732 post 1 (4,0 mill. kroner) og kap. 1733 post 1 (2,4 mill. kroner).

Det foreslås en bevilgningsreduksjon på 6 mill. kroner som følge av at kurs og fagutdanning ble overført til Forsvarets høgskole i forbindelse med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1732 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,6 mill. kroner som følge av at flytteutgifter foreslås budsjettert under Forsvarsmaterieell, jf. omtale under kap. 1760 post 1.

Som følge av innføring av ny regnskapsløsning for Forsvaret fra januar 2018, jf. omtale under kap. 1731 post 1, foreslås bevilgningen redusert med 1,6 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,9 mill. kroner som inndekning for merutgifter til eksterne konsulenter i forbindelse med innføringen av ny regnskapsløsning for Forsvarsmaterieell, jf. omtale under kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås videre redusert med 0,9 mill. kroner knyttet til hjemmel for en PhD-stipendiat på Etterretningstjenestens våpenskole, jf. omtale under kap. 1735 post 21.

I forbindelse med utdanning av vernepliktige til Vardøhus festning foreslås bevilgningen redusert med 0,4 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til overføring av EBA til Sjøforsvaret, jf. omtale under kap. 1732 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1720 post 1 økt med 3,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak og romertallsvedtak XXII, gjeldende kap. 1720, 1732, 1760 og 1790.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.14.3 KAP. 4720 FELLESKAPASITETER I FORSVARET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 69,9 mill. kroner knyttet til økt salg av verkstedtjenester fra Forsvarets logistikkorganisasjon og IKT-tjenester levert av Cyberforsvaret. Salget krever også tilsvarende økte utgifter til produksjon av disse tjenestene.

Forsvarets forskningsinstitutt har overtatt ansvaret for Innovasjons- og eksperimenteringsvirksomheten i Forsvaret. Cyberforsvarets utgifter til formålet vil faktureres oppdragsgiver, dvs. Forsvarets forskningsinstitutt. Som følge av dette foreslås bevilgningen økt med 8,2

mill. kroner. De økte inntektene vil dekke utgiftene Cyberforsvaret pådrar seg ved gjennomføring av disse oppdragene.

Bevilgningen foreslås økt med 7,5 mill. kroner knyttet til refusjon av utgifter for leverte IKT-tjenester til Nordic Defence Cooperation og NATO. I tillegg foreslås bevilgningen økt med 3,6 mill. kroner knyttet til refusjoner ved utleie av basesett.

Bevilgningen foreslås videre økt med 3 mill. kroner knyttet til refusjon av utgifter for utleie av en prosjektoffiser til Forsvarets forskningsinstitutt.

Bevilgningen foreslås økt med 2,2 mill. kroner knyttet til salg av uniformseffekter ved Forsvarets uniformsutvalg.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner som følge av at Luftforsvaret overtar tjenesten «Conduct After Capture» fra Etterretningstjenestens våpenskole. Denne tjenesten er knyttet til trening i opptreden ved frihetsberøvelse. Overføring av tjenesten medfører reduserte inntekter på kap. 4720 post 1 og økte inntekter på kap. 4733 post 1. Dette medfører tilsvarende endringer på kap. 1720 post 1 og kap. 1733 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4720 post 1 økt med 94,3 mill. kroner. Den foreslåtte inntektsøkningen motsvares av forslag om tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.4 KAP. 1723 NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ny lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven, jf. Prop. 53 L (2016–2017)) er nå vedtatt av Stortinget. Den nye loven innebærer utvidet ansvarsområde og oppgaveportefølje for Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). NSM skal støtte departementene i arbeidet med å kartlegge grunnleggende nasjonale funksjoner og virksomheter som understøtter disse. Videre skal NSM gi råd og veiledning til sektormyndigheter og sektortilsyn. Det er også nødvendig for NSM å utvikle metoder, krav og anbefalinger blant annet for kartlegging av grunnleggende nasjonale funksjoner. Utover dette er det viktig raskt å få etablert et verktøy for digitalisert samhandling mellom NSM, departementene og sektortilsyn. NSM kan ved en bevilgningsøkning starte forberedelsene til ny sikkerhetslov og ansette nødvendig personell.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner til implementering av ny sikkerhetslov.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.14.5 KAP. 1731 HÆREN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Stortinget har besluttet at Åsegarden leir skal legges ned. Nedleggelsen skal være gjennomført innen utgangen av 2019. Under deler av treningen og øvingen som UK Royal Marines gjennomfører i Norge, har man benyttet Åsegarden leir. Videre har det vært lagt opp til at alliert trening som har foregått i Åsegarden leir, flyttes til Indre Troms i løpet av 2019. Treningsevirsomheten til Royal Marines er imidlertid flyttet til Indre Troms allerede i 2018. Denne flyttingen medfører økte utgifter til leie og drift av bygg og anlegg for Hæren. Det foreslås å øke bevilgningen med 45,6 mill. kroner som følge av flyttingen. Økningen motsvares av reduksjoner på kap. 1720 post 1 (38,4 mill. kroner) og kap. 1760 post 45 (7,2 mill. kroner).

Det foreslås å øke bevilgningen med 21,2 mill. kroner til økt ammunisjonsinnkjøp til øvingsformål. Bevilgningsøkningen motsvares av reduksjoner på kap. 1700 post 78 (18,6 mill. kroner) og kap. 1760 post 45 (2,6 mill. kroner). Det foreslås også å øke bevilgningen med 20 mill. kroner til vedlikehold, reservedeler og beredskapsbeholdninger i Hæren mot tilsvarende reduksjon under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 7,6 mill. kroner som følge av omdisponeringer av midler til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 6,6 mill. kroner knyttet til justeringer i forbindelse med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,6 mill. kroner som følge av innføring av ny regnskapsløsning for Forsvaret fra januar 2018. Økningen skyldes blant annet at Forsvaret og Forsvarsmateriell har fått separate regnskap. De økte utgiftene foreslås dekket inn gjennom en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås videre økt med 0,4 mill. kroner i forbindelse med utdanning av vernepliktige til Vardøhus festning. Bevilgningen til Vardøhus festning på kap. 1720 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

Forsvarets kompetansesenter for objektsikring ble overført fra Hæren til Heimevernet fra 1. januar 2018. Midlene for kompetansesenteret er bevilget på kap. 1731 post 1. Det er behov for å overføre driftsmidlene knyttet til Forsvarets kompetansesenter for objektsikring fra Hæren til Heimevernet. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 19,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1734 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,9 mill. kroner knyttet til justering av pensjonsutgiftene etter utdan-

ningsreformen som Forsvaret gjennomførte i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 2,8 mill. kroner knyttet til interneffektiviseringer i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 2,0 mill. kroner knyttet til grunnleggende militær utdanning av vernepliktige akademikere, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bakgrunnen er at bevilgningen i saldert budsjett er lagt under Hæren, mens det er Forsvarets sanitet som utfører utdanningen.

Bevilgningen foreslås videre redusert med 1 mill. kroner knyttet til gjennomføring av Forsvarets opptak og seleksjon, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 1 mill. kroner knyttet til at Forsvarets kompetansesenter for logistikk og operativ støtte er overført fra Hæren til Forsvarets logistikkorganisasjon, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,9 mill. kroner knyttet til at Forsvarets logistikkorganisasjon i 2018 skal sørge for velferdstjenester for soldater i Sessvollområdet. Det foreslås en tilsvarende økning på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til opprettholdelse og videreutvikling av kompetansen innen ytreballistikk, jf. omtale under kap. 1760 post 45. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,7 mill. kroner knyttet til sanitetsutdanningen, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1731 post 1 økt med 70,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.14.6 KAP. 1732 SJØFORSVARET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Forsvaret gjennomførte i 2017 en omfattende utdanningsreform, og det ble etablert en felles høyskole. I etterkant har det vist seg at de bevilgningsmessige konsekvensene av overføringen bør justeres. Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner til kurs og fagutdanning som ble overført til Forsvarets høyskole i forbindelse med overføring av Sjøkrigsskolen og Sjøforsvarets befallsskole. Bevilgningen på kap. 1720 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner som følge av at fire årsverk knyttet til felles integrert forvaltningssystem foreslås overført til Sjøforsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 3 mill. kroner knyttet til justeringer i forbindelse

med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 2,7 mill. kroner knyttet til overføring av leieforhold av en landingsplass for helikopter på Haakonsværn orlogsstasjon i Bergen fra Luftforsvaret til Sjøforsvaret. Bevilgningen på kap. 1733 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

Norge er medlem i «Maritime Theatre Missile Defence Forum». Medlemskapet bidrar til å forbedre Norges evne til å forsvare egne og allierte marinefartøy mot missiler. Norge har i 2018 påtatt seg formannskapet i forumet, og dette vil medføre merutgifter på posten. Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1760 post 45.

Det er overført EBA til Sjøforsvaret fra Forsvarets logistikkorganisasjon, og driftsmidlene foreslås overført sammen med eieransvaret for bygningsmassen. Bevilgningen foreslås økt med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1720 post 1.

I tråd med langtidsplanen for forsvarssektoren for 2017–2020 (LTP) er det i budsjettet for 2018 avsatt et betydelig beløp til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og annet beredskapsmaterieell i Forsvaret. En rekke forhold medfører at fordelingen av midlene til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og materieell mellom de ulike forsvarsgrenene bør justeres. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 39,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Fartøyet Magnus Lagabøte er tidligere overført fra Kystvakten til Sjøforsvaret. Det ble samtidig overført midler knyttet til fartøyet. I etterkant viser det seg at økningen av bevilgningen til Sjøforsvaret var høyere enn utgiftene til fartøyet tilsier. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 7,0 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1790 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,6 mill. kroner knyttet til interneffektiviseringer gjennomført i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 2,8 mill. kroner knyttet til videreføring av Program Space, jf. omtale under kap. 1700 post 1, samt 0,8 mill. kroner knyttet til opprettholdelse og videreutvikling av kompetansen innen ytreballistikk, jf. omtale under kap. 1760 post 45.

Bevilgningen foreslås videre redusert med 0,6 mill. kroner som følge av omdisponeringer av midler til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner knyttet til gjennomføring av Forsvarets opptak og seleksjon, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1732 post 1 redusert med 36,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.7 KAP. 4732 SJØFORSVARET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

I forbindelse med avviklingen av kapitalelementet i husleien til Forsvarsbygg i 2017 ble forsvarssektorens utgiftsramme og inntektskapitlet for Forsvarsbygg redusert med om lag 1,1 mrd. kroner. Sjøforsvaret står som leietaker for bygningsmassen til Joint Warfare Center og viderefakturerer NATO for husleien. Frem til og med 2017 var kapitalelementet en del av denne husleien, som ble refundert til Sjøforsvaret fra NATO. I Saldert budsjett 2018 er utgiftsrammen til Sjøforsvaret redusert med 6,4 mill. kroner, hvilket tilsvarer kapitaldelen av refusjonen. Inntektsdelen ble imidlertid ikke redusert tilsvarende. Bevilgningen på inntektsposten foreslås derfor redusert med 6,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.8 KAP. 1733 LUFTFORSVARET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 96,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1790 post 1. Økningen er knyttet til operativ testing og evaluering av kystvakt- og fregatthelikoptrene NH90. Forsinkelse av leveransen av nye NH90 til Kystvakten har medført høyere utgifter til operativ testing og evaluering enn forutsatt. Kystvakten har avsatt et beløp til leveranser av helikoptertjenester fra Luftforsvaret som er en del av den planlagte totalkostnaden for NH90. Disse midlene foreslås derfor omdisponert fra Kystvakten til Luftforsvaret.

Det foreslås å øke bevilgningen med 31,4 mill. kroner til anskaffelse av reservedeler til maritime patruljefly. Bevilgningsøkningen motsvares av tilsvarende reduksjon på kap. 1700 post 78. Det foreslås også å øke bevilgningen med 20 mill. kroner til vedlikehold, reservedeler og beredskapsbeholdninger i Sjøforsvaret mot tilsvarende reduksjon under kap. 1720 post 1. Bevilgningen på posten foreslås økt med 22,4 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 8,8 mill. kroner knyttet til overføring av EBA fra Forsvarets operative hovedkvarter til Luftforsvaret. Dette medfører en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1.

Ved trening på landing i myrterreng med helikopter Bell 412 satte et helikopter seg fast. Helikopteret ble skadet og måtte reddes. Redningsoperasjonen og reparasjonen av helikopteret medførte merutgifter for Luftforsvaret. Bevilgningen foreslås derfor økt med 6,9 mill. kroner med en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 6,7 mill. kroner mot en reduksjon på kap. 1720 post 1 (6,5 mill. kroner) og en økning på kap. 4733 post 1 (0,2 mill. kroner). Endringen er knyttet til at Luftforsvaret overtar tjenesten Conduct After Capture fra Etterretningstjenestens våpenskole. Videre foreslås bevilgningen økt med 4,7 mill. kroner som følge av omdisponeringer av midler til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Som følge av at fire årsverk knyttet til Forsvarets felles integrerte forvaltningssystem foreslås overført til Luftforsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1, foreslås bevilgningen økt med 2,4 mill. kroner.

Forsvaret gjennomførte i 2017 en omfattende utdanningsreform, og det ble etablert en felles høyskole. I etterkant av etableringen har det vist seg at de bevilgningsmessige endringene som er innarbeidet i Saldert budsjett 2018, bør justeres. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 13,0 mill. kroner mot økninger på kap. 1720 post 1 (3,4 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (6,6 mill. kroner), og kap. 1732 post 1 (3,0 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 3,5 mill. kroner knyttet til korrigering av forsyningsutgifter til Forsvarsbygg i Bodin leir, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 2,7 mill. kroner knyttet til overføring av leieforholdet for en helikopterlandingsplass, jf. omtale under kap. 1732 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 2,1 mill. kroner knyttet til interneffektiviseringer gjennomført i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,6 mill. kroner for å dekke utgifter til arbeidet med å vurdere et eventuelt nedslag i AIM Norway, jf. omtale under kap. 1700 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,9 mill. kroner i forbindelse med omdisponering av flytteutgifter til Forsvarsmateriell, jf. omtale under kap. 1760 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til opprettholdelse og videreutvikling av kompetansen innen ytremetastikk, jf. omtale under kap. 1760 post 45.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,7 mill. kroner knyttet til allmennhelsetjenesten for soldater, som er overført til Forsvarets operative hovedkvarter, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til gjennomføring av Forsvarets opptak og seleksjon, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner knyttet til overføring av EBA fra Luftforsvaret til Forsvarets logistikkorganisasjon. Dette medfører en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1733 post 1 økt med 153,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.14.9 KAP. 4733 LUFTFORSVARET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 0,2 mill. kroner som følge av at Luftforsvaret overtar tjenesten Conduct After Capture fra Etterretningstjenestens våpenskole, jf. omtale under kap. 4720 post 1. Inntektsøkningen medfører en tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtale under kap. 1733 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.10 KAP. 1734 HEIMEVERNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det ble i 2016 etablert en prøveordning med en amerikansk rotasjonsstyrke på Værnes. Amerikanske styrker vil reetablere vinterkompetanse og forbedre krigsberedskapen knyttet til forhåndslagene i Norge. Videre ønsker allierte styrker å forsterke det bilaterale samarbeidet med norske styrker basert på gode erfaringer fra tidligere samarbeid. Bevilgningen foreslås derfor økt med 31,5 mill. kroner for å dekke merutgifter knyttet til ivaretagelse av Norges vertslandsstøtteansvar. Som inndekning for de økte utgiftene foreslås en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Forsvarets kompetansesenter for objektsikring ble overført fra Hæren til Heimevernet fra 1. januar 2018. Bevilgningen på posten foreslås i den forbindelse økt med 19,5 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 1731 post 1 foreslås redusert tilsvarende.

I tråd med langtidsplanen for forsvarssektoren for 2017–2020 (LTP) er det i budsjettet for 2018 avsatt et betydelig beløp til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og annet beredskapsmaterieell i Forsvaret. En rekke forhold medfører at fordelingen av midlene til vedlikehold og anskaffelse av reservedeler og materieell mellom de ulike forsvarsgrenene bør justeres. Bevilgningen på posten foreslås økt med 15 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 11 mill. kroner til en økning i områdestrukturen og gjennomføring av kurs, trening og øving for å heve kompetansen hos befal og soldater. I HV-16 økes den årlige treningen i områdestrukturen tilsvarende den økte treningen og øvingen som allerede er implementert i HV-17.

Det har siden 2017 vært stasjonert tre kjøkkenmedarbeidere ved Heimevernets messe i Lutvann leir, hvor Etterretningstjenesten er stasjonert. Siden Etterret-

ningstjenesten benytter denne messen, foreslås det at Heimevernet kompenseres for utgiftene denne bruken medfører. Bevilgningen foreslås økt med 2,3 mill. kroner, med en tilsvarende reduksjon på kap. 1735 post 21. I tillegg foreslås bevilgningen økt med 0,8 mill. kroner som følge av omdisponeringer av utgifter til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til interneffektiviseringer gjennomført i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1734 post 1 økt med 79,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.14.11 KAP. 1735 ETTERRETNINGSTJENESTEN

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Etterretningstjenestens våpenskole er overført til Etterretningstjenesten fra kap. 1720 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen med 26,1 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

I budsjettet for 2015 ble det innført en nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Forsvarsbudsjettet ble i den forbindelse redusert med om lag 2,0 mrd. kroner. Etterretningstjenesten er av skjermingsmessige årsaker unntatt fra nettoføringsordningen for merverdiavgift, og bevilgningen på kap. 1735 post 21 ble derfor ikke redusert som følge av omleggingen. Forsvarets militærgeografiske tjeneste og Etterretningstjenestens våpenskole er i etterkant lagt under Etterretningstjenesten. Grunnet overføringen av virksomhetene til Etterretningstjenesten faller de nå utenfor mva.-reformen, og bevilgningen på posten foreslås økt med 3,6 mill. kroner.

Det er behov for å omdisponere midler fra Forsvarets høgskole til Etterretningstjenestens våpenskole etter overføring av finansieringsansvaret for et PhD-stipendiat. Bevilgningen foreslås økt med 0,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 2,8 mill. kroner knyttet til videreføring av Program Space, jf. omtale under kap. 1700 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 2,3 mill. kroner i forbindelse med betaling av tre kjøkkenmedarbeidere ved Heimevernets messe i Lutvann leir, jf. omtale under kap. 1734 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner

knyttet til intereffektiviseringer gjennomført i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1735 post 21 økt med 25,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.12 KAP. 1760 FORSVARSMATERIELL OG STØRRE ANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760 post 45

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 22,3 mill. kroner knyttet til økte inntekter, jf. omtale under kap. 4760 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 15 mill. kroner knyttet til høyere usikkerhetsavsetning ved avhending av utstyr og materiell. Bevilgningen på kap. 1760 post 44 foreslås redusert tilsvarende.

Bevilgningen foreslås økt med 7,5 mill. kroner som følge av forsering og økt omfang av verkstedtjenester fra Forsvarets verksteder knyttet til gjennomføring av investeringer. Dette gjelder spesielt prosjekt P5447 Artillerisystem 155 mm. Økningen motsvares av forslag om en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Ved en feil er gevinstuttaket fra avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen lagt til grunn to ganger for Forsvarsmateriells bevilgning i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 6,5 mill. kroner for å korrigere denne feilen. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Flytteutgifter når offiserer beordres til nye stillinger, skal belastes etaten offiserene tilhører. Flytteutgifter for offiserer som tjenestegjør i Forsvarsmateriell, ble tidligere dekket av Forsvaret, uten at disse midlene ble overført. Bevilgningen til Forsvarsmateriell foreslås derfor økt med 1,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Innføringen av ny regnskapsløsning for Forsvarsmateriell fra januar 2018 har medført bruk av eksterne konsulenter. Bevilgningen foreslås derfor økt med 0,9 mill. kroner, mot en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner til reiseutgifter tilknyttet systemene på leveranseavtalen som Forsvarsmateriell tidligere belastet Luftforsvaret. Økningen motsvares av forslag om en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner knyttet til avvikling av horisontal samhandel for leveranser uten systemunderstøttelse, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 3,7 mill. kroner knyttet til ammunisjonsforvaltning i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner knyttet

til opprettholdelse og videreutvikling av kompetansen innen ytreballistikk, jf. omtale under kap. 1760 post 45.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 45,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 44 Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 15 mill. kroner knyttet til høyere usikkerhetsavsetning ved avhending av materiell og utstyr på kap. 1760 post 1. Bevilgningen på kap. 1760 post 1 foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45

Sammendrag

Norge produserer missilet Naval Strike Missile til bruk på blant annet fregattene. Da det ble vedtatt å anskaffe nye ubåter, ble det inngått et strategisk samarbeid med Tyskland som blant annet innebærer samarbeid om videreutvikling av missilet. Etter fremlegget av 2018-budsjettet ble det inngått en avtale mellom Tyskland og Norge om å gjennomføre aktiviteter for risikoreduksjon i prosjektet for perioden 2017–2019. Det foreslås derfor å øke utgiftene på posten med 44,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 4760 post 45.

Videre foreslås bevilgningen økt med 10,3 mill. kroner for å dekke økte utgifter til Nasjonalt begrenset nett, jf. omtale under kap. 4760 post 45.

Bevilgningen foreslås økt med 25 mill. kroner knyttet til oppstart av kvalitetsreformen i Heimevernet. Kvalitetsreformen innebærer at Heimevernets soldater settes opp med moderne bekledning og utrustning, som inkluderer moderne våpen til den enkelte soldat. Det anskaffes materiell for vakt hold og sikring av objekter i kystsonen.

Videre foreslås bevilgningen økt med 3,8 mill. kroner knyttet til økte utgifter i investeringsporteføljen. Bevilgningen på kap. 1760 post 48 foreslås redusert tilsvarende.

Fagansvaret for ytreballistikk har til nå ligget hos Forsvarets forskningsinstitutt, som har opprettholdt og videreutviklet kompetansen på fagfeltet. Det foreslås å overføre budsjetteringen for ytreballistikk til strategisk forskning og utvikling, og bevilgningen foreslås økt med

3,9 mill. kroner. Bevilgningsøkningen foreslås dekket inn av reduksjoner på kap. 1731 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,8 mill. kroner) og kap. 1760 post 1 (1,5 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 31,5 mill. kroner for å dekke inn økte utgifter til ivaretagelse av Heimevernets vertslandsstøtteansvar, jf. omtale under kap. 1734 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 7,5 mill. kroner knyttet til økt omfang av verkstedtjenester fra Forsvarets verksteder, jf. omtale under kap. 1760 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen med 7,2 mill. kroner for å dekke utgifter til flyttingen av UK Royal Marines fra Åsegarden til Bardufoss-området, jf. omtale under kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 6,5 mill. kroner mot tilsvarende økte utgifter på kap. 1760 post 1 knyttet til dobbelt gevinstuttak fra avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen under Forsvarsmateriell, jf. omtale under Post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,6 mill. kroner til økt ammunisjonsinnkjøp til øvingsformål, jf. omtale under kap. 1731 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner knyttet til formannskapet i Maritime Theatre Missile Defence Forum, jf. omtale under kap. 1732 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner for å dekke utgifter til arbeidet med å vurdere et eventuelt nedslag i AIM Norway, jf. omtale under kap. 1700 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1760 post 45 økt med 28,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 48 Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 3,8 mill. kroner knyttet til forventede lavere utbetalinger i 2018. Bevilgningen på kap. 1760 post 45 foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.13 KAP. 4760 FORSVARSMATERIELL OG STØRRE ANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner knyttet til høyere royalties fra enkelte utviklingsprosjekter. I hovedsak dreier det seg om royalties knyttet til ammunisjon der Forsvarsmateriell har betalt midler til utvikling. De økte inntektene foreslås benyttet som inndekning for utgiftene Forsvarsmateriell har hatt til utvikling av ammunisjonen.

Forsvaret leier ut kjøretøy til politiet, men leieinntekter fra dette er ikke tatt høyde for i bevilgningen i saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 2,3 mill. kroner. Inntektene inkluderer fakturerte forvaltningsutgifter.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 22,3 mill. kroner. Inntektsøkningen motsvares av en tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtale under kap. 1760 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter

Sammendrag

Det forventes høyere inntekter fra salg av tjenester knyttet til Nasjonalt begrenset nett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 10,3 mill. kroner med en tilsvarende økning på kap. 1760 post 45.

Norge produserer missilet Naval Strike Missile til bruk på blant annet fregattene. Da det ble vedtatt å anskaffe nye ubåter, ble det inngått et strategisk samarbeid med Tyskland som blant annet innebærer samarbeid om videreutvikling av missilet. Etter fremlegget av 2018-budsjettet ble det inngått en avtale mellom Tyskland og Norge om å gjennomføre aktiviteter for risikoreduksjon i prosjektet for perioden 2017–2019. Deler av denne innbetalingen vil komme i 2018. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 44,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1760 post 45.

Samlet foreslås det en bevilgning under kap. 4760, ny post 45 med 54,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.14 KAP. 1790 KYSTVAKTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 7 mill. kroner som følge av overføring av fartøyet Magnus Lagabøte, jf. omtale under kap. 1732 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 1,7 mill. kroner som følge av justering av kompensasjon for pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 96,3 mill. kroner som inndekning for økte utgifter til operativ testing og evaluering av kystvakt- og fregatthelikoptrene NH90, jf. omtale under kap. 1733 post 1. Dette gjelder testing og evaluering av Kystvaktens helikoptre.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 87,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.15 KAP. 1791 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 96,8 mill. kroner som følge av en tilsvarende økning av inntektene, jf. omtale under kap. 4791 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.16 KAP. 4791 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Oppgraderingsplanen for Sea King 2020 ble forsinket i 2017, og dette medfører økte utgifter for Forsvaret i 2018. Utgiftene skal dekkes av Justis- og beredskapsdepartementet. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 109,6 mill. kroner med en tilsvarende økning av utgiftene på kap. 1791 post 1.

Justis- og beredskapsdepartementet legger til grunn at gjennomføring av nødvendig trening og øving knyttet til offshore antiterrorbistand til politiet håndteres med tilgjengelige Sea King-skrog og personell, og at det ikke vil være behov for innleie av sivil redningshelikopterkapasitet i 2018. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 12,8 mill. kroner med en tilsvarende reduksjon av utgiftene på kap. 1791 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 96,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.17 KAP. 1792 NORSKE STYRKER I UTLANDET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 0,9 mill. kroner som følge av omdisponeringer av midler til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 1720 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til intern-effektiviseringer gjennomført i Forsvaret, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 0,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.18 KAP. 4792 NORSKE STYRKER I UTLANDET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Norges bidrag til Operasjon Triton i Middelhavet er nå avsluttet. Det foreslås å redusere bevilgningen med 8,4 mill. kroner grunnet bortfall av refusjoner fra EU for norsk deltagelse.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.19 ANDRE SAKER

Regnskapene for Forsvaret og Forsvarsmateriell

Sammendrag

Under omtalen av Forsvarsdepartementet i Dokument 1 (2017–2018) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2016, konkluderte Riksrevisjonen at den ikke kunne uttale seg om årsregnskapene til Forsvaret og Forsvarsmateriell for 2016. De to etatene har fått innvilget et tidsbegrenset unntak fra enkelte krav i regelverket om økonomistyring i staten for årene 2016 og 2017 av Direktoratet for økonomistyring, med forutsetning om at økonomiregelverket blir etterlevd fullt ut fra og med regnskapsåret 2018. I Innst. 115 S (2017–2018) fremkommer det to merknader fra kontroll- og konstitusjonskomiteen som er nærmere omtalt nedenfor:

«Forsvaret og Forsvarsmateriell fremla ikke reviderbare regnskaper i 2016 og 2017:

'Komiteen mener det er sterkt kritikkverdigg at Forsvaret og Forsvarsmateriell ikke fremla reviderbare regnskaper i 2016 og 2017. Komiteen ber statsråden orientere Stortinget om fremdriften i arbeidet med å få rutinene på plass i løpet av våren 2018.'»

Med periodisert regnskap vil etatene ha tilgang på bedre styringsinformasjon, og mulighetene for å sammenligne etatene med andre virksomheter vil bli betydelig forbedret. Både Forsvaret og Forsvarsmateriell har iverksatt omfattende tiltak for å imøtekomme Riksrevisjonens kritikk. Periodisert regnskap ble innført for Forsvaret og Forsvarsmateriell i 2016. Innføringen av et periodisert regnskap som supplement til det kontantbaserede regnskapet er omfattende og krever et betydelig arbeid.

Forsvaret og Forsvarsmateriell har etablert egne tiltaksplaner og gjennomført en rekke tiltak for å heve kvaliteten på regnskapet for 2017. Riksrevisjonen har gjennom året gitt verdifull tilbakemelding og veiledning i arbeidet. Nye tiltaksplaner for 2018 er utarbeidet i begge etatene for ytterligere forbedringer av regnskapet som skal avlegges for 2018. Unntakene fra økonomiregelverket var midlertidige, og Forsvarsdepartementet

har stilt som krav at Forsvaret og Forsvarsmateriell skal være i stand til å avlegge selvstendige reviderbare regnskap for 2018.

Internkontroll i Forsvarsmateriell:

«Komiteen mener manglende internkontroll i Forsvarsmateriell, som har som konsekvens at anskaffelseskostnaden for kampflyene F-35 ikke kan bekreftes, samt feil ved verdsettelsen av F-35 i både Forsvarsmateriells og Forsvarets årsregnskaper, er kritikkverdige. Komiteen ber statsråden orientere Stortinget om fremdriften i arbeidet med å få rutineene på plass i løpet av våren 2018.»

Forsvarsmateriell har etablert et dokumentert internkontrollsystem. For kampflyavdelingen er det laget et eget vedlegg til internkontrollsystemet som tar for seg de aspekter som ikke er fanget opp i det sentrale systemet. Internkontrollen gjennomføres etter gjeldende prinsipper i kampflyanskaffelsen samt overvåkes og følges tett opp i etaten. Riksrevisjonen har gjennomgått det nye internkontrollsystemet for F-35 og har ingen merknader til dette.

Forsvarsmateriell har nå etablert full sporbarhet mellom utbetalingene til leverandørene for anskaffelse av F-35 og virksomhetsregnskapet i en egen økonomimodell utviklet av Forsvarets forskningsinstitutt. Forsvarsmateriell har videre, i dialog med Direktoratet for økonomistyring og Riksrevisjonen, endelig fastsatt hvordan de statlige regnskapsstandardene skal benyttes for kampflyanskaffelsen. På bakgrunn av dette arbeidet er tidligere avdekkede feil knyttet til verdsettelsen av F-35 identifisert og korrigert. Også for Forsvaret er dette korrigert.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Utdanningsreformen

Sammendrag

Regjeringen vil tilpasse befalsutdanningen i Forsvaret til ordningen for militært tilsatte. Den fremtidige befalsutdanningen vil omfatte militære fellesfag og være en felles befalsutdanning for Forsvaret lokalisert til Sessvollmoen. Lagfører- og instruktørutdanning for Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret, som er utdanning for grenaderer og konstabler, vil bli etablert i tilknytning til våpenskolene i Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

For spesialister i gradssjiktet OR 2-4 vil det bli etablert en egen instruktør- og lagførerutdanning som skal kvalifisere personell til leder- og instruktørstillinger på OR 2-4 nivå. Denne utdanningen etableres i tilknytning til grenenes eksisterende våpenskoler og bygger videre på allerede etablerte og relevante ressurser i Hæren, Luftforsvaret og Sjøforsvaret. Styrkesjefene og Forsvarets høyskole er gitt i oppdrag å koordinere dette arbeidet,

herunder ivareta det omstillingsberørte personellet på best mulig måte.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Maritime patruljefly

Sammendrag

På bakgrunn av Stortingets behandling av Innst. 127 S (2016–2017) til Prop. 27 S (2016–2017) er det fremforhandlet kontrakt om anskaffelse av P-8A Poseidon, som skal innføres i Forsvaret 2022–2023. Forsvarets maritime patruljefly består i dag av en flåte på seks fly fordelt mellom to ulike versjoner. De fire P-3C og to P-3N Orion er forskjellig utstyrt og har alltid dekket forskjellige roller i Forsvaret. Hovedforskjellen på P-3N og P-3C er at P-3N primært benyttes til treningsflyging, og ikke til operative oppdrag i Barentshavet. Ett av P-3N-flyene har ikke gjennomført treningsflyging eller vært i luften siden 2015.

Forsvarssjefen har anbefalt å redusere antall maritime patruljefly med ett fly av typen P-3N for å øke den operative evnen til de gjenværende patruljeflyene frem til mottak av nye P-8 Poseidon.

Det viktigste argumentet for en forsert utfasing er at det er et langsiktig risikoreducerende tiltak for å opprettholde aktivitet og bemanning, samt legge forholdene til rette for innfasing av P-8. Dersom P-3N videreføres, kan tilgjengeligheten av antall skrog øke, men i overgangsfasen til P-8 vil den reduserte tilgjengeligheten på operativt personell uansett medføre reduksjoner i antall tokt og flytimer. Utdanning og konvertering av personell til P-8 starter i 2019, og det er derfor fornøytig at ett fly tas ut av strukturen allerede nå.

Vedlikeholdsorganisasjonen kan fokusere på færre flymaskiner og vil videreføres med dagens bemanningsnivå, som gjør at belastningen på dette personellet reduseres. Utfasingen vil også kunne frigjøre nødvendige reservedeler til de øvrige flyene. I tillegg utgjør delebeholdningen som er meldt inn for dette flyet, i stor grad de samme delene som mangler for to P-3C.

Videre utfasing av P-3 vil gi en smidig plan for overgang mellom P-3 og P-8, samtidig som operative leveranser opprettholdes i best mulig grad. Dette tiltaket vil ikke ha negative konsekvenser for Andøya-samfunnet, eller for aktivitetsnivået til de maritime patruljeflyene.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.15 Olje- og energidepartementet

3.3.15.1 KAP. 1800 OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere bevilgningen til spesielle driftsutgifter under Olje- og energidepartementet med 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere tilskudd til Nordisk energiforsikring med 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.15.2 KAP. 1811 STATOIL ASA

Post 96 Aksjer

Sammendrag

Statoil ASA innførte i 2016 et utbytteaksjeprogram som ga aksjeeierne i Statoil et valg mellom å motta utbytte helt eller delvis i form av kontanter eller nyutstedte aksjer i selskapet til rabbertert pris. Programmet ble avsluttet med utbytte for tredje kvartal 2017 som ble utbetalt i mars 2018. Staten deltok i programmet med forutsetning om at eierandelen ble holdt konstant på 67 pst. gjennom hele programmets varighet. Dette skjedde ved at staten tegnet seg proratarisk for det samme andel aksjer som øvrige aksjonærer valgte. Staten mottok utbyttet fra Statoil i form av kontanter og nyutstedte aksjer gjennom hele programmets varighet. Dette innebar at statens kontantutbytte ble redusert i perioden utbytteaksjeprogrammet pågikk.

Den delen av utbyttet som ble benyttet til å utstede nye aksjer for staten, inntektsføres under kap. 4811 post 96 og utgiftsføres under kap. 1811 post 96. Økt bokført verdi av utbytteaksjer anslås samlet til 1 754 mill. kroner i 2018, en reduksjon på 146 mill. kroner fra gjeldende bevilgning. Reduksjonen skyldes valutaforhold. Bevilgningen til kap. 1811 post 96 foreslås følgelig redusert med 146 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.3 KAP. 4811 STATOIL ASA

Post 96 Utbytteaksjer

Sammendrag

Den delen av utbyttet som ble benyttet til å utstede nye aksjer for staten, inntektsføres under kap. 4811 post 96 og utgiftsføres under kap. 1811 post 96. Økt bokført verdi av utbytteaksjer anslås samlet til 1 754 mill. kro-

ner i 2018, en reduksjon på 146 mill. kroner fra gjeldende bevilgning. Det vises for øvrig til omtale under kap. 1811, post 96 Aksjer. Bevilgningen til kap. 4811 post 96 foreslås følgelig redusert med 146 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.4 KAP. 1815 PETORO AS

Post 73 Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2018 og foreslår å redusere statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel med 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.15.5 KAP. 1840 CO₂-HÅNDTERING

Post 70 Administrasjon, Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72

Sammendrag

Det foreslås økt bevilgning på 11 mill. kroner i 2018 på posten, jf. omtale under post 72 nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

Post 72 Fullskala CO₂-håndtering, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70

Sammendrag

Det foreslås å videreføre arbeidet med fangst, transport og lagring av CO₂ inn i forprosjekteringsfasen. Samlet budsjettbehov i 2018 for å dekke utgifter til industriaktørene og Gassnovas oppfølging av fullskalaprojektet er beregnet til om lag 280,5 mill. kroner, hvorav om lag 200 mill. kroner dekkes av overførte midler fra 2017. Foruten utgifter til Gassnovas oppfølging av prosjektet omfatter budsjettbehov i 2018 ventekostnader og utgifter til remobilisering og forprosjektering av fangstanlegg. Videre omfatter dette utgifter til ferdigstillelse av konseptstudier for lager, samt forprosjektering av transport og lager.

Det foreslås økt bevilgning i 2018 på 69 mill. kroner under kap. 1840, post 72 Fullskala CO₂-håndtering. I tillegg kommer forslag om økt bevilgning på 11 mill. kroner over post 70.

Forslaget til bevilgning for 2018 vil dekke forprosjektering av transport, lager og inntil to fangstanlegg.

Det vises for øvrig til nærmere omtale av arbeidet med fullskala CO₂-håndtering under avsnitt 3.2 Status i arbeidet med et demonstrasjonsanlegg for fangst og lagring av CO₂.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine hovedmerknader under pkt. 2.2 og 3.1.

3.3.15.6 KAP. 2440/5440 STATENS DIREKTE ØKONOMISKE ENGASJEMENT I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Sammendrag

Det vises til tabell 2.4 i proposisjonen.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter er økt med 23 000 mill. kroner hovedsakelig som følge av høyere olje- og gassprisforutsetninger. Anslagene baserer seg på en oljepris for 2018 på 519 kroner per fat sammenliknet med 438 kroner per fat i saldert budsjett 2018.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter er økt med 2 000 mill. kroner. Økningen skyldes økte kostnader for kjøp av gass for videre salg på grunn av høyere volum og pris. I tillegg er kostnadene til fjerning og nedstengning noe høyere sammenliknet med saldert budsjett 2018.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er økt med 600 mill. kroner. Økningen skyldes endringer i boreplaner og prioritering av brønner.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.4 Avskrivninger er økt med 3 800 mill. kroner. Økningen skyldes økt salg og oppdaterte reserveanslag.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat er økt med 16 600 mill. kroner.

Som følge av ovennevnte endringer foreslås netto kontantstrøm fra SDØE økt med 20 400 mill. kroner fra saldert budsjett 2018. Det foreslås samlet å øke bevilgningen til kap. 5440 post 24 med 16 600 mill. kroner og å øke bevilgningen til kap. 5440 post 30 med 3 800 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.7 KAP. 5680 STATNETT SF

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Konsernets overskudd etter skatt for 2017, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt, utgjør 1 304 mill. kroner. For regnskapsåret 2017 er utbyttet fastsatt til 25 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.8 ANDRE SAKER

SDØEs forpliktelser knyttet til Snorre Expansion Project

Sammendrag

Eierne i Snorrefeltet har over flere år arbeidet med løsninger for økt utvinning fra feltet. Olje- og energidepartementet mottok 21. desember 2017 søknad om godkjenning av endret plan for videreutvikling av feltet; Snorre Expansion Project. Investeringene er anslått til 19,3 mrd. 2017-kroner. Staten, gjennom SDØE, har en eierandel i feltet på 30 pst.

Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne utbyggingsplaner når prosjektet ikke anses å ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning, samlede investeringer er under 20 mrd. kroner samt at prosjektet er vurdert å ha akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass, jf. Prop. 1 S (2017–2018), forslag til vedtak XI. Snorre Expansion Project er innenfor denne fullmaktsrammen.

Olje- og energidepartementet har videre fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner blant annet knyttet til deltakelse i utbyggingsprosjekter på norsk sokkel, jf. Prop. 1 S (2017–2018), forslag til vedtak IX. Statens andel av investeringen i Snorre Expansion Project er anslått til om lag 5,8 mrd. 2017-kroner. Da statens investeringsandel er høyere enn fullmaktsgrensen på 5 mrd. kroner, ber Olje- og energidepartementet i denne proposisjonen om Stortingets samtykke til å godkjenne at staten pådras budsjettmessige forpliktelser for SDØEs deltakelse i Snorre Expansion Project, jf. forslag til romertallsvedtak. Det er bevilgningsmessig dekning for statens andel av investeringene som påløper i 2018 innenfor gjeldende bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten. Petoro AS er rettighetshaver for

SDØE og stemte for investeringsbeslutningen i partnerskapet.

Snorrefeltet ligger i den nordlige delen av Nordsjøen, om lag 150 kilometer vest for Florø. Eksisterende utbygging på Snorrefeltet er dekket av tre tidligere utbyggingplaner, den første godkjent i 1988. Produksjonen startet i 1992. Det er to plattformer på feltet, Snorre A og Snorre B. Et undervannsanlegg er knyttet til Snorre A. Vigdisfeltet er også knyttet til Snorre A.

Snorre Expansion Project omfatter installasjon av seks havbunnsrammer som knyttes opp mot Snorre A-plattformen, modifikasjonsarbeid på Snorre A og import av injeksjonsgass fra Gullfaksfeltet. Utbyggingsløsningen har fleksibilitet for fremtidig utvidelse. Eksisterende prosessutstyr og støttesystemer på feltet vil bli benyttet. Utvinnbare reserver fra prosjektet er beregnet til 31,1 mill. Sm³ olje, tilsvarende 196 mill. fat. Planlagt produksjonsstart er 1. kvartal 2021, med antatt produksjon til 2040. Driften av Snorre Expansion Project vil være en integrert del av driften av Snorrefeltet, og innebærer ingen endring i nåværende lokalisering av drifts- og basefunksjoner for feltet.

Operatørens økonomiske analyser viser at prosjektet har en forventet nåverdi før skatt på 23,5 mrd. 2017-kroner. Prosjektet er samfunnsøkonomisk lønnsomt med en oljepris over 36 USD per fat olje. Klimarisikoen ved utbyggingen er synliggjort av selskapene i utbyggingplanen. Det fremgår av planen at prosjektet er robust både mot lavere oljepriser og høyere driftskostnader enn forventet.

Energibehovet vil dekkes av eksisterende utstyr på Snorre A og B. Prosjektet medfører, isolert sett, utslipp av 65 000 tonn CO₂ i et gjennomsnittlig driftsår. CO₂-utslipp fra plattformene er både underlagt kvoteplikt og en høy CO₂-avgiftssats. Det er gjennomført en separat mulighetsstudie for forsyning av Snorrefeltet med kraft fra land. Det er sett på to alternative løsninger. Tilleggsinvestering for en kraft fra land-løsning er av operatøren anslått til 3,9–5,1 mrd. kroner avhengig av alternativet. Operatøren har beregnet de tilhørende tiltakskostnadene med syv pst. diskonteringsrente til 1 645 og 1 745 kroner per tonn redusert CO₂ (med fem pst. diskonteringsrente viser operatørens beregninger tiltakskostnader på 1 360 og 1 411 kroner per tonn redusert CO₂). Begge alternativene vurderes av operatøren som klart bedrifts- og samfunnsøkonomisk ulønnsomme, og vil ikke bli gjennomført som en del av Snorre Expansion Project. Det er også foretatt en ekstern vurdering der hovedkonklusjonen er at kraft fra land til Snorrefeltet ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt i noen av scenarierne som er studert.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og

Rødt, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXIII.

3.4 Andre saker

3.4.1 Oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om landmaktproposisjonen

SAMMENDRAG

I Stortingets behandling av Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018) la Utenriks- og forsvarskomiteen til grunn at regjeringen skulle komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2018 med oppdateringer i sakene omtalt nedenfor. Regjeringen følger opp den videre utvikling av landmakten ved å identifisere konkrete løsninger for implementering av Stortingets beslutninger. Regjeringen presenterte i Prop. 2 S (2017–2018) de samlede økonomiske, administrative og operative konsekvensene av sine anbefalinger. Regjeringen er opptatt av at alternative tiltak, herunder følgekonskvenser som tiltak på ett område har for kostnader og operativ evne på andre områder, vurderes i en helhetlig sammenheng. Det er derfor hensiktsmessig å presentere sakene samlet for Stortinget.

De økonomiske størrelsene er angitt i 2019-kroner, dersom ikke annet er spesifisert.

Det vises til proposisjonen for redegjørelse om:

Anmodningsvedtak nr. 80 (2017–2018) av 5. desember 2017 om helhetlig kostnadsplan:

«Stortinget ber regjeringen om i revidert nasjonalbudsjett 2018 å legge fram en oppdatert investerings- og kostnadsplan for langtidsplanperioden, både for perioden 2017 til og med 2020 og for hele langtidsplanperioden fram til og med 2034.»

Anmodningsvedtak nr. 81, 82 og 83 (2017–2018) av 5. desember 2017 om helikopterløsning:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn en delt løsning mellom Bardufoss og Rygge. Bardufoss flystasjon videreutvikles som base med egen ledelse, budsjett- og resultatansvar.»

'Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2018 legge frem en plan som sikrer dedikert helikopter støtte til Hæren, herunder muligheten for alternativt supplerende kapasitet, samt sikrer økt helikopter kapasitet for spesialstyrkene.'

'Stortinget ber regjeringen sørge for en hensiktsmessig organisering av helikoptrene som ivaretar lokal ledelse og forvaltning av disse.'»

Anmodningsvedtak nr. 86 (2017–2018) av 5. desember 2017 om stridsvogner:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at landmakten skal ha en moderne stridsvognekapasitet, og ber

regjeringen legge frem en sak om lån eller leasing av stridsvogner tilgjengelige fra 2019 for å oppnå en raskest mulig oppgradering av brigadens stridsvognkapasitet.»

Anmodningsvedtak nr. 87 (2017–2018) av 5. desember 2017 om kostnader ved økt oppsetting 2. bataljon:

«Stortinget ber regjeringen innen 1. kvartal 2018 komme tilbake med en kostnadsoversikt for å beholde 2. bataljon oppsatt med minimum én stridsgruppe med ett til to kompanier med støtteelementer på Skjold. Før endelig beslutning om endret sammensetning i 2. bataljon skal kostnadsoversikten foreligge.»

Anmodningsvedtak nr. 88 (2017–2018) av 5. desember 2017 om helhetlig vurdering av økt oppsetting av 2. bataljon:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en helhetlig vurdering av hvilken innvirkning det vil ha på rekruttering og operativ evne til Brigade Nord å oppsette minimum én stridsgruppe, med ett til to kompanier med støtteelementer, på Skjold.»

Anmodningsvedtak nr. 84 og 85 (2017–2018) av 5. desember 2017 om oppfølging av vedtak om Heimevernet:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en kvalitetsreform for Heimevernet med økte midler til utstyr og trening.»

'Stortinget ber regjeringen sikre at Heimevernet har 40 000 soldater inkludert områdestruktur og innsatsstyrker. Det foretas en ny politisk vurdering etter at regjeringen har innhentet en helhetlig faglig vurdering av Heimevernets behov for bemanning, trening og utstyr for å løse sine oppgaver samt hvordan sikring og vakt- hold av objekter i kystsonen best kan ivaretas etter nedleggelsen av Sjøheimevernet.»

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

OPPFØLGING AV STORTINGETS ANMODNINGSVEDTAK OM LANDMAKTPROPOSISJONEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til behandlingen av Innst. 50 S (2017–2018) hvor et bredt flertall, bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, ble enige om den videre utviklingen av Hær og Heimevern.

Flertallet viser til at Stortinget samtidig utsatte enkelte beslutninger i påvente av at regjeringen skulle komme tilbake med nærmere svar på anmodningsvedtakene 80–88 (2017–2018) av 5. desember 2017. Flertallet merker seg at regjeringen har gitt sine svar og anbefalinger på disse vedtakene i forbindelse med revidert

nasjonalbudsjett 2018. Flertallet ber derfor regjeringen foreta en samlet gjennomgang av de forutsetninger som lå til grunn for landmaktforliket, og skissere hvordan disse kan gjennomføres innenfor den fastsatte rammen for langtidsprogrammet, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Flertallet viser videre til økningen regjeringen legger opp til i revidert nasjonalbudsjett 2018 når det gjelder Heimevernet, på til sammen 36 mill. kroner. 11 mill. kroner er knyttet til økningen i områdestrukturen og til gjennomføring av kurs, trening og øving for å heve kompetansen hos befal og soldater. 25 mill. kroner er knyttet til anskaffelser av moderne bekledning og utrustning, som inkluderer moderne våpen til den enkelte soldat samt materiell for vakt- hold og sikring av objekter i kystsonen. Flertallet støtter en slik styrking av Heimevernet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til proposisjonens omtale av Stortingets anmodningsvedtak om Hæren og Heimevernet i landmaktproposisjonen, Innst. 50 S (2017–2018), jf. Prop. 2 S (2017–2018). Etter disse medlemmers oppfatning er regjeringens oppfølging av stortingsavtalen om landmakten gjennomgående utilfredsstillende. Når det gjelder Hærens stridsvognkapasitet, bryter regjeringen i realiteten Stortingets vedtak om at Hæren allerede fra 2019 skal ha en moderne stridsvognkapasitet.

Disse medlemmer minner om Norges NATO-forpliktelse fra 2014 om i løpet av et tiår å bevege forsvarsbudsjettets BNP-andel opp mot 2 pst. Etter at regjeringen først informerte Stortinget i juni 2016 om at med regjeringens forslag til langtidsplan for forsvarssektoren ville BNP-andelen i 2020 ligge i spennet 1,58–1,71 pst., men at uansett BNP-prognose ville BNP-andelen øke, var den oppsiktsvekkende beskjeden fra den samme regjeringen i januar 2018 at forsvarsbudsjettets BNP-andel de neste årene tvert imot vil synke og i 2020 utgjøre om lag 1,50 pst.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen har nedprioritert og fortsetter å nedprioritere Hæren og Heimevernet sammenliknet med de andre forsvarsgrenene. Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag for den videre utvikling av Hæren og Heimevernet:

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten gjennom følgende tiltak:

- Å igangsette innkjøp av seks Bell 412-helikoptre. 339 skvadron videreføres på Bardufoss bestående av ni Bell 412-maskiner og med helikopterstøtte til Hæren som hovedoppgave. 720 skvadron bestående av 15 Bell 412-maskiner lokaliseres til Rygge med helikopterstøtte til Forsvarets spesialstyrker som hovedoppgave.

- Å iverksette Stortingets vedtak i behandlingen av landmaktproposisjonen høsten 2017 om at Hæren skal ha en moderne stridsvognkapasitet, primært ved lån eller leie av stridsvogner tilgjengelige så snart som mulig, sekundært ved fra 2019 å oppnå en moderne stridsvognkapasitet gjennom en omfattende oppgradering av dagens stridsvogner.
- Å videreføre Hærens 2. bataljon med høy oppsettingsgrad (anslagsvis 88 pst.). Gjennomføring av omvæpning av bataljonen vurderes basert på samlet tilgjengelighet av mekanisert materiell.
- Å styrke kvaliteten i Heimevernet gjennom reelle bevilgningsøkninger til trening, øving og utstyr i Heimevernet.
- Å justere de økonomiske rammene for langtidsplanen for forsvarssektoren for å ivareta merkostnadene denne satsingen på landmakten vil medføre.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet påpeker at stridsvogner er en viktig ressurs for Hæren og Norges forsvarsevne. Disse medlemmer understreker at Senterpartiet hele tiden har arbeidet for at Norge skal videreføre og styrke sin mekaniserte brigade. Dette har Senterpartiet innstilt på både under arbeidet med Langtidsplanen for Forsvaret og under behandlingen av Landmaktproposisjonen i fjor høst. En styrket mekanisert brigade sikrer Forsvaret de samme kapasitetene som Norges allierte. Å styrke Hæren gjennom en sterkere mekanisert brigade er nettopp det NATO oppfordrer Norge til å gjøre. Disse medlemmer viser til at Norge ikke kan vente lenger med å investere i moderniserte stridsvogner. Stridsvogner er hovedkampsystemet i den mekaniserte brigaden, og at Hæren må sikres denne kapasiteten vesentlig tidligere enn det regjeringen legger opp til. Disse medlemmer vil advare mot at en sterkt svekket hær uten moderniserte stridsvogner vil skape et ubalansert forsvar og dermed et sårbart Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen selv senest i 2015 advarte mot at Hæren uten oppgraderte stridsvogner ville ha «vesentlige veikskapar som kan verte nytta av ein motstandar». Disse medlemmer viser til at Norge har investert om lag 10 mrd. kroner i kjøp og oppgradering av kampvognene CV-90. Da Stortinget vedtok denne store investeringen, var det en klar plan om at Hæren også skulle sikres moderne stridsvognkapasitet, slik at kampvognene og stridsvognene kunne kommunisere med hverandre på en fulldigitalisert og effektiv måte. Disse medlemmer viser til at forsvarssjefen i sitt fagmilitære råd anbefalte å oppgradere Hærens stridsvogner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen anskaffe et tilstrekkelig antall moderne og digitaliserte stridsvogner med sikte

på å innfri Norges forpliktelser overfor NATO om en moderne mekanisert brigade innen 2024. Stortinget ber regjeringen tilrå økonomisk ramme så snart som mulig med endelig stortingsgodkjenning senest i 2019. Det bør søkes løsninger i en flernasjonal ramme, og et mulig strategisk samarbeid bør også inkludere norsk involvering i utviklingen av neste generasjon stridsvogner.»

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte budsjett setter av 10 mill. kroner til revidering og oppgradering av anskaffelsesprosjekt for moderniserte stridsvogner

Disse medlemmer viser videre til at regjeringens plan om å redusere oppsettingsgraden for 2. bataljon på Skjold til kun å være basert på mobiliseringsdisponert personell ikke er i tråd med de sikkerhetspolitiske føringene om kortere varslingstider og behovet for økt beredskap og kortere klartider. Det er dokumentert av Klassekampen at Norge er langt fra å innfri NATOs forventninger til oppsettingsgrad i brigaden. Norge har signert på styrkemålene som definerer en klar ambisjon, men planlegger nå et vesentlig lavere antall soldater på jobb til daglig. Dette er paradoksalt når regjeringen gjentatte ganger har snakket om at klartiden nå ikke lenger er dager, men timer.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen videreføre 2. bataljon med høy oppsettingsgrad.»

Disse medlemmer påpeker at en annen viktig ressurs for Forsvaret og sivilsamfunnet er helikoptre. Disse medlemmer understreker at Hæren har et sterkt behov for god helikopterkapasitet. Helikopter er viktig for Hærens evne til blant annet rekognosering, strategisk forflytning av soldater og utstyr og til å evakuere skadde soldater. Det finnes ingen moderne hær i verden i dag som ikke har helikopter. Senterpartiet har helt siden Prop. 151 S (2015–2016) ble lagt frem, advart mot fjerning eller reduksjon i Hærens helikoptre på Bardufoss. Dersom en løsning med minst ni helikoptre på Rygge og minst ni på Bardufoss ikke er nok for å ha den nødvendige kapasiteten og beredskapen for enten Hæren eller spesialstyrkene, mener disse medlemmer at regjeringen bør vurdere å kjøpe brukte helikoptre utover dagens 18.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre en fremtidig delt løsning for helikoptre, med minst ni helikoptre dedikert Hæren i nord og minst ni helikoptre dedikert spesialstyrkene. Stortinget ber regjeringen vurdere innkjøp av brukte helikoptre for å sikre tilstrekkelig støtte til Hæren eller spesialstyrkene.»

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte budsjett setter av 10 mill. kroner til utredning av hurtiganskaffelse av helikopter.

Disse medlemmer vil også fremheve at Senterpartiet styrker Heimevernet og Hæren med henholdsvis 50 og 10 mill. kroner til opptrapping, øving og trening i 2018.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringens oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak fra behandlingen av Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018), den såkalte landmaktproposisjonen. Dette medlem mener det er svært alvorlig at regjeringen nå ser ut til å omgå vedtakene fra Stortinget på flere punkter. Dette medlem mener at det er vanskelig å se hvordan fordelingen av helikoptre mellom Bardufoss (3) og Rygge (15) godt nok vil sikre Hærens behov for løftekapasitet og støtte i nord. Videre mener dette medlem at utsettelsen av stridsvogner er kritisk. Dette medlem mener at det at regjeringen igjen utsetter dette, viser at de har bundet opp for mye penger i kampflyinvesteringen til at vi har noe igjen til landmakten.

3.4.2 Status i arbeidet med et fullskala demonstrasjonsanlegg for fangst og lagring av CO₂

SAMMENDRAG

Regjeringen vil bidra til en kostnadseffektiv teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂. Regjeringen har ambisjon om å realisere en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering i Norge, gitt at dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv.

Både FNs klimapanel og Det internasjonale energi-byrået (IEA) mener at det vil være nødvendig med fangst og lagring av CO₂ for å redusere globale klimagassutslipp i tråd med klimamålene i Parisavtalen til lavest mulig kostnader.

Klimautfordringen krever stor innsats i årene fremover som må møtes innenfor et smalere handlingsrom i budsjettene. Det prioriteres betydelige ressurser til klimatiltak i budsjettene. Beslutning om å bidra til å finansiere investering og drift av et fullskala prosjekt for fangst og lagring av CO₂ må vurderes opp mot andre klimatiltak. Vi må velge effektive tiltak som gir størst mulig klimaeffekt.

Regjeringen varslet i Prop. 1 S (2017–2018) for Olje- og energidepartementet et helhetlig fremlegg for Stortinget om status i arbeidet med å realisere ambisjonen om et fullskala demonstrasjonsprosjekt for fangst og lagring av CO₂. Som oppfølging av dette gis det i denne proposisjonen en vurdering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet, kostnader, industriaktørenes bidrag og insentiver til kostnadsreduksjoner, statens kostnader og risiko samt nytte av et demonstrasjonsprosjekt, her-

under potensialet for kostnadsreduksjoner og teknologispredning til prosjekter internasjonalt.

Ekstern kvalitetssikrer, Atkins og Oslo Economics, har vurdert kostnader, nytte og samfunnsøkonomisk lønnsomhet. KS1-rapporten ble lagt frem høsten 2016. Ekstern kvalitetssikrer viser i KS1-rapporten til at FNs internasjonale klimapanel har identifisert CO₂-håndtering som ett av mange tiltak som er nødvendig for å nå togradersmålet. Det er likevel i dag få anlegg under planlegging, fordi aktørene som slipper ut CO₂, ikke betaler høy nok pris for sine utslipp og dermed ikke har insentiver til å investere i utslippsreducerende teknologi. Et demonstrasjonsanlegg kan gi læring som reduserer teknologikostnadene noe, men omfanget av andre utbyggere som vil komme etter og ta læring i bruk, er usikkert. Det anbefaltes derfor ikke å gå videre med et fullskala demonstrasjonsanlegg, før prosjektet i større grad kan sannsynliggjøre nyttesiden. Kvalitetssikrerne mener det bør jobbes videre med å sikre bærekraftige finansieringsmekanismer for CO₂-håndtering gjennom internasjonale samarbeidskonstellasjoner, og at det må sikres at et demonstrasjonsprosjekt faktisk vil gi de ønskede virkningene med tanke på læring og kostnadsreduksjoner.

Demonstrasjonsprosjektet for fangst og lagring av CO₂ i industriell skala er fulgt opp gjennom idéstudier, mulighetsstudier og konseptstudier. For hver fase blir prosjektet mer modent og planene mer detaljerte. Figur 3.1 i proposisjonen viser hvordan prosjektløpet for demonstrasjonsprosjektet er lagt opp. Forprosjektfasen er normalt siste fasen som gir nødvendig informasjon før en eventuell investeringsbeslutning. På bakgrunn av resultatene fra forprosjekteringen og ekstern kvalitetssikring (KS2 del 2) vil både staten og de ulike selskapene involvert i prosjektet avgjøre om en vil investere i bygging og drift. Dersom investeringen blir besluttet gjennomført, går prosjektet inn i realiseringsfasen og deretter driftsfasen.

Konseptstudiene for fangst og transport ble ferdigstilt høsten 2017. Industriaktørene har ikke avdekket elementer som vil hindre gjennomføring av prosjektet. Lagerdelen av prosjektet vil gjøre ferdig konseptstudien høsten 2018. Som en del av arbeidet med konseptstudiene har Olje- og energidepartementet, Gassnova SF og industriaktørene i prosjektet arbeidet med gevinstrealisering av prosjektet. Arbeidet skal legge til rette for at nyttesiden av et eventuelt prosjekt blir så stor som mulig, og at læring og kostnadsreduksjoner som følger av et demonstrasjonsprosjekt, kommer eventuelle etterfølgende prosjekt til gode.

Ekstern kvalitetssikrer har våren 2018, i forbindelse med dette fremlegget, gjennomført en oppdatering av kostnadsanslag, usikkerhet og vurdert planene for gevinstrealisering i prosjektet. Dette er del 1 av KS2 for prosjektet. Ekstern kvalitetssikrer mener at den sam-

funnsøkonomiske lønnsomheten er ytterligere svekket fra KS1, hovedsakelig på grunn av økte kostnadsanslag. Kvalitetssikrer mener at det er gjort et godt arbeid med å følge opp anbefalingene fra KS1-rapporten, og at gevinstrealiseringsplanen som er lagt frem, er på rett nivå gitt den fasen prosjektet er i. For å bli samfunnsøkonomisk lønnsomt må demonstrasjonseffekten gi vesentlige bidrag til å fremskynde utvikling av CO₂-håndtering. Som følge av arbeidet har sannsynligheten økt noe, men det knytter seg fortsatt betydelig usikkerhet til hvorvidt det vil komme etterfølgende anlegg. Ekstern kvalitetssikrer mener det må påregnes behov for statsstøtte også i kommende prosjekt i lang tid fremover.

Det skal nå tas stilling til om det skal gjennomføres forprosjektering for alle leddene i kjeden. Under forprosjektet vil de usikkerhetsmomentene som fremdeles er uavklart etter konseptstudiene, bli avklart, kostnadsanslagene vil ha et mindre usikkerhetsspenn, og prosjektet vil ha mulighet til å finne løsninger på ulike tekniske utfordringer som er avdekket gjennom konseptstudiene samt kvalitetssikringen av disse.

Av de tre fangstanleggene som er utredet og vurdert, har Norcem de beste forutsetningene for å gjennomføre et vellykket prosjekt. Ekstern kvalitetssikrer vurderer at Norcem har de beste forutsetningene for å lykkes med gevinstrealiseringen. Norcem har god gjennomførings- evne, og relativt lav kostnad per tonn CO₂ fanget sammenlignet med de andre prosjektene. Norcem har engasjement for å spre læring, og det ligger til rette for dette både innad i Heidelbergkonsernet og i sementindustrien ellers. Sementindustrien er også en vesentlig bidragsyter til globale klimagassutslipp. Regjeringen foreslår derfor å gi Norcem tilskudd til å gjennomføre forprosjektering av CO₂-fangst på sitt anlegg.

Det tilrås ikke forprosjektering på Yaras anlegg. Yara har ikke like sterk forretningsmessig drivkraft som de andre aktørene til å prioritere CO₂-håndtering på sine anlegg, de har lavere læringspotensial, og det er usikkerhet rundt andre forhold ved anlegget. Yaras prosessgassalternativ har lavest totale kostnader og stor sannsynlighet for å bli et vellykket anlegg dersom det blir realisert. Likevel anses alternativet som svakere enn Norcem, fordi alternativet gir lite læring knyttet til optimalisering og oppskalering. Yara har opplyst til Olje- og energidepartementet at produksjonsvolumet for Yaras ammoniakfabrikk er usikkert. En omlegging til bruk av LNG som råstoff, vil redusere CO₂-utslippene fra Yaras anlegg, men også gi lavere fangstvolum. Yara vil etter planen fatte en eventuell beslutning om å starte forprosjektering for omlegging til LNG mot slutten av 2018. En slik fremdrift er ikke forenlig med den planlagte fremdriften for resten av det norske demonstrasjonsprosjektet.

Fortum Oslo Varme har større risiko i gjennomføringen enn de andre fangstaktørene, både knyttet til lang rørledning, frykt for aminutslipp nær storby og or-

ganisasjonens prosjekterfaring. Samtidig er kostnadsanslaget betydelig høyere enn hos de andre fangstaktørene. Dette kom frem gjennom konseptstudien og den påfølgende kvalitetssikringen. Ut fra Fortum Oslo Varmes opprinnelige forslag ville fangstprosjektet ikke utgjøre en reell konkurrent for de andre fangstaktørene. Høye kostnader og høy gjennomføringsrisiko øker faren for negativ demonstrasjonseffekt som kan avskrekke mulige påfølgende CO₂-håndteringsprosjekter. Dette taler mot å gå videre med forprosjektering av Fortum Oslo Varme. Etter at kvalitetssikringen ble lagt frem, har Fortum Oslo Varme presentert nye opplysninger om prosjektet for Olje- og energidepartementet. Det vil være nødvendig med ekstern kvalitetssikring av de nye opplysningene før regjeringen kan vurdere støtte til forprosjektering hos Fortum Oslo Varme. En slik kvalitetssikringsprosess er igangsatt. Basert på disse vurderingene vil regjeringen ta stilling til om det også skal gis tilskudd til forprosjektering på anlegget til Fortum Oslo Varme.

Forprosjekteringen er et nødvendig skritt før en ev. investeringsbeslutning om prosjektet. Regjeringen fremmer i denne proposisjonen forslag om bevilgning i 2018 til forprosjektering av transport og lager, og ett til to fangstanlegg.

Det er usikkerhet om enkelte elementer i prosjektet som er vesentlige for en investeringsbeslutning, og det er nødvendig å gjøre videre utredninger før en kan fatte beslutning om bygging og drift. Forprosjekteringen vil redusere risikoen i prosjektet og ytterligere avklare mulighetene for gevinstrealisering. Parallelt med forprosjekteringen vil risiko for staten og størrelsen på det statlige bidraget avklares.

Når forprosjektering er fullført og ekstern kvalitetssikring (KS2, del 2) gjennomført, vil regjeringen vurdere om et demonstrasjonsprosjekt bør realiseres. Regjeringens vurdering vil legges frem for Stortinget.

Ved investeringsbeslutningen vil blant annet følgende forhold være viktige:

- Informasjon fra forprosjekteringsfasen, herunder kostnadsutvikling, risiko, læringseffektene opp mot ressursbruk og om et CO₂-håndteringsprosjekt i Norge vil være et effektivt bidrag i den samlede globale klimainnsatsen.
- Det økonomiske handlingsrommet som gjør det krevende å finansiere prosjektet uten betydelig finansiering fra andre kilder.
- At tilsvarende ressursbruk til andre klimatiltak kan gi mye større utslippsreduksjoner.

Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse for følgende:

- Om fangst og lagring av CO₂.
- Gassnovas vurdering.

- Ekstern kvalitetssikrers vurdering.
- Regjeringens vurdering av forprosjektering.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne understreker at karbonfangst og -lagring (CCS) er avgjørende for å nå FNs klimamål, Norges egne klimamål, og at både EU og mange av våre naboland ser til Norge og vårt store potensial for CCS.

Disse medlemmer peker på at et mulig europeisk sentrallager for CO₂ i Nordsjøen vil kunne sikre både norske arbeidsplasser og inntekter fra norsk sokkel i lang tid framover, samt at dagens infrastruktur i Nordsjøen vil kunne brukes videre. CCS også vil kunne åpne andre industrielle muligheter, som produksjon av hydrogen basert på norsk gass med CCS.

Disse medlemmer viser videre til at vi allerede har verdensledende forskningsmiljøer på karbonfangst, -transport og -lagring, og mener Norge kan og bør ta en ledende rolle i teknologiutviklingen og viser for øvrig til Arbeiderpartiets forslag Dokument 8:217 S (2017–2018) og til merknader og forslag om CO₂-transport og -lagring som avgis fra energi- og miljøkomiteen denne våren.

Disse medlemmer ser med bekymring på at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett kommer med nok en utsettelse i prosjektet og på manglende finansiering av karbonfangst og -lagring, og merker seg at dette har skapt stor usikkerhet.

Disse medlemmer viser til Norsk olje og gass som skriver følgende i sitt høringsnotat til Dokument 8:218 S (2017–2018):

«For at prosjektet skal videreføres på best mulig måte er det viktig at tempoet opprettholdes. Norsk olje og gass ser derfor med bekymring på at investeringsbeslutningstidspunktet skyves på nok en gang.»

Disse medlemmer understreker viktigheten av politisk forutsigbarhet og langsiktighet for industrielle prosesser og er urolige over de mange forbeholdene regjeringen legger for CCS i sitt reviderte nasjonalbudsjett. Mange av aktørene i bransjen konstaterer at en ytterligere utsettelse av investeringsbeslutning med ett år, vil føre til tap av kompetanse og økte kostnader, noe som igjen vil sette hele prosjektet i fare.

Disse medlemmer vil prioritere et program for fullskala CCS med oppstart i 2020, med minst to anlegg for å gjøre CCS mulig i Norge. Ifølge en fersk rapport fra Sintef, er satsing på CO₂-håndtering i Norge ikke bare viktig for klimaet, det vil totalt sett kunne styrke mellom 160 000 og 200 000 eksisterende arbeidsplasser og bidra til opp mot 70 000 nye.

Disse medlemmer er enige med Fellesforbundet, som uttaler at hele CCS-konseptet er svært sårbart dersom bare én fangstaktør blir pekt ut. Systemet og strukturen for transport og lagring står sterkere med et større fangstvolum, noe som igjen senker barrieren for nye prosjekter. Norsk Industri skriver i sitt høringsnotat til Dokument 8:218 S (2017–2018):

«Flere fangstanlegg vil gi teknologibredde og mer prosjekterfaring, mer fleksibel infrastruktur, høyere volum og skala fordeler.»

Disse medlemmer ser viktigheten av at både avfallsprosjektet til Fortum Oslo Varme og Norcem's sementprosjekt får tilstrekkelig finansiering videre, og viser til brevet fra gruppelederne til Arbeiderpartiet, Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne, Rødt, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti i Oslo bystyre (datert 22. mai 2018), der man ber Stortinget sikre god framdrift i forprosjekteringsfasen for karbonfangst på energigjenvinningsanlegget på Klemetsrud i Oslo.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker at Fortum Oslo Varmes anlegg på Klemetsrud snarest må få starte opp sitt forprosjekt for å unngå ytterligere forsinkelser. På denne bakgrunn vil disse medlemmer sette av 60 mill. kroner til CO₂-håndtering utover regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at Senterpartiets utgangspunkt er at fullskala fangst og lagring av CO₂ er en viktig del av løsningen på klimautfordringen globalt. CO₂-håndtering er helt sentralt for å bygge grønn konkurransekraft og er en viktig forutsetning for å nå målene i Parisavtalen. CO₂-håndtering er også pekt på som et viktig klimainnsatsområde for Norge, som kan muliggjøre nye industrielle satsinger og som en del av klimaløsningen i flere sektorer.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet tidligere har gått inn for å videreføre fullskala prosjekter med en helhetlig verdikjede for karbonfangst og -lagring. Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet sammen med et flertall i energi- og miljøkomiteen, jf. Innst. 9 S (2017–2018), har uttrykt bekymring for den usikkerheten som oppsto rundt de viktige norske prosjektene for CO₂-fangst ved henholdsvis Norcem's sementfabrikk i Brevik, Yaras ammoniakfabrikk på Herøya og Fortum Oslo Varmes energigjenvinningsanlegg på Klemetsrud, ved statsbudsjettet for 2018. Disse medlemmer er fortsatt bekymret for at regjeringen gjentatte ganger skaper forsinkelser for prosessen og

usikkerhet om gjennomføring. Det pågår omfattende og seriøst arbeid blant en rekke næringslivsaktører for å realisere verdikjeden, og disse medlemmer mener det er svært beklagelig at den politiske delen av prosessen er så uforutsigbar. Disse medlemmer vil understreke at dette er både dårlig næringspolitikk og dårlig klimapolitikk.

Disse medlemmer viser til regjeringens beslutning om å videreføre arbeidet med fangst, transport og lagring av CO₂ inn i en forprosjekteringsfase ved Norcems anlegg i Brevik. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet har stått bak målet om å realisere minst ett CCS-anlegg innen 2020, og viser videre til at Senterpartiet bevilget midler tilsvarende regjeringens kutt på området, i alternativt statsbudsjett for 2018, jf. Innst. 9 S (2017–2018). Disse medlemmer mener at Norge trenger en mer konkret politikk for realisering av karbonfangst og -lagring. Realiseringen av en verdikjede for karbonfangst og -lagring er avgjørende i klimaarbeidet, og Norge har etter disse medlemmers syn de beste forutsetninger for å lykkes, på bakgrunn av våre naturgitte forutsetninger, samt kapital og verdifull kompetanse og erfaring.

Disse medlemmer vil understreke at det er et økende behov for karbonnegative løsninger for å nå målene i Paris-avtalen. Disse medlemmer viser til at karbon som er hentet ut av fossile reservoar, må gjennom fotosyntesen fanges og lagres i fossile reservoarer. Biobasert virksomhet fra jord, skog og hav er en potensiell nøkkel her. I arbeidet med finansieringsmekanismer, er det disse medlemmers mening, at det bør ses særlig på hvordan man kan etablere mekanismer som stimulerer til karbonfangst og lagring i industri- og energiproduksjon på biobaserte ressurser.

Disse medlemmer peker på behovet for forutsigbarhet og langsiktighet på dette området, og at det er viktig at man nå går videre med forprosjektering ved mer enn ett anlegg. Disse medlemmer viser til Prop. 85 S (2017–2018), under kap 3.2 «Status i arbeidet med et demonstrasjonsanlegg for fangst og lagring av CO₂», hvor kvalitets sikrerne gjentatte ganger understreker behovet for fortsatt forprosjektering av flere prosjekter. Disse medlemmer viser til enigheten mellom regjeringen og Kristelig Folkeparti i budsjettavtale av 31. mai 2018 på dette punkt, og at det er Fortums prosjekt på Klemetsrud, i tillegg til Norcem, som sikres videreføring ved finansiering til gjennomføring av forprosjekt. Disse medlemmer vil understreke at det er avgjørende at dette bringes i orden så fort som mulig, og at det er et selvstendig poeng at forprosjektering starter opp på samme tid ved Fortum Oslo Varme og Norcem Brevik. Disse medlemmer støtter derfor forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, hvor regjeringen besørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen i et vedlegg til forslag til revidert nasjonalbudsjett legger fram en status for arbeidet med karbonfangst og -lagring. Disse medlemmer vil minne om at både FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrådet (IEA) mener at det vil være nødvendig med fangst og lagring av CO₂ for å redusere globale klimagassutslipp i tråd med klimamålene i Parisavtalen til lavest mulig kostnader. FNs klimapanel har pekt på at de totale kostnadene ved å nå togradersmålet vil øke med 138 pst. dersom CO₂-håndtering ikke er tilgjengelig som virkemiddel. Dette behovet er ytterligere forsterket av de nye ambisjonene i Parisavtalen. De aller fleste klimamodeller som begrenser den globale oppvarmingen i tråd med politiske målsettinger, baserer seg på at utslippene på et tidspunkt blir negative. Det er en svært krevende oppgave, og gjør det helt avgjørende å lykkes med CO₂-fangst og -lagring.

Disse medlemmer viser til at ifølge Gassnovas vurdering har man i dag et svært godt teknisk grunnlag for å kunne lykkes med å realisere et fullskala CO₂-håndteringsprosjekt. Gassnova mener prosjektene kan gi en god demonstrasjon av en hel CO₂-håndteringskjede ved å vise at CO₂ kan fanges, transporteres og lagres på en trygg måte. Samtidig vil det å lykkes med å etablere gode avtaler mellom staten og de kommersielle aktørene innenfor gjeldende regelverk være en viktig del av demonstrasjonseffekten. Videre kan prosjektene bidra til kostnads- og risikoreduksjoner for kommende CO₂-håndteringsprosjekter. Alle de tre fangstprosjektene som til nå har vært med i vurderingen, kan gi gode muligheter for oppnåelse av statens mål med prosjektet.

Disse medlemmer mener derfor det er svært uheldig at regjeringen i sin redegjørelse etterlater et inntrykk som er egnet til å skape tvil om hvorvidt regjeringen er dedikerte på å følge satsingen på fullskala CO₂-fangst og -lagring i Norge helt i mål. Disse medlemmer vil minne om behandlingen av forslaget i Innst. 275 S (2015–2016) om oppfølging av Parisavtalen, der et flertall gikk inn for følgende:

«Stortinget ber regjeringen sikre realisering av minst ett CCS-anlegg for å bidra til at Norge kan nå sitt nasjonale klimamål for 2020.»

Disse medlemmer viser til at i forslaget til revidert nasjonalbudsjett er ambisjonen om å realisere fullskala CO₂-håndtering i Norge, gjort betinget av at satsingen bare skal gjennomføres dersom dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv. Det er for disse medlemmer helt uklart hva som skal til for å bevise om et prosjekt skal kunne gi teknologiutvikling eller ikke internasjonalt. Regjeringen skriver videre:

«Beslutning om å bidra til å finansiere investering og drift av et fullskala prosjekt for fangst og lagring av CO₂ må vurderes opp mot andre klimatiltak. Vi må velge effektive tiltak som gir størst mulig klimateffekt.»

Disse medlemmer mener dette vanskelig kan leses som noe annet enn at kortsiktig kostnadseffektivitet skal ligge som kriterium for en av Norges store satsinger i klimapolitikken. Disse medlemmer mener det er en helt urimelig forutsetning. Selv om karbonfangst og -lagring kan ha høyere tiltakskostnad enn andre klimatiltak på kort sikt, vil disse medlemmer minne om at knapt noen klimamodeller som begrenser klimaendringene i tråd med globale politiske mål, kommer utenom å bruke teknologi som bidrar til negative utslipp. Derfor er det underlig at regjeringen framfører argumenter om at satsingen på fullskala karbonfangst og -lagring vil «kreve store ressurser og nytteverdien er usikker». Disse medlemmer mener at dersom regjeringen ikke lenger har tro på at karbonfangst og -lagring er en viktig del av klimaløsningen, så må den snart legge fram oppdaterte utslippsscenarioer som viser hvordan klimaendringene kan bekjempes uten denne typen teknologi. Disse medlemmer viser til at nettopp fordi det er prosjekter under planlegging internasjonalt i dag, så er det viktig å få realisert prosjekter i Norge. Kostnadene ved fangst og lagring av CO₂ kan bli redusert dersom flere anlegg blir bygget.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen skriver:

«Det vil være krevende å finansiere et prosjekt for fangst og lagring av CO₂ i Norge uten betydelig finansiering fra andre kilder enn staten.»

Disse medlemmer vil minne om stortingsvedtak nr. 882 fra 13. juni 2016 gjort i forbindelse med Meld. St. 25 (2015–2016), Innst. 401 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utredning av verdikjeden og en finansieringsmodell for fangst og lagring av CO₂.»

Disse medlemmer finner det underlig at regjeringen ennå ikke har lagt fram en finansieringsmodell for fangst og lagring av CO₂. Disse medlemmer var av den oppfatning at regjeringen denne våren skulle presentere en finansieringsmodell som skulle realisere fullskala karbonfangst og -lagring denne våren. Uten en avklaring av fordeling av kostnader vil man ikke kunne skape forutsigbare rammevilkår for investorer og næringsliv. Dette må på plass for å komme videre. Disse medlemmer frykter at manglende avklaring av rammevilkår kan ha vært bidragsyter til at Yaras prosjekt nå ikke blir med videre. Disse medlemmer mener det er synd at potensielle prosjekter som nå vurderes videre, allerede er redusert til to. Disse medlemmer viser til Gassnovas vurdering:

«Å opprettholde konkurransen mellom industriaktører og teknologileverandører frem mot investeringsbeslutning, kan også bidra til å styrke statens forhandlingsposisjon, og gi et bedre og mindre kostbart prosjekt totalt sett. Beslutning om fangstprosjekt bør først tas etter at forprosjektering er gjennomført og de kommersielle forhandlingene er konkludert.»

Disse medlemmer mener det er helt avgjørende at regjeringen fullfører arbeidet med å lage en finansieringsmodell som avklarer fordeling av kostnader og risiko, og som faktisk realiserer fullskala karbonfangst og -lagring i Norge, og viser for øvrig til sine merknader og forslag om dette i innstillingen til Dokument 8:217 S (2017–2018), som avgis fra energi- og miljøkomiteen denne våren.

Disse medlemmer mener regjeringen også må utrede finansieringsmodeller for CO₂-fangst på mellomlang sikt og utrede relevante finansieringsmodeller for CO₂-transport og -lagring – både på kort sikt og i en kommersiell driftsfase på mellomlang og lang sikt.

Disse medlemmer mener konklusjonene på utredningene og prinsipper for finansieringsmodeller må legges fram for Stortinget til behandling våren 2019. Disse medlemmer mener det er avgjørende viktig at utredningsarbeidet ikke forsinkes prosessen med å etablere fullskalaprojektet. Tempoet med å fullføre dette må opprettholdes.

Disse medlemmer vil vise til brevet fra gruppelederne til Arbeiderpartiet, Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne, Rødt, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti i Oslo bystyre, datert 22. mai 2018, der man ber Stortinget sikre god framdrift i forprosjekteringsfasen for karbonfangst på energigjenvinningsanlegget på Klemetsrud i Oslo. Disse medlemmer mener det er viktig for hele satsingen på CCS at man går videre med forprosjektering av mer enn ett anlegg, og støtter anmodningen fra partiene i Oslo bystyre om at Klemetsrud sikres videre finansiering slik at forprosjekt kan gjennomføres.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at man i denne innstillingen tar til orde for at regjeringen nå utreder ulike finansieringsmodeller for karbonfangst, i dialog med industrien og de involverte aktører, og legger frem forslag til prinsipper for finansieringsmodell av det/de første karbonfangstanlegg(ene). Videre at regjeringen må legge frem forslag til forpliktende fremdriftsplan for investeringsbeslutning om CO₂-fangst og -lagningsløsning basert på optimal industriell fremdrift, slik at man muliggjør investeringsbeslutning senest våren 2020.

3.4.3 *Opptrappingsplan om klimatilpasset landbruk og matsikkerhet i utviklingsland*

SAMMENDRAG

Det vises til anmodningsvedtak nr. 70 (2017–2018) av 4. desember 2017:

«Stortinget støtter regjeringens ambisjon om å lansere et eget ernæringsprogram som vist til i Prop. 1 S (2017–2018), og ber regjeringen legge til rette for at matsikkerhet og klimatilpasset landbruk blir et eget satsingsområde, som prioriteres i Kunnskapsbanken i Norad, og i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 presentere en opptrappingsplan som løfter bistand innen klimatilpasset landbruk og matsikkerhet.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 2 S (2017–2018).

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at dersom vi ikke tar vare på biomangfoldet av matplanter, så vil man ha et dårligere grunnlag for å dyrke næringsrik mat i fremtiden. Å ta vare på biomangfold er både et kortsiktig og et langsiktig tiltak for å sikre matforsyning. Disse medlemmer mener at Norge, som en del av opptrappingsplanen for matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, bør ta ansvar for en av verdens viktigste matplanter, som potet og søtpotet, og sikre biomangfoldet av denne matplanten for evigheten. Innsatsen vil medføre innsamling av «ville slektninger», oppgradering av enkelte plantegenbanker med unikt materiale og bidrag til langsiktig finansiering. Et slikt initiativ vil kunne medvirke til at andre land gjør tilsvarende for andre matplanter som er avgjørende for matsikkerhet. Disse medlemmer viser til at den globale organisasjonen Crop Trust, som blant annet har ansvar for frølageret på Svalbard, er i dialog med en rekke private selskaper innenfor kaffebransjen for å gjøre tilsvarende arbeid med kaffe. Disse medlemmer påpeker at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår å bevilge 4,5 mill. kroner til å etablere et nytt beredskapssenter for planter.

3.4.4 *Opptrappingsplan for yrkesfaglig utdanning i utviklingsland*

SAMMENDRAG

Det vises til anmodningsvedtak nr. 74 (2017–2018) av 4. desember 2017:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for den videre opptrappingen av yrkesfaglig utdanningstilbud i utviklingsland i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018, hvor det framgår hvilket omfang og

innretning denne satsingen har og hvordan den vil bli økt gjennom stortingsperioden.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 2 S (2017–2018).

Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

4. Statsbudsjettet 2018 – endringer i skatte- og avgiftsopplegget

4.1 Endringer i skatte- og avgiftsreglene

4.1.1 *Sammendrag fra Meld. St. 2 (2017–2018)*

Det vedtatte skatte- og avgiftsopplegget bør som hovedregel ligge fast gjennom året. I dette reviderte budsjettet foreslår regjeringen noen endringer i skatte- og avgiftsreglene. Følgende forslag til endringer i skatte- og avgiftsreglene har provenyvirkning for 2018:

- Fritak i engangsavgiften, og fradragrett for merverdiavgift for anskaffelser, drift og vedlikehold av snøscootere og terrenggående motorsykler med fire hjul som benyttes i reindriftsnæringen. Endringen trer i kraft når departementet bestemmer. Stortinget vedtok fritaket i statsbudsjettet for 2018, og det ble budsjettert med 30 mill. kroner påløpt og 25 mill. kroner bokført for ordningen. Forutsatt at endringen trer i kraft fra 1. juli 2018 innebærer det en provenyøkning på om lag 10 mill. kroner påløpt og bokført sammenlignet med saldert budsjett for 2018.
- Alkoholavgiften på øl med over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol fra småbryggerier blir redusert. Avgiftsreduksjonen innebærer lavere avgiftsatser ved omsetting av inntil 200 000 liter øl. Regjeringen foreslår iverksetting fra den tid departementet bestemmer. Forutsatt at endringen trer i kraft fra 1. juli, er provenytapet anslått til 8 mill. kroner påløpt og 7 mill. kroner bokført i 2018.

De foreslåtte endringene i skatte- og avgiftsopplegget innebærer en provenyøkning på 2 mill. kroner påløpt og 3 mill. kroner bokført i 2018 sammenlignet med saldert budsjett for 2018.

Regjeringen foreslår også enkelte andre endringer på skatte- og avgiftsområdet:

- Reglene for skattlegging av naturalytelse skaper uklarhet og er ikke gode nok. Det er bred enighet om at dette gjør det krevende å etterleve og håndheve regelverket, både for arbeidsgivere, arbeidstakere og skattemyndighetene. Forslag til forbedring

ger av reglene for den skattemessige behandlingen av naturalytelser har vært på høring, og regjeringen foreslår nå forbedringer av disse. Reglene gis virkning fra 2019.

- Det innføres fra 2019 en forenklet beskatningsordning (kildeskatt) for utenlandske arbeidstakere på midlertidig opphold. Formålet med ordningen er å gi enklere regler for denne gruppen (bruttoskatt uten fradrag) og samtidig bidra til riktigere beskatning etter reglene.
- Overgangsreglene for aksjesparekonto endres slik at negative inngangsverdier skattlegges i forbindelse med overføring av aksjer til aksjesparekonto.
- Endring av regel om oppjustering av gevinst ved gavesalg av aksjer.
- Det blir unntak fra justeringsplikten i merverdiavgiftsloven for overdragelse av kommunale vann- og avløpsanlegg som ledd i kommunesammenslåinger og -delinger.
- Enkelte lovendringer for å sikre fortsatt tilgang til taushetsbelagte opplysninger fra Folkeregisteret.
- Endring for å sikre fortsatt mulighet til å tildele nytt fødselsnummer i forbindelse med anonyme spedbarnsadsopsjoner.
- Ikke-prinsipielle klagesaker av lav verdi, klager over tvangsmulkt og overtredelsesgebyr etter a-opplysningsloven og klager over skattebegrensning ved liten skatteevne overføres fra Skatteklagenemnda til Skattedirektoratet for å redusere sakstilfanget og saksbehandlingstiden i Skatteklagenemnda og sekretariatet.
- Det foretas enkelte presiseringer og opprettinger i lovtekst.

I tillegg gis det en omtale av følgende saker:

- Fritak for merverdiavgift på elektroniske nyhetstjenester.
- Dokumentasjonskrav for redusert kildeskatt på utbytte til utenlandske aksjonærer.
- Engangsavgift, ny kjøresyklus og ladbare hybridbiler.
- Veibruksavgift på naturgass.

For nærmere omtale av skatte- og avgiftssaker vises det til Prop. 86 LS (2017–2018) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga.

I dette kapitlet omtales følgende sak:

- Utredning og ev. forslag om en grunnrenteskatt på havbruk som vil omfatte laks, ørret og regnbueørret, med innføring i 2020.

4.1.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering, og viser til sine respektive merknader nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egne merknader i avsnitt 2.2.2 i denne innstillingen, samt merknader i Innst. 399 L (2017–2018).

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til egne merknader i avsnitt 3.1.2.3 i denne innstillingen samt merknader i Innst. 399 L (2017–2018).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at klimaendringene blir stadig synligere, og konsekvensene stadig tydeligere. Det er derfor svært alvorlig når et stort land som USA trekker seg fra den globale klimaavtalen inngått i Paris, både for verden og for USA selv. Situasjonen understreker behovet for å gå foran i klimaarbeidet. Når de positive økonomiske og sosiale konsekvensene av omstillingen til nullutslippssamfunnet blir tydeligere, vil det også bli stadig tydeligere at det ikke lønner seg for enkeltland å somle med arbeidet. For Norges del kan store milliardinvesteringer i oljesektoren ende opp som nærmest verdiløse, såkalte «stranded assets», når klimavennlig energiproduksjon blir stadig billigere og brer om seg. Dette medlem påpeker at det haster å sette i gang kraftfulle tiltak for å få fortgang i klimaarbeidet og bidra til at næringslivet omstiller seg raskere. Klimaendringene er allerede i gang, og de vil ha enorme kostnader for samfunnet. Særlig er det kritisk å få fortgang i arbeidet med klimatilpasning. På denne bakgrunn foreslås det her å øke CO₂-avgiften med 10 pst.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I Stortingets vedtak av 12. desember 2017 om CO₂-avgift på mineralske produkter, gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a. mineralolje (generell sats): kr 1,46 per liter.

Mineralolje

- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,41 per liter,
- til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,41 per liter,
- til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,

- a. bensin: kr 1,28 per liter,
- b. naturgass: kr 1,10 per Sm³,

LPG: kr 1,65 per kg.»

Komiteens medlem fra Rødt ønsker et skattesystem som motvirker utviklingen hvor privat rik-

dom og offentlig fattigdom vokser parallelt. Dette medlem viser til at denne regjeringen har gjennomført store skatteuttak som både øker ulikheten og svekker fellesskapsløsningene. Dette medlem viser til at Rødts skatte- og avgiftspolitikker legges fram i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene, og viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2018.

Dette medlem viser til egne merknader under kapittel 3.1.2 i denne innstillingen, hvor det framgår at dette medlem mener de økte særavgiftene på sukervarer, sjokolade og alkoholfrie drikkevarer må reverseres allerede i inneværende år. Dette medlem understreker at årsaken til en slik reversering er hensynet til norske arbeidsplasser, og at det må gjøres parallelt med at 350 kronersgrensa for avgiftsfri privat import fjernes. Dette medlem har under kapittel 3.1.2 i denne innstillingen vist til hvordan disse to endringene kan gjøres med virkning fra 1. august i år, og hvilke provenyeffekter det forventes å få.

Dette medlem viser til at regjeringen i Prop. 86 LS (2017–2018) legger fram et forslag om å innføre kildeskatt for utenlandske arbeidstakere med en flat skattesats på 25 pst. Denne endringen vil ikke tre i kraft før 2019, og får derfor ikke budsjettmessige konsekvenser for inneværende år. Dette medlem er enig i at det trengs en forenkling av skatteordningen for utenlandske arbeidstakere på midlertidig opphold. Men dette medlem ser ikke hvorfor en slik forenkling må innebære et skatteuttak. Regjeringens forslag er beregnet å gi 50 mill. kroner i redusert proveny fra den aktuelle gruppa arbeidstakere. Dette medlem mener et slikt skatteuttak fører til en skattekonkurranse mellom arbeidstakere på midlertidig oppdrag og arbeidstakere som bor fast i landet. Dette medlem viser til at LO i sin høringsuttalelse advarte mot at den flate skattesatsen ikke måtte settes så lavt at det medførte et skatteuttak. Dette medlem mener det er akkurat dette som har skjedd, når endringen som nå foreslås, er beregnet til å gi 50 mill. kroner i provenytap. Dette medlem er svært bekymret for forskjellsbehandling mellom arbeidstakere som bor i Norge, og arbeidstakere på midlertidig opphold, og mener skatteuttaket åpner for et lønnspress nedover. Dette medlem foreslår derfor at skattesatsen settes til 26 pst., noe som ifølge beregninger fra Finansdepartementet gir en provenynøytral endring fra gjeldende regelverk.

4.2 Dokumentasjonskrav for redusert kildeskatt på utbytte til utenlandske aksjonærer

4.2.1 Sammenheng fra Prop. 86 LS (2017–2018)

Etter departementet si vurdering bør det gjerast nokre endringar i dokumentasjonskrava utanlandske aksjonærer i norske selskap må oppfylle, for å få lågare kjeldeskattetrekk enn det som følgjer av Stortingets skattevedtak.

Utanlandske aksjonærer som tek imot utbytte frå norske aksjeselskap og likestilte selskap, skal som hovudregel betale kjeldeskatt til Noreg av utdelt utbytte, jf. skatteloven § 10-13. Skatten vert fastsett ved at det utdelande selskapet leverer melding om trekk av skatten. Den skatten det trekkpliktige selskapet opplyser om i meldinga, utgjør fastsett skatt. Trekkplikta inneber at selskapet fyrst skal halde tilbake skatten ved utbetalinga av utbytet, og deretter melde og betale inn beløpet til skattestyresmaktene.

Den utanlandske aksjonæren skal ikkje levere skattemelding. Skatten vert ikkje fastsett individuelt for kvar skattepliktig, men under eitt for alle dei utanlandske aksjonærane i selskapet.

Kildeskattesatsen er i utgangspunktet 25 pst. Aksjonæren kan likevel ha krav på lågare sats eller skattefritak etter skatteavtale eller skatteloven § 2-38 (fritaksmetoden).

Selskapet som deler ut utbytte kan verte halden ansvarleg for skatten ved brot på plikta til å foreta riktig skattetrekk, og på plikta til å betale trekk beløp, jf. skattebetalingsloven § 16-21. Det er trekkføresegnene, irekna føresegnene om når selskapet har høve til å foreta skattetrekk med lågare sats enn det som følgjer av skattevedtaket, som avgjer om skattetrekket er korrekt gjennomført. Unnlate trekk medfører likevel ikkje ansvar når det vert godtgjort at det ikkje skuldast forsøming eller mangel på tilbørleg aktsemd frå selskapet eller nokon i selskapet si teneste.

Ansvaret medfører at selskapet som deler ut utbytte, berre vil trekkje redusert kjeldeskatt når selskapet er sikker på at aksjonæren kvalifiserer for det. For den utanlandske aksjonæren er det på andre sida ein fordel å få riktig skattetrekk med ein gong, for å unngå å måtte søkja om refusjon i ettertid.

Før innføringa av skatteforvaltingsloven gjekk ein ut frå at det årlege skattevedtaket berre gav selskapet høve til å trekkje lågare skattesats enn 25 pst. når selskapet var kjent med at den reelle eigaren av utbytet hadde krav på lågare skatt etter ein skatteavtale eller var omfatta av fritaksmetoden. Dette innebar at selskapet som utgangspunkt alltid skulle trekkje full sats når selskapet ikkje kjente identiteten og den skattemessige statusen til den endelege mottakaren av utbytet.

Det var vidare i praksis opna for at selskapa kunne trekkje lågare sats eller unnlate å gjere trekk når dei betalte utbytte til forvaltarar som stod registrert i Verdipapirsentralen (VPS) som eigar av aksjar tilhøyrande utanlandske aksjonærer i medhald av allmennaksjeloven § 4-10. Aksjane vart då plasserte på ein NOM-konto for aksjar som kan verte registrerte med lågare sats enn det som fylgde av skattevedtaket. Eit vilkår for slikt løyve var at forvaltaren kjente identiteten til den verkelege rettshavaren til utbytet. Forvaltaren måtte kunne leggje fram ei liste over kven den eller dei reelle aksjonærane var,

dersom skattestyresmaktene bad om dette. For å få registrert at det ikkje skulle verte trekt skatt, var det i tillegg eit vilkår at den utanlandske aksjonæren kunne dokumentere at kjeldesatt tidlegare var refundert frå Sentralskattekontoret for utanlandssaker etter fritaksmetoden.

Ved innføringa av skatteforvaltingsloven i 2017 foreslo Finansdepartementet nye føresegner om kva utanlandske aksjonærar i norske selskap måtte dokumentere for å få lågare skattetrekk enn det som følger av Stortingets skattevedtak, jf. Prop. 38 L (2015–2016) punkt 15.2.7. Føresegnene skulle mellom anna sikre skatteprovenyet.

Stortinget slutta seg til innhaldet i proposisjonen, jf. Innst. 231 L (2015–2016).

Dei nye dokumentasjonskrava følger av skattebetalingsforskrifta §§ 5-10a-1 til 5-10a-3. Eit sentralt trekk ved føresegnene er at aksjonæren må leggje fram dokumentasjon i forkant av skattetrekket, medan det tidlegare berre var krav om at forvaltaren kunne leggje fram dokumentasjon dersom skattestyresmaktene bad om det.

4.2.2 *Komiteens merknader*

Komiteen tar omtalen til orientering.

4.3 **Fritak for avgift for driftsmidler til reindriftsnæringen**

4.3.1 *Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018)*

I budsjettet for 2018 vart det varsla at regjeringa vil avgiftsmessig likestille driftsmiddel som vert nytta i reindriftsnæringa, med driftsmiddel som vert nytta i landbruket. For å kunne gjennomføre endringa så snart som mogleg, foreslo regjeringa å gje departementet fullmakt til å innføre fritak for eingongsavgift for motorsyklar og beltemotorsyklar (snøskuter) som skal nyttast i reindriftsnæringa. Stortinget slutta seg til dette.

Driftsmiddel som vert nytta i landbruket, slik som traktorar og andre landbruksmaskiner er ikkje omfatta av eingongsavgift, og meirverdiavgift kan først til frådrag på vanleg måte. Dei viktigaste driftsmidla i reindriftsnæringa er snøskuterar og terrenggåande motorsyklar (ATV). For ATVar som ikkje vert registrerte, som traktor, og for snøskuterar skal det svarast eingongsavgift. Sidan desse køyretøya vert rekna som personkøyretøy kan ikkje inngåande meirverdiavgift på kjøp, drift og vedlikehald frådragsførast.

I meirverdiavgifta er retten til frådrag for personkøyretøy avskoren mellom anna for å unngå at privat bruk vert kanalisert gjennom verksemda. I motsetnad til dei driftsmidla som vert nytta i landbruket, er snøskuterar og ATVar òg eigna til personleg bruk. For å unngå misbruk må det fastsetjast vilkår når ein utvidar retten til frådrag for desse køyretøya. Det same gjeld for fritak i eingongsavgifta.

Eit framlegg til forskriftsendringar med nærare avgrensingar er no på høyring. I forslaget legg ein mellom anna opp til eit krav om at køyretøyet har tilknytning til reindriftsnæring, og at verksemda er registrert i Meirverdiavgiftsregisteret. Vidare er det forslag til reglar om kor mange køyretøy som skal vere omfatta av ordninga og om berekning av avgift i dei høve der køyretøy vert teke i bruk til andre formål. Ein foreslår òg nærare reglar om kva type køyretøy som skal vere omfatta av ordninga. Endringane vil verte vedtekne så snart som mogleg. ATVar som vert registrerte som traktorar, reknast ikkje som personkøyretøy, og framlegget her får difor ingen konsekvensar for desse. Departementet vil konsultere med Sametinget og Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL) om framlegget og dei konkrete endringane i regelverket.

Provenyverknaden av endringane i eingongsavgifta og meirverdiavgifta er usikker. Det kjem av at ein ikkje veit kor mange køyretøy det vil verte kravd avgiftsfritak for, eller kor stor gjennomsnittleg innsparing vil vere i avgift per køyretøy. På usikkert grunnlag kan ein anslå årleg påløpt provenytap som følgje av endringa til rundt 35 mill. kroner. Iverksetjing frå 1. juli 2018 gjev endringane eit provenytap på om lag 20 mill. kroner påløpt og 15 mill. kroner bokført i 2018. I statsbudsjettet for 2018 vart det budsjettet med 30 mill. kroner påløpt og 25 mill. kroner bokført til ordninga, jf. Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Samtidig vart det varsla at regjeringa eventuelt ville kome tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2018 med framlegg om justering av dette talet avhengig av utforming og iverksetjing av fritaka. Iverksetjing frå 1. juli 2018 inneber dermed eit meirproveny på om lag 10 mill. kroner påløpt og bokført i høve til saldert budsjett for 2018. Departementet legg til grunn at inntektsløyvinga under kapitla 5521 post 70 Meirverdiavgift og 5536 post 71 Eingongsavgift aukar med 5 mill. kroner kvar. Departementet viser til forslag til vedtak i Prop. 85 S (2017–2018) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018.

4.3.2 *Komiteens merknader*

Komiteen tar omtalen til orientering, og slutter seg til regjeringens forslag under kap. 5521/70 og 5536/71.

4.4 **Fritak for merverdiavgift for elektroniske nyheter**

4.4.1 *Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018)*

I behandlinga av Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet 2018 og tilhøyrande Innst. 2 S (2017–2018) fatta Stortinget 4. desember 2017 følgjande oppmodingsvedtak nr. 37 (2017–2018):

«Stortinget ber regjeringa utrede utvidelse av merverdiavgiftsfritaket for medier til å gjelde all digital jour-

nalistikk, herunder betydningen for uavhengige journalister, og legge dette frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.»

På bakgrunn av eit liknande vedtak frå Stortinget vart ei utviding av fritaket for meirverdiavgift for media til å gjelde all digital journalistikk omtala i Meld. St. 2 (2016–2017) revidert nasjonalbudsjett 2017 og Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Problem med avgrensinga, auka administrative kostnader, at fritak utgjør eit systembrot, fare for auka press for nye fritak og provenytap gjorde at regjeringa ikkje ville innføre fritak for meirverdiavgift for elektroniske tidsskrift og enkeltartiklar.

GJELDANDE RETT

Etter merverdiavgiftsloven § 6-2 er elektroniske nyhendetenester fritake for meirverdiavgift. Fritaket vart innført 1. mars 2016 og er godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) fram til 1. mars 2022. Fritaket er meint å sikre lik avgiftsbehandling slik at stoff om nyhende og aktualitet er fritake for avgift uavhengig av plattform. Det vart difor føreset at fritaket i størst mogleg grad skal avgrensast i tråd med fritaket for papiraviser, jf. merverdiavgiftsloven § 6-1. På denne bakgrunn er det krav om at tenesta inneheld ei brei dekning av nyhende og aktualitet, har allmenn interesse, har ein ansvarleg redaktør og vert publisert ein gong i veka eller oftare. Kravet til breidde inneber at omsetjing av enkeltartiklar og tidsskrift ikkje er omfatta av fritaket.

Omsetjing av trykte tidsskrift er fritake for meirverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 6-1. Fritaket har historiske grunnar og har vore praktisert sidan meirverdiavgifta vart innført. Fritaket gjeld både tidsskrift som hovudsakeleg vert omsette til faste abonnentar m.m., og tidsskrift der størsteparten av innhaldet er av politisk, litterær eller religiøs karakter. Fritaket gjeld ikkje elektroniske tidsskrift.

Verksemder som omset nyhendetenester, kan anten produsere stoff om nyhende og aktualitet gjennom eigne tilsette eller kjøpe det frå underleverandørar/uavhengige journalistar. Departementet legg til grunn at med uavhengige journalistar meiner ein i hovudsak slike underleverandørar som omset sine tenester for eiga rekning og risiko. Uavhengige journalistar kan yte ulike tenester som til dømes eiga publisering av reklamefinansierte blogginnlegg eller abonnementsfinansierte enkeltartiklar, omsetjing av stoff om nyhende og aktualitet med kommersielt innhald, omsetjing av konsulenttenester m.m. og omsetjing av opphavsrett til eigne litterære verk. Bortsett frå omsetjing av opphavsrett til eigne litterære verk som er unntatt frå meirverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 3-7 fjerde ledd, er dei nemnde typene omsetjing avgiftspliktige med generell sats og med rett til frådrag for inngåande meirverdiavgift på anskaffingar som er til bruk i denne delen av verksemda.

DEPARTEMENTET SINE VURDERINGAR

Formålet med meirverdiavgifta er å gje staten inntekter. Dette gjer ein mest effektivt når meirverdiavgifta omfattar alle varer og tenester med ein generell sats. Reduserte satsar og fritak frå meirverdiavgift reduserer inntektene til staten og aukar dei administrative kostnadane både for dei næringsdrivande og styresmaktene. Ein bør difor generelt søkje å unngå særskilde ordningar som fritak og reduserte satsar. Når utviklinga i samfunnet går i digital retning med auka forbruk av elektroniske tenester framfor fysiske varer, er det viktig at forbruket av digitale tenester er omfatta av meirverdiavgifta.

Eit fritak frå meirverdiavgift for alle elektroniske tidsskrift knytt til definisjonen av trykte tidsskrift vil truleg innebere ei betydeleg utviding av fritaket. Fritaket vil gje nye avgrensingar som aukar dei administrative kostnadane for dei næringsdrivande og for Skatteetaten. Omsynet til lik behandling av trykte og elektroniske tidsskrift talar likevel for å innføre eit fritak for elektroniske tidsskrift der tidsskriftet allereie finst på papir. Eit fritak avgrensa til elektroniske parallellutgåver av trykte tidsskrift, det vil seie at det er eit tilsvarende trykt tidsskrift omfatta av fritaket, vil òg kunne medføre vanskelege avgrensingar, men vil truleg vere mogleg å handtera avgiftsteknisk både for Skatteetaten og tidsskriftbransjen. Regjeringa tek difor sikte på å innføre fritak for meirverdiavgift slik at trykte tidsskrift som er fritakne for meirverdiavgift, òg kan gjes ut i elektronisk form med fritak for meirverdiavgift. Utforminga av eit fritak må greiast ut nærare.

Komiteen tar omtalen til orientering.

4.5 Redusert alkoholavgift for små bryggeri

4.5.1 Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018)

4.5.1.1 INNLEIING

Regjeringa gjer framlegg om å redusere alkoholavgifta på øl over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol frå små bryggjeri. Framlegget inneber lågare avgiftsatsar ved omsetjing av dei første 200 000 literane med øl. Målet med endringa er å betre rammevilkåra for næringa, ikkje å redusere prisen. Lågare avgift kan støtte ei utvikling mot meir desentralisert produksjon og eit breiare produktspekter.

4.5.1.2 HØYRING

I budsjettet for 2018 vart det varsla at eit forslag frå Bryggeri- og drikkevareforeningen (BROD) om redusert alkoholavgift på øl frå små bryggjeri ville verte send på høyring, jf. Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Det vart samstundes presisert at regjeringa ikkje hadde teke stilling til saka. Som ei oppfølging av dette, sende Skattedirektoratet 9. november 2017 på høyring eit forslag om redusert alkoholavgift på øl frå små bryggjeri. Små bryggjeri vert definert som bryggjeri

med produksjon under 500 000 liter øl over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol per år. For slikt øl gjer regjeringa framlegg om 20 pst. reduksjon i avgift for dei første 50 000 literane, 15 pst. reduksjon for volum over 50 000 til og med 100 000 liter, 10 pst. reduksjon for volum over 100 000 til og med 150 000 liter, og endeleg 5 pst. reduksjon for volum over 150 000 til og med 200 000 liter. For volum over 200 000 inntil 500 000 vert det ikkje gjeve nokon reduksjon. Alkoholavgifta på øl med over 3,7 til og med 4,7 volumprosent alkohol utgjer 22,07 kroner per liter i 2018.

Skattedirektoratet har motteke i alt 24 høyringsssvar.

BROD, Nedre Eiker kommune, Norske vinklubbers forening, Sauherad kommune, Virke Reiser, Virke Dagligvare, Landbruks- og matdepartementet og Håndbryggeriet En Liten Øl er positive til forslaget. Fleire peiker mellom anna på at endringa vil stimulere til å etablere og oppretthalde små bryggjeri, fremje ein god mat- og drikkekultur og gje auka verdiskaping og sysselsetjing. Det blir òg peika på at forslaget vil stimulere til produksjon av alkoholsvakt øl.

Organisasjonane Det Hvite Bånd (Norske kvinners kristne avholdsforbund), AV-OG-TIL, Folkehelseinstituttet, Forbundet Mot Rusgift og Actis, er kritiske til framlegget, hovudsakleg av alkoholpolitiske årsaker. Dei ynskjer ein restriktiv alkoholpolitikk for å redusere individet og samfunnet sine kostnader ved alkoholbruk. Organisasjonen AV-OG-TIL peiker òg på at alkoholavgifta bør reflektere dei samfunnsmessige kostnadene som følgjer av bruk og misbruk av alkohol. Dette gjeld utan omsyn til kven som produserer drikken. Actis, IOGT i Norge, Vin- og brennevinleverandørenes forening (VBF) og Forbundet Mot Rusgift peiker på at forslaget inneber at alkoholavgifta vert nytta til å fremje næringspolitikk, og ikkje alkoholpolitikk. Helsedirektoratet fryktar at endringa kan føre til lågare pris på øl, og stimulere til høgare forbruk av alkohol i befolkninga.

VBF har vidare peikt på at dei næringspolitiske omsyna bak forslaget òg vil kunne gjelde for småskalaprodusentar av anna drikke enn øl, som til dømes vin, cider og brennevin. BROD tek til orde for at endringa bør omfatte cider og mjød. Ifølgje BROD gjeld det mikroskopiske volum og få produsentar, men ut frå eit mål om likskap er det rimeleg at også slik drikke vert omfatta. VBF saknar òg ein grundigare analyse av dei EØS-rettslege konsekvensane av forslaget.

Konkurransetilsynet stiller spørsmål ved om det er riktig og naudsynt å gje ein slik avgiftsreduksjon til dei mindre aktørane i bryggerinæringa og om det er behov for å stimulere til auka nyetablering i ei næring som ifølgje BROD har opplevd «en nærmest eksplosiv vekst». Konkurransetilsynet er òg kritisk til at det vert sett ei grense for årleg produksjonsvolum som vilkår for småskalaproduksjon. Produksjon over denne grensa vil vere

mindre lønsamt for eit småskalabryggjeri, noko som vil redusere småskalabryggeria si interesse i å investere i eiga verksemd og til samfunnsøkonomisk optimal drift. Medan Konkurransetilsynet er kritisk til at det vert sett ei grense, meiner COOP Norge at grensa på 500 000 liter ikkje gjev eit logisk skilje mellom småskalabryggjeri og dei ordinære bryggjeria. Dei meiner at ei grense på 1 mill. liter er betre. Helsedirektoratet synest derimot å meine at grensa er sett for høgt. Lervig Bryggeri er kritisk til at forslaget berre omfattar øl under 4,7 volumprosent alkohol.

Nærings- og fiskeridepartementet har mellom anna peikt på at ulik avgift for ulik produksjon er uheldig for konkurransen. Dei viser til at framlegget gjev ein konkurransefordel for småskalaprodusentane, på kostnad av større produsentar. COOP Norge meiner at forslaget opnar for vridingar i konkurransen, til skade for særleg dei mellomstore bryggjeria.

Både IOGT i Norge, Actis og BROD gjer framlegg om at bryggjeria må vere juridisk og økonomisk uavhengige av andre bryggjeri.

4.5.1.3 DEPARTEMENTET SI VURDERING

Departementet ser at framlegget vil gje terskelverdiar i avgiftssystemet som inneber at elles like alkoholholdige drikkevarer får ulik avgift. Terskelverdiar stimulerer dessutan til låg produksjon for å behalde redusert avgift, med risiko for omgåing eller kreative tilpassingar. Dei fleste små bryggjeria ser ut til å ha produksjon godt under grensa på 500 000 liter i året. Problemet med ein terskelverdi på 500 000 liter er difor truleg avgrensa. Når det gjeld den alkoholpolitiske sida av saka, er det ikkje venta at forslaget vil innebere billegare øl for forbrukar og auka forbruk.

Som Skattedirektoratet har peikt på i høyringsnotatet, vil øl innført til Noreg frå små utanlandske bryggjeri gje kontrollmessige utfordringar. Skatteetaten har ikkje høve og rettsleg grunnlag til å kontrollere produsentar i utlandet. Kontroll av om vilkåra for redusert sats er oppfylte for importert øl frå små bryggjeri i utlandet, vil difor i all hovudsak måtte skje ved dokumentasjon frå og kontroll av importørane. Importørane må dokumentere at vilkåra for avgiftsreduksjon er oppfylte og fastsette rett sats etter avgiftsintervalla. Dersom vilkåra ved ein seinare kontroll viser seg ikkje å vere oppfylte, vil importøren verte etterberekna for avgift. Departementet ser at gjennomføring og kontroll av forslaget kan gje utfordringar, spesielt overfor små utanlandske bryggjeri, ved at ein ikkje kan kontrollere desse i utlandet, men må basere seg på dokumentasjon frå importøren.

Skattedirektoratet meiner det er gode grunnar til å ta inn ei presisering av at eit småskalabryggjeri må vere juridisk og økonomisk uavhengig av andre bryggjeri, for å kvalifisere for dei reduserte satsane. Departementet er samd i dette og viser til at tilsvarende vilkår gjeld og er

innarbeidd i regelverket til EU, og at fleire av høyringsinstansane har hatt framlegg om dette. Departementet legg difor opp til at framlegg om nytt § 3-2-3 anna ledd i særavgiftsforskrifta vert endra i tråd med dette. Utover dette, foreslår ikkje departementet endringar i det opphavlege forslaget.

Avgiftsreduksjonen må òg omfatte òl frå små utanlandske bryggeri. Avgiftslette for små bryggeri kan innebere offentleg støtte. Etter Rådskdirektiv 92/83/EF har EU-land høve til å redusere alkoholavgiftene for òl med inntil 50 pst. for bryggeri med årleg produksjonsvolum under 20 mill. liter. Direktivet er ikkje innlemma i EØS-avtalen. Ein kan difor ikkje innføre avgiftsletta før det er avklart med ESA om tiltaket er i samsvar med EØS-avtalen. Einskilde høyringsinstansar har teke opp spørsmål om avgiftsreduksjonen bør gjelde anna drikke enn òl, til dømes cider og mjød. Departementet vil vise til at direktivet i EU berre gjeld òl, og foreslår at ein avgrensar endringa til dette. Avgrensingar innanfor direktivet vil truleg gjere tiltaket lettare å få godkjent.

Årleg proveny tap som følge av forslaget er anslått til om lag 15 mill. kroner. Dersom endringa trer i kraft frå 1. juli 2018, kan ein anslå proveny tapet til om lag 8 mill. kroner påløpt og 7 mill. kroner bokført i 2018. Departementet viser til forslag til endring i vedtaket om avgift på alkohol nytt romertal II. Fordi prosessen med ESA kan ta tid, kan iverksetjinga verte seinare enn dette. Regjeringa gjer difor framlegg om iverksetjing frå den tida departementet fastset.

4.5.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget, men mener dette kan være en konkurransevridning overfor småprodusenter av andre drikkevarer med lavt alkoholinnhold, f.eks. cider, og i strid med EØS-avtalens konkurransebestemmelser eller statsstøtteregulering.

Disse medlemmer mener regjeringen må avklare dette før vedtaket om endringer i særavgifter iverksettes, for ikke å risikere å sette produsentene i en situasjon som utløser erstatningsansvar.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er nødvendig med en ambisøs næringspolitikk for hele landet, men at lavere alkoholavgift for noen enkeltprodusenter ikke er et eksempel på dette. Dette medlem vil også peke på at det er store paradokser i regjeringen Solbergs politikk, som reduserer alkoholavgift for noen bryggerier mens de øker sukkeravgiften som truer arbeidsplasser i hele landet og

beholder 350-kronersgrensa som gir stor vekst i nett-handel fra utlandet.

Dette medlem mener det kan være nødvendig med endring i alkoholavgiftene, for eksempel med mer differensiering mellom alkoholprosentene og utsalgssteder, men dette må skje helhetlig og ikke klattvis. Dette medlem reverserer derfor regjeringens avgiftskutt for små bryggeri i revidert budsjett.

4.6 Engangsavgift, ny kjøresyklus og ladbare hybridbiler

4.6.1 Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018)

Eingongsavgifta for person- og varebilar vert i dag berekna på bakgrunn av vekt og utslepp av CO₂ og NO_x. EU er i gang med å innføre nye reglar for måling av avgassar som skal nyttast ved typegodkjenning av nye person- og varebilar. Mellom anna vert det innført ein ny køyresyklus (Worldwide harmonized Light vehicles Test Procedure (WLTP)) som gjev meir realistiske utsleppsverdiar enn den gjeldande (New European Driving Cycle (NEDC)). Dette får betydning for eingongsavgifta.

Dei nye reglane vert fasa inn gradvis. Frå 1. september 2017 vert WLTP nytta ved nye typegodkjenningar av personbilar. Personbilar som er typegodkjende før denne dato, vil vere målte etter NEDC. Frå 1. september 2018 skal alle nye personbilar vere målte etter WLTP. For varebilar er tidspunkta flytta eitt år fram. Fram til 2021 vil det òg verte fastsett CO₂-utslepp etter NEDC for bilar som er typegodkjende etter 1. september 2017.

I Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte- og avgifts- og tollavgivninga informerte departementet om at som ei praktisk løysing skulle CO₂-utslepp målte etter NEDC inntil vidare verte nytta for alle køyretøy. Det vart lagt opp til at utsleppsverdiar målte etter ny køyresyklus vil liggje til grunn for berekning av CO₂-komponenten frå 2019. I 2018 vert CO₂-utslepp målte etter NEDC nytta i avgiftsberekinga. I budsjettframlegget for 2019 vil regjeringa kome tilbake med forslag til overgang til berekning av CO₂-komponenten som byggjer på utsleppsverdiar målte etter ny køyresyklus.

Det vert ikkje fastsett NO_x-utslepp etter NEDC for køyretøy som er typegodkjende etter 1. september 2017. Ein nyttar difor den verdien som er tilgjengeleg når ein bereknar eingongsavgifta. Dette inneber at NO_x-utslepp målte etter ny køyresyklus vert lagt til grunn for køyretøy som er typegodkjende etter 1. september 2017, sjå omtale i Prop. 130 LS (2016–2017).

I behandlinga av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhøyrande Innst. 2 S (2016–2017) fatta Stortinget 5. desember 2016 følgjande oppmodingsvedtak nr. 108 punkt 12 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen så snart det er mulig, og helst i revidert nasjonalbudsjett 2017, legge frem forslag

til endring i engangsvgiften som innebærer at ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde kommer bedre ut enn biler med kort elektrisk rekkevidde.»

I budsjettet for 2018 vart det vedteke å avvikle frådraget i vekt-komponenten for ikkje-ladbare hybridbilar, som då var på 5 pst., med verknad frå 1. januar i år. Samstundes vart frådraget for ladbare hybridbilar redusert frå 26 til 23 pst. For å følgje opp vedtak 108 nr. 12 vart det vidare fremja forslag om å setje krav om minst 50 km elektrisk rekkevidde for ladbare hybridbilar for å få maksimalt frådrag. Køyretøy med kortare elektrisk rekkevidde får eit frådrag som står i forhold til dette.

På grunn av dei nye reglane for måling av avgassar kunne ikkje Statens vegvesen levere tal for elektrisk rekkevidde for alle ladbare hybridbilar før april 2018. I budsjettet for 2018 vart det difor foreslått å gjere endringa gjeldande frå 1. juli 2018. Stortinget slutta seg til dette. På same måte som for NO_x-utslepp vil det ikkje vere fastsett elektrisk rekkevidde etter NEDC for køyretøy som er typegodkjende etter ny metode. For ladbare hybridbilar må difor den elektriske rekkevidda som er tilgjengeleg, nyttast ved berekninga av eingongsvgifta.

4.6.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at EU er i gang med å innføre nye regler for måling av avgasser som skal benyttes ved typegodkjenning av nye person- og varebiler. I Norge har dette stor betydning fordi resultatet av disse målingene brukes som grunnlag for å beregne engangsvgift på nye biler. Engangsvgiften er et sterkt virkemiddel i Norge, som har vært brukt aktivt i omleggingen til en mindre forurensende bilpark. Det er sterkt beklagelig at den gamle kjøresyklusen (NEDS) har operert med svært lite realistiske utslippsverdier, at bilfabrikantene har tjent på de misvisende tall, og at enkelte bilfabrikanter på toppen av dette har blitt tatt i juks. Dette medlem viser til at resultatet i Norge har vært at den norske stat har fått betydelig mindre utslippsreduksjoner enn hva man har blitt lovet ut fra testene, og gitt en skattelette som ikke har vært rettfærdiggjort om man tar hensyn til de reelle utslippene. Dette medlem viser videre til at i perioden fra 2006, da utslipp ble en del av engangsvgiften for bil, har staten år for år fått betydelig lavere inntekter fra engangsvgiften, og når utslippsreduksjonene dette baseres seg på, er langt mindre enn forespeiles, er dette uheldig. Dette medlem viser videre til at overgangen til ny kjøresyklus har hatt en raus overgangsperiode, og at det nå er på tide at nye biler betaler engangsvgift basert på reelle utslipp. Dette medlem viser videre til at enkelte aktører har tatt til orde for at overgangen til ny syklus skal rettfærdiggjøre avgiftslette for nye fossile biler. Dette medlem kan

vanskelig forstå at overgangen til mer realistiske utslippsverdier skal være et argument for avgiftslette. Tvert imot er dette en gylden anledning til å få ytterligere fart på omleggingen til nullutslippsbiler i nybilsalget. Dette medlem viser til at personer som opererer i nybilsalget, er en betydelig mer kjøpesterk gruppe enn befolkningen for øvrig, og at dersom man framover insisterer på å kjøpe nye fossile biler i årene framover, bør det ha en økende kostnad. Siden utvalget av elbiler etter hvert er så stort, betyr dette at man alternativt kan velge disse dersom man synes nybiler med avgifter som reflekterer reelle utslipp, blir for dyre, eller man kan kjøpe bruktbil. Dette medlem imøteser regjeringens forslag i budsjettframlegget for 2019.

4.7 Veibruksavgift på naturgass

4.7.1 Sammendrag fra Prop. 86 LS (2017–2018)

Ved behandlinga av revidert nasjonalbudsjett 2016 vart vegbruksavgifta på naturgass redusert frå 5,96 kroner per Sm³ til null, jf. Innst. 400 S (2015–2016) s. 12. Stortinget gjorde samstundes følgjande oppmødingsvedtak nr. 1002 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen påse at midlertidig ordning for 2016 med kr 0,00 i sats for veibruksavgift for naturgass (LNG) opphører i 2017 ved snarest mulig å utarbeide grunnlag for notifisering og iverksette prosessen med ESA, slik at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst. i 2025.»

Finansdepartementet arbeider saman med Nærings og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet med å notifisere ordninga. Eit utkast til pre-notifikasjon er sendt til EFTA sitt overvaksingsorgan (ESA), og tilbakemeldingane frå ESA vil vere rettleiande for det vidare arbeidet med saka. I budsjettet for 2016 viste departementet til at det kan ta noko tid før ein formell notifikasjon er klar og ordninga eventuelt kan setjast i verk. Med tilvising til at ordninga ikkje kunne gjerast gjeldande frå 1. januar 2017, vart det foreslått at Finansdepartementet fekk fullmakt til å setje ordninga i verk saman med auka vegbruksavgift på naturgass, så snart ESA eventuelt har godkjent ordninga. I budsjettet for 2018 vart det vist til at det enno ikkje var noka avklaring i saka. Fullmakta til å setje ordninga i verk saman med auka vegbruksavgift på naturgass vart difor foreslått vidareført for 2018, sjå Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter avgifter og toll 2018 kapittel 9.5. Stortinget slutta seg til dette.

Prosesen med å notifisere tiltaket er framleis i gang. Finansdepartementet vil difor kome tilbake til saka i 2019-budsjettet. Saka er krevjande, og det er usikkert om ESA kan godkjenne ordninga.

4.7.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at i behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2016 ble det besluttet at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst. i 2025. Dette medlem viser til at arbeidet med å notifisere en slik ordning siden den gang har pågått med ESA, og at implementeringen er forsinket. Dette medlem mener at denne prosessen nå har tatt så lang tid at det er på tide å slutføre den, og mener regjeringen i 2019-budsjettet bør innføre 100 pst. veibruksavgift på naturgass uavhengig av gjennomslag for unntaksmuligheter i ESA.

4.8 Grunnrenteskatt i havbrukssektoren

4.8.1 Sammendrag

Stortingsrepresentanter fra Sosialistisk Venstreparti har i Dokument 8:192 S (2017–2018) fremmet forslag for Stortinget om å be regjeringen å utrede og legge frem forslag om en avgift per kilo produsert fisk fra oppdrettsanlegg (produksjonsavgift). Det vises også til brev av 30. april 2018 fra fiskeriministeren til næringskomiteen som svar på forslaget. Selv om det oppnås gode resultater i havbruksnæringen, vil det vil være svært uheldig for næringen at det innføres en ny, lønnsomhetsuavhengig avgift. Regjeringen vil i stedet utrede og eventuelt foreslå en grunnrenteskatt på havbruk med innføring i 2020.

En eksportavgift på ubearbeidet oppdrettsfisk ble vurdert og ikke foreslått innført av regjeringen i Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Begrunnelsen var blant annet at en eksportavgift på ubearbeidet oppdrettsfisk innebærer en rekke økonomiske utfordringer. Mange av svakhetene ved en eksportavgift gjør seg også gjeldende for en produksjonsavgift som skissert i representantforslaget. Avgiften må betales uavhengig av lønnsomhet og kan gjøre produksjon og investeringer ulønnsomme. En bruttoavgift vil bryte med prinsippene for et vekstfremmende skattesystem.

En avgift per kilo produsert fisk vil ikke avhenge av lønnsomheten i virksomheten. En avgift vil derfor ikke virke nøytralt på drifts- og investeringsbeslutninger i oppdrettssektoren. Ressurser som er lønnsomme å utnytte for samfunnet, kan da bli ulønnsomme for private aktører. De negative virkningene av en produksjonsavgift vil være særlig store når lønnsomheten er marginal eller negativ, siden avgiften skal betales selv om det er underskudd.

I Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018 ble det pekt på at dersom en ønsker å trekke inn deler av meravkastningen i oppdrettsnæringen, vil en form for

ressursrenteskatt, eksempelvis slik en har på kraftanlegg, være et bedre alternativ enn en bruttoavgift. Grunnrente er et særlig godt skattegrunnlag. I motsetning til de fleste andre skatter og avgifter vil en nøytral grunnrenteskatt ikke ha skadelige virkninger på økonomien. Prosjekter som er lønnsomme før grunnrenteskatt, vil også være lønnsomme etter grunnrenteskatt.

Havbrukskonsesjoner utstedes av staten og gir beskyttet rett til næringsutøvelse. Konsesjonene gir opphav til en ekstraordinær avkastning (grunnrente). En andel av grunnrenten bør derfor tilfalle fellesskapet. Det er kun i de siste årene at det har vært betalt markedspris på havbrukskonsesjoner. Frem til 2002 ble havbrukskonsesjoner tildelt gratis, mens det i perioden 2002 til 2012 som hovedregel ble betalt et relativt beskjedent vederlag.

Lønnsomheten i havbruksnæringen har vært svært god i flere år, se figur 4.1. Gjennomsnittlig avkastning på kapitalen (totalrentabilitet) var hele 17,3 pst. i perioden 2008 til 2016. For industrien var den i samme periode 6 pst. Gjennomsnittlig driftsmargin i havbrukssektoren var i den samme perioden på 22 pst., mens den for industrien var på 5 pst., se figur 4.1.A. Figur 4.1.B viser at selv om avkastningen i havbrukssektoren har variert mye over tid, har den stort sett ligget over avkastningen i industrien.

Verdien av sjømatsekskapene (OSBFX) på Oslo Børs var på om lag 230 mrd. kroner per 7. mai 2018. OSBFX-indeksen inneholder selskaper som opererer innenfor sjømatsektoren, og omfatter også oppdrettselskaper uten eierandeler i norsk konsesjonsmasse. Selskapene med eierandeler i norsk konsesjonsmasse utgjør om lag 90 pst. av markedsverdien av selskapene på indeksen. Verdien er mer enn firedoblet på fire år, se figur 4.2.

Nærings- og fiskeridepartementet skal avholde en auksjon for å tildele nye konsesjoner i havbrukssektoren, se høringsnotat av 8. mars 2018. En velfungerende auksjon vil bidra til at store deler av grunnrenten fra de nye konsesjonene tilfaller fellesskapet. De nye konsesjonene i den pågående tildelingsrunden utgjør imidlertid bare om lag 2–3 pst. av den samlede konsesjonsmengden i havbrukssektoren.

For eksisterende konsesjoner er grunnrenten i svært liten grad hentet inn. En overskuddsbasert grunnrenteskatt vil innebære at fellesskapet får en andel av grunnrenten også i eksisterende konsesjoner.

Reduksjonen i skattesatsen på overskudd fra 28 pst. til 23 pst. har vært godt begrunnet for næringslivet generelt. For næringer som utnytter knappe ressurser, gir satsreduksjonen tvert om et ytterligere argument for å beskatte meravkastningen.

I regjeringens politiske plattform, Jeløya-plattformen, understrekes det at naturressurser bør beskattes slik at overskuddet tilfaller fellesskapet, samtidig som selskapene kan utvinne lønnsomme ressurser. Inntek-

ter fra grunnrenteskatt vil gi rom for vekstfremmende skattelettelser.

Regjeringen ønsker å gi informasjon om vesentlige forhold som kan antas å være av betydning for budgivere i auksjonen. Regjeringen vil på denne bakgrunn informere om at den vil utrede og eventuelt foreslå en grunnrenteskatt på havbruk som vil omfatte laks, ørret og regnbueørret med innføring i 2020. En slik skatt er for tiden under utredning, uten at et detaljert forslag er utarbeidet ennå.

Så langt baserer Finansdepartementet sin utredning på modellen for grunnrenteskatt på vannkraft, med følgende hovedelementer:

- Grunnrenteskatt på havbruk tilpasses havbrukets særpreg.
- Skattegrunnlaget fastsettes med basis i bruttoinntekter fratrukket kostnader som har tilknytning til produksjonen av oppdrettsfisk.
- Det gis fradrag for driftskostnader og skattemessige avskrivninger av driftsmidler knyttet til produksjonen av oppdrettsfisk.
- Det gis ikke fradrag for faktiske renteutgifter, men en friinntekt. Friinntektsgrunnlaget er skattemessig verdi av avskrivbare driftsmidler, som multiplisert med en rente utgjør friinntekten.
- Auksjonsbeløpet i den forestående auksjonen inngår i grunnlaget for friinntekt. Det innebærer at det gis fradrag over tid for auksjonsbeløpet i grunnlaget for grunnrenteskatten og begrenser grunnrenteskattens virkning på den kommende auksjonen.
- Det er ikke tatt stilling til hvilken skattesats som skal benyttes.

Det gjøres oppmerksom på at dette er status på det nåværende tidspunkt, og at dette ikke hindrer at man vil vurdere andre inntektsskattemodeller basert på anerkjente prinsipper for grunnrentebeskatning eller at Stortinget vil komme til en annen konklusjon når regjeringen senere eventuelt fremmer lovforslag om innføring av en grunnrenteskatt i 2020.

4.8.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det i Dokument 8:192 S (2017–2018) ble fremmet forslag om å be regjeringen utrede og legge fram forslag om en avgift per kilo produsert fisk fra oppdrettsanlegg (produksjonsavgift). Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i Meld. St. 2 (2017–2018) orienterer om at de i stedet vil utrede og eventuelt foreslå en grunnrenteskatt på havbruk med innføring i 2020.

Disse medlemmer ser det som hensiktsmessig med en helhetlig gjennomgang av avgiftssystemet for

havbruksnæringen, herunder om det skal innføres en produksjonsavgift, eventuelt en grunnrentebeskatning. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets merknader i Innst. 338 S (2017–2018) der følgende forslag ble fremmet:

«Stortinget ber regjeringen om å nedsette et partsammensatt utvalg som skal utarbeide en NOU som behandler ulike former for beskatning av havbruksnæringen, herunder produksjonsavgift, og grunnrentebeskatning/ressursrenteavgift. Ett av målene med utredningen er at vertskommuner skal sikres stabile og forutsigbare årlige inntekter for bruk av areal og for å tilrettelegge for nytt areal for oppdrettsnæringen også når det ikke er vekst. Utredningen må også vurdere den internasjonale konkurransesituasjonen for havbruksnæringen, forutsetninger for lønnsomhet, risikoen ved biologisk produksjon i sjø, samt hvordan skatte- og avgiftssystemet påvirker sysselsettingen og industrialisering i Norge og forholdet mellom norsk og utenlandsk eierskap. Beskatningen må innrettes slik at næringen har et godt grunnlag for kunnskapsutvikling, innovasjon, investeringer og bærekraftig vekst.

Saken må slutføres i Stortinget våren 2020, med sikte på mulig ikrafttredelse medio 2020. Havbruksfondets innretning og fordeling sees i sammenheng med annen beskatning.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets merknader i Innst. 338 S (2017–2018) om innføring av et produksjonsvederlag for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret innenfor territorialinjen. Disse medlemmer er for øvrig opptatt av at kommuner som stiller areal til disposisjon for oppdrett, skal beholde en andel av verdiskapingen. Disse medlemmer mener ordningen med havbruksfond fungerer etter intensjonen. Ulempen er at tilførselen av inntekter i fondet er avhengig av vekst og dermed lite forutsigbar. Disse medlemmer mener derfor det vil være naturlig at oppdrettselskapene bidrar noe mer til vertskommunene gjennom innføring av en avgift på produksjon. Disse medlemmer mener oppdrettsnæringen er uegnet for grunnrentebeskatning.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene fra Sosialistisk Venstreparti i behandlingen av Dokument 8:192 S (2017–2018), Innst. 338 S (2017–2018) i næringskomiteen.

4.9 Andre avgiftsforslag

4.9.1 Særagifter

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særagifter til statskassen for 2018:

I

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. (kap. 5555 post 70) § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. august 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 20,51 per kg av varens avgiftspliktige vekt.»

II

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70) § 1 skal lyde:

Fra 1. august 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

a) Drikkevarer:

- tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 3,39,
- basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,70,

b) Sirup:

- tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 20,65,
- basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,32.

III

Endringen blir for vedtak I og II gjeldende fra 1. august 2018.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for 2018:

I

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72) § 1 bokstav a skal lyde:

- svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,02,
- lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,06,
- annen bensin: kr 5,06.

II

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72) § 1 bokstav b skal lyde:

- svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,40,
- lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,46,
- annen mineralolje: kr 3,46,

III

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Ny § 5 bokstav q under A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71) skal lyde:

q. motorvogner som bare bruker biogass til fremdrift

IV

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Ny § 2 bokstav e under Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70) skal lyde:

e. Fly under 20 tonn

V

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70) § 1 bokstav c skal lyde:

c. LPG: slik at avgiften tilsvarer 150 kr/tonn CO₂

VI

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70) § 1 bokstav d skal lyde:

d. Naturgass: slik at avgiften tilsvarer 150 kr/tonn CO₂

VII

Endringen blir for vedtak I, II og III gjeldende fra 1. august 2018 og for vedtak IV, V og VI fra 1. november 2018.»

5. Anmodningsforslag fremsatt under komiteens behandling

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en samlet gjennomgang av forutsetningene som er blitt lagt til grunn for den varslede endringen av fartsområdeforskriften

for utenriksferger, og presentere resultatene for Stortinget på en egnet måte før en eventuell endring blir foretatt.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med utleier ved Osterøy fengsel om mulig forlengelse av leieavtalen basert på dagens leiebetingelser frem til KVV for Vestlandet er vurdert.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at minst 90 pst. av innbyggerne i hvert politidistrikt har maksimalt 45 minutters kjøretid til nærmeste passkontor, slik at servicetilbudet overfor publikum blir opprettholdt på en best mulig måte. Det kan gjøres unntak ved endelig beslutning knyttet til struktur og antall utstedelsessteder for pass der kvalitet og volum ikke tilfredsstiller internasjonale krav. Det må være et høyere antall utstedelsessteder enn i Politidirektoratets forslag.»

«Stortinget ber regjeringen utrede en reduksjon av særavgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at avgiften differensieres ut fra sukkerinnhold, med utgangspunkt i modellene fra Storbritannia, Irland og Finland.»

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte orientere Stortinget om kapasitetsbehov på ulike soningsformer etter åpning av økt bruk av elektronisk soning. Arendal fengsel, Kleivgrend avdeling legges ikke ned før en slik orientering er gitt.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede nødvendige endringer i reglene om at en andel av kursreguleringsfondet kan holdes tilbake ved flytting av kommunale pensjonsordninger, slik at kommunene kan velge den pensjonsløsningen de ønsker.»

«Stortinget ber regjeringen legge Dokument 8:123 S (2016–2017), Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad og Geir Sigbjørn Toskedal om tiltak for å styrke forbrukernes

rettigheter i handel med bolig, til grunn for oppfølgingen av stortingsvedtakene 1035, 1036, 1037, 1038, 1039 og 1040.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bedre finanseringen av bemanningsnormen i barnehagene gjennom et øremerket tilskudd for 2018 og de to kommende budsjettårene på 100 mill. kroner. De øremerkede midlene fordeles med 60 mill. kroner til en overgangsordning for de private barnehagene som ligger i kommuner som hadde over 6,0 barn per voksen i kommunens egne barnehager per desember 2017. Overgangsordningen skal gjelde fra innføringstidspunktet 1. august 2018 og ut 2020 og må ta særlig hensyn til å bidra til en bærekraftig økonomi i små private barnehager. De resterende 40 mill. kroner fordeles til kommunene etter tilsvarende kriterier som de private.»

«Stortinget ber regjeringen ferdigstille kvalitetssikringen knyttet til CO₂-fangstprosjektet til Fortum Oslo Varmes anlegg på Klemetsrud i løpet av sommeren 2018 og snarest sette i gang forprosjektering av CCS både på Norcem og Fortum Oslo Varme, gitt at den kvalitetssikrede informasjonen tilsier forprosjektering av Fortums anlegg som omtalt i Prop. 85 S (2017–2018). Stortinget ber regjeringen på egnet måte i løpet av våren 2019 legge fram en orientering om aktuelle finansieringsmodeller for fullskala fangst, lagring og transport av CO₂.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen videreføre avdeling Kleivgrend fengsel ved Arendal fengsel i Fyresdal.»

«Stortinget ber regjeringen endre kabotasjeregulverket slik at en transportør bare kan utføre opptil to kabotasjeturer mot tre i dag.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti, slik at norske bompenger

selskaper sikres betaling for alle slike bompengepasseringer i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å styrke kvaliteten i Heimevernet gjennom reelle bevilgningsøkninger til trening, øving og utstyr i Heimevernet.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkrevnes på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlast mv.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en kartlegging av den faktiske levekårssituasjonen for uføre før og etter utførereformen, herunder konsekvensene av økt brutto inntekt for muligheter for å få innvilget andre offentlige stønader, som for eksempel bostøtte, fri retts hjelp og konsekvensene for nivået på egenandeler for ulike offentlige tjenester.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle produsenter og importører av plast er ansvarlige for å opplyse om hva slags type plast som er produsert, hva som er riktig bruk av plasten, hvordan plasten skal avfallshåndteres og hva konsekvensene blir for naturen og samfunnet dersom plasten kommer på avveie. Dette må forskriftsfestes.»

«Stortinget ber regjeringen utrede forbud av salg av enkelte engangsartikler i plast, og særlig prioritere plastartikler som engangstallerkener, engangsbestikk, engangskopper, q-tips og sugerør, der gode alternativer finnes.»

«Stortinget ber regjeringen fase ut alle unødvendige engangsartikler av plast i statlige virksomheter.»

«Stortinget ber regjeringen innføre pant på all plastdrikkeemballasje.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med økte midler til forskning på effektene plastforsøpling har på naturen, og alternativer til plast, i statsbudsjettet for 2019.»

«Stortinget ber regjeringen endre avfallsforskriften slik at drikkevareemballasje med pant som går i restavfallet, ikke tas med i beregningen av returandel for drikkevareemballasje.»

«Stortinget ber regjeringen utrede et pantesarbeid mellom Norge og andre nordiske land.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å gjennomgå Kulturtanken og gi en vurdering av organisering og oppgavefordeling for å sikre at denne er i samsvar med Stortingets intensjoner, i statsbudsjettet for 2019.»

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å igangsette innkjøp av seks Bell 412-helikoptre. 339 skvadron videreføres på Bardufoss bestående av ni Bell 412-maskiner og med helikopter støtte til Hæren som hovedoppgave. 720 skvadron bestående av 15 Bell 412-maskiner lokaliseres til Rygge med helikopter støtte til Forsvarets spesialstyrker som hovedoppgave.»

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å videreføre Hærens 2. bataljon med høy oppsetningsgrad (anslagsvis 88 pst.). Gjennomføring av omvæpning av bataljonen vurderes basert på samlet tilgjengelighet av mekanisert materiell.»

«Stortinget ber regjeringen om at divisjon for innkreving i Skatteetaten legges til Mo i Rana.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan om hvordan man vil sørge for å oppdatere tilfluktsrommene for sivilbefolkningen i tråd med det nye trusselbildet innen utgangen av 2018.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal utarbeide en ny NOU for kriminalomsorgen. Utvalget skal foreslå en konkret og helhetlig plan for videreutviklingen av alle sider av kriminalomsorgen, og som vurderer det fremtidige behovet for ulike former for soningskapasitet, herunder åpne og lukkede plasser, friomsorgen og alternative soningsformer som elektronisk kontroll (EK). Utvalget skal også vurdere behovet for å styrke innholdet i soningen for at straffen skal virke, og tiltak som vil redusere bruken av isolasjon.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke finansieringen av den vedtatte barnehagenormen gjennom et tilskudd på 200 mill. kroner fra 1. august 2018, til kommuner og private barnehager. Tilskuddet innrettes særlig mot små private og ideelle barnehager som ikke får tilskudd basert på at bemanningsnormen skal oppfylles av kommunene. Den delen av tilskuddet som særlig rettes mot små private og ideelle barnehager videreføres etter 1. januar 2019 som et øremerket tilskudd inntil normen gjenspeiles i de beregningene som legges til grunn for de ordinære tilskuddsberegningene. Kommunale barnehager kompenseres fra og med 1. januar 2019 gjennom det kommunale inntektssystemet.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av produkt- og sukkeravgiftene for norsk næringsmiddelindustri, hvordan disse er innrettet og virker sammen overfor industrien og hvordan de påvirker forbrukeratferd, helse, handelsvirkninger, investeringer, innovasjon m.m., og komme tilbake til Stortinget på egnet måte, herunder med en vurdering av en avgiftsfri kvote pr. år for bruk av sjokolade- og sukkervarer som brukes av bedriftene som råvare ved fremstilling av ferdigvarer.»

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å justere de økonomiske rammene for langtidsplanen for forsvarssektoren for å ivareta merkostnadene denne satsingen på landmakten vil medføre.»

«Stortinget ber regjeringen om at det opprettes et verdiskapingsprogram for hav i Innovasjon Norge med to nye forskningssenter for havrommet, etter modell av FME-ordningen, for å styrke langsiktig samarbeid mellom forskning og næringsliv slik at vi tar i bruk nye muligheter som autonome skip, bærekraftig forproduksjon, oppdrett av nye arter og høsting lengre ned i næringskjeden.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å iverksette Stortingets vedtak i behandlingen av landmaktproposisjonen høsten 2017 om at Hæren skal ha en moderne stridsvognekapasitet, primært ved lån eller leie av stridsvogner som er tilgjengelige så snart som mulig, sekundært ved fra 2019 å oppnå en moderne stridsvognekapasitet gjennom en omfattende oppgradering av dagens stridsvogner.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i forhandlinger om en forlengelse av leieavtalen for Bergen fengsel Osterøy avdeling, slik at avdelingen kan inkluderes i den pågående KVVU-en for Kriminalomsorgens Region Vest.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for investeringsbeslutning for gjennomføring av fullskalaprojektet for karbonfangst og -lagring i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om selvstendig uttaksrett for fedre til permisjon tilsvarende fedrekvoten i statsbudsjettet for 2019.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem egen sak om struktur for passutstedelse og sørge for at Stortinget får ta stilling til antallet passkontor i landet.»

«Stortinget ber regjeringen stanse avviklingen av trafikkstyringsentralen på Hamar slik at de endringene Jernbanetilsynet påpeker er gjennomført og nødvendig kompetanse til trafikkstyringen på Rørosbanen beholdes inntil felles system for hele landet er på plass.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen flytte administrative ressurser i UDI og UNE over til raskere saksbehandling av familiegjenforeningssaker og prioritere ned arbeid med tilbakekall i gamle saker.»

«Stortinget ber regjeringen etablere produsentansvarsordningen for fiskeri- og oppdrettsutstyr innen 1. januar 2019. Ordningen skal pålegge produsenter og importører av utstyr som brukes i fiskeri- og oppdrettsnæringen, et ansvar for produktene gjennom hele livsløpet, også når de har blitt avfall.»

«Stortinget ber regjeringen om å innføre obligatorisk rapportering for tapte fiskeredskaper ved både kommersielt og ikke-kommersielt fiske.»

«Stortinget ber regjeringen øke panten på alle panteflasker og bokser til minst 5 kroner per enhet.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsettingene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke

klimagassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.»

«Stortinget ber regjeringen utforme virkemidler som effektivt ekskluderer biodrivstoff med høy avskogingsrisiko fra både omsetningskravet og det avgiftsfrie biodrivstoffmarkedet. Disse rammebetingelsene skal legges fram i forbindelse med statsbudsjettet 2019 og tre i kraft fra 1. januar 2019.»

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen proposisjon om utbyggingen av Snorre Expansion Project for Stortinget. I proposisjonen ser man særlig på mulighetene for utslippsfri kraftgenerering. I påvente av denne behandlingen skal det ikke inngås kontrakter for prosjektet.»

«Stortinget ber regjeringen videreføre avdelingene Kleivgrend og Håvet ved Arendal fengsel.»

«Stortinget ber regjeringen utrede en omprioritering av midlene i nasjonal transportplan for å sikre at Inter-City-strekningene og Ringeriksbanen blir bygget ut innenfor den tidsrammen Stortinget vedtok i 2017.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen etablere et kvalifiseringsprogram som gir både bachelor- og masterkandidater som fullførte eller startet studier i psykologi ved ELTE Universitetet før Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksis i 2016, mulighet for godkjent utdanning og mulighet for autorisasjon for praksis i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen videreføre 2. bataljon med høy oppsetningsgrad.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosesser.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre et midlertidig forbud mot omsetning av fartøy med tillatelse til å fiske leppefisk, og ber om at spørsmålet om omsettelighet sendes på høring i næringen før beslutning om eventuelt forbud eller åpning.»

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2019 legge frem en vurdering av mulighetene for å innføre kjøpsfordeler for bildekk som gir vesentlig lavere eller ingen utslipp av mikroplast.»

«Stortinget ber regjeringen innføre et forbud mot etterfylling av gummigranulat på kunstgressbaner fra 2020.»

«I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer: Avgiftsfritaket for biodrivstoff avvikles fra 1. juli 2018 for alt biodrivstoff som inneholder palmeolje.»

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 legge frem endringer i biodrivstoffpolitikken som sikrer at norsk biodrivstoffpolitikk ikke bidrar til ødeleggelse av regnskog eller økte matvarepriser på verdensmarkedet.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av de foreslåtte endringene i skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag og forenkling av rapportering.»

«Stortinget ber regjeringen anskaffe et tilstrekkelig antall moderne og digitaliserte stridsvogner med sikte på å innfri Norges forpliktelser overfor NATO om en moderne mekanisert brigade innen 2024. Stortinget ber regjeringen tilrå økonomisk ramme så snart som mulig med endelig stortingsgodkjenning senest i 2019. Det bør søkes løsninger i en flernasjonal ramme, og et mulig strategisk samarbeid bør også inkludere norsk involvering i utviklingen av neste generasjon stridsvogner.»

«Stortinget ber regjeringen sikre en fremtidig delt løsning for helikoptre, med minst ni helikoptre dedikert Hæren i nord og minst ni helikoptre dedikert spesialstyrkene. Stortinget ber regjeringen vurdere innkjøp av brukte helikoptre for å sikre tilstrekkelig støtte til Hæren eller spesialstyrkene.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at minimum 90 pst. av innbyggerne i et politidistrikt ikke har mer enn 45 minutters reisevei til nærmeste passkontor. Det må være et høyere antall utstedelsessteder enn i Politidirektoratets forslag.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2019, foreslå opptrapping av tilskudd til

Internasjonalt samisk filminstitutt slik at instituttet blir gjort i stand til å finansiere samiske spillefilmer og serier, slik varslet i filmmeldingen (Meld. St. 30 (2014–2015)), og slik Stortinget støttet i Innst. 83 S (2015–2016).»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 sikre finansiering for en nasjonal sjømatlinje, lagt til Vardø videregående skole.»

«Stortinget ber regjeringen instruere Statsbygg slik at prosjekteringen av Tromsø museum/Nordområde-museet gjennomføres som en åpen, internasjonal arkitektkonkurranse.»

«I Stortingets vedtak av 12. desember 2017 om CO₂-avgift på mineralske produkter, gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a. mineralolje (generell sats): kr 1,46 per liter.

Mineralolje

- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,41 per liter,
- til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,41 per liter,
- til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,

a. bensin: kr 1,28 per liter,

b. naturgass: kr 1,10 per Sm³,

LPG: kr 1,65 per kg.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen trekke tilbake vedtaket om å tildele økt produksjonskapasitet i 2018.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en offentlig fridag 5. juni for å markere verdens miljødag.»

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag i statsbudsjettet for 2019 som bidrar til å finansiere kommunenes utgifter ved utbetaling av omsorgslønn for foreldre med alvorlig syke barn over 18 år.»

«Stortinget ber regjeringen begrense den økte byggefinansieringsordningen til bygging av nullutslippsfartøy.»

6. Oversikt over partienes forslag til endringer

Oversikt over partienes forslag til endringer i forhold til regjeringens forslag

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
Utgifter (i tusen kroner)									
20		Statsministerens kontor							
	1	Driftsutgifter	118 465	118 465 (0)	118 465 (0)	117 465 (-1 000)	118 465 (0)	118 465 (0)	118 465 (0)
21		Statsrådet							
	1	Driftsutgifter	181 061	181 061 (0)	181 061 (0)	178 061 (-3 000)	181 061 (0)	181 061 (0)	181 061 (0)
41		Stortinget							
	1	Driftsutgifter	965 300	965 300 (0)	962 300 (-3 000)	955 300 (-10 000)	965 300 (0)	965 300 (0)	965 300 (0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	970 100	970 100 (0)	857 100 (-113 000)	853 400 (-116 700)	970 100 (0)	970 100 (0)	970 100 (0)
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste							
	1	Driftsutgifter	18 800	18 800 (0)	18 800 (0)	17 800 (-1 000)	18 800 (0)	18 800 (0)	18 800 (0)
51		Riksrevisjonen							
	1	Driftsutgifter	526 600	526 600 (0)	526 600 (0)	521 600 (-5 000)	526 600 (0)	526 600 (0)	526 600 (0)
100		Utenriksdepartementet							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	1	Driftsutgifter	2 244 692	2 244 692 (0)	2 244 692 (0)	2 224 692 (-20 000)	2 244 692 (0)	2 244 692 (0)	2 244 692 (0)
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon							
	1	Driftsutgifter	48 317	48 317 (0)	48 317 (0)	43 317 (-5 000)	48 317 (0)	48 317 (0)	48 317 (0)
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner							
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	1 349 500	1 349 500 (0)	1 349 500 (0)	1 339 500 (-10 000)	1 349 500 (0)	1 349 500 (0)	1 349 500 (0)
117		EØS-finansieringsordningene							
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021	787 554	787 554 (0)	787 554 (0)	590 554 (-197 000)	787 554 (0)	787 554 (0)	787 554 (0)
	78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021	659 155	659 155 (0)	659 155 (0)	494 155 (-165 000)	659 155 (0)	659 155 (0)	659 155 (0)
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen							
	1	Driftsutgifter	1 576 140	1 576 140 (0)	1 576 140 (0)	1 561 140 (-15 000)	1 576 140 (0)	1 576 140 (0)	1 576 140 (0)
151		Bistand til Asia							
	78	Regionbevilgning for Asia	221 500	211 500 (-10 000)	211 500 (-10 000)	211 500 (-10 000)	211 500 (-10 000)	221 500 (0)	221 500 (0)
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika							
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika	606 000	599 000 (-7 000)	599 000 (-7 000)	599 000 (-7 000)	599 000 (-7 000)	606 000 (0)	606 000 (0)
162		Overgangsbi-stand/sårbare stater og regioner							
	70	Overgangsbi-stand/sårbare stater og regioner	353 000	350 000 (-3 000)	350 000 (-3 000)	350 000 (-3 000)	350 000 (-3 000)	353 000 (0)	353 000 (0)
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter							
	70	Nødhjelp og humanitær bistand	4 627 202	4 677 202 (+50 000)	4 677 202 (+50 000)	4 677 202 (+50 000)	4 677 202 (+50 000)	4 627 202 (0)	4 627 202 (0)
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering							
	1	Driftsutgifter	89 816	89 816 (0)	89 816 (0)	87 816 (-2 000)	89 816 (0)	89 816 (0)	89 816 (0)
	71	Faglig samarbeid	441 658	441 658 (0)	441 658 (0)	431 658 (-10 000)	441 658 (0)	441 658 (0)	441 658 (0)
166		Klima, miljø og fornybar energi							
	70	Ymse tilskudd	5 500	0 (-5 500)	0 (-5 500)	0 (-5 500)	0 (-5 500)	5 500 (0)	5 500 (0)
	72	Klima og miljø	1 050 200	1 050 200 (0)	1 050 200 (0)	1 050 200 (0)	1 050 200 (0)	1 125 200 (+75 000)	1 050 200 (0)
169		Global helse og utdanning							
	73	Utdanning	1 904 010	1 884 010 (-20 000)	1 884 010 (-20 000)	1 884 010 (-20 000)	1 884 010 (-20 000)	1 904 010 (0)	1 904 010 (0)
170		FN-organisasjoner mv.							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk	285 000	285 000 (0)	285 000 (0)	289 500 (+4 500)	285 000 (0)	285 000 (0)	285 000 (0)
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO)	203 500	200 700 (-2 800)	200 700 (-2 800)	200 700 (-2 800)	200 700 (-2 800)	203 500 (0)	203 500 (0)
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak							
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging	319 000	317 300 (-1 700)	317 300 (-1 700)	317 300 (-1 700)	317 300 (-1 700)	319 000 (0)	319 000 (0)
200		Kunnskapsdepartementet							
	1	Driftsutgifter	372 465	372 465 (0)	372 465 (0)	362 465 (-10 000)	372 465 (0)	372 465 (0)	372 465 (0)
220		Utdanningsdirektoratet – direktoratet for barnehage, grunnskoleopplæring og IKT							
	1	Driftsutgifter	372 786	372 786 (0)	372 786 (0)	341 786 (-31 000)	372 786 (0)	372 786 (0)	372 786 (0)
226		Kvalitetsutvikling i grunnskoleopplæringen							
	21	Spesielle driftsutgifter	1 066 711	1 067 711 (+1 000)	1 067 711 (+1 000)	1 067 711 (+1 000)	1 077 711 (+11 000)	1 066 711 (0)	1 066 711 (0)
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.							
	77	Den tyske skolen i Oslo	19 025	23 025 (+4 000)	23 025 (+4 000)	19 025 (0)	23 025 (+4 000)	19 025 (0)	19 025 (0)
231		Barnehager							
	60	Tilskudd til bemanningsnorm i barnehage	0	100 000 (+100 000)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)	0 (0)	0 (0)
	60	Bemanningsnorm barnehage overgangsordning	0	0 (0)	200 000 (+200 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
240		Fagskoleutdanning							
	60	Tilskudd til fagskoler	658 209	658 209 (0)	658 209 (0)	683 209 (+25 000)	658 209 (0)	658 209 (0)	658 209 (0)
241		Felles tiltak for fagskolesektoren							
	21	Spesielle driftsutgifter	13 118	13 118 (0)	20 218 (+7 100)	20 218 (+7 100)	13 118 (0)	13 118 (0)	13 118 (0)
255		Tilskudd til freds- og menneskeretts-sentre							
	71	Falstadsenteret	19 675	20 090 (+415)	20 090 (+415)	19 675 (0)	19 675 (0)	19 675 (0)	19 675 (0)
	72	Stiftelsen Arkivet	11 743	15 563 (+3 820)	15 563 (+3 820)	11 743 (0)	16 393 (+4 650)	11 743 (0)	11 743 (0)
	73	Nansen Fredssenter	6 377	7 377 (+1 000)	7 377 (+1 000)	6 377 (0)	7 377 (+1 000)	6 377 (0)	6 377 (0)
	74	Narviksenteret	7 084	7 499 (+415)	7 499 (+415)	7 084 (0)	7 084 (0)	7 084 (0)	7 084 (0)
260		Universiteter og høyskoler							
	50	Statlige universiteter og høyskoler	34 362 361	34 374 463 (+12 102)	34 402 361 (+40 000)	34 414 861 (+52 500)	34 375 011 (+12 650)	34 362 361 (0)	34 362 361 (0)
	70	Private høyskoler	1 464 128	1 464 676 (+548)	1 464 128 (0)	1 464 128 (0)	1 464 128 (0)	1 464 128 (0)	1 464 128 (0)
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	1	Driftsutgifter	366 664	366 664 (0)	366 664 (0)	357 664 (-9 000)	366 664 (0)	366 664 (0)	366 664 (0)
	70	Andre overføringer	59 798	59 798 (0)	59 798 (0)	62 298 (+2 500)	59 798 (0)	59 798 (0)	59 798 (0)
285		Norges forskningsråd							
	52	Langsiktig, grunnleggende forskning	1 630 883	1 630 883 (0)	1 630 883 (0)	1 605 883 (-25 000)	1 630 883 (0)	1 630 883 (0)	1 630 883 (0)
	53	Strategiske satsinger	1 459 936	1 454 936 (-5 000)	1 459 936 (0)	1 454 936 (-5 000)	1 454 936 (-5 000)	1 459 936 (0)	1 459 936 (0)
	55	Virksomhetskostnader	803 868	803 868 (0)	803 868 (0)	800 968 (-2 900)	803 868 (0)	803 868 (0)	803 868 (0)
290		Integrerings- og mangfolds-direktoratet							
	1	Driftsutgifter	248 064	248 064 (0)	248 064 (0)	240 064 (-8 000)	248 064 (0)	248 064 (0)	248 064 (0)
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere							
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	109 402	110 702 (+1 300)	110 702 (+1 300)	109 402 (0)	110 702 (+1 300)	109 402 (0)	109 402 (0)
300		Kulturdepartementet							
	1	Driftsutgifter	169 908	169 908 (0)	169 908 (0)	163 508 (-6 400)	169 908 (0)	169 908 (0)	169 908 (0)
315		Frivillighetsformål							
	79	Til disposisjon	12 580	12 580 (0)	12 580 (0)	10 580 (-2 000)	12 580 (0)	12 580 (0)	12 580 (0)
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	285 000	285 000 (0)	285 000 (0)	305 000 (+20 000)	285 000 (0)	285 000 (0)	285 000 (0)
320		Norsk kulturråd							
	1	Driftsutgifter	184 759	184 759 (0)	184 759 (0)	181 759 (-3 000)	184 759 (0)	184 759 (0)	184 759 (0)
322		Bygg og offentlige rom							
	1	Driftsutgifter	18 388	18 388 (0)	18 388 (0)	17 388 (-1 000)	18 388 (0)	18 388 (0)	18 388 (0)
323		Musikk og scenekunst							
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	774 210	774 210 (0)	774 210 (0)	774 210 (0)	776 210 (+2 000)	774 210 (0)	774 210 (0)
325		Allmenne kulturformål							
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	19 173	19 173 (0)	19 173 (0)	13 173 (-6 000)	19 173 (0)	19 173 (0)	19 173 (0)
	53	Sametinget	83 700	83 700 (0)	83 700 (0)	85 700 (+2 000)	83 700 (0)	83 700 (0)	83 700 (0)
	71	Kulturell og kreativ næring	56 630	56 630 (0)	56 630 (0)	47 630 (-9 000)	56 630 (0)	56 630 (0)	56 630 (0)
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m.	45 550	45 550 (0)	45 550 (0)	43 550 (-2 000)	45 550 (0)	45 550 (0)	45 550 (0)
	79	Til disposisjon	7 050	7 850 (+800)	7 850 (+800)	5 050 (-2 000)	7 850 (+800)	7 050 (0)	7 050 (0)
334		Film- og medieformål							
	73	Regional filmsatsing	84 350	85 350 (+1 000)	85 350 (+1 000)	84 350 (0)	85 350 (+1 000)	84 350 (0)	84 350 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
339		Pengespill, lotteri- er og stiftelser							
	1	Driftsutgifter	79 024	79 024 (0)	79 024 (0)	76 024 (-3 000)	79 024 (0)	79 024 (0)	79 024 (0)
400		Justis- og bered- skapsdeparte- mentet							
	1	Driftsutgifter	465 234	465 234 (0)	465 234 (0)	459 934 (-5 300)	465 234 (0)	465 234 (0)	465 234 (0)
410		Domstolene							
	1	Driftsutgifter	2 477 720	2 477 720 (0)	2 487 720 (+10 000)	2 477 720 (0)	2 477 720 (0)	2 477 720 (0)	2 477 720 (0)
430		Kriminalomsor- gen							
	1	Driftsutgifter	4 610 420	4 620 420 (+10 000)	4 640 920 (+30 500)	4 612 420 (+2 000)	4 588 920 (-21 500)	4 610 420 (0)	4 610 420 (0)
	45	Større utstyrsan- skaffelser og vedli- kehold	51 019	51 019 (0)	51 019 (0)	51 019 (0)	47 819 (-3 200)	51 019 (0)	51 019 (0)
	70	Tilskudd	24 044	24 544 (+500)	24 044 (0)	24 544 (+500)	24 544 (+500)	24 044 (0)	24 044 (0)
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten							
	1	Driftsutgifter	17 147 318	17 147 318 (0)	17 211 068 (+63 750)	17 192 318 (+45 000)	17 177 318 (+30 000)	17 147 318 (0)	17 147 318 (0)
	25	Retur av asylsøkere med avslag og an- dre utlendinger uten lovlig opp- hold	201 954	149 154 (-52 800)	149 154 (-52 800)	149 154 (-52 800)	149 154 (-52 800)	201 954 (0)	201 954 (0)
	70	Tilskudd	90 280	90 280 (0)	90 280 (0)	88 280 (-2 000)	90 280 (0)	90 280 (0)	90 280 (0)
442		Politi- og høgskolen							
	1	Driftsutgifter	625 139	625 139 (0)	627 039 (+1 900)	629 539 (+4 400)	627 039 (+1 900)	625 139 (0)	625 139 (0)
444		Politiets sikker- hetstjeneste (PST)							
	1	Driftsutgifter	865 315	865 315 (0)	865 315 (0)	865 315 (0)	852 515 (-12 800)	865 315 (0)	865 315 (0)
451		Direktoratet for samfunnsikker- het og beredskap							
	1	Driftsutgifter	760 781	760 781 (0)	760 781 (0)	770 781 (+10 000)	760 781 (0)	760 781 (0)	760 781 (0)
	21	Spesielle driftsut- gifter	7 234	7 234 (0)	7 234 (0)	7 234 (0)	7 234 (0)	42 234 (+35 000)	12 234 (+5 000)
470		Fri rettshjelp							
	1	Driftsutgifter	599 892	599 892 (0)	599 892 (0)	599 892 (0)	599 892 (0)	781 892 (+182 000)	687 039 (+87 147)
473		Statens sivilretts- forvaltning							
	1	Driftsutgifter	72 454	72 454 (0)	72 454 (0)	73 454 (+1 000)	72 454 (0)	72 454 (0)	72 454 (0)
490		Utlendingsdirek- toratet							
	1	Driftsutgifter	983 010	983 010 (0)	983 010 (0)	978 010 (-5 000)	983 010 (0)	983 010 (0)	983 010 (0)
	60	Tilskudd til verts- kommuner for asylmottak	185 894	185 894 (0)	185 894 (0)	185 894 (0)	208 094 (+22 200)	185 894 (0)	185 894 (0)
	70	Stønader til beboe- re i asylmottak	116 986	116 986 (0)	116 986 (0)	116 986 (0)	121 986 (+5 000)	116 986 (0)	116 986 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger	87 597	87 597 (0)	87 597 (0)	140 397 (+52 800)	87 597 (0)	87 597 (0)	87 597 (0)
491		Utlendingsnemnda							
	1	Driftsutgifter	308 867	308 867 (0)	308 867 (0)	299 867 (-9 000)	308 867 (0)	308 867 (0)	308 867 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	6 221	6 221 (0)	6 221 (0)	6 221 (0)	1 221 (-5 000)	6 221 (0)	6 221 (0)
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet							
	1	Driftsutgifter	395 219	395 219 (0)	395 219 (0)	391 219 (-4 000)	395 219 (0)	395 219 (0)	395 219 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	88 536	88 536 (0)	88 536 (0)	85 536 (-3 000)	88 536 (0)	88 536 (0)	88 536 (0)
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon							
	1	Driftsutgifter	660 786	660 786 (0)	660 786 (0)	656 786 (-4 000)	660 786 (0)	660 786 (0)	660 786 (0)
525		Fylkesmanns-embetene							
	1	Driftsutgifter	1 836 856	1 836 856 (0)	1 836 856 (0)	1 802 856 (-34 000)	1 836 856 (0)	1 836 856 (0)	1 836 856 (0)
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen							
	33	Videreføring av byggeprosjekter	2 125 000	2 025 000 (-100 000)	2 025 000 (-100 000)	2 025 000 (-100 000)	2 025 000 (-100 000)	2 125 000 (0)	2 125 000 (0)
	36	Kunstnerisk utsmykking	19 000	19 000 (0)	19 000 (0)	16 000 (-3 000)	19 000 (0)	19 000 (0)	19 000 (0)
540		Direktoratet for forvaltning og IKT							
	1	Driftsutgifter	273 667	273 667 (0)	273 667 (0)	271 667 (-2 000)	273 667 (0)	273 667 (0)	273 667 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	37 052	37 052 (0)	40 052 (+3 000)	37 052 (0)	37 052 (0)	37 052 (0)	37 052 (0)
541		IKT-politikk							
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken	6 399	9 399 (+3 000)	6 399 (0)	6 399 (0)	9 399 (+3 000)	6 399 (0)	6 399 (0)
545		Datatilsynet							
	1	Driftsutgifter	54 441	54 441 (0)	54 441 (0)	53 441 (-1 000)	54 441 (0)	54 441 (0)	54 441 (0)
550		Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene							
	73	Merkur-programmet	48 307	48 307 (0)	48 307 (0)	50 307 (+2 000)	48 307 (0)	48 307 (0)	48 307 (0)
553		Omstillingsdyktige regioner							
	63	Grenseregionale Interreg-program	51 300	51 300 (0)	51 300 (0)	46 300 (-5 000)	51 300 (0)	51 300 (0)	51 300 (0)
571		Rammetilskudd til kommuner							
	60	Innbyggertilskudd	125 643 888	125 643 888 (0)	125 643 888 (0)	125 843 888 (+200 000)	125 693 888 (+50 000)	125 643 888 (0)	125 943 888 (+300 000)
	64	Skjønnstilskudd	1 432 500	1 432 500 (0)	1 432 500 (0)	1 432 500 (0)	1 432 500 (0)	1 432 500 (0)	1 832 500 (+400 000)
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	60	Innbyggertilskudd	32 589 545	32 589 545 (0)	32 589 545 (0)	32 889 545 (+300 000)	32 589 545 (0)	32 589 545 (0)	32 589 545 (0)
575		Ressurskrevende tjenester							
	60	Toppfinansieringsordning	9 655 582	9 655 582 (0)	9 655 582 (0)	9 655 582 (0)	9 855 582 (+200 000)	9 655 582 (0)	9 655 582 (0)
578		Valgdirektoratet							
	1	Driftsutgifter	55 697	55 697 (0)	55 697 (0)	52 697 (-3 000)	55 697 (0)	55 697 (0)	55 697 (0)
587		Direktoratet for byggkvalitet							
	1	Driftsutgifter	103 655	103 655 (0)	103 655 (0)	101 655 (-2 000)	103 655 (0)	103 655 (0)	103 655 (0)
	4	Seriøsitetsregisteret	0	0 (0)	5 700 (+5 700)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur							
	1	Driftsutgifter	882 524	882 524 (0)	882 524 (0)	879 524 (-3 000)	882 524 (0)	882 524 (0)	882 524 (0)
600		Arbeids- og sosialdepartementet							
	1	Driftsutgifter	219 567	219 567 (0)	219 567 (0)	214 567 (-5 000)	219 567 (0)	219 567 (0)	219 567 (0)
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.							
	21	Spesielle driftsutgifter	52 235	52 235 (0)	52 235 (0)	40 235 (-12 000)	52 235 (0)	52 235 (0)	52 235 (0)
	50	Norges forskningsråd	162 841	162 841 (0)	162 841 (0)	157 841 (-5 000)	162 841 (0)	162 841 (0)	162 841 (0)
	70	Tilskudd	32 430	27 430 (-5 000)	27 430 (-5 000)	27 430 (-5 000)	27 430 (-5 000)	32 430 (0)	32 430 (0)
605		Arbeids- og velferdsetaten							
	1	Driftsutgifter	11 494 233	11 494 233 (0)	11 505 683 (+11 450)	11 487 233 (-7 000)	11 494 233 (0)	11 501 933 (+7 700)	11 501 933 (+7 700)
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter	52 923	52 923 (0)	52 923 (0)	47 923 (-5 000)	52 923 (0)	52 923 (0)	52 923 (0)
634		Arbeidsmarkedstiltak							
	76	Tiltak for arbeidssøkere	7 407 535	7 407 535 (0)	7 477 135 (+69 600)	7 484 835 (+77 300)	7 407 535 (0)	7 477 435 (+69 900)	7 477 435 (+69 900)
640		Arbeidstilsynet							
	1	Driftsutgifter	619 769	619 769 (0)	623 519 (+3 750)	624 769 (+5 000)	619 769 (0)	619 769 (0)	619 769 (0)
642		Petroleumstilsynet							
	1	Driftsutgifter	266 629	266 629 (0)	266 629 (0)	267 629 (+1 000)	266 629 (0)	266 629 (0)	266 629 (0)
700		Helse- og omsorgsdepartementet							
	1	Driftsutgifter	235 869	235 869 (0)	235 869 (0)	226 869 (-9 000)	235 869 (0)	235 869 (0)	235 869 (0)
701		E-helse, helseregistre mv.							
	21	Spesielle driftsutgifter	237 433	237 433 (0)	237 433 (0)	232 433 (-5 000)	237 433 (0)	237 433 (0)	237 433 (0)
	70	Norsk Helsennett SF	147 019	147 019 (0)	147 019 (0)	143 019 (-4 000)	147 019 (0)	147 019 (0)	147 019 (0)
714		Folkehelse							
	21	Spesielle driftsutgifter	149 653	149 653 (0)	149 653 (0)	152 653 (+3 000)	149 653 (0)	149 653 (0)	149 653 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	70	Rusmiddeltiltak mv.	121 941	122 941 (+1 000)	122 941 (+1 000)	121 941 (0)	122 941 (+1 000)	121 941 (0)	121 941 (0)
732		Regionale helseforetak							
	70	Særskilte tilskudd	685 607	695 607 (+10 000)	935 607 (+250 000)	685 607 (0)	695 607 (+10 000)	685 607 (0)	685 607 (0)
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF	51 332 950	51 352 950 (+20 000)	51 332 950 (0)	51 332 950 (0)	51 362 950 (+30 000)	51 332 950 (0)	51 332 950 (0)
	76	Innsatsstyrt finansiering	36 062 556	36 062 556 (0)	36 062 556 (0)	36 032 556 (-30 000)	36 062 556 (0)	36 062 556 (0)	36 062 556 (0)
740		Helsedirektoratet							
	1	Driftsutgifter	1 169 292	1 169 292 (0)	1 169 292 (0)	1 167 292 (-2 000)	1 169 292 (0)	1 169 292 (0)	1 169 292 (0)
	70	Helsetjenester i annet EØS-land	48 887	48 887 (0)	48 887 (0)	43 387 (-5 500)	48 887 (0)	48 887 (0)	48 887 (0)
745		Folkehelseinstituttet							
	1	Driftsutgifter	1 019 633	1 019 633 (0)	1 019 633 (0)	1 014 633 (-5 000)	1 019 633 (0)	1 019 633 (0)	1 019 633 (0)
746		Statens legemiddelverk							
	1	Driftsutgifter	286 320	286 320 (0)	286 320 (0)	284 320 (-2 000)	286 320 (0)	286 320 (0)	286 320 (0)
761		Omsorgstjeneste							
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	1 414 183	1 414 183 (0)	1 364 183 (-50 000)	1 414 183 (0)	1 414 183 (0)	1 414 183 (0)	1 414 183 (0)
762		Primærhelsetjeneste							
	63	Allmennlegetjenester	123 672	133 672 (+10 000)	143 672 (+20 000)	199 672 (+76 000)	133 672 (+10 000)	123 672 (0)	123 672 (0)
765		Psykisk helse og rusarbeid							
	71	Brukere og pårørende	154 893	155 893 (+1 000)	155 893 (+1 000)	154 893 (0)	155 893 (+1 000)	154 893 (0)	154 893 (0)
	72	Frivillig arbeid mv.	345 632	346 632 (+1 000)	346 632 (+1 000)	345 632 (0)	346 632 (+1 000)	345 632 (0)	345 632 (0)
769		Utredningsvirksomhet mv.							
	21	Spesielle driftsutgifter	14 877	14 877 (0)	14 877 (0)	13 877 (-1 000)	14 877 (0)	14 877 (0)	14 877 (0)
800		Barne- og likestillingsdepartementet							
	1	Driftsutgifter	150 916	150 916 (0)	150 916 (0)	146 916 (-4 000)	150 916 (0)	150 916 (0)	150 916 (0)
845		Barnetrygd							
	70	Tilskudd	14 930 000	14 930 000 (0)	14 930 000 (0)	15 005 000 (+75 000)	14 930 000 (0)	14 930 000 (0)	14 930 000 (0)
846		Familie- og oppveksttiltak							
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom	269 441	269 441 (0)	269 441 (0)	269 441 (0)	269 441 (0)	269 441 (0)	409 441 (+140 000)
847		EUs ungdomsprogram							
	1	Driftsutgifter	8 236	8 236 (0)	8 236 (0)	7 236 (-1 000)	8 236 (0)	8 236 (0)	8 236 (0)
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker							
	1	Driftsutgifter	225 888	225 888 (0)	225 888 (0)	220 888 (-5 000)	225 888 (0)	225 888 (0)	225 888 (0)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	50	Forskning og utvikling	18 197	18 197 (0)	18 197 (0)	16 197 (-2 000)	18 197 (0)	18 197 (0)	18 197 (0)
	61	Utvikling i kommunene	20 108	20 108 (0)	20 108 (0)	18 108 (-2 000)	20 108 (0)	20 108 (0)	20 108 (0)
855		Statlig forvaltning av barnevernet							
	1	Driftsutgifter	3 751 754	3 751 754 (0)	3 751 754 (0)	3 748 754 (-3 000)	3 751 754 (0)	3 751 754 (0)	3 751 754 (0)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	2 561 973	2 561 973 (0)	2 561 973 (0)	2 557 973 (-4 000)	2 561 973 (0)	2 561 973 (0)	2 561 973 (0)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet							
	1	Driftsutgifter	257 671	257 671 (0)	257 671 (0)	254 671 (-3 000)	257 671 (0)	257 671 (0)	257 671 (0)
860		Forbrukerrådet							
	50	Basisbevilgning	133 734	133 734 (0)	133 734 (0)	128 734 (-5 000)	133 734 (0)	133 734 (0)	133 734 (0)
	51	Markedsportaler	25 637	25 637 (0)	26 537 (+900)	25 637 (0)	25 637 (0)	25 637 (0)	25 637 (0)
865		Forbrukerpolitiske tiltak							
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk	6 134	6 134 (0)	6 134 (0)	5 134 (-1 000)	6 134 (0)	6 134 (0)	6 134 (0)
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukerklageutvalget							
	1	Driftsutgifter	13 820	13 820 (0)	13 820 (0)	12 820 (-1 000)	13 820 (0)	13 820 (0)	13 820 (0)
868		Forbrukertilsynet							
	1	Driftsutgifter	26 871	26 871 (0)	26 871 (0)	25 871 (-1 000)	26 871 (0)	26 871 (0)	26 871 (0)
871		Likestilling og ikke-diskriminering							
	21	Spesielle driftsutgifter	11 992	11 992 (0)	13 992 (+2 000)	11 992 (0)	11 992 (0)	11 992 (0)	11 992 (0)
900		Nærings- og fiskeridepartementet							
	1	Driftsutgifter	429 933	429 933 (0)	429 933 (0)	421 933 (-8 000)	429 933 (0)	429 933 (0)	429 933 (0)
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell	167 000	167 000 (0)	167 000 (0)	125 000 (-42 000)	167 000 (0)	167 000 (0)	167 000 (0)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter	11 200	11 200 (0)	13 200 (+2 000)	11 200 (0)	11 200 (0)	11 200 (0)	11 200 (0)
902		Justervesenet							
	1	Driftsutgifter	125 585	125 585 (0)	125 585 (0)	124 585 (-1 000)	125 585 (0)	125 585 (0)	125 585 (0)
910		Sjøfartsdirektoratet							
	1	Driftsutgifter	409 240	409 240 (0)	409 240 (0)	407 240 (-2 000)	409 240 (0)	409 240 (0)	409 240 (0)
915		Regelrådet							
	1	Driftsutgifter	10 778	10 778 (0)	10 778 (0)	8 778 (-2 000)	10 778 (0)	10 778 (0)	10 778 (0)
917		Fiskeridirektoratet							
	1	Driftsutgifter	408 931	408 931 (0)	408 931 (0)	406 931 (-2 000)	408 931 (0)	408 931 (0)	408 931 (0)
919		Diverse fiskeriformål							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	60	Tilskudd til kom- muner og fylkes- kommuner	2 366 400	2 366 400 (0)	2 366 400 (0)	2 366 400 (0)	2 366 400 (0)	74 900 (-2 291 500)	2 366 400 (0)
	75	Tilskudd til nærings tiltak i fis- keriene	29 300	33 300 (+4 000)	34 300 (+5 000)	35 300 (+6 000)	33 300 (+4 000)	29 300 (0)	29 300 (0)
920		Norges forskningsråd							
	50	Tilskudd til forskning	2 104 176	2 104 176 (0)	2 139 176 (+35 000)	2 104 176 (0)	2 104 176 (0)	2 104 176 (0)	2 104 176 (0)
922		Romvirksomhet							
	50	Norsk Romsenter	68 645	68 645 (0)	93 645 (+25 000)	68 645 (0)	68 645 (0)	68 645 (0)	68 645 (0)
923		Havforsk- ningsinstituttet							
	22	Fiskeriforskning og -overvåking	156 808	156 808 (0)	161 808 (+5 000)	156 808 (0)	156 808 (0)	156 808 (0)	156 808 (0)
1100		Landbruks- og matdepartemen- tet							
	1	Driftsutgifter	163 124	163 124 (0)	163 124 (0)	161 124 (-2 000)	163 124 (0)	163 124 (0)	163 124 (0)
1115		Mattilsynet							
	1	Driftsutgifter	1 338 239	1 338 239 (0)	1 343 239 (+5 000)	1 338 239 (0)	1 338 239 (0)	1 338 239 (0)	1 338 239 (0)
1161		Myndighetsopp- gaver og sektorpo- litiske oppgaver på statsgrunn							
	75	Tilskudd til opp- syn i statsallmen- ninger	10 192	10 192 (0)	12 692 (+2 500)	11 192 (+1 000)	10 192 (0)	10 192 (0)	10 192 (0)
1300		Samferdsels-de- partementet							
	1	Driftsutgifter	192 035	192 035 (0)	192 035 (0)	190 035 (-2 000)	192 035 (0)	192 035 (0)	192 035 (0)
	70	Tilskudd til inter- nasjonale organi- sasjoner	45 200	45 200 (0)	45 200 (0)	42 200 (-3 000)	45 200 (0)	45 200 (0)	45 200 (0)
1310		Flytransport							
	70	Kjøp av innen- landske flyruter	729 100	729 100 (0)	729 100 (0)	739 100 (+10 000)	729 100 (0)	729 100 (0)	729 100 (0)
1313		Luftfartstilsynet							
	1	Driftsutgifter	221 860	221 860 (0)	221 860 (0)	220 860 (-1 000)	221 860 (0)	221 860 (0)	221 860 (0)
1320		Statens vegvesen							
	23	Drift og vedlike- hold av riksveger, trafikan- og kjøre- tøytilsyn m.m.	11 788 344	11 788 344 (0)	11 788 344 (0)	11 778 344 (-10 000)	11 788 344 (0)	11 788 344 (0)	11 788 344 (0)
	30	Riksveginvesterin- ger	13 978 000	13 978 000 (0)	13 978 000 (0)	14 078 000 (+100 000)	13 978 000 (0)	13 978 000 (0)	13 978 000 (0)
	31	Skredsikring riks- veger	638 200	638 200 (0)	638 200 (0)	688 200 (+50 000)	638 200 (0)	638 200 (0)	638 200 (0)
	62	Skredsikring fyl- kesveger	758 700	758 700 (0)	808 700 (+50 000)	808 700 (+50 000)	758 700 (0)	758 700 (0)	758 700 (0)
1321		Nye Veier AS							
	70	Tilskudd til Nye Veier AS	5 278 800	5 278 800 (0)	5 278 800 (0)	5 178 800 (-100 000)	5 258 800 (-20 000)	5 278 800 (0)	5 278 800 (0)
1330		Særskilte trans- porttiltak							
	66	Kollektivtransport i distriktene (KID)	0	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	72	Gratis kollektiv- transport for barn og unge	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	250 000 (+250 000)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	73	Nasjonal tilskuddsordning for kjøp av elsykler	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	85 000 (+85 000)	0 (0)
1352		Jernbanedirektoratet							
	1	Driftsutgifter	458 958	458 958 (0)	458 958 (0)	418 958 (-40 000)	458 958 (0)	458 958 (0)	458 958 (0)
1360		Kystverket							
	1	Driftsutgifter	1 692 687	1 692 687 (0)	1 717 687 (+25 000)	1 691 687 (-1 000)	1 692 687 (0)	1 692 687 (0)	1 692 687 (0)
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	31 100	31 100 (0)	31 100 (0)	51 100 (+20 000)	31 100 (0)	31 100 (0)	31 100 (0)
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet							
	1	Driftsutgifter	196 911	196 911 (0)	196 911 (0)	195 911 (-1 000)	196 911 (0)	196 911 (0)	196 911 (0)
1400		Klima- og miljødepartementet							
	1	Driftsutgifter	286 754	286 754 (0)	286 754 (0)	281 754 (-5 000)	286 754 (0)	286 754 (0)	286 754 (0)
	63	Tilskuddsordning for etablering av fellesgriller	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)	0 (0)
	71	Internasjonale organisasjoner	85 133	85 133 (0)	85 133 (0)	80 133 (-5 000)	85 133 (0)	85 133 (0)	85 133 (0)
	73	Tilskuddsordning for tiltak mot marin forøpling og spredning av mikroplast	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	110 000 (+110 000)	0 (0)
1420		Miljødirektoratet							
	35	Statlige erverv, skogvern	464 612	464 612 (0)	464 612 (0)	454 612 (-10 000)	464 612 (0)	464 612 (0)	464 612 (0)
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak	45 955	45 955 (0)	45 955 (0)	45 955 (0)	45 955 (0)	90 955 (+45 000)	45 955 (0)
	71	Marin forøpling	65 290	65 290 (0)	95 290 (+30 000)	65 290 (0)	65 290 (0)	65 290 (0)	65 290 (0)
	73	Tilskudd til rovvilttiltak	70 051	70 051 (0)	70 051 (0)	90 051 (+20 000)	70 051 (0)	70 051 (0)	70 051 (0)
	76	Refusjonsordninger	129 462	129 462 (0)	129 462 (0)	139 462 (+10 000)	129 462 (0)	129 462 (0)	129 462 (0)
	85	Naturinformasjonsentre	66 114	66 614 (+500)	66 614 (+500)	67 114 (+1 000)	66 614 (+500)	66 114 (0)	66 114 (0)
1429		Riksantikvaren							
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	33 164	35 664 (+2 500)	35 664 (+2 500)	35 664 (+2 500)	35 664 (+2 500)	33 164 (0)	33 164 (0)
1481		Klimavoter							
	22	Kvotekjøp, generell ordning	144 000	144 000 (0)	144 000 (0)	114 000 (-30 000)	144 000 (0)	144 000 (0)	144 000 (0)
1482		Internasjonale klima- og utviklings-tiltak							
	74	Havsatsing	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	500 000 (+500 000)	0 (0)
1600		Finansdepartementet							
	1	Driftsutgifter	370 865	370 865 (0)	370 865 (0)	368 865 (-2 000)	370 865 (0)	370 865 (0)	370 865 (0)
1605		Direktoratet for økonomistyring							
	1	Driftsutgifter	494 344	494 344 (0)	494 344 (0)	493 344 (-1 000)	494 344 (0)	494 344 (0)	494 344 (0)
1610		Tolletaten							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	1	Driftsutgifter	1 519 047	1 519 047 (0)	1 519 047 (0)	1 529 047 (+10 000)	1 519 047 (0)	1 519 047 (0)	1 519 047 (0)
1618		Skatteetaten							
	1	Driftsutgifter	5 842 375	5 842 375 (0)	5 836 125 (-6 250)	5 852 375 (+10 000)	5 842 375 (0)	5 842 375 (0)	5 842 375 (0)
	22	Større IT-prosjekter	536 500	536 500 (0)	536 500 (0)	546 500 (+10 000)	536 500 (0)	536 500 (0)	536 500 (0)
1700		Forsvarsdepartementet							
	1	Driftsutgifter	810 269	810 269 (0)	810 269 (0)	802 269 (-8 000)	809 769 (-500)	810 269 (0)	809 769 (-500)
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg							
	1	Driftsutgifter	3 899 804	3 899 804 (0)	3 899 804 (0)	3 895 804 (-4 000)	3 899 804 (0)	3 899 804 (0)	3 899 804 (0)
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret							
	1	Driftsutgifter	9 612 835	9 612 835 (0)	9 612 835 (0)	9 607 835 (-5 000)	9 626 135 (+13 300)	9 612 835 (0)	9 612 835 (0)
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet							
	1	Driftsutgifter	278 947	278 947 (0)	278 947 (0)	277 947 (-1 000)	278 947 (0)	278 947 (0)	278 947 (0)
1731		Hæren							
	1	Driftsutgifter	5 136 434	5 136 434 (0)	5 136 434 (0)	5 166 434 (+30 000)	5 136 434 (0)	5 136 434 (0)	5 136 434 (0)
1733		Luftforsvaret							
	1	Driftsutgifter	5 090 386	5 090 386 (0)	5 140 386 (+50 000)	5 090 386 (0)	5 090 386 (0)	5 090 386 (0)	5 090 386 (0)
1734		Heimevernet							
	1	Driftsutgifter	1 321 423	1 321 423 (0)	1 371 423 (+50 000)	1 371 423 (+50 000)	1 321 423 (0)	1 321 423 (0)	1 321 423 (0)
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold							
	1	Driftsutgifter	1 633 142	1 633 142 (0)	1 633 142 (0)	1 628 142 (-5 000)	1 633 142 (0)	1 633 142 (0)	1 633 142 (0)
1800		Olje- og energidepartementet							
	1	Driftsutgifter	187 913	187 913 (0)	187 913 (0)	184 913 (-3 000)	187 913 (0)	187 913 (0)	187 913 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	25 946	20 946 (-5 000)	20 946 (-5 000)	20 946 (-5 000)	20 946 (-5 000)	25 946 (0)	25 946 (0)
1810		Oljedirektoratet							
	1	Driftsutgifter	297 808	297 808 (0)	297 808 (0)	295 808 (-2 000)	297 808 (0)	297 808 (0)	297 808 (0)
1815		Petoro AS							
	70	Administrasjon	350 315	350 315 (0)	350 315 (0)	347 315 (-3 000)	350 315 (0)	350 315 (0)	350 315 (0)
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	1 497	1 497 (0)	1 497 (0)	997 (-500)	1 497 (0)	1 497 (0)	1 497 (0)
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	28 700	18 700 (-10 000)	18 700 (-10 000)	18 700 (-10 000)	18 700 (-10 000)	28 700 (0)	28 700 (0)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat							
	1	Driftsutgifter	543 329	543 329 (0)	543 329 (0)	538 329 (-5 000)	543 329 (0)	543 329 (0)	543 329 (0)
	22	Flom- og skredforebygging	261 454	261 454 (0)	296 454 (+35 000)	361 454 (+100 000)	261 454 (0)	261 454 (0)	461 454 (+200 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	26	Driftsutgifter, reguleringsmyndighet for energi	55 000	55 000 (0)	55 000 (0)	45 000 (-10 000)	55 000 (0)	55 000 (0)	55 000 (0)
1830		Forskning og næringsutvikling							
	70	Tilskudd til Nordisk energiforskning	11 300	6 300 (-5 000)	6 300 (-5 000)	6 300 (-5 000)	6 300 (-5 000)	11 300 (0)	11 300 (0)
1840		CO₂-håndtering							
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	182 101	182 101 (0)	222 101 (+40 000)	182 101 (0)	182 101 (0)	182 101 (0)	182 101 (0)
	70	Administrasjon, Gassnova SF	117 127	117 127 (0)	137 127 (+20 000)	117 127 (0)	117 127 (0)	117 127 (0)	117 127 (0)
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering	89 000	89 000 (0)	89 000 (0)	89 000 (0)	89 000 (0)	129 000 (+40 000)	89 000 (0)
2309		Tilfeldige utgifter							
	1	Driftsutgifter	4 338 022	4 313 437 (-24 585)	4 215 872 (-122 150)	4 178 022 (-160 000)	4 313 437 (-24 585)	4 338 022 (0)	4 338 022 (0)
2410		Statens lånekasse for utdanning							
	50	Avsetning til utdanningsstipend	7 054 592	7 056 077 (+1 485)	7 054 592 (0)	7 054 592 (0)	7 056 077 (+1 485)	7 054 592 (0)	7 054 592 (0)
	72	Rentestøtte	1 204 437	1 204 463 (+26)	1 204 437 (0)	1 204 437 (0)	1 204 463 (+26)	1 204 437 (0)	1 204 437 (0)
2421		Innovasjon Norge							
	76	Miljøteknologi	555 500	555 500 (0)	555 500 (0)	565 500 (+10 000)	555 500 (0)	555 500 (0)	555 500 (0)
2445		Statsbygg							
	24	Driftsresultat:	-405 141	-405 141 (0)	-405 141 (0)	-414 141 (-9 000)	-405 141 (0)	-405 141 (0)	-405 141 (0)
	2	Driftsutgifter	2 115 069	2 115 069 (0)	2 115 069 (0)	2 106 069 (-9 000)	2 115 069 (0)	2 115 069 (0)	2 115 069 (0)
2530		Foreldrepenger							
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	615 000	615 000 (0)	615 000 (0)	620 000 (+5 000)	615 000 (0)	615 000 (0)	615 000 (0)
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpe- midler mv.							
	71	Hjelpestønad	1 560 000	1 560 000 (0)	1 560 000 (0)	1 633 000 (+73 000)	1 560 000 (0)	1 560 000 (0)	1 560 000 (0)
	74	Tilskudd til biler	740 000	740 000 (0)	740 000 (0)	740 000 (0)	748 500 (+8 500)	740 000 (0)	740 000 (0)
		Sum utgifter	1 508 497 250	1 508 481 276 (-15 974)	1 509 143 950 (+646 700)	1 508 481 250 (-16 000)	1 508 761 176 (+263 926)	1 507 610 350 (-886 900)	1 509 706 497 (+1 209 247)
Inntekter (i tusen kroner)									
3410		Domstolene							
	1	Rettsgebyr	381 510	365 510 (-16 000)	365 510 (-16 000)	365 510 (-16 000)	365 510 (-16 000)	381 510 (0)	365 510 (-16 000)
3587		Direktoratet for byggkvalitet							
	4	Gebyrer	44 370	44 370 (0)	50 070 (+5 700)	44 370 (0)	44 370 (0)	44 370 (0)	44 370 (0)
3917		Fiskeridirektoratet							
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	2 864 400	2 864 400 (0)	2 864 400 (0)	2 864 400 (0)	2 864 400 (0)	0 (-2 864 400)	2 864 400 (0)
5502		Finansskatt							
	72	Finansskatt	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	852 500 (+832 500)	0 (0)
5521		Merverdiavgift							

Kap.	Post	Formål	Prop. 85 S	H/FrP/ V/KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	70	Merverdiavgift	291 505 000	291 505 000 (0)	292 275 000 (+770 000)	292 532 000 (+1 027 000)	291 505 000 (0)	291 900 000 (+395 000)	291 838 300 (+333 300)
5526		Avgift på alkohol							
	70	Avgift på alkohol	13 793 000	13 793 000 (0)	13 793 000 (0)	13 793 000 (0)	13 800 000 (+7 000)	13 793 000 (0)	13 793 000 (0)
5536		Avgift på motorvogn mv.							
	71	Engangsavgift	15 940 000	15 940 000 (0)	15 940 000 (0)	15 939 000 (-1 000)	15 940 000 (0)	15 940 000 (0)	15 940 000 (0)
5538		Veibruksavgift på drivstoff							
	70	Veibruksavgift på bensin	5 100 000	5 100 000 (0)	5 100 000 (0)	5 055 000 (-45 000)	5 100 000 (0)	5 100 000 (0)	5 100 000 (0)
	71	Veibruksavgift på autodiesel	9 900 000	9 900 000 (0)	9 900 000 (0)	9 580 000 (-320 000)	9 900 000 (0)	9 900 000 (0)	9 900 000 (0)
5543		Miljøavgift på mineraliske produkter mv.							
	70	CO ₂ -avgift	7 939 000	7 939 000 (0)	7 939 000 (0)	7 919 000 (-20 000)	8 239 000 (+300 000)	7 939 000 (0)	7 939 000 (0)
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.							
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	2 520 000	2 520 000 (0)	2 520 000 (0)	2 172 000 (-348 000)	2 520 000 (0)	2 520 000 (0)	2 145 000 (-375 000)
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.							
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 170 000	3 170 000 (0)	3 170 000 (0)	2 891 000 (-279 000)	3 170 000 (0)	3 170 000 (0)	2 870 000 (-300 000)
5560		Miljøavgift plast							
	71	Miljøavgift plast	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	750 000 (+750 000)	0 (0)
5561		Flypassasjeravgift							
	70	Flypassasjeravgift	1 850 000	1 850 000 (0)	1 850 000 (0)	1 836 000 (-14 000)	1 850 000 (0)	1 850 000 (0)	1 850 000 (0)
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning							
	80	Renter	4 607 637	4 607 663 (+26)	4 607 637 (0)	4 607 637 (0)	4 607 663 (+26)	4 607 637 (0)	4 607 637 (0)
		Sum inntekter	1 539 370 382	1 539 354 408 (-15 974)	1 540 130 082 (+759 700)	1 539 354 382 (-16 000)	1 539 661 408 (+291 026)	1 538 483 482 (-886 900)	1 539 012 682 (-357 700)
		Sum netto	-30 873 132	-30 873 132 (0)	-30 986 132 (-113 000)	-30 873 132 (0)	-30 900 232 (-27 100)	-30 873 132 (0)	-29 306 185 (+1 566 947)

7. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at Fortum Oslo Varme får starte opp sitt forprosjekt som planlagt senest 1. juli 2018.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen videreføre avdeling Kleivgrend fengsel ved Arendal fengsel i Fyresdal.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen endre kabotasjereguleringen slik at en transportør bare kan utføre opptil to kabotasjeturer mot tre i dag.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autotopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti, slik at norske bompengeselskaper sikres betaling for alle slike bompengepasseringer i Norge.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å styrke kvaliteten i Heimevernet gjennom reelle bevilgningsøkninger til trening, øving og utstyr i Heimevernet.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkreves på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlast mv.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen foreta en kartlegging av den faktiske levekårssituasjonen for uføre før og etter uførereformen, herunder konsekvensene av økt brutto inntekt for muligheter for å få innvilget andre offentlige stønader, som for eksempel bostøtte, fri rettshjelp og konsekvensene for nivået på egenandeler for ulike offentlige tjenester.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle produsenter og importører av plast er ansvarlige for å opplyse om hva slags type plast som er produsert, hva som er riktig bruk av platen, hvordan platen skal avfallshåndteres og hva konsekvensene blir for naturen og samfunnet dersom platen kommer på avveie. Dette må forskriftsfestes.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen utrede forbud av salg av enkelte engangsartikler i plast, og særlig prioritere plastartikler som engangstallerkener, engangsbestikk, engangskopper, q-tips og sugerør, der gode alternativer finnes.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen fase ut alle unødvendige engangsartikler av plast i statlige virksomheter.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen innføre pant på all plastdrikkeemballasje.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med økte midler til forskning på effektene plastforsøpling har på naturen, og alternativer til plast, i statsbudsjettet for 2019.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen endre avfallsforskriften slik at drikkevareemballasje med pant som går i restavfallet, ikke tas med i beregningen av returandel for drikkevareemballasje.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen utrede et pantesamarbeid mellom Norge og andre nordiske land.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen om å gjennomgå Kulturtanken og gi en vurdering av organisering og oppgavefordeling for å sikre at denne er i samsvar med Stortingets intensjoner, i statsbudsjettet for 2019.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å igangsette innkjøp av seks Bell 412-helikoptre. 339 skvadron videreføres på Bardufoss bestående av ni Bell 412-maskiner og med helikopterstøtte til Hæren som hovedoppgave. 720 skvadron bestående av 15 Bell 412-maskiner lokaliseres til Rygge med helikopterstøtte til Forsvarets spesialstyrker som hovedoppgave.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å videreføre Hærens 2. bataljon med høy oppsetningsgrad (anslagsvis 88 pst.). Gjennomføring av omvæpning av bataljonen vurderes basert på samlet tilgjengelighet av mekanisert materiell.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen om at divisjon for innkreving i Skatteetaten legges til Mo i Rana.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt:

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan om hvordan man vil sørge for å oppdatere tilfluktsrommene for sivilbefolkningen i tråd med det nye trusselbildet, innen utgangen av 2018.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal utarbeide en ny NOU for kriminalomsorgen. Utvalget skal foreslå en konkret og helhetlig plan for videreutviklingen av alle sider av kriminalomsorgen, og som vurderer det fremtidige behovet for ulike former for soningskapasitet, herunder åpne og lukkede plasser, fri-

omsorgen og alternative soningsformer som elektronisk kontroll (EK). Utvalget skal også vurdere behovet for å styrke innholdet i soningen for at straffen skal virke, og tiltak som vil redusere bruken av isolasjon.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen styrke finansieringen av den vedtatte barnehagenormen gjennom et tilskudd på 200 mill. kroner fra 1. august 2018, til kommuner og private barnehager. Tilskuddet innrettes særlig mot små private og ideelle barnehager som ikke får tilskudd basert på at bemanningsnormen skal oppfylles av kommunene. Den delen av tilskuddet som særlig rettes mot små private og ideelle barnehager videreføres etter 1. januar 2019 som et øremerket tilskudd inntil normen gjenspeiles i de beregningene som legges til grunn for de ordinære tilskuddsberegningene. Kommunale barnehager kompenseres fra og med 1. januar 2019 gjennom det kommunale inntektssystemet.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av produkt- og sukkeravgiftene for norsk næringsmiddelindustri, hvordan disse er innrettet og virker sammen overfor industrien og hvordan de påvirker forbrukerferd, helse, handelsvirkninger, investeringer, innovasjon m.m., og komme tilbake til Stortinget på egen måte, herunder med en vurdering av en avgiftsfri kvote pr. år for bruk av sjokolade- og sukkerverer som brukes av bedriftene som råvare ved fremstilling av ferdigvarer.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å justere de økonomiske rammene for langtidsplanen for forsvarssektoren for å ivareta merkostnadene denne satsingen på landmakten vil medføre.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen om at det opprettes et verdiskapingsprogram for hav i Innovasjon Norge, med to nye forskningssenter for havrommet, etter modell av FME-ordningen, for å styrke langsiktig samarbeid mellom forskning og næringsliv slik at vi tar i bruk nye muligheter som autonome skip, bærekraftig fôrproduksjon, oppdrett av nye arter og høsting lengre ned i næringskjeden.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 25

Stortinget ber regjeringen om å styrke landmakten ved å iverksette Stortingets vedtak i behandlingen av landmaktproposisjonen høsten 2017 om at Hæren skal ha en moderne stridsvognkapasitet, primært ved lån eller leie av stridsvogner som er tilgjengelige så snart som mulig, sekundært ved fra 2019 å oppnå en moderne stridsvognkapasitet gjennom en omfattende oppgradering av dagens stridsvogner.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 26

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 173 061 000 til kr 181 061 000	
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 961 300 000 til kr 962 300 000	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, kan overføres, bevilges med	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	263 700 000
		fra kr 593 400 000 til kr 857 100 000	
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med	6 000 000
		fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 400 000
		fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 600 000
		fra kr 2 253 292 000 til kr 2 244 692 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	5 000 000
		fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med..... fra kr 1 499 500 000 til kr 1 349 500 000	150 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og 71, økes med</i> fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	5 000 000
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	15 000 000
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	6 000 000
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 221 500 000 til kr 211 500 000	10 000 000
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 606 000 000 til kr 599 000 000	7 000 000
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 343 000 000 til kr 350 000 000	7 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 4 511 000 000 til kr 4 677 202 000	166 202 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	10 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 428 658 000 til kr 441 658 000	13 000 000
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, bevilges med</i>	65 000 000
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 5 500 000 til kr 0	5 500 000
	72	Klima og miljø, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 917 200 000 til kr 1 050 200 000	133 000 000
167		Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	397 802 000
168		Kvinnens rettigheter og likestilling	
	70	Kvinnens rettigheter og likestilling, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	7 600 000
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	15 000 000
	73	Utdanning, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 1 904 010 000 til kr 1 884 010 000	20 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	10 000 000
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 275 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), <i>kan overføres, økes med</i>	17 200 000
		fra kr 183 500 000 til kr 200 700 000	
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 000 000
		fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres, reduseres med</i>	1 700 000
		fra kr 319 000 000 til kr 317 300 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, <i>reduseres med</i>	210 000
		fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres, økes med</i>	98 245 000
		fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, <i>økes med</i>	5 000 000
		fra kr 287 542 000 til kr 292 542 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i>	27 245 000
		fra kr 1 040 466 000 til kr 1 067 711 000	
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.– 10. trinn, <i>reduseres med</i>	11 535 000
		fra kr 1 529 048 000 til kr 1 517 513 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	77	Den tyske skolen i Oslo, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	4 000 000
		fra kr 19 025 000 til kr 23 025 000	
231		Barnehager	
	60	(NY) Bemanningsnorm barnehage overgangsordning, <i>bevilges med</i>	200 000 000
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, <i>økes med</i>	7 130 000
		fra kr 651 079 000 til kr 658 209 000	
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, reduseres med</i>	30 000
		fra kr 20 248 000 til kr 20 218 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, <i>økes med</i>	822 000
		fra kr 33 858 000 til kr 34 680 000	
	71	Falstadsenteret, <i>økes med</i>	415 000
		fra kr 19 675 000 til kr 20 090 000	
	72	Stiftelsen Arkivet, <i>økes med</i>	3 820 000
		fra kr 11 743 000 til kr 15 563 000	
	73	Nansen Fredssenter, <i>økes med</i>	1 000 000
		fra kr 6 377 000 til kr 7 377 000	
	74	Narviksenteret, <i>økes med</i>	415 000
		fra kr 7 084 000 til kr 7 499 000	
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, <i>økes med</i>	500 000
		fra kr 9 218 000 til kr 9 718 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, reduseres med</i>	822 000
		fra kr 157 167 000 til kr 156 345 000	
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med</i> ...	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 123 391 000 til kr 133 391 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med.....	47 220 000
		fra kr 34 355 141 000 til kr 34 402 361 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med.....	1 000 000
		fra kr 87 044 000 til kr 88 044 000	
280		Felles enheter	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, økes med	10 000 000
		fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	
	71	Tilskudd til UNIS, økes med.....	6 000 000
		fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70, økes med.....	15 000 000
		fra kr 351 664 000 til kr 366 664 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med.....	1 200 000
		fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	
285		Norges forskningsråd	
	55	Virksomhetskostnader, økes med	2 000 000
		fra kr 801 868 000 til kr 803 868 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, økes med.....	535 000
		fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, reduseres med	27 802 000
		fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, kan overføres, økes med.....	8 778 000
		fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med.....	1 127 000
		fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 750 000
		fra kr 241 314 000 til kr 248 064 000	
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres, økes med.....	1 500 000
		fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	
	60	Integreringstilskudd, kan overføres, økes med.....	144 154 000
		fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning, reduseres med.....	456 473 000
		fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	2 842 000
		fra kr 107 860 000 til kr 110 702 000	
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	15 297 000
		fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, reduseres med	2 580 000
		fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med.....	4 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	
	79	Til disposisjon, reduseres med	1 920 000
		fra kr 14 500 000 til kr 12 580 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med ...	100 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 285 000 000	
	87	(NY) Tilskudd til X Games, bevilges med.....	3 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med	20 500 000
		fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	1 320 000
		fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med.....	3 000 000
		fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	3 880 000
		fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med .	3 000 000
		fra kr 16 173 000 til kr 19 173 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., kan overføres, reduseres med.....	2 000 000
		fra kr 47 550 000 til kr 45 550 000	
	78	Ymse faste tiltak, reduseres med	5 000 000
		fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	
	79	Til disposisjon, kan nyttes under post 1, økes med.....	800 000
		fra kr 7 050 000 til kr 7 850 000	
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 946 000
		fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	
	50	Filmfondet, økes med.....	21 000 000
		fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	
	73	Regional filmsatsing, kan overføres, økes med.....	1 000 000
		fra kr 84 350 000 til kr 85 350 000	
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, bevilges med	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	700 000
		fra kr 79 724 000 til kr 79 024 000	
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, økes med.....	1 000 000
		fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon - kirkebygg, kan overføres, økes med	16 000 000
		fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 464 234 000 til kr 465 234 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres, økes med.....	5 000 000
		fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, økes med..... fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	37 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 451 320 000 til kr 2 487 720 000	36 400 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 4 670 787 000 til kr 4 640 920 000	29 867 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 23 619 000 til kr 51 019 000	27 400 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	23 067 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 17 101 318 000 til kr 17 211 068 000	109 750 000
	25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 201 954 000 til kr 149 154 000	52 800 000
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	7 700 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 861 215 000 til kr 865 315 000	4 100 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	2 000 000
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456, post 1, økes med..... fra kr 757 881 000 til kr 760 781 000	2 900 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	12 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	241 706 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	3 000 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med..... fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	12 100 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med..... fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	2 500 000
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 451, post 1, økes med..... fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	47 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter – infrastruktur Nødnett, reduseres med..... fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	18 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	10 000 000
467		Norsk Lovtidend	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med	1 476 000
		fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	87 147 000
		fra kr 687 039 000 til kr 599 892 000	
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	
	73	Stortingets rettferdsvederlagsordning, reduseres med	6 400 000
		fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	800 000
		fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 000 000
		fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med	53 000 000
		fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	9 000 000
		fra kr 992 010 000 til kr 983 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	224 455 000
		fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	10 423 000
		fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres</i> , bevilges med.....	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med.....	3 600 000
		fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	22 159 000
		fra kr 208 053 000 til kr 185 894 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med.....	30 753 000
		fra kr 147 739 000 til kr 116 986 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	16 250 000
		fra kr 103 847 000 til kr 87 597 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , økes med ...	726 000
		fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 309 867 000 til kr 308 867 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres</i> , bevilges med.....	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med.....	6 700 000
		fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med	70 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med	70 000 000
		fra kr 1 955 000 000 til kr 2 025 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	2 210 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	35 500 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med..... fra kr 37 052 000 til kr 40 052 000	3 000 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	365 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med..... fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	2 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 125 679 688 000 til kr 125 643 888 000	35 800 000
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	500 000
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, reduseres med..... fra kr 53 181 000 til kr 0	53 181 000
	4	(NY) Seriositetsregisteret, bevilges med.....	5 700 000
	22	(NY) Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, bevilges med.....	48 381 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 53 035 000 til kr 52 235 000	800 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 34 530 000 til kr 27 430 000	7 100 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 494 243 000 til kr 11 505 683 000	11 440 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	2 900 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, reduseres med..... fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	1 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, økes med fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	211 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning, økes med fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	1 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, reduseres med..... fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning, reduseres med..... fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med	2 000 000
		fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	900 000 000
		fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med.....	3 700 000
		fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 750 000
		fra kr 619 769 000 til kr 623 519 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	4 000 000
		fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	3 000 000
		fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	10 000 000
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	13 500 000
		fra kr 250 933 000 til kr 237 433 000	
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med.....	45 900 000
		fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	
714		Folkehelse	
	70	Rusmiddeltiltak mv., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 121 941 000 til kr 122 941 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med.....	235 000 000
		fra kr 700 607 000 til kr 935 607 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med	652 800 000
		fra kr 51 985 750 000 til kr 51 332 950 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med	230 100 000
		fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med ..	174 100 000
		fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	155 800 000
		fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i> , reduse- res med	70 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med. fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	28 200 000
	86	Driftskreditter, økes med	500 000 000
		fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med	2 000 000
		fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	3 700 000
		fra kr 1 172 992 000 til kr 1 169 292 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	12 000 000
		fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	39 600 000
		fra kr 1 059 233 000 til kr 1 019 633 000	
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	10 190 000
		fra kr 296 510 000 til kr 286 320 000	
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med	14 500 000
		fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	
	63	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med.....	59 300 000
		fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, økes med	53 300 000
		fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	90 000 000
		fra kr 1 274 183 000 til kr 1 364 183 000	
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med.....	500 000
		fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med	7 000 000
		fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med.....	2 300 000
		fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	49 000 000
		fra kr 94 672 000 til kr 143 672 000	
	64	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med	2 000 000
		fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , økes med. fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	43 000 000
	71	Brukere og pårørende, <i>kan overføres</i> , økes med.....	1 000 000
		fra kr 154 893 000 til kr 155 893 000	
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med	2 000 000
		fra kr 348 632 000 til kr 346 632 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv, økes med fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	1 000 000
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79, økes med fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	12 800 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	145 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, overslagsbevilgning, økes med fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	37 820 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 15 070 000 000 til kr 14 930 000 000	140 000 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukerklageutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 13 520 000 til kr 13 820 000	300 000
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 27 171 000 til kr 26 871 000	300 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med. fra kr 11 592 000 til kr 13 992 000	2 400 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	11 200 000
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, kan overføres, reduseres med fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	5 000 000
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, kan overføres, økes med fra kr 141 000 000 til kr 167 000 000	26 000 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	4 500 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres, økes med fra kr 8 800 000 til kr 13 200 000	4 400 000
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, bevilges med	41 000 000
	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, bevilges med	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 123 185 000 til kr 125 585 000	2 400 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres, økes med fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	50 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, kan overføres, reduseres med fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	31 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 386 240 000 til kr 409 240 000	23 000 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	900 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 401 411 000 til kr 408 931 000	7 520 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	10 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med.....	2 366 400 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, bevilges med.....	200 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 29 300 000 til kr 34 300 000	5 000 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, økes med..... fra kr 2 104 176 000 til kr 2 139 176 000	35 000 000
	51	Tilskudd til atomforskning, reduseres med fra kr 102 500 000 til kr 0	102 500 000
922		Romvirksomhet	
	50	Norsk Romsenter, økes med..... fra kr 68 645 000 til kr 93 645 000	25 000 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), økes med..... fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	3 900 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, økes med fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	7 500 000
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	7 480 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 156 808 000 til kr 161 808 000	5 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med..... fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med..... fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	240 000
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med.....	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med	16 692 000
		fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	20 000 000
		fra kr 1 323 239 000 til kr 1 343 239 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med	1 525 000
		fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med.....	277 000
		fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med.....	1 183 000
		fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres, reduseres med	23 000 000
		fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger, økes med	2 500 000
		fra kr 10 192 000 til kr 12 692 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 036 000
		fra kr 189 999 000 til kr 192 035 000	
	74	Tilskudd til Redningselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	
1301		Forskning og utvikling mv.	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv., reduseres med	2 000 000
		fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	
	50	Samferdselsforskning, kan overføres, reduseres med	2 000 000
		fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med...	28 500 000
		fra kr 11 759 844 000 til kr 11 788 344 000	
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med	90 800 000
		fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	
	62	Skredsikring fylkesveger, kan overføres, økes med.....	50 000 000
		fra kr 758 700 000 til kr 808 700 000	
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 500 000
		fra kr 457 458 000 til kr 458 958 000	
1357		Mantena AS	
	71	(NY) Kapitaltilførsel, kan overføres, bevilges med.....	200 000 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 45, økes med.....	25 000 000
		fra kr 1 692 687 000 til kr 1 717 687 000	
1370		Posttjenester	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med..... fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, reduseres med..... fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med. fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, reduseres med..... fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med..... fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	8 000 000
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, reduseres med..... fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	14 873 000
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	600 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med..... fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres, økes med..... fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	1 820 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres, bevilges med.....	19 200 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, kan overføres, reduseres med fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	74 000 000
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79, reduseres med..... fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	10 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres, økes med..... fra kr 42 755 000 til kr 45 955 000	3 200 000
	71	Marin forsøpling, kan overføres, økes med..... fra kr 65 290 000 til kr 95 290 000	30 000 000
	76	Refusjonsordninger, overslagsbevilgning, økes med..... fra kr 119 462 000 til kr 129 462 000	10 000 000
	85	Naturinformasjonssentre, kan overføres, økes med..... fra kr 66 114 000 til kr 66 614 000	500 000
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, økes med..... fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	13 000 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med..... fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	2 100 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, reduseres med..... fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	2 100 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, kan overføres, økes med..... fra kr 33 164 000 til kr 35 664 000	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med..... fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	25 000 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 372 865 000 til kr 370 865 000	2 000 000
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 457 344 000 til kr 494 344 000	37 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 1 487 947 000 til kr 1 519 047 000	31 100 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 5 762 275 000 til kr 5 836 125 000	73 850 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med..... fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	8 900 000
	22	Større IT-prosjekter, kan overføres, reduseres med..... fra kr 576 500 000 til kr 536 500 000	40 000 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	5 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning, reduseres med..... fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	60 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning, bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 801 119 000 til kr 810 269 000	9 150 000
	71	Overføringer til andre, kan overføres, reduseres med..... fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	525 000
	78	Norges tilskudd til NATO og internasjonale driftsbudsjetter, kan overføres, reduseres med..... fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	62 003 000
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 9 609 482 000 til kr 9 612 835 000	3 353 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 268 947 000 til kr 278 947 000	10 000 000
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 5 066 104 000 til kr 5 136 434 000	70 330 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	36 417 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	203 765 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 4 936 621 000 til kr 5 140 386 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	129 604 000
		fra kr 1 241 819 000 til kr 1 371 423 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med.....	25 369 000
		fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med.....	45 535 000
		fra kr 1 587 607 000 til kr 1 633 142 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres, reduseres med.....	15 000 000
		fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45, økes med.....	28 621 000
		fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres, reduseres med.....	3 816 000
		fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	87 625 000
		fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	96 824 000
		fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	757 000
		fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72, reduseres med	5 000 000
		fra kr 25 946 000 til kr 20 946 000	
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, kan overføres, reduseres med.....	10 000 000
		fra kr 28 700 000 til kr 18 700 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72, økes med	35 000 000
		fra kr 261 454 000 til kr 296 454 000	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Tilskudd til Nordisk energiforskning, reduseres med.....	5 000 000
		fra kr 11 300 000 til kr 6 300 000	
1840		CO ₂ -håndtering	
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering, økes med.....	40 000 000
		fra kr 182 101 000 til kr 222 101 000	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72, økes med	31 000 000
		fra kr 106 127 000 til kr 137 127 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70,</i> økes med.....	69 000 000
		fra kr 20 000 000 til kr 89 000 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	282 150 000
		fra kr 4 498 022 000 til kr 4 215 872 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45,</i> økes med.....	3 049 000
		fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med.....	125 015 000
		fra kr 6 929 577 000 til kr 7 054 592 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med.....	151 489 000
		fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med.....	54 565 000
		fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med.....	192 825 000
		fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 437 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med.....	7 524 000
		fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	
	74	Tap på utlån, reduseres med.....	9 350 000
		fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med.....	31 194 000
		fra kr 27 218 070 000 til kr 27 186 876 000	
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> reduseres med.....	500 000
		fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med.....	7 425 000
		fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med.....	3 700 000
		fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	
	70	Basiskostnader, reduseres med.....	1 500 000
		fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres,</i> økes med.....	11 500 000
		fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres,</i> reduseres med.....	10 000 000
		fra kr 565 500 000 til kr 555 500 000	
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med.....	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med.....	21 200 000
		fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....	-4 860 000 000
		2 Driftsutgifter.....	2 115 069 000
		3 Avskrivninger.....	1 123 814 000
		4 Renter av statens kapital.....	86 000 000
		5 Til investeringsformål.....	1 279 976 000
		6 Til reguleringsfondet.....	-150 000 000
		Sum	-405 141 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres,</i> økes med.....	143 000 000
		fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	65 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med	150 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger123 760 000	
		4 Renter av statens kapital.....1 249 000	
		5 Til investeringsformål.....75 000 000	
		6 Til reguleringsfond.....11 691 000	
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med.....	50 000 000
		fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	871 000 000
		fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 625 000 000 til kr 615 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	15 000 000
		fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	3 000 000
		fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 738 000 000
		fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	45 000 000
		fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	240 000 000
		fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	725 000
		fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	
	76	Bidragforskott, reduseres med.....	20 000 000
		fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..	1 200 000 000
		fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduse- res med	276 000 000
		fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	60 000 000
		fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 002 000 000
		fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	27 260 000
	72	Legeerklæringer, økes med..... fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	10 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	870 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	1 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	9 130 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 1 549 375 000 til kr 1 560 000 000	10 625 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	2 000 000
	74	Tilskudd til biler, reduseres med fra kr 809 875 000 til kr 740 000 000	69 875 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med..... fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	158 820 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	4 600 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med..... fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	66 975 000
	78	Høreapparater, reduseres med..... fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	1 975 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	590 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	1 110 000 000
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	120 000 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	100 000 000
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	15 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	5 000 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	100 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	1 110 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	27 600 000
	71	Psykologhjelp, reduseres med fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	5 600 000
	72	Tannbehandling, reduseres med..... fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	1 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, reduseres med	8 200 000
		fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med	215 200 000
		fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	
	71	Legeerklæringer, økes med	1 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmaterieell, reduseres med	38 300 000
		fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med	54 300 000
		fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	99 500 000
		fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71, økes med	10 000 000
		fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	88 500 000
		fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	
	71	Fysioterapi, kan nyttes under post 62, reduseres med	81 800 000
		fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	2 000 000
		fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, økes med	8 000 000
		fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., reduseres med	25 000 000
		fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., økes med	15 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	12 800 000
		fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med	1 000 000
		fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	11 552 000
		fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	22 975 000
		fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	62 092 000
		fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	29 543 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med	19 800 000
		fra kr 385 310 000 til kr 365 510 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendingssaker, reduseres med	3 392 000
		fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med	1 200 000
		fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med	9 250 000
		fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	
3469		Vergemålsordningen	
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	5 430 000
		fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-god- kjente utgifter, reduseres med	15 440 000
		fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	1 705 000
		fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med.....	221 461 000
		fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag, reduseres med.....	6 310 000
		fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med	2 020 000
		fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med.....	1 300 000 000
		fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med.....	12 000 000
		fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv, reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	4 700 000
		fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv, reduseres med	7 373 000
		fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med..... fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	9 520 000
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med..... fra kr 3 087 000 til kr 587 000	2 500 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med..... fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	74 000 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	76 964 000
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med.....	1 400 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, reduseres med..... fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	11 500 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med..... fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	5 500 000
	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med.....	60 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med..... fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	35 000 000
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	(NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med.....	2 864 400 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med.....	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med.....	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med.....	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med..... fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	2 985 000
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med.....	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med..... fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	15 000 000
4411		Artsdatabanken	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med.....	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med..... fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	1 400 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med..... fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	450 000
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med..... fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	2 000 000
	9	Internasjonale oppdrag, økes med..... fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	2 000 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med.....	37 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med.....	1 100 000
		fra kr 897 000 til kr 1 997 000	
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr, økes med.....	18 000 000
		fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med.....	1 100 000
		fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med.....	9 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	94 253 000
		fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med.....	6 400 000
		fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	200 000
		fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	22 293 000
		fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, innføres med	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	96 824 000
		fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med.....	8 429 000
		fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	
4811		Statoil ASA	
	96	Utbytteaksjer, reduseres med.....	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med.....	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med.....	810 000
		fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	
	29	Terminggebyr, reduseres med.....	1 869 000
		fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med.....	1 208 000
		fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med.....	64 874 000
		fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med.....	295 276 000
		fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med.....	20 700 000
		fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med.....	900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med.....	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, reduseres med.....	167 400 000
		fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....	153 200 000 000
		2 Driftsutgifter	-28 300 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000 000
		4 Avskrivninger	-26 000 000 000
		5 Renter av statens kapital.....	-3 300 000 000
		Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med	3 800 000 000
		fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	150 000 000
		fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med.....	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med	50 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med	19 309 000
		fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med.....	775 000 000
		fra kr 291 500 000 000 til kr 292 275 000 000	
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, reduseres med.....	7 000 000
		fra kr 13 800 000 000 til kr 13 793 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med	5 000 000
		fra kr 15 935 000 000 til kr 15 940 000 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med.....	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med.....	9 763 000
		fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med	295 000 000
		fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med	165 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med.....	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med	727 406 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 637 000	
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med	17 700 000
		fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med.....	4 900 000
		fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med	121 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond, bevilges med.....	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med	7 400 000
		fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med.....	600 000
		fra kr 630 000 til kr 30 000	
	85	Utbytte, økes med	34 000 000
		fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	3 083 500 000
		fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med.....	10 000 000
		fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med.....	126 900 000
		fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med	15 000 000
		fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med.....	582 000 000
		fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	
	87	Diverse inntekter, reduseres med.....	18 000 000
		fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med	4 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med.....	5 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med	200 000
		fra kr 800 000 til kr 600 000	

Forslag fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 27

Stortinget ber regjeringen gå i forhandlinger om en forlengelse av leieavtalen for Bergen fengsel Osterøy av-

deling, slik at avdelingen kan inkluderes i den pågående KVVU-en for Kriminalomsorgen Region Vest.

Forslag 28

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for investeringsbeslutning for gjennomfø-

ring av fullskalaprojektet for karbonfangst og -lagring i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.

Forslag fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 29

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om selvstendig uttaksrett for fedre til permisjon tilsvarende fedrekvoten i statsbudsjettet for 2019.

Forslag 30

Stortinget ber regjeringen legge frem en egen sak om struktur for passutstedelse og sørge for at Stortinget får ta stilling til antallet passkontor i landet.

Forslag 31

Stortinget ber regjeringen stanse avviklingen av trafikkstyringssentralen på Hamar slik at de endringene Jernbanetilsynet påpeker, gjennomført og nødvendig kompetanse til trafikkstyringen på Rørosbanen beholdes inntil felles system for hele landet er på plass.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 32

Stortinget ber regjeringen flytte administrative ressurser i UDI og UNE for å få raskere saksbehandling av familiegjenforeningssaker, og prioritere ned arbeid med tilbakekall i gamle saker.

Forslag 33

Stortinget ber regjeringen etablere produsentansvarsordningen for fiskeri- og oppdrettsutstyr innen 1. januar 2019. Ordningen skal pålegge produsenter og importører av utstyr som brukes i fiskeri- og oppdrettsnæringen, et ansvar for produktene gjennom hele livsløpet, også når de har blitt avfall.

Forslag 34

Stortinget ber regjeringen om å innføre obligatorisk rapportering for tapte fiskeredskaper ved både kommersielt og ikke-kommersielt fiske.

Forslag 35

Stortinget ber regjeringen øke panten på alle pante-flasker og bokser til minst 5 kroner per enhet.

Forslag 36

Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsettingene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke klima-

gassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.

Forslag 37

Stortinget ber regjeringen utforme virkemidler som effektivt ekskluderer biodrivstoff med høy avskogingsrisiko fra både omsetningskravet og det avgiftsfrie biodrivstoffmarkedet. Disse rammebetingelsene skal legges fram i forbindelse med statsbudsjettet 2019 og tre i kraft fra 1. januar 2019.

Forslag 38

Stortinget ber regjeringen fremme en egen proposisjon om utbyggingen av Snorre Expansion Project for Stortinget. I proposisjonen ser man særlig på mulighetene for utslippsfri kraftgenerering. I påvente av denne behandlingen skal det ikke inngås kontrakter for prosjektet.

Forslag 39

Stortinget ber regjeringen videreføre avdelingene Kleivgrend og Håvet ved Arendal fengsel.

Forslag 40

Stortinget ber regjeringen utrede en omprioritering av midlene i nasjonal transportplan for å sikre at Inter-City-strekningene og Ringeriksbanen blir bygget ut innenfor den tidsrammen Stortinget vedtok i 2017.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 41

Stortinget ber regjeringen etablere et kvalifiseringsprogram som gir både bachelor- og masterkandidater som fullførte eller startet studier i psykologi ved ELTE-universitetet før Helsedirektoratet endret godkjenningsspraksis i 2016, mulighet for godkjent utdanning og for autorisasjon for praksis i Norge.

Forslag 42

Stortinget ber regjeringen videreføre 2. bataljon med høy oppsetningsgrad.

Forslag fra Senterpartiet og Rødt:

Forslag 43

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for 2018:

I

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om avgift på sjokolade- og sukkerverer mv. (kap. 5555 post 70) § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. august 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved

innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 20,51 per kg av varens avgiftspliktige vekt.»

II

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70) § 1 skal lyde:

Fra 1. august 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

a) Drikkevarer:

- tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 3,39,
- basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,70,

b) Sirup:

- tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 20,65,
- basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstil-

ling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,32.

III

Endringen blir for vedtak I og II gjeldende fra 1. august 2018.

Forslag 44

Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosser.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 45

Stortinget ber regjeringen innføre et midlertidig forbud mot omsetning av fartøy med tillatelse til å fiske leppefisk, og ber om at spørsmålet om omsettelighet sendes på høring i næringen før beslutning om eventuelt forbud eller åpning.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 46

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
20		Statsministerens kontor	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 118 465 000 til kr 117 465 000	1 000 000
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 173 061 000 til kr 178 061 000	5 000 000
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 961 300 000 til kr 955 300 000	6 000 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, kan overføres, bevilges med	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 593 400 000 til kr 853 400 000	260 000 000
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	6 000 000
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 18 800 000 til kr 17 800 000	1 000 000
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 526 600 000 til kr 521 600 000	5 000 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	1 400 000
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 253 292 000 til kr 2 224 692 000	28 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 48 317 000 til kr 43 317 000	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med	160 000 000
		fra kr 1 499 500 000 til kr 1 339 500 000	
117		EØS-finansieringsordningene	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres, reduseres med	197 000 000
		fra kr 787 554 000 til kr 590 554 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres, reduseres med	165 000 000
		fra kr 659 155 000 til kr 494 155 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og 71, økes med	5 000 000
		fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 000 000
		fra kr 1 576 140 000 til kr 1 561 140 000	
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, kan overføres, reduseres med	15 000 000
		fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, kan overføres, økes med	6 000 000
		fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	
	78	Regionbevilgning for Asia, kan overføres, reduseres med	10 000 000
		fra kr 221 500 000 til kr 211 500 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, kan overføres, reduseres med	7 000 000
		fra kr 606 000 000 til kr 599 000 000	
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, kan overføres, økes med	7 000 000
		fra kr 343 000 000 til kr 350 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres, økes med	166 202 000
		fra kr 4 511 000 000 til kr 4 677 202 000	
	72	Menneskerettigheter, kan overføres, økes med	10 000 000
		fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 89 816 000 til kr 87 816 000	
	71	Faglig samarbeid, kan overføres, økes med	3 000 000
		fra kr 428 658 000 til kr 431 658 000	
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, bevilges med	65 000 000
	70	Ymse tilskudd, kan overføres, reduseres med	5 500 000
		fra kr 5 500 000 til kr 0	
	72	Klima og miljø, kan overføres, økes med	133 000 000
		fra kr 917 200 000 til kr 1 050 200 000	
167		Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	397 802 000
168		Kvinneres rettigheter og likestilling	
	70	Kvinneres rettigheter og likestilling, kan overføres, økes med fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	7 600 000
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, kan overføres, økes med fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	15 000 000
	73	Utdanning, kan overføres, reduseres med fra kr 1 904 010 000 til kr 1 884 010 000	20 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	FN og globale utfordringer, kan overføres, økes med fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	10 000 000
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, kan overføres, økes med fra kr 275 000 000 til kr 289 500 000	14 500 000
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), kan overføres, økes med fra kr 183 500 000 til kr 200 700 000	17 200 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, kan overføres, reduseres med fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	3 000 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, kan overføres, reduseres med fra kr 319 000 000 til kr 317 300 000	1 700 000
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 372 465 000 til kr 362 465 000	10 000 000
220		Utdanningsdirektoratet – direktoratet for barnehage, grunnsopplæring og IKT	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 372 786 000 til kr 341 786 000	31 000 000
225		Tiltak i grunnsopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	210 000
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres, økes med fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	98 245 000
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, økes med fra kr 287 542 000 til kr 292 542 000	5 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 1 040 466 000 til kr 1 067 711 000	27 245 000
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, reduseres med..... fra kr 1 529 048 000 til kr 1 517 513 000	11 535 000
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, økes med fra kr 651 079 000 til kr 683 209 000	32 130 000
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70, reduseres med fra kr 20 248 000 til kr 20 218 000	30 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, økes med fra kr 33 858 000 til kr 34 680 000	822 000
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, økes med fra kr 9 218 000 til kr 9 718 000	500 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, kan overføres, reduseres med fra kr 157 167 000 til kr 156 345 000	822 000
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med fra kr 123 391 000 til kr 133 391 000	10 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 34 355 141 000 til kr 34 414 861 000	59 720 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 87 044 000 til kr 88 044 000	1 000 000
280		Felles enheter	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, økes med fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	10 000 000
	71	Tilskudd til UNIS, økes med fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	6 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 351 664 000 til kr 357 664 000	6 000 000
	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 1, økes med fra kr 59 798 000 til kr 62 298 000	2 500 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	1 200 000
285		Norges forskningsråd	
	52	Langsiktig, grunnleggende forskning, reduseres med fra kr 1 630 883 000 til kr 1 605 883 000	25 000 000
	53	Strategiske satsinger, reduseres med fra kr 1 459 936 000 til kr 1 454 936 000	5 000 000
	55	Virksomhetskostnader, reduseres med fra kr 801 868 000 til kr 800 968 000	900 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, økes med fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	535 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, reduseres med fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	27 802 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, kan overføres, økes med fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	8 778 000
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	1 127 000
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 241 314 000 til kr 240 064 000	1 250 000
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres, økes med fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	1 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	144 154 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	456 473 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, <i>økes med</i> fra kr 107 860 000 til kr 109 402 000	1 542 000
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, <i>økes med</i> fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	15 297 000
300		Kulturdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 169 908 000 til kr 163 508 000	6 400 000
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, <i>reduseres med</i> fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	2 580 000
	78	Ymse faste tiltak, <i>økes med</i> fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	4 500 000
	79	Til disposisjon, <i>reduseres med</i> fra kr 14 500 000 til kr 10 580 000	3 920 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, <i>økes med</i> fra kr 185 000 000 til kr 305 000 000	120 000 000
	87	(NY) Tilskudd til X Games, <i>bevilges med</i>	3 000 000
320		Norsk kulturråd	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 184 759 000 til kr 181 759 000	3 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 18 388 000 til kr 17 388 000	1 000 000
	50	Kunst i offentlige rom, <i>reduseres med</i> fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	20 500 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	1 320 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	3 000 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	3 880 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 16 173 000 til kr 13 173 000	3 000 000
	53	Sametinget, <i>økes med</i> fra kr 83 700 000 til kr 85 700 000	2 000 000
	71	Kulturell og kreativ næring, <i>reduseres med</i> fra kr 56 630 000 til kr 47 630 000	9 000 000
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 47 550 000 til kr 43 550 000	4 000 000
	78	Ymse faste tiltak, <i>reduseres med</i>	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med fra kr 7 050 000 til kr 5 050 000	2 000 000
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	1 946 000
	50	Filmfondet, økes med fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	21 000 000
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, reduseres med fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	7 000 000
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, bevilges med	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 79 724 000 til kr 76 024 000	3 700 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, økes med fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	1 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	16 000 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 464 234 000 til kr 459 934 000	4 300 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	5 000 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, økes med fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	37 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 451 320 000 til kr 2 477 720 000	26 400 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 670 787 000 til kr 4 612 420 000	58 367 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 23 619 000 til kr 51 019 000	27 400 000
	70	Tilskudd, økes med fra kr 24 044 000 til kr 24 544 000	500 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	23 067 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 17 101 318 000 til kr 17 192 318 000	91 000 000
	25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 201 954 000 til kr 149 154 000	52 800 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 90 280 000 til kr 88 280 000	2 000 000
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	7 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 627 039 000 til kr 629 539 000	2 500 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 861 215 000 til kr 865 315 000	4 100 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	2 000 000
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456, post 1, økes med fra kr 757 881 000 til kr 770 781 000	12 900 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	12 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	241 706 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	3 000 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	12 100 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	2 500 000
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 451, post 1, økes med fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	47 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter - infrastruktur Nødnett, reduseres med fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	18 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	10 000 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	1 476 000
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 687 039 000 til kr 599 892 000	87 147 000
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, overslagsbevilgning, økes med fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	30 000 000
	73	Stortingets rettfærdsvederlagsordning, reduseres med fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	6 400 000
473		Statens sivilrettsforvaltning	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 72 454 000 til kr 73 454 000	1 000 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	800 000
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med	53 000 000
		fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	14 000 000
		fra kr 992 010 000 til kr 978 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	224 455 000
		fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	10 423 000
		fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres, bevilges med</i>	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	3 600 000
		fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	22 159 000
		fra kr 208 053 000 til kr 185 894 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med	30 753 000
		fra kr 147 739 000 til kr 116 986 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	36 550 000
		fra kr 103 847 000 til kr 140 397 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres, økes med</i>	726 000
		fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 309 867 000 til kr 299 867 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 395 219 000 til kr 391 219 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 000 000
		fra kr 88 536 000 til kr 85 536 000	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres, bevilges med</i>	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 660 786 000 til kr 656 786 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	6 700 000
		fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	34 000 000
		fra kr 1 836 856 000 til kr 1 802 856 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 1 955 000 000 til kr 2 025 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 16 000 000	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 210 000
		fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	35 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 273 667 000 til kr 271 667 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	365 000
		fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 54 441 000 til kr 53 441 000	
550		Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene	
	73	Mercur-programmet, kan overføres, økes med	2 000 000
		fra kr 48 307 000 til kr 50 307 000	
553		Omstillingsdyktige regioner	
	63	Grenseregionale Interreg-program, kan nyttes under kap. 553, post 60 og 65, reduseres med	5 000 000
		fra kr 51 300 000 til kr 46 300 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 000 000
		fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	164 200 000
		fra kr 125 679 688 000 til kr 125 843 888 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	300 000 000
		fra kr 32 589 545 000 til kr 32 889 545 000	
578		Valgdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	3 000 000
		fra kr 55 697 000 til kr 52 697 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	500 000
		fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 103 655 000 til kr 101 655 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, reduseres med	4 800 000
		fra kr 53 181 000 til kr 48 381 000	
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 595, post 21 og 45, reduseres med	3 000 000
		fra kr 882 524 000 til kr 879 524 000	
600		Arbeids- og sosialdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 219 567 000 til kr 214 567 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	12 800 000
		fra kr 53 035 000 til kr 40 235 000	
	50	Norges forskningsråd, reduseres med	5 000 000
		fra kr 162 841 000 til kr 157 841 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	7 100 000
		fra kr 34 530 000 til kr 27 430 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 11 494 243 000 til kr 11 487 233 000	7 010 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med fra kr 52 923 000 til kr 47 923 000	5 000 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	2 900 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	1 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	211 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	1 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , r e- duseres med fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	2 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	900 000 000
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	1 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 477 135 000 til kr 7 484 835 000	7 700 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	3 700 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	1 000 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 619 769 000 til kr 624 769 000	5 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 266 629 000 til kr 267 629 000	1 000 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	1 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	4 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	10 000 000
700		Helse- og omsorgsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 235 869 000 til kr 226 869 000	9 000 000
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 250 933 000 til kr 232 433 000	18 500 000
	70	Norsk Helsenet SF, reduseres med fra kr 147 019 000 til kr 143 019 000	4 000 000
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	45 900 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , økes med fra kr 149 653 000 til kr 152 653 000	3 000 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	1 000 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , reduseres med fra kr 700 607 000 til kr 685 607 000	15 000 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 51 985 750 000 til kr 51 332 950 000	652 800 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	230 100 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	174 100 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	155 800 000
	76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 36 062 556 000 til kr 36 032 556 000	30 000 000
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	70 000 000
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	28 200 000
	86	Driftskreditter, økes med fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	500 000 000
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	2 000 000
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	1 000 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	1 000 000
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 172 992 000 til kr 1 167 292 000	5 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	12 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 48 887 000 til kr 43 387 000	5 500 000
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 059 233 000 til kr 1 014 633 000	44 600 000
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 296 510 000 til kr 284 320 000	12 190 000
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	14 500 000
	63	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	59 300 000
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, økes med fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	53 300 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 274 183 000 til kr 1 414 183 000	140 000 000
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	500 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	7 000 000
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	2 300 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 94 672 000 til kr 199 672 000	105 000 000
	64	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	2 000 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , økes med fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	43 000 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 348 632 000 til kr 345 632 000	3 000 000
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 14 877 000 til kr 13 877 000	1 000 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	1 000 000
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	12 800 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 150 916 000 til kr 146 916 000	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	145 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	37 820 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	65 000 000
		fra kr 15 070 000 000 til kr 15 005 000 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 8 236 000 til kr 7 236 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 225 888 000 til kr 220 888 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	50	Forskning og utvikling, reduseres med	2 000 000
		fra kr 18 197 000 til kr 16 197 000	
	61	Utvikling i kommunene, reduseres med	2 000 000
		fra kr 20 108 000 til kr 18 108 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , reduseres med	3 000 000
		fra kr 3 751 754 000 til kr 3 748 754 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	4 000 000
		fra kr 2 561 973 000 til kr 2 557 973 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i> , reduseres med	3 000 000
		fra kr 257 671 000 til kr 254 671 000	
860		Forbrukerrådet	
	50	Basisbevilgning, reduseres med	5 000 000
		fra kr 133 734 000 til kr 128 734 000	
	51	Markedsportaler, reduseres med	900 000
		fra kr 26 537 000 til kr 25 637 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 6 134 000 til kr 5 134 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	700 000
		fra kr 13 520 000 til kr 12 820 000	
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 300 000
		fra kr 27 171 000 til kr 25 871 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med	400 000
		fra kr 11 592 000 til kr 11 992 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 429 933 000 til kr 421 933 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	11 200 000
		fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, <i>kan overføres</i> , reduseres med	5 000 000
		fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i> , reduseres med	16 000 000
		fra kr 141 000 000 til kr 125 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	4 500 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 8 800 000 til kr 11 200 000	2 400 000
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, bevilges med	41 000 000
	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, bevilges med	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 123 185 000 til kr 124 585 000	1 400 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	50 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	31 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	5 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 386 240 000 til kr 407 240 000	21 000 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	900 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 10 778 000 til kr 8 778 000	2 000 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 401 411 000 til kr 406 931 000	5 520 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	10 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med	2 366 400 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, bevilges med	200 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 29 300 000 til kr 35 300 000	6 000 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	51	Tilskudd til atomforskning, reduseres med fra kr 102 500 000 til kr 0	102 500 000
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), økes med fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	3 900 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, økes med fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	7 500 000
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	7 480 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	240 000
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	3 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 163 124 000 til kr 161 124 000	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	16 692 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 323 239 000 til kr 1 338 239 000	15 000 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøko- nomi, reduseres med fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	1 525 000
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	277 000
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	1 183 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres, reduseres med fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	23 000 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger, økes med fra kr 10 192 000 til kr 11 192 000	1 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 999 000 til kr 190 035 000	36 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med fra kr 45 200 000 til kr 42 200 000	3 000 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	10 000 000
1301		Forskning og utvikling mv.	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet mv, reduseres med fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	2 000 000
	50	Samferdselsforskning, kan overføres, reduseres med fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	2 000 000
1310		Flytransport	
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, kan overføres, økes med fra kr 729 100 000 til kr 739 100 000	10 000 000
1313		Luftfartstilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 221 860 000 til kr 220 860 000	1 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med fra kr 11 759 844 000 til kr 11 778 344 000	18 500 000
	30	Riksveginvesteringer, kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72, økes med fra kr 13 978 000 000 til kr 14 078 000 000	100 000 000
	31	Skredsikring riksveger, kan overføres, kan nyttes under post 30, økes med fra kr 638 200 000 til kr 688 200 000	50 000 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	90 800 000
	62	Skredsikring fylkesveger, kan overføres, økes med fra kr 758 700 000 til kr 808 700 000	50 000 000
1321		Nye Veier AS	
	70	Tilskudd til Nye Veier AS, reduseres med fra kr 5 278 800 000 til kr 5 178 800 000	100 000 000
1330		Særskilte transporttiltak	
	66	(NY) Kollektivtransport i distriktene (KID), bevilges med	10 000 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 457 458 000 til kr 418 958 000	38 500 000
1357		Mantena AS	
	71	(NY) Kapitaltilførsel, kan overføres, bevilges med	200 000 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 45, reduseres med fra kr 1 692 687 000 til kr 1 691 687 000	1 000 000
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, kan overføres, økes med fra kr 31 100 000 til kr 51 100 000	20 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 196 911 000 til kr 195 911 000	1 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 286 754 000 til kr 281 754 000	5 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	71	Internasjonale organisasjoner, reduseres med fra kr 85 133 000 til kr 80 133 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70</i> , reduseres med fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	8 000 000
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, reduseres med fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	14 873 000
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	600 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	1 820 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i> , bevilges med	19 200 000
	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 464 612 000 til kr 454 612 000	10 000 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	74 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i> , reduseres med fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	10 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 42 755 000 til kr 45 955 000	3 200 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 70 051 000 til kr 90 051 000	20 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 119 462 000 til kr 139 462 000	20 000 000
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 66 114 000 til kr 67 114 000	1 000 000
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, økes med fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	13 000 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	2 100 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, reduseres med fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	2 100 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 33 164 000 til kr 35 664 000	2 500 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	25 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	30 000 000
		fra kr 144 000 000 til kr 114 000 000	
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 372 865 000 til kr 368 865 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	36 000 000
		fra kr 457 344 000 til kr 493 344 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	41 100 000
		fra kr 1 487 947 000 til kr 1 529 047 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	90 100 000
		fra kr 5 762 275 000 til kr 5 852 375 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	8 900 000
		fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	30 000 000
		fra kr 576 500 000 til kr 546 500 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 000 000
		fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	60 000 000
		fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 150 000
		fra kr 801 119 000 til kr 802 269 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med	525 000
		fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	62 003 000
		fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	4 000 000
		fra kr 3 899 804 000 til kr 3 895 804 000	
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 647 000
		fra kr 9 609 482 000 til kr 9 607 835 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 000 000
		fra kr 268 947 000 til kr 277 947 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	100 330 000
		fra kr 5 066 104 000 til kr 5 166 434 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	36 417 000
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 936 621 000 til kr 5 090 386 000	153 765 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 241 819 000 til kr 1 371 423 000	129 604 000
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	25 369 000
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , økes med fra kr 1 587 607 000 til kr 1 628 142 000	40 535 000
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , økes med fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	28 621 000
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , re- duseres med fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	3 816 000
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	87 625 000
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	96 824 000
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	757 000
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 187 913 000 til kr 184 913 000	3 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med fra kr 25 946 000 til kr 20 946 000	5 000 000
1810		Oljedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 297 808 000 til kr 295 808 000	2 000 000
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med fra kr 350 315 000 til kr 347 315 000	3 000 000
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med fra kr 1 497 000 til kr 997 000	500 000
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 28 700 000 til kr 18 700 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 543 329 000 til kr 538 329 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72, økes med</i>	100 000 000
		fra kr 261 454 000 til kr 361 454 000	
	26	Driftsutgifter, reguleringsmyndighet for energi, reduseres med	10 000 000
		fra kr 55 000 000 til kr 45 000 000	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Tilskudd til Nordisk energiforskning, reduseres med	5 000 000
		fra kr 11 300 000 til kr 6 300 000	
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72, økes med</i>	11 000 000
		fra kr 106 127 000 til kr 117 127 000	
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, økes med</i>	69 000 000
		fra kr 20 000 000 til kr 89 000 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	320 000 000
		fra kr 4 498 022 000 til kr 4 178 022 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45, økes med</i>	3 049 000
		fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	125 015 000
		fra kr 6 929 577 000 til kr 7 054 592 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	151 489 000
		fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	54 565 000
		fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	192 825 000
		fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 437 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	7 524 000
		fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	
	74	Tap på utlån, reduseres med	9 350 000
		fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	31 194 000
		fra kr 27 218 070 000 til kr 27 186 876 000	
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	500 000
		fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, <i>økes med</i>	7 425 000
		fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, <i>økes med</i>	3 700 000
		fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	
	70	Basiskostnader, reduseres med	1 500 000
		fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres, økes med</i>	11 500 000
		fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	21 200 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-4 860 000 000
		2 Driftsutgifter.....	2 106 069 000
		3 Avskrivninger.....	1 123 814 000
		4 Renter av statens kapital.....	86 000 000
		5 Til investeringsformål.....	1 279 976 000
		6 Til reguleringsfondet.....	-150 000 000
		Sum	-414 141 000
	30	Prosjektering av bygg, kan overføres, økes med fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	143 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	65 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres, økes med fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	150 000 000
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger.....	123 760 000
		4 Renter av statens kapital.....	1 249 000
		5 Til investeringsformål.....	75 000 000
		6 Til reguleringsfond.....	11 691 000
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	50 000 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	871 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 625 000 000 til kr 620 000 000	5 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	15 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	1 738 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	45 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	240 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	725 000
	76	Bidragforskott, reduseres med fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	20 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	1 200 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	40 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	276 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	60 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	1 002 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	27 260 000
	72	Legeerklæringer, økes med fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	10 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	870 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	1 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	9 130 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 549 375 000 til kr 1 633 000 000	83 625 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	2 000 000
	74	Tilskudd til biler, reduseres med fra kr 809 875 000 til kr 740 000 000	69 875 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	158 820 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	4 600 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	66 975 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	1 975 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	590 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	1 110 000 000
	72	Inntektspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	120 000 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	100 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	15 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	5 000 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	100 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	1 110 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	27 600 000
	71	Psykologhjelp, reduseres med fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	5 600 000
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	1 600 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitut, reduseres med fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	8 200 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	215 200 000
	71	Legeerklæringer, økes med fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	1 000 000
	72	Medisinsk forbruksmaterie, reduseres med fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	38 300 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	54 300 000
	71	Egenandelstak 2, reduseres med fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	99 500 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	10 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	88 500 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , reduseres med fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	81 800 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	2 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, økes med fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	8 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv, reduseres med fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	25 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv, økes med fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	12 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	1 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	11 552 000
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	22 975 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA- godkjente utgifter, reduseres med fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	62 092 000
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	29 543 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med fra kr 385 310 000 til kr 365 510 000	19 800 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendings saker, reduseres med fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	3 392 000
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	1 200 000
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	9 250 000
3469		Vergemålsordningen	
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	5 430 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA- godkjente utgifter, reduseres med fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	15 440 000
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	1 705 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	221 461 000
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer, reduseres med fra kr 50 070 000 til kr 44 370 000	5 700 000
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag reduseres med	6 310 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med	2 020 000
		fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	1 300 000 000
		fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med	12 000 000
		fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., reduseres med	1 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	4 700 000
		fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	7 373 000
		fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med	2 500 000
		fra kr 3 087 000 til kr 587 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med	74 000 000
		fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	76 964 000
		fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	1 400 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, reduseres med	11 500 000
		fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med	5 500 000
		fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	
	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med	60 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med	35 000 000
		fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	(NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med	2 864 400 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	2 985 000
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	15 000 000
4411		Artsdatabanken	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	1 400 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	450 000
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	2 000 000
	9	Internasjonale oppdrag, økes med fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	2 000 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	37 000 000
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med fra kr 897 000 til kr 1 997 000	1 100 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, økes med fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	18 000 000
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	1 100 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	9 000 000
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	94 253 000
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	6 400 000
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	200 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	22 293 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, bevilges med	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	96 824 000
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	8 429 000
4811		Statoil ASA	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	96	Utbytteaksjer, reduseres med fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	810 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	1 869 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	1 208 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	64 874 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	295 276 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	20 700 000
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	900 000
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, reduseres med fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	167 400 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat: 1 Driftsinntekter 153 200 000 000 2 Driftsutgifter..... -28 300 000 000 3 Lete- og feltutviklingsutgifter.....-2 100 000 000 4 Avskrivninger.....-26 000 000 000 5 Renter av statens kapital.....-3 300 000 000 Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	3 800 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	150 000 000
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	50 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	19 309 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 291 500 000 000 til kr 292 532 000 000	1 032 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, reduseres med fra kr 13 800 000 000 til kr 13 793 000 000	7 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 15 935 000 000 til kr 15 939 000 000	4 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin, reduseres med fra kr 5 100 000 000 til kr 5 055 000 000	45 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, reduseres med fra kr 9 900 000 000 til kr 9 580 000 000	320 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, reduseres med fra kr 7 939 000 000 til kr 7 919 000 000	20 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv., reduseres med fra kr 2 520 000 000 til kr 2 172 000 000	348 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., reduseres med fra kr 3 170 000 000 til kr 2 891 000 000	279 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, reduseres med fra kr 1 850 000 000 til kr 1 836 000 000	14 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	9 763 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	295 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	165 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 637 000	727 406 000
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	17 700 000
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	4 900 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	121 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond, bevilges med	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	7 400 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med fra kr 630 000 til kr 30 000	600 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	34 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	3 083 500 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	10 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	126 900 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	15 000 000
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	582 000 000
	87	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	18 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	4 000 000
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	5 000 000
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med fra kr 800 000 til kr 600 000	200 000

Forslag 47

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for 2018

I

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72) § 1 bokstav a skal lyde:

- svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,02,
- lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,06,
- annen bensin: kr 5,06.

II

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72) § 1 bokstav b skal lyde:

- svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,40,
- lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,46,
- annen mineralolje: kr 3,46,

III

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Ny § 5 bokstav q under A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71) skal lyde:
q. motorvognner som bare bruker biogass til fremdrift

IV

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

Ny § 2 bokstav e under Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70) skal lyde:

e. Fly under 20 tonn

V

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70) § 1 bokstav c skal lyde:

c. LPG: slik at avgiften tilsvare 150 kr/tonn CO₂

VI

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 178 om særavgifter til statskassen for 2018 gjør man følgende endring:

CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70) § 1 bokstav d skal lyde:

d. Naturgass: slik at avgiften tilsvare 150 kr/tonn CO₂

VII

Endringen blir for vedtak I, II og III gjeldende fra 1. august 2018 og for vedtak IV, V og VI fra 1. november 2018.

Forslag 48

Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av de foreslåtte endringene i skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag og forenkling av rapportering.

Forslag 49

Stortinget ber regjeringen anskaffe et tilstrekkelig antall moderne og digitaliserte stridsvogner med sikte på å innfri Norges forpliktelser overfor NATO om en moderne mekanisert brigade innen 2024. Stortinget ber regjeringen tilrå økonomisk ramme så snart som mulig med endelig stortingsgodkjenning senest i 2019. Det bør søkes løsninger i en flernasjonalt ramme, og et mulig strategisk samarbeid bør også inkludere norsk involvering i utviklingen av neste generasjon stridsvogner.

Forslag 50

Stortinget ber regjeringen sikre en fremtidig delt løsning for helikoptre, med minst ni helikoptre dedikert Hæren i nord og minst ni helikoptre dedikert spesialstyrkene. Stortinget ber regjeringen vurdere innkjøp av brukte helikoptre for å sikre tilstrekkelig støtte til Hæren eller spesialstyrkene.

Forslag 51

Stortinget ber regjeringen sørge for at minimum 90 pst. av innbyggerne i et politidistrikt ikke har mer enn 45 minutters reisevei til nærmeste passkontor. Det må være et høyere antall utstedelsessteder enn i Politidirektoratets forslag.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt:

Forslag 52

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2019 legge frem en vurdering av mulighetene for å innføre kjøpsfordeler for bildekk som gir vesentlig lavere eller ingen utslipp av mikroplast.

Forslag 53

Stortinget ber regjeringen innføre et forbud mot etterfylling av gummigranulat på kunstgressbaner fra 2020.

Forslag 54

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer: Avgiftsfritaket for biodrivstoff avvikles fra 1. juli 2018 for alt biodrivstoff som inneholder palmeolje.

Forslag 55

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 legge frem endringer i biodrivstoffpolitikken som sikrer at norsk biodrivstoffpolitikk ikke bidrar til ødeleggelse av regnskog eller økte matvarepriser på verdensmarkedet.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 56

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 173 061 000 til kr 181 061 000	8 000 000
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 961 300 000 til kr 965 300 000	4 000 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, kan overføres, bevilges med	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 593 400 000 til kr 970 100 000	376 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	6 000 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	1 400 000
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 2 253 292 000 til kr 2 244 692 000	8 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	5 000 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med fra kr 1 499 500 000 til kr 1 349 500 000	150 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og 71, økes med fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	5 000 000
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, kan overføres, reduseres med fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	15 000 000
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, kan overføres, økes med fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	6 000 000
	78	Regionbevilgning for Asia, kan overføres, reduseres med fra kr 221 500 000 til kr 211 500 000	10 000 000
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, kan overføres, reduseres med fra kr 606 000 000 til kr 599 000 000	7 000 000
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, kan overføres, økes med fra kr 343 000 000 til kr 350 000 000	7 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres, økes med fra kr 4 511 000 000 til kr 4 677 202 000	166 202 000
	72	Menneskerettigheter, kan overføres, økes med fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	10 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, kan overføres, økes med fra kr 428 658 000 til kr 441 658 000	13 000 000
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, bevilges med	65 000 000
	70	Ymse tilskudd, kan overføres, reduseres med fra kr 5 500 000 til kr 0	5 500 000
	72	Klima og miljø, kan overføres, økes med fra kr 917 200 000 til kr 1 050 200 000	133 000 000
167		Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	397 802 000
168		Kvinnens rettigheter og likestilling	
	70	Kvinnens rettigheter og likestilling, kan overføres, økes med fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	7 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	15 000 000
	73	Utdanning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 1 904 010 000 til kr 1 884 010 000	20 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	10 000 000
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 275 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 183 500 000 til kr 200 700 000	17 200 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	3 000 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 319 000 000 til kr 317 300 000	1 700 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, re- duseres med fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	210 000
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	98 245 000
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, økes med fra kr 287 542 000 til kr 292 542 000	5 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 040 466 000 til kr 1 077 711 000	37 245 000
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, re- duseres med..... fra kr 1 529 048 000 til kr 1 517 513 000	11 535 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	77	Den tyske skolen i Oslo, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 19 025 000 til kr 23 025 000	4 000 000
231		Barnehager	
	60	(NY) Tilskudd til bemanningsnorm i barnehage, bevilges med	100 000 000
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, økes med fra kr 651 079 000 til kr 658 209 000	7 130 000
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 20 248 000 til kr 13 118 000	7 130 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, økes med fra kr 33 858 000 til kr 34 680 000	822 000
	72	Stiftelsen Arkivet, økes med fra kr 11 743 000 til kr 16 393 000	4 650 000
	73	Nansen Fredssenter, økes med fra kr 6 377 000 til kr 7 377 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, økes med fra kr 9 218 000 til kr 9 718 000	500 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 157 167 000 til kr 156 345 000	822 000
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , økes med fra kr 123 391 000 til kr 133 391 000	10 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 34 355 141 000 til kr 34 375 011 000	19 870 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med fra kr 87 044 000 til kr 88 044 000	1 000 000
280		Felles enheter	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, økes med fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	10 000 000
	71	Tilskudd til UNIS, økes med fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	6 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 351 664 000 til kr 366 664 000	15 000 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	1 200 000
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, reduseres med fra kr 1 459 936 000 til kr 1 454 936 000	5 000 000
	55	Virksomhetskostnader, økes med fra kr 801 868 000 til kr 803 868 000	2 000 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, økes med fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	535 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, reduseres med fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	27 802 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	8 778 000
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	1 127 000
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 241 314 000 til kr 248 064 000	6 750 000
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	1 500 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	144 154 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	456 473 000
	71	Tilskudd til innvanderorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	2 842 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 107 860 000 til kr 110 702 000	
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	15 297 000
		fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, reduseres med	2 580 000
		fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	4 500 000
		fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	
	79	Til disposisjon, reduseres med	1 920 000
		fra kr 14 500 000 til kr 12 580 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	100 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 285 000 000	
	87	(NY) Tilskudd til X Games, bevilges med	3 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med	20 500 000
		fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 320 000
		fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	3 000 000
		fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	2 000 000
		fra kr 774 210 000 til kr 776 210 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	3 880 000
		fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	3 000 000
		fra kr 16 173 000 til kr 19 173 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., kan overføres, reduseres med	2 000 000
		fra kr 47 550 000 til kr 45 550 000	
	78	Ymse faste tiltak, reduseres med	5 000 000
		fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	
	79	Til disposisjon, kan nyttes under post 1, økes med	800 000
		fra kr 7 050 000 til kr 7 850 000	
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 946 000
		fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	
	50	Filmfondet, økes med	21 000 000
		fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	
	73	Regional filmsatsing, kan overføres, økes med	1 000 000
		fra kr 84 350 000 til kr 85 350 000	
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, bevilges med	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	700 000
		fra kr 79 724 000 til kr 79 024 000	
340		Den norske kirke	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, økes med fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	1 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres, økes med	16 000 000
		fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 464 234 000 til kr 465 234 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres, økes med	5 000 000
		fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, økes med	37 000
		fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	26 400 000
		fra kr 2 451 320 000 til kr 2 477 720 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	81 867 000
		fra kr 4 670 787 000 til kr 4 588 920 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	24 200 000
		fra kr 23 619 000 til kr 47 819 000	
	70	Tilskudd, økes med	500 000
		fra kr 24 044 000 til kr 24 544 000	
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	23 067 000
		fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	76 000 000
		fra kr 17 101 318 000 til kr 17 177 318 000	
	25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, overslagsbevilgning, reduseres med	52 800 000
		fra kr 201 954 000 til kr 149 154 000	
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med	7 700 000
		fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 700 000
		fra kr 861 215 000 til kr 852 515 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 000 000
		fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456, post 1, økes med	2 900 000
		fra kr 757 881 000 til kr 760 781 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	12 800 000
		fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med	241 706 000
		fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 000 000
		fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	3 000 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	12 100 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	2 500 000
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 451, post 1</i> , økes med fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	47 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter – infrastruktur Nødnett, reduseres med..... fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	18 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	10 000 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	1 476 000
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 687 039 000 til kr 599 892 000	87 147 000
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	30 000 000
	73	Stortingets rettferdsvederlagsordning, reduseres med fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	6 400 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	800 000
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	13 000 000
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	53 000 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 992 010 000 til kr 983 010 000	9 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	224 455 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	10 423 000
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres</i> , bevilges med	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	3 600 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med fra kr 208 053 000 til kr 208 094 000	41 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med fra kr 147 739 000 til kr 121 986 000	25 753 000
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	16 250 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 103 847 000 til kr 87 597 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres, økes med</i>	726 000
		fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21, reduseres med</i>	1 000 000
		fra kr 309 867 000 til kr 308 867 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1, reduseres med</i>	5 000 000
		fra kr 6 221 000 til kr 1 221 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres, bevilges med</i>	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	6 700 000
		fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 1 955 000 000 til kr 2 025 000 000	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	2 210 000
		fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	35 500 000
		fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541, post 22, økes med</i>	3 000 000
		fra kr 6 399 000 til kr 9 399 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	365 000
		fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, <i>økes med</i>	2 000 000
		fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, <i>økes med</i>	14 200 000
		fra kr 125 679 688 000 til kr 125 693 888 000	
575		Ressurskrevende tjenester	
	60	Toppfinansieringsordning, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	200 000 000
		fra kr 9 655 582 000 til kr 9 855 582 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	500 000
		fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, <i>reduseres med</i>	4 800 000
		fra kr 53 181 000 til kr 48 381 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	800 000
		fra kr 53 035 000 til kr 52 235 000	
	70	Tilskudd, <i>reduseres med</i>	7 100 000
		fra kr 34 530 000 til kr 27 430 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 11 494 243 000 til kr 11 494 233 000	10 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	2 900 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	1 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	211 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	1 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , re- duseres med fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	2 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	900 000 000
616		Grupplivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	1 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 7 477 135 000 til kr 7 407 535 000	69 600 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	3 700 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	1 000 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	1 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	4 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	3 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	10 000 000
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 250 933 000 til kr 237 433 000	13 500 000
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	45 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	
714		Folkehelse	
	70	Rusmiddeltiltak mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med</i>	1 000 000
		fra kr 121 941 000 til kr 122 941 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	1 000 000
		fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75, reduseres med</i>	5 000 000
		fra kr 700 607 000 til kr 695 607 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i>	622 800 000
		fra kr 51 985 750 000 til kr 51 362 950 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i>	230 100 000
		fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i>	174 100 000
		fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres, reduseres med</i>	155 800 000
		fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	70 000 000
		fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	28 200 000
		fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	
	86	Driftskreditter, <i>økes med</i>	500 000 000
		fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79, økes med</i>	2 000 000
		fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres, reduseres med</i>	1 000 000
		fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21, økes med</i>	1 000 000
		fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	3 700 000
		fra kr 1 172 992 000 til kr 1 169 292 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	12 000 000
		fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	39 600 000
		fra kr 1 059 233 000 til kr 1 019 633 000	
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	10 190 000
		fra kr 296 510 000 til kr 286 320 000	
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79, økes med</i>	14 500 000
		fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	
	63	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres, økes med</i>	59 300 000
		fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, <i>økes med</i>	53 300 000
		fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	140 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 274 183 000 til kr 1 414 183 000	
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	500 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	7 000 000
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	2 300 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 94 672 000 til kr 133 672 000	39 000 000
	64	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	2 000 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , økes med fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	43 000 000
	71	Brukere og pårørende, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 154 893 000 til kr 155 893 000	1 000 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 348 632 000 til kr 346 632 000	2 000 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	1 000 000
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	12 800 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	145 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	37 820 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 15 070 000 000 til kr 14 930 000 000	140 000 000
860		Forbrukerrådet	
	51	Markedsportaler, reduseres med fra kr 26 537 000 til kr 25 637 000	900 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 13 520 000 til kr 13 820 000	300 000
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 27 171 000 til kr 26 871 000	300 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 11 592 000 til kr 11 992 000	400 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	11 200 000
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, <i>kan overføres</i> , reduseres med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres, økes med</i>	26 000 000
		fra kr 141 000 000 til kr 167 000 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, <i>økes med</i>	4 500 000
		fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	2 400 000
		fra kr 8 800 000 til kr 11 200 000	
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, <i>bevilges med</i>	41 000 000
	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, <i>bevilges med</i>	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	2 400 000
		fra kr 123 185 000 til kr 125 585 000	
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres, økes med</i>	50 000 000
		fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres, reduseres med</i>	31 500 000
		fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, <i>bevilges med</i>	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	5 000 000
		fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	23 000 000
		fra kr 386 240 000 til kr 409 240 000	
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	900 000
		fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	7 520 000
		fra kr 401 411 000 til kr 408 931 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>bevilges med</i>	2 366 400 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, <i>bevilges med</i>	200 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres, økes med</i>	4 000 000
		fra kr 29 300 000 til kr 33 300 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	
920		Norges forskningsråd	
	51	Tilskudd til atomforskning, <i>reduseres med</i>	102 500 000
		fra kr 102 500 000 til kr 0	
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), <i>økes med</i>	3 900 000
		fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet, <i>økes med</i>	7 500 000
		fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	7 480 000
		fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	240 000
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	3 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , økes med	16 692 000
		fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 323 239 000 til kr 1 338 239 000	15 000 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bio-økonomi, reduseres med fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	1 525 000
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	277 000
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	1 183 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	23 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 999 000 til kr 192 035 000	2 036 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	10 000 000
1301		Forskning og utvikling mv.	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv., reduseres med fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	2 000 000
	50	Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	2 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , økes med	28 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 11 759 844 000 til kr 11 788 344 000	
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	90 800 000
1321		Nye Veier AS	
	70	Tilskudd til Nye Veier AS, reduseres med fra kr 5 278 800 000 til kr 5 258 800 000	20 000 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 457 458 000 til kr 458 958 000	1 500 000
1357		Mantena AS	
	71	(NY) Kapitaltilførsel, kan overføres, bevilges med	200 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, reduseres med fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, reduseres med fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	8 000 000
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, reduseres med fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	14 873 000
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	600 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres, økes med fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	1 820 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres, bevilges med	19 200 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, kan overføres, reduseres med fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	74 000 000
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79, reduseres med fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	10 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres, økes med fra kr 42 755 000 til kr 45 955 000	3 200 000
	76	Refusjonsordninger, overslagsbevilgning, økes med fra kr 119 462 000 til kr 129 462 000	10 000 000
	85	Naturinformasjonssentre, kan overføres, økes med fra kr 66 114 000 til kr 66 614 000	500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, økes med fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	13 000 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	2 100 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, reduseres med fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	2 100 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 33 164 000 til kr 35 664 000	2 500 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	25 000 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 372 865 000 til kr 370 865 000	2 000 000
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 457 344 000 til kr 494 344 000	37 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 487 947 000 til kr 1 519 047 000	31 100 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 762 275 000 til kr 5 842 375 000	80 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	8 900 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 576 500 000 til kr 536 500 000	40 000 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	5 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	60 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 801 119 000 til kr 809 769 000	8 650 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	525 000
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	62 003 000
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 653 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 9 609 482 000 til kr 9 626 135 000	
1723		Nasjonalt sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 268 947 000 til kr 278 947 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	70 330 000
		fra kr 5 066 104 000 til kr 5 136 434 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	36 417 000
		fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	153 765 000
		fra kr 4 936 621 000 til kr 5 090 386 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	79 604 000
		fra kr 1 241 819 000 til kr 1 321 423 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	25 369 000
		fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med	45 535 000
		fra kr 1 587 607 000 til kr 1 633 142 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres, reduseres med	15 000 000
		fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45, økes med	28 621 000
		fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres, reduseres med	3 816 000
		fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	87 625 000
		fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	96 824 000
		fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	757 000
		fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72, reduseres med	5 000 000
		fra kr 25 946 000 til kr 20 946 000	
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, kan overføres, reduseres med	10 000 000
		fra kr 28 700 000 til kr 18 700 000	
1830		Forskning og næringsutvikling	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til Nordisk energiforskning, reduseres med fra kr 11 300 000 til kr 6 300 000	5 000 000
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72, økes med fra kr 106 127 000 til kr 117 127 000	11 000 000
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, økes med fra kr 20 000 000 til kr 89 000 000	69 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 498 022 000 til kr 4 313 437 000	184 585 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 45, økes med fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	3 049 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning, økes med fra kr 6 929 577 000 til kr 7 056 077 000	126 500 000
	70	Utdanningsstipend, overslagsbevilgning, økes med fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	151 489 000
	71	Andre stipend, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	54 565 000
	72	Rentestøtte, overslagsbevilgning, økes med fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 463 000	192 851 000
	73	Avskrivninger, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	7 524 000
	74	Tap på utlån, reduseres med fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	9 350 000
	90	Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 27 218 070 000 til kr 27 191 396 000	26 674 000
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	500 000
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	7 425 000
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	3 700 000
	70	Basiskostnader, reduseres med fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	1 500 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres, økes med fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	11 500 000
	76	Miljøteknologi, kan overføres, reduseres med fra kr 565 500 000 til kr 555 500 000	10 000 000
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	21 200 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-4 860 000 000
		2 Driftsutgifter	2 115 069 000
		3 Avskrivninger	1 123 814 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		4 Renter av statens kapital.....	86 000 000
		5 Til investeringsformål.....	1 279 976 000
		6 Til reguleringsfondet.....	-150 000 000
		Sum	-405 141 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	143 000 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	65 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	150 000 000
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>
		2 Driftsutgifter	434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>
		3 Avskrivninger	123 760 000
		4 Renter av statens kapital.....	1 249 000
		5 Til investeringsformål.....	75 000 000
		6 Til reguleringsfond.....	11 691 000
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	50 000 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	871 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 625 000 000 til kr 615 000 000	10 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	15 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	1 738 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	45 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	240 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	725 000
	76	Bidragforskott, <i>reduseres med</i> fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	20 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	1 200 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	40 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	276 000 000
		fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	60 000 000
		fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 002 000 000
		fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	27 260 000
		fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	
	72	Legeerklæringer, økes med	10 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	870 000 000
		fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	9 130 000
		fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	10 625 000
		fra kr 1 549 375 000 til kr 1 560 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	2 000 000
		fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	
	74	Tilskudd til biler, reduseres med	61 375 000
		fra kr 809 875 000 til kr 748 500 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med	158 820 000
		fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	4 600 000
		fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med	66 975 000
		fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	1 975 000
		fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	590 000 000
		fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 110 000 000
		fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	120 000 000
		fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	100 000 000
		fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	100 000
		fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	1 110 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	27 600 000
	71	Psykologhjelp, reduseres med fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	5 600 000
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	1 600 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, reduseres med fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	8 200 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	215 200 000
	71	Legeerklæringer, økes med fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	1 000 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	38 300 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	54 300 000
	71	Egenandelstak 2, reduseres med fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	99 500 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	10 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	88 500 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , reduseres med fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	81 800 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	2 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, økes med fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	8 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv., reduseres med fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	25 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., økes med fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	15 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	12 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	1 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	11 552 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	22 975 000
		fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	62 092 000
		fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	29 543 000
		fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med	19 800 000
		fra kr 385 310 000 til kr 365 510 000	
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendingssaker, reduseres med	3 392 000
		fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med	1 200 000
		fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med	9 250 000
		fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	
3469		Vergemålsordningen	
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	5 430 000
		fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	15 440 000
		fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	1 705 000
		fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	221 461 000
		fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer, reduseres med	5 700 000
		fra kr 50 070 000 til kr 44 370 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag, reduseres med	6 310 000
		fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med	2 020 000
		fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	1 300 000 000
		fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	12 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	1 000 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med fra kr 400 000 til kr 300 000	100 000
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	4 700 000
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	7 373 000
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	9 520 000
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med fra kr 3 087 000 til kr 587 000	2 500 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	74 000 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	76 964 000
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	1 400 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, reduseres med fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	11 500 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	5 500 000
	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med	60 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	35 000 000
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	(NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med	2 864 400 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med.	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	2 985 000
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	15 000 000
4411		Artsdatabanken	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	1 400 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	450 000
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	2 000 000
	9	Internasjonale oppdrag, økes med fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	2 000 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	37 000 000
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med fra kr 897 000 til kr 1 997 000	1 100 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, økes med fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	18 000 000
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	1 100 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	9 000 000
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	94 253 000
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	6 400 000
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	200 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	22 293 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, bevilges med	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	96 824 000
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	8 429 000
4811		Statoil ASA	
	96	Utbytteaksjer, reduseres med fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	810 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	1 869 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	1 208 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	64 874 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	295 276 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	20 700 000
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	900 000
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, reduseres med fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	167 400 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	153 200 000 000
		2 Driftsutgifter	-28 300 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000 000
		4 Avskrivninger	-26 000 000 000
		5 Renter av statens kapital.....	-3 300 000 000
		Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	3 800 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	150 000 000
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	50 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	19 309 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 291 500 000 000 til kr 291 505 000 000	5 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 15 935 000 000 til kr 15 940 000 000	5 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 7 939 000 000 til kr 8 239 000 000	300 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	Tilsynsavgift, reduseres med fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	9 763 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	295 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	165 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 663 000	727 432 000
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	17 700 000
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	4 900 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	121 000 000
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond, bevilges med	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	7 400 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med fra kr 630 000 til kr 30 000	600 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	34 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	3 083 500 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	10 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	126 900 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	15 000 000
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	582 000 000
	87	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	18 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med	5 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med	200 000
		fra kr 800 000 til kr 600 000	

Forslag 57

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2019, foreslå opptrapping av tilskudd til Internasjonalt samisk filminstitutt slik at instituttet blir gjort i stand til å finansiere samiske spillefilmer og serier, slik det ble varslet i filmmeldingen (Meld. St. 30 (2014–2015)), og slik Stortinget støttet i Innst. 83 S (2015–2016).

Forslag 58

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 sikre finansiering av en nasjonal sjømatlinje lagt til Vardø videregående skole.

Forslag 59

Stortinget ber regjeringen instruere Statsbygg slik at prosjekteringen av Tromsø museum/Nordområdemuseet gjennomføres som en åpen, internasjonal arkitektkonkurranse.

Forslag 60

I Stortingets vedtak av 12. desember 2017 om CO₂-avgift på mineralske produkter, gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a. mineralolje (generell sats): kr 1,46 per liter.

Mineralolje

- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,41 per liter,
- til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,41 per liter,
- til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,

- a. bensin: kr 1,28 per liter,
b. naturgass: kr 1,10 per Sm³,

LPG: kr 1,65 per kg.»

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:**Forslag 61**

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 173 061 000 til kr 181 061 000	
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 000 000
		fra kr 961 300 000 til kr 965 300 000	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, kan overføres, bevilges med	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	376 700 000
		fra kr 593 400 000 til kr 970 100 000	
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med	6 000 000
		fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 400 000
		fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 600 000
		fra kr 2 253 292 000 til kr 2 244 692 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	5 000 000
		fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med..... fra kr 1 499 500 000 til kr 1 349 500 000	150 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og 71, økes med..... fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	5 000 000
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, kan overføres, reduseres med..... fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	15 000 000
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, kan overføres, økes med..... fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	6 000 000
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, kan overføres, økes med..... fra kr 343 000 000 til kr 353 000 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres, økes med..... fra kr 4 511 000 000 til kr 4 627 202 000	116 202 000
	72	Menneskerettigheter, kan overføres, økes med..... fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	10 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, kan overføres, økes med..... fra kr 428 658 000 til kr 441 658 000	13 000 000
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, bevilges med.....	65 000 000
	72	Klima og miljø, kan overføres, økes med..... fra kr 917 200 000 til kr 1 125 200 000	208 000 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	397 802 000
168		Kvinnens rettigheter og likestilling	
	70	Kvinnens rettigheter og likestilling, kan overføres, økes med..... fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	7 600 000
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, kan overføres, økes med..... fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	15 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	FN og globale utfordringer, kan overføres, økes med..... fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	10 000 000
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, kan overføres, økes med..... fra kr 275 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), kan overføres, økes med..... fra kr 183 500 000 til kr 203 500 000	20 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, kan overføres, reduseres med..... fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	3 000 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med..... fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	210 000
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres, økes med	98 245 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, økes med	5 000 000
		fra kr 287 542 000 til kr 292 542 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	26 245 000
		fra kr 1 040 466 000 til kr 1 066 711 000	
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, reduseres med	11 535 000
		fra kr 1 529 048 000 til kr 1 517 513 000	
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, økes med	7 130 000
		fra kr 651 079 000 til kr 658 209 000	
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med	7 130 000
		fra kr 20 248 000 til kr 13 118 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, økes med	822 000
		fra kr 33 858 000 til kr 34 680 000	
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, økes med	500 000
		fra kr 9 218 000 til kr 9 718 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , reduseres med	822 000
		fra kr 157 167 000 til kr 156 345 000	
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 123 391 000 til kr 133 391 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	7 220 000
		fra kr 34 355 141 000 til kr 34 362 361 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med	1 000 000
		fra kr 87 044 000 til kr 88 044 000	
280		Felles enheter	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, økes med	10 000 000
		fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	
	71	Tilskudd til UNIS, økes med	6 000 000
		fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 351 664 000 til kr 366 664 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med	1 200 000
		fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	
285		Norges forskningsråd	
	55	Virksomhetskostnader, økes med	2 000 000
		fra kr 801 868 000 til kr 803 868 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, økes med	535 000
		fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, reduseres med	27 802 000
		fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , økes med	8 778 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med.....	1 127 000
		fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 750 000
		fra kr 241 314 000 til kr 248 064 000	
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres, økes med	1 500 000
		fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	
	60	Integreringstilskudd, kan overføres, økes med	144 154 000
		fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning, reduseres med	456 473 000
		fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	1 542 000
		fra kr 107 860 000 til kr 109 402 000	
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	15 297 000
		fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, reduseres med	2 580 000
		fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med.....	4 500 000
		fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	
	79	Til disposisjon, reduseres med	1 920 000
		fra kr 14 500 000 til kr 12 580 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	100 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 285 000 000	
	87	(NY) Tilskudd til X Games, bevilges med.....	3 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med	20 500 000
		fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	1 320 000
		fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	3 000 000
		fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	3 880 000
		fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med..	3 000 000
		fra kr 16 173 000 til kr 19 173 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., kan overføres, reduseres med.....	2 000 000
		fra kr 47 550 000 til kr 45 550 000	
	78	Ymse faste tiltak, reduseres med.....	5 000 000
		fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 946 000
		fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	50	Filmfondet, økes med..... fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	21 000 000
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, reduseres med..... fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	7 000 000
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, bevilges med.....	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 79 724 000 til kr 79 024 000	700 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, økes med..... fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	1 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres, økes med..... fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	16 000 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 464 234 000 til kr 465 234 000	1 000 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres, økes med..... fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	5 000 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, økes med..... fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	37 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 2 451 320 000 til kr 2 477 720 000	26 400 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 4 670 787 000 til kr 4 610 420 000	60 367 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 23 619 000 til kr 51 019 000	27 400 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	23 067 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 17 101 318 000 til kr 17 147 318 000	46 000 000
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med..... fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	7 700 000
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 627 039 000 til kr 625 139 000	1 900 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 861 215 000 til kr 865 315 000	4 100 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	2 000 000
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456, post 1, økes med..... fra kr 757 881 000 til kr 760 781 000	2 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med.....	35 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 7 234 000 til kr 42 234 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	12 800 000
		fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	241 706 000
		fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 000 000
		fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	3 000 000
		fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med.....	12 100 000
		fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med	2 500 000
		fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 451, post 1</i> , økes med.....	47 350 000
		fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – infrastruktur Nødnett, reduseres med	18 900 000
		fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 476 000
		fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, økes med	94 853 000
		fra kr 687 039 000 til kr 781 892 000	
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	
	73	Stortingets rettfærdsvederlagsordning, reduseres med.....	6 400 000
		fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	800 000
		fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 000 000
		fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med.....	53 000 000
		fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	9 000 000
		fra kr 992 010 000 til kr 983 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med.....	224 455 000
		fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	10 423 000
		fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres</i> , bevilges med	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	3 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	22 159 000
		fra kr 208 053 000 til kr 185 894 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med.....	30 753 000
		fra kr 147 739 000 til kr 116 986 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	16 250 000
		fra kr 103 847 000 til kr 87 597 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , økes med	726 000
		fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 309 867 000 til kr 308 867 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	6 700 000
		fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med.....	70 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med	170 000 000
		fra kr 1 955 000 000 til kr 2 125 000 000	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 210 000
		fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	35 500 000
		fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	365 000
		fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 000 000
		fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med	35 800 000
		fra kr 125 679 688 000 til kr 125 643 888 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	500 000
		fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, reduseres med	4 800 000
		fra kr 53 181 000 til kr 48 381 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	800 000
		fra kr 53 035 000 til kr 52 235 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	2 100 000
		fra kr 34 530 000 til kr 32 430 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 690 000
		fra kr 11 494 243 000 til kr 11 501 933 000	
606		Trygderetten	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med	2 900 000
		fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 400 000
		fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	211 000 000
		fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 000 000
		fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	900 000 000
		fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med.....	300 000
		fra kr 7 477 135 000 til kr 7 477 435 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med.....	3 700 000
		fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	4 000 000
		fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	3 000 000
		fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	10 000 000
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	13 500 000
		fra kr 250 933 000 til kr 237 433 000	
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	45 900 000
		fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75,</i> reduseres med	15 000 000
		fra kr 700 607 000 til kr 685 607 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres,</i> reduseres med	652 800 000
		fra kr 51 985 750 000 til kr 51 332 950 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres,</i> reduseres med	230 100 000
		fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres,</i> reduseres med...	174 100 000
		fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres,</i> reduseres med.....	155 800 000
		fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med	70 000 000
		fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med..	28 200 000
		fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	
	86	Driftskreditter, økes med	500 000 000
		fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79,</i> økes med	2 000 000
		fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres,</i> reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21,</i> økes med	1 000 000
		fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	3 700 000
		fra kr 1 172 992 000 til kr 1 169 292 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> reduseres med.....	12 000 000
		fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	39 600 000
		fra kr 1 059 233 000 til kr 1 019 633 000	
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	10 190 000
		fra kr 296 510 000 til kr 286 320 000	
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79,</i> økes med	14 500 000
		fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	
	63	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres,</i> økes med	59 300 000
		fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, økes med	53 300 000
		fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med.....	140 000 000
		fra kr 1 274 183 000 til kr 1 414 183 000	
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med	500 000
		fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> reduseres med	7 000 000
		fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med	2 300 000
		fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	29 000 000
		fra kr 94 672 000 til kr 123 672 000	
	64	Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med	2 000 000
		fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72, økes med..	43 000 000
		fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	
	72	Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21, reduseres med	3 000 000
		fra kr 348 632 000 til kr 345 632 000	
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med	1 000 000
		fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79, økes med	12 800 000
		fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	145 000
		fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, overslagsbevilgning, økes med	37 820 000
		fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, overslagsbevilgning, reduseres med	140 000 000
		fra kr 15 070 000 000 til kr 14 930 000 000	
860		Forbrukerrådet	
	51	Markedsportaler, reduseres med	900 000
		fra kr 26 537 000 til kr 25 637 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 13 520 000 til kr 13 820 000	
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	300 000
		fra kr 27 171 000 til kr 26 871 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med..	400 000
		fra kr 11 592 000 til kr 11 992 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med	11 200 000
		fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, kan overføres, reduseres med	5 000 000
		fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, kan overføres, økes med	26 000 000
		fra kr 141 000 000 til kr 167 000 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med	4 500 000
		fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres, økes med	2 400 000
		fra kr 8 800 000 til kr 11 200 000	
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, bevilges med	41 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, bevilges med.....	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 123 185 000 til kr 125 585 000	2 400 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres, økes med..... fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	50 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, kan overføres, reduseres med..... fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	31 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med.....	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning, reduseres med. fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	5 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 386 240 000 til kr 409 240 000	23 000 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	900 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 401 411 000 til kr 408 931 000	7 520 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres, økes med..... fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	10 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med.....	74 900 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, bevilges med.....	200 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres, reduseres med..... fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	51	Tilskudd til atomforskning, reduseres med..... fra kr 102 500 000 til kr 0	102 500 000
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), økes med..... fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	3 900 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, økes med..... fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	7 500 000
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	7 480 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med..... fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med..... fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med.....	240 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med	3 000 000
		fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med	16 692 000
		fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 000 000
		fra kr 1 323 239 000 til kr 1 338 239 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med	1 525 000
		fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med	277 000
		fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med	1 183 000
		fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres, reduseres med	23 000 000
		fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 036 000
		fra kr 189 999 000 til kr 192 035 000	
	74	Tilskudd til Redningssselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	
1301		Forskning og utvikling mv.	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv., reduseres med	2 000 000
		fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	
	50	Samferdselsforskning, kan overføres, reduseres med	2 000 000
		fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med	28 500 000
		fra kr 11 759 844 000 til kr 11 788 344 000	
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med	90 800 000
		fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	
1330		Særskilte transporttiltak	
	72	(NY) Gratis kollektivtransport for barn og unge, bevilges med	250 000 000
	73	(NY) Nasjonal tilskuddsordning til kjøp av elsykler, bevilges med	85 000 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 500 000
		fra kr 457 458 000 til kr 458 958 000	
1357		Mantena AS	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	(NY) Kapitaltilførsel, <i>kan overføres</i> , bevilges med.....	200 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med..... fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	63	(NY) Tilskuddsordning for etablering av fellesgriller, bevilges med.....	5 000 000
	73	(NY) Tilskuddsordning tiltak mot marin forsøpling og spredning av mikroplast, bevilges med.....	110 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , økes med.. fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70</i> , reduseres med..... fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med..... fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	8 000 000
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, reduseres med..... fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	14 873 000
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	600 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med..... fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i> , økes med..... fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	1 820 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i> , bevilges med.....	19 200 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	74 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i> , reduseres med..... fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	10 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , økes med..... fra kr 42 755 000 til kr 90 955 000	48 200 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 119 462 000 til kr 129 462 000	10 000 000
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, økes med..... fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	13 000 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med..... fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	2 100 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, reduseres med..... fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	2 100 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med.....	25 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	74	(NY) Havsatsing, bevilges med.....	500 000 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	2 000 000
		fra kr 372 865 000 til kr 370 865 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	37 000 000
		fra kr 457 344 000 til kr 494 344 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	31 100 000
		fra kr 1 487 947 000 til kr 1 519 047 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	80 100 000
		fra kr 5 762 275 000 til kr 5 842 375 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med.....	8 900 000
		fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	
	22	Større IT-prosjekter, kan overføres, reduseres med.....	40 000 000
		fra kr 576 500 000 til kr 536 500 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	5 000 000
		fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med.....	5 000 000
		fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning, reduseres med.....	60 000 000
		fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning, bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	9 150 000
		fra kr 801 119 000 til kr 810 269 000	
	71	Overføringer til andre, kan overføres, reduseres med.....	525 000
		fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, kan overføres, reduseres med.....	62 003 000
		fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	3 353 000
		fra kr 9 609 482 000 til kr 9 612 835 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	10 000 000
		fra kr 268 947 000 til kr 278 947 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	70 330 000
		fra kr 5 066 104 000 til kr 5 136 434 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	36 417 000
		fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	153 765 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 4 936 621 000 til kr 5 090 386 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	79 604 000
		fra kr 1 241 819 000 til kr 1 321 423 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med.....	25 369 000
		fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med.....	45 535 000
		fra kr 1 587 607 000 til kr 1 633 142 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres, reduseres med.....	15 000 000
		fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45, økes med.....	28 621 000
		fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres, reduseres med.....	3 816 000
		fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	87 625 000
		fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	96 824 000
		fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	757 000
		fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med.....	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72, økes med.....	11 000 000
		fra kr 106 127 000 til kr 117 127 000	
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, økes med.....	109 000 000
		fra kr 20 000 000 til kr 129 000 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	160 000 000
		fra kr 4 498 022 000 til kr 4 338 022 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 45, økes med.....	3 049 000
		fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning, økes med.....	125 015 000
		fra kr 6 929 577 000 til kr 7 054 592 000	
	70	Utdanningsstipend, overslagsbevilgning, økes med.....	151 489 000
		fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	
	71	Andre stipend, overslagsbevilgning, reduseres med.....	54 565 000
		fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	
	72	Rentestøtte, overslagsbevilgning, økes med.....	192 825 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 437 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	7 524 000
		fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	
	74	Tap på utlån, reduseres med.....	9 350 000
		fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	31 194 000
		fra kr 27 218 070 000 til kr 27 186 876 000	
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	500 000
		fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med	7 425 000
		fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med.....	3 700 000
		fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	
	70	Basiskostnader, reduseres med.....	1 500 000
		fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , økes med.....	11 500 000
		fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	10 000 000
		fra kr 565 500 000 til kr 555 500 000	
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med.....	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med	21 200 000
		fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....-4 860 000 000	
		2 Driftsutgifter 2 115 069 000	
		3 Avskrivninger 1 123 814 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 279 976 000	
		6 Til reguleringsfondet -150 000 000	
		Sum	-405 141 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med	143 000 000
		fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	65 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med	150 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger 123 760 000	
		4 Renter av statens kapital 1 249 000	
		5 Til investeringsformål 75 000 000	
		6 Til reguleringsfond 11 691 000	
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	50 000 000
		fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	
2530		Foreldrepenger	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	871 000 000
		fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 625 000 000 til kr 615 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	15 000 000
		fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	3 000 000
		fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 738 000 000
		fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	45 000 000
		fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	240 000 000
		fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	725 000
		fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	
	76	Bidragforskott, reduseres med.....	20 000 000
		fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med...	1 200 000 000
		fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	276 000 000
		fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	60 000 000
		fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 002 000 000
		fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	27 260 000
		fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	
	72	Legeerklæringer, økes med	10 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	870 000 000
		fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	1 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	9 130 000
		fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	10 625 000
		fra kr 1 549 375 000 til kr 1 560 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	2 000 000
		fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	
	74	Tilskudd til biler, reduseres med	69 875 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 809 875 000 til kr 740 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med.....	158 820 000
		fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	4 600 000
		fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med.....	66 975 000
		fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	1 975 000
		fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	590 000 000
		fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 110 000 000
		fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	120 000 000
		fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	100 000 000
		fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	5 000 000
		fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	100 000
		fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 110 000
		fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med	27 600 000
		fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	
	71	Psykologhjelp, reduseres med	5 600 000
		fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med.....	1 600 000
		fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, reduseres med	8 200 000
		fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med.....	215 200 000
		fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	
	71	Legeerklæringer, økes med	1 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	38 300 000
		fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med	54 300 000
		fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med.....	99 500 000
		fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med.....	10 000 000
		fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med..... fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	88 500 000
	71	Fysioterapi, kan nyttes under post 62, reduseres med fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	81 800 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med..... fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	2 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, økes med..... fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	8 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med..... fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med..... fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv, reduseres med..... fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	25 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv, økes med..... fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	15 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med..... fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	12 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med..... fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	1 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	11 552 000
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med.....	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med..... fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	22 975 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA- godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	62 092 000
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	29 543 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med..... fra kr 385 310 000 til kr 381 510 000	3 800 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendingsaker, reduseres med..... fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	3 392 000
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med.....	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med..... fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	1 200 000
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	9 250 000
3469		Vergemålsordningen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	5 430 000
		fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	15 440 000
		fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	1 705 000
		fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	221 461 000
		fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer, reduseres med	5 700 000
		fra kr 50 070 000 til kr 44 370 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag, reduseres med	6 310 000
		fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med	2 020 000
		fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	1 300 000 000
		fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med	12 000 000
		fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv, reduseres med	1 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	4 700 000
		fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv, reduseres med	7 373 000
		fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med	2 500 000
		fra kr 3 087 000 til kr 587 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med	74 000 000
		fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	76 964 000
		fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	1 400 000
3902		Justervesenet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Gebyrinntekter, reduseres med..... fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	11 500 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med..... fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	5 500 000
3910	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med..... Sjøfartsdirektoratet	60 000
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med..... fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	35 000 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling - garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med.....	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med.....	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med.....	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med..... fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	2 985 000
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med.....	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med..... fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	15 000 000
4411		Artsdatabanken	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med.....	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med..... fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	1 400 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med..... fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	450 000
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med..... fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	2 000 000
	9	Internasjonale oppdrag, økes med..... fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	2 000 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med..... fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	37 000 000
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med..... fra kr 897 000 til kr 1 997 000	1 100 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, økes med..... fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	18 000 000
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med..... fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	1 100 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med..... fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	9 000 000
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med..... fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	94 253 000
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med.....	6 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	200 000
		fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	22 293 000
		fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, bevilges med.	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	96 824 000
		fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med.....	8 429 000
		fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	
4811		Statoil ASA	
	96	Utbytteaksjer, reduseres med.....	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med.....	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med.....	810 000
		fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	
	29	Termingebyr, reduseres med.....	1 869 000
		fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med.....	1 208 000
		fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med.....	64 874 000
		fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med.....	295 276 000
		fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med.....	20 700 000
		fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med.....	900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med.....	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, reduseres med.....	167 400 000
		fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....	153 200 000 000
		2 Driftsutgifter.....	-28 300 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter.....	-2 100 000 000
		4 Avskrivninger.....	-26 000 000 000
		5 Renter av statens kapital.....	-3 300 000 000
		Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med.....	3 800 000 000
		fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med..... fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	150 000 000
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med.....	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med..... fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	50 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med..... fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	19 309 000
5502		Finansskatt	
	72	(NY) Finansskatt, bevilges med.....	832 500 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med..... fra kr 291 500 000 000 til kr 291 900 000 000	400 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, reduseres med..... fra kr 13 800 000 000 til kr 13 793 000 000	7 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med..... fra kr 15 935 000 000 til kr 15 940 000 000	5 000 000
5560		Miljøavgift plast	
	71	(NY) Miljøavgift plast, bevilges med.....	750 000 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med..... fra kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med..... fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	9 763 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med..... fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	295 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med..... fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	165 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med.....	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med..... fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 637 000	727 406 000
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med..... fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	17 700 000
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med..... fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med..... fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	4 900 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med..... fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	121 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond, bevilges med	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med.....	7 400 000
		fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med.....	600 000
		fra kr 630 000 til kr 30 000	
	85	Utbytte, økes med.....	34 000 000
		fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med.....	3 083 500 000
		fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	10 000 000
		fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med.....	126 900 000
		fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med.....	15 000 000
		fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med.....	582 000 000
		fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	
	87	Diverse inntekter, reduseres med	18 000 000
		fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med	4 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med.....	5 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med	200 000
		fra kr 800 000 til kr 600 000	

Forslag 62

Stortinget ber regjeringen trekke tilbake vedtaket om å tildele økt produksjonskapasitet i 2018.

Forslag 63

Stortinget ber regjeringen innføre en offentlig fri-dag 5. juni for å markere Verdens miljødag.

Forslag 64

Stortinget ber regjeringen fremme et forslag i statsbudsjettet for 2019 som bidrar til å finansiere kommu-

nenes utgifter ved utbetaling av omsorgslønn for foreldre med alvorlig syke barn over 18 år.

Forslag 65

Stortinget ber regjeringen begrense den økte bygge-lånsgarantiordningen til bygging av nullutslippsfartøy.

Forslag fra Rødt:**Forslag 66**

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 173 061 000 til kr 181 061 000	
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 961 300 000 til kr 965 300 000	
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	376 700 000
		fra kr 593 400 000 til kr 970 100 000	
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med	6 000 000
		fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 400 000
		fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 600 000
		fra kr 2 253 292 000 til kr 2 244 692 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med	150 000 000
		fra kr 1 499 500 000 til kr 1 349 500 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og 71</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> , reduseres med	15 000 000
		fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, <i>kan overføres</i> , økes med	6 000 000
		fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 343 000 000 til kr 353 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , økes med	116 202 000
		fra kr 4 511 000 000 til kr 4 627 202 000	
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres</i> , økes med	13 000 000
		fra kr 428 658 000 til kr 441 658 000	
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	65 000 000
	72	Klima og miljø, <i>kan overføres</i> , økes med	133 000 000
		fra kr 917 200 000 til kr 1 050 200 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	397 802 000
		fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	
168		Kvinnens rettigheter og likestilling	
	70	Kvinnens rettigheter og likestilling, <i>kan overføres</i> , økes med	7 600 000
		fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	
170		FN-organisasjoner mv.	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	10 000 000
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 275 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 183 500 000 til kr 203 500 000	20 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	3 000 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, <i>reduseres med</i> fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	210 000
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	98 245 000
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, <i>økes med</i> fra kr 287 542 000 til kr 292 542 000	5 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 1 040 466 000 til kr 1 066 711 000	26 245 000
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, <i>reduseres med</i> fra kr 1 529 048 000 til kr 1 517 513 000	11 535 000
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, <i>økes med</i> fra kr 651 079 000 til kr 658 209 000	7 130 000
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, reduseres med</i> fra kr 20 248 000 til kr 13 118 000	7 130 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, <i>økes med</i> fra kr 33 858 000 til kr 34 680 000	822 000
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, <i>økes med</i> fra kr 9 218 000 til kr 9 718 000	500 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 157 167 000 til kr 156 345 000	822 000
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med</i> fra kr 123 391 000 til kr 133 391 000	10 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, <i>økes med</i> fra kr 34 355 141 000 til kr 34 362 361 000	7 220 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, <i>økes med</i> fra kr 87 044 000 til kr 88 044 000	1 000 000
280		Felles enheter	
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, <i>økes med</i> fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	10 000 000
	71	Tilskudd til UNIS, <i>økes med</i> fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, økes med</i> fra kr 351 664 000 til kr 366 664 000	15 000 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, <i>økes med</i> fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	1 200 000
285		Norges forskningsråd	
	55	Virksomhetskostnader, <i>økes med</i> fra kr 801 868 000 til kr 803 868 000	2 000 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, <i>økes med</i> fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	535 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, <i>reduseres med</i> fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	27 802 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	8 778 000
	75	UNESCO-kontingent, <i>reduseres med</i> fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	1 127 000
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 241 314 000 til kr 248 064 000	6 750 000
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	1 500 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	144 154 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	456 473 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, <i>økes med</i> fra kr 107 860 000 til kr 109 402 000	1 542 000
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvan- drere, <i>økes med</i> fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	15 297 000
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, <i>reduseres med</i> fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	2 580 000
	78	Ymse faste tiltak, <i>økes med</i> fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	4 500 000
	79	Til disposisjon, <i>reduseres med</i> fra kr 14 500 000 til kr 12 580 000	1 920 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, <i>økes med</i> fra kr 185 000 000 til kr 285 000 000	100 000 000
	87	(NY) Tilskudd til X Games, <i>bevilges med</i>	3 000 000
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, <i>reduseres med</i> fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	20 500 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	1 320 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	3 000 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	3 880 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 16 173 000 til kr 19 173 000	3 000 000
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 47 550 000 til kr 45 550 000	2 000 000
	78	Ymse faste tiltak, <i>reduseres med</i> fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	5 000 000
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	1 946 000
	50	Filmfondet, <i>økes med</i> fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	21 000 000
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, <i>reduseres med</i> fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	7 000 000
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, <i>bevilges med</i>	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 79 724 000 til kr 79 024 000	700 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, <i>økes med</i> fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	1 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	16 000 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 464 234 000 til kr 465 234 000	1 000 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	5 000 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, <i>økes med</i> fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	37 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 2 451 320 000 til kr 2 477 720 000	26 400 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 4 670 787 000 til kr 4 610 420 000	60 367 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 23 619 000 til kr 51 019 000	27 400 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	23 067 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 17 101 318 000 til kr 17 147 318 000	46 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	7 700 000
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 627 039 000 til kr 625 139 000	1 900 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 861 215 000 til kr 865 315 000	4 100 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	2 000 000
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 456, post 1, økes med fra kr 757 881 000 til kr 760 781 000	2 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 7 234 000 til kr 12 234 000	5 000 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	12 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	241 706 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	3 000 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	12 100 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	2 500 000
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 451, post 1, økes med fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	47 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter – infrastruktur Nødnett, reduseres med fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	18 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	10 000 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	1 476 000
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, overslagsbevilgning, økes med fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	30 000 000
	73	Stortingets rettferdsvederlagsordning, reduseres med fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	6 400 000
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	800 000
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	13 000 000
480		Svalbardbudsjettet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	50	Tilskudd, økes med fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	53 000 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 992 010 000 til kr 983 010 000	9 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	224 455 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	10 423 000
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres, bevilges med</i>	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	3 600 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med fra kr 208 053 000 til kr 185 894 000	22 159 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med fra kr 147 739 000 til kr 116 986 000	30 753 000
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 103 847 000 til kr 87 597 000	16 250 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	726 000
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21, reduseres med</i> fra kr 309 867 000 til kr 308 867 000	1 000 000
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres, bevilges med</i>	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	6 700 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	70 000 000
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 1 955 000 000 til kr 2 125 000 000	170 000 000
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	2 210 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	35 500 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	365 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	2 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 125 679 688 000 til kr 125 943 888 000	264 200 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64, økes med</i> fra kr 1 432 500 000 til kr 1 832 500 000	400 000 000
585		Husleietvistutvalget	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	500 000
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, reduseres med fra kr 53 181 000 til kr 48 381 000	4 800 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 53 035 000 til kr 52 235 000	800 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 34 530 000 til kr 32 430 000	2 100 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 494 243 000 til kr 11 501 933 000	7 690 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	2 900 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	1 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	211 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	1 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , re- duseres med fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	2 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	900 000 000
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	1 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 477 135 000 til kr 7 477 435 000	300 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	3 700 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	1 000 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	1 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	3 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	10 000 000
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 250 933 000 til kr 237 433 000	13 500 000
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	45 900 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	1 000 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , reduseres med fra kr 700 607 000 til kr 685 607 000	15 000 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 51 985 750 000 til kr 51 332 950 000	652 800 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	230 100 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	174 100 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	155 800 000
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	70 000 000
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	28 200 000
	86	Driftskreditter, økes med fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	500 000 000
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	2 000 000
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	1 000 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	1 000 000
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 172 992 000 til kr 1 169 292 000	3 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	12 000 000
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 059 233 000 til kr 1 019 633 000	39 600 000
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 296 510 000 til kr 286 320 000	10 190 000
761		Omsorgstjeneste	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	14 500 000
	63	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	59 300 000
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, økes med fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	53 300 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 274 183 000 til kr 1 414 183 000	140 000 000
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	500 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	7 000 000
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	2 300 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med fra kr 94 672 000 til kr 123 672 000	29 000 000
	64	Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	2 000 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , økes med fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	43 000 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 348 632 000 til kr 345 632 000	3 000 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	1 000 000
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	12 800 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	145 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	37 820 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 15 070 000 000 til kr 14 930 000 000	140 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med fra kr 269 441 000 til kr 409 441 000	140 000 000
860		Forbrukerrådet	
	51	Markedsportaler, reduseres med fra kr 26 537 000 til kr 25 637 000	900 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 13 520 000 til kr 13 820 000	300 000
868		Forbrukertilsynet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 27 171 000 til kr 26 871 000	300 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 11 592 000 til kr 11 992 000	400 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	11 200 000
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, kan overføres, reduseres med fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	5 000 000
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, kan overføres, økes med fra kr 141 000 000 til kr 167 000 000	26 000 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	4 500 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres, økes med fra kr 8 800 000 til kr 11 200 000	2 400 000
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, bevilges med	41 000 000
902	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, bevilges med Justervesenet	10 000 000
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 123 185 000 til kr 125 585 000	2 400 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres, økes med fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	50 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, kan overføres, reduseres med fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	31 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	5 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 386 240 000 til kr 409 240 000	23 000 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	900 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 401 411 000 til kr 408 931 000	7 520 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres, økes med fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	10 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med	2 366 400 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, bevilges med	200 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres, reduseres med fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	51	Tilskudd til atomforskning, reduseres med fra kr 102 500 000 til kr 0	102 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), økes med fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	3 900 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, økes med fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	7 500 000
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	7 480 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	240 000
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	3 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	16 692 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 323 239 000 til kr 1 338 239 000	15 000 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	1 525 000
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	277 000
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	1 183 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres, reduseres med fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	23 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 999 000 til kr 192 035 000	2 036 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1301		Forskning og utvikling mv.	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet mv, reduseres med fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	2 000 000
	50	Samferdselsforskning, kan overføres, reduseres med fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	2 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med fra kr 11 759 844 000 til kr 11 788 344 000	28 500 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	90 800 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 457 458 000 til kr 458 958 000	1 500 000
1357		Mantena AS	
	71	(NY) Kapitaltilførsel, kan overføres, bevilges med	200 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, reduseres med fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, reduseres med fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	8 000 000
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, reduseres med fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	14 873 000
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	600 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres, økes med fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	1 820 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres, bevilges med	19 200 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, kan overføres, reduseres med fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	74 000 000
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79, reduseres med fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	10 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres, økes med	3 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 42 755 000 til kr 45 955 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 119 462 000 til kr 129 462 000	10 000 000
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, økes med fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	13 000 000
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	2 100 000
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, reduseres med fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	2 100 000
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	25 000 000
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 372 865 000 til kr 370 865 000	2 000 000
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 457 344 000 til kr 494 344 000	37 000 000
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 487 947 000 til kr 1 519 047 000	31 100 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 762 275 000 til kr 5 842 375 000	80 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	8 900 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 576 500 000 til kr 536 500 000	40 000 000
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	5 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	60 000 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 801 119 000 til kr 809 769 000	8 650 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	525 000
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	62 003 000
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 353 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 9 609 482 000 til kr 9 612 835 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 268 947 000 til kr 278 947 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	70 330 000
		fra kr 5 066 104 000 til kr 5 136 434 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	36 417 000
		fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	153 765 000
		fra kr 4 936 621 000 til kr 5 090 386 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	79 604 000
		fra kr 1 241 819 000 til kr 1 321 423 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	25 369 000
		fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med	45 535 000
		fra kr 1 587 607 000 til kr 1 633 142 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres, reduseres med	15 000 000
		fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45, økes med	28 621 000
		fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres, reduseres med	3 816 000
		fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	87 625 000
		fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	96 824 000
		fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	757 000
		fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med	146 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72, økes med	200 000 000
		fra kr 261 454 000 til kr 461 454 000	
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72, økes med	11 000 000
		fra kr 106 127 000 til kr 117 127 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70,</i> økes med fra kr 20 000 000 til kr 89 000 000	69 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 498 022 000 til kr 4 338 022 000	160 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45,</i> økes med fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	3 049 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med fra kr 6 929 577 000 til kr 7 054 592 000	125 015 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	151 489 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	54 565 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 437 000	192 825 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	7 524 000
	74	Tap på utlån, reduseres med fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	9 350 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med fra kr 27 218 070 000 til kr 27 186 876 000	31 194 000
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	500 000
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	7 425 000
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	3 700 000
	70	Basiskostnader, reduseres med fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	1 500 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres,</i> økes med fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	11 500 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 565 500 000 til kr 555 500 000	10 000 000
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	21 200 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-4 860 000 000
		2 Driftsutgifter.....	2 115 069 000
		3 Avskrivninger.....	1 123 814 000
		4 Renter av statens kapital.....	86 000 000
		5 Til investeringsformål.....	1 279 976 000
		6 Til reguleringsfondet.....	-150 000 000
		Sum	-405 141 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres,</i> økes med fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	143 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	65 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	150 000 000
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		2 Driftsutgifter..... 434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>	
		3 Avskrivninger..... 123 760 000	
		4 Renter av statens kapital..... 1 249 000	
		5 Til investeringsformål.....75 000 000	
		6 Til reguleringsfond.....11 691 000	
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	50 000 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	871 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 625 000 000 til kr 615 000 000	10 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	15 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	3 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	1 738 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	45 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	240 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	725 000
	76	Bidragforskott, reduseres med fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	20 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	1 200 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	40 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	276 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	60 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	1 002 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	27 260 000
	72	Legeerklæringer, økes med fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	10 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	870 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	1 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	9 130 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 549 375 000 til kr 1 560 000 000	10 625 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	2 000 000
	74	Tilskudd til biler, reduseres med fra kr 809 875 000 til kr 740 000 000	69 875 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	158 820 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	4 600 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	66 975 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	1 975 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	590 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	1 110 000 000
	72	Inntekstpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	120 000 000
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	100 000 000
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	15 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	5 000 000
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	100 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	1 110 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	27 600 000
	71	Psykologhjelp, reduseres med	5 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	1 600 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, reduseres med fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	8 200 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	215 200 000
	71	Legeerklæringer, økes med fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	1 000 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	38 300 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	54 300 000
	71	Egenandelstak 2, reduseres med fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	99 500 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71, økes med fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	10 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	88 500 000
	71	Fysioterapi, kan nyttes under post 62, reduseres med fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	81 800 000
	72	Jordmorhjelp, reduseres med fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	2 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, økes med fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	8 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv, reduseres med fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	25 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv, økes med fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	15 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	12 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	1 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	11 552 000
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	22 975 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	62 092 000
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	29 543 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med fra kr 385 310 000 til kr 365 510 000	19 800 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendingssaker, reduseres med fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	3 392 000
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	1 200 000
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	9 250 000
3469		Vergemålsordningen	
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	5 430 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	15 440 000
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	1 705 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	221 461 000
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer, reduseres med fra kr 50 070 000 til kr 44 370 000	5 700 000
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag, reduseres med fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	6 310 000
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	2 020 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	1 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	1 300 000 000
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	12 000 000
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	1 000 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med	100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	4 700 000
		fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	7 373 000
		fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med	2 500 000
		fra kr 3 087 000 til kr 587 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med	74 000 000
		fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	76 964 000
		fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	1 400 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, reduseres med	11 500 000
		fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med	5 500 000
		fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	
	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med	60 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med	35 000 000
		fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	(NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med	2 864 400 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med	2 985 000
		fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med	15 000 000
		fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	
4411		Artsdatabanken	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med	1 400 000
		fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med	450 000
		fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	
4429		Riksantikvaren	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	2 000 000
	9	Internasjonale oppdrag, økes med fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	2 000 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	37 000 000
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med fra kr 897 000 til kr 1 997 000	1 100 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, økes med fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	18 000 000
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	1 100 000
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	9 000 000
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	94 253 000
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	6 400 000
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	200 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	22 293 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, bevilges med	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	96 824 000
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	8 429 000
4811		Statoil ASA	
	96	Utbytteaksjer, reduseres med fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	810 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	1 869 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	1 208 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	64 874 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med	295 276 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	20 700 000
		fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med	900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring reduseres med	167 400 000
		fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter..... 153 200 000 000	
		2 Driftsutgifter..... -28 300 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter..... -2 100 000 000	
		4 Avskrivninger..... -26 000 000 000	
		5 Renter av statens kapital..... -3 300 000 000	
		Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med	3 800 000 000
		fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	150 000 000
		fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med	50 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med	19 309 000
		fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med	338 300 000
		fra kr 291 500 000 000 til kr 291 838 300 000	
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, reduseres med	7 000 000
		fra kr 13 800 000 000 til kr 13 793 000 000	
5536		Avgift på motorvogn mv.	
	71	Engangsavgift, økes med	5 000 000
		fra kr 15 935 000 000 til kr 15 940 000 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv., reduseres med	375 000 000
		fra kr 2 520 000 000 til kr 2 145 000 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., reduseres med	300 000 000
		fra kr 3 170 000 000 til kr 2 870 000 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	9 763 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	295 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	165 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 637 000	727 406 000
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	17 700 000
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	4 900 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	121 000 000
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såkornkapitalfond, bevilges med	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	7 400 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med fra kr 630 000 til kr 30 000	600 000
	85	Utbytte, økes med fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	34 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	3 083 500 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	10 000 000
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	126 900 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	15 000 000
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	582 000 000
	87	Diverse inntekter, reduseres med fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	18 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	5 000 000
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med fra kr 800 000 til kr 600 000	200 000

8. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens flertall fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har ellers ingen merknader og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Forslag til bevilgningsvedtak

I

I statsbudsjettet for 2018 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 173 061 000 til kr 181 061 000	8 000 000
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 961 300 000 til kr 965 300 000	4 000 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med.....	2 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 593 400 000 til kr 970 100 000	376 700 000
	70	Tilskudd til partigruppene, økes med fra kr 186 000 000 til kr 192 000 000	6 000 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 109 750 000 til kr 111 150 000	1 400 000
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 2 253 292 000 til kr 2 244 692 000	8 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 12 931 000 til kr 17 931 000	5 000 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med..... fra kr 1 499 500 000 til kr 1 349 500 000	150 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og 71</i> , økes med..... fra kr 38 204 000 til kr 43 204 000	5 000 000
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 2 728 640 000 til kr 2 713 640 000	15 000 000
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 000 000 til kr 6 000 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 565 000 000 til kr 571 000 000	
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 221 500 000 til kr 211 500 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres, reduseres med</i>	7 000 000
		fra kr 606 000 000 til kr 599 000 000	
162		Overgangsbistand/sårbare stater og regioner	
	70	Overgangsbistand/sårbare stater og regioner, <i>kan overføres, økes med</i>	7 000 000
		fra kr 343 000 000 til kr 350 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes med</i>	166 202 000
		fra kr 4 511 000 000 til kr 4 677 202 000	
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 360 000 000 til kr 370 000 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres, økes med</i>	13 000 000
		fra kr 428 658 000 til kr 441 658 000	
166		Klima, miljø og fornybar energi	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, bevilges med</i>	65 000 000
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres, reduseres med</i>	5 500 000
		fra kr 5 500 000 til kr 0	
	72	Klima og miljø, <i>kan overføres, økes med</i>	133 000 000
		fra kr 917 200 000 til kr 1 050 200 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	397 802 000
		fra kr 1 425 477 000 til kr 1 027 675 000	
168		Kvinnens rettigheter og likestilling	
	70	Kvinnens rettigheter og likestilling, <i>kan overføres, økes med</i>	7 600 000
		fra kr 346 700 000 til kr 354 300 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres, økes med</i>	15 000 000
		fra kr 3 218 916 000 til kr 3 233 916 000	
	73	Utdanning, <i>kan overføres, reduseres med</i>	20 000 000
		fra kr 1 904 010 000 til kr 1 884 010 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 212 300 000 til kr 222 300 000	
	81	Matsikkerhet og klimatilpasset landbruk, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 275 000 000 til kr 285 000 000	
	83	Verdens helseorganisasjon (WHO), <i>kan overføres, økes med</i>	17 200 000
		fra kr 183 500 000 til kr 200 700 000	
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 000 000
		fra kr 840 000 000 til kr 837 000 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres, reduseres med</i>	1 700 000
		fra kr 319 000 000 til kr 317 300 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med..... fra kr 111 351 000 til kr 111 141 000	210 000
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres, økes med fra kr 199 608 000 til kr 297 853 000	98 245 000
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen, økes med	5 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med	27 245 000
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, reduseres med	11 535 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	77	Den tyske skolen i Oslo, overslagsbevilgning, økes med	4 000 000
231		Barnehager	
	60	(NY) Tilskudd til bemanningsnorm i barnehage, bevilges med.....	100 000 000
240		Fagskoleutdanning	
	60	Tilskudd til fagskoler, økes med..... fra kr 651 079 000 til kr 658 209 000	7 130 000
241		Felles tiltak for fagskolesektoren	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70, reduseres med	7 130 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	70	Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, økes med	822 000
	71	Falstadsenteret, økes med	415 000
	72	Stiftelsen Arkivet, økes med.....	3 820 000
	73	Nansen Fredssenter, økes med.....	1 000 000
	74	Narviksenteret, økes med.....	415 000
	75	Det europeiske Wergelandsenteret, økes med	500 000
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, kan overføres, reduseres med.....	822 000
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med	10 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med.....	19 322 000
	70	Private høyskoler, økes med.....	548 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med.....	1 000 000
280		Felles enheter	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver, økes med	10 000 000
		fra kr 85 091 000 til kr 95 091 000	
	71	Tilskudd til UNIS, økes med	6 000 000
		fra kr 132 349 000 til kr 138 349 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70, økes med	15 000 000
		fra kr 351 664 000 til kr 366 664 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med.....	1 200 000
		fra kr 64 475 000 til kr 65 675 000	
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, reduseres med	5 000 000
		fra kr 1 459 936 000 til kr 1 454 936 000	
	55	Virksomhetskostnader, økes med	2 000 000
		fra kr 801 868 000 til kr 803 868 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	53	NUPI, økes med	535 000
		fra kr 4 904 000 til kr 5 439 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, reduseres med	27 802 000
		fra kr 338 558 000 til kr 310 756 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, kan overføres, økes med.....	8 778 000
		fra kr 2 199 232 000 til kr 2 208 010 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med.....	1 127 000
		fra kr 24 341 000 til kr 23 214 000	
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 750 000
		fra kr 241 314 000 til kr 248 064 000	
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres, økes med	1 500 000
		fra kr 44 572 000 til kr 46 072 000	
	60	Integreringstilskudd, kan overføres, økes med	144 154 000
		fra kr 11 254 978 000 til kr 11 399 132 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, over- slagsbevilgning, reduseres med	456 473 000
		fra kr 3 329 422 000 til kr 2 872 949 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	2 842 000
		fra kr 107 860 000 til kr 110 702 000	
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvan- drere, økes med.....	15 297 000
		fra kr 1 997 096 000 til kr 2 012 393 000	
315		Frivillighetsformål	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge, reduseres med.....	2 580 000
		fra kr 6 000 000 til kr 3 420 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med.....	4 500 000
		fra kr 8 350 000 til kr 12 850 000	
	79	Til disposisjon, reduseres med	1 920 000
		fra kr 14 500 000 til kr 12 580 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	100 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 285 000 000	
	87	(NY) Tilskudd til X Games, bevilges med.....	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med fra kr 25 440 000 til kr 4 940 000	20 500 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 93 477 000 til kr 92 157 000	1 320 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 59 458 000 til kr 62 458 000	3 000 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 95 887 000 til kr 92 007 000	3 880 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med..</i> fra kr 16 173 000 til kr 19 173 000	3 000 000
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres,</i> reduseres med..... fra kr 47 550 000 til kr 45 550 000	2 000 000
	78	Ymse faste tiltak, reduseres med..... fra kr 50 440 000 til kr 45 440 000	5 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1, økes med</i> fra kr 7 050 000 til kr 7 850 000	800 000
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 166 653 000 til kr 168 599 000	1 946 000
	50	Filmfondet, økes med..... fra kr 489 300 000 til kr 510 300 000	21 000 000
	73	Regional filmsatsing, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 84 350 000 til kr 85 350 000	1 000 000
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, reduseres med fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	7 000 000
	72	(NY) Innovasjon og utvikling, bevilges med fra kr 320 000 000 til kr 313 000 000	7 000 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 79 724 000 til kr 79 024 000	700 000
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, økes med..... fra kr 2 041 100 000 til kr 2 042 100 000	1 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 33 341 000 til kr 49 341 000	16 000 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 464 234 000 til kr 465 234 000	1 000 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 24 692 000 til kr 29 692 000	5 000 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, økes med fra kr 14 020 000 til kr 14 057 000	37 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 451 320 000 til kr 2 477 720 000	26 400 000
430		Kriminalomsorgen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 4 670 787 000 til kr 4 620 420 000	50 367 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 23 619 000 til kr 51 019 000	27 400 000
	70	Tilskudd, økes med..... fra kr 24 044 000 til kr 24 544 000	500 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 242 958 000 til kr 266 025 000	23 067 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 17 101 318 000 til kr 17 147 318 000	46 000 000
	25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 201 954 000 til kr 149 154 000	52 800 000
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, økes med..... fra kr 184 000 000 til kr 191 700 000	7 700 000
442		Politi høyskolen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 627 039 000 til kr 625 139 000	1 900 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 861 215 000 til kr 865 315 000	4 100 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 252 753 000 til kr 254 753 000	2 000 000
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 456, post 1</i> , økes med..... fra kr 757 881 000 til kr 760 781 000	2 900 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 687 887 000 til kr 675 087 000	12 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 2 513 208 000 til kr 2 271 502 000	241 706 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 103 978 000 til kr 106 978 000	3 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 8 717 000 til kr 5 717 000	3 000 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten, økes med..... fra kr 47 652 000 til kr 59 752 000	12 100 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med fra kr 109 536 000 til kr 107 036 000	2 500 000
456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 451, post 1</i> , økes med..... fra kr 121 102 000 til kr 168 452 000	47 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter - infrastruktur Nødnett, reduseres med fra kr 357 001 000 til kr 338 101 000	18 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 34 352 000 til kr 44 352 000	10 000 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	1 476 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 4 276 000 til kr 5 752 000	
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	87 147 000
		fra kr 687 039 000 til kr 599 892 000	
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 59 702 000 til kr 89 702 000	
	73	Stortingets rettferdsvederlagsordning, reduseres med.....	6 400 000
		fra kr 31 388 000 til kr 24 988 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	800 000
		fra kr 118 433 000 til kr 117 633 000	
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, økes med.....	13 000 000
		fra kr 90 223 000 til kr 103 223 000	
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med.....	53 000 000
		fra kr 238 370 000 til kr 291 370 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	9 000 000
		fra kr 992 010 000 til kr 983 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med.....	224 455 000
		fra kr 1 019 623 000 til kr 795 168 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med.....	10 423 000
		fra kr 31 876 000 til kr 21 453 000	
	30	(NY) Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, <i>kan overføres, bevilges med</i>	97 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	3 600 000
		fra kr 117 170 000 til kr 120 770 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med.....	22 159 000
		fra kr 208 053 000 til kr 185 894 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med.....	30 753 000
		fra kr 147 739 000 til kr 116 986 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	16 250 000
		fra kr 103 847 000 til kr 87 597 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres, økes med</i>	726 000
		fra kr 11 194 000 til kr 11 920 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 309 867 000 til kr 308 867 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	27	(NY) Felles IKT-løsning, <i>kan overføres, bevilges med</i>	13 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	6 700 000
		fra kr 20 087 000 til kr 26 787 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 150 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	70 000 000
		fra kr 1 955 000 000 til kr 2 025 000 000	
533		Eiendommer utenfor husleieordningen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 20 200 000 til kr 22 410 000	2 210 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 27 000 000 til kr 62 500 000	35 500 000
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541, post 22</i> , økes med..... fra kr 6 399 000 til kr 9 399 000	3 000 000
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 5 757 000 til kr 5 392 000	365 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 310 954 000 til kr 312 954 000	2 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 125 679 688 000 til kr 125 643 888 000	35 800 000
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 28 717 000 til kr 29 217 000	500 000
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, reduseres med fra kr 53 181 000 til kr 48 381 000	4 800 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 53 035 000 til kr 52 235 000	800 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 34 530 000 til kr 27 430 000	7 100 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 11 494 243 000 til kr 11 494 233 000	10 000
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 71 771 000 til kr 74 671 000	2 900 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 18 400 000 til kr 17 000 000	1 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 4 566 000 000 til kr 4 777 000 000	211 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 174 000 000 til kr 175 000 000	1 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 22 000 000 til kr 21 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 26 000 000 til kr 28 000 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	900 000 000
		fra kr 3 400 000 000 til kr 4 300 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 199 000 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	69 600 000
		fra kr 7 477 135 000 til kr 7 407 535 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med.....	3 700 000
		fra kr 1 395 460 000 til kr 1 399 160 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 20 000 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 69 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	4 000 000
		fra kr 184 000 000 til kr 180 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	3 000 000
		fra kr 47 000 000 til kr 44 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	10 000 000
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 210 000 000	
701		E-helse, helseregistre mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	13 500 000
		fra kr 250 933 000 til kr 237 433 000	
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	45 900 000
		fra kr 270 107 000 til kr 316 007 000	
714		Folkehelse	
	70	Rusmiddeltiltak mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , økes med....	1 000 000
		fra kr 121 941 000 til kr 122 941 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 19 587 000 til kr 18 587 000	
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , reduseres med	5 000 000
		fra kr 700 607 000 til kr 695 607 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med	632 800 000
		fra kr 51 985 750 000 til kr 51 352 950 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	230 100 000
		fra kr 18 327 061 000 til kr 18 096 961 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med...	174 100 000
		fra kr 13 865 726 000 til kr 13 691 626 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	155 800 000
		fra kr 12 403 447 000 til kr 12 247 647 000	
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	70 000 000
		fra kr 3 129 988 000 til kr 3 059 988 000	
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..	28 200 000
		fra kr 6 414 149 000 til kr 6 385 949 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	86	Driftskreditter, økes med..... fra kr 157 000 000 til kr 657 000 000	500 000 000
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79, økes med..... fra kr 14 749 000 til kr 16 749 000	2 000 000
	72	Kjøp av opptrening mv., kan overføres, reduseres med..... fra kr 2 812 000 til kr 1 812 000	1 000 000
	79	Andre tilskudd, kan nyttes under post 21, økes med..... fra kr 6 162 000 til kr 7 162 000	1 000 000
740		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 1 172 992 000 til kr 1 169 292 000	3 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med..... fra kr 30 576 000 til kr 18 576 000	12 000 000
745		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 1 059 233 000 til kr 1 019 633 000	39 600 000
746		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 296 510 000 til kr 286 320 000	10 190 000
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79, økes med..... fra kr 133 796 000 til kr 148 296 000	14 500 000
	63	Investeringsstilskudd, kan overføres, økes med..... fra kr 4 038 857 000 til kr 4 098 157 000	59 300 000
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, økes med..... fra kr 834 500 000 til kr 887 800 000	53 300 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, overslagsbevilgning, økes med..... fra kr 1 274 183 000 til kr 1 414 183 000	140 000 000
	75	Andre kompetansetiltak, reduseres med..... fra kr 11 314 000 til kr 10 814 000	500 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70, reduseres med..... fra kr 136 527 000 til kr 129 527 000	7 000 000
	61	Fengselshelsetjeneste, økes med..... fra kr 172 418 000 til kr 174 718 000	2 300 000
	63	Allmennlegetjenester, økes med..... fra kr 94 672 000 til kr 133 672 000	39 000 000
	64	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering, reduseres med..... fra kr 91 736 000 til kr 89 736 000	2 000 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72, økes med.. fra kr 103 867 000 til kr 146 867 000	43 000 000
	71	Brukere og pårørende, kan overføres, økes med..... fra kr 154 893 000 til kr 155 893 000	1 000 000
	72	Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21, reduseres med..... fra kr 348 632 000 til kr 346 632 000	2 000 000
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med..... fra kr 330 624 000 til kr 331 624 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79, økes med</i> fra kr 39 783 000 til kr 52 583 000	12 800 000
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 9 918 000 til kr 10 063 000	145 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 1 752 180 000 til kr 1 790 000 000	37 820 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 15 070 000 000 til kr 14 930 000 000	140 000 000
860		Forbrukerrådet	
	51	Markedsportaler, <i>reduseres med</i> fra kr 26 537 000 til kr 25 637 000	900 000
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukerklageutvalget	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 13 520 000 til kr 13 820 000	300 000
868		Forbrukertilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 27 171 000 til kr 26 871 000	300 000
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med</i> .. fra kr 11 592 000 til kr 11 992 000	400 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 52 475 000 til kr 41 275 000	11 200 000
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 58 000 000 til kr 53 000 000	5 000 000
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 141 000 000 til kr 167 000 000	26 000 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, <i>økes med</i> fra kr 6 200 000 til kr 10 700 000	4 500 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 8 800 000 til kr 11 200 000	2 400 000
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, <i>bevilges med</i>	41 000 000
	83	(NY) Tilskudd til senter for hav og arktiske spørsmål, <i>bevilges med</i>	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 123 185 000 til kr 125 585 000	2 400 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 274 418 000 til kr 324 418 000	50 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 36 700 000 til kr 5 200 000	31 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	(NY) Driftsutgifter, <i>bevilges med</i>	5 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> .. fra kr 2 030 000 000 til kr 2 025 000 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 386 240 000 til kr 409 240 000	23 000 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 18 195 000 til kr 19 095 000	900 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 401 411 000 til kr 408 931 000	7 520 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres, økes med fra kr 67 664 000 til kr 77 664 000	10 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, bevilges med.....	2 366 400 000
	72	(NY) Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere, bevilges med	200 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, kan overføres, økes med..... fra kr 29 300 000 til kr 33 300 000	4 000 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres, reduseres med..... fra kr 22 056 000 til kr 12 056 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	51	Tilskudd til atomforskning, reduseres med..... fra kr 102 500 000 til kr 0	102 500 000
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), økes med fra kr 217 310 000 til kr 221 210 000	3 900 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, økes med fra kr 426 770 000 til kr 434 270 000	7 500 000
923		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 613 693 000 til kr 606 213 000	7 480 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 29 520 000 til kr 16 220 000	13 300 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 157 771 000 til kr 164 771 000	7 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 55 000 000 til kr 99 900 000	44 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet, reduseres med fra kr 57 787 000 til kr 57 547 000	240 000
929		Institutt for energiteknikk	
	22	(NY) Sikring av atomanlegg, bevilges med	10 000 000
	51	(NY) Tilskudd til atomforskning, bevilges med.....	178 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport, økes med fra kr 81 000 000 til kr 84 000 000	3 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Ansvarlig lån, Andøya Space Center, bevilges med	20 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med..... fra kr 2 720 000 til kr 19 412 000	16 692 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 323 239 000 til kr 1 338 239 000	15 000 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med fra kr 235 465 000 til kr 233 940 000	1 525 000
1137		Forskning og innovasjon	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, reduseres med..... fra kr 242 306 000 til kr 242 029 000	277 000
	51	Basisbevilgninger m.m., Norges forskningsråd, reduseres med..... fra kr 187 452 000 til kr 186 269 000	1 183 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres, reduseres med fra kr 92 300 000 til kr 69 300 000	23 000 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 189 999 000 til kr 192 035 000	2 036 000
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med fra kr 93 500 000 til kr 103 500 000	10 000 000
1301		Forskning og utvikling mv.	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv., reduseres med..... fra kr 15 968 000 til kr 13 968 000	2 000 000
	50	Samferdselsforskning, kan overføres, reduseres med fra kr 167 014 000 til kr 165 014 000	2 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med.... fra kr 11 759 844 000 til kr 11 788 344 000	28 500 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, økes med fra kr 181 700 000 til kr 272 500 000	90 800 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 457 458 000 til kr 458 958 000	1 500 000
1357		Mantena AS	
	71	(NY) Kapitaltilførsel, kan overføres, bevilges med.....	200 000 000
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med..... fra kr 261 700 000 til kr 603 700 000	342 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 84 509 000 til kr 67 299 000	17 210 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, reduseres med fra kr 115 230 000 til kr 102 230 000	13 000 000
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, økes med.. fra kr 6 275 000 til kr 29 592 000	23 317 000
	50	Arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70, reduseres med..... fra kr 16 861 000 til kr 0	16 861 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med</i>	8 000 000
		fra kr 11 441 000 til kr 19 441 000	
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, <i>reduseres med</i>	14 873 000
		fra kr 166 297 000 til kr 151 424 000	
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	600 000
		fra kr 257 570 000 til kr 256 970 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, <i>økes med</i>	4 000 000
		fra kr 279 369 000 til kr 283 369 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres, økes med</i>	1 820 000
		fra kr 132 462 000 til kr 134 282 000	
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres, bevilges med</i>	19 200 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, <i>kan overføres, reduseres med</i>	74 000 000
		fra kr 153 920 000 til kr 79 920 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 96 962 000 til kr 86 962 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres, økes med</i>	3 200 000
		fra kr 42 755 000 til kr 45 955 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 119 462 000 til kr 129 462 000	
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres, økes med</i>	500 000
		fra kr 66 114 000 til kr 66 614 000	
1428		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Klima- og energifondet, <i>økes med</i>	13 000 000
		fra kr 2 720 000 000 til kr 2 733 000 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i>	2 100 000
		fra kr 36 727 000 til kr 38 827 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, <i>reduseres med</i>	2 100 000
		fra kr 15 716 000 til kr 13 616 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres, økes med</i>	2 500 000
		fra kr 33 164 000 til kr 35 664 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, <i>økes med</i>	25 000 000
		fra kr 21 642 000 til kr 46 642 000	
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	2 000 000
		fra kr 372 865 000 til kr 370 865 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	37 000 000
		fra kr 457 344 000 til kr 494 344 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	31 100 000
		fra kr 1 487 947 000 til kr 1 519 047 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	80 100 000
		fra kr 5 762 275 000 til kr 5 842 375 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i>	8 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 195 300 000 til kr 204 200 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 576 500 000 til kr 536 500 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 000 000
		fra kr 564 874 000 til kr 569 874 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 14 600 000 til kr 19 600 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	60 000 000
		fra kr 2 160 000 000 til kr 2 100 000 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	(NY) Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	20 000 000 000
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 150 000
		fra kr 801 119 000 til kr 810 269 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	525 000
		fra kr 65 234 000 til kr 64 709 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	62 003 000
		fra kr 305 523 000 til kr 243 520 000	
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 353 000
		fra kr 9 609 482 000 til kr 9 612 835 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 268 947 000 til kr 278 947 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	70 330 000
		fra kr 5 066 104 000 til kr 5 136 434 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med.....	36 417 000
		fra kr 4 114 269 000 til kr 4 077 852 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	153 765 000
		fra kr 4 936 621 000 til kr 5 090 386 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	79 604 000
		fra kr 1 241 819 000 til kr 1 321 423 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med.....	25 369 000
		fra kr 1 905 510 000 til kr 1 930 879 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , økes med.....	45 535 000
		fra kr 1 587 607 000 til kr 1 633 142 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	15 000 000
		fra kr 96 331 000 til kr 81 331 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45</i> , økes med.....	28 621 000
		fra kr 5 914 782 000 til kr 5 943 403 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 71 500 000 til kr 67 684 000	3 816 000
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 1 027 838 000 til kr 940 213 000	87 625 000
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 854 745 000 til kr 951 569 000	96 824 000
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med..... fra kr 1 009 909 000 til kr 1 010 666 000	757 000
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , reduseres med..... fra kr 25 946 000 til kr 20 946 000	5 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, reduseres med fra kr 12 800 000 til kr 7 800 000.....	5 000 000
1811		Statoil ASA	
	96	Aksjer, reduseres med..... fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 28 700 000 til kr 18 700 000	10 000 000
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 72</i> , økes med..... fra kr 106 127 000 til kr 117 127 000	11 000 000
	72	Fullskala CO ₂ -håndtering, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70</i> , økes med..... fra kr 20 000 000 til kr 89 000 000	69 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 4 498 022 000 til kr 4 313 437 000	184 585 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med..... fra kr 391 399 000 til kr 394 448 000	3 049 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 6 929 577 000 til kr 7 056 077 000	126 500 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 2 806 225 000 til kr 2 957 714 000	151 489 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 775 837 000 til kr 721 272 000	54 565 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 1 011 612 000 til kr 1 204 463 000	192 851 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 610 420 000 til kr 602 896 000	7 524 000
	74	Tap på utlån, reduseres med..... fra kr 385 550 000 til kr 376 200 000	9 350 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	26 674 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 27 218 070 000 til kr 27 191 396 000	
2412		Husbanken	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	500 000
		fra kr 11 263 000 til kr 10 763 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med	7 425 000
		fra kr 37 200 000 til kr 44 625 000	
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med.....	3 700 000
		fra kr 18 800 000 til kr 22 500 000	
	70	Basiskostnader, reduseres med.....	1 500 000
		fra kr 167 767 000 til kr 166 267 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , økes med.....	11 500 000
		fra kr 535 000 000 til kr 546 500 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....	10 000 000
		fra kr 565 500 000 til kr 555 500 000	
	80	(NY) Næringstiltak på Svalbard, bevilges med.....	6 400 000
	95	Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond, økes med	21 200 000
		fra kr 106 300 000 til kr 127 500 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....	-4 860 000 000
		2 Driftsutgifter	2 115 069 000
		3 Avskrivninger	1 123 814 000
		4 Renter av statens kapital	86 000 000
		5 Til investeringsformål	1 279 976 000
		6 Til reguleringsfondet	-150 000 000
		Sum	-405 141 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med	143 000 000
		fra kr 206 401 000 til kr 349 401 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	65 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 35 000 000	
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes	150 000 000
		med	
		fra kr 250 000 000 til kr 400 000 000	
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter.....	-664 825 000, <i>overslagsbevilgning</i>
		2 Driftsutgifter	434 922 000, <i>overslagsbevilgning</i>
		3 Avskrivninger	123 760 000
		4 Renter av statens kapital	1 249 000
		5 Til investeringsformål	75 000 000
		6 Til reguleringsfond	11 691 000
		Sum	-18 203 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	50 000 000
		fra kr 40 741 000 til kr 90 741 000	
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	871 000 000
		fra kr 20 061 000 000 til kr 19 190 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres	10 000 000
		med	
		fra kr 625 000 000 til kr 615 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 490 000 000 til kr 475 000 000	
	73	Foreldrepenge ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	3 000 000
		fra kr 58 000 000 til kr 61 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 738 000 000
		fra kr 13 348 000 000 til kr 11 610 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	45 000 000
		fra kr 795 000 000 til kr 840 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	240 000 000
		fra kr 2 170 000 000 til kr 1 930 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	725 000
		fra kr 91 275 000 til kr 92 000 000	
	76	Bidragforskott, reduseres med.....	20 000 000
		fra kr 745 000 000 til kr 725 000 000	
2650		Sykepenge	
	70	Sykepenge for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med...	1 200 000 000
		fra kr 37 490 000 000 til kr 36 290 000 000	
	71	Sykepenge for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 450 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenge mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduse-	
		res med	276 000 000
		fra kr 1 271 000 000 til kr 995 000 000	
	75	Feriepenge av sykepenge, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	60 000 000
		fra kr 2 070 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenge	
	70	Arbeidsavklaringspenge, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 002 000 000
		fra kr 34 812 000 000 til kr 33 810 000 000	
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	27 260 000
		fra kr 267 260 000 til kr 240 000 000	
	72	Legeerklæringer, økes med	10 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 425 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	870 000 000
		fra kr 86 330 000 000 til kr 87 200 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	1 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 84 000 000	
2661		Grunn- og hjelpetønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	9 130 000
		fra kr 1 900 870 000 til kr 1 910 000 000	
	71	Hjelpetønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	10 625 000
		fra kr 1 549 375 000 til kr 1 560 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	2 000 000
		fra kr 128 000 000 til kr 126 000 000	
	74	Tilskudd til biler, reduseres med	69 875 000
		fra kr 809 875 000 til kr 740 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med.....	158 820 000
		fra kr 3 211 180 000 til kr 3 370 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	4 600 000
		fra kr 309 600 000 til kr 305 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med.....	66 975 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 533 025 000 til kr 1 600 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	1 975 000
		fra kr 711 975 000 til kr 710 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	590 000 000
		fra kr 73 430 000 000 til kr 72 840 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	1 110 000 000
		fra kr 142 030 000 000 til kr 140 920 000 000	
	72	Inntektspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	120 000 000
		fra kr 1 520 000 000 til kr 1 400 000 000	
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	100 000 000
		fra kr 6 080 000 000 til kr 6 180 000 000	
2680		Etterlatte	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	15 000 000
		fra kr 820 000 000 til kr 835 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	5 000 000
		fra kr 81 000 000 til kr 86 000 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	100 000
		fra kr 4 900 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 110 000
		fra kr 190 110 000 til kr 189 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med	27 600 000
		fra kr 2 007 600 000 til kr 1 980 000 000	
	71	Psykologhjelp, reduseres med	5 600 000
		fra kr 305 600 000 til kr 300 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med.....	1 600 000
		fra kr 2 411 600 000 til kr 2 410 000 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, reduseres med	8 200 000
		fra kr 998 200 000 til kr 990 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, reduseres med.....	215 200 000
		fra kr 10 162 200 000 til kr 9 947 000 000	
	71	Legeerklæringer, økes med	1 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr 7 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmaterieil, reduseres med.....	38 300 000
		fra kr 2 018 300 000 til kr 1 980 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med	54 300 000
		fra kr 5 098 200 000 til kr 5 152 500 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med.....	99 500 000
		fra kr 1 089 500 000 til kr 990 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , økes med.....	10 000 000
		fra kr 380 000 000 til kr 390 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med.....	88 500 000
		fra kr 4 996 000 000 til kr 4 907 500 000	
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , reduseres med	81 800 000
		fra kr 1 161 800 000 til kr 1 080 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med.....	2 000 000
		fra kr 62 000 000 til kr 60 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Kiropraktorbehandling, økes med..... fra kr 157 000 000 til kr 165 000 000	8 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med..... fra kr 162 000 000 til kr 161 000 000	1 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med..... fra kr 23 000 000 til kr 22 000 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv, reduseres med..... fra kr 485 000 000 til kr 460 000 000	25 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv, økes med..... fra kr 215 000 000 til kr 230 000 000	15 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med..... fra kr 247 800 000 til kr 235 000 000	12 800 000
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med..... fra kr 8 300 000 til kr 9 300 000	1 000 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 55 119 000 til kr 43 567 000	11 552 000
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	96	(NY) Aksjekapital – CESSDA AS, bevilges med.....	50 000
3291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med..... fra kr 197 200 000 til kr 220 175 000	22 975 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA- godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 113 874 000 til kr 51 782 000	62 092 000
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 50 505 000 til kr 20 962 000	29 543 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr, reduseres med..... fra kr 385 310 000 til kr 365 510 000	19 800 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	6	Gebyr – utlendingssaker, reduseres med..... fra kr 268 284 000 til kr 264 892 000	3 392 000
3445		Den høyere påtalemyndighet	
	2	(NY) Refusjoner, bevilges med.....	2 000 000
3456		Nød- og beredskapskommunikasjon	
	1	Abonnementsinntekter, reduseres med..... fra kr 338 696 000 til kr 337 496 000	1 200 000
	2	Refusjoner driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 42 204 000 til kr 32 954 000	9 250 000
3469		Vergemålsordningen	
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter, reduseres med..... fra kr 9 360 000 til kr 3 930 000	5 430 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-god- kjente utgifter, reduseres med.....	15 440 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 115 468 000 til kr 100 028 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med.....	1 705 000
		fra kr 12 445 000 til kr 14 150 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med.....	221 461 000
		fra kr 706 714 000 til kr 485 253 000	
3587		Direktoratet for byggkvalitet	
	4	Gebyrer, reduseres med.....	5 700 000
		fra kr 50 070 000 til kr 44 370 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Administrasjonsvederlag, reduseres med.....	6 310 000
		fra kr 14 830 000 til kr 8 520 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag, reduseres med.....	2 020 000
		fra kr 27 720 000 til kr 25 700 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, økes med.....	1 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 23 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med.....	1 300 000 000
		fra kr 13 600 000 000 til kr 12 300 000 000	
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, reduseres med.....	12 000 000
		fra kr 118 000 000 til kr 106 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, reduseres med.....	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
3740		Helsedirektoratet	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med.....	4 700 000
		fra kr 42 635 000 til kr 37 935 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med.....	7 373 000
		fra kr 69 373 000 til kr 62 000 000	
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med.....	9 520 000
		fra kr 90 059 000 til kr 80 539 000	
	5	Refusjonsgebyr, reduseres med.....	2 500 000
		fra kr 3 087 000 til kr 587 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, reduseres med.....	74 000 000
		fra kr 1 472 039 000 til kr 1 398 039 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med.....	76 964 000
		fra kr 138 536 000 til kr 61 572 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med.....	1 400 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, reduseres med.....	11 500 000
		fra kr 38 924 000 til kr 27 424 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester, økes med.....	5 500 000
		fra kr 16 667 000 til kr 22 167 000	
	86	(NY) Overtredelsesgebyr, bevilges med.....	60 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med	35 000 000
		fra kr 182 729 000 til kr 217 729 000	
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	(NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med	2 864 400 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med.....	21 700 000
	90	(NY) Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	2 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med.....	16 692 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi, reduseres med	2 985 000
		fra kr 20 643 000 til kr 17 658 000	
4300		Samferdselsdepartementet	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	300 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, økes med	15 000 000
		fra kr 75 000 000 til kr 90 000 000	
4411		Artsdatabanken	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med.....	14 456 000
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, økes med	1 400 000
		fra kr 38 132 000 til kr 39 532 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, økes med	450 000
		fra kr 8 077 000 til kr 8 527 000	
4429		Riksantikvaren	
	2	Refusjoner og diverse inntekter, reduseres med.....	2 000 000
		fra kr 4 506 000 til kr 2 506 000	
	9	Internasjonale oppdrag, økes med	2 000 000
		fra kr 1 277 000 til kr 3 277 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med.....	37 000 000
		fra kr 50 600 000 til kr 87 600 000	
4610		Tolletaten	
	2	Andre inntekter, økes med.....	1 100 000
		fra kr 897 000 til kr 1 997 000	
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr, økes med.....	18 000 000
		fra kr 59 000 000 til kr 77 000 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, økes med	1 100 000
		fra kr 2 400 000 til kr 3 500 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	9 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 4 000 000	
4720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	94 253 000
		fra kr 224 107 000 til kr 318 360 000	
4732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 400 000
		fra kr 54 174 000 til kr 47 774 000	
4733		Luftforsvaret	
	1	Driftsinntekter, økes med.....	200 000
		fra kr 107 660 000 til kr 107 860 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med..... fra kr 30 174 000 til kr 52 467 000	22 293 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, bevilges med.	54 792 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med..... fra kr 766 460 000 til kr 863 284 000	96 824 000
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, reduseres med..... fra kr 39 312 000 til kr 30 883 000	8 429 000
4811		Statoil ASA	
	96	Utbytteaksjer, reduseres med..... fra kr 1 900 000 000 til kr 1 754 000 000	146 000 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med..... fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	200 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med..... fra kr 23 600 000 til kr 24 410 000	810 000
	29	Termingebyr, reduseres med..... fra kr 18 512 000 til kr 16 643 000	1 869 000
	89	Purregebyrer, reduseres med..... fra kr 104 672 000 til kr 103 464 000	1 208 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med..... fra kr 10 172 117 000 til kr 10 236 991 000	64 874 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med..... fra kr 6 409 778 000 til kr 6 705 054 000	295 276 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med..... fra kr 20 000 000 til kr 40 700 000	20 700 000
	85	(NY) Tilbakeføring av avskrevne lån fra såkornkapitalfond, bevilges med	9 400 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med..... fra kr 10 000 000 til kr 9 100 000	900 000
5341		Avdrag på utestående fordringer	
	98	(NY) Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner, bevilges med.....	20 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, reduseres med..... fra kr 14 500 000 000 til kr 14 332 600 000	167 400 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat: 1 Driftsinntekter..... 153 200 000 000 2 Driftsutgifter..... -28 300 000 000 3 Lete- og feltutviklingsutgifter.....-2 100 000 000 4 Avskrivninger.....-26 000 000 000 5 Renter av statens kapital.....-3 300 000 000 Sum	93 500 000 000
	30	Avskrivninger, økes med..... fra kr 22 200 000 000 til kr 26 000 000 000	3 800 000 000
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med..... fra kr 1 129 976 000 til kr 1 279 976 000	150 000 000
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	(NY) Tilbakeføring fra SUS-/Baltikum-ordningen, bevilges med.....	32 500 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, økes med.....	50 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 75 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med.....	19 309 000
		fra kr 1 232 865 000 til kr 1 252 174 000	
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med.....	5 000 000
		fra kr 291 500 000 000 til kr 291 505 000 000	
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, reduseres med.....	7 000 000
		fra kr 13 800 000 000 til kr 13 793 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med.....	5 000 000
		fra kr 15 935 000 000 til kr 15 940 000 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med.....	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, økes med.....	9 763 000
		fra kr 90 915 000 til kr 100 678 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, økes med.....	295 000 000
		fra kr 825 000 000 til kr 1 120 000 000	
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med.....	165 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 315 000 000	
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med.....	3 200 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, økes med.....	727 432 000
		fra kr 3 880 231 000 til kr 4 607 663 000	
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med.....	17 700 000
		fra kr 232 000 000 til kr 249 700 000	
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, reduseres med.....	1 000 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med.....	4 900 000
		fra kr 20 000 000 til kr 24 900 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med.....	121 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 246 000 000	
	88	(NY) Tilbakeføring av utbytte fra såornkapitalfond, bevilges med.....	13 100 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, reduseres med.....	7 400 000
		fra kr 70 900 000 til kr 63 500 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med.....	600 000
		fra kr 630 000 til kr 30 000	
	85	Utbytte, økes med.....	34 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 26 000 000 til kr 60 000 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	3 083 500 000
		fra kr 16 962 219 000 til kr 20 045 719 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	10 000 000
		fra kr 336 000 000 til kr 326 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, reduseres med.....	126 900 000
		fra kr 1 076 827 000 til kr 949 927 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, økes med	15 000 000
		fra kr 225 000 000 til kr 240 000 000	
	86	Innkrevning feilutbetalinger, økes med.....	582 000 000
		fra kr 718 000 000 til kr 1 300 000 000	
	87	Diverse inntekter, reduseres med	18 000 000
		fra kr 34 600 000 til kr 16 600 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., økes med	4 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 65 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, økes med.....	5 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 28 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, reduseres med	200 000
		fra kr 800 000 til kr 600 000	

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan overskride bevilgningen under kap. 919 post 60 med 80 pst. av tilsvarende merinntekter under kap. 3917 post 13.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2018 kan overskride bevilgningen under kap. 1411 Artsdatabanken, post 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 4411 post 2.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) med inntil 2 070 mill. kroner i perioden 2018–2020 under kap. 169 Global helse og utdanning, post 73 Utdanning.

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	566,3 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd på inntil 15 mill. kroner til arrangementet X Games 2019 under kap. 315 Frivillighetsformål, post 87 Tilskudd til X Games.

VII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2018 under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til nytt fengsel i Agder. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammer omtalt i Prop. 129 S (2016–2017) på 125 mill. kroner for avdelingen i Froland og 75 mill. kroner for avdelingen i Mandal.

VIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2018 under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 30 Ombygginger, ankomstsenter for asylregistrering og mottak, kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret ved å foreta bygningsmessige investeringer i prosjekt for ankomstsenter for asylregistrering og mottak. Samlede utbetalinger og forpliktelser kan ikke overskride en kostnadsramme som er satt til 161,2 mill. kroner.

IX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	2 922,3 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	808,3 mill. kroner

X

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2018 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter	580 mill. kroner

XI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	63	Investeringsstilskudd	10 916,1 mill. kroner

XII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.

XIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan gi tilsagn ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	93,0 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	118,0 mill. kroner

XIV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2018 kan foreta bestillinger ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1360		Kystverket	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	106 mill. kroner

XV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1360		Kystverket	
	72	Tilskudd for overføring av gods fra veg til sjø	75,2 mill. kroner

XVI

Fullmakt til å inngå kontrakter om kjøp av persontransport med tog

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2018 kan inngå kontrakter om kjøp av persontransporttjenester med tog for perioden 2019–2029 innenfor en samlet ramme på 21 117 mill. kroner målt i prisnivået for 2018 på kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 70 Kjøp av persontransport med tog.

XVII

Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2018 for det togmateriellet som inngår i statens kjøp av persontransporttjenester med tog på kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 70 Kjøp av persontransport med tog, kan gi restverdigaranti til oppgraderinger og nyinvesteringer innenfor en ramme på inntil 3 539 mill. kroner. Det legges til grunn 75 pst. restverdigaranti.

XVIII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2018 under kap. 1420 Miljødirektoratet, post 22 Statlige vannmiljøtiltak kan foreta bestillinger av materiell o.l. ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 36,9 mill. kroner.

XIX

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	70	Tilskudd til arter og naturtyper	27 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	32	Statlig erverv, fylkesvise verneplaner	7 mill. kroner
	33	Statlig erverv, nytt vern	4,9 mill. kroner

XX

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at det i 2018 i forbindelse med flytting av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste til andre lokaler kan inngås forpliktelser for 2019 og senere for dekning over kap. 44 Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste, avgrenset til flytteprosjektets kostnadsramme på 29 mill. kroner.

XXI

Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at det i 2018 under kap. 41 Stortinget, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan pådras staten forpliktelser ut over budsjettåret til prosjektet Prinsens gate 26 mv., innenfor en kostnadsramme på 2 321 mill. kroner.

XXII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2018 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1720		Felleskapasiteter i Forsvaret	
	1	Driftsutgifter	1 697 mill. kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter	1 080 mill. kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	28 000 mill. kroner
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter	1 910 mill. kroner

XXIII

Utbyggingsrelaterte forpliktelser knyttet til Snorre Expansion Project

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2018 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten som følge av statens deltakelse i endret plan for utbygging og drift for Snorre (Snorre Expansion Project) med inntil 6 mrd. kroner.

Andre fullmakter

XXIV

Deltakelse i kapitaløkninger i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at Norge deltar i den 11. kapitalpåfylling i Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD-11) med et bidrag på til sammen 360 mill. kroner for perioden 2019–2021, innbetalt i tre årlige bidrag på 120 mill. kroner per år i 2019, 2020 og 2021. Innbetalingene belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond.

XXV

Deltakelse i kapitaløkninger i internasjonale banker og fond og endring av internasjonal avtaletekst

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den femte kapitaløkningen i Den internasjonale bank for rekonstruksjon og utvikling (IBRD) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av til sammen 47,6 mill. USD. Innbetalingen foretas i løpet av årene 2020–2024 og belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 70 Verdensbanken.
2. Den norske garantikapitalen i Den internasjonale bank for rekonstruksjon og utvikling (IBRD) økes med inntil 354 mill. USD.
3. Norge deltar i kapitaløkningen i Det internasjonale finansieringsinstituttet (IFC) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av inntil 46,1 mill. USD innbetalt over perioden 2020–2024 og belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 70 Verdensbanken.
4. Norge støtter de endringer i IFCs Charter som er nødvendige for at kapitaløkningen skal finne sted i tråd med forhandlingsresultatet.

XXVI

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2018 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd til fond forvaltet av Det internasjonale fond for jordbruksutvikling slik at disse utbetalingene kan foretas i henhold til regelverket for fondet.

XXVII

Fullmakt til å benytte åremål

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet gis adgang til i henhold til statsansattelovens regler å benytte åremål for filmkonsulenter og leder som forvalter tilskudd til utvikling og filmproduksjon i Norsk filminstitutt. For disse gis det mulighet for åremål i en periode på fire år for konsulentene og inntil seks år for leder, med mulighet til én gangs fornyelse.

XXVIII

Overdragelse av eiendom

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan overdra eiendommen Blaker skanse vederlagsfritt til Sørums kommunen.

XXIX

Pensjoner fra statskassen

Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister.

XXX

Trygdeytelser for fosterforeldre

Stortinget samtykker i at overgangsordningen som skal sikre at personer med dagpenger og arbeidsavklaringspenger ikke skal tape på å være fosterforeldre, ikke gis tilbakevirkende kraft med virkning fra 11. mai 2017.

XXXI

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsmkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan avhende eiendommer på Rausand i Nettet kommune i Møre og Romsdal og ved Løkken Verk i Meldal kommune i Sør-Trøndelag. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

XXXII

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2018 kan tilføye stikkordet «*kan overføres*» på kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 65 Konkurransen Smartere transport og post 76 Reiseplanlegger og elektronisk billettering.

XXXIII

Aktivering i kapitalregnskapet

Stortinget samtykker i at et eventuelt ansvarlig lån eller egenkapitaltilskudd til Mantena AS, bevilget på kap. 1357 Mantena AS, post 71 Kapitaltilførsel, aktiveres i statens kapitalregnskap.

XXXIV

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at det i 2018 på kap. 41 Stortinget, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold kan nettoføres som utgiftsreduksjoner refusjoner fra Oslo kommune og andre aktører i henhold til avtalte utgiftsfordelinger i forbindelse med bygge- og sikringsprosjekter.

XXXV

Meld. St. 2 (2017–2018) – Revidert nasjonalbudsjett 2018 – vedlegges protokollen.

B.

Forslag til stortingsvedtak

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2018

I Stortingets vedtak 12. desember 2017 nr. 2190 om særavgifter for budsjettåret 2018 gjer ein følgjande endring i kapittelet Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70):

§ 1 til § 4 blir nytt romertall I.

Nytt romertall II skal lyde:

§ 1 første ledd skal lyde:

§ 1. *Fra den tid departementet bestemmer skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:*

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol	Kr
	t.o.m. 0,7	avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,58 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,39 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,74 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	22,07 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,94 per volumprosent og liter
Øl fra små bryggerier med årlig produksjon under 500 000 liter øl	over 3,7 t.o.m. 4,7	17,66 per liter for volum t.o.m. 50 000 liter årlig 18,76 per liter for volum over 50 000 liter og t.o.m. 100 000 liter årlig 19,86 per liter for volum over 100 000 liter t.o.m. 150 000 liter årlig 20,97 per liter for volum over 150 000 t.o.m. 200 000 liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

C.

Anmodningsvedtak

I

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at minst 90 pst. av innbyggerne i hvert politidistrikt har maksimalt 45 minutters kjøretid til nærmeste pass-

kontor, slik at servicetilbudet overfor publikum blir opprettholdt på en best mulig måte. Det kan gjøres unntak ved endelig beslutning knyttet til struktur og antall utstedelsessteder for pass der kvalitet og volum ikke tilfredsstiller internasjonale krav. Det må være et høyere antall utstedelsessteder enn i Politidirektoratets forslag.

II

Stortinget ber regjeringen foreta en samlet gjennomgang av forutsetningene som er blitt lagt til grunn for den varslede endringen av fartsområdeforskriften for utenriksferger, og presentere resultatene for Stortinget på en egnet måte før en eventuell endring blir foretatt.

III

Stortinget ber regjeringen utrede en reduksjon av særavgiften på alkoholfrie drikkevarer slik at avgiften differensieres ut fra sukkerinnhold, med utgangspunkt i modellene fra Storbritannia, Irland og Finland.

IV

Stortinget ber regjeringen bedre finanseringen av bemanningsnormen i barnehagene gjennom et øremerket tilskudd for 2018 og de to kommende budsjettårene på 100 mill. kroner. De øremerkede midlene fordeles med 60 mill. kroner til en overgangsordning for de private barnehagene som ligger i kommuner som hadde over 6,0 barn per voksen i kommunens egne barnehager per desember 2017. Overgangsordningen skal gjelde fra innføringstidspunktet 1. august 2018 og ut 2020 og må ta særlig hensyn til å bidra til en bærekraftig økonomi i små private barnehager. De resterende 40 mill. kroner fordeles til kommunene etter tilsvarende kriterier som de private.

V

Stortinget ber regjeringen utrede nødvendige endringer i reglene om at en andel av kursreguleringsfondet kan holdes tilbake ved flytting av kommunale pensjonsordninger, slik at kommunene kan velge den pensjonsløsningen de ønsker.

VI

Stortinget ber regjeringen ferdigstille kvalitets sikringen knyttet til CO₂-fangstprosjektet til Fortum Oslo Varmes anlegg på Klemetsrud i løpet av sommeren 2018 og snarest sette i gang forprosjektering av CCS både på Norcem og Fortum Oslo Varme, gitt at den kvalitetssikrede informasjonen tilsier forprosjektering av Fortums anlegg som omtalt i Prop. 85 S (2017–2018). Stortinget ber regjeringen på egnet måte i løpet av våren 2019 legge fram en orientering om aktuelle finansieringsmodeller for fullskala fangst, lagring og transport av CO₂.

VII

Stortinget ber regjeringen på egnet måte orientere Stortinget om kapasitetsbehov på ulike soningsformer etter åpning av økt bruk av elektronisk soning. Arendal fengsel, Kleivgrend avdeling legges ikke ned før en slik orientering er gitt.

VIII

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med utleier ved Osterøy fengsel om mulig forlengelse av leieavtalen basert på dagens leiebetingelser frem til KVU for Vestlandet er vurdert.

IX

Stortinget ber regjeringen legge Dokument 8:123 S (2016–2017), Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad og Geir Sigbjørn Toskedal om tiltak for å styrke forbrukernes rettigheter i handel med bolig, til grunn for oppfølgingen av stortingsvedtakene 1035, 1036, 1037, 1038, 1039 og 1040.

Oslo, i finanskomiteen, den 8. juni 2018

Henrik Asheim

leder og ordfører

